ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ακαδ. έτος 2022-2023

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

2022 – 2023

Επιτροπή Οδηγού Σπουδών Τμήματος Φιλοσοφίας

- **Γκαραβέλας Κωνσταντίνος, Επίκουρος Καθηγητής**
- **Ζάγκος Χρήστος, Επίκουρος Καθηγητής**
- **Μελά Αγλαΐα, Επίκουρη Καθηγήτρια**

Συντονισμός-γενική επιμέλεια:

Γκόλφω Μαγγίνη, Καθηγήτρια

Αγγλική μετάφραση:

Ελένη Λεοντσίνη, Επίκουρη καθηγήτρια

Επεξεργασία κειμένων-μορφοποίηση:

Μαρία Παππά, Μέλος Διοικητικού Προσωπικού Τμήματος Φιλοσοφίας

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

		ΣΕΛ.
1.	ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ……	5
2.	ΦΟΙΤΗΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΛΗΨΗΣ ΠΤΥΧΙΟΥ……..	43
3.	ΚΑΝΟΝΑΣ ΛΗΨΗΣ ΠΤΥΧΙΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ……..	55
4.	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ)……..	59
5.	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ)……..	79
6.	ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ)……..	101
7.	ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ)……..	445
8.	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Φ.Π.Ψ. ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ……..	763
9.	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ Φ.Π.Ψ. ……..	767

1. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Α1. Ιστορικό του Τμήματος

Το Τμήμα Φιλοσοφίας συνιστά μετεξέλιξη του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, το οποίο λειτουργεί ως αυτοτελής ακαδημαϊκή μονάδα εντός της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων μετά την εφαρμογή του Ν. 1268/1962 και την έκδοση του Π.Δ. 445/1984 που προέβλεπε την κατάτμηση της Φιλοσοφικής Σχολής Ιωαννίνων σε τρία αυτόνομα και ισότιμα Τμήματα Φιλολογίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας. Συγκεκριμένα, σε ό,τι αφορά τη μετεξέλιξη του υφιστάμενου Τμήματος Φ.Π.Ψ., το άρθρο 6 του Ν. 4559/3.8.2018 προβλέπει ότι: «Από το ακαδημαϊκό έτος 2019-20 το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (Φ.Π.Ψ.) της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων μετονομάζεται σε Τμήμα Φιλοσοφίας». Το Τμήμα Φιλοσοφίας χορηγεί πτυχίο το οποίο θεωρείται ως προς κάθε συνέπεια αντίστοιχο και ισότιμο με το Πτυχίο του Τμήματος Φ.Π.Ψ. Ως έτος έναρξης της εκπαιδευτικής λειτουργίας του Τμήματος και εισαγωγής των πρώτων φοιτητών/τριών ορίζεται το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020. Το Τμήμα Φιλοσοφίας διοικείται από τα όργανα διοίκησης του Τμήματος Φ.Π.Ψ., ενώ στο Τμήμα παρέχει διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη η Γραμματεία, η οποία οργανώνεται και λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος, σύμφωνα με έννοια της περίπτωσης α’ της παρ. 2 του άρθρου 54 του Ν. 4178/2013 (Α’ 174). Όσον αφορά τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων του Τμήματος, αυτοί εντάσσονται στον κλάδο ΠΕ02 Φιλολόγων της παρ. 2 του άρθρου 29 του Ν. 4521/2018 (Α’ 38).

Όσον αφορά τη διαδικασία ένταξης των φοιτητών/τριών του Τμήματος Φ.Π.Ψ. στο νέο Τμήμα ισχύει (παρ. 10 του άρθρου) ότι οι φοιτητές/τριες που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα Φ.Π.Ψ. κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2016-2017, 2017-2018 και όσοι εγγραφούν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, εντάσσονται σε ένα από τα δύο Τμήματα ως εξής: α) οι φοιτητές/τριες των κατευθύνσεων Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής που έχουν εισαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 εντάσσονται

αυτοδίκαια στο Τμήμα Φιλοσοφίας, β) οι φοιτητές/τριες του Τμήματος Φ.Π.Ψ. που έχουν εισαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 και όσοι εισάγονται το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 εντάσσονται σε οποιοδήποτε από τα δύο Τμήματα ύστερα από δήλωση προτίμησης και απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος, και, γ) οι φοιτητές/τριες που έχουν εισαχθεί έως και το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 και όσοι από τους φοιτητές της παρ. 10 δεν υποβάλλουν δήλωση προτίμησης έχουν δικαίωμα να παραμείνουν στο Τμήμα Φ.Π.Ψ. και να ολοκληρώσουν το Πρόγραμμα Σπουδών του. Η εκπαιδευτική λειτουργία του Τμήματος Φ.Π.Ψ. συνεχίζεται μεταβατικά μέχρι την αποφοίτηση όλων των φοιτούντων σε αυτό, ενώ τα όργανα διοίκησης του Τμήματος Φιλοσοφίας είναι αρμόδια για την ολοκλήρωση του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Φ.Π.Ψ. και για όλες τις συναφείς με αυτήν λειτουργίες. Με πρόσφατη τροπολογία (4589/2019, άρθρο 80) η παρ. 10 του Ν. 4559 αντικαταστάθηκε ως εξής: Φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα Φ.Π.Ψ. κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017 και 2017-2018, καθώς και όσοι εγγραφούν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, εντάσσονται σε ένα από τα Τμήματα Φιλοσοφίας ή Ψυχολογίας ως εξής: α) Οι φοιτητές των κατευθύνσεων Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, που έχουν εισαχθεί τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015, 2015-2016 και 2016-2017, εντάσσονται αυτοδίκαια στο Τμήμα Φιλοσοφίας. β) Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Ψυχολογίας, που έχουν εισαχθεί τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015, 2015-2016 και 2016-2017, καθώς και οι φοιτητές του Τμήματος Φ.Π.Ψ. που έχουν εισαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 και όσοι εισάγονται το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 εντάσσονται σε οποιοδήποτε από τα δύο Τμήματα, ύστερα από δήλωση προτίμησης και απόφαση της Συγκλήτου. Η δήλωση υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία που καθορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου και δεν ανακαλείται». Με την συγκεκριμένη τροπολογία, επίσης, σε ό,τι αφορά το πρώτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 6 του Ν. 4559/2018 ο χρονικός προσδιορισμός «έως και το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016» αντικαθίσταται από τον χρονικό προσδιορισμό «έως και το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014».

Α2. Η επιστημονική φυσιογνωμία του Τμήματος Φιλοσοφίας

✓ *Η φιλοσοφία ως κλάδος σπουδών*

Έχουν περάσει 2.500 έτη από τη γένεση της φιλοσοφίας στην αρχαία Ελλάδα, η οποία αποτέλεσε τη μήτρα όλων των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών. Μέχρι σήμερα η φιλοσοφία εξακολουθεί να είναι ένας βασικός κλάδος των ανθρωπιστικών επιστημών με σαφέστατο διεπιστημονικό εύρος και στόχευση στην κριτική διερεύνηση όλων των φαινομένων του ανθρώπινου βίου. Θα πρέπει, εντούτοις, να επισημάνουμε ότι ο ακαδημαϊκός κλάδος και ο τομέας σπουδών που προσδιορίζουμε στις μέρες μας ως φιλοσοφία δεν πρέπει να συγχέεται με τα πολλά συγκεχυμένα πράγματα που θεωρούνται «φιλοσοφικά» στην καθημερινή ζωή ή στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Όποιος στην εποχή μας με τις σπουδές στη φιλοσοφία ελπίζει να επιτύχει μια τελική λύση στις δύσκολες καταστάσεις της ζωής ή να βρει την οριστική απάντηση στο ερώτημα για το νόημα της ζωής, πιθανόν να απογοητευθεί, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι μια απογοήτευση από μόνη της είναι κακό πράγμα. Όποιος θέλει, όμως, στην εποχή μας να κατανοήσει καλύτερα τους ανθρώπους και τη συναναστροφή τους με τον κόσμο και είναι πρόθυμος να μάθει να σκέπτεται συστηματικά, να «διαβάζει» διεξοδικά και να συλλογιέται με ακρίβεια, τότε για αυτόν οι σπουδές στη φιλοσοφία ανοίγουν έναν κόσμο με κριτικές σκέψεις, συναρπαστικές προοπτικές και ανεξάντλητες ιδέες.

Οι δύο βασικές στοχεύσεις της φιλοσοφίας, οι οποίες απαντούν πολύ συχνά στα Προγράμματα Σπουδών ανά τον κόσμο, είναι μια θεωρητική στόχευση και μια πρακτική, ηθικοπολιτικής φύσης, ή και αμιγώς εφαρμοσμένη σε επίκαιρα προβλήματα της εποχής μας. Ως προς τη θεωρητική της (από την ελληνική λέξη *θεωρία*) στόχευση η φιλοσοφία διερευνά το βεληνεκές και τα όρια της ανθρώπινης γνώσης και προβληματίζεται κριτικά γύρω από το ρόλο, τη λειτουργία και τα όρια του δεσπόζοντος φαινομένου εντός του πολιτισμού μας που είναι η επιστήμη. Η φιλοσοφία ρωτά, για παράδειγμα, για τις βασικές δομές της γνώσης, της γλώσσας, του πολιτισμού ή του κόσμου μας, για την ελευθερία της βούλησης, για τη σχέση μεταξύ σώματος και πνεύματος ή σκέψης και πραγματικότητας. Ως προς την

πρακτική της (από τον αρχαιοελληνικό όρο *πράξις*) στόχευση, η φιλοσοφία αναστοχάζεται τα αίτια και τους στόχους της ανθρώπινης πράξης, καθώς και τους ηθικούς και κοινωνικούς κανόνες όπως και τις ηθικές κανονιστικές αρχές. Ειδικά ερωτήματα αφορούν την ηθική, την πολιτική φιλοσοφία, τη φιλοσοφία του δικαίου, τη φιλοσοφία του κράτους, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας ή τα θεμέλια της οικονομίας. Είναι αδιαμφισβήτητο ότι πολλά φιλοσοφικά ερωτήματα, όπως αυτά της αισθητικής ή της φιλοσοφίας της θρησκείας, αγγίζουν και τις δύο προαναφερόμενες περιοχές. Τέλος, έναν σημαντικό ρόλο διαδραματίζει, επίσης, στη φιλοσοφία της εποχής μας η έρευνα και η επανεκτίμηση της Ιστορίας της Φιλοσοφίας. Σε αντίθεση με πολλούς άλλους επιστημονικούς τομείς, οι θέσεις των προγενέστερων φιλοσόφων σπανίως αντικαθίστανται απλώς από εκείνες των μεταγενέστερων στοχαστών, στο βαθμό που λαμβάνονται υπόψη ως σημεία αναφοράς για τη διαμόρφωση της θεωρίας και πράξης της εποχής μας. Αυτό ισχύει τουλάχιστον για τη φιλοσοφική αντιπαράθεση με τις μεθόδους και τα αποτελέσματα άλλων επιστημών, όπως η φυσική, τα μαθηματικά, η βιολογία, η ιατρική, η επιστήμη των Η/Υ ή και η νομική επιστήμη.

Για μια πιο συγκεκριμένη αντιμετώπιση των αποριών και των ερωτημάτων των φοιτητών/τριών τόσο για γενικότερα ζητήματα διδασκαλίας και έρευνας στη φιλοσοφία όσο και για πιο ειδικά θέματα που αφορούν το Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων παραπέμπουμε, αφενός, στα μέλη της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, τα οποία θα έχουν στο εξής και συμβουλευτική λειτουργία σε σχέση με τις σπουδές όσο και στην πρώτη εβδομάδα του νέου ακαδημαϊκού έτους, οπότε θα υπάρξουν εκδηλώσεις και open days ενημέρωσης με τη συμμετοχή όλων των διδασκόντων του Τμήματος.

✓ *Το γενικό και το ειδικό περιεχόμενο των σπουδών στη φιλοσοφία*

Η φιλοσοφία εξομοιώνεται μερικές φορές με μια αφηρημένη συζήτηση για τα «μεγάλα ερωτήματα». Ακόμη και αν στις σπουδές το ζητούμενο είναι μερικές φορές τι μπορεί να περιγράψει κανείς ως «τα μεγάλα ερωτήματα», το ζήτημα δεν είναι να ανέβει κανείς μέσω ευγλωττίας στον Όλυμπο των γνώσεων, αλλά μάλλον να αποκτήσει με μικρά βήματα τα εργαλεία για να θεματοποιήσει με ακρίβεια και

αξιοσύνη τα «μεγάλα ερωτήματα». Αυτό περιλαμβάνει, αφενός, μια εκπαίδευση στην τέχνη της ορθολογικής επιχειρηματολογίας, αφετέρου μια καθοδηγούμενη ανάγνωση των φιλοσοφικών βασικών κειμένων.

Τα ερωτήματα που θέτει η φιλοσοφία στοχεύουν συχνά σε γενικότατα προβλήματα. Χρησιμεύουν για τον αναστοχασμό περί πιθανών τρόπων πρόσβασης σε πολύ διαφορετικά φαινόμενα. Με αυτή την έννοια, ο κανόνας των φιλοσοφικών κλάδων είναι ανοιχτός και ιστορικά ευέλικτος. Μ' αυτήν την κατάσταση αντιπαρατίθεται διαρκώς η φιλοσοφία. Ωστόσο, στην εποχή των μεγάλων ιδεαλιστικών συστημάτων αναπτύχθηκαν ορισμοί της φιλοσοφίας και των επιμέρους πεδίων της που είναι ακόμη και σήμερα εν ισχύ. Ο Καντ συνόψισε τα θέματα της φιλοσοφίας στα ακόλουθα ερωτήματα: «Τι μπορώ να γνωρίσω;» «Τι οφείλω να πράξω;» «Τι μπορώ να ελπίζω;» με αποκορύφωμα το ερώτημα «Τι είναι ο άνθρωπος;». Τα ερωτήματα αυτά είχαν όμως, ήδη, καθορίσει αποφασιστικά τη διαίρεση της φιλοσοφίας σε λογική, ηθική και μεταφυσική, διαίρεση που πηγαίνει πίσω ως την αρχαιότητα. Αλλά ενώ για αυτήν, καθώς και για εναλλακτικές παραδοσιακές διαιρέσεις, ο προσανατολισμός σε συγκεκριμένους τομείς είναι χαρακτηριστικός, στη σύγχρονη φιλοσοφία λαμβάνουν ιδιαίτερη σημασία οι μεθοδολογικές απόψεις. Η ενασχόληση με τα κλασικά κείμενα της ιστορίας της φιλοσοφίας και η αντιπαράθεση με συστηματικά ερωτήματα (όπως της γνωσιοθεωρίας, της ηθικής ή της αισθητικής) διαπλέκονται στη φιλοσοφία στενά. Το γεγονός ότι ένα κείμενο γράφτηκε πριν από 2500 χρόνια λέει λίγα για την επικαιρότητα των αποτελεσμάτων της ανάγνωσής του. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να αποκτήσουμε την ικανότητα κατά τη διάρκεια των σπουδών μας να διαβάζουμε φιλοσοφικο-ιστορικά σημαντικά κείμενα κατανοώντας τα.

Είναι βέβαιο ότι όποιος/α εντρυφήσει στο Πρόγραμμα Σπουδών του νέου Τμήματος Φιλοσοφίας, θα παρατηρήσει ευθύς εξαρχής ότι ο κλάδος της φιλοσοφίας είναι εξαιρετικά πλούσιος και διαφοροποιημένος. Στο τέλος των σπουδών του/της στη φιλοσοφία πιθανόν θα αναγνωρίζει κανείς τα διαφορετικά αντικείμενα και τα πεδία. Είναι δύσκολο να τα γνωρίζουμε όλα καλά από την αρχή, οι συζητήσεις για τους επιμέρους τομείς είναι πολύ εξειδικευμένες για το ξεκίνημα. Προφανώς κάποιος θα αναπτύξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το ένα ή το άλλο πεδίο και θα

εξειδικευθεί. Για όσους αναζητούν εξειδίκευση, είναι σκόπιμο να ολοκληρωθούν οι σπουδές τους με ένα μεταπτυχιακό δίπλωμα μετά την ολοκλήρωση του πρώτου πτυχίου.

Επιπλέον, από την ίδια τη φύση των φιλοσοφικών σπουδών δεν μπορεί από την έναρξή τους να αναμένεται μια ουσιαστική σύζευξη συστηματικών και ιστορικών πτυχών της φιλοσοφίας. Ως εκ τούτου, στην αρχή των σπουδών θα πρέπει να αποκτηθούν στοιχειώδεις γνώσεις της ερμηνείας και της ανάλυσης κειμένων με αφετηρία κλασικά κείμενα από τις διαφορετικές περιόδους της Ιστορίας της Φιλοσοφίας και των παραδοσιακών Σχολών της. Σε μια μεταγενέστερη φάση των σπουδών θα πρέπει να επικεντρωθεί κανείς στην εμβάθυνση σε υποδειγματικά βασικά ερωτήματα των επιμέρους φιλοσοφικών κλάδων.

Στο επίκεντρο των σπουδών φιλοσοφίας σε όλα τα Προγράμματα Σπουδών Φιλοσοφίας ανά τον κόσμο βρίσκονται οι παραδόσεις και τα σεμινάρια. Στις παραδόσεις οι καθηγητές και οι διδάσκοντες παρουσιάζουν τη δική τους έρευνα, δίνουν μια γενική εικόνα της Ιστορίας της Φιλοσοφίας ή παρουσιάζουν λεπτομερώς τις σημερινές επίκαιρες φιλοσοφικές συζητήσεις. Εδώ είναι κανείς ακροατής. Το φόρουμ για τις δικές του συνεισφορές παρέχεται στα σεμινάρια, στα οποία εξετάζεται ένα κείμενο ή ένα θέμα κατά τη διάρκεια ενός πλήρους εξαμήνου. Προσφέρουν χώρο για εμπνευσμένες συζητήσεις, σκληρές λεπτομερείς αναλύσεις και μερικές φορές έντονες διαμάχες. Το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου σπουδών, ωστόσο, θα αφιερωθεί μάλλον στην προετοιμασία των σεμιναρίων και, κατά συνέπεια, στην ενδελεχή ανάγνωση των κειμένων, στη συγκρότηση και στην ανασυγκρότηση των επιχειρημάτων, στον έλεγχό τους και ενδεχομένως και στην κριτική τους.

Α3. Τα επαγγελματικά δικαιώματα και η μελλοντική επαγγελματική πορεία των αποφοίτων του Τμήματος

Ένα πτυχίο Φιλοσοφίας όπως αυτό που χορηγεί το Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων δεν προετοιμάζει για μια αυστηρά προδιαγεγραμμένη

επαγγελματική πορεία, πράγμα που δεν αποτελεί ιδιοτυπία του συγκεκριμένου Τμήματος, καθώς πρόκειται για μια γενικότερη εξέλιξη που αφορά ικανό αριθμό γνωστικών αντικειμένων που θεραπεύει η Τριτοβάθμια Εκπαίδευση στην Ελλάδα. Οι απόφοιτοι του Τμήματος Φιλοσοφίας διαθέτουν τα επαγγελματικά δικαιώματα του Φιλολόγου, μπορούν να διδάσκουν σε σχολεία Μέσης/Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και να διεξάγουν έρευνα σε δημόσια και ιδιωτικά Ερευνητικά Ιδρύματα. Ως εργαζόμενοι/ες σε σχολεία της Δευτεροβάθμιας Δημόσιας Εκπαίδευσης, τα επαγγελματικά δικαιώματά τους προβλέπονται από τον Νόμο 1566/1985, άρθ. 14 (ΦΕΚ 167/τ. Α/1985), τον Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα και τον Διαρκή Εκπαιδευτικό Κώδικα. Στην Ιδιωτική Εκπαίδευση, τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων του Τμήματος Φ.Π.Ψ. προβλέπονται από τον Νόμο 1566/1985, άρθ. 14 (ΦΕΚ 167/τ. Α/1985), καθώς και από τις συμβάσεις εργασίας μεταξύ εργοδοτών Σχολαρχών και Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ελλάδας. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Φιλοσοφίας μπορούν, επίσης, να εργασθούν ως εκπαιδευτικοί ή εκπαιδευτές σε διάφορες σχολές και θεσμούς συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης (Ι.Ε.Κ., Κ.Ε.Κ., Σχολές του Ο.Α.Ε.Δ., Σχολές τουριστικών Επαγγελμάτων κ.ά.), ως επιστημονικό προσωπικό σε εκδοτικούς οίκους και οργανισμούς, σε βιβλιοθήκες και αρχεία, σε εφημερίδες και περιοδικά, ως επιστημονικό προσωπικό στα Υπουργεία Παιδείας, Υγείας και Πρόνοιας και σε άλλους κρατικούς φορείς, καθώς και σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ως επιστημονικό προσωπικό σε ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα.

Εκτός από τις παραπάνω προοπτικές απασχόλησης, μεταξύ των οποίων κυρίαρχη είναι αυτή του εκπαιδευτικού στον κλάδο των Φιλολόγων (ΠΕ 02), για έναν πτυχιούχο του Τμήματος Φιλοσοφίας διανοίγονται και άλλες επαγγελματικές προοπτικές. Σχετικά λίγοι απόφοιτοι εργάζονται ως φιλόσοφοι στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ως ανεξάρτητοι συγγραφείς ή σε μια «φιλοσοφική πρακτική», αλλά πολλοί περισσότεροι εργάζονται ως δημοσιογράφοι, συντάκτες και οργανωτικά στελέχη σε πολλά άλλα επαγγέλματα του τομέα του πολιτισμού και των εκδόσεων. Επιπλέον, πάρα πολλοί απόφοιτοι φιλοσοφίας εργάζονται σε ένα ευρύ φάσμα εταιρειών, ινστιτούτων, ιδρυμάτων, συλλόγων, νοσοκομείων ή πολιτικών κομμάτων είτε ως μόνιμοι εργαζόμενοι είτε ως αυτοαπασχολούμενοι. Ειδικά στον χώρο των ΜΜΕ και της διαφήμισης, από τους πλέον δυναμικούς κλάδους της εποχής

μας, οι πτυχιούχοι φιλοσοφίας έχουν πολύ καλύτερες προοπτικές από κάθε άλλο πτυχιούχο, καθώς θεωρούνται ιδιαίτερα ευρηματικοί (concept creators). Τέλος, ιδιαίτερα αισθητή είναι η παρουσία τους σε πολυεθνικές ιδιωτικές εταιρείες ως managers ή business ethics officers καθώς και σε εταιρείες τεχνολογιών αιχμής για αντικείμενα με έντονο διεπιστημονικό χαρακτήρα όπως οι γνωσιακές σπουδές, η μελέτη του νου και της τεχνητής νοημοσύνης και οι σπουδές επιστήμης και τεχνολογίας. Επιπλέον, όσον αφορά την ολοένα και πιο ευέλικτη αγορά εργασίας, είναι ιδιαίτερα σκόπιμο κατά τη διάρκεια των σπουδών να αποκτηθούν σε πρώιμο στάδιο επαγγελματικά προσόντα ή βασικές ικανότητες (για γλώσσες, παρουσιάσεις, συντονισμό, μέσα ενημέρωσης, μάνατζμεντ), καθώς και επαγγελματική εμπειρία μέσω πρακτικής άσκησης, εθελοντικής ή επικουρικής δράσης. Σε κάθε περίπτωση, για τους καθηγητές της Β/θμιας εκπαίδευσης που είναι απόφοιτοι του Τμήματος Φιλοσοφίας τα πρόσθετα προσόντα δεν πρέπει απαραιτήτως να προσαρμόζονται σε ένα συγκεκριμένο πεδίο δραστηριότητας. Ένα ευέλικτο προφίλ προσωπικότητας σε συνδυασμό με τα τυπικά προσόντα των σπουδών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση μπορούν να δώσουν πρόσβαση σε ποικίλα και απαιτητικά πεδία δραστηριότητας.

Τέλος, η παρουσία εντός του Τμήματος Φιλοσοφίας της παιδαγωγικής ειδίκευσης, πέραν του ότι προκύπτει από τη διαχρονική σχέση της παιδαγωγικής με τον κλάδο της φιλοσοφίας από τον οποίο εκπήγασε, εξασφαλίζει στους αποφοίτους του Τμήματος εκτός από το τυπικό προσόν της παιδαγωγικής επάρκειας και μια στέρεη παιδαγωγική κατάρτιση, η οποία μπορεί αναμφίβολα να αξιοποιηθεί και επαγγελματικά.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

Οι απόφοιτοι του Τμήματος Φιλοσοφίας:

- ➔ εντάσσονται στην κατηγορία: **ΠΕ 02,** στον κλάδο των καθηγητών ***Φιλολόγων,***
- ➔ έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν της αντίστοιχους διαγωνισμούς του **ΑΣΕΠ.**

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

- ➢ ενασχόληση με την καλλιέργεια και την προαγωγή της φιλοσοφίας μέσα από:
  - τη διδασκαλία
  - την έρευνα
  - την καλλιέργεια
  - την ανάπτυξη
  - την διάδοση

  } της φιλοσοφικής και ανθρωπιστικής παιδείας και του πολιτισμού.

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

1. **Εκπαίδευση** (δημόσια και ιδιωτική).
2. **Φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα,** όπως Υπουργεία, Νομαρχιακές και Τοπικές Αυτοδιοικήσεις.
3. **Άλλοι φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα**, όπως Δημόσιες Υπηρεσίες, Νοσηλευτικά Κέντρα, Ερευνητικά Κέντρα, επιχειρήσεις κ.α. των οποίων το αντικείμενο άπτεται ζητημάτων εφαρμοσμένης ηθικής ως στελέχη, σύμβουλοι, επιμορφωτές κ.λ.π. (π.χ. σεμινάρια επιμόρφωσης για θέματα βιοηθικής, σε νοσοκομεία ως σύμβουλοι ηθικής και ιατρικής ηθικής ή σε επιχειρήσεις ως σύμβουλοι σε ζητήματα ηθικής των επιχειρήσεων κ.λπ.).
4. **Κρατικοί και ιδιωτικοί πολιτιστικοί φορείς**, πολιτιστικοί οργανισμοί, πολιτιστικά ιδρύματα.
5. **Μέσα Επικοινωνίας και Ενημέρωσης** (τηλεόραση, ραδιόφωνο, έντυπος τύπος).
6. **Δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα με μορφωτική και πολιτιστική δράση.**
7. **Εκδοτικοί οργανισμοί.**
8. **Ερευνητικά ιδρύματα.**
9. **Ευρύτερος χώρος του πολιτισμού**, όπου οι απόφοιτοι του Τμήματος μπορούν να απασχοληθούν ως εξειδικευμένα στελέχη, επιστημονικοί σύμβουλοι, επιμορφωτές κ.λπ., συμβάλλοντας στην καλλιέργεια και τη διάδοση της φιλοσοφικής και ανθρωπιστικής παιδείας και του πολιτισμού.

Α4. Βασικοί στόχοι του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στη Φιλοσοφία

Βασικός στόχος της δημιουργίας του ΠΠΣ του Τμήματος Φιλοσοφίας είναι η ανάπτυξη ενός σύγχρονου Προγράμματος Σπουδών Φιλοσοφίας σε άμεση συνάφεια τόσο με τα διεθνή πρότυπα όσο και με τα ακαδημαϊκά δεδομένα των υπολοίπων νέων και παλαιότερων Τμημάτων Φιλοσοφίας της χώρας μας.

Το ΠΠΣ αποτέλεσε αντικείμενο ενδελεχούς επεξεργασίας και συγκριτικής μελέτης προγραμμάτων ελληνικών και διεθνών στο πεδίο της φιλοσοφίας μέσα από ένα δυναμικό διεπιστημονικό πρίσμα και με τη μεγαλύτερη δυνατή εκπροσώπηση των φιλοσοφικών κλάδων. Το ΠΠΣ αποτέλεσε τον καρπό των εργασιών πενταμελούς Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, η οποία απαρτίστηκε από καθηγητές/τριες Α' βαθμίδας στα αντικείμενα της φιλοσοφίας και της παιδαγωγικής, οι οποίοι εργάστηκαν αδιαλείπτως επί ένα εξάμηνο για τη δημιουργία του συγκεκριμένου ΠΠΣ επενδύοντας σε αυτό την επιστημονική γνώση και τη μακρόχρονη διδακτική, ερευνητική και διοικητική τους εμπειρία. Βασικό μέλημά τους ήταν να αναδείξουν το αντικείμενο της φιλοσοφίας σε όλες τις δυναμικές σύγχρονες πλευρές του αλλά και στην ιστορική του διαχρονία, ενώ παράλληλα να αποτυπώσουν τη διεπιστημονική εμβέλεια και τη συνύπαρξή του με το αντικείμενο της παιδαγωγικής συνεχίζοντας έτσι την παράδοση του Τμήματος Φ.Π.Ψ. των τελευταίων τριών δεκαετιών. Όλα τα γνωστικά αντικείμενα/πεδία που θεραπεύει το Τμήμα υπαγορεύονται, αφενός, από την αντικειμενική συνθήκη του ότι οι απόφοιτοι του Τμήματος διοχετεύονται ως επί το πλείστον στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και, συνεπώς, θα πρέπει να έχουν επαρκή κατάρτιση σε φιλολογικά αντικείμενα αλλά και σε αντικείμενα ιστορικού ενδιαφέροντος και, αφετέρου, από τις υψηλές ακαδημαϊκές απαιτήσεις που επιβάλλει ένα σύγχρονο ΠΠΣ στη φιλοσοφία. Για το λόγο αυτό έγινε εκτενέστατη έρευνα, διαδικτυακή αλλά και μέσω αξιοποίησης των ακαδημαϊκών συνεργασιών των μελών της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, έτσι ώστε το ΠΠΣ να βρίσκεται στην πρωτοπορία των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων στο συγκεκριμένο αντικείμενο.

Εκτός από τη διδακτική δραστηριότητα, βασικό στόχο του Τμήματος αποτελεί η ανάπτυξη αξιόλογης ερευνητικής δραστηριότητας σε διαφορετικά πεδία της φιλοσοφίας, τόσο στην ιστορική όσο και στη συστηματική της διάσταση, καθώς επίσης και η διάδραση με άλλους συγγενείς επιστημονικούς κλάδους, τόσο στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών σπουδών όσο και των θετικών και των κοινωνικών επιστημών. Τέλος, βασική επιδίωξη του Τμήματος αποτελεί η αρμονική συνύπαρξη και η πολυσχιδής συνέργεια των διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού με τους φοιτητές του Προπτυχιακού Κύκλου Σπουδών, των δύο μεταπτυχιακών ειδικεύσεων του Τμήματος στα πεδία της φιλοσοφίας και των επιστημών της αγωγής, καθώς και με τους υποψήφιους διδάκτορες. Ιδιαίτερα σημαντικός στόχος είναι η ενεργός συμμετοχή τους στις δραστηριότητες του Τμήματος, έτσι ώστε να αποκτήσουν μια στέρεη επιστημονική βάση μαζί με επαρκή ερευνητική και πρακτική εμπειρία ανταποκρινόμενοι ικανοποιητικά στις αυξανόμενες απαιτήσεις της σύγχρονης αγοράς εργασίας τόσο της εγχώριας όσο και της διεθνούς.

Α5. Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας (ΠΔΠ) του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στη Φιλοσοφία

Η Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας (ΠΔΠ) του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλοσοφίας συνιστά συνέχεια της Πολιτικής Διασφάλισης Ποιότητας (ΠΔΠ) του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, με ένα μεγαλύτερο βαθμό εξειδίκευσης στο αντικείμενο της φιλοσοφίας και εναρμόνιση, αφενός, με τα ακαδημαϊκά κριτήρια αντίστοιχων Τμημάτων του ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης και, αφετέρου, με την Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και των Ελληνικών Ανώτατων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων εν γένει. Η Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας (ΠΔΠ) του ΠΠΣ του Τμήματος Φιλοσοφίας αποσκοπεί:

α) στην κατάλληλη οργάνωση και δομή του ΠΠΣ του Τμήματος έτσι ώστε να εξασφαλίζει την υλοποίηση των βασικών ακαδημαϊκών στόχων της ίδρυσής του, που είναι η κάλυψη του μεγαλύτερου δυνατού φάσματος κλάδων εντός του

γνωστικού αντικειμένου της φιλοσοφίας, με ταυτόχρονη κατάρτισή τους στην παιδαγωγική επιστήμη και διασφάλιση της παιδαγωγικής επάρκειας στους φοιτητές/τριές του·

β) στη διασφάλιση για τους απόφοιτους του Τμήματος των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης και τις προοπτικές του διεθνούς ακαδημαϊκού και ευρύτερου επαγγελματικού περιβάλλοντος στο πεδίο της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και της έρευνας·

γ) στη διαρκή βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου ενθαρρύνοντας την επιστημονική δραστηριότητα και τη διεθνή ερευνητική παρουσία του ακαδημαϊκού προσωπικού, την εισαγωγή νέων καινοτόμων προσεγγίσεων στο πεδίο της φιλοσοφίας μέσω της σύνδεσής του με άλλα γνωστικά αντικείμενα με τα οποία καλείται να αλληλεπιδράσει δυναμικά, όπως οι επιστήμες της ζωής, οι νέες ψηφιακές τεχνολογίες, το περιβάλλον και η διαμόρφωση μιας νέας περιβαλλοντικής συνείδησης και ηθικής, τέλος, η προαγωγή της διεπιστημονικότητας και της ερευνητικής συνεργασίας μεταξύ ανθρωπιστικών σπουδών, κοινωνικών σπουδών και θετικών-τεχνολογικών σχολών εντός του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και γενικότερα·

δ) στην επιλογή άριστου διδακτικού προσωπικού με αυστηρά ακαδημαϊκά κριτήρια και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία επιλογής μόνιμου και έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού προκειμένου να καλυφθούν οι πολλές και επιτακτικές ανάγκες διδασκαλίας και έρευνας σε φιλοσοφικά πεδία που δεν καλύπτονται από το υπάρχον μόνιμο και έκτακτο προσωπικό·

ε) στην προώθηση των ποιοτικών, κυρίως, παραμέτρων του ερευνητικού έργου των μελών ΔΕΠ του Τμήματος μέσω της ενεργής συμμετοχής τους σε ερευνητικές συνεργασίες, με παράλληλη ένταξη της έρευνας σε προπτυχιακό επίπεδο·

στ) στην ενίσχυση της απορρόφησης των αποφοίτων του στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση με την ταυτόχρονη δέσμευση για προώθηση της αναβάθμισης της θέσης της φιλοσοφίας στα αναλυτικά προγράμματα του ελληνικού γυμνασίου και λυκείου καθώς και την ενεργό διεκδίκηση της εισαγωγής της στα αναλυτικά

προγράμματα των τελευταίων τάξεων του δημοτικού σχολείου. Παράλληλα, την προβολή του έργου του Τμήματος σε διεθνείς και ελληνικούς πολιτιστικούς φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα προκειμένου να ενισχυθεί η απορρόφηση των φοιτητών/τριών σε φορείς και υπηρεσίες πολιτισμού·

ζ) στην ενεργό σύνδεση του Τμήματος με τις δομές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέσω δραστηριοτήτων, όπως η διοργάνωση διαγωνισμού φιλοσοφικού δοκιμίου κ.ά.

η) στην παροχή υψηλής ποιότητας υποστηρικτικών υπηρεσιών, όπως οι διοικητικές υπηρεσίες, οι βιβλιοθήκες και οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας·

θ) στο διαρκή έλεγχο και επιθεώρηση του ΠΠΣ μέσω των ετησίων εσωτερικών εκθέσεων και της συνεργασίας της ΟΜΕΑ του Τμήματος με τη ΜΟ.ΔΙ.Π του Ιδρύματος.

Α6. *Τοποθεσία και εγκαταστάσεις του Τμήματος*

Το Τμήμα Φιλοσοφίας στεγάζεται στην τοποθεσία Δουρούτη, όπου βρίσκεται το campus του Παν/μίου Ιωαννίνων, 7 χλμ. από την πόλη των Ιωαννίνων. Η πρόσβαση στο Τμήμα είναι εύκολη λόγω των τακτικών δρομολογίων ΚΤΕΛ από την πόλη. Το Τμήμα Φιλοσοφίας συστεγάζεται με το Τμήμα Ψυχολογίας, το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών και το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Παν/μίου Ιωαννίνων. Η Πανεπιστημιούπολη, με την Κεντρική Βιβλιοθήκη –από τις μεγαλύτερες των Βαλκανίων–, τις Φοιτητικές Εστίες, το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού «Σταύρος Νιάρχος», τη Φοιτητική Λέσχη και το Φοιτητικό Εστιατόριο καθώς και άλλες υπηρεσίες και καταστήματα που λειτουργούν συγκεντρωμένα στην πανεπιστημιούπολη δημιουργεί την αίσθηση ενός ολοκληρωμένου χώρου όπου ο φοιτητής μπορεί να ενεργοποιήσει πολλές δεξιότητες και να ικανοποιήσει πληθώρα μορφωτικών αναγκών αξιοποιώντας τις εγκαταστάσεις και συμμετέχοντας σε αθλητικούς, επιστημονικούς, καλλιτεχνικούς και ευρύτερα επιστημονικούς ομίλους.

Α7. *Διοικητική οργάνωση του Τμήματος*

Κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) αποτελείται από Σχολές, οι οποίες αποτελούν τις βασικές μονάδες του. Η Φιλοσοφική Σχολή καλύπτει μια ενότητα συγγενών επιστημονικών κλάδων και εξασφαλίζει τη διεπιστημονική προσέγγιση, τη μεταξύ τους επικοινωνία και τον αναγκαίο για τη διδασκαλία και την έρευνα συντονισμό τους. Η Σχολή εποπτεύει και συντονίζει τη λειτουργία των Τμημάτων, σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών τους. Το Τμήμα αποτελεί τη βασική εκπαιδευτική και ακαδημαϊκή μονάδα του Ιδρύματος, προάγει την επιστήμη, την τεχνολογία ή τις τέχνες στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο, οργανώνει τη διδασκαλία στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών και εξασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτό. Το Τμήμα αποτελείται από το σύνολο των Καθηγητών όλων των βαθμίδων, των μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), των μελών του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) που υπηρετούν σε αυτό.

Όργανα του Τμήματος Φιλοσοφίας είναι:

α) Ο Πρόεδρος του Τμήματος, β) η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, γ) οι Διευθυντές των Τομέων και δ) οι Γενικές Συνελεύσεις των Τομέων. Στην υπ’αρ. 426 Συνέλευση του Τμήματος Φ.Π.Ψ. (19/6/2019) αποφασίστηκε κατά πλειοψηφία η μετονομασία των υπαρχόντων Τομέων Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής σε Τομείς α) Ιστορίας της Φιλοσοφίας, και, β) Πρακτικής Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, με ισχύ από την έναρξη λειτουργίας του Τμήματος Φιλοσοφίας τον Σεπτέμβριο 2019 (με την υπ΄αρ. 1069/18.7.2019 απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος).

Ο Πρόεδρος του Τμήματος εκλέγεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. όλων των βαθμίδων του Τμήματος, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία και έχει διετή θητεία.

Η Συνέλευση του Τμήματος αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. όλων των βαθμίδων του Τμήματος, έναν εκπρόσωπο, ανά κατηγορία, των μελών Ε.Ε.Π., των μελών Ε.ΔΙ.Π. και των μελών Ε.Τ.Ε.Π., καθώς και δύο εκπροσώπους των φοιτητών/τριών του Τμήματος (έναν/μία προπτυχιακό/ή και έναν/μία μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια), σύμφωνα με τον Ν.4009/2011, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.4076/2012.

Οι εκπρόσωποι των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία μεταξύ των αντίστοιχων μελών τους. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται από το σύνολο των αντίστοιχων ενεργών φοιτητών, με ενιαίο ψηφοδέλτιο και άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία. Υποψήφιοι μπορούν να είναι οι προπτυχιακοί φοιτητές που έχουν διανύσει το πρώτο έτος σπουδών και βρίσκονται εντός του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών, καθώς και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές κατά το πρώτο έτος φοίτησής τους και οι υποψήφιοι διδάκτορες που διανύουν τα τρία πρώτα έτη από την εγγραφή τους ως υποψήφιοι διδάκτορες.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΠΡΟΕΔΡΟΣ **Γκόλφω Μαγγίνη** **Καθηγήτρια**		**Τηλ.: 26510-05673** **Fax: 26510-05801, 07027** **E-mail: gmaggini@uoi.gr**
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		***Τηλέφωνα / Fax / E-mail:*** **grampedp@uoi.gr**
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ **Λέκκου Ανθούλα** **Π.Ε. Διοικητικού-Οικονομικού**		**Τηλ.: 26510-07185** **Fax:26510-07027** **E-mail: alekkou@uoi.gr**
Ευσταθίου Φανή **Π.Ε. Διοικητικού-Οικονομικού**		**Τηλ.: 26510-07405** **E-mail: fefstathiou@uoi.gr**
ΤΟΜΕΙΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ**	***Τηλέφωνα / Fax / E-mail:***
[ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ, Ν. 4957/2022, άρθρο 20, παρ. 4 και άρθρο 21, παρ. 5, ΦΕΚ 1581/15.03.2023, τ. Β΄]	**Παππά Μαρία** **Δ.Ε. Διοικητικού-Λογιστικού**	**Τηλ.: 26510-05657** **Fax: 26510-05801** **E-mail: mpappa@uoi.gr**
ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ		***Τηλέφωνα/ Fax / E-mail:***
[ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ, Ν. 4957/2022, άρθρο 20, παρ. 4 και άρθρο 21, παρ. 5, ΦΕΚ 1581/15.03.2023, τ. Β΄]	—	**Τηλ.: 26510-05676** **Fax: 26510-05803**

Ταχυδρομική διεύθυνση του Τμήματος Φιλοσοφίας:

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Φιλοσοφική Σχολή

Τμήμα Φιλοσοφίας

Πανεπιστημιούπολη, Δουρούτη

45 500 – Ι Ω Α Ν Ν Ι Ν Α

Α8. *Στελέχωση του Τμήματος*

Το Τμήμα αποτελείται από το σύνολο των Καθηγητών όλων των βαθμίδων, των μελών του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και των μελών του Διοικητικού Προσωπικού που υπηρετούν σε αυτό.

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Δ.Ε.Π.),

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Ε.ΔΙ.Π.) ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΤΗΛ./E-MAIL	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛ./FAX/E-MAIL
Λέκκου Ανθούλα **Προϊσταμένη Γραμματείας** Π.Ε. Διοικητικού-Οικονομικού	**Τηλ.: 26510-07185** **alekkou@uoi.gr**	*Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων* *Φιλοσοφική Σχολή* ***Τμήμα Φιλοσοφίας*** *Πανεπιστημιούπολη,* *Δουρούτη* *45 500 – Ι Ω Α Ν Ν Ι Ν Α*	**Τηλ.:** **26510-07185, 07186** **26510-07405, 07406** **Fax:** **26510-07027** **E-mail:** **grampedp@uoi.gr**
Ευσταθίου Φανή Π.Ε. Διοικητικού-Οικονομικού	**Τηλ.: 26510-07405** **fefstathiou@uoi.gr**		

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

[ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ, Ν. 4957/2022, άρθρο 20, παρ. 4 και άρθρο 21, παρ. 5, ΦΕΚ 1581/15.03.2023, τ. Β΄]

ΜΕΛΗ ΔΕΠ	ΤΗΛ./E-MAIL	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΤΗΛ./FAX/ E-MAIL
Γρηγορίου Χρήστος Επίκουρος καθηγητής	**26510-05862** **chgrigoriou@uoi.gr**	**Παππά Μαρία** **Δ.Ε. Διοικητικού-Λογιστικού** **Τηλ.: 26510-05657** **E-mail: mpappa@uoi.gr**	**Τηλ.:** **26510-05657** **Fax:** **26510-05801**
Καλατζής Αντώνιος Επίκουρος καθηγητής	**26510-05650** **kalatzis@uoi.gr**		
Κουλουμέντας Σταύρος Επίκουρος καθηγητής	**26510-05674** **skouloumentas@uoi.gr**		
Λεοντσίνη Ελένη Επίκουρη καθηγήτρια	**26510-05658** **eleon@uoi.gr**		
Μαγγίνη Γκόλφω Καθηγήτρια	**26510-05673** **gmaggini@uoi.gr**		
Παλέρμος Ορέστης-Σπυρίδων	**26510-05685** **sopalermos@uoi.gr**		
Πέτσιος Κωνσταντίνος Καθηγητής	**26510-05659** **kpetsios@uoi.gr**		
Ράντης Κωνσταντίνος Αναπληρωτής Καθηγητής	**26510-05684** **krantis@uoi.gr**		
Σακελλαριάδης Αθανάσιος Επίκουρος καθηγητής	**26510-05665** **asakel@uoi.gr**		
Ηλιόπουλος Παναγιώτης Ε.ΔΙ.Π.	**26510-05782** **eliop@uoi.gr**		

ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ [ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ, Ν. 4957/2022, άρθρο 20, παρ. 4 και άρθρο 21, παρ. 5, ΦΕΚ 1581/15.03.2023, τ. Β΄]			
ΜΕΛΗ ΔΕΠ	**ΤΗΛ./E-MAIL**	**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ**	**ΤΗΛ./FAX/E-MAIL**
Γκαραβέλας Κωνσταντίνος Επίκουρος καθηγητής	**26510-05893** **kgkaravelas@uoi.gr**	—	**Τηλ.:** **26510-05676** **Fax:** **26510-05803**
Ζάγκος Χρήστος Επίκουρος καθηγητής	**26510-05670** **chzagkos@uoi.gr**		
Καλτσάς Σπύρος Επίκουρος καθηγητής	**26510-05743** **spkaltsas@uoi.gr**		
Μαρκουλάτος Ιορδάνης Αναπληρωτής καθηγητής	**26510-05754** **imarcul@uoi.gr**		
Μελά Αγλαΐα Επίκουρη καθηγήτρια	**26510-05865** **amela@uoi.gr**		
Μίχου Αικατερίνη Επίκουρη καθηγήτρια	**26510-05652** **amichou@uoi.gr**		
Νέγρη Αθηνά Ε.ΔΙ.Π.	**26510-05676** **anegri@uoi.gr**		

Ταχυδρομική διεύθυνση του Τμήματος Φιλοσοφίας:

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Φιλοσοφική Σχολή

Τμήμα Φιλοσοφίας

Πανεπιστημιούπολη, Δουρούτη

45 500 – Ι Ω Α Ν Ν Ι Ν Α

Α9. Συμβουλευτικές Επιτροπές του Τμήματος

Το Τμήμα έχει συγκροτήσει συμβουλευτικές επιτροπές για την εύρυθμη ακαδημαϊκή και διοικητική λειτουργία του. Κάθε επιτροπή στελεχώνεται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, με τη συμμετοχή ή όχι φοιτητών, ενώ υποστηρίζεται γραμματειακά από τους διοικητικούς υπαλλήλους του Τμήματος. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες επιτροπές:

- Επιτροπή προγράμματος σπουδών.
- Επιτροπή πρακτικής άσκησης.
- Επιτροπή για την Επιστημονική Επετηρίδα *Δωδώνη*. *Μέρος Γ'*.
- Επιτροπή διεξαγωγής κατατακτηρίων εισαγωγικών εξετάσεων.
- Επιτροπή διεθνών συνεργασιών και κινητικότητας με το Πρόγραμμα Erasmus^{+}.
- Επιτροπή παραλαβής υλικών.
- Επιτροπή Φοιτητικών Θεμάτων.
- Επιτροπή για την ισότητα των δύο φύλων και την ευαισθητοποίηση σε ζητήματα διακρίσεων.
- Επιτροπή κτιρίου, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού.
- Επιτροπή ακαδημαϊκής δεοντολογίας.
- Επιτροπή Ιστοσελίδας του Τμήματος.

Α10. *Διεθνείς συνεργασίες και προγράμματα Κινητικότητας Erasmus^{+} του Τμήματος*

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος Φιλοσοφίας έχουν το δικαίωμα να πραγματοποιήσουν σπουδές ή πρακτική άσκηση (Placement) είτε σε ένα Ίδρυμα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της αλλοδαπής είτε σε ένα επιστημονικό ευρωπαϊκό ή διεθνή οργανισμό με πλήρη ακαδημαϊκή αναγνώριση αντίστοιχα, μέσω της συμμετοχής της στο Πρόγραμμα Erasmus+. Οι πιστωτικές μονάδες (ECTS), καθώς και η βαθμολογία των μαθημάτων που παρακολουθούν οι φοιτητές/τριες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Erasmus+ καθορίζονται από τα Πανεπιστήμια της αλλοδαπής από τα οποία προσφέρονται τα μαθήματα και ενσωματώνονται στο Πρόγραμμα Σπουδών των φοιτητών/τριών, μετά από αναγνώριση και αντιστοίχιση των μαθημάτων.

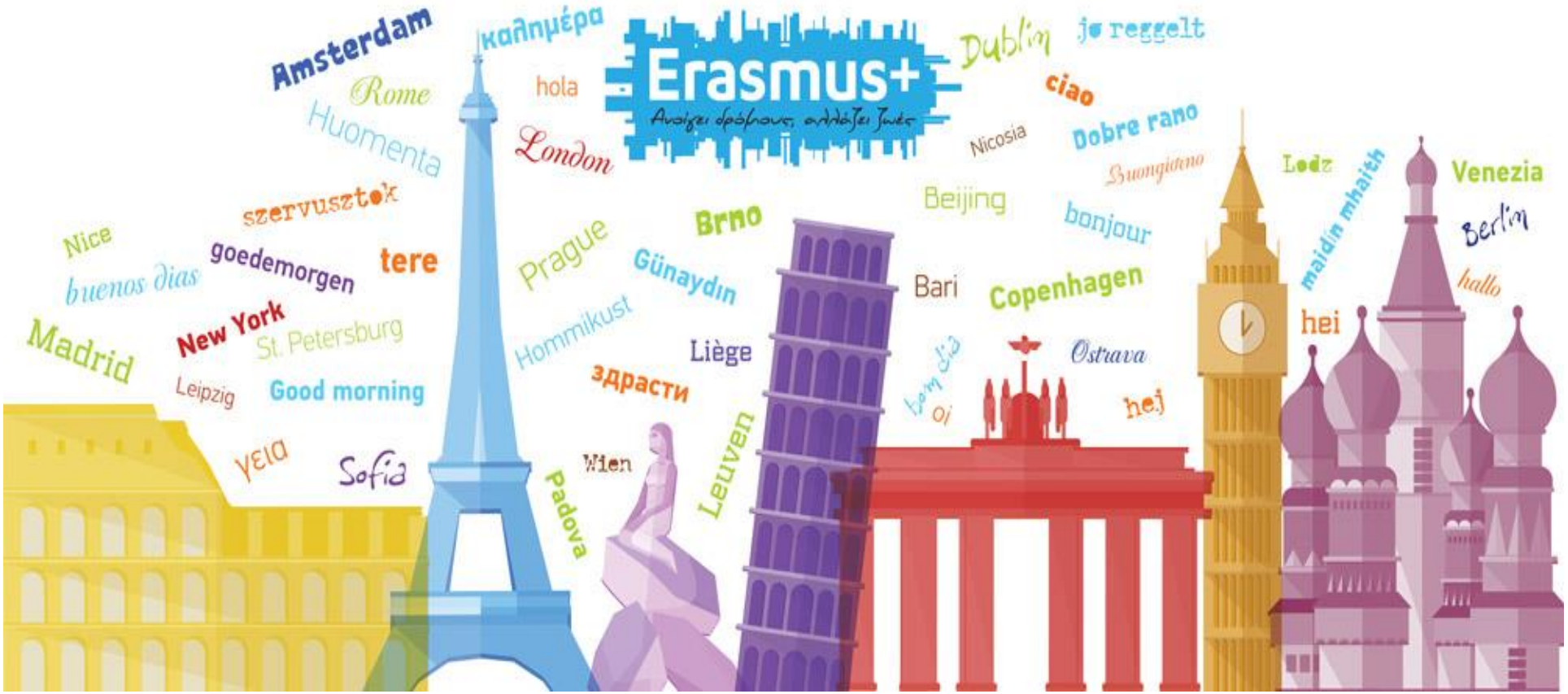
Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές
Amsterdam
καλημέρα
Rome
hola
Huomenta
London
Dublin
jo reggelt
ciao
Nicosia
Dobre rano
Buongiorno
Lodz
maidin mhaith
Venezia
Berlin
hallo
hei
szervusztok
Nice
buenos dias
goedemorgen
tere
Prague
Brno
Günaydın
Beijing
bonjour
Bari
Copenhagen
Madrid
New York
St. Petersburg
Hommikust
Liège
Ostrava
Leipzig
Good morning
здрасти
bom dia
oi
hej
γεια
Sofia
Wien
Padova
Leuven

ΓΔ Εκπαίδευση και πολιτισμός Πρόγραμμα διά βίου μάθηση ERASMUS PLUS	**Συνεργαζόμενα Ιδρύματα Υποδοχής** **Ακαδημαϊκό Έτος 2022 – 2023** ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ **ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ**	**Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων** **Διεύθυνση Διεθνών & Δημοσίων Σχέσεων** **Τμήμα Διεθνών Σχέσεων** https://piro.uoi.gr/erasmus/37/erasmus

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ERASMUS+

Α/Α	ΧΩΡΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΟΜΕΑΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΛΟΣ Δ.Ε.Π. – Π.Ι.	Φοιτητές	Κύκλος σπουδών (1 = Προπτ., 2 = Μεταπτ., 3 = Υποψ. Διδ.)	Συνολική Διάρκεια (μήνες)	Γλωσσικές δεξιότητες
1	ΑΥΣΤΡΙΑ	UNIVERSITY OF VIENNA DEPARTMENT OF PHILOSOPHY	A WIEN01	0223 Philosophy and Ethics	Καθηγήτρια ΓΚ. ΜΑΓΓΙΝΗ	2	1, 2	(2*6=) 12	The University of Vienna expects all incoming Erasmus+ students to have German language level of B2 (CEFR) for all fields of study except German Philology. If a sufficient amount of courses taught in English is offered by the respective study field at the University of Vienna, the required language level in English also corresponds to B2.
2	ΒΕΛΓΙΟ	UNIVERSITY OF ANTWERP DEPARTMENT OF PHILOSOPHY	B ANTWERP01	0223 Philosophy and Ethics	Επίκ. Καθηγητής Α. ΚΑΛΑΤΖΗΣ	2	1, 2, 3	(2*6=) 12	English: B1, B2, B3

Α/Α	ΧΩΡΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΟΜΕΑΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΛΟΣ Δ.Ε.Π. – Π.Ι.	Φοιτητές	Κύκλος σπουδών (1 = Προπτ., 2 = Μεταπτ., 3 = Υποψ. Διδ.)	Συνολική Διάρκεια (μήνες)	Γλωσσικές δεξιότητες
3	ΓΑΛΛΙΑ	University Paris I Panthéon-Sorbonne	F PARIS 001	0223 Philosophy and Ethics	Καθηγήτρια ΓΚ. ΜΑΓΓΙΝΗ	2	1, 2, 3	(2*6=) 12	French: B2
4	ΓΑΛΛΙΑ	University Paul Valéry-Montpellier 3	F MONTPEL03	0223 Philosophy and Ethics	Καθηγήτρια ΓΚ. ΜΑΓΓΙΝΗ	—	Μετακίνηση προσωπικού για διδασκαλία	—	French: B2
5	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	University of Leipzig	D LEIPZIG 01	0223 Philosophy and Ethics	Επίκ. Καθηγήτρια Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	6	1, 2, 3	(6*6=) 36	German: B2
6	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	University of Frankfurt am Main	D FRANKFU01	0223 Philosophy and Ethics	Αναπλ. Καθηγητής Κ. ΡΑΝΤΗΣ	2	1, 2, 3	(2*6=) 12	German: B1, English: B2
7	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	University of Freiburg	D FREIBUR 01	0223 Philosophy and Ethics	Αναπλ. Καθηγητής Κ. ΡΑΝΤΗΣ	2	1, 2, 3	(2*6=) 12	German: B1, English: B2

Α/Α	ΧΩΡΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΟΜΕΑΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΛΟΣ Δ.Ε.Π. – Π.Ι.	Φοιτητές	Κύκλος σπουδών (1 = Προπτ., 2 = Μεταπτ., 3 = Υποψ. Διδ.)	Συνολική Διάρκεια (μήνες)	Γλωσσικές δεξιότητες
8	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	Goethe-Universität Frankfurt	D FRANKFU01	0223 Philosophy and Ethics	Αναπλ. Καθηγητής Κ. ΡΑΝΤΗΣ	2	1, 2, 3	(2*6=) 12	German: B1, English: B2 (only if English courses are offered)
9	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	University of Regensburg	D REGENSB 01	14 Education	Καθηγήτρια L. BENINCASA	2	1,2	(2*6=) 12	German: B2
10	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	Freie University of Berlin	D BERLIN 01	14 Education	Καθηγήτρια L. BENINCASA	2	1, 2	(2*6=) 12	German: B1
11	ΙΣΠΑΝΙΑ	Universidad Complutense de Madrid	E MADRID03	0223 Philosophy and Ethics	Ε.ΔΙ.Π. ΔΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ	2	1,2	(2*6=) 12	Spanish B1, Spanish C1 (for master)
12	ΙΤΑΛΙΑ	University of Salerno	I SALERNO01	0223 Philosophy and Ethics	Επίκ. Καθηγήτρια Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	3	1, 2, 3	(3*6=) 18	Italian: A2, English: B1
13	ΙΤΑΛΙΑ	University of Vita-Salute San Raffaele	I MILANO 15	0223 Philosophy and Ethics	Καθηγήτρια ΓΚ. ΜΑΓΓΙΝΗ	2	1, 2, 3	(2*6=) 12	Italian required: B1, English: B1

Α/Α	ΧΩΡΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΟΜΕΑΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΛΟΣ Δ.Ε.Π. – Π.Ι.	Φοιτητές	Κύκλος σπουδών (1 = Προπτ., 2 = Μεταπτ., 3 = Υποψ. Διδ.)	Συνολική Διάρκεια (μήνες)	Γλωσσικές δεξιότητες
14	ΙΤΑΛΙΑ	University of Perugia	I PERUGIA01	0111 Education Science	Καθηγήτρια L. BENINCASA	1	1, 2, 3	(2*5=) 10	Italian, English only for students who apply for Laboratory training
15	ΙΤΑΛΙΑ	Università degli Studi di Urbino Carlo Bo	I URBINO 01	0110 Education	Καθηγήτρια L. BENINCASA	1	1, 2, 3	(2*6=) 12	Italian: A2
16	ΙΤΑΛΙΑ	Universita degli studi di Ferara-Dipartimento di studi di Umanistici	I FERRARA01	0111 Education	Καθηγήτρια L. BENINCASA	2	1,2,3	(2*6=) 12	Italian, English: B1
17	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	Mykolas Romeris University	LT VILNIUS 06	0223 Philosophy and Ethics,0312 Political Sciences and Civics	Επίκ. Καθηγήτρια Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	2	1, 2, 2	(2*6=) 12	English: B2 is recommended
18	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	Kauno Techologijos Universitetas (KTU)	LT KAUNAS02	0223 Philosophy and Ethics	Επίκ. Καθηγήτρια Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	2	1, 2, 3	2*6=) 12	English: B2

Α/Α	ΧΩΡΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΟΜΕΑΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΛΟΣ Δ.Ε.Π. – Π.Ι.	Φοιτητές	Κύκλος σπουδών (1 = Προπτ., 2 = Μεταπτ., 3 = Υποψ. Διδ.)	Συνολική Διάρκεια (μήνες)	Γλωσσικές δεξιότητες
19	ΠΟΛΩΝΙΑ	University of Silesia in Katowice	PL KATOWICE 01	0223 Philosophy and Ethics	Επίκ. Καθηγήτρια Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	2	1, 2, 3	(2*5=) 10	Polish, English (only for selected subjects): B2
20	ΠΟΛΩΝΙΑ	University of Katolicki Lubelski Jana Pawla	PL LUBLIN 02	0223 Philosophy and Ethics	Επίκ. Καθηγήτρια Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	2	1, 2, 3	(2*6=) 12	English (B1) or another foreign language (in the case of philology programmes, Polish (on in the case of Polish-taught programmes)
21	ΠΟΛΩΝΙΑ	University of Wrocław	PL WROCLAW 01	0223 Philosophy and Ethics	Επίκ. Καθηγήτρια Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	2	1, 2, 3	(2*6=) 12	Polish, English: B2
22	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	Alexandru Ioan Cuza University of Iasi	RO IASI 02	0223 Philosophy and Ethics	Καθηγητής Κ. ΠΕΤΣΙΟΣ	1	2	(1*6=) 6	Romanian, English: B1, B2
23	ΣΛΟΒΕΝΙΑ	University of Ljubljana	SI LJUBLJA 01	0223 Philosophy and Ethics	Επίκ. Καθηγήτρια Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	2	1, 2, 3	(2*6=) 12	Slovene, English: B2
24	ΤΟΥΡΚΙΑ	Mugla Sıtkı Koçman University (MSKU)	TR MUGLA 01	0223 Philosophy and Ethics	Επίκ. Καθηγήτρια Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	2	1, 2, 3	(2*5=) 10	Turkish, English: B2,B3
25	ΤΟΥΡΚΙΑ	Dokuz Eylul University	TR IZMIR 01	0223 Philosophy and Ethics	Επίκ. Καθηγήτρια Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	2	1, 2, 3	(2*6=) 12	Turkish, English: B1

Α/Α	ΧΩΡΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΟΜΕΑΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΛΟΣ Δ.Ε.Π. – Π.Ι.	Φοιτητές	Κύκλος σπουδών (1 = Προπτ., 2 = Μεταπτ., 3 = Υποψ. Διδ.)	Συνολική Διάρκεια (μήνες)	Γλωσσικές δεξιότητες
26	ΤΟΥΡΚΙΑ	Bogaziki University	TR INSTABUL 01	0223 Philosophy and Ethics	Καθηγήτρια ΓΚ. ΜΑΓΓΙΝΗ	2	1, 2, 3	(2*6=) 12	Turkish, English: B2
27	ΤΟΥΡΚΙΑ	Middle East Technical University	TR ANKARA04	0223 Philosophy and Ethics	Επίκ. Καθηγήτρια Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	3	1, 2, 3	(3*6=) 18	Turkish, English: B2
28	ΤΟΥΡΚΙΑ	Erciyes University	TR KAYSERI01	0114 Education	Καθηγήτρια L. BENINCASA	1	2	(1*5=) 5	Turkish, English: B1
29	ΤΣΕΧΙΑ	University of Pardubice	CZ PARDU B1	0223 Philosophy and Ethics	Επίκ. Καθηγήτρια Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	2	1, 2, 3	(2*6=) 12	English: B2
30	ΤΣΕΧΙΑ	Charles University in Prague	CZ PRAHA07	0223 Philosophy and Ethics	Καθηγήτρια ΓΚ. ΜΑΓΓΙΝΗ	—	Μετακίνηση προσωπικού για διδασκαλία	—	English: B2, German B2, French B2

Τμηματική υπεύθυνη LLP/Erasmus+:
Επίκουρη Καθηγήτρια Ελένη Λεοντσίνη
Τηλ. +30 26510 05658, +30 6944783478, E-mail: eleon@uoi.gr
Ιστοσελίδα Erasmus Τμήματος Φ.Π.Ψ.:
https://ppp.uoi.gr/index.php/13-2014-10-10-07-12-11/19-erasmus
Ιστοσελίδα Erasmus Τμήματος ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ:
https://www.philosophy.uoi.gr
Ιστοσελίδα FACEBOOK:
https://www.facebook.com/erasmus.ppp.uoi.gr

Α11. *Ερευνητικές μονάδες και Εργαστήρια του Τμήματος*

Ι. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

1. Εργαστήριο Τεκμηρίωσης και Μελέτης της Ιστορίας των Κοινωνικών και Πολιτικών Ιδεών

Υπεύθυνος/Διευθυντής: Αναπληρωτής Καθηγητής Κωνσταντίνος Ράντης

E-mail Εργαστηρίου: krantis@uoi.gr

Ιστοσελίδα Εργαστηρίου: http://ppp.uoi.gr/etmikpi

Τηλέφωνο Εργαστηρίου: 26510-05751, 26510-05684

Θεσμοθετημένο: ΝΑΙ, Π.Δ. 227/24-7-2001 ΦΕΚ (αρ. φύλλου 175/1-8-2001, τ. Α΄)

1. Ανθρώπινο δυναμικό

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	E-MAIL	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
Κωνσταντίνος Ράντης	Αναπληρωτής Καθηγητής, Διευθυντής του Εργαστηρίου [1.12.2020- 30.11.2023]	krantis@uoi.gr	26510-05650
Ιορδάνης Μαρκουλάτος	Επίκουρος Καθηγητής, Διευθυντής του Εργαστηρίου [2017-2020]	imarcoul@cc.uoi.gr	26510-05754
Λία Μελά	Επίκουρη Καθηγήτρια	amela@uoi.gr	26510-05865
Παναγιώτης Νούτσος	Ομότιμος Καθηγητής, Ιδρυτής και Διευθυντής του Εργαστηρίου [2001-2015]	pnoutsos@cc.uoi.gr	26510-05732
Μαρία Παππά	Μέλος Διοικητικού Προσωπικού Τμήματος Φιλοσοφίας ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού	mpappa@uoi.gr	26510-05657

2. Σύντομη περιγραφή του Εργαστηρίου

Ο Τομέας Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων αποφάσισε (συνεδρία αρ. 81/27-9-1988) να εισηγηθεί αρμοδίως την ίδρυση, στο πλαίσιο των ερευνητικών και διδακτικών ενδιαφερόντων των μελών του, Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου με την επωνυμία: *Εργαστήριο Τεκμηρίωσης και Μελέτης της Ιστορίας των Κοινωνικών και Πολιτικών Ιδεών*. Η σχετική πρόταση έγινε δεκτή από το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (αρ. συνεδρ. 699/17-1-1989) και από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος (αρ. συνεδρ. 672/23-2-1989) και διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (3-3-1989). Έκτοτε το Εργαστήριο λειτουργούσε «άτυπα» και προωθούσε με ικανοποιητικό ρυθμό της σκοπούς του, έως την ίδρυσή του με το Π.Δ. 227/24.7.2001 (ΦΕΚ 175/1.8.2001, τεύχ. Α΄) υπό τη διεύθυνση του τότε Καθηγητή και (νυν) Ομότιμου καθηγητή κ. Παναγιώτη Νούτσου σύμφωνα με απόφαση του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (αρ. συνεδρ. 241/12-2-2003).

Το *Εργαστήριο Τεκμηρίωσης και Μελέτης της Ιστορίας των Κοινωνικών και Πολιτικών Ιδεών* εντάσσεται στον ερευνητικό και μεταπτυχιακό κύκλο της Κοινωνικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας, όπως τον καλλιεργεί ο Τομέας Φιλοσοφίας μετονομαζόμενος σε Τομέα Ιστορίας της Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων σε συνεργασία με συγγενείς Τομείς και αντίστοιχα ερευνητικά Κέντρα του εξωτερικού (π.χ. το International Institut voor Sociale Geschiedenis του Amsterdam). Πιο συγκεκριμένα, αποσκοπεί στην αποδελτίωση και κωδικοποίηση πληροφοριακών ενοτήτων με αντικείμενο την Ιστορία των Κοινωνικών και Πολιτικών Ιδεών, στη συγκρότηση συναφούς ειδικευμένης βιβλιοθήκης και στη διάσωση αρχειακού υλικού προσώπων ή συλλογικών κινήσεων. Επίσης, διαθέτει δύο αυτοτελείς χώρους με σπάνια βιβλία και χειρόγραφα.

Το 2017, Διευθυντής του Εργαστηρίου Τεκμηρίωσης και Μελέτης της Ιστορίας των Κοινωνικών και Πολιτικών Ιδεών εξελέγη (ΦΕΚ 724/29.12.2017) ο Επίκουρος καθηγητής κ. Ιορδάνης Μαρκουλάτος.

Το 2020, Διευθυντής του Εργαστηρίου Τεκμηρίωσης και Μελέτης της Ιστορίας των Κοινωνικών και Πολιτικών Ιδεών εξελέγη (ΦΕΚ 1010/Υ.Ο.Δ.Δ./3.12.2020) ο Αναπληρωτής καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Ράντης.

2. Εργαστήριο Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών

Υπεύθυνος/Διευθυντής: Επίκουρη Καθηγήτρια Ελένη Λεοντσίνη

E-mail Εργαστηρίου: erparm@cc.uoi.gr//eleon@uoi.gr

Ιστοσελίδα Εργαστηρίου: http://erparm.pep.uoi.gr

Ιστοσελίδα Εργαστηρίου (Facebook): (https://www.facebook.com/Laboratory-for-Platonic-and-Aristotelian-Studies-107826808629745)

Τηλέφωνο Εργαστηρίου: 26510- 05764, 26510-05658, 6944783478

Θεσμοθετημένο: ΝΑΙ, Π.Δ. 349/21-11-2002 (ΦΕΚ αρ. φύλλου 290/3-12-2002, τ. Α΄)

1. Ανθρώπινο δυναμικό

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	E-MAIL	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
Ελένη Λεοντσίνη	Επίκουρη Καθηγήτρια, Διευθύντρια του Εργαστηρίου [1.12.2020-30.11.2023]	eleon@uoi.gr	26510-05764
Βασιλική Σολωμού-Παπανικολάου	τ. Επίκουρη Καθηγήτρια	vsolomou@cc.uoi.gr	26510-05674
Χρίστος Α. Τέζας	Ομότιμος Καθηγητής, Ιδρυτής και Διευθυντής του Εργαστηρίου [2003-2008]	chtezas@uoi.gr	26510-05764
Αργύρης Δημητριάδης	Υποψήφιος Διδάκτωρ	mariopernniola@gmail.com	+30 6944282531
Γεώργιος Σκολαρίκης	Υποψήφιος Διδάκτωρ	geoskola_91@hotmail.com	+30 6970566984
Ραφαηλία Τόσιου	Υποψήφια Διδάκτωρ	tosiou.rafaela@yahoo.gr	+30 6951480667
Σαρημιχαηλίδου Φωτεινή	Υποψήφια Διδάκτωρ	fotinisari@gmail.com	+30 6972129129
Ρίνης, Βασίλειος	Υποψήφιος Διδάκτωρ	vassilisrenes@gmail.com	+30 6981912457
Παπαδημητρίου Κωνσταντίνος	Μεταπτυχιακός φοιτητής	Kostas.papadim141@gmail.com	+30 6955571243
Μαρία Παππά	Μέλος Διοικητικού Προσωπικού Τμήματος Φιλοσοφίας ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού	mpappa@uoi.gr	26510-05657

2. Σύντομη περιγραφή του Εργαστηρίου

Κατόπιν προτάσεως (12-5-2000 και 15-6-2001) του τότε Αναπληρωτή και νυν Ομότιμου Καθηγητή κ. Χρίστου Τέζα, ο Τομέας Φιλοσοφίας και εν συνεχεία το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων αποφάσισαν ομόφωνα να εισηγηθούν στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων την ίδρυση *Εργαστηρίου Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών.* Το Υπουργείο αποδέχτηκε τη σχετική πρόταση και με το εκδοθέν Π.Δ. υπ' αριθμ. 349/2002 ιδρύθηκε το πρώτο δημόσιο στην Ελλάδα *Εργαστήριο Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών (ΕΠΑΜ)/ (Platonic and Aristotelian Studies Laboratory/PASL)*. Το 2003 εξελέγη Διευθυντής αμισθί του εν λόγω *Εργαστηρίου* ο Καθηγητής κ. Χρίστος Α. Τέζας, ενώ μετά τη συνταξιοδότησή του (2008) η διεύθυνση ανατέθηκε, αμισθί, στον Καθηγητή κ. Ιωάννη Πρελορέντζο. Το 2017, Διευθυντής του *Εργαστηρίου Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών* εξελέγη (ΦΕΚ 724/29.12.2017) ο Καθηγητής κ. Ιωάννης Πρελορέντζος. Το 2020, Διευθύντρια του *Εργαστηρίου Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών* εξελέγη (ΦΕΚ 1010/Υ.Ο.Δ.Δ./3.12.2020) η Επίκουρη καθηγήτρια κ. Ελένη Λεοντσίνη.

Σκοπός του *Εργαστηρίου* είναι η υποβοήθηση του έργου του Τμήματος Φιλοσοφίας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο και η προώθηση της έρευνας γύρω από τους κορυφαίους φιλοσόφους της αρχαιότητας, τον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη και η διοργάνωση διεθνών και ελληνικών διαλέξεων, σεμιναρίων, ημερίδων και συνεδρίων σε συνεργασία με πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Το *Εργαστήριο* επισκέπτονται ερευνητές και καθηγητές τόσο της Ελλάδας όσο και του εξωτερικού. Ιδιαιτέρως σημαντική είναι η συνεργασία με το «Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας» της Ακαδημίας Αθηνών και οι διεθνείς συνεργασίες που έχουν συναφθεί, από το 2020 και εξής, με δέκα (10) ερευνητικά κέντρα, επιστημονικές εταιρείες και πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Η πλούσια βιβλιοθήκη του *Εργαστηρίου* συμβάλλει στην πληρέστερη τεκμηρίωση μεταπτυχιακών εργασιών, διδακτορικών διατριβών και άλλων μελετών. Όλα ανεξαιρέτως τα βιβλία και τα περιοδικά προέρχονται από δωρεές νομικών και φυσικών προσώπων. Ειδικότερα, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 η βιβλιοθήκη του Εργαστηρίου απέκτησε σημαντικό αριθμό βιβλίων από νέες δωρεές, ενώ συγχρόνως έχουν δρομολογηθεί οι διαδικασίες για την ηλεκτρονική καταγραφή των συλλογών των βιβλίων και των άλλων τεκμηρίων καθώς και για τη δημιουργία νέας ιστοσελίδας του *Εργαστηρίου*.

3. Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας

Υπεύθυνος/Διευθυντής: **Καθηγητής Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος**

E-mail Εργαστηρίου: **kenef@uoi.gr // kpetsios@uoi.gr**

Ιστοσελίδα Εργαστηρίου: **http://www.kenef.phil.uoi.gr**

Γραμματεία Εργαστηρίου: **26510-05651, 26510-05659**

Θεσμοθετημένο: **ΝΑΙ, Π.Δ. 349/21-11-2002 ΦΕΚ (αρ. φύλλου 290/3-12-2002, τ. Α΄)**

1. Ανθρώπινο δυναμικό

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	E-MAIL	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος	Καθηγητής, Διευθυντής του Εργαστηρίου [1.12.2020- 30.11.2023]	kpetsios@uoi.gr	26510-05659
Νίκος Ψημμένος	Ομότιμος Καθηγητής, Ιδρυτής και Διευθυντής του Εργαστηρίου [1993-2002]	kenef@uoi.gr	26510-05651
Αγγελική Αγγέλη Ελευθερία Νταλιάνη Σταυρούλα Γκούντα Σοφία Λιολίτσα	Διδάκτωρ Φιλοσοφίας Υποψήφια Διδάκτωρ Υποψήφια Διδάκτωρ Υποψήφια Διδάκτωρ	kenef@uoi.gr	26510-05651

1. Σύντομη περιγραφή του Εργαστηρίου

Στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων λειτουργεί στα πλαίσια του Τομέα Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας το *Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας*. Ήδη με το Π.Δ. 349 (ΦΕΚ 290/3-12-2002) το *Εργαστήριο,* που λειτουργούσε έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία ατύπως ως *Κέντρο,* προσέλαβε θεσμική υπόσταση και οργανώθηκε με διοικητική αυτοτέλεια υπό την διεύθυνση του τότε Καθηγητή και νυν Ομότιμου καθηγητή κ. Νίκου Ψημμένου.

Το 2003 ορίστηκε Διευθυντής του *Εργαστηρίου* ο Επίκουρος Καθηγητής τότε και νυν Καθηγητής Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, σύμφωνα με απόφαση του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (Συνεδρ. αρ. 241/12-2-2003).

Το 2017, Διευθυντής του Εργαστηρίου Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας εξελέγη (ΦΕΚ 724/29.12.2017) ο Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος.

Το 2020, Διευθυντής του Εργαστηρίου Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας επανεκλέχθηκε (ΦΕΚ 1010/Υ.Ο.Δ.Δ./3.12.2020) ο Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος.

Στο *Εργαστήριο* απόκειται πλειάδα εξαιρετικά σπάνιων και πλούσιων αυτοτελών ιστορικοφιλοσοφικών Συλλογών, που συναπαρτίζονται από χειρόγραφα και παλαίτυπα, των οποίων ο αριθμός υπερβαίνει τις 43.000 και μία σειρά Αρχείων. Πρόσφατα το Εργαστήριο απέκτησε το «Αρχείο του Λέανδρου Βρανούση», το οποίο έχει ιδιαίτερη σημασία για την πνευματική ιστορία της Ηπείρου και τον Ελληνισμό των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών.

4. Εργαστήριο Φιλοσοφικών Ερευνών για τις επιστήμες, την τεχνολογία και τον πολιτισμό (ΕΦΕΕΤΠ)

Υπεύθυνη/Διευθύντρια: **Καθηγήτρια Γκόλφω Μαγγίνη**

E-mail Εργαστηρίου: **efeetp@uoi.gr**

Ιστοσελίδα Εργαστηρίου: **http://philosophy.uoi.gr/ereyna/efeetp/**

Τηλέφωνο Εργαστηρίου: **26510-05698, 26510-05673**

Θεσμοθετημένο: **Ναι, ΦΕΚ (αρ. φύλλου 3933/15-9-2020, τ. Β΄)**

1. Ανθρώπινο δυναμικό

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	E-MAIL	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
Γκόλφω Μαγγίνη	Καθηγήτρια, Διευθύντρια του Εργαστηρίου [1.12.2020- 30.11.2023]	gmaggini@uoi.gr	26510-05673 26510-05698
Γεωργία Αποστολοπούλου	Ομότιμη Καθηγήτρια, Ιδρύτρια και Διευθύντρια του Εργαστηρίου Πλωτινικών Ερευνών [2003-2013]	gapostol@cc.uoi.gr	26510-05698
Ορέστης -Σπυρίδων Παλκέρμος	Επίκουρος Καθηγητής	sopalermos@uoi.gr	26510-05685
Χρήστος Γρηγορίου	Επίκουρος Καθηγητής	chgrigoriou@uoi.gr	26510-05862
Αντώνιος Καλατζής	Επίκουρος Καθηγητής	kalatzis@uoi.gr	26510-05650
Αθανάσιος Σακελλαριάδης	Επίκουρος Καθηγητής	asakel@uoi.gr	26510-05665
Παρασκευή Ζάψα	Υποψήφια Διδάκτωρ	vivi.zapsa@nikitec.gr	26510-85230

Ευδοκία Κουτσόπετρα	**Υποψήφια Διδάκτωρ**	**evdokiakoutsopetra@yahoo.gr**	**26510-05698**
Ιωάννης Περπερίδης	**Υποψήφιος Διδάκτωρ**	**johnperpe@gmail.com**	
Ευάγγελος Γραμματικόπουλος	**Υποψήφιος Διδάκτωρ**	**vagrammat@yahoo.gr**	
Κωνσταντίνος Σέρρας	**Υποψήφιος Διδάκτωρ**	**ppp100069@uoi.gr**	
Νίκος Νικολέτος	**Υποψήφιος Διδάκτωρ**		
Ειρήνη Φωλίνα	**Υποψήφια Διδάκτωρ**		
Μαρία Παππά	**Μέλος Διοικητικού Προσωπικού Τμήματος Φιλοσοφίας** **ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού**	**mpappa@uoi.gr**	**26510-05657**

2. Σύντομη περιγραφή του Εργαστηρίου

Το «**Εργαστήριο Φιλοσοφικών Ερευνών για τις Επιστήμες, την Τεχνολογία και τον Πολιτισμό-ΕΦΕΕΤΠ**»)_[“Philosophy Research Laboratory Laboratory on Sciences, Technology”] συνιστά μετονομασία του «**Εργαστήριο Πλωτινικών Ερευνών**» (Π.Δ. υπ’ αριθμ. 107/2003, Φ.Ε.Κ. Αρ. Φύλλου 98/29.4.2003), το οποίο ξεκίνησε τη λειτουργία του εντός του Τομέα Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας και συνέχισε τη λειτουργία του, από τον Σεπτέμβριο 2019, εντός του Τμήματος Φιλοσοφίας.

Βασικός στόχος του ΕΦΕΕΤΠ είναι η επιδίωξη ερευνητικών προγραμμάτων στη βάση τόσο του διεπιστημονικού του χαρακτήρα όσο και της συνέργειας της φιλοσοφίας με τις επίκαιρες προκλήσεις των καιρών μας και του τρόπου με τον οποίο οι επιστήμες σε όλες τις διακλαδώσεις τους –φυσικές επιστήμες, επιστήμες της ζωής και βιοϊατρικές επιστήμες, πληροφορική και τεχνική νοημοσύνη, μεταξύ άλλων – μετασχηματίζουν τον όψιμο νεωτερικό πολιτισμό. Σε αυτό το πλαίσιο τίθενται νέα φιλοσοφικά ερωτήματα στα οποία ο «επαγγελματίας» φιλόσοφος καλείται να ανταποκριθεί κινητοποιώντας την ιστορικοφιλοσοφική του σκευή αλλά και τον κριτικό αναστοχασμό και τη διάδραση με το πνεύμα και τις ανάγκες της εποχής.

Το 2017, Διευθύντρια του Εργαστηρίου Πλωτινικών Ερευνών εξελέγη (ΦΕΚ 724/29.12.2017) η Καθηγήτρια κ. Γκόλφω Μαγγίνη.

Το 2020, Διευθύντρια του **Εργαστηρίου Φιλοσοφικών Ερευνών για τις Επιστήμες, την τεχνολογία και τον Πολιτισμό (ΕΦΕΕΤΠ)** επανεκλέχθηκε (ΦΕΚ 1010/Υ.Ο.Δ.Δ./3.12.2020) η Καθηγήτρια κ. Γκόλφω Μαγγίνη.

3. Εργαστηριακή υποδομή

Το ΕΦΕΕΤΠ διαθέτει δύο (2) Η/Υ υπολογιστές τελευταίας τεχνολογίας για τις ανάγκες των ερευνητών που φιλοξενεί και που εργάζονται σε αυτό.

Το ΕΦΕΕΤΠ φιλοξενεί μια σπάνια συλλογή 1000 και πλέον βιβλίων με θέμα τον γαλλικό πολιτισμό του δέκατου ένατου και εικοστού αιώνα. Συγκεκριμένα, το ΕΠΕ έγινε αποδέκτης (2015) της δωρεάς της Βιβλιοθήκης του Ελληνογαλλικού Συνδέσμου Αθηνών με πρωτοβουλία του μέλους της Ακαδημίας Αθηνών και Προέδρου του Συνδέσμου επί σειρά ετών Καθηγητή Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ κ. Ευάγγελου Μουτσόπουλου.

ΙΙ. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

Με τη σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης του Τμήματος Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στη συνεδρία της υπ’ αρ. 440/24-6-2020, συγχωνεύτηκαν τα προϋπάρχοντα πέντε (5) Εργαστήρια του Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (ΦΕΚ 279/19.11.2002, Π.Δ. 332) σε δύο (2) Εργαστήρια (ΦΕΚ 3824/9.9.20, τ. Β΄) ως εξής:

Α/Α	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	ΦΕΚ	ΝΕΑ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ	ΦΕΚ
1.	«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ»	Π.Δ. 332/2002, τ. Α΄ 279	«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Ε.Κ.Ι.Ε.)/ LABORATORY OF SOCIOLOGY & HISTORY OF EDUCATION»	3824/ 9.9.2020, τ. Β΄
2.	«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»			
3.	«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»			

4.	**«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ»**	**Π.Δ. 332/2002, τ. Α΄ 279**	**«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ» (Ε.Ε.Ε.Μ.Σ.Ζ.)/ «LABORATORY OF EDUCATIONAL RESEARCH AND STUDY OF SCHOOL LIFE»**	**3824/ 9.9.2020, τ. Β΄**
5.	**«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»**			

1. Εργαστήριο Κοινωνιολογίας και Ιστορίας της Εκπαίδευσης

Με έμφαση και στις τρεις βαθμίδες της εκπαίδευσης, το Εργαστήριο εξυπηρετεί ερευνητικές και διδακτικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης και της ιστορίας της εκπαίδευσης. Το Εργαστήριο Κοινωνιολογίας & Ιστορίας της Εκπαίδευσης και τα θέματα που προωθεί συνδέονται με προπτυχιακά (και μεταπτυχιακά) μαθήματα του Τμήματος Φιλοσοφίας. Αυτά τα ίδια μαθήματα παρουσιάζουν επίσης ευρεία απήχηση στους φοιτητές/φοιτήτριες άλλων τμημάτων οι οποίοι/οποίες εξετάζουν το ενδεχόμενο να εργάζονται στο μέλλον ως εκπαιδευτικοί. Αυτό σημαίνει ότι το «προϊόν» της δραστηριότητας του Εργαστηρίου Κοινωνιολογίας & Ιστορίας της Εκπαίδευσης μπορεί να ευαισθητοποιήσει μελλοντικούς εκπαιδευτικούς σε επίκαιρες όψεις της καθημερινής ζωής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και να συμβάλει στο να γίνουν εκπαιδευτικοί που θα «κάνουν τη διαφορά».

Σκοπός του Εργαστηρίου Κοινωνιολογίας & Ιστορίας της Εκπαίδευσης είναι η κάλυψη ερευνητικών και επιστημονικών αναγκών στο πεδίο της της εμπειρικής εκπαιδευτικής, ιστορικής και κοινωνιολογικής έρευνας με έμφαση σε μικρο- και μακρο-μεθοδολογικές προσεγγίσεις της ελληνικής εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, το εργαστήριο έχει ως αποστολή:

- την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τομέα Πρακτικής Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του Τμήματος Φιλοσοφίας
- Την παραγωγή σύγχρονου παιδαγωγικού και ερευνητικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, όπως η έκδοση άρθρων, περιοδικών, βιβλίων και συλλογικών τόμων.
- Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών, επιμορφωτικών και αναπτυξιακών έργων ή μελετών από άλλους φορείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς.
- Την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα συναφή εργαστήρια, ερευνητικά κέντρα και ΑΕΙ της Ελλάδας και της αλλοδαπής, με στόχο την ενίσχυση της διεπιστημονικής έρευνας στα αντικείμενα του ενδιαφέροντός του.
- τη συνεργασία κάθε μορφής με ερευνητικά κέντρα, ακαδημαϊκά ινστιτούτα, ιδρύματα και οργανισμούς της ημεδαπής και αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.
- τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων για τη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών, για την προώθηση των στόχων και την καθιέρωση του εργαστηρίου.
- την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων γύρω από τα γνωστικά αντικείμενα του Εργαστηρίου.
- τη δημιουργία και υποστήριξη μεταπτυχιακών και προπτυχιακών εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων.
- την εφαρμογή πιλοτικών εκπαιδευτικών παρεμβάσεων στη σχολική τάξη, που θα προκύψουν από τις ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες του εργαστηρίου
- τη δημιουργία της απαραίτητης βάσης δεδομένων και βιβλιογραφικής υποδομής για την υποστήριξη της έρευνας
- τη συνεργασία με Οργανισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ερευνητικά Ινστιτούτα.

Το 2020, Διευθυντής του Εργαστηρίου Κοινωνιολογίας και Ιστορίας της Εκπαίδευσης (Ε.Κ.Ι.Ε.)/Laboratory Of Sociology & History Of Education», εξελέγη (ΦΕΚ 1010/Υ.Ο.Δ.Δ./3.12.2020) ο Επίκουρος καθηγητής κ. Χρήστος Ζάγκος.

2. Εργαστήριο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Μελέτης της Σχολικής Ζωής

α) Έχει ως σκοπό να καλύψει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο τις διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες του Τομέα Πρακτικής Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του Τμήματος Φιλοσοφίας·

β) Συνεργάζεται με ακαδημαϊκά ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής, ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα που έχουν συναφείς στόχους.

Ειδικότερα, το ερευνητικό έργο αφορά:

α) στη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων για τη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση του διδακτικού προσωπικού και των προτπυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, για την προώθηση των στόχων και την καθιέρωση του εργαστηρίου·

β) στην πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων γύρω από τα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου·

γ) στη δημιουργία και διάδοση διδακτικού και παιδαγωγικού υλικού συναφούς με το αντικείμενο του εργαστηρίου·

δ) στη δημιουργία και υποστήριξη μεταπτυχιακών και προπτυχιακών εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων·

ε) στην έρευνα, στην εκπόνηση ειδικών μονογραφιών, ειδικότερα στα πεδία της Διδακτικής της Ελληνικής Γλώσσας ως Μητρικής, της Διδακτικής της Ελληνικής Γλώσσας ως Ξένης, της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και της Παιδαγωγικής γενικά·

στ) στην εφαρμογή πιλοτικών εκπαιδευτικών παρεμβάσεων στη σχολική τάξη, που θα προκύψουν από τις ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες του εργαστηρίου·

ζ) στη συνεργασία με Οργανισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Δήμους, και Ερευνητικά Ινστιτούτα.

Α12. Βιβλιοθήκη και Μουσείο Σπύρου και Μαρίας Μαλαφούρη (Ερνάνη)

Στο Τμήμα Φιλοσοφίας περιέρχεται η Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Σπύρου και Μαρίας Μαλαφούρη (Ερνάνη), το οποίο αποτέλεσε δωρεά (τον Μάιο του 1996) στον Τομέα Φιλοσοφίας του Τμήματος Φ.Π.Ψ. μετονομαζόμενο σε Τμήμα Φιλοσοφίας (το 2019). Η Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Σπύρου και Μαρίας Μαλαφούρη (Ερνάνη) εγκαινιάσθηκε στις 30-1-1998. Ο Σπύρος Δ. Μαλαφούρης (Ερνάνης), Γ. Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης, φιλόλογος, ιστορικός, λογοτέχνης, δώρισε ό,τι συγκροτεί τη Βιβλιοθήκη και το Μουσείο που φέρει το όνομα του ζεύγους Μαλαφούρη. Η Βιβλιοθήκη περιέχει περίπου 6.000 τόμους, από τους οποίους οι 2.300 έχουν δημοσιευθεί από το 1610 ώς το 1900, και 900 περίπου χειρόγραφα (στα οποία ανήκουν ο Θούριος του Ρήγα και Τραγωδίες του Foscolo). Το Μουσείο περιλαμβάνει τριάντα δύο πίνακες ζωγραφικής (οι περισσότεροι είναι του 19ου αιώνα) και εκατοντάδες χαρακτικών (με σπάνιους χάρτες του 18ου αιώνα) και άλλων εκθεμάτων (στα οποία περιλαμβάνονται «ιδιοτροπίες της φύσης» και προσωπικά αντικείμενα του Θ. Κολοκοτρώνη, του Ugo Foscolo και του Ελ. Βενιζέλου). Η Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Σπύρου και Μαρίας Μαλαφούρη (Ερνάνη), που διαθέτει κανονισμό λειτουργίας και σύγχρονο σύστημα πολλαπλής ηλεκτρονικής φύλαξης, είναι επισκέψιμο κατά τις εργάσιμες ημέρες, όλα τα πρωϊνά της εβδομάδας.

- **Ανθρώπινο δυναμικό**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	E-MAIL	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
Παναγιώτης Νούτσος	**Ομότιμος Καθηγητής Κοινωνικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας**	**pnoutsos@uoi.gr**	**26510-05781**
Μαρία Παππά	**Μέλος Διοικητικού Προσωπικού Τμήματος Φιλοσοφίας** **ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού**	**mpappa@uoi.gr**	**26510-05657**

2. ΦΟΙΤΗΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΛΗΨΗΣ ΠΤΥΧΙΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Β1. Σκοπός και αντικείμενο του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος

Η Συνέλευση του Τμήματος Φ.Π.Ψ. με την υπ' αρ. 419/20-3-2019 απόφασή της προέβη στην έγκριση του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Φιλοσοφίας, όπως αυτό θα ισχύσει από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020. Τα οκτώ (8) εξάμηνα αποτελούν την ελάχιστη υποχρεωτική διάρκεια φοίτησης στο συγκεκριμένο Τμήμα. Κάθε ακαδημαϊκό έτος περιλαμβάνει δύο διδακτικά εξάμηνα: ένα χειμερινό εξάμηνο και ένα εαρινό εξάμηνο. Κατά συνέπεια, το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει, συνολικά, τέσσερα (4) χειμερινά εξάμηνα (Α΄, Γ΄, Ε΄, Ζ΄) και τέσσερα (4) εαρινά εξάμηνα (Β΄, Δ΄, ΣΤ΄, Η΄). Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας. Ένας συγκεκριμένος αριθμός υποχρεωτικών μαθημάτων (ΥΠ) και μαθημάτων επιλογής (ΕΠ) προσφέρονται ανά εξάμηνο είτε από το ίδιο το Τμήμα Φιλοσοφίας είτε από άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ή άλλων Σχολών. Τα μαθήματα επιλογής από το Τμήμα Φιλοσοφίας διδάσκονται κατά τη διάρκεια του 3^{ου} και 4^{ου} έτους.

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Φιλοσοφίας είναι πλήρως εναρμονισμένο με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), καθώς και με το σχετικό ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 3374/2005, Υ.Α. Φ5/72535/ Β3-2006, ΦΕΚ 1091/10/08/06, τ.Β΄, Υ.Α. Φ5/89656/Β3, ΦΕΚ 1466/2007, τ.Β΄). Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) αποτελεί ένα φοιτητοκεντρικό σύστημα που εξυπηρετεί τον σχεδιασμό και την αναγνώριση Προγραμμάτων Σπουδών και επιτρέπει την όσο το δυνατόν πιο ομοιογενή θεώρηση των συστημάτων εκπαίδευσης των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων. Οι πιστωτικές μονάδες (π.μ., ECTS) που αντιστοιχούν στο κάθε μάθημα εκφράζουν τον φόρτο εργασίας των φοιτητών/τριών που απαιτείται για την ολοκλήρωση όλων των δραστηριοτήτων του συγκεκριμένου μαθήματος, όπως είναι η παρακολούθηση διαλέξεων, η συμμετοχή σε εργαστήρια ή σεμινάρια, η εκπόνηση

εργασιών, η χρήση των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών για έρευνα και βιβλιογραφική ενημέρωση και, τέλος, η συμμετοχή σε εξετάσεις.

Το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος φιλοδοξεί να καλύψει όλο το φάσμα της σπουδής του αντικειμένου της φιλοσοφίας με έμφαση τόσο στη συστηματική και την ιστορική όσο και την εφαρμοσμένη διάσταση της φιλοσοφίας. Στην πληρότητα του νέου ΠΠΣ συμβάλλει και η σημαντική παρουσία παιδαγωγικών μαθημάτων, τα περισσότερα από τα οποία διδάσκονται στο πλαίσιο παροχής της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας στους φοιτητές/τριες του Τμήματος παράλληλα με παιδαγωγικά μαθήματα επιλογής που ευαισθητοποιούν τον μελλοντικό εκπαιδευτικό σε επίμαχα ζητήματα όπως η ψυχολογία του παιδιού και του εφήβου, η παιδαγωγική οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης, η διαπολιτισμικότητα και η πολιτισμική ετερότητα, η συμπλοκή εκπαίδευσης και πολιτισμού κ.ά. Το Τμήμα Φιλοσοφίας έχει ως αποστολή να προάγει την ανάπτυξη και τη μετάδοση των γνώσεων στη φιλοσοφία μέσα από ένα διεπιστημονικό πρίσμα, το οποίο του κληροδοτήθηκε από το Τμήμα Φ.Π.Ψ. στη μακρόχρονη και καταξιωμένη πορεία του στο χώρο της πανεπιστημιακής ζωής, της εκπαίδευσης και της επιστημονικής έρευνας. Με τον τρόπο αυτό βασική μας μέριμνα είναι να εξασφαλίσουμε στους φοιτητές/τριες μια όσο το δυνατό αρτιότερη εκπαίδευση και κατάρτιση για τη μελλοντική επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία και προσωπική εξέλιξη.

Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι πτυχιούχοι του Τμήματος Φιλοσοφίας όχι μόνο αποκτούν ευρύτατες επιστημονικές γνώσεις, αλλά και μια σειρά δεξιοτήτων, που σχετίζονται με την κριτική σκέψη και τη συνθετική αντίληψη, ώστε να μπορούν να σταδιοδρομήσουν επαγγελματικά στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ως φιλόλογοι καθηγητές, να απασχοληθούν σε κάθε τομέα που άπτεται του γνωστικού αντικειμένου του Τμήματος καθώς και σε φορείς πολιτισμού και παιδείας ευρύτερους ή/και διαφοροποιημένους από τη στενή ειδίκευση της φιλοσοφίας.

Το ΠΠΣ του Τμήματος Φιλοσοφίας ακολουθεί τόσο τα εθνικά όσο και τα διεθνή πρότυπα των Τμημάτων Φιλοσοφίας όσον αφορά τη διάρθρωσή του στον άξονα οργάνωσης δύο βασικών κύκλων σπουδών, ενός πρώτου κύκλου που έχει

εισαγωγικό χαρακτήρα με μαθήματα γενικού υπόβαθρου και ανάπτυξης δεξιοτήτων και έναν δεύτερο κύκλο σπουδών που δομείται επάνω σε μαθήματα επιλογής με χαρακτήρα ειδίκευσης και ειδικού υπόβαθρου. Ταυτόχρονα, ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει συναφή γνωστικά αντικείμενα φιλολογίας και ιστορίας διευρύνοντας την επιστημονική του κατάρτιση και δομώντας μια πιο στερεή επαγγελματική ταυτότητα ως μελλοντικός καθηγητής/τρια προκειμένου να εργασθεί στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Β2. Περιγραφή των μαθημάτων εντός του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος

Τα αναλυτικά περιγράμματα των μαθημάτων (στην ελληνική και την αγγλική) παρατίθενται στο τρίτο μέρος του υπό έγκριση νέου ΠΠΣ. Σε αυτά καθορίζονται μεταξύ άλλων και με απόλυτη σαφήνεια τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών, το περιεχόμενο, οι διδακτικές και μαθησιακές προσεγγίσεις και ο τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών. Επίσης, μπορεί εύκολα να διαπιστωθεί μέσα από την περιγραφή των εκπαιδευτικών διαδικασιών και αξιολόγησης των φοιτητών, η εστίαση στη φοιτητοκεντρική μάθηση με έμφαση στην ενεργητική μάθηση, στην κριτική και αναλυτική κατανόηση, καθώς και στην αυξημένη αυτονομία και πρωτοβουλία του φοιτητή, μέσα από τις διαθέσιμες επιλογές του στην κατάρτιση του προγράμματος σπουδών που θα παρακολουθήσει.

Β3. Τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος

1. Σε συμφωνία με την κείμενη νομοθεσία (Υ.Α. Φ5/89656/Β3, αριθμ. ΦΕΚ 1466/2007), οι π.μ. (ECTS) που απαιτείται να συγκεντρώσει κάθε φοιτητής/τρια του Τμήματος Φιλοσοφίας στη διάρκεια ενός εξαμήνου σπουδών ανέρχονται στις τριάντα (30). Πιο συγκεκριμένα, σε κάθε μάθημα που επιλέγεται από τους/τις

φοιτητές/τριες του Τμήματός μας αντιστοιχούν πέντε (5) π.μ. (ECTS), με εξαίρεση:

- τα δύο (2) μαθήματα ξένης γλώσσας (Ξ.Γ.), στο καθένα από τα οποία αντιστοιχούν τρεις (3) π.μ. (ECTS), και
- τα δύο (2) εργαστήρια ερευνητικής μεθοδολογίας στη φιλοσοφία, στο καθένα από τα οποία αντιστοιχούν δύο (2) π.μ. (ECTS).

Τα προσφερόμενα μαθήματα από άλλα Τμήματα ανακοινώνονται στην αρχή κάθε έτους.

2. Οι ξένες γλώσσες που διδάσκονται στο Τμήμα Φιλοσοφίας είναι:

- Η αγγλική γλώσσα.
- Η γαλλική γλώσσα.
- Η γερμανική γλώσσα.

3. Για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών και την απόκτηση πτυχίου του Τμήματος Φιλοσοφίας απαιτείται η παρακολούθηση πενήντα (50) μαθημάτων και η συγκέντρωση τουλάχιστον διακοσίων σαράντα (240) π.μ. (ECTS). Επιπλέον, σε κάθε μάθημα του Τμήματος Φιλοσοφίας αντιστοιχούν τρεις (3) διδακτικές μονάδες (δ.μ.), οι οποίες αναλογούν στις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας του συγκεκριμένου μαθήματος σε κάθε εξάμηνο. Τόσο οι δ.μ. όσο και οι π.μ. (ECTS) που αντιστοιχούν στο κάθε μάθημα απονέμονται στους/στις φοιτητές/τριες μόνο μετά την επιτυχή εξέτασή τους στο συγκεκριμένο μάθημα.

Πιο συγκεκριμένα, με την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι πτυχιούχοι του Τμήματος Φιλοσοφίας:

- θα έχουν αποδεδειγμένη γνώση και κατανόηση θεμάτων στο γνωστικό πεδίο της Φιλοσοφίας, η οποία βασίζεται στην ποιοτική εκπαίδευσή τους με θεωρητικό υπόβαθρο, που υποστηρίζεται από μεθόδους παροχής γνώσης όπως τα επιστημονικά εγχειρίδια υψηλού ακαδημαϊκού επιπέδου˙

- θα έχουν την ικανότητα να συγκεντρώνουν και να ερμηνεύουν δεδομένα που αφορούν το γνωστικό τους τομέα και να διαμορφώνουν κρίσεις που

εντάσσουν την ηθική και κοινωνική διάσταση στην εκπαιδευτική τους λειτουργία. Παράλληλα, είναι σε θέση να προωθούν πληροφορίες, ιδέες, προβλήματα και λύσεις τόσο σε ειδικευμένο όσο και σε μη-εξειδικευμένο κοινό και να παράγουν νέα γνώση με επιστημονικό και κοινωνικό εύρος. Διαθέτουν προχωρημένες γνώσεις στο πεδίο της φιλοσοφίας αλλά και της παιδαγωγικής, οι οποίες οξύνουν την κριτική σκέψη, προάγουν την αυτόνομη ηθική δράση και την κοινωνική και περιβαλλοντική ευαισθησία παράλληλα με τις δεξιότητες τις οποίες χρειάζεται ένας πολίτης της σύγχρονης παγκοσμιοποιημένης, πολυπολιτισμικής κοινωνίας προκειμένου να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις τόσο στο χώρο της εκπαίδευσης όσο και άλλων εργασιακών απασχολήσεων στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα·

- με την επιστημονική υποδομή των προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος Φιλοσοφίας, οι απόφοιτοί του θα αναπτύσσουν όλες εκείνες τις απαραίτητες δεξιότητες και έχουν γνωστικό-επιστημονικό υπόβαθρο ώστε να είναι σε θέση να συνεχίσουν αυτοτελώς και με μεγάλο βαθμό ικανότητας περάτωσης, μεταπτυχιακούς κύκλους σπουδών τόσο στο γνωστικό αντικείμενο της φιλοσοφίας όσο και σε πολλά άλλα γνωστικά αντικείμενα εντός και εκτός των ανθρωπιστικών επιστημών.

Το περιεχόμενο τόσο των μαθημάτων κορμού όσο και των μαθημάτων των τεσσάρων προχωρημένων εξαμήνων έχει διαμορφωθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχονται στους φοιτητές όλες οι απαραίτητες γνώσεις για την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων που καθιστούν τους αποφοίτους του Τμήματος Φιλοσοφίας ικανούς να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις που απορρέουν από το σύγχρονο περιβάλλον εργασίας τόσο στο πεδίο της δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης όσο και σε άλλα εργασιακά περιβάλλοντα. Η επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του νέου ΠΣ, ενισχύεται:

1. από τη συνεισφορά καθηγητών με υψηλό επιστημονικό κύρος και ευρύτατο επιστημονικό έργο σε διεθνές επίπεδο·

2. από τα προσφερόμενα στους φοιτητές μαθήματα επιπέδου 7 (εμβάθυνσης/ειδικότητας), όπως προβλέπονται στο νέο Πρόγραμμα σπουδών·

3. από τη συνεργασία με άλλους πανεπιστημιακούς φορείς, ερευνητικούς φορείς και κέντρα και από τη συμμετοχή σε δράσεις τοπικού, εθνικού και διεθνούς ενδιαφέροντος που συνεπάγονται υψηλή αναγνωρισιμότητα του Τμήματος σε επίπεδο τοπικών κοινωνιών·

4. από την προγραμματισμένη εφαρμογή καινοτόμων δράσεων παροχής εκπαιδευτικού έργου σε προπτυχιακό επίπεδο, μέσω ενίσχυσης του προβλεπόμενου σεμιναριακού και όσο το δυνατό περισσότερο εξατομικευμένου χαρακτήρα των σπουδών·

5. από την ενίσχυση θεσμών πολλαπλής βιβλιογραφίας και τη σύνδεση με Ευρωπαϊκά sites μέσω της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Προβλέπεται, επίσης, η αλλαγή του τρόπου μετάδοσης της γνώσης μέσω ψηφιοποίησης των διαλέξεων και των εργαστηρίων και παροχή στους σπουδαστές CD-ROM με την ύλη γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος·

6. από την ενίσχυση μηχανισμών γλωσσομάθειας με υποχρεωτική διδασκαλία γνωστικών αντικειμένων στην αγγλική γλώσσα και ενίσχυση των μαθημάτων φιλοσοφικής ορολογίας στην αγγλική, τη γαλλική και τη γερμανική σε μαθήματα όπως αυτό της «Ἑρμηνευτικής Φιλοσοφικών Κειμένων I-IV» ·

7. από την πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνιακή διάδραση των συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία κατά τη διεξαγωγή των μαθημάτων, διαλέξεων, σεμιναρίων, φροντιστηρίων κ.λ.π. σε συνδυασμό με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, όταν οι περιστάσεις το επιβάλλουν. Επίσης, από την εφαρμογή των συστημάτων e-learning και e-class με τη χρήση των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες και στην ετήσια αξιολόγηση του κάθε μαθήματος·

8. από την ενίσχυση του Erasmus+ και της κινητικότητας σπουδαστών-καθηγητών.

Το εύρος του προγράμματος καλύπτει αρκετά από τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει και ευελπιστούμε ότι με την πρόσληψη μελών ΔΕΠ τα επόμενα πέντε χρόνια η κάλυψη περισσοτέρων αντικειμένων (μαθημάτων επιλογής) από τον β’ κύκλο σπουδών θα απελευθερώσει το πλήρες δυναμικό του Τμήματος.

Β4. Ο φοιτητοκεντρικός προσανατολισμός του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος

Το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών έχει διαμορφωθεί έτσι ώστε να παρέχει ευελιξία επιλογής και δυνατότητα προσαρμογής στις προσωπικές ανάγκες και απαιτήσεις των φοιτητών/τριών, καθώς αυτοί/ές έχουν την δυνατότητα επιλογής μαθημάτων στα μεγαλύτερα εξάμηνα σπουδών. Με αυτό τον τρόπο διευρύνεται το πεδίο των γνώσεων που μπορούν να αποκτήσουν και να προσαρμόσουν στις προσωπικές τους απαιτήσεις και επιδιώξεις. Η ευελιξία επιλογών του φοιτητή διευρύνεται με τη δυνατότητα που έχει να αποφασίζει ο ίδιος με ελάχιστες προϋποθέσεις ποια κατεύθυνση επιθυμεί να ακολουθήσει, μέσω ενημέρωσης και προσανατολισμού του (θεσμός Συμβούλου-Καθηγητή).

Β5. Εγγραφή-φοίτηση

Η ιδιότητα του φοιτητή αποκτάται με την εγγραφή στο Τμήμα και πλην περιπτώσεων παροδικής αναστολής της φοίτησης ή πειθαρχικής ποινής, παύει με τη λήψη του πτυχίου. Η πρώτη εγγραφή γίνεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας που ανακοινώνεται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Είναι υποχρεωτικό, στην αρχή κάθε εξαμήνου, ο φοιτητής να δηλώνει ηλεκτρονικά στον ιστότοπο http://classweb.uoi.gr τα μαθήματα που θα παρακολουθήσει. Αφού γίνει η εγγραφή, ο φοιτητής λαμβάνει από τη Γραμματεία του Τμήματος τα ακόλουθα:

• Βεβαίωση Σπουδών.

• Οδηγίες ενεργοποίησης ακαδημαϊκού λογαριασμού (για ακαδημαϊκή ταυτότητα, συγγράμματα "Εύδοξος" κ.ά.).

Πέραν του αριθμού των εισαγομένων με τις Γενικές Εξετάσεις (Πανελλαδικές), εγγράφονται στα Α.Ε.Ι. σε ποσοστό που ορίζει ο Νόμος και υποψήφιοι ειδικών κατηγοριών. Ενδεικτικά αναφέρονται: Έλληνες του εξωτερικού, παιδιά Ελλήνων υπαλλήλων στο εξωτερικό, Κύπριοι, αλλογενείς-αλλοδαποί, ομογενείς υπότροφοι, άτομα με αναπηρία, ορισμένες κατηγορίες αθλητών.

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα (χειμερινό, εαρινό). Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες για διδασκαλία και δύο (2) εβδομάδες κατ'ελάχιστον για εξετάσεις. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης κάθε εξαμήνου καθορίζονται από τα αρμόδια όργανα.

Ρυθμίσεις θεμάτων διάρκειας φοίτησης – Έναρξη Ισχύος

Ν. 4777/17.2.2021, ΦΕΚ 25, τ. Α΄.

ΑΡΘΡΟ 34.

Ρυθμίσεις θεμάτων διάρκειας φοίτησης.

Η ανώτατη διάρκεια φοίτησης σε ένα πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου με ελάχιστη διάρκεια οκτώ (8) ακαδημαϊκών εξαμήνων για την απονομή του τίτλου σπουδών, είναι ο χρόνος αυτός, προσαυξημένος κατά τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Σε πρόγραμμα σπουδών των οποίων ο ελάχιστος χρόνος υπερβαίνει τα οκτώ ακαδημαϊκά εξάμηνα, η ανώτατη διάρκεια φοίτησης είναι ο ελάχιστος χρόνος σπουδών, προσαυξημένος κατά έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Μετά τη συμπλήρωση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων των επόμενων παραγράφων, η κοσμητεία της σχολής εκδίδει πράξη διαγραφής. 2. Με τον εσωτερικό κανονισμό του Α.Ε.Ι. καθορίζονται διαδικαστικές λεπτομέρειες και τα δικαιολογητικά για την κατ' εξαίρεση υπέρβαση της ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης της παρ. 1 για σοβαρούς λόγους υγείας που ανάγονται στο πρόσωπο του φοιτητή ή στο πρόσωπο συγγενούς πρώτου βαθμού εξ αίματος ή συζύγου ή προσώπου με το οποίο ο φοιτητής έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης. 3. Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα, οι φοιτητές με αναπηρία, καθώς και οι αθλητές που κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ανήκουν σε αθλητικά σωματεία εγγεγραμμένα στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού και α) για όσα έτη καταλαμβάνουν διάκριση 1ης έως και 8ης θέσης σε πανελλήνια πρωταθλήματα ατομικών αθλημάτων με συμμετοχή τουλάχιστον δώδεκα (12) αθλητών και οκτώ (8) σωματείων ή αγωνίζονται σε ομάδες των δυο ανώτερων κατηγοριών σε ομαδικά αθλήματα ή συμμετέχουν ως μέλη εθνικών ομάδων σε πανευρωπαϊκά πρωταθλήματα, παγκόσμια πρωταθλήματα ή άλλες

διεθνείς διοργανώσεις υπό την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή ή β) συμμετέχουν έστω άπαξ, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο πρόγραμμα σπουδών για το οποίο αιτούνται την υπαγωγή τους σε καθεστώς μερικής φοίτησης, σε ολυμπιακούς, παραολυμπιακούς αγώνες και ολυμπιακούς αγώνες κωφών, δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, ύστερα από αίτησή τους που εγκρίνεται από την κοσμητεία της σχολής. Για τους φοιτητές που φοιτούν υπό καθεστώς μερικής φοίτησης, κάθε εξάμηνο προσμετράται ως μισό ακαδημαϊκό εξάμηνο και δεν μπορούν να δηλώνουν προς παρακολούθηση και να εξετάζονται σε αριθμό μεγαλύτερο από το ήμισυ των μαθημάτων του εξαμήνου που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών, εφαρμοζόμενης και στην περίπτωση αυτή της ανώτατης διάρκειας φοίτησης της παρ. 1. Ο εσωτερικός κανονισμός του Α.Ε.Ι. δύναται να ορίζει περαιτέρω προϋποθέσεις και λεπτομέρειες για την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων. 4. Οι φοιτητές δύνανται, ύστερα από αίτησή τους προς την κοσμητεία της σχολής τους, να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης. Με τον εσωτερικό κανονισμό του Α.Ε.Ι. καθορίζονται η διαδικασία διαπίστωσης της διακοπής της φοίτησης και τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση. 5. Η μη εφαρμογή του παρόντος από Α.Ε.Ι. λαμβάνεται υπόψη για την έκδοση της απόφασης κατανομής της τακτικής δημόσιας επιχορήγησης της περ. ε΄ της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4653/2020 (Α΄ 12) σε αυτό.

ΑΡΘΡΟ 58.

Έναρξη ισχύος. 1. Με την επιφύλαξη των παρ. 2 έως 4, η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 2. Η εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με τη διαδικασία της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 13Γ του ν. 4186/2013 (Α΄ 193), όπως η περίπτωση αυτή τροποποιείται με την παρ. 1 του άρθρου 8 του παρόντος, ισχύει για τους υποψηφίους, οι οποίοι συμμετείχαν στις πανελλαδικές εξετάσεις από το σχολικό έτος 2020-2021 και εφεξής. 3. Ειδικά η παρ. 6 του άρθρου 13Δ του ν. 4186/2013, η οποία προστίθεται με την παρ. 3 του άρθρου 11 του παρόντος, ισχύει για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 και εφεξής. Οι αποφάσεις που προβλέπονται στην ίδια παράγραφο και αφορούν στην εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κατά το

ανωτέρω ακαδημαϊκό έτος εκδίδονται έως τις 31 Μαΐου 2021. 4. Ειδικά το άρθρο 34 ισχύει για τους φοιτητές που εισάγονται στα Α.Ε.Ι. από το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 και ύστερα. Για τους φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου των Α.Ε.Ι. κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και δεν έχουν υπερβεί την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών, ο υπολογισμός της ανώτατης διάρκειας φοίτησης εκκινεί από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 και καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34. Οι φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου των Α.Ε.Ι., κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, και έχουν υπερβεί την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης του προγράμματος σπουδών, διαθέτουν για την ολοκλήρωση των σπουδών τους χρόνο ίσο προς την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης, ο οποίος εκκινεί από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 χωρίς την προβλεπόμενη στην παρ. 1 του άρθρου 34 προσαύξηση ακαδημαϊκού χρόνου.

Β6. Μετεγγραφές-κατατάξεις

Μετεγγραφές από ΑΕΙ εσωτερικού: Τα κριτήρια για την έγκριση της μετεγγραφής είναι λόγοι υγείας και αναπηρίας των ίδιων των φοιτητών καθώς και λόγοι οικονομικοί, κοινωνικοί και οικογενειακοί. Η αίτηση για μετεγγραφή γίνεται σε ηλεκτρονική πλατφόρμα του Υπουργείου Παιδείας.

Εισαγωγή με κατατακτήριες εξετάσεις: Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων ΑΕΙ ή ΤΕΙ μπορούν να εγγραφούν μετά από επιτυχή συμμετοχή σε κατατακτήριες εξετάσεις σε μαθήματα που ορίζονται αρμοδίως.

Β7. Δηλώσεις μαθημάτων-δηλώσεις πανεπιστημιακών συγγραμμάτων

Η δήλωση των μαθημάτων γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου και σε ακριβείς ημερομηνίες που ανακοινώνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Υπάρχει μια σειρά ενεργειών που θα πρέπει να γίνονται από όλους τους φοιτητές στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους ή ανά εξάμηνο, με καταληκτικές ημερομηνίες που

ανακοινώνονται κάθε φορά από την Πρυτανεία του Πανεπιστημίου, την Κοσμητεία της Σχολής ή τη Γραμματεία του Τμήματος:

- **Εγγραφή** (για πρωτοετείς φοιτητές): γίνεται ηλεκτρονικά.
- **Κάρτα δανεισμού** για την Κεντρική Βιβλιοθήκη του Παν/μίου Ιωαννίνων. Η κάρτα εκδίδεται από την ίδια τη Βιβλιοθήκη και έχει ισχύ για όλη τη διάρκεια της φοίτησης.
- **Δήλωση μαθημάτων** για το τρέχον εξάμηνο σπουδών.

Η δήλωση των διδακτικών συγγραμμάτων για τα μαθήματα του τρέχοντος ακαδημαϊκού εξαμήνου γίνεται εντός συγκεκριμένης προθεσμίας που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Η διαδικασία γίνεται ηλεκτρονικά από τον ιστότοπο http://eudoxus.gr/ και αφορά τα μαθήματα που έχουν ήδη δηλωθεί για το συγκεκριμένο εξάμηνο.

Είναι σκόπιμο, προκειμένου να είναι ο φοιτητής/τρια ενήμερος/η για την πορεία των σπουδών του και να προβαίνει στις σχετικές ενέργειες, να ελέγχει τακτικά τον λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στη Γραμματεία του Τμήματος καθώς και τον Πίνακα Ανακοινώσεων και τις ανακοινώσεις στον ιστότοπο του Τμήματος.

Β8. Σύστημα αξιολόγησης/εξέτασης και υποχρεώσεις λήψης πτυχίου φιλοσοφίας

Ο τρόπος αξιολόγησης της ακαδημαϊκής επίδοσης των φοιτητών/τριών σε κάθε μάθημα καθορίζεται από τους διδάσκοντες και μπορεί να περιλαμβάνει γραπτή ή προφορική αξιολόγηση, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των παραπάνω. Τα μαθήματα μπορούν να εξετάζονται μόνο κατά τη διάρκεια των ακόλουθων τριών εξεταστικών περιόδων: Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, Ιουνίου και Σεπτεμβρίου. Βασική προϋπόθεση συμμετοχής των φοιτητών/τριών στην εξέταση ενός μαθήματος είναι να το έχουν δηλώσει στην αρχή του εξαμήνου στο οποίο διδάσκεται. Στις εξεταστικές περιόδους του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου και του Ιουνίου οι φοιτητές/τριες έχουν δικαίωμα να εξετάζονται μόνο στα μαθήματα που έχουν δηλώσει στο αντίστοιχο

διδακτικό εξάμηνο (χειμερινό στην πρώτη περίπτωση και εαρινό στη δεύτερη). Στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, οι φοιτητές/τριες έχουν δικαίωμα να εξετάζονται σε μαθήματα που έχουν δηλώσει σε οποιοδήποτε από τα δύο προηγούμενα διδακτικά εξάμηνα.

Σε περίπτωση αποτυχίας στις προηγούμενες εξεταστικές περιόδους (α) σε υποχρεωτικό (Υ) μάθημα, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να το δηλώσει εκ νέου στο επόμενο (χειμερινό ή εαρινό) εξάμηνο στο οποίο διδάσκεται˙ (β) σε μάθημα επιλογής (ΕΠ), ο/η φοιτητής/τρια έχει δικαίωμα να το δηλώσει εκ νέου ή να το αντικαταστήσει, επιλέγοντας και δηλώνοντας ένα από τα άλλα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής (ΕΠ), σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος.

3. ΚΑΝΟΝΑΣ ΛΗΨΗΣ ΠΤΥΧΙΟΥ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Προκειμένου ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια να ολοκληρώσει τις σπουδές του και να αποκτήσει πτυχίο του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει και να έχει εξετασθεί επιτυχώς σε πενήντα (50) μαθήματα. Η κατανομή των μαθημάτων έχει ως εξής:

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

- ✓ **18 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΜΕ 84 ECTS**
- ✓ **6 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΜΕ 30 ECTS**

ΣΥΝΟΛΟ=24

II. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤ΄ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

- ✓ **8 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΜΕ 40 ECTS**
- ✓ **2 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΜΕ 10 ECTS**

ΣΥΝΟΛΟ=10

III. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤ΄ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

12 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΜΕ 60 ECTS ΑΠΟ ΤΑ ΑΛΛΑ ΔΥΟ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ, ΗΤΟΙ:

Α. 9 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΑ ΩΣ ΕΞΗΣ:

- ✓ **4 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**
- ✓ **1 ΜΑΘΗΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**
- ✓ **1 ΜΑΘΗΜΑ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ**
- ✓ **3 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

Β. 3 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΣΥΝΟΛΟ=12

IV. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤ΄ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

- ✓ **1 ΜΑΘΗΜΑ ΜΕ 5 ECTS ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΜΕ 5 ECTS**
- ✓ **1 ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΜΕ 5 ECTS**

ΣΥΝΟΛΟ=2

V. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

- ✓ **2 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΜΕ 6 ECTS (ΑΓΓΛΙΚΑ, ΓΑΛΛΙΚΑ Η΄ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ)**

ΣΥΝΟΛΟ=2.

Β9. Πρακτική άσκηση

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών αποτελεί προαιρετικό μέρος του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών που δύναται να πραγματοποιηθεί είτε στο 5ο, είτε στο 6ο' είτε στο 7ο είτε στο 8ο εξάμηνο σπουδών. Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος Φιλοσοφίας έχουν το δικαίωμα να κάνουν πρακτική άσκηση, συνδυάζοντας τις σπουδές τους με την εμπειρία συμμετοχής σε ένα εργασιακό περιβάλλον που παρουσιάζει συνάφεια με την ειδίκευσή τους.

Πιο συγκεκριμένα, η πρακτική άσκηση των φοιτητών/τριών αφορά ερευνητική (βιβλιογραφική, μεταφραστική, συνθετική κλπ.) δραστηριότητα σε Εργαστήρια και Βιβλιοθήκες, μουσεία, Κέντρα Πολιτισμού και Οργανισμούς πολιτιστικού χαρακτήρα καθώς και τη διδασκαλία φιλολογικών μαθημάτων στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Καθώς δε οι φοιτητές/τριες του Τμήματος διαθέτουν επαρκή παιδαγωγική κατάρτιση, έχουν τη δυνατότητα να συνδυάσουν τις σπουδές με τη συμμετοχή τους σε εργασιακά περιβάλλοντα όπως σε Σχολεία ή άλλους εκπαιδευτικούς χώρους, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης, Παιδαγωγικά Κέντρα).

Πληροφορίες για τα διαθέσιμα προγράμματα πρακτικής άσκησης καθώς και υπηρεσίες υποστήριξης των φοιτητών για συμμετοχή σε αυτά, προσφέρουν: το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης (Προγράμματα πρακτικής άσκησης στην Ελλάδα – http://gpa.uoi.gr) καθώς και η Διεύθυνση Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων μέσω του προγράμματος Erasmus+ (Προγράμματα κινητικότητας στην Ευρώπη με σκοπό την πρακτική άσκηση – http://erasmus.uoi.gr).

Β10. Μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές εντός του Τμήματος

Στο Τμήμα Φιλοσοφίας λειτουργούν δύο Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.):

I. Το Διιδρυματικό Διατμηματικό Π.Μ.Σ. **«Ελληνική Φιλοσοφία – Φιλοσοφία των Επιστημών»**, και,

II. Το Π.Μ.Σ. **«Επιστήμες της Αγωγής».**

Συγκεκριμένα:

Το διιδρυματικό διατμηματικό Π.Μ.Σ. **«Ελληνική Φιλοσοφία – Φιλοσοφία των Επιστημών»** στην ειδίκευση της Φιλοσοφίας υλοποιείται με τη συνεργασία του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του Τμήματος Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Το συγκεκριμένο Π.Μ.Σ. επανιδρύθηκε σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 14071 απόφαση της Συγκλήτου του Π.Ι., η οποία δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 17056/τ. Β΄/17-5-2018.

Οι Σπουδές στο Δ.Δ.Π.Μ.Σ. του Τμήματος Φιλοσοφίας εμβαθύνουν μεθοδολογικά ως προς το περιεχόμενο τις βασικές γνώσεις των πτυχιούχων που παρακολουθούν το Π.Μ.Σ. και προσφέρουν επιστημονική εξειδίκευση, η οποία συμβάλλει στην προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και ικανοποιεί τις ερευνητικές, εκπαιδευτικές και αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας, και

Το Π.Μ.Σ. **«Επιστήμες της Αγωγής»** στην ειδίκευση της Παιδαγωγικής λειτουργεί αναμορφωμένο σύμφωνα με την Υ.Α. 160930/Β7, ΦΕΚ 2784/16.10.2014 με τις διατάξεις του ν.3685/2008 (ΦΕΚ 148 Α΄/16.7.2008), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, την υπ'αριθμ. 14288/3.5.2018 (Β΄ 1698) απόφαση επανίδρυσης του ΠΜΣ του Τμήματος Φ.Π.Ψ. με τίτλο «Επιστήμες της Αγωγής» καθώς και την τροποποίηση της υπ'αριθμ. 14288/3.5.2018 απόφασης της Συγκλήτου του Π.Ι. (ΦΕΚ 3206/22-7-2021).

Το ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής» θεραπεύει τις ακόλουθες ειδικεύσεις:

- Εκπαίδευση, Γλώσσα και Ετερότητες.
- Εκπαίδευση και Πολιτική: Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις.

Κύριος σκοπός του ΠΜΣ είναι η κατάρτιση επιστημόνων υψηλού επιπέδου που θα συμβάλλουν στην προαγωγή των επιστημών της αγωγής σε ουσιώδη ζητήματα της αγωγής και της εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης με επιστημονική επάρκεια και κοινωνική ευαισθησία.

Το Τμήμα Φιλοσοφίας διαθέτει, επίσης, Γ΄ Κύκλο Σπουδών στα γνωστικά αντικείμενα της φιλοσοφίας και της παιδαγωγικής, και μάλιστα είναι ένα από τα παλαιότερα Τμήματα ανθρωπιστικών σπουδών στην Ελλάδα με διδακτορικές σπουδές, ενώ ικανός αριθμός διδακτόρων του απασχολείται στη Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση καθώς και σε πολιτιστικούς και μορφωτικούς φορείς σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ο Γ΄ Κύκλος Σπουδών του Τμήματος είναι διαρθρωμένος σε δύο διακριτά θεσμοθετημένα πλαίσια:

- Διδακτορικός Κύκλος Τμήματος Φιλοσοφίας (ΦΕΚ 3497/24-8-2020 «Έγκριση του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων»)˙

- Διδακτορικός Κύκλος του ΔΔΠΜΣ **«Ελληνική Φιλοσοφία – Φιλοσοφία των Επιστημών»** του Τμήματος Φιλοσοφίας, του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Παν/μίου Ιωαννίνων και του Τμήματος Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών Παν/μίου Κρήτης (ΦΕΚ 4360/5-10-2020), ο οποίος λειτούργησε εντός του Τομέα Φιλοσοφίας του τέως Τμήματος Φ.Π.Ψ. από το 1998 και εξής.

Περισσότερες πληροφορίες για τα δύο Π.Μ.Σ. είναι διαθέσιμες στις ακόλουθες ιστοσελίδες του Τμήματος Φιλοσοφίας:

https://philosophy.uoi.gr/
(και για τα δύο Π.Μ.Σ.)˙

https://philosophy.uoi.gr/studies/graduate-studies/msc-greek-phil/
(για το ΔΔΠΜΣ **«Ελληνική Φιλοσοφία – Φιλοσοφία των Επιστημών»**)˙

https://philosophy.uoi.gr/wp-content/uploads/2019/06/PMS-Episthmes-ths-Agwghs-FEK-1698-16.5.2018.pdf
(για το ΠΜΣ **«Επιστήμες της Αγωγής»**).

4. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ο Πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει αναλυτικά όλα τα μαθήματα μαζί με τις **π.μ. (ECTS)** και τις **δ.μ.** τους, έτσι όπως ακριβώς θα προσφέρονται και θα πρέπει να δηλώνονται ανά εξάμηνο από τους/τις φοιτητές/τριες του Τμήματος Φιλοσοφίας.

1ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-Υ101	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι	ΥΠ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	Κ.Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ	1		5
ΦΣ-Υ102	ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι	ΥΠ		ΓΚ. ΜΑΓΓΙΝΗ	1		5
ΦΣ-Υ103	ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑ -ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ	ΥΠ		Κ. ΡΑΝΤΗΣ	1		5
ΦΣ-Υ104	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι	ΥΠ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	Α. ΜΙΧΟΥ	1		5
ΦΣ-Υ105	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ Ι: ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΥΠ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΧΡ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ	1		2

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-ΞΓ101	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ - ΑΓΓΛΙΚΑ Ι	ΞΓ	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ	Α. ΚΩΣΤΟΥΛΑ	1	1 από 3	3
ΦΣ-ΞΓ102	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ - ΓΑΛΛΙΚΑ Ι			ΔΕΝ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ 2022-2023	1		3
ΦΣ-ΞΓ103	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ - ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ Ι			Μ. ΦΕΡΙΓΚ-ΓΚΟΤΟΒΟΥ Ι. ΚΑΤΕΡΙΝΗ	1		3
ΦΣ-ΦΓ101	1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Ι – Α: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Ι	ΥΕ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ – ΔΙΑΜΟΙΡΑΖΟΜΕΝΟ	Χ. ΖΕΚΑΣ	1	1 από 5	5
ΦΣ-ΦΓ102	2. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Ι – Β: ΟΜΗΡΟΥ *ΙΛΙΑΔΑ*	ΥΕ		Α. ΖΩΓΡΑΦΟΥ	1		5
ΦΣ-ΦΓ103	3. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Ι – Γ: ΤΡΑΓΩΔΙΑ: *ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΧΟΗΦΟΡΟΙ*	ΥΕ		Ε. ΓΚΑΣΤΗ	1		5
ΦΣ-ΦΓ104	4. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Ι – Δ: ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ: ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΠΡΩΤΑΓΟΡΑΣ	ΥΕ		Δ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ	1		5
ΦΣ-ΦΓ105	5. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Ι – Ε: ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ	ΥΕ		Χ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ	1		5
ΣΥΝΟΛΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ						5 ΥΠ 1 ΞΓ 1 ΥΕ	30

2ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-Υ201	ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι	ΥΠ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΓΚ. ΜΑΓΓΙΝΗ	1		5
ΦΣ-Υ202	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΗΘΙΚΗ	ΥΠ		Κ.Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ	1		5
ΦΣ-Υ203	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΥΠ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	Χ. ΖΑΓΚΟΣ	1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-Υ204	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΙΙ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΥΠ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	Σ.Ο. ΠΑΛΕΡΜΟΣ	1		2
ΦΣ-ΦΓ201	1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙ –Α: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΙΙ	ΥΕ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ – ΔΙΑΜΟΙΡΑΖΟΜΕΝΟ	Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ	1	1 από 3	5
ΦΣ-ΦΓ202	2. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙ –Β: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ	ΥΕ		Δ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ	1		5
ΦΣ-ΦΓ203	3. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙ –Γ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ	ΥΕ		Α. ΖΩΓΡΑΦΟΥ	1		5
ΦΣ-ΞΓ201	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ – ΑΓΓΛΙΚΑ ΙΙ	ΞΓ	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ	Α. ΚΩΣΤΟΥΛΑ	1	1 από 3	3
ΦΣ-ΞΓ202	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ – ΓΑΛΛΙΚΑ ΙΙ			ΔΕΝ ΔΙΔΑΣΚΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ 2022-2023	1		3
ΦΣ-ΞΓ203	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ–ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΙΙ			Μ.ΦΕΡΙΓΚ-ΓΚΟΤΟΒΟΥ Ι. ΚΑΤΕΡΙΝΗ	1		3
ΦΣ-ΙΑ201	1.ΜΑΘΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ Ι –Α: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ: ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΩΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ	ΥΕ	ΙΣΤΟΡΙΑ– ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ – ΔΙΑΜΟΙΡΑΖΟΜΕΝΟ	Η. ΚΟΥΛΑΚΙΩΤΗΣ	1	1 από 4	5
ΦΣ-ΙΑ202	2. ΜΑΘΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ Ι –Β: Η ΜΕΣΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄	ΥΕ		Α. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ	1		5
ΦΣ-ΙΑ203	3. ΜΑΘΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ Ι –Γ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΥΕ		Ι. ΤΖΑΜΤΖΗΣ	1		5
ΦΣ-ΙΑ204	4. ΜΑΘΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ Ι –Δ: ΕΘΝΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ (19ος – 20ος ΑΙ.)	ΥΕ		Λ. ΦΛΙΤΟΥΡΗΣ	1		5
ΣΥΝΟΛΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ						4 ΥΠ 1 ΞΓ 2 ΥΕ	30

3ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-Υ301	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ	ΥΠ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	1		5
ΦΣ-Υ302	ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ	ΥΠ		Α. ΚΑΛΑΤΖΗΣ	1		5
ΦΣ-Υ303	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΥΠ		Α. ΜΕΛΑ	1		5
ΦΣ-Υ305	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	ΥΠ	Π.Τ.Δ.Ε.	Θ. ΓΚΟΓΚΑΣ	1		5
ΦΣ-ΦΓ301	1. ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Ι –Α: ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ	ΥΕ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ – ΔΙΑΜΟΙΡΑΖΟΜΕΝΟ	Φ. ΠΟΛΥΜΕΡΑΚΗΣ-Β. ΠΑΠΠΑΣ	1	1 από 4	5
ΦΣ-ΦΓ302	2. ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Ι –Β: ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ: ΚΙΚΕΡΩΝ, ΣΕΝΕΚΑΣ	ΥΕ		Α. ΚΑΛΛΕΡΓΗ	1		5
ΦΣ-ΦΓ303	3. ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Ι –Γ: ΒΙΡΓΙΛΙΟΥ *ΑΙΝΕΙΑΔΑ*	ΥΕ		Φ. ΠΟΛΥΜΕΡΑΚΗΣ	1		5
ΦΣ-ΦΓ304	4. ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Ι –Δ: ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ	ΥΕ		Β. ΠΑΠΠΑΣ	1		5
ΦΣ-ΙΑ301	1. ΜΑΘΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΙΙ -Α: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΥΕ	ΙΣΤΟΡΙΑ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ – ΔΙΑΜΟΙΡΑΖΟΜΕΝΟ	Η. ΚΟΥΛΑΚΙΩΤΗΣ	1	1 από 3	5
ΦΣ-ΙΑ302	2. ΜΑΘΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΙΙ-Β: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΥΕ		Α. ΜΑΧΑΙΡΑ	1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-ΙΑ304	3. ΜΑΘΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΙΙ-Δ:Η ΡΩΜΑΪΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΣΤΟΝ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΧΩΡΟ (343-31 π.Χ.)	ΥΕ	ΙΣΤΟΡΙΑ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ – ΔΙΑΜΟΙΡΑΖΟΜΕΝΟ	Ι. ΤΖΑΜΤΖΗΣ	1	1 από 3	5
ΣΥΝΟΛΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ						4 ΥΠ 2 ΥΕ	30

4ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-Υ401	ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ	ΥΠ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	Κ. ΡΑΝΤΗΣ	1		5
ΦΣ-Υ402	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	ΥΠ		Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ	1		5
ΦΣ-Υ404	ΘΕΩΡΙΕΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΥΠ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	Σ. ΚΟΛΥΜΠΑΡΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔ. ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ	1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-ΦΓ401	1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙΙ –Α: ΤΡΑΓΩΔΙΑ: ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ *ΗΛΕΚΤΡΑ*	ΥΕ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ – ΔΙΑΜΟΙΡΑΖΟΜΕΝΟ	Ε. ΓΚΑΣΤΗ	1	1 από 3	5
ΦΣ-ΦΓ402	2. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙΙ –Β: ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΗΘΙΚΑ ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΑ	ΥΕ		Δ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ	1		5
ΦΣ-ΦΓ403	3. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙΙ –Γ: ΤΡΑΓΩΔΙΑ: ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ	ΥΕ		Α. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ	1		5
ΦΣ-ΦΓ412	4. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Ι –Β: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ	ΥΕ		Δ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	1	1 από 3	5
ΦΣ-ΦΓ413	5. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Ι –Γ: ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΡΕΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ($19^{ος}$-$20^{ος}$ ΑΙΩΝΑΣ)	ΥΕ		Χ. ΘΕΟΛΟΓΟΥ	1		5
ΦΣ-ΦΓ414	6. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ Ι-Δ : ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ ΤΟΥ $6^{ου}$ ΑΙΩΝΑ: ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΓΑΘΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ	ΥΕ		Α. ΑΛΕΞΑΚΗΣ	1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-ΙΑ401	1. ΜΑΘΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΙΙΙ –Α: ΕΘΝΗ, ΕΘΝΟΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ	ΥΕ	ΙΣΤΟΡΙΑ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ – ΔΙΑΜΟΙΡΑΖΟΜΕΝΟ	Β. ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ	1	1 από 4	5
ΦΣ-ΙΑ402	2.ΜΑΘΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΙΙΙ –Β: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ, ΙΙ (18ΟΣ-ΑΡΧΕΣ 19ΟΥ ΑΙ.)	ΥΕ		Γ. ΤΖΕΔΟΠΟΥΛΟΣ	1		5
ΦΣ-ΙΑ403	3. ΜΑΘΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΙΙΙ –Γ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ-ΖΥΜΩΣΕΙΣ	ΥΕ		Γ. ΤΖΕΔΟΠΟΥΛΟΣ	1		5
ΦΣ-ΙΑ404	4. ΜΑΘΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΙΙΙ-Δ: ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΚΑΙ ΔΥΣΗ ΤΟΝ 10ο ΑΙΩΝΑ	ΥΕ		Α. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ	1		5
ΣΥΝΟΛΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ						3 ΥΠ 3 ΥΕ	30

5ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-Υ501	ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ	ΥΠ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	Π. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π. ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΓΚ. ΜΑΓΓΙΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	1		5
ΦΣ-Υ502	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΥΠ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	ΧΡ. ΖΑΓΚΟΣ	1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-ΦΓ501	ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ	ΥΕ	ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ – ΔΙΑΜΟΙΡΑΖΟΜΕΝΟ	Α. ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ	1	1	5
ΦΣ-ΕΡ501	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Α): 1. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ Ι	ΥΕ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	Π. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π. ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΓΚ. ΜΑΓΓΙΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	1	1 από 4	5
ΦΣ-ΕΡ502	2. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΙΙ	ΥΕ		ΣΠ. ΚΑΛΤΣΑΣ	1		5
ΦΣ-ΕΡ503	3. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΙΙΙ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΡ504	4.ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ IV	ΥΕ		Α. ΚΑΛΑΤΖΗΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ501	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Β): 1. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Ι: ΟΙ ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΟΙ	ΥΕ		Σ. ΚΟΥΛΟΥΜΕΝΤΑΣ	1	2 από 19	5
ΦΣ-ΕΦ502	2. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙ: ΣΟΦΙΣΤΕΣ– ΣΩΚΡΑΤΗΣ – ΕΛΑΣΣΟΝΕΣ ΣΩΚΡΑΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ	ΥΕ		ΧΡ. ΚΑΨΙΜΑΛΑΚΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔ. ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ	1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-ΕΦ503	3. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙΙ: ΠΛΑΤΩΝ-ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ	ΥΕ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	1	2 από 19	5
ΦΣ-ΕΦ504	4. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Ι: ΚΑΝΤ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ505	5. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΥΕ			1		
ΦΣ-ΕΦ506	6. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑΣ	ΥΕ		Κ. ΡΑΝΤΗΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ507	7. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Ι: ΡΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ 20^{ΟΥ} ΚΑΙ 21^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ508	8. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙ: ΡΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ 20^{ΟΥ} ΚΑΙ 21^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ	ΥΕ			1		5
ΦΣ-ΕΦ509	9. ΝΕΟΤΕΡΗ ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι: 17^{ΟΣ}-18^{ΟΣ} ΑΙΩΝΑΣ	ΥΕ			1		5
ΦΣ-ΕΦ510	10. ΝΕΟΤΕΡΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι: ΡΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ ΤΟΥ 17^{ΟΥ} ΚΑΙ ΤΟΥ 18^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ	ΥΕ			1		5
ΦΣ-ΕΦ511	11. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι: ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ				1		5
ΦΣ-ΕΦ512	12. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ	ΥΕ		Δ. ΔΑΚΡΟΤΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔ. ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ513	13. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥ	ΥΕ		Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ	1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-ΕΦ514	14. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	ΥΕ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	—	1	2 από 19	5
ΦΣ-ΕΦ515	15. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΟΧΩΡΟΥ	ΥΕ			1		5
ΦΣ-ΕΦ516	16. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗ	ΥΕ		Κ.Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ517	17. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ518	18. ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ	ΥΕ		ΧΡ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ	1		5
ΦΣ-ΕΦ519	19. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΓΝΩΣΙΑΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	ΥΕ		—	1		5
ΣΥΝΟΛΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ						2 ΥΠ 4 ΥΕ	30

6ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-Υ601	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	ΥΠ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	Α. ΚΑΛΑΤΖΗΣ	1		5
ΦΣ-Υ602	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ	ΥΠ		Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	1		5
ΦΣ-Υ603	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	ΥΠ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	Κ. ΓΚΑΡΑΒΕΛΑΣ	1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-ΦΓ601	1. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙ –Α: ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ	ΥΕ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ – ΔΙΑΜΟΙΡΑΖΟΜΕΝΟ	Β. ΜΑΚΡΥΔΗΜΑΣ	1	1 από 3	5
ΦΣ-ΦΓ602	2. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙ –Β: Η Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΓΕΝΙΑ	ΥΕ		Δ. ΠΑΠΑΣΤΑΘΗ	1		5
ΦΣ-ΦΓ603	3. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙ –Γ: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΥΕ		Α. ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ	1		5
ΦΣ-ΕΦ601	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Α): 1. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	ΥΕ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	Α. ΜΕΛΑ	1	1 από 10	5
ΦΣ-ΕΦ602	2. ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΥΕ		ΧΡ. ΚΑΨΙΜΑΛΑΚΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔ. ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ603	3. ΝΕΟΤΕΡΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ: ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ	ΥΕ		Ε. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ	1		5
ΦΣ-ΕΦ604	4. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ605	5. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ Ι	ΥΕ		Π. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π. ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ Κ. Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-ΕΦ606	6. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ	ΥΕ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	—	1	1 από 10	5
ΦΣ-ΕΦ607	7. *ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΟΡΙΚΗ*	ΥΕ			1		5
ΦΣ-ΕΦ608	8. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	ΥΕ			1		5
ΦΣ-ΕΦ609	9. ΒΙΟΗΘΙΚΗ-ΙΑΤΡΙΚΗ ΗΘΙΚΗ	ΥΕ		ΣΠ. ΚΑΛΤΣΑΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ610	10. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΥ	ΥΕ		Σ.Ο. ΠΑΛΕΡΜΟΣ	1		5
	ΜΑΘΗΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΠΟ ΑΛΛΗ ΣΧΟΛΗ Ι (1):		ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ–ΔΙΑΜΟΙΡΑΖΟΜΕΝΟ			1 από 6	
ΦΣ-ΨΥ602	1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι	ΥΕ		Ν. ΜΠΟΖΑΤΖΗΣ	1		5
ΦΣ-ΨΥ603	2. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΙΙ: ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	ΥΕ		Ε. ΠΑΠΑΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ	1		5
ΦΣ-ΨΥ604	3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΜΑΔΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ: ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΗ, ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ	ΥΕ		Ν. ΜΠΟΖΑΤΖΗΣ	1		5
ΦΣ-ΨΥ605	4. ΣΤΡΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ: ΤΟ ΣΤΡΕΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΥΕ		Ε. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ Σ. ΚΑΜΤΣΙΟΣ	1		5
ΦΣ-ΨΥ606	5. ΣΥΓΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΑ	ΥΕ		Ε. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ Σ. ΚΑΜΤΣΙΟΣ	1		5
ΦΣ-ΨΥ607	6. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	ΥΕ		Ε. ΠΑΠΑΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ	1		5
ΣΥΝΟΛΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ						3 ΥΠ 3 ΥΕ	30

7ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-Υ701	ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ	ΥΠ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ	1		5
ΦΣ-ΦΓ701	1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ IV –Α: ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ	ΥΕ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ – ΔΙΑΜΟΙΡΑΖΟΜΕΝΟ	Χ. ΖΕΚΑΣ	1	1 από 3	5
ΦΣ-ΦΓ702	2. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ IV- Β: ΡΗΤΟΡΕΙΑ: ΑΙΣΧΥΝΗΣ ΙΣΑΙΟΣ	ΥΕ		Π. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ	1		5
ΦΣ-ΦΓ703	3. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ IV –Γ: ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ: ΠΟΛΥΒΙΟΣ	ΥΕ		Π. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ701	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Β): 1. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ V: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΥΕ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΧΡ. ΚΑΨΙΜΑΛΑΚΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔ. ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ	1	2 από 18	5
ΦΣ-ΕΦ702	2. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙ: ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΤΟΥ 20ΟΥ ΚΑΙ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ	ΥΕ		Α. ΜΕΛΑ	1		5
ΦΣ-ΕΦ703	3. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙΙ: ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ704	4. ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ	ΥΕ		Ι. ΜΑΡΚΟΥΛΑΤΟΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ705	5. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ706	6. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	ΥΕ		Σ. ΚΟΥΛΟΥΜΕΝΤΑΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ707	7. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΙΙ: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ	ΥΕ		Δ. ΔΑΚΡΟΤΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔ. ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ	1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-ΕΦ708	8. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ	ΥΕ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	Ι. ΜΑΡΚΟΥΛΑΤΟΣ	1	2 από 18	5
ΦΣ-ΕΦ709	9. ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ710	10. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	ΥΕ		Π. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π. ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ Κ. Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ711	11. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι: ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΗΘΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΤΟΥ 20ΟΥ ΚΑΙ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ	ΥΕ		ΣΠ. ΚΑΛΤΣΑΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ712	12. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ713	13. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ	ΥΕ			1		5
ΦΣ-ΕΦ714	14. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ				1		5
ΦΣ-ΕΦ715	15. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ	ΥΕ			1		5
ΦΣ-ΕΦ716	16. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	ΥΕ		ΧΡ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ	1		5
ΦΣ-ΕΦ717	17.ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ718	18. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑΣ	ΥΕ		Π. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.	1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-ΕΠ701	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Α): 1. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΥΕ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	—	1	1 από 11	5
ΦΣ-ΕΠ702	2. ΘΕΩΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ: Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	ΥΕ		Σ. ΚΟΛΥΜΠΑΡΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔ. ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ	1		5
ΦΣ-ΕΠ703	3. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΙΙ: ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΠ704	4. ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΕ			1		5
ΦΣ-ΕΠ705	5. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ	ΥΕ		ΧΡ. ΖΑΓΚΟΣ	1		5
ΦΣ-ΕΠ706	6. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ι	ΥΕ		Α. ΝΕΓΡΗ Ε.Δ.Ι.Π. ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΧΡ. ΖΑΓΚΟΥ	1		5
ΦΣ-ΕΠ707	7. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗ/ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	ΥΕ		Κ. ΓΚΑΡΑΒΕΛΑΣ	1		5
ΦΣ-ΕΠ708	8. ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΟΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΠ709	9. ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ι	ΥΕ			1		5
ΦΣ-ΕΠ710	10.ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ/ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	ΥΕ		Κ. ΓΚΑΡΑΒΕΛΑΣ	1		5
ΦΣ-ΕΠ711	11. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ, ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ	ΥΕ		Α. ΜΙΧΟΥ	1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΠΟ ΑΛΛΗ ΣΧΟΛΗ ΙΙ (Α):						
ΦΣ-ΤΕ701	1. ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	ΥΕ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΕΧΝΗΣ	Β. ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΥ	1	1 από 7	5
ΦΣ-ΤΕ702	2. ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	ΥΕ		Χ. ΔΕΡΜΕΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ	1		5
ΦΣ-ΤΕ703	3. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ Ι	ΥΕ		Ν. ΚΑΤΣΙΚΟΥΔΗΣ	1		5
ΦΣ-ΤΕ705	4. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ V	ΥΕ		Β. ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΥ	1		5
ΦΣ-ΤΕ706	5. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΕΧΝΗΣ	ΥΕ		Ν. ΑΡΤΕΜΗΣ	1		5
ΦΣ-ΤΕ707	6. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ	ΥΕ		Χ. ΔΕΡΜΕΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ	1		5
ΦΣ-ΤΕ708	7. ΜΟΥΣΕΙΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	ΥΕ		Ε. ΣΟΛΟΜΩΝ	1		5
ΣΥΝΟΛΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ						1 ΥΠ 5 ΥΕ	30

8ο ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-Υ801	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	ΥΠ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΧΡ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ	1		5
ΦΣ-Υ802	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΥΠ		Κ.Θ.ΠΕΤΣΙΟΣ	1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-ΦΓ802	1. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙΙ –Β: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ	ΥΕ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ – ΔΙΑΜΟΙΡΑΖΟΜΕΝΟ	Α. ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ	1	1 από 2	5
ΦΣ-ΦΓ803	1. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΙΙΙ – Γ: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ: ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ	ΥΕ		Α. ΣΑΜΙΟΥ	1		5
ΦΣ-ΕΦ801	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Β): 1. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ IV: ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΥΕ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	Σ. ΚΟΥΛΟΥΜΕΝΤΑΣ	1	2 από 19	5
ΦΣ-ΕΦ802	2. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ VI: ΡΩΜΑΪΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΥΕ		Π. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.	1		5
ΦΣ-ΕΦ803	3. ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ – ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ804	4. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΙΙΙ: ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ805	5. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΙΙ	ΥΕ		Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ806	6. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ: ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΗΘΙΚΗ	ΥΕ		ΣΠ. ΚΑΛΤΣΑΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ807	7. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ808	8. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙΙ: ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ	ΥΕ		ΓΚ. ΜΑΓΓΙΝΗ	1		5
ΦΣ-ΕΦ809	9. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	ΥΕ			1		5
ΦΣ-ΕΦ810	10. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	ΥΕ		Α. ΜΕΛΑ	1		5
ΦΣ-ΕΦ811	11. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ	ΥΕ		Σ. ΚΟΥΛΟΥΜΕΝΤΑΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ812	12. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΥΕ		Κ. ΡΑΝΤΗΣ	1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-ΕΦ813	13. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	ΥΕ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	Α. ΚΑΛΑΤΖΗΣ	1	2 από 19	5
ΦΣ-ΕΦ814	14. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	ΥΕ		Ι. ΜΑΡΚΟΥΛΑΤΟΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ815	15. ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΟΥ 20ΟΥ ΑΙΩΝΑ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ816	16. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ817	17. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ818	18. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ	ΥΕ		Σ.Ο. ΠΑΛΕΡΜΟΣ	1		5
ΦΣ-ΕΦ819	19. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	ΥΕ		Α. ΜΕΛΑ	1		5
ΦΣ-ΕΠ801	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Α): 1. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΙΙ	ΥΕ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	Α. ΝΕΓΡΗ Ε.Δ.Ι.Π. ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΧΡ. ΖΑΓΚΟΥ	1	1 από 10	5
ΦΣ-ΕΠ802	2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΥΕ		—	1		5
ΦΣ-ΕΠ803	3. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΩΝ ΜΑΘΗΣΗΣ	ΥΕ			1		5

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΛΟΓΗ	ECTS
ΦΣ-ΕΠ804	4. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ	ΥΕ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	Α. ΜΙΧΟΥ	1	1 από 10	5
ΦΣ-ΕΠ806	5. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΥΕ		Γ. ΓΟΥΓΑ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	1		5
ΦΣ-ΕΠ807	6. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ (DURKHEIM, WEBER, MARX)	ΥΕ		Χ. ΖΑΓΚΟΣ	1		5
ΦΣ-ΕΠ808	7. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΕ		Κ. ΓΚΑΡΑΒΕΛΑΣ	1		5
ΦΣ-ΕΠ809	8. ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΙΙ	ΥΕ		Γ. ΓΟΥΓΑ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	1		5
ΦΣ-ΕΠ810	9. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	ΥΕ		Σ. ΚΟΛΥΜΠΑΡΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔ. ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ	1		5
ΦΣ-ΕΠ811	10. ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ	ΥΕ		Α. ΜΙΧΟΥ	1		5
ΣΥΝΟΛΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ						2 ΥΠ 4 ΥΕ	30

5^{ο}, 6^{ο}, 7^{ο} ,8^{ο} ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ	ECTS
ΦΣ-ΠΡ001	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΡΙΑ	Ε	2

UNIVERSITY OF IOANNINA
SCHOOL OF PHILOSOPHY

DEPARTMENT OF PHILOSOPHY

DETAILED SCHEDULE OF COURSES

BY SEMESTER

ACAD. YEAR 2022-2023

5. DETAILED SCHEDULE OF COURSES

BY SEMESTER

The list below indicates in detail all the courses, along with their credits (ECTS), as these are offered by the Department to which all the students of the Department of Philosophy should enroll to, according to their semester of studies. [**Abbreviations: C** (Compulsory Course), **CE** (Compulsory Elective), **FL** (Foreign Language)].

1ST SEMESTER

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTION	ECTS
ΦΣ-Υ101	ANCIENT GREEK PHILOSOPHY I	C	PHILOSOPHY	K. PETSIOS	1		5
ΦΣ-Υ102	MODERN PHILOSOPHY I	C		G. MAGGINI	1		5
ΦΣ-Υ103	THEORY OF KNOWLEDGE-METAPHYSICS	C		K. RANTIS	1		5
ΦΣ-Υ104	EDUCATIONAL PSYCHOLOGY I	C	EDUCATION	A. MICHOU	1		5
ΦΣ-Υ105	WORKSHOP ON RESEARCH METHODOLOGY I: BASIC PRINCIPLES OF RESEARCH IN PHILOSOPHY	C	METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH	CH. GRIGORIOU	1		2

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTION	ECTS
ΦΣ-ΞΓ101	FOREIGN LANGUAGE - ΑΓΓΛΙΚΑ Ι	FL	FOREIGN LANGUAGE	A. KOSTOULA	1	1 of 3	3
ΦΣ-ΞΓ102	FOREIGN LANGUAGE - ΓΑΛΛΙΚΑ Ι			NOT ON OFFER DURING THE ACADEMIC YEAR 2022-202	1		3
ΦΣ-ΞΓ103	FOREIGN LANGUAGE - ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ Ι			M. FERING-GOTOVOU I. KATERINI	1		3
ΦΣ-ΦΓ101	1. ANCIENT GREEK PHILOLOGY I-A: ANCIENT GREEK LANGUAGE I	CE	PHILOLOGY COURSE FROM THE DEPARTMENT OF PHILOLOGY – DISTRIBUTED	C. ZEKAS	1	1 of 5	5
ΦΣ-ΦΓ102	2. ANCIENT GREEK PHILOLOGY I-B: HOMER *ILIAD*	CE		A. ZOGRAFOU	1		5
ΦΣ-ΦΓ103	3. ANCIENT GREEK PHILOLOGY I-C: TRAGEDY: AESCHYLUS *CHOĒPHŌROI*	CE		E. GASTI	1		5
ΦΣ-ΦΓ104	4. ANCIENT GREEK PHILOLOGY I – D: PHILOSOPHICAL PROSE: PLATO PROTAGORAS	CE		D. ELEFTHERIOY	1		5
ΦΣ-ΦΓ105	5. ANCIENT GREEK PHILOLOGY I-E: LYRIC POETS	CE		C. AVGERINOS	1		5
SEMESTER COURSES TOTAL						5 C 1 FL 1 OP	30

2ND SEMESTER

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTION	ECTS
ΦΣ-Υ201	CONTEMPORARY PHILOSOPHY I	C	PHILOSOPHY	G. MAGGINI	1		5
ΦΣ-Υ202	APPLIED PHILOSOPHY – ETHICS	C	PHILOSOPHY	K. PETSIOS	1		5
ΦΣ-Υ203	SOCIOLOGY OF EDUCATION	C	EDUCATION	CH. ZAGKOS	1		5
ΦΣ-Υ204	WORKSHOP ON RESEARCH METHODOLOGY II: BASIC RESEARCH PRACTICES IN PHILOSOPHY	C	METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH	S.O. PALERMOS	1		2
ΦΣ-ΦΓ201	1. ANCIENT GREEK PHILOLOGY II- A: ANCIENT GREEK LANGUAGE II	CE	PHILOLOGY COURSE FROM THE DEPARTMENT OF PHILOLOGY – DISTRIBUTED	A. ANTONOPOULOS	1	1 of 3	5
ΦΣ-ΦΓ202	2.ANCIENT GREEK PHILOLOGY II-B: ANCIENT GREEK MYTHOLOGY	CE		D. ELEFTHERIOU	1		5
ΦΣ-ΦΓ203	3.ANCIENT GREEK PHILOLOGY II-C ANCIENT GREEK RELIGION	CE		A. ZOGRAFOU	1		5
ΦΣ-ΞΓ201	FOREIGN LANGUAGE - ENGLISH II	FL	FOREIGN LANGUAGE	A. COSTOULA	1	1 of 2	3
ΦΣ-ΞΓ202	FOREIGN LANGUAGE - FRENCH II			NOT ON OFFER DURING THE ACADEMIC YEAR 2022-2023	1		3
ΦΣ-ΞΓ203	FOREIGN LANGUAGE - GERMAN II			M. FERING-GOTOVOU I. KATERINI	1		3

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTION	ECTS
ΦΣ-ΙΑ201	1. HISTORY-ARCHAEOLOGY COURSE I-A: ANCIENT GREEK HISTORY: FROM THE END OF THE PELOPONNESIAN WAR TO THE CONQEST OG EGYPT BY THE ROMANS	CE	HISTORY – ARCHAEOLOGY COURSE FROM THE DEPARTMENT OF HISTORY & ARCHAELOGY – DISTRIBUTED	I. KOULAKIOTIS	1	1 of 4	5
ΦΣ-ΙΑ202	2. HISTORY-ARCHAEOLOGY COURSE I-B: THE MIDDLE BYZANTINE PERIOD II	CE		A. PANAGOPOULOU	1		5
ΦΣ-ΙΑ203	3. HISTORY-ARCHAEOLOGY COURSE I-C: INTRODUCTION TO ROMAN HISTORY	CE		I. TZAMTZIS	1		5
ΦΣ-ΙΑ204	4. HISTORY-ARCHAEOLOGY COURSE I-D: NATIONS AND NATIONALISMS IN EUROPE (19th – 20th c.)	CE		L. FLITOURIS	1		5
SEMESTER COURSES TOTAL						4 C 1 FL 2 OP	30

3RD SEMESTER

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTION	ECTS
ΦΣ-Υ301	ANCIENT GREEK PHILOSOPHY II	C	PHILOSOPHY	E. LEONTSINI	1		5
ΦΣ-Υ302	MODERN PHILOSOPHY II	C		A. KALATZIS	1		5
ΦΣ-Υ303	SOCIAL AND POLITICAL PHILOSOPHY	C		A. MELA	1		5
ΦΣ-Υ305	INTRODUCTION TO CULTURAL STUDIES	C	P.T.D.E.	TH. GKOGKAS	1		5

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTION	ECTS
ΦΣ-ΦΓ301	1. LATIN PHILOLOGY I -A: LATIN LANGUAGE	CE	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ – ΔΙΑΜΟΙΡΑΖΟΜΕΝΟ	F. POLYMERAKIS - B. PAPPAS	1	1 of 4	5
ΦΣ-ΦΓ302	2. LATIN PHILOLOGY I -B: LATIN PHILOSOPHICAL PROSE: CICERO, SENECA	CE		A. CALLERGI	1		5
ΦΣ-ΦΓ303	3. LATIN PHILOLOGY I -C: VIRGIL *AENEID*	CE		F. POLYMERAKIS	1		5
ΦΣ-ΦΓ304	4. LATIN PHILOLOGY I -D: LATIN LYRICAL POETRY	CE		B. PAPPAS	1		5
ΦΣ-ΙΑ301	1. HISTORY-ARCHAEOLOGY COURSE II-A: INTRODUCTION TO ANCIENT GREEK HISTORY	CE	HISTORY-ARCHAEOLOGY COURSE FROM THE DEPARTMENT OF HISTORY & ARCHAELOGY – DISTRIBUTED	I. KOULAKIOTIS	1	1 of 3	5
ΦΣ-ΙΑ302	2. HISTORY-ARCHAEOLOGY COURSE II-B: INTRODUCTION TO CONTEMPORARY EUROPEAN HISTORY	CE		A. MACHAIRA	1		5
ΦΣ-ΙΑ304	3. HISTORY-ARCHAEOLOGY COURSE II-D: THE ROMAN EXPANTION IN THE MEDITERANIAN AREA (343-31BC)	CE		I. TZAMTZIS	1		5
SEMESTER COURSES TOTAL						4 CO 2 OP	30

4TH SEMESTER

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTION	ECTS
ΦΣ-Υ401	CONTEMPORARY PHILOSOPHY II	C	PHILOSOPHY	K. RANTIS	1		5
ΦΣ-Υ402	PHILOSOPHY OF SCIENCE	C		A. SAKELLARIADES	1		5
ΦΣ-Υ404	THEORIES OF EDUCATION AND SOCIALIZATION	C	EDUCATION	S. KOLYMPARI TEACHING ASSISTANT ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME	1		5
ΦΣ-ΦΓ401	1. ANCIENT GREEK PHILOLOGY III-A: TRAGEDY: SOPHOCLES *ELECTRA*	CE	PHILOLOGY COURSE FROM THE DEPARTMENT OF PHILOLOGY – DISTRIBUTED	E. GASTI	1	1 of 3	5
ΦΣ-ΦΓ402	2. ANCIENT GREEK PHILOLOGY III-B: PHILOSOPHICAL PROSE: ARISTOTLE'S ETHICS NICOMACHIES	CE		D. ELEFTHERIOU	1		5
ΦΣ-ΦΓ403	3. ANCIENT GREEK PHILOLOGY III-C: TRAGEDY: SOPHOCLEUS TRACHINIA	CE		A. ANTONOPOULOS	1		5
ΦΣ-ΦΓ412	4. MODERN GREEK PHILOLOGY I -B: INTRODUCTION TO HELLENIC PALEOGRAPHY AND TEXTUAL CRITICISM	CE		D. GEORGAKOPOULOS	1	1 of 3	5
ΦΣ-ΦΓ413	5. MODERN GREEK PHILOLOGY I-C: ASPECTS OF REALISM IN PROSE (19TH-20TH CENTURY)	CE		H. THEOLOGOU	1		5
ΦΣ-ΦΓ414	6. MODERN GREEK PHILOLOGY I-D: BYZANTINE HISTORIANS AND CHRONICLERS OF 6TH CENTURY AD: THE WORK OF AGATHIAS SCHOLASTICUS	CE		A. ALEXAKIS	1		5

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTION	ECTS
ΦΣ-ΙΑ401	1. HISTORY-ARCHAEOLOGY COURSE III-A: NATIONS, ETHNIC GROUPS, AND IDENTITIES. THE CASE OF THE BALKANS	CE	HISTORY – ARCHAEOLOGY COURSE FROM THE DEPARTMENT OF HISTORY & ARCHAEOLOGY – DISTRIBUTED	B. NITSIAKOS	1	1 of 4	5
ΦΣ-ΙΑ402	2. HISTORY-ARCHAEOLOGY COURSE III-B: THE HELLENIC PENINSULAR DURING THE PERIOD OF OTTOMAN RULE (18th- start of 19th c.)	CE		G. TZEDOPOULOS	1		5
ΦΣ-ΙΑ403	3. HISTORY-ARCHAEOLOGY COURSE III-C: NEOHELLENIC ENLIGHTENMENT AND PRE-REVOLUTIONARY IDEOLOGICAL CURRENTS-ACTIVITIES	CE		G. TZEDOPOULOS	1		5
ΦΣ-ΙΑ404	4. HISTORY-ARCHAEOLOGY COURSE III-D: BYZANTIUM AND THE WEST IN THE 10TH CENTURY	CE		A. PANAGOPOULOU	1		5
SEMESTER COURSE'S TOTAL						3 CO 3 OP	30

5TH SEMESTER

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTION	ECTS
ΦΣ-Υ501	MODERN PHILOSOPHY III	C	PHILOSOPHY	P. ELIOPOULOS PHD, TEACHING LECTURER CO-TEACHING G. MAGGINI PROFESSOR	1		5
ΦΣ-Υ502	EDUCATIONAL POLICY	C	EDUCATION	CH. ZAGKOS	1		5

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTION	ECTS
ΦΣ-ΦΓ501	LINGUISTICS: GENERAL LINGUISTICS	CE	LINGUISTICS COURSE FROM THE DEPARTMENT OF PHILOLOGY – DISTRIBUTED	A. SFAKIANAKI	1	1	5
ΦΣ-ΕΡ501	COMPULSORY ELECTIVE PHILOSOPHY COURSES (A): 1. *INTERPRETATION OF PHILOSOPHICAL TEXTS I*	CE	PHILOSOPHY LABORATORY	P. ELIOPOULOS PHD,TEACHING LECTURER CO-TEACHING G. MAGGINI PROFESSOR	1	1 of 4	5
ΦΣ-ΕΡ502	2. *INTERPRETATION OF PHILOSOPHICAL TEXTS II*	CE		S. KALTSAS	1		5
ΦΣ-ΕΡ503	3. *INTERPRETATION OF PHILOSOPHICAL TEXTS III*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΡ504	4. *INTERPRETATION OF PHILOSOPHICAL TEXTS IV*	CE		A. KALANTZIS	1		5
ΦΣ-ΕΦ501	COMPULSORY ELECTIVE PHILOSOPHY COURSES (B): 1. *SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK PHILOSOPHY I: PRE-SOCRATICS*	CE	PHILOSOPHY	S. KOULOUMENTAS	1	2 of 19	5
ΦΣ-ΕΦ502	2. *SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK PHILOSOPHY II: SOPHISTS – SOCRATES – MINOR SOCRATIC SCHOOLS*	CE		CH. KAPSIMALAKOU TEACHING ASSISTANT ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME	1		5
ΦΣ-ΕΦ503	3. *SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK PHILOSOPHY III: PLATO-ARISTOTLE*	CE		E. LEONTSINI	1		5

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTION	ECTS
ΦΣ-ΕΦ504	4. *SPECIAL TOPICS IN MODERN PHILOSOPHY I: KANT*	CE	PHILOSOPHY	NOT ON OFFER DURING THE ACADEMIC YEAR 2021-2022	1	2 από 19	5
ΦΣ-ΕΦ505	5. *SPECIAL TOPICS IN NEOHELLENIC PHILOSOPHY*	CE			1		
ΦΣ-ΕΦ506	6. *SPECIAL TOPICS IN MODERN AND CONTEMPORARY THEORY OF KNOWLEDGE*	CE		K. RANTIS	1		5
ΦΣ-ΕΦ507	7. *SPECIAL TOPICS IN CONTEMPORARY PHILOSOPHY I: CURRENTS OF 20TH & 21ST CONTINENTAL PHILOSOPHY*	CE		NOT ON OFFER DURING THE ACADEMIC YEAR 2021-2022	1		5
ΦΣ-ΕΦ508	8. *SPECIAL TOPICS IN CONTEMPORARY PHILOSOPHY II: CURRENTS OF 20TH & 21ST ANALYTIC PHILOSOPHY*	CE			1		5
ΦΣ-ΕΦ509	9. *MODERN MORAL PHILOSOPHY I: 17TH-18TH CENTURY*	CE			1		5
ΦΣ-ΕΦ510	10. *MODERN POLITICAL PHILOSOPHY I: CURRENTS OF THE POLITICAL THOUGHT OF 17TH AND 18TH CENTURY*	CE			1		5
ΦΣ-ΕΦ511	11. *CONTEMPORARY POLITICAL PHILOSOPHY I: THEORIES OF DEMOCRACY*	CE			1		5

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTIONS	ECTS
ΦΣ-ΕΦ512	12. *INTRODUCTION TO PHILOSOPHICAL LOGIC*	CE	PHILOSOPHY	D. DAKROTSIS TEACHING ASSISTANT ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME	1	2 από 19	5
ΦΣ-ΕΦ513	13. *PHILOSOPHY OF MIND*	CE		A. SAKELLARIADES	1		5
ΦΣ-ΕΦ514	14. *PHILOSOPHY OF LANGUAGE*	CE		NOT ON OFFER DURING THE ACADEMIC YEAR 2021-2022	1		5
ΦΣ-ΕΦ515	15. *PHILOSOPHY OF INFORMATION TECHNOLOGY AND CYBERSPACE*	CE			1		5
ΦΣ-ΕΦ516	16. *PHILOSOPHY AND MEDICINE*	CE		K. PETSIOS	1		5
ΦΣ-ΕΦ517	17. PHILOSOPHY OF THE MIDDLE AGES	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ518	18. AESTHETICS AND PHILOSOPHY OF THE ENLIGHTENMENT	CE		CR. GRIGORIOU	1		5
ΦΣ-ΕΦ519	19. MODERN PHILOSOPHY AND COGNITIVE SCIENCE	CE		—	1		5
SEMESTER COURSES TOTAL						2 CO 4 OP	30

6TH SEMESTER

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTIONS	ECTS
ΦΣ-Υ601	PHILOSOPHY OF NATURE-PHILOSOPHY OF TECHNOLOGY	C	PHILOSOPHY	A. KALATZIS	1		5
ΦΣ-Υ602	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ	C		E. LEONTSINI	1		5
ΦΣ-Υ603	LANGUAGE EDUCATION	C	EDUCATION	K. GKARAVELAS	1		5
ΦΣ-ΦΓ601	1. MODERN GREEK PHILOLOGY II -A: MODERNISM AND SURREALISM IN GREEK POETRY	CE	PHILOLOGY COURSE FROM THE DEPARTMENT OF PHILOLOGY – DISTRIBUTED	B. MAKRYDEMAS	1	1 of 3	5
ΦΣ-ΦΓ602	2. MODERN GREEK PHILOLOGY II -B: *THE 1st AND 2nd POSTWAR POETRY GENERATION*	CE		D. PAPASTATHI	1		5
ΦΣ-ΦΓ603	3. MODERN GREEK PHILOLOGY II -C: PHILOSOPHY AND LITERATURE	CE		A. BOUKOUVALA	1		5
ΦΣ-ΕΦ601	COMPULSORY ELECTIVE PHILOSOPHY COURSES (A): 1. *PHILOSOPHY OF CIVILIZATION*	CE	PHILOSOPHY	A. MELA	1	1 από 10	5
ΦΣ-ΕΦ602	2. *BYZANTINE PHILOSOPHY*	CE		CH. KAPSIMALAKOU TEACHING ASSISTANT ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME	1		5
ΦΣ-ΕΦ603	3. *MODERN POLITICAL PHILOSOPHY III: THE POLITICAL IDEAS OF EUROPEAN AND NEOHELLENIC ENLIGHTENMENT*	CE		E. LEONTSINI	1		5

CODE	COURSE TITLE	ΤΥΠΟΣ	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTIONS	ECTS
ΦΣ-ΕΦ604	4. *NEOHELLENIC PHILOSOPHY – CONTEMPORARY GREEK PHILOSOPHY*	CE	PHILOSOPHY	—	1	1 από 10	5
ΦΣ-ΕΦ605	5. *HISTORY OF LOGIC I*	CE		P. ELIOPOULOS PHD,TEACHING LECTURER CO-TEACHING K. PETSIOS PROFESSOR	1		5
ΦΣ-ΕΦ606	6. *SEMINAR IN PHILOSOPHICAL LOGIC*	CE			1		5
ΦΣ-ΕΦ607	7. *PHILOSOPHY AND RHETORIC*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ608	8. *CONTEMPORARY PHILOSOPHY AND CULTURAL STUDIES*	CE			1		5
ΦΣ-ΕΦ609	9. BIOETHICS-MEDICAL ETHICS	CE		SP. KALTSAS	1		5
ΦΣ-ΕΦ610	10. SPECIAL TOPICS IN PHILOSOPHY OF MIND	CE		S.O PALERMOS	1		5
ΦΣ-ΨΥ602	COMPULSORY ELECTIVE COURSE FROM ANOTHER FACULTY I (A): 1. *SOCIAL PSYCHOLOGY I*	CE	PSYCHOLOGY COURSE FROM THE DEPARTMENT OF PSYCHOLOGY – DISTRIBUTED	N. BOZANTZIS	1	1 από 6	5
ΦΣ-ΨΥ603	2. *DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY II: SCHOOL AGE AND PUBERTY*	CE		E. PAPASTATHOPOULOS	1		5
ΦΣ-ΨΥ604	3. *SOCIAL PSYCHOLOGY OF INTER-GROUP RELATIONS: PREJUDICE, RACISM*	CE		N. BOZANTZIS	1		5
ΦΣ-ΨΥ605	4. *STRESS AND STRATEGIES OF RELIEF: STRESS IN SCHOOL*	CE		E. KARAGIANOPOULOU/SP. KAMTSIOS	1		5
ΦΣ-ΨΥ606	5. *EMOTION AND MOTIVATION*	CE		E. KARAGIANOPOULOU/SP. KAMTSIOS	1		5
ΦΣ-ΨΥ607	6. *DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY AND SOCIAL CHANGE*	CE		E. PAPASTATHOPOULOS	1		5
SEMESTER COURSES TOTAL						3 CO 3 OP	30

7TH SEMESTER

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTIONS	ECTS
ΦΣ-Υ701	CONTEMPORARY PHILOSOPHY III	C	PHILOSOPHY	A. SAKELLARIADES	1		5
ΦΣ-ΦΓ701	1. ANCIENT GREEK PHILOLOGY IV -A: HOMER *ODYSSEY*	CE	PHILOLOGY COURSE FROM THE DEPARTMENT OF PHILOLOGY – DISTRIBUTED	C. ZEKAS	1	1 από 3	5
ΦΣ-ΦΓ702	2. ANCIENT GREEK PHILOLOGY IV- B: RHETORIC: AESCHINES & ISAEUS	CE		P. ATHANASOPOULOS	1		5
ΦΣ-ΦΓ703	3. ANCIENT GREEK PHILOLOGY IV -C: HISTORIGRAPHY: POLYVIUS	CE		P. ATHANASOPOULOS	1		5
ΦΣ-ΕΦ701	COMPULSORY ELECTIVE PHILOSOPHY COURSES (B): 1. *SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK PHILOSOPHY V: PHILOSOPHY OF LATE ANTIQUITY*	CE	PHILOSOPHY	CH. KAPSIMALAKOY TEACHING ASSISTANT ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME	1	2 of 18	5
ΦΣ-ΕΦ702	2. *SPECIAL TOPICS IN CONTEMPORARY POLITICAL PHILOSOPHY II: 20TH AND 21ST CENTURIES POLITICAL THOUGHT CURRENTS*	CE		A. MELA	1		5
ΦΣ-ΕΦ703	3. *SPECIAL TOPICS IN CONTEMPORARY POLITICAL PHILOSOPHY III: PHILOSOPHICAL THEORIES ON THE STATE*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ704	4. *PHILOSOPHICAL ANTHROPOLOGY*	CE		I. MARKOULATOS	1		5
ΦΣ-ΕΦ705	5. *PHILOSOPHY OF MATHEMATICS*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ706	6. *PHILOSOPHY OF PHYSICAL SCIENCES*	CE		S. KOULOUMENTAS	1		5

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTIONS	ECTS
ΦΣ-ΕΦ707	7. *HISTORY OF LOGIC II: CONTEMPORARY PHILOSOPHICAL LOGIC*	CE	PHILOSOPHY	D. DAKROTSIS TEACHING ASSISTANT ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME	1	2 of 18	5
ΦΣ-ΕΦ708	8. *CONTEMPORARY SOCIAL PHILOSOPHY AND SOCIAL THEORY*	CE		I. MARKOULATOS	1		5
ΦΣ-ΕΦ709	9. *PHILOSOPHICAL THEORIES OF MODERNITY*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ710	10. *PHILOSOPHY OF EDUCATION*	CE		P. ELIOPOULOS PHD,TEACHING LECTURER CO-TEACHING K. PETSIOS PROFESSOR	1		5
ΦΣ-ΕΦ711	11. *CONTEMPORARY MORAL PHILOSOPHY I: 20TH AND 21ST CENTURY MORAL THOUGHT CURRENTS*	CE		SP. KALTSAS	1		5
ΦΣ-ΕΦ712	12. *PHILOSOPHY OF HISTORY*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ713	13. *SOCIAL ONTOLOGY*	CE			1		5
ΦΣ-ΕΦ714	14. *PHILOSOPHY FOR CHILDREN*	CE			1		5
ΦΣ-ΕΦ715	15. SPECIAL TOPICS IN NATURAL PHILOSOPHY	CE	PHILOSOPHIE	—	1		5
ΦΣ-ΕΦ716	16. SPECIAL TOPICS IN PHILOSOPHY OF ART	CE		CR. GRIGORIOU	1		5
ΦΣ-ΕΦ717	17. RENAISSANCE PHILOSOPHY	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ718	18. SPECIAL TOPICS OF ANCIENT GREEK ONTOLOGY AND COGNITIVE THEORY	CE		P. ELIOPOULOS PHD,TEACHING LECTURER	1		5

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTIONS	ECTS
ΦΣ-ΕΠ701	COMPULSORY ELECTIVE EDUCATION COURSE (A): 1. *EDUCATION AND LABOUR MARKET*	CE	EDUCATION	—	1	1 of 11	5
ΦΣ-ΕΠ702	2. *THEORY OF EDUCATIONAL ORGANIZATIONS: THE INSTITUTION OF THE UNIVERSITY*	CE		S. KOLYMPARI TEACHING ASSISTANT ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME	1		5
ΦΣ-ΕΠ703	3. *EDUCATIONAL PSYCHOLOGY II: MOTIVATIONS IN EDUCATION*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΠ704	4. *ANTHROPOLOGY IN EDUCATION*	CE	EDUCATION	—	1		5
ΦΣ-ΕΠ705	5. *SOCIOLOGY OF EDUCATION: ISSUES OF SOCIAL INEQUALITIES*	CE		CH. ZAGKOS	1		5
ΦΣ-ΕΠ706	6. *HISTORY OF EDUCATION I*	CE		A. NEGRI TEACHING LECTURER UNDER THE SUPERVISION OF CH. ZAGKOS, ASSISTANT PROFESSOR	1		5
ΦΣ-ΕΠ707	7. *GREEK AS SECOND/FOREIGN LANGUAGE: TEACHING PRACTICES*	CE		K. GKARAVELAS	1		5
ΦΣ-ΕΠ708	8. *LANGUAGE AND SOCIETY: SOCIO-LINGUISTIC THEORIES ANG THE TEACHING OF LANGUAGE*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΠ709	9. *SCIENCES OF EDUCATION I*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΠ710	10. *INTRODUCTION TO DIDACTICS/METHODOLOGY*	CE		K. GKARAVELAS	1		5
ΦΠ-ΕΠ711	11. *SOCIAL, EMOTIONAL AND ETHICAL LEARNING*	CE		A. MICHOU			

CODE	COURSE TITLE	TYPE	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTIONS	ECTS
ΦΣ-ΤΕ701	COMPULSORY ELECTIVE COURSE FROM ANOTHER FACULTY II (A): 1. *THEORY OF ART*	CE	HISTORY AND THEORY OF ART COURSE FROM THE DEPARTMENT OF FINE ARTS AND ART SCIENCES	S. PETRITAKIS	1	1 of 7	5
ΦΣ-ΤΕ702	2. *ANTHROPOLOGY OF ART*	CE		C. DERMENTZOPOULOS	1		5
ΦΣ-ΤΕ703	3. *HISTORY OF ART I*	CE		N. KATSIKOUDIS	1		5
ΦΣ-ΤΕ705	4. *HISTORY OF ART V*	CE		V. FERENTINOU	1		5
ΦΣ-ΤΕ706	5. *INTRODUCTION TO DIGITAL FORMS OF ART*	CE		N. ARTEMIS	1		5
ΦΣ-ΤΕ707	6. *HISTORY OF CINEMATOGRAPHY*	CE		C. DERMENTZOPOULOS	1		5
ΦΣ-ΤΕ708	7. *MUSEUM EDUCATION*	CE		E. SOLOMON	1		5
SEMESTER COURSES TOTAL						1 CO 5 OP	30

8TH SEMESTER

CODE	COURSE TITLE	ΤΥΠΟΣ	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTIONS	ECTS
ΦΣ-Υ801	AESTHETICS – PHILOSOPHY OF ARTS	C	PHILOSOPHY	CH. GRIGORIOU	1		5
ΦΣ-Υ802	NEOHELLENIC PHILOSOPHY	C		K. PETSIOS	1		5
ΦΣ-ΦΓ802	1. MODERN GREEK PHILOLOGY III –B: *ISSUES OF THE THEORY OF LITERATURE*	CE	PHILOLOGY COURSE FROM THE DEPARTMENT OF PHILOLOGY – DISTRIBUTED	A. BOUKOUVALA	1	1 of 2	5
ΦΣ-ΦΓ803	2. MODERN GREEK PHILOLOGY III – C: *EUROPEAN LITERATURE: MODERNISM*	CE		A. SAMIOU	1		5

CODE	COURSE TITLE	ΤΥΠΟΣ	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTIONS	ECTS
ΦΣ-ΕΦ801	COMPULSORY ELECTIVE PHILOSOPHY COURSES (B): 1. *SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK PHILOSOPHY IV: HELLENISTIC PHILOSOPHY*	CE	PHILOSOPHY	S. KOULOUMENTAS	1	2 of 19	5
ΦΣ-ΕΦ802	2. *SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK PHILOSOPHY V: ROMAN PHILOSOPHY*	CE		P. ELIOPOULOS TEACHING LECTURER	1		5
ΦΣ-ΕΦ803	3. *AESTHETICS OF NATURE – ENVIRONMENTAL AESTHETICS*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ804	4. *HISTORY OF LOGIC III: DIALECTICAL LOGIC*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ805	5. *PHILOSOPHY OF LANGUAGE II*	CE		A. SAKELLARIADES	1		5
ΦΣ-ΕΦ806	6. *CONTEMPORARY MORAL PHILOSOPHY II: APPLIED ETHICS*	CE		SP. KALTSAS	1		5
ΦΣ-ΕΦ807	7. *PHILOSOPHY OF LITERATURE*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ808	8. *SPECIAL TOPICS IN CONTEMPORARY PHILOSOPHY III: CRITICAL THEORY*	CE		GK. MAGGINI	1		5
ΦΣ-ΕΦ809	9. *PHILOSOPHY OF POLITICAL ECONOMY*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ810	10. *PHILOSOPHY OF LAW*	CE		A. MELA	1		5
ΦΣ-ΕΦ811	11. *PHILOSOPHY OF RELIGION*	CE		S. KOULOUMENTAS	1		5
ΦΣ-ΕΦ812	12. *PHILOSOPHY OF PHYCOLOGY*	CE		K. RANTIS	1		5
ΦΣ-ΕΦ813	13. *PHILOSOPHY OF HISTORY VS. PHILOSOPHICAL HERMENEUTICS*	CE		A. KALATZIS	1		5
ΦΣ-ΕΦ814	14. *PHILOSOPHY OF THE SOCIAL SCIENCES*	CE		—	1		5

CODE	COURSE TITLE	ΤΥΠΟΣ	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTIONS	ECTS
ΦΣ-ΕΦ815	15. *TRENDS IN 20TH CENTURY AESTHETICS*	CE	PHILOSOPHY	—	1	2 of 19	5
ΦΣ-ΕΦ816	16. *PHILOSOPHY DIDACTICS*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ817	17. SPECIAL TOPICS IN MEDIEVAL PHILOSOPHY	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΦ818	18. PHILOSOPHY OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE	CE		S.O. PALERMOS	1		5
ΦΣ-ΕΦ819	19. MODERN PRACTICAL PHILOSOPHY	CE		A. MELA	1		5
ΦΣ-ΕΠ801	COMPULSORY ELECTIVE EDUCATION COURSES (A): 1. *HISTORY OF EDUCATION II*	CE	EDUCATION	A. NEGRI TEACHING LECTURER UNDER THE SUPERVISION OF CH. ZAGKOS, ASSISTANT PROFESSOR	1	1 of 10	5
ΦΣ-ΕΠ802	2. *ORGANIZATION AND ADMINISTRATION OF EDUCATION*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΠ803	3. *EDUCATIONAL OUTCOMES OF LEARNING THEORIES*	CE		—	1		5
ΦΣ-ΕΠ804	4. *EDUCATIONAL CONCLUSIONS OF MOTIVATION THEORIES*	CE		A. MICHOU	1		5
ΦΣ-ΕΠ806	5. *CULTURE AND EDUCATION: SCHOOL SYMBOLS AND RITUALS*	CE		G. GOUGA ADJUNCT LECTURER	1		5
ΦΣ-ΕΠ807	6. *SOCIOLOGICAL THEORY: EDUCATIONAL APPLICATIONS (DURKHEIM, WEBER, MARX)*	CE		CH. ZAGKOS	1		5

CODE	COURSE TITLE	ΤΥΠΟΣ	COGNITIVE SUBJECT	LECTURER	NUMBER OF COURSES	OPTIONS	ECTS
ΦΣ-ΕΠ808	7. *INTRODUCTION TO PEDAGOGY: PEDAGOGICAL IDEAS AND EDUCATION*	CE		K. GKARAVELAS	1	1 of 10	5
ΦΣ-ΕΠ809	*8. SCIENCES OF EDUCATION II*	CE		G. GOUGA ADJUNCT LECTURER	1		5
ΦΣ-ΕΠ810	*9. COMPARATIVE PEDAGOGY*	CE		S. KOLYMPARI TEACHING ASSISTANT ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME	1		5
ΦΣ-ΕΠ811	*10. PSYCHOPATHOLOGY OF CHILDREN AND ADOLESCENTS*	CE		A. MICHOU	1		5
SEMESTER COURSES TOTAL						2 CO 4 OP	30

5TH or 6TH or 7TH or 8 TH SEMESTER

CODE	COURSE TITLE	TYPE	ECTS
ΦΣ-ΠΡ001	INTERNSHIP: PROFESSIONAL EXPERIENCE	E	2

6. ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ)

1ο ΕΞΑΜΗΝΟ

«ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ101**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδα-κτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https//www.ecourse@uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Επιδίωξη μας είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας, τις πηγές, και την φιλοσοφική τους ερμηνεία.

- Γνώση των έργων και της διδασκαλίας των φιλοσόφων.
- Κατανόηση των φιλοσοφικών αντιλήψεων των Προσωκρατικών φιλοσόφων, του Πλάτωνος και του Αριστοτέλους.
- Το μάθημα προφέρει μία συνολική εικόνα της αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας από τις απαρχές μέχρι τον 6^{ο} μ.Χ. αιώνα. Προσφέρει επίσης μία γενική εισαγωγή στα βασικά ζητήματα της προσωκρατικής σκέψης και στον στοχασμό του Πλάτωνος και του Αριστοτέλους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Αυτόνομη εργασία.
- Άσκηση κριτικής ικανότητας.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η διάκριση ανάμεσα στον Μύθο και τον Λόγο.
- Οι αντιλήψεις του Ηρακλείτου.
- Αλήθεια και δόξα στον Παρμενίδη.
- Το ερώτημα για την «ιστορική πρόοδο» στον Ξενοφάνη.
- Η σχέση ανάμεσα στην Ιατρική και τη Φιλοσοφία: Ιπποκρατικά κείμενα - Πυθαγόρειοι – Αλκμαίων.
- Η παρουσία του Σωκράτη.
- Η διδασκαλία περί Ιδεών στον Πλάτωνα.
- Η θεωρία της ψυχής στον Αριστοτέλη.
- Πλατωνισμός και Αριστοτελισμός.

- ‘Εμφαση θα δοθεί στη φιλοσοφική ερμηνεία των πηγών, στην ανάπτυξη του φιλοσοφικού περιεχομένου των εννοιών και στην κατανόηση της ιστορικής διάστασης της φιλοσοφίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με φοιτήτριες/ φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφίας</td><td>86</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td><td>125</td></tr></table>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	**<u>Γραπτή εξέταση</u>** στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων (100%).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Κωνσταντίνος Γεωργούλης, *Αριστοτέλης ο Σταγειρίτης*, Θεσσαλονίκη, Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, 2009 (1962).
- Βασ. Α. Κύρκος (έπιμ.), *Οι Προσωκρατικοί. Οι μαρτυρίες και τα αποσπάσματα.* Τόμ. 1-3. Αθήνα, Παπαδήμας, 2011.

- Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, *Φιλοσοφία και Ρητορική στην κλασική σκέψη*, Αθήνα, Gutenber, 2018.
- Karl Bormann, *Πλάτων.* Μετάφρ., Ιωάννης Καλογεράκος. Αθήνα, Καρδαμίτσα, 2006.
- Olof Gigon,, «Η απαρχή της ελληνικής φιλοσοφίας», στο Κ. Π. Μιχαηλίδης (επιμ.), Οι *Προσωκρατικοί*. Κείμενο και μετάφραση, Αθήνα, Imago, 1984, ασ. 49-89.
- Kirk, Geofrey S.-Raven, John E.- Schofield, Malcolm, *Οι Προσωκρατικοί Φιλόσοφοι*. Μετάφρ., Δημοσθένης Κούρτοβικ, Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., [4]2001.

«ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ102**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι** **(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΓΚΟΛΦΩ ΜΑΓΓΙΝΗ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να έχουν μια εποπτική εικόνα των βασικών θεωριών των σημαντικότερων φιλοσόφων του 17ου αιώνα και των αρχών του 18ου αιώνα, εντάσσοντας πρόσωπα, φιλοσοφικά προβλήματα, θέσεις και επιχειρήματα στο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο,
- να κατανοούν τους βασικούς λόγους εξαιτίας των οποίων τέθηκαν με ένταση συγκεκριμένα προβλήματα στα πεδία της μεταφυσικής, της γνωσιοθεωρίας, της φιλοσοφικής ανθρωπολογίας, της ηθικής, της πολιτικής και κοινωνικής φιλοσοφίας και της αισθητικής στην εν λόγω περίοδο, καθώς και τις βασικές έννοιες που δημιούργησαν οι φιλόσοφοι και τις λεπτές διακρίσεις που έκαναν για να αντιμετωπίσουν *θεωρητικά και πρακτικά* αυτά τα προβλήματα,
- να κατανοούν τις θεμελιώδεις ομοιότητες που παρουσιάζουν οι θεωρίες του Descartes, του Spinoza, του Malebranche και του Leibniz, ομοιότητες που δικαιολογούν τη συμπερίληψή τους στο φιλοσοφικό ρεύμα του ρασιοναλισμού/ορθολογισμού,
- να διακρίνουν τις βασικές διαφορές μεταξύ των θιασωτών του ορθολογισμού και των υποστηρικτών του εμπειρισμού,
- να κατανοούν τη διαφορετική νοηματοδότηση από κάθε φιλόσοφο θεμελιωδών όρων, όπως Θεός, Φύση, Λόγος και την ιδιοτυπία των επιχειρημάτων που χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη φαινομενικά ίδιων θέσεων, λ.χ. αναφορικά με την παντοδυναμία του Θεού
- να κατανοούν τις διαφορετικές θεωρητικές και πρακτικές συνέπειες που έχουν οι διάφορες φιλοσοφικές θεωρίες,
- να κατανοούν τις σχέσεις που διατηρούν οι φιλοσοφικές θεωρίες με τα πορίσματα των επιστημών της περιόδου, με τη θρησκεία και τη θεολογία, καθώς και με τη λογοτεχνική και καλλιτεχνική παραγωγή της υπό μελέτη περιόδου.

<u>Οι δεξιότητες</u> που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι οι εξής:

- Θα μπορούν:
- να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα των φιλοσόφων σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους),
- να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμβάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους,
- να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας για τις φιλοσοφικές θεωρίες της περιόδου,
- να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους της νεότερης φιλοσοφίας, ιδίως των εκπροσώπων των ρευμάτων του ρασιοναλισμού και του εμπειρισμού,
- να αναγνωρίζουν την καινοτομία που εισάγει η σκέψη των φιλοσόφων των νεοτέρων χρόνων σε σχέση με τους προκατόχους τους τόσο του Μεσαίωνα όσο και της αρχαιότητας,
- να αποτιμούν τα επιχειρήματα και/ή τα ρητορικά μέσα που χρησιμοποιούνται στις

διαλογικές αντιπαραθέσεις των φιλοσόφων τόσο μεταξύ τους όσο και με ηθοστοχαστές, θεολόγους, λογοτέχνες και επιστήμονες.

Γενικές Ικανότητες	
Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Α. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του 16ου αιώνα

- Η μετάβαση από τη μεσαιωνική (χριστιανική και εβραϊκή) φιλοσοφία στη νεότερη φιλοσοφία.
- Η φιλοσοφία της Αναγέννησης: Pico della Mirandola, Pomponazzi, Machiavelli, Montaigne και Jean Bodin.
- Ανθρωπισμός και σχολαστική φιλοσοφία.

Β. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του 17ου αιώνα

- Το ιστορικό, κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο.
- Η επικρατούσα κατάσταση στη θρησκεία, στις επιστήμες, στη λογοτεχνία και τις τέχνες.
  - ✓ Μεταρρύθμιση, θρησκευτικοί πόλεμοι, αντιμεταρρύθμιση.
  - ✓ Οι μείζονες θεολογικές διαμάχες.
  - ✓ Η επιστημονική επανάσταση: μαθηματικά, φυσική, αστρονομία.

- ✓ Η ανάπτυξη του θεάτρου (ιδίως της τραγωδίας και της κωμωδίας).
- ✓ Μουσική, ζωγραφική, αρχιτεκτονική.

- Τρεις θεμελιώδεις έννοιες: Θεός, Φύση, Λόγος.
- Η σύλληψη της ανθρώπινης φύσης.
  - ✓ Σχέση του ανθρώπου με τον Θεό.
  - ✓ Φιλοσοφικές διαμάχες περί αγγέλων.
  - ✓ Σχέση σώματος και ψυχής.
  - ✓ Σχέση του ανθρώπου με τα ζώα.
  - ✓ Λόγος, βούληση, φαντασία, μνήμη.
- Η σύλληψη της (εξωτερικής) φύσης.
- Μηχανοκρατία και σκοπιμότητα. Το μηχανοκρατικό μοντέλο στη φύση και στην κοινωνία.
- Η οργάνωση της πνευματικής ζωής: Ακαδημίες και επιστημονικές εταιρείες.
  - ✓ Ο Francis Bacon και η πειραματική φιλοσοφία.
  - ✓ Thomas Hobbes.
- Το φιλοσοφικό ρεύμα του ρασιοναλισμού:
  - ✓ Ο Descartes, ο καρτεσιανισμός και η ευκαιριοκρατία ή συντυχισμός (Malebranche).
  - ✓ Ο Spinoza.
  - ✓ Ο Leibniz.
- Ιανσενιστές φιλόσοφοι και θεολόγοι: Antoine Arnauld και Pierre Nicole.
- Ο Blaise Pascal: φιλόσοφος και απολογητής του χριστιανισμού.
- Φιλοσοφία του δικαίου: Grotius και Pufendorf.
- Το φιλοσοφικό ρεύμα του εμπειρισμού:
  - ✓ John Locke και η βρετανική φιλοσοφία.
  - ✓ Αναβιώσεις των αρχαιοελληνικών φιλοσοφικών θεωριών στον 16ο και τον 17ο αιώνα: πλατωνισμού, αριστοτελισμού, στωικισμού, σκεπτικισμού, επικουρισμού, κυνισμού.
  - ✓ Φιλοσοφικές πραγματεύσεις των παθών της ψυχής.
  - ✓ Βασικές πολιτικές θεωρίες του 17ου αιώνα: Hobbes, Spinoza, Locke.
  - ✓ Θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου.
  - ✓ Ο Bayle και ο Fontenelle.

Γ. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα των πρώτων δεκαετιών του 18ου αιώνα

- Οι μεγάλοι δάσκαλοι του 18ου αιώνα: Locke και Newton.

- Οι σημαντικότεροι φιλόσοφοι του πρώτου μισού του 18ου αιώνα: Berkeley, Christian Wolff, Vico, Montesquieu.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας	20
Συγγραφή εργασίας και παρουσίαση (προαιρετικά)	25
Αυτοτελής μελέτη	**41** (**66** για όσους δεν γράψουν και παρουσιάσουν εργασία)
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	**<u>Γραπτή τελική εξέταση.</u>** • Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών. • Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση

	της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.)

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Α. ΠΗΓΕΣ

- Descartes, *Λόγος περί της μεθόδου*, εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Χριστόφορος Χρηστίδης, β΄ έκδοση αναθεωρημένη, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, σειρά "Φιλοσοφία-πηγές", 1976.
- Ρενέ Ντεκάρτ, *Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας*, μετάφραση-σημειώσεις-σχόλια Ευάγγελος Βανταράκης, Αθήνα, Εκδόσεις Εκκρεμές, σειρά "Ευμενείς έλεγχοι", 2003.
- Σπινόζα, *Ηθική*, εισαγωγή Βασιλική Γρηγοροπούλου, μετάφραση Ευάγγελος Βανταράκης, Αθήνα, Εκδόσεις Εκκρεμές, σειρά "Ευμενείς έλεγχοι", 2009.

Β. ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Jacqueline Russ, *Η περιπέτεια της ευρωπαϊκής σκέψης. Μια ιστορία των ιδεών της Δύσης*, μετάφραση-σημειώσεις-επιμέλεια Κυριάκος Κατσιμάνης, Αθήνα, Εκδόσεις Παραφερνάλια – Τυπωθήτω, 2005, τα τρία πρώτα κεφάλαια του τρίτου μέρους: "Το προμηθεϊκό σύμπαν" (σ. 117-317).
- Παναγιώτης Κονδύλης, *Η κριτική της μεταφυσικής στη νεότερη σκέψη, τόμ. Α΄: Από τον όψιμο Μεσαίωνα ως το τέλος του διαφωτισμού*, επιμέλεια Θάνος Σαμαρτζής, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2012.
- Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, *Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας*, υπό την εποπτεία του Anthony Kenny, μτφρ. Δέσποινα Ρισσάκη, Αθήνα, Εκδόσεις Νεφέλη, 2005, κεφ. 3: "από τον Ντεκάρτ στον Καντ".
- John Cottingham, *Φιλοσοφία των επιστημών*. Α΄: *Οι ορθολογιστές*, μτφρ. Σοφία Τσούρτη, επιμέλεια Αλέξανδρος Χρύσης, Αθήνα, Εκδόσεις Πολύτροπον, 2003.
- Φρανσουά Σατελέ (επιμ.), *Η φιλοσοφία*, μτφρ. Κωστής Παπαγιώργης, τόμ. Α΄, ενότητα Β΄: *Από τον Γαλιλαίο ως τον Ζ.-Ζ. Ρουσσώ*, Αθήνα, Εκδόσεις Γνώση.
- Pierre-François Moreau, *Ο Σπινόζα και ο σπινοζισμός*, μτφρ. Φώτης Σιατίτσας, επιστημονική επιμέλεια Δημήτρης Αθανασάκης, Αθήνα, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2016.
- Richard H. Popkin, *The History of Scepticism. From Savonarola to Bayle*, αναθεωρημένη κι επαυξημένη έκδοση, Oxford University Press, 2003.
- John Cottingham (επιμ.), *The Cambridge Companion to Descartes*, Cambridge University Press, 1992.
- Don Garrett (επιμ.), *The Cambridge Companion to Spinoza*, Cambridge University Press, 1996.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Δευκαλίων.*
- *Νεύσις.*
- *δια-ΛΟΓΟΣ.*

- *Φιλοσοφία (επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών).*
- *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση.*
- *Δωδώνη (επετηρίδα του Τμήματος).*

«ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑ-ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ103**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑ – ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΝΤΗΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΡΑΞΗΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*

- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Το μάθημα έχει ως σκοπό να εισαγάγει τους φοιτητές/φοιτήτριες στα βασικά προβλήματα και στις κεντρικές έννοιες της Γνωσιοθεωρίας, αλλά και να αναδείξει επίσης τη στενή σχέσης της με τη Μεταφυσική από τις πρωταρχές της ως τον 20ό αι. Μετά την εισαγωγή στη Γνωσιοθεωρία – Μεταφυσική του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη στην Αρχαία Φιλοσοφία, θα αναλυθεί στο μάθημα κριτικά η στροφή της Γνωσιοθεωρίας – Μεταφυσικής στο υποκείμενο στη Νεότερη Φιλοσοφία των ορθολογιστών (Descartes, Spinoza, Leibniz) και των εμπειριστών φιλοσόφων (Locke, Berkeley, Hume). Η ολοκλήρωση της «κοπερνίκειας στροφής» στην Κριτική Φιλοσοφία του Kant και η ριζοσπαστικοποίηση της αυτοκριτικής της γνώσης στον Hegel είναι ο επόμενος βασικός σταθμός της ανάπτυξης του μαθήματος της Γνωσιοθεωρίας – Μεταφυσικής με απώτερο σκοπό να καταλήξει η ανάπτυξή του στη Μετακριτική της Γνωσιοθεωρίας στους Husserl και Adorno στη Σύγχρονη Φιλοσοφία. Από εκεί θα γίνει η μετάβαση από τη Γνωσιοθεωρία στη Θεωρία της Επιστήμης, ή στην Επιστημολογία.

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές/φοιτήτριες μαθαίνουν βάσει των κλασικών και επίκαιρων κειμένων τα βασικά ζητήματα της Γνωσιοθεωρίας – Μεταφυσικής από τις απαρχές της ως τη μετάβασή της στη Θεωρία της Επιστήμης, ή στην Επιστημολογία. Προσανατολίζονται στην εννοιολογία της, εξετάζουν λεπτομερέστατα και κριτικά τα επιχειρήματα που αναπτύχθηκαν στην ιστορική και συστηματική εξέλιξή της και τα κατανοούν. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα έχουν εντρυφήσει στο γνωστικό αντικείμενο της Γνωσιοθεωρίας – Μεταφυσικής, θα έχουν αποσαφηνίσει το πλαίσιό της και τα βασικά της ζητήματα. Κατά αυτόν τον τρόπο θα δύνανται να προχωρήσουν σε περαιτέρω εξειδίκευση και εμβάθυνση σε πιο ειδικές περιοχές της, αλλά και να μεταβούν χωρίς κενά στη Θεωρία της Επιστήμης, ή στην Επιστημολογία.

Στο φροντιστήριο θα αναλυθούν εκτενώς κείμενα των Πλάτωνα, Αριστοτέλη, Descartes, Spinoza, Leibniz, Locke, Berkeley, Hume, Kant, Hegel, Husserl και Adorno.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

Οι ικανότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι

- η αυτόνομη και ομαδική εργασία,
- η εργασία σε διεπιστημονικό πλαίσιο,
- ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα,
- η άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής και
- η ανάλυση και επίλυση γνωσιοθεωρητικών – μεταφυσικών, αλλά και επίκαιρων προβλημάτων της εποχής μας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Τι είναι η Γνωσιοθεωρία. Οριοθετήσεις της Γνωσιοθεωρίας σε σχέση με τη Μεταφυσική, τη Λογική, τη Ψυχολογία, την Κοινωνιολογία της Γνώσης και τη Θεωρία της Επιστήμης

2. Η αθανασία της ψυχής και η θεωρία των ιδεών στον Πλάτωνα

3. Η κριτική του αποδεικτικού Λόγου και η πρώτη φιλοσοφία στον Αριστοτέλη

4. Βασικά προβλήματα της Γνωσιοθεωρίας στους ορθολογιστές και τους εμπειριστές της Νεότερης Φιλοσοφίας. Α: Το ερώτημα για την πηγή της γνώσης

4.1 Η μεθοδική αμφιβολία, ο δυϊσμός της ουσίας, ο ορθολογισμός και οι έμφυτες ιδέες στον René Descartes

4.2 Ο μονισμός, η μονιστική θεωρία των ιδεών και τα είδη της γνώσης στον Baruch de Spinoza

4.3 Η κριτική του John Locke στις έμφυτες ιδέες του René Descartes

4.4 Η διάκριση γένεσης και εγκυρότητας, οι αλήθειες του Λόγου και οι αλήθειες του πράγματος στον Gottfried Wilhelm Leibniz

4.5 Το εμπειριστικό κριτήριο νοήματος, οι αλήθειες του Λόγου και οι αλήθειες του πράγματος καθώς και οι βάσεις της εμπειρίας στον David Hume

5. Βασικά προβλήματα της Γνωσιοθεωρίας στους ορθολογιστές και τους εμπειριστές της Νεότερης Φιλοσοφίας. Β: Το ερώτημα για την πραγματικότητα του εξωτερικού κόσμου

5.1. Η έννοια της ουσίας και η θεωρία της γνώσης στον John Locke

5.2 Η κριτική του George Berkeley στην έννοια της γνώσης του John Locke και η πνευματοκρατία ή ο δογματικός ιδεαλισμός του

6. Ο κριτικός Λόγος στον Immanuel Kant ως σύνθεση ορθολογισμού και εμπειρισμού

6.1 Πράγμα καθ' εαυτό και φαινόμενο

6.2 Αισθητικότητα και διάνοια

6.3 Διάνοια και Λόγος

6.4 Η αντινομία της ελευθερίας

7. Η ταυτότητα Γνωσιοθεωρίας και Μεταφυσικής στην *Επιστήμη της λογικής* του G. W. F. Hegel

8. Φαινομενολογία και Γνωσιοθεωρία στον Edmund Husserl

9. Η Μετακριτική της Γνωσιοθεωρίας στον Theodor W. Adorno

10. Η μετάβαση από τη Γνωσιοθεωρία στη Θεωρία της Επιστήμης

11. Κριτική ανασκόπηση και τελικός απολογισμός

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές και στην εκπόνηση εργασιών.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.
Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Φροντιστήριο	10
Μελέτη βιβλιογραφίας	20
Παρουσίαση εργασίας	10
Συγγραφή εργασίας	10
Αυτοτελής Μελέτη	36
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Γλώσσα αξιολόγησης η Ελληνική.
Μέθοδοι αξιολόγησης, Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, ανάλυση, σχολιασμός κειμένων και επίλυση προβλημάτων στο Φροντιστήριο, πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία (γερμανική, αγγλική, γαλλική).
Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου, επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας.
Τα κριτήρια της αξιολόγησης:
Παρακολούθηση/συμμετοχή: 20%
Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, εργασία στο φροντιστήριο: 20%
Γραπτή εξέταση: 60%

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πηγές

- Adorno, Theodor W., *Metakritik der Erkenntnistheorie. Studien über Husserl und die phänomenologischen Antinomien* (1956), στο Theodor W. Adorno, *Gesammelte Schriften*, τόμ. 5, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 3η έκδ. 1990.
- Adorno, Theodor W., *Erkenntnistheorie* (1957/58), Karel Markus (επιμ.), στο Theodor W. Adorno, *Nachgelassene Schriften,* Abteilung IV: *Vorlesungen*, τόμ. 1, Berlin: Suhrkamp, 2018.
- Αριστοτέλης, *Όργανον 5: Αναλυτικών ύστερων Α΄, Β΄*, Αθήνα: εκδόσεις, Κάκτος 1994.

- Αριστοτέλης, *Μετά τα φυσικά. Βιβλίο Α'*, μτφρ. Βασίλης Κάλφας, Αθήνα: εκδόσεις Πόλις, 2009.
- Αριστοτέλης, *Μετά τα φυσικά. Βιβλίο Λ': Η θεολογία του Αριστοτέλη*, μτφρ. Τερέζα Πεντζοπούλου Βαλαλά, Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Ζήτρος, 2011.
- Berkeley, George, *Eine Abhandlung über die Prinzipien der menschlichen Erkenntnis*, εισ. –γερμ. μτφρ. Arend Kulenkampff, Hamburg: Meiner, 2004.
- Descartes, René, *Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας*, ελλ. μτφρ. Ευάγγελος Βανταράκης, Αθήνα: εκδόσεις Εκκρεμές, 2003.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Philosophie des Rechts. Die Vorlesung von 1819-20 in einer Nachschrift*, Dieter Henrich (επιμ.), Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1983.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής,* τόμ. 1: *Η διδασκαλία περί της ουσίας*, ελλ. μτφρ. Θ. Πενολίδης, Αθήνα: εκδόσεις Κράτερος, 2010.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής,* τόμ. 2: *Η διδασκαλία περί της ουσίας*, ελλ. μτφρ. Θ. Πενολίδης, Αθήνα: εκδόσεις Κράτερος, 2014.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής,* τόμ. 3: *Η υποκειμενική λογική ή η διδασκαλία περί της έννοιας*, ελλ. μτφρ. Δ. Τζωρτζόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 2005.
- Hume, David, *Πραγματεία για την ανθρώπινη φύση*, ελλ. μτφρ. Μαρία Πουρνάρη, βιβλ. 1: *Για τη νόηση*, Αθήνα: εκδόσεις Πατάκη, 2005.
- Husserl, Edmund, *Καρτεσιανοί στοχασμοί*, ελλ. μτφρ. Παύλος Κόντος, Αθήνα: εκδόσεις Ροές, 2η έκδ. 2002.
- Husserl, Edmund, «Phänomenologie und Erkenntnistheorie» (1917), στο Baumgarten, Hans – Ulrich (επιμ.), *Erkenntnistheorie*, Freiburg (Breisgau)/München: Alber, 1999 (σ. 93, 94-111).
- Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου,* ελλ. μτφρ. Α. Γιανναράς, τόμ. 1, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1979.
- Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου,* ελλ. μτφρ. Α. Γιανναράς, τόμ. 2, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1979.
- Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου,* ελλ. μτφρ. Μιχαήλ Φ. Δημητρακόπουλος, τόμ. 3, Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση, 1999.
- Locke, John, *Δοκίμιο για την ανθρώπινη νόηση*, ελλ. μτφρ. Χρήστος Ξανθόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 2016.
- Leibniz, Gottfried Wilhelm, *Φιλοσοφικά έργα*, ελλ. μτφρ. Βάιος Ντάφος, Αθήνα: εκδόσεις Αμολγός, 2016.
- Leibniz, Gottfried Wilhelm, *Neue Abhandlungen über den menschlichen Verstand*, εισ. – μτφρ.Ernst Cassirer, Hamburg: Meiner, 1996.
- Πλάτων, *Φαίδων*, μτφρ. Ιωάννης Πετράκης, Αθήνα: εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2η έκδ. 2016.

- Πλάτων, *Πολιτεία,* εισ. σημ. – μτφρ. – ερμ. σημ. Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Πόλις, 12η έκδ. 2007.
- Spinoza, Baruch de, *Ηθική*, ελλ. μτφρ. Ευάγγελος Βανταράκης, *Ηθική*, Αθήνα: εκδόσεις Εκκρεμές, 2009.
- Wittgenstein, Ludwig, *Philosophische Untersuchungen*, στο Ludwig Wittgenstein, *Werkausgabe*, τόμ. 1, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1984.

Βιβλιογραφία

- Adorno, Theodor W., *Metaphysik. Begriff und Probleme* (1965), Rolf Tiedemann (επιμ.), στο Theodor W. Adorno, *Nachgelassene Schriften*, Abteilung IV: *Vorlesungen,* τόμ. 14, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1998.
- Alessio, Franko, *Ιστορία της νεότερης φιλοσοφίας*, Αθήνα: εκδόσεις Τραυλός 2011.
- Anthony, Kenny (επιμ.), *Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας*, Αθήνα: εκδόσεις Νεφέλη, 3η έκδ. 2007.
- Baumann, Peter, *Erkenntnistheorie*, Stuttgart: Metzler, 2005.
- Bennett, Maxwell R. / Hacker, Peter M.S., *Die philosophischen Grundlagen der Neurowissenschaften*, Darmstadt: WBG, 2015.
- Cottingham, John, *Φιλοσοφία της επιστήμης Α': οι ορθολογιστές*, Αθήνα: εκδόσεις Πολύτροπον, 2η έκδ. 2003.
- Gabriel, Gottfried, *Grundprobleme der Erkenntnistheorie. Von Descartes zu Wittgenstein*, Paderborn: Schöningh, 3η έκδ. 2008.
- Knoblauch, Hubert, *Wissenssoziologie*, Konstanz: UVK, 2005.
- Kühn, Wilfried, *Einführung in die Metaphysik: Platon und Aristoteles*, Hamburg: Meiner, 2017.
- Mahner, Martin / Bunge Mario, *Philosophische Grundlagen der Biologie*, Berlin, Heidelberg, New York: Springer, 2000.
- Πενολίδης, Θεόδωρος, *Μέθοδος και συνείδηση. Η έννοια της συνείδησης στη νεότερη φιλοσοφία*, Αθήνα: εκδόσεις Μεταίχμιο, 2004.
- Ψύλλος, Στάθης, *Δοκίμια στη φιλοσοφία της επιστήμης*, Αθήνα: εκδόσεις Οκτώ, 2008.
- Ράντης, Κωνσταντίνος, *Εισαγωγή στη διαλεκτική: από τον Πλάτωνα ως τον Μαρκούζε*, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2015.
- Schäfer, Annika / Wieblitz, David, *Erkenntnistheorie*, Paderdorn: Schöningh Westermann, 2017.
- Schnädelbach, Herbert, *Erkenntnistheorie zur Einführung*, Hamburg: Junius, 2η έκδ. 2004.
- Schneider, Robert, *Geschichte der Metaphysik: von den Vorsokratikern bis Sartre*, Hamburg: Meiner, 2018.
- Woolhouse, R. S., *Φιλοσοφία της επιστήμης Β': οι εμπειριστές*, Αθήνα: εκδόσεις Πολύτροπον, 2η έκδ. 2003.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

«ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ104**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι** **(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΙΧΟΥ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi .gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί:

- Να αντιλαμβάνονται τη σχέση της διδασκαλίας και της μάθησης
- Να σχολιάζουν κριτικά και αναστοχαστικά την αποτελεσματική διδασκαλία
- Να συσχετίζουν θεωρητικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη με πραγματικές καταστάσεις που βιώνουν τα παιδιά και οι έφηβοι
- Να αντιλαμβάνονται τις θεωρητικές παραδοχές των συμπεριφορικών, κοινωνιογνωστικών, γνωστικών και κονστρουκτιβιστικών προσεγγίσεων
- Να σχολιάζουν κριτικά τις προεκτάσεις των συμπεριφορικών, κοινωνιογνωστικών, γνωστικών και κονστρουκτιβιστικών προσεγγίσεων στη διδασκαλία και τη μάθηση

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
……
Άλλες…
…….

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Διδασκαλία και μάθηση
- Ο εκπαιδευτικός και η αποτελεσματική διδασκαλία
- Γνωστική και κοινωνική ανάπτυξη
- Η συμπεριφοριστική προσέγγιση της μάθησης
- Η κοινωνιογνωστική προσέγγιση της μάθησης
- Η γνωστική προσέγγιση της μάθησης
- Ο κοινωνικός εποικοδομιτισμός και η μάθηση
- Η αξιολόγηση της μάθηση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με της φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τις φοιτήτριες/τους φοιτητές
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με της αρχές του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 39 Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας: 86 **Σύνολο Μαθήματος** (**25 ώρες** φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα): ***125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Της* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από της φοιτητές.*	• Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και σύντομης ανάπτυξης (100%)

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Eggen, P., & Kauchak, D. (2017). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Νέοι ορίζοντες στη μάθηση και τη διδασκαλία*. Κριτική.
- O'Donnell, A. M., Reeve, J., & Smith, J. K. (2021). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αναστοχασμός για δράση*. Gutenberg.
- Ormrod, J. E. (2020). *Ψυχολογία της Μάθησης.* Gutenberg
- Slavin, R. E. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη*. Μεταίχμιο.

«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ Ι: ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ105**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**1ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ Ι: ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε της εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	2	2
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https//www.ecourse@uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α*

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να αξιολογούν τη φιλοσοφική γλώσσα και την ιδιαίτερη συγκρότηση νοήματος εντός του φιλοσοφικού κειμένου.
- Να να διακρίνουν ένα φιλοσοφικό κείμενο από άλλα είδη θεωρητικών κειμένων, καθώς και να αναγνωρίζουν τα διάφορα είδη και της λειτουργίες των φιλοσοφικών κειμένων (πραγματεία, διάλογος, επιστολή, ύμνος, αφορισμός, υπόμνημα) και τη σχέση της με επιστημονικά κείμενα.
- Να ανιχνεύουν τη λογική δομή και τον επιχειρηματολογικό καμβά της φιλοσοφικού κειμένου και να προβαίνουν σε διάγνωση των λογικών πλανών, όταν της εντοπίζουν εντός του.
- Να διακρίνουν έναν φιλοσοφικό ορισμό από άλλα είδη ορισμών.
- Να δομούν σωστά μια επιστημονική εργασία.
- Να συμμορφώνονται με της επικρατούσες βιβλιογραφικές συμβάσεις

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη της γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (της αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Της…*
	…….

• Αυτόνομη εργασία.

• Άσκηση κριτικής ικανότητας.

• Ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την αναγνώριση της φιλοσοφικού κειμένου, την κριτική ανάγνωση αλλά και τη συγγραφή του. Με τη διδασκαλία του λοιπόν επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών με την ιδιαιτερότητα της φιλοσοφικής γλώσσας (τη σημασία των εννοιών και των ορισμών σε αυτή) αλλά και με τα ερωτήματα που αυτή θέτει υπό συζήτηση («Τι υπάρχει;», «Πώς πρέπει να ζούμε ο της με τον άλλο κι όλοι μαζί;», «Πόσο αντικειμενικό είναι το καλό και το κακό, το ωραίο και το άσχημο;»). Εξάλλου, οι φοιτητές θα διδαχτούν πώς πρέπει να δομείται ένα επιστημονικό/φιλοσοφικό κείμενο (περιεχόμενα, εισαγωγή, κυρίως μέρος, συμπεράσματα, βιβλιογραφία, πίνακες), πώς

μπορεί κανείς να παραπέμψει (και φυσικά τη σημασία της παραπομπής), πώς να δομεί τη βιβλιογραφία του και πώς να εντοπίζει και να αξιοποιεί τη δευτερεύουσα βιβλιογραφία.

Σχεδιάγραμμα:

Α. Η ιδιαιτερότητα του φιλοσοφικού λόγου: Έννοιες, επιχειρήματα και ορισμοί.

Β. Τα θεμελιώδη φιλοσοφικά ερωτήματα.

Γ. Η δομή της φιλοσοφικού κειμένου.

Δ. Είδη πηγών και πηγές δευτερεύουσας βιβλιογραφίας.

Ε. Κύριες βιβλιογραφικές συμβάσεις, συστήματα αναφορών και βιβλιογραφίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με της φοιτητές*	• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί ο διδάσκων αναρτά κείμενα της μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες. Στην ίδια σελίδα, κείμενα μπορούν να προτείνουν και φοιτητές/ φοιτήτριες. • Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων. • Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και τη μάθηση.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με της αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	40
Ασκήσεις πάνω στην ερμηνεία φιλοσοφικών κειμένων ή στην αναζήτηση βιβλιογραφίας	40
Αυτοτελής μελέτη	45
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης*	Γραπτή τελική εξέταση.

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Της *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από της φοιτητές.*	• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από της παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι της θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών. • Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Baggini Julian – Fosl Peter S. (2005). *Τα εργαλεία του φιλοσόφου. Φιλοσοφικές έννοιες και μέθοδοι*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Βέικος Θεόφιλος (1989). *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία,* Αθήνα Εκδόσεις Θεμέλιο.
- Eco Umberto (2001). *Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία*. Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος.
- Ernst Gerhard (2016). *Σκέψου σαν φιλόσοφος.* Μετάφραση Γιώργος Σαργέντης. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

2ο ΕΞΑΜΗΝΟ

«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ201**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**2ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι** **(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΓΚΟΛΦΩ ΜΑΓΓΙΝΗ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε της εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα έχει αξιοποιήσει της ακόλουθες μαθησιακές ευκαιρίες: • να ασχοληθεί συνοπτικά αλλά με τρόπο κριτικό με τα κυριότερα ρεύματα εντός της φιλοσοφίας του εικοστού και εικοστού πρώτου αιώνα και να αντιμετωπίσει της

θεμελιώδεις προβληματισμούς και της κύριες προβληματοθεσίες που ενέπνευσαν και εμπνέουν της σημαντικότερους φιλοσόφους του αιώνα της και του περασμένου αιώνα,

- να έχει εποπτεία των βασικών φιλοσοφικών που αναπτύχθηκαν στον εικοστό αιώνα τόσο αυτοτελώς όσο και στην οργανική της σχέση και διασύνδεση με την ιστορία της φιλοσοφίας,
- να κατηγοριοποιεί θεωρητικές τάσεις και κείμενα εντός των δύο βασικών «παραδειγμάτων» όπου κινείται η σύγχρονη φιλοσοφία, το αναλυτικό «παράδειγμα» και το ηπειρωτικό «παράδειγμα», να καταφέρει να αφομοιώσει τα βασικά σημεία ρήξης μεταξύ των δύο «παραδειγμάτων» (the analytic-continental divide) αλλά και της μεταξύ της συνάφειες και της γέφυρες που έχουν οικοδομηθεί της τελευταίες δεκαετίες, με όρους τόσο συστηματικούς όσο και ιστορικούς,
- να εξοικειωθεί με ποικίλες μεθόδους και να αναπτύξει διαφορετικά επιχειρήματα κινούμενος/η με άνεση εντός διαφορετικών φιλοσοφικών ιδιωμάτων, τα οποία διαμορφώνουν τη φυσιογνωμία της σύγχρονης σκέψης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη της γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (της αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Της…* *…….*

Ένα μάθημα ερμηνευτικής φιλοσοφικών κειμένων της το συγκεκριμένο αναπτύσσει της δεξιότητες, φιλοσοφικές και της, του φοιτητή/της φοιτήτριας ως της τα εξής:

- προάγει τον σεβασμό και την προσεκτική και εστιασμένη μελέτη των κειμένων με την αποφυγή της εφαρμογής προειλημμένων απόψεων και θέσεων,
- καλλιεργεί την αναλυτική σκέψη και τον κριτικό αναστοχασμό επάνω της φιλοσοφικές έννοιες και τα φιλοσοφικά επιχειρήματα στο πλαίσιο θεωριών περί χρόνου που διαφοροποιούνται, ενίοτε αντιτάσσονται η μια στην άλλη και σε κάθε περίπτωση αναπτύσσουν συνθετικά μια οντολογία και ανθρωπολογία του χρόνου σε συνθήκες σύγχρονης σκέψης αλλά ενσωματώνοντας ταυτοχρόνως την ιστορία της φιλοσοφίας έννοιας του χρόνου,
- καλλιεργεί τη δεξιότητα της διάκρισης, εννοιολογικής και επιχειρηματολογικής, και αναπτύσσει την αφομοίωση εξειδικευμένων φιλοσοφικών λεξιλογίων, στη συγκεκριμένη περίπτωση, του λεξιλογίου της φαινομενολογίας του χρόνου,
- παράγει αυτόνομα φιλοσοφικό λόγο μέσα από την ανάπτυξη επιχειρημάτων και τον υποχρεωτικό γραπτό σχολιασμό των βασικών φιλοσοφικών θέσεων που αναπτύσσονται στο κείμενο είτε μεμονωμένα είτε σε ομάδα,
- Εισάγει τον φοιτητή/την φοιτήτρια της αμιγώς φιλοσοφικές προκείμενες της θέματος της ο χρόνος, το οποίο έχει και πλείστες της παραμέτρους από τα πεδία άλλων επιστημών προάγοντας έτσι τη διεπιστημονικότητα και το διάλογο της φιλοσοφίας με της επιστήμες, π.χ. τη φυσική, την κοσμολογία, τη ψυχολογία κ.ά.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σε μια πρώτη φάση το μάθημα επιχειρεί να δώσει τα βασικά στοιχεία της μετάβασης από τη φιλοσοφία του δεκάτου ενάτου στη φιλοσοφία του εικοστού αιώνα. Στο πλαίσιο αυτό

γίνεται αναφορά τόσο στο ζήτημα της μεθοδολογίας των ηθικών επιστημών ή των επιστημών του πνεύματος, για παράδειγμα στον J. St. Mill και στον W. Dilthey, όσο και της φυσικές επιστήμες και τα μαθηματικά, για παράδειγμα τη διένεξη του G. Frege με τον J. St. Mill. Όσο και στην κρίση θεμελίων των μαθηματικών. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στη γένεση της σύγχρονης γλωσσανάλυσης στο έργο του G.E. Moore ως απάντηση στην επιδείνωση του νεοεγελιανισμού, στη θεωρία των περιγραφών στον B. Russell και την πρώιμη ανιπαράθεση του L. Wittgenstein με τον μέντορά του στο Tractatus Logico-Philosophicus. Στη συνέχεια, το ενδιαφέρον εστιάζει στη φιλοσοφική σκηνή της Γερμανίας της πρώτες τρεις δεκαετίες του εικοστού αιώνα με ιδιαίτερη αναφορά στα ρεύματα του νεοκαντιανισμού και της φαινομενολογίας στον E. Husserl, τον M. Heidegger και τον M. Scheler. Στη συνέχεια, ένα ζήτημα που της απασχολεί είναι οι απαρχές των δύο μειζόνων «παραδειγμάτων» στο πεδίο της σύγχρονης φιλοσοφίας, που είναι το αναλυτικό (analytic) και το ηπειρωτικό (continental) «παράδειγμα» και στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός της έρχεται η ρήξη μεταξύ των δύο αυτών «παραδειγμάτων», η οποία τοποθετείται από πολλούς στη διαμάχη του τέλους της δεκαετίας του 1920 μεταξύ R.Carnap και M. Heidegger στα πεδία της λογικής, της γνωσιοθεωρίας και της οντολογίας.

Στο δεύτερο μέρος των παραδόσεων της απασχολούν, αφενός, η εξέλιξη της φαινομενολογικής φιλοσοφίας στα χρόνια εντός και αμέσως μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο σε διάλογο με άλλα μείζονα ρεύματα, της ο υπαρξισμός, η κριτική θεωρία και, μετά τη δεκαετία του 1960, οι παραδόσεις του μεταδομισμού και κυρίως η φιλοσοφική αποδόμηση, η ερμηνευτική, η φιλοσοφική γενεαλογία (M. Foucault) και η φιλοσοφία της διαφοράς στον G. Deleuze, μεταξύ άλλων.

Στο τελευταίο μέρος των παραδόσεων πραγματευόμαστε τη φιλοσοφία του εικοστού πρώτο αιώνα και της τρόπους που μείζονα σύγχρονα φιλοσοφικά ρεύματα, της η φαινομενολογία, η φιλοσοφική αποδόμηση και η ερμηνευτική, εξελίσσονται στο χρόνο τόσο από πλευράς προβληματικών όσο και από πλευράς φιλοσοφικής μεθοδολογίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με της φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε κυρίως της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων όπου αφενός αναρτάται το σύνολο του υλικού των παραδόσεων, η βιβλιογραφία τόσο η υποχρεωτική όσο και η επικουρική, ενώ αφετέρου υπάρχει διαρκής επικοινωνία και διάδραση στη βάση των εκπαιδευτικών αναγκών που προκύπτουν στην πορεία του εξαμήνου.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	***Δραστηριότητα*** | ***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με της αρχές του ECTS*	Τακτική παρακολούθηση των ακαδημαϊκών παραδόσεων ή εναλλακτικά τακτική επικοινωνία μέσω του e-class με συζήτηση απορριών, ερωτήσεων και προβλημάτων που συνδέονται με τη μελέτη του υλικού των παραδόσεων.	30
	Ενεργητική συμμετοχή και ανταπόκριση στα τεστ κατανόησης και της ασκήσεις ερμηνείας πρωτότυπων κειμένων στην αίθουσα και κατ'οίκον.	30
	Εκπόνηση μελέτης ατομικής ή ομαδικής και παρουσίασής της στην αίθουσα και στο e-class.	30
	Αυτόνομη μελέτη	35
	Σύνολο Μαθήματος	***125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Της* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από της φοιτητές.*	• Γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική, πλην των φοιτητών/τριών Erasmus που εξετάζονται προφορικά ή/και παραδίδουν γραπτή εργασία σε θέμα του μαθήματος στην αγγλική. • Η αξιολόγηση έχει τόσο τον χαρακτήρα γραπτής (ή, σε περιπτώσεις όπου κρίνεται αναγκαίο, προφορικής εξέτασης) σε ποσοστό 70%, ενώ ένα 30% της αξιολόγησης προκύπτει από την ενεργό συμμετοχή του φοιτητή/της φοιτήτριας στο μάθημα (παράδοση ασκήσεων κατ'οίκον και εντός αίθουσας, προφορική παρουσίαση έρευνας κτλ.). Ενισχυτική του βαθμού και της συνολικής επίδοσης του φοιτητή/της φοιτήτριας είναι, της, η εκπόνηση γραπτής εργασίας σε θέμα του μαθήματος με την καθοδήγηση της διδάσκουσας.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

ΚΥΡΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- A.J. Ayer. *Γλώσσα, αλήθεια και λογική*, μετάφραση: Λ. Τάταρη-Ντουριέ, Σύναλμα, Αθήνα 1994.

- Jean-Michel Besnier, *Ιστορία της νεωτερικής και σύγχρονης φιλοσοφίας: Φυσιογνωμίες και έργα*, μετάφραση: Κ. Παπαγιώργης, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 1999, ιδιαιτέρως σ. 475-679.
- Στέλιος Βιρβιδάκης, «Αναλυτική και ηπειρωτική φιλοσοφία: Κριτήρια αναγνώρισης και διάκρισης», *Νεύσις* 14 (2005), 3-47.
- Jacques Bouveresse, *Το αίτημα της φιλοσοφίας. Τι ζητάει από εμάς η φιλοσοφία και τι μπορούμε να ζητήσουμε εμείς από αυτήν;*, εισαγωγή-επίμετρο: Στ. Βιρβιδάκης, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2002.
- Simon Critchley, *Ηπειρωτική φιλοσοφία. Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε*, μετάφραση: Γ. Κακολύρης-Γ. Σακκά, Το Βήμα/Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Edmund Husserl, Η φιλοσοφία ως αυστηρή επιστήμη, μετάφραση: Ν.Μ. Σκουτερόπουλος, Ροές, Αθήνα 2000.
- Anthony Kenny (επιμ.), *Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας*, μετάφραση: Δ. Ρισσάκη, Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης-εκδ. Νεφέλη, Αθήνα 2005, ιδιαιτέρως σ. 267-373.
- G. E. Moore, *Αναίρεση του ιδεαλισμού*, εισαγωγή-μετάφραση: Νίκος Μακρής, εκδ. Δρόμων, Αθήνα 2010.
- Παντελής Μπασάκος, *Τρεις γλώσσες της φιλοσοφίας: Αριστοτέλης, Χούσσερ, Βιττγκενστάϊν*, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 2006.
- Jacqueline Russ, *Η περιπέτεια της ευρωπαϊκής σκέψης. Μια ιστορία των ιδεών της Δύσης*, επιμέλεια-μετάφραση: Κ.Κατσιμάνης, εκδ. Τυπωθήτω-Δαρδανός, Αθήνα, ιδιαιτέρως σ. 407-463.
- Φρανσουά Σατελέ, *Η Φιλοσοφία*, τ. Δ': *Ο εικοστός αιώνας*, μετάφραση: Κ. Παπαγιώργης, Εκδ. Γνώση, Αθήνα 1985.
- Σταυρούλα Τσινόρεμα, *Γλώσσα και κριτική: Ο Wittgenstein για το νόημα, τη γνώση, της αξίες*, Liberal Books, Αθήνα 2014.
- Γκότλομπ Φρέγκε, *Τα θεμέλια της αριθμητικής*, εισαγωγή-μετάφραση-επιμέλεια: Γ. Ρουσόπουλος, Νεφέλη, Αθήνα 2009.
- Μ. Φρήντμαν, *Χωριστοί δρόμοι. Κάρναπ, Κασσίρερ και Χάιντεγκερ*, μετάφραση: Στ. Τσιλεδάκη, επιμέλεια: Δ. Χρηστιάς, εκδ. Εκκρεμές, Αθήνα 2017.
- Αντώνης Χατζημωϋσης, «Αναλυτική και Ηπειρωτική Φιλοσοφία: Μεθοδολογικές Παρατηρήσεις», *Δευκαλίων* 30/1-2 (2013), 188-294.
- Ludwig Wittgenstein, *Tractatus Logico-Philosophicus*, μετάφραση: Θ. Κιτσόπουλος, επιμέλεια: Ζ. Λορεντζάτος, εκδ. Παπαζήση 1978.
- Ludwig Wittgenstein, *Παρατηρήσεις για τη θεμελίωση των μαθηματικών*, μετάφραση: Κ. Κωβαίος, επιμέλεια: Μ. Κυρτζάκη, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο Κρήτης 2006.

<u>ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>

- Kwame Anthony Appiah, *Thinking it Through: An Introduction to Contemporary Philosophy*, Oxford University Press, Oxford-New York 2003.
- Michael Dummett, *The Nature and Future of Philosophy*, Columbia University Press, New York 2010 [υπό έκδοση στην ελληνική: *Η φύση και το μέλλον της φιλοσοφίας*, εκδ. Εκκρεμές, Αθήνα].

- F. Jackson, M. Smith (eds), *The Oxford Handbook of Contemporary Philosophy*, Oxford University Press, Oxford-New York 2008.
- R. Kearney, M. Rainwater (eds), *The Continental Philosophy Reader*, Routledge, London-New York 1996.
- B.Leiter, M. Rosen, *The Oxford Handbook of Continental Philosophy*, Oxford-New York 2010.
- Dermot Moran, "The Analytic-Continental Divide: Teaching Philosophy in an Age of Pluralism", in: D. Evans, I Kucuradi (eds), *Teaching Philosophy in the Eve of Twenty-First Century*, Meteksan, Ankara 1998, 119-154.
- C.G. Prado (ed.), *A House Divided: Comparing Analytic and Continental Philosophy*, Humanity Books, Amherst 2003.
- J.Reynolds, W. James, Ed. Mares (eds), *Postanalytic and Metacontinental: Crossing Philosophical Divides*, Continuum, London-New York 2010.
- Nick Trakakis, "Doing Philosophy in Style: A New Look at the Analytic/Continental Divide", *Philosophy Compass* 7 (2012), 919-942.

«ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΗΘΙΚΗ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ202**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**2ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΗΘΙΚΗ** **[ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ]**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https//www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Το μάθημα συνιστά μία Εισαγωγή στην Θεματική Ενότητα «Πρακτική Φιλοσοφία – Ηθική» και εστιάζει τόσο στην περιεχομενικότητα των ηθικών εννοιών και τη σημασία τους, όσο και στις απόπειρες να εξετασθούν οι ηθικές αντιλήψεις μέσα από το πρίσμα ποικίλων φιλοσοφικών προσεγγίσεων. Μέσα από την ιστορική και συστηματική ανασυγκρότηση του περί *Ηθικής* προβληματισμού, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να αναμετρηθούν στο επίπεδο των επιχειρημάτων με τα σύγχρονα και επίμαχα ηθικά ερωτήματα, όπως είναι η «ευθανασία», τα «δικαιώματα», η σύγκρουση καθηκόντων, η κυριαρχία του ανθρώπου στη φύση, η χρήση των επιτευγμάτων της επιστήμης, η αλλοτρίωση, κλπ.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Επίγνωση της ιστορικότητας των ηθικών εννοιών.
- Λήψη αποφάσεων.
- Ομαδική Εργασία.
- Άσκηση κριτικής ικανότητας.

- Αναστοχασμός.
- Προαγωγή της διακειμενικής θεώρησης των ηθικών προβλημάτων.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- «Ονομάτων επίσκεψις»: Ήθος – Ηθική / Ύβρις – θέμις – Δίκη / Αιδώς – Άτις – Νέμεσις / Μοίρα – Προαίρεσις.
- Ο «κόσμος» του Ομήρου και το κοινωνικό – πολιτιστικό - θρησκευτικό πλαίσιο της αρχαϊκής και Ησιόδειας πραγματικότητας.
- *Αρετή* και *Ευνομία*: Η ανάδυση της έννοιας της «Ισονομίας»: «πόλις», «σπουδαίος πολίτης», «ευδαιμονία».
- «Μήτις» και «θυμός» - «ηδονή» και «λύπη»: Από την εσωτερική αντινομία στην κοινωνική αντίθεση.
- Η αρχαιοελληνική αντίληψη της «αμαρτίας» και η «κάθαρσις»: η απεικόνιση στα έργα των Τραγικών ποιητών.
- Σωκράτης και Σωκρατικές Σχολές: Συγκλίσεις και αποκλίσεις αναφορικώς με τον προσδιορισμό της έννοιας της «αρετής».
- Η φιλοσοφία ως «θεραπεία» και «τέχνη αλυπίας»: από την πλατωνική και αριστοτελική θεώρηση στην διδασκαλία των Στωϊκών για τα «πάθη».
- Η ενότητα «Ηθικής» και «Πολιτικής» στην κλασική σκέψη.
- Οι ηθικές συνιστώσες της οικονομίας: από τα κείμενα του Ξενοφώντος και του Ψ-Αριστοτέλους στην *Προτεσταντική Ηθική και το Πνεύμα του Καπιταλισμού* του Max Weber.
- Ο «Χρυσούς Κανών» («Aurea Medioritas» /«Die goldene Regel») ως κριτήριο της ηθικότητας στην αρχαιότητα και την χριστιανική σκέψη.
- Το πρόβλημα του «κακού». «Προκαθορισμός» («Praedestinatio»), «ελευθερία» και «αυτεξούσιον»: Μέσος Πλατωνισμός, Θεολογική σκέψη, Αυγουστίνος (354-430), Βοήθιος (477- 524), Θωμάς Ακινάτης (1225-1274).
- Η *altera pars* στο πεδίο της *Ηθικής* και της *Αισθητικής* κατά την περίοδο του Μεσαίωνα: Τα *Carmina Burana. Veris et Amoris*.
- Η αντιστροφή των ηθικών προδηλοτήτων: Nicoló Machiavelli (1469- 1527) Thomas Hobbes (1588- 1679).
- Οι παραδοχές του René Descartes (1596-1650) και η more geometrico *Ηθική* του Baruch Spinoza (1632-1677).
- Από τη νοησιαρχία του Christian Wolff (1679-1754) στην αγγλική ηθική φιλοσοφία [Francis Hutscheson (1694-1746), David Hume (1711- 1766), Adam Smith (1723- 1779)] και τον Immanuel Kant (1724-1804).
- Ο «Ωφελιμισμός» των Jeremy Bentham (1748-1832) John Stuart Mill (1806- 1873).
- Οι περί *Ηθικής* αντιλήψεις των Νεοελλήνων Φιλοσόφων της περιόδου του Διαφωτισμού και του Ρομαντισμού: Βικέντιος Δαμοδός (1700- 1754), Ευγένιος Βούλγαρις (1716- 1806), Αθανάσιος Ψαλίδας (1767- 1829), Νεόφυτος Βάμβας (1776- 1855), Πέτρος Βράϊλας-Αρμένης (1812- 18084).
- *Ελευθερία* και *Δεοντολογία*. Η διερώτηση «περί Αξιών» στον νεότερο φιλοσοφικό στοχασμό. Από τον Ντοστογιέφσκι (1821- 1881), τον Friedrich Nietzsche (1844-1900) και τον Oswald A. G. Spengler (1880-1936) στον Max Scheler (1784-1928) και τον Nikolai Hartmann (1882-1950) και τον Martin Heidegger (1889-1976). Οι απηχήσεις στη Νεοελληνική σκέψη του 20ου αιώνα: Νίκος Καζαντζάκης (1883-1957), Κωνσταντίνος Τσάτσος (1899-1987), Παναγιώτης Κανελλόπουλος (1902-1986), Ιωάννης Θεοδωρακόπουλος (1900- 1981), Κωνσταντίνος Γεωργούλης (1894-1968), Ευάγγελος Παπανούτσος (1900-1982), Χρήστος Μαλεβίτσης (1927-1997).

- Τα *Principia Ethica* (1903) του G. E. Moore (1873-1958) και η επίδρασή τους στη μεταγενέστερη Ηθική Φιλοσοφία.
- Η συμβολή της «Ψυχολογίας του Βάθους» (Carl Jung, 1877-1961) και των σύγχρονων ψυχαναλυτικών προσεγγίσεων στη διασαφήνιση του «ηθικού φαινομένου».
- Η «Επιστήμη των Ηθών» του Lucien Lévy Bruhl (1857-1939).
- «Ελευθερία» και «συνειδός»: *Εννόηση* και *ερμηνεία* του σύγχρονου ιστορικώς πράττειν από το ανθρώπινο υποκείμενο. «Ηθικά διλήμματα», το ερώτημα για τις μορφές «αλλοτρίωσης», η διακύβευση των «δικαιωμάτων», η «ηθική του περιβάλλοντος», τα όρια της ευθύνης μας ενώπιον των νέων «επιστημονικών ανακαλύψεων» και των «τεχνολογικών τους εφαρμογών».

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με Πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course). • Χρήση Τ.Π.Ε στην Επικοινωνία με τους Φοιτητές (e-mail).
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις και Σεμινάρια	56
Ασκήσεις Πράξης, μελέτη κειμένων και ανάλυση Βιβλιογραφίας	26
Αυτοτελής Μελέτη – ερευνητική Εργασία	43
Σύνολο Μαθήματος (**25 ώρες** φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες*	• **<u>Γραπτή τελική εξέταση</u>** (100 %), η οποία περιλαμβάνει: Ερωτήσεις – ανάπτυξη δοκιμίων • Επίλυση ζητημάτων θεωρίας • Κριτήρια αξιολόγησης • Η αξιολόγηση των φοιτητών/φοιτητριών θα λάβει υπόψη της και την ενεργό συμμετοχή στα μαθήματα και τα επιμέρους σεμινάρια. Αναφορικά με φοιτητές ειδικών δεξιοτήτων, όπως και για

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	άλλους, θα υπάρχει η δυνατότητα προφορικής εξέτασης.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Adkins, Arthur, W.H., *Merit and Responsibility*: *A Study in Greek Values*, Oxford, 1960.
- — *Ηθικές Αξίες και πολιτική συμπεριφορά στην Αρχαία Ελλάδα. Από τον Όμηρο ως τον πέμπτο αιώνα*. Μετάφρ., Ι. Ν. Περυσινάκης. Αθήνα, 2010.
- Burkert, Walter, *Αρχαία Ελληνική Θρησκεία. Αρχαϊκή και Κλασσική Εποχή*. Μετάφρ., Νικόλαος Π. Μπεζεντάκος – Αφροδίτη Αβαγιανού. Αθήνα, Καρδαμίτσα, 1993.
- Dodds, E. R., *Οι Έλληνες και το Παράλογο*. Μετάφρ., εισαγ., Γιώργης Γιατρομανωλάκης. Αθήναι, [2]1978.
- Eduards, Mark, *Όμηρος. Ο ποιητής της Ιλιάδος*. Μετάφρ., Βάϊος Λιαπής – Νικόλαος Μπεζαντάκος. Αθήνα, Καρδαμίτσα, 2001.
- Ferguson, John, *Ήθη και Αξίες στην Αρχαία Ελλάδα*. Μετάφρ., Λένα Ταχμαζίδου. Επιμ., Μαίρη Κεκροπούλου. Αθήνα, Ενάλιος, 2006.
- Grossman, Gustav, *Politische Schlagwörter aus der Zeit des Peloponnesischen Krieges*, New York, 1973.
- Guthrie, W. K. C.,*Οι Σοφιστές*. Μετάφρ., Δαμιανός Τσεκουράκης. Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., [2]1991.
- — *Ο Σωκράτης*. Μετάφρ., Τάσος Νικολαΐδης. Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., [2]1991.
- Heinimann, Felix, *Nomos und Physis. Herkunft und Bedeutung einer Antithese im griechischen Denken des 5. Jahrhunderts*, Darmstadt, 1987.
- Kerényi, Karl, *Η Μυθολογία των Ελλήνων*. Μετάφρ., Δημήτρης Σταθόπουλος. Αθήνα, Εστία, [15]2012 (1974).
- Kraus, Walter – Καρύδη Έλενα (επιμ.), *Μύθοι, Κείμενα, Εικόνες. Ομηρικά Έπη και Αρχαία Ελληνική Τέχνη*. Από τα Πρακτικά του ΙΑ΄ Διεθνούς Συνεδρίου για την Οδύσσεια, Ιθάκη, 15-19 Σεπτεμβρίου 2009, Ιθάκη, Κέντρο Οδυσσειακών Σπουδών, 2010.
- Luscombe, David, *Η Μεσαιωνική Σκέψη*. Μετάφρ., Χρήστος Γεμελιάρης. Επιμ., Γιώργος Μανιάτης. Αθήνα, Πολύτροπον, 2007.
- Moulaki Moulakis, Athanasios, *Homonoia. Eintracht und Entwiklung eines politischen Bewusstseins*, München, 1973.
- Mappes, Thomas, A., – Zembaty, jane, S., - Decrazia, David, *Social Ethics*, USA, [8]2012.
- Marolles, Abbe de, *Ελληνική Μυθολογία. Ο Ναός των Μουσών*. Μετάφρ., Μαρία Γυπαράκη, Αθήνα, Εκδόσεις Μίλητος, χ.χ.
- Manfred, *Name und Sache. Ein Problem im Frühgriechischen Denken*, Amsterdam, 1987.
- North, Helen F., *From Myth to Icon. Reflections of Greek Ethical Doctrine in Literature and Art*, Ithaca and London, Cornell University Press, 1979.
- Rosseti, Livio, *Εισαγωγή στην Αρχαία Φιλοσοφία. Φιλολογικά δεδομένα και φιλολογικά εργαλεία*. Μετάφρ., Άννα Τάτση. Αθήναι, Ακαδημία Αθηνών / Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας, 2015.
- Snell, Bruno, *Die Ausdrücke für den Begriff des Wissens in der vorplatonishen Philosophie (σοφία, γνώμη, σύνεσις, ιστορία, μάθημα, επιστήμη)*, Berlin, 1921.

- — *Η ανακάλυψη του Πνεύματος. Ελληνικές ρίζες της ευρωπαϊκής σκέψης*. Μετάφρ., Δανιήλ Ιακώβ. Αθήνα, [4]1997.
- Αποστολοπούλου – Παίζη, Μάχη (επιμ.), *Έρανος*. Από τα Πρακτικά του Θ΄ Συνεδρίου για την Οδύσσεια, Ιθάκη, 2-7 Σεπτεμβρίου 2000, Ιθάκη, Κέντρο Οδυσσειακών Σπουδών, 2001.
- Βέϊκος, Θεόφιλος, *Βασικά Φιλοσοφικά Προβλήματα*, Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 1976.
- *Οι Προσωκρατικοί*, Αθήνα, Guttenberg, 2016 (Αθήνα, 1995).
- Βορέας, Θεόφιλος, *Ηθική*, Αθήναι, 1957.
- Βουδούρης, Κωνσταντίνος, Ι., *Η φιλοσοφία του νοήματος εν τη φιλοσοφία του L. Wittgenstein*, Εν Αθήναις, Βιβλιοθήκη Σοφίας Ν. Σαριπόλου, 1972.
- — «Πλάτων και Wittgenstein. Ιδιαίτερη αναφορά στο πρόβλημα περί «των καθόλου όντων», *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση* 1 (1984), σσ. 27- 38.
- — (επιμ.), *Οικολογικές Αξίες*, Αθήνα, 2002.
- — (επιμ.), *Φιλοσοφία και Οικολογία*, Αθήνα, 1989.
- — (επιμ.), *Η Ηθική Φιλοσοφία των Ελλήνων*, Αθήνα, 1996.
- — (επιμ.), *Φιλοσοφία και Ιατρική*. Πρακτικά Συνεδρίου, Κως – Κάλυμνος Αύγουστος 1997, Αθήνα, 1998.
- Βουδούρης Κωνσταντίνος – Γεωργοβασίλης Δημοσθένης (επιμ.), *Η Ελληνική Φιλοσοφία και τα Προβλήματα της Εποχής μας*. Πρακτικά 20ου Διεθνούς Συνεδρίου Φιλοσοφίας, Χανιά 12- 18 Ιουλίου 2008, Αθήνα, 2009.
- Γεωργοπούλου – Νικολακάκου, Νικολίτσα, *Το Φυσικόν Δίκαιον. Ιστορικοκριτική θεώρησις του προβλήματος*, Αθήναι, 1976.
- Γεωργούλης, Κωνσταντίνος Δ., *Αισθητικά και Μιλοσοφικά Μελετήματα*, Αθήναι, Ι. Σιδέρης, 1964.
- — *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας*. Επιμ., Βιβλιογραφικό Επίμετρο Βασ. Α. Κύρκος. Αθήνα, Παπαδήμας, 1994 (1975).
- Γλυκοφρύδη – Λεοντσίνη, Αθανασία, *Νεοελληνική Φιλοσοφία. Θέματα Πολιτικής και Ηθικής*, Αθήνα, 2001.
- Δεσποτόπουλος, Κωνσταντίνος, *Μελετήματα Ηθικής*, Αθήναι, 1963.
- Δεσποτόπουλος, Κωνσταντίνος, Μελετήματα Φιλολογίας και Φιλοσοφίας. Επιμ., Μαρία Αποστολοπούλου. Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.
- Δραγώνα – Μονάχου, Μυρτώ, «Η αναλυτική Ηθική του G. E. Moore και η σημασία της για την Αγγλική Ηθική Θεωρία», στο: *Κεφάλαια Φιλοσοφίας*, Αθήνα, Δωδώνη / Κέντρο Φιλοσοφικών Ερευνών, 1979, σσ. 11-52.
- Δραγώνα – Μονάχου, Μυρτώ, «Η Προαίρεσις στον Αριστοτέλη και τον Επίκτητο», *Φιλοσοφία* 8-9 (1978- 1979), σσ. 265- 310.
- — «Οι Ηθικοί Αφορισμοί του Wittgenstein: Τα σύγχρονα "Εις εαυτόν ή "πως κουβεντιάζεται η σιωπή"», *Φιλοσοφία* 10-11 (1980-1981), σσ. 433-483.
- — «Η ανάγνωση της Ηθικής του Αριστοτέλη από τον R. M. Hare», *Φιλοσοφία* 11-12 (1982), σσ. 245-269.
- — «Η δικαιοσύνη στη σύγχρονη Ηθική φιλοσοφία: το σύνδρομο Rawls και η "φιλοσοφία της δικαιοσύνης", στο: Αφιέρωμα στον Κωνσταντίνο Δεσποτόπουλο, Αθήνα, Αθήνα, 1991, σσ. 349-372.

- — *Σύγχρονη Ηθική Φιλοσοφία*. Ο αγγλόφωνος στοχασμός, Αθήνα, Ελληνικά Γράμ-ματα, 1995 [Βιβλιογραφία, σσ. 479- 534].
- Δρακοπούλου, Ζηνοβία, Μια επισκόπηση των κυριοτέρων τάσεων στη σύγχρονη αγγλοσαξωνική ηθική φιλοσοφία, *Δωδώνη* 14/Γ' (1985), σσ. 113- 126.
- Ζιλσόν, Ετιέν, *Το πνεύμα της Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας*. Μετάφρ., Χρήστοςς Μαρσέλλος. Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2019.
- Θεοδωρακόπουλος, Ιωάννης, *Σύστημα Φιλοσοφικής Ηθικής*, Αθήναι, 1947.
- Καλογεράκος, Ιωάννης, Γ., «Δίκης Όνομα. Διαστ΄σεις της Δίκης στη φιλοσοφία του Ηρακλείτου» , *Ελληνικά* 49 (1999), σσ. 225- 243.
- — «Δίκαιο και πρώϊμη Ελληνική Φυσική Φιλοσοφία», στο: *Άθλον. Αφιέρωμα στον Ευάγγελο Μουτσόπουλο, Ομότιμο Καθηγητή και Ακαδημαϊκό*, Αθήναι, 2001, σσ. 95-104.
- — (επιμ.), *Ο Αριστοτέλης και η Σύγχρονη Εποχή*. Πρακτικά του έκτου Πανελληνίου Συνεδρίου, Ιερισσός, 19-21 Οκτωβρίου 2001. Πρόλογος Βασίλειος Ν. Παππάς. Χαλκιδική, 2004.
- Κελεσίδου, Άννα, *Μελετήματ Προσωκρατικής Ηθικής*, Αθήναι, 1994.
- Κουσουλάκος, Γεώργιος Π., «Μεσότης και Μέτρον εν τη Ελληνική Διανοήσει (μετ' εξαιρέσεως της περί μεσότητος διδασκαλίας του Αριστοτέλους», στο: *Ξένιον. Festschrift für Panajotes Zepos*. Hrsg., von E. Von Caemmerer – J. H. Kaiser – G. Kegel – W. Müller-Freinenfelds – H. J. Wolff. Unter Mitarbeit von Th. J. Panagopoulos. Bd. A, Athen - Freiburg – Köln, 1973, σσ. 203- 265.
- Κούτρας, Δημήτριος Ν., (επιμ.), *Η αριστοτελική Ηθική και οι επιδράσεις της*. Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου Αριστοτελικής Φιλοσοφίας. Αθήνα, 24-26 1995, Αθήνα, Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον», 1996.
- — *Η Πρακτική Φιλοσοφία του Αριστοτέλους*. Τόμος Α΄. *Ηθική*, Αθήναι, [2]2004.
- Κύρκος, Βασ., Α., *Αρχαίος Ελληνικός Διαφωτισμός και Σοφιστική*, Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, [2]1992
- — *Τα φιλοσοφικά άρθρα*, Αθήνα, Χάρτης Εύεργος, 2012.
- Λογοθέτης, Κωνσταντίνος, Ι., *Η φιλοσοφία των Πατέρων και του Μέσου Αιώνος*. Μέρος Α΄- Β΄, Εν Αθήναις, 1930, 1933.
- — *Η Μετά Κάντιον Ιδεοκρατική Φιλοσοφία*, Εν Αθήναις, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, 1958.
- Λεοντσίνη, Ελένη, Γ., «Η έννοια της αμαρτίας στην Αριστοτελική και Ποιητική θεωρία», *Παρνασσός* ΜΗ΄ (2006), σσ. 127-140.
- Λούβαρις, Νικόλαος, Ι., «Ηθική» , στο: *Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια*, 12, χχ, σσ. 176-177.
- Μιχαηλίδης – Νουάρος, Γ., *Ζωντανό Δίκαιο και Φυσικό Δίκαιο. Εισαγωγή σε κεντρικά προβλήματα της νομικής Κοινωνιολογίας και της Φιλοσοφίας του Δικαίου*, Αθήνα, Σάκκουλας, 1982.
- Μουτσόπουλος, Ευάγγελος, *Η Αισθητική της Ηθικής*, Αθήνα, Ακαδημία Αθηνών / Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας, 2009.
- Μπαγιόνας, Αύγουστος, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Ηθικης από τους Προσωκρατικούς ως την Αρχαία Ακαδημία*, Θεσσαλονίκη, 1978.
- Μπερδιάγιεφ, Νικόλαος, *Το Πνεύμα του Ντοστογιέφσκι.* Μετάφρ., Νίκος Ματζούκας. Θεσσαλονίκη, Πουρναράς, 1972.

- Νιάρχος, Κωνσταντίνος, *Η Ελληνική Φιλοσοφία κατά την βυζαντινήν της Περίοδον*, Αθήναι, [3]2007.
- Νούτσος, Παναγιώτης, Χρ., «Η "μορφολογία της Ιστορίας" του O. Spengler στο έργο του Ε. Π. Παπανούτσου» , στο: *Νεοελληνική Φιλοσοφία. Οι Ιδεολογικές διαστάσεις των Ευρωπαϊκών της προσεγγίσεων*, Αθήνα, Κέδρος, 1981, σσ. 146-160.
- — *Ξανά για τον Σωκράτη*. Πρακτικά Συνεδρίου. Αφιέρωμα στον Νίκο Κ. Ψημμένο. Ιωάννινα, Δωδώνη, Παράρτημα αρ. 72, 2004.
- Ξανθάκη – Καραμάνου Γ., (επιμ.), *Άθλον. Αφιέρωμα στον Ευάγγελο Μουτσόπουλο. Ομότιμο Καθηγητή και Ακαδημαϊκό*, Αθήνα, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2001.
- — *Ο «σκοτεινός» Μεσαίωνας.* Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου, Αθήνα, 16- 17 Μαρτίου 2007, Αθήνα, Εταιρεία Σπουδών Σχολής Μωραΐτη, 2010.
- Παπαδημητρίου, Ευθύμης, *Για μια νέα Φιλοσοφία της Φύσης*, Αθήνα, Guttenber, 1999.
- Παπανούτσος, Ευάγγελος, *Ηθική*. Τόμοι Α΄ – Β΄, Αθήνα, Δωδώνη, [3]1995.
- Πελεγρίνης, Θεοδόσιος, *Ηθική Φιλοσοφία*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 1997.
- Πέτσιος, Κωνσταντίνος Θ., «Immanuel Kant και Νεοελληνικός Διαφωτισμός: Καταγραφή μίας φιλοσοφικής γνωριμίας», στο: *Νεοελληνική Φιλοσοφία*. Επιμ., Κωνσταντίνος Βουδούρης. Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα – Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία, 2000, σσ. 235–257.

  — «"Theses Philosophicae, Venetiis, 1681": Ένα τεκμήριο φιλοσοφικής διδασκαλίας κατά τον 17ο αιώνα», *Επιστημονική Επετηρίδα της Βελλάς* Β΄ (2003), σσ. 233-251.
- Πέτσιος, Κωνσταντίνος Θ., «Kant' s Kategorienlehre im Werk von Athanasios Psalidas», στο: *Evgenios Vulgaris und die Neugriechische Auklärung in Leipzig*. Beiträge der Konferenz an der Universität Leipzig, Institut für Klassische Philologie, Abteilung Byzantinische und Neugriechische Philologie, vom 16. - 18. Oktober 1996. Hrsg., von Günther S. Henrich, Leipzig, Leipziger Universitätsverlag, 2003, σσ. 55-67.

  — «Το φιλοσοφικό έργο του Edmundus Purchotius και το Συνταγμάτιον της Μεταφυσικής του Βικεντίου Δαμοδού», *Ο Ερανιστής* 27 (2009), σσ. 69-148.

  — *Απηχήσεις του φιλοσοφικού έργου του Edmundus Purchotius στη Νεοελληνική Φιλοσοφία. Συμβολή στην έρευνα των πηγών*, Ιωάννινα, 2012.
- — «Κωνσταντίνος Γεωργούλης (1894-1908)», *Κάτοπτρον Νεοελληνικής Φιλοσοφίας* Γ΄ (2016), σσ. 329-380.
- — «Λόγος και Πόλις στην κλασσική σκέψη», *Φιλοσοφείν* 14 (2016), σσ. 147-159.
- — *Φιλοσοφία και Ρητορική στην Κλασική Σκέψη*, Αθήνα, Guttenber, 2018.
- — *Η διδασκαλία της Ηθικής από τον Βικέντιο Δαμοδό (1700-1752)*. Η *Σύνοψις της Ηθικής προς Νικόμαχον* (edition princeps) και η *Ηθική Φιλοσοφία*, Ιωάννινα, 2019.
- Πεντζοπούλου – Βαλαλά, Τερέζα, *Στα ίχνη των Αρχαίων Φιλοσόφων*, Αθήναι, Ακαδημία Αθηνών / Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Φιλσοοφίας, 2011.
- Σουμάχερ, Ε. Φ., *Το μικρό είναι όμορφο. Η ανθρωπιά και η ομορφιά της μικρής Οικονομίας,* Αθήνα, Γλάρος, 1980.
- Τσινόρεμα, Σταυρούλα, «Ελευθερία, Λογικότητα και το Νόημα του Ηθικού Λόγου», Παρνασσός, 26 (1984), σσ. 463- 481.
- Χριστόπουλος Μενέλαος – Παίζη – Αποστολοπούλου Μάχη (επιμ.), *Έγλημα και Τιμωρία στην Ομηρική και Αρχαϊκή Ποίηση*. Από τα Πρακτικά του ΙΒ΄ Διεθνούς Συνεδρίου για την Οδύσσεια, Ιθάκη, 3-7 Σεπτεμβρίου 2013, Ιθάκη, Κέντρο Οδυσσειακών Σπουδών, 2014.

- Χρόνης, Νικόλαος, *Οι μετασχηματισμοί της φιλοσοφίας από των Ελληνιστικών μέχρι και των Πρωτοχριστιανικών χρόνων*, Αθήνα, Βιβλιοθήκη Σοφίας Ν. Σαριπόλου, 1988.
- Ψημμένος Νίκος Κ. (ανθολ., κειμ., εισαγ., σχόλ.), *Η Ελληνική Φιλοσοφία από το 1453 ως το 1821*. Τόμος Α΄. *Η κυριαρχία του Αριστοτελισμού. Προκορυδαλική και κορυδαλική περίοδος*. Τόμος Β΄. *Η επικράτηση της νεωτερικής φιλοσοφίας. Μετακορυδαλική περίοδος*, Αθήνα, Γνώση, 1988, 1989.

«ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ203**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**2ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΑΓΚΟΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
• Γνώση και κατανόηση βασικών κοινωνιολογικών εννοιών.

- Γνώση και κατανόηση βασικών ερευνητικών εργαλείων της κοινωνιολογίας.
- Δυνατότητα ανάλυσης κοινωνικών φαινομένων με τη χρήση κοινωνιολογικών εργαλείων.
- Δυνατότητα κοινωνιολογικής ανάλυσης και κατανόησης των λειτουργιών της εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών προβλημάτων.
- Δυνατότητα διατύπωσης ερευνητικών προβλημάτων με χρήση των θεωρητικών εργαλείων της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης.
- Κατανόηση των λειτουργιών και ειδικότερα των κοινωνικών λειτουργιών της εκπαίδευσης.
- Κατανόηση του κοινωνικού ρόλου του σχολείου.
- Δυνατότητα κοινωνιολογικής ανάλυσης και κατανόησης των κοινωνικών λειτουργιών της εκπαίδευσης.
- Κατανόηση της έννοιας της κοινωνικής ευπάθειας.
- Κατανόηση της έννοιας της κοινωνικής συνοχής.
- Κατανόηση των εννοιών: «κοινωνική ανισότητα» και «εκπαιδευτική ανισότητα».
- Κατανόηση του κοινωνικού και αντισταθμιστικού ρόλου της εκπαίδευσης.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα δομείται στους ακόλουθους άξονες:

- Βασικές έννοιες της κοινωνιολογίας.
- Η κοινωνιολογική έρευνα.
- Η κοινωνιολογία της εκπαίδευσης ως κλάδος της επιστήμης της κοινωνιολογίας.
- Βασικές θεωρίες κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης (Durkheim, Parsons, Bourdieu, Bernstein κ.α).
- Εκπαιδευτική ανισότητα και ερμηνευτικές προσεγγίσεις της.
- Οι κοινωνικές λειτουργίες της εκπαίδευσης.
- Η έννοια της πολιτισμικής υστέρησης.
- Το σχολείο ως φορέας αντισταθμιστικής εκπαίδευσης.
- Η έννοια της κοινωνικής μειονεξίας.
- Πολιτισμικές μειονότητες & εκπαίδευση.
- Η εκπαίδευση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων .
- Ζητήματα κοινωνικών ανισοτήτων.
- Ζητήματα εκπαιδευτικών ανισοτήτων.
- Η έννοια της θετικής διάκρισης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, & στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	30
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30
Αυτοτελής μελέτη	40
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• **Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης** - για βελτίωση (Διαμορφωτική) - για βαθμολόγηση (Συμπερασματική) • **Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων** - για βελτίωση (Διαμορφωτική) - για βαθμολόγηση (Συμπερασματική) • **Γραπτή Εργασία** - για βελτίωση (Διαμορφωτική) - για βαθμολόγηση (Συμπερασματική) • **Προφορική Παρουσίαση** - για βελτίωση (Διαμορφωτική) - για βαθμολόγηση (Συμπερασματική) Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα επιλέγουν αν θέλουν να αξιολογηθούν: α) μέσω γραπτής εξέτασης **(100%)** **ή** β) μέσω συγγραφής & δημόσιας παρουσίασης βιβλιογραφικής ή ερευνητικής εργασίας **(100%)**

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Willis, P. (2012). *Μαθαίνοντας να δουλεύεις*. Αθήνα: Gutenberg.
- Νόβα – Καλτσούνη, Χρ. (2010). *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης.* Αθήνα: Gutenberg.

- Θάνος, Θ., Καμαριανός, Ι., Κυρίδης, Α., Φωτόπουλος, Ν., Παυλή-Κορρέ, Μ. & Τουρτούρας, Χ. (2018). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες και θεματικές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Banks, O. (1987). *Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης.* Θεσσαλονίκη Παρατηρητής.
- Φραγκουδάκη, Α. (1985). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης - Θεωρίες για την Κοινωνική*
- *Ανισότητα στο Σχολείο.* Αθήνα: Παπαζήσης.

«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΙΙ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ204**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**2ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΙΙ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΟΡΕΣΤΗΣ ΠΑΛΕΡΜΟΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		2	2
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	htpps://www.ecourse.uoi. gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να χειριστούν διάφορες φιλοσοφικές μεθόδους
- Να αναπτύξουν έγκυρα επιχειρήματα
- Να αναλύσουν επιχειρήματα
- Να δομήσουν μια φιλοσοφική έκθεση
- Να αξιολογήσουν κριτικά ένα δοκίμιο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
……
Άλλες…
…….

- Αυτόνομη εργασία.
- Άσκηση κριτικής και λογική ικανότητας.
- Ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ενδεικτικά Θέματα:

- Συλλογισμοί (Επαγωγικός, Απαγωγικός, Παραγωγικός) και Επιχειρήματα
- Παραλογισμοί
- Ικανές και Αναγκαίες Συνθήκες - Ορισμοί
- Πως Δομείται Μία Έκθεση και Πώς Γράφεται Μια Φιλοσοφική Έκθεση;
- Κύρια Φιλοσοφικά Ερωτήματα που Δεν Έχουν Λυθεί

- Τι Είναι Γνώση και Τι Σκεπτικισμός
- Διάσημα Νοητικά Πειράματα και Πώς Χρησιμοποιούνται – Η Χρήση της Φιλοσοφικής Διαίσθηση
- Ανάλυση Κειμένου
- Λογική
- Παραπομπές
- Εργαλεία Αξιολόγησης
- Φιλοσοφικές Έννοιες

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί ο διδάσκων αναρτά υλικό προς μελέτη.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	*Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*
Διαλέξεις	26
Ασκήσεις	40
Αυτοτελής Μελέτη	59
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Η αξιολόγηση θα έχει το χαρακτήρα γραπτής εξέτασης ή σε περιπτώσεις όπου κρίνεται αναγκαίο προφορικής εξέτασης στο τέλος του εξαμήνου. Η εξέταση θα ελέγξει το βαθμό στον οποίο οι φοιτητές έχουν εξοικειωθεί με τις ερευνητικές μεθόδους στις οποίες θα επικεντρωθεί το μάθημα.

3ο ΕΞΑΜΗΝΟ

«ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ301**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ** **(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΩΝ		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2428&notifyeditingon=1		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α*

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στην φιλοσοφική σκέψη του Αριστοτέλη και των Αριστοτελικών και νεοαριστοτελικών θεωριών εν γένει. Στόχος του μαθήματος είναι να καταδείξει πώς η φιλοσοφική προσέγγιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη συζήτηση και την κατανόηση της φιλοσοφικής σκέψης του Αριστοτέλη εν γένει και ειδικότερα της ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας του. Επιπλέον, στόχος του μαθήματος αποτελεί να παρουσιαστούν και να αξιολογηθούν τα κυριότερα αριστοτελικά επιχειρήματα που χαρακτηρίζουν την ηθική και πολιτική θεωρία του Αριστοτέλη και της νεοαριστοτελικής θεωρίας εν γένει, όπως αυτή παρουσιάζεται κυρίως στα *Ηθικά Νικομάχεια*, τα *Ηθικά Ευδήμια*, τα *Ηθικά Μεγάλα,* τη *Ρητορική* και τα *Πολιτικά*.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει και να εξηγήσει, με τη χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος, τα ακόλουθα:

- Να γνωρίζει τη ζωή και την προσωπικότητα του Αριστοτέλη (384-322 π.Χ.). Τα ηθικά και πολιτικά έργα του Αριστοτέλη. Η σημασία των *Ηθικών Νικομ*αχείων, αλλά και των *Ηθικών Ευδημίων*, των *Ηθικών Μεγάλων* και των *Πολιτικών*, που δεν έχουν επαρκώς μελετηθεί μέχρι σήμερα.
- Να είναι σε θέση να εξηγήσει βασικές φιλοσοφικές θέσεις του Αριστοτέλη, όπως το υπέρτατο αγαθό και η ευδαιμονία (*ΗΝ*. Ι), τον ορισμό της ηθικής αρετής (η αρετή ως «ἕξις προαιρετικής» και ως «μεσότητος»), τον αγαθό χαρακτήρα, την εκούσια πράξη και την προαίρεση, τις ηθικές αρετές (*άνδρεία, σωφροσύνη, έλευθεριότητα, μεγαλοπρέπεια,* κ.ά.), τις διανοητικές αρετές (φρόνησις, σοφία, τέχνη, κ.ά) (*ΗΝ*. ΙΙ-V) καθώς και την «ιδιόμορφη» αρετή της μεγαλοψυχίας (*ΗΝ*. ΙΙ-V).
- Να εξηγήσει τον ορισμό και τα είδη της αριστοτελικής φιλίας, τις μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη, την έννοια και τη σημασία της «πολιτικὴς φιλίας» ως φιλίας του «κοινού συμφέροντος» και της «ὁμόνοιας», καθώς και σχέση της με τη δικαιοσύνη, αλλά και την αριστοτελική θεωρία για την ερωτική επιθυμία και τον έρωτα (*ΗΝ*. VIII-IX).
- Να είναι σε θέση να εξηγήσει τις αριστοτελικές απόψεις σχετικά με τον χαρακτήρα της ηδονής, την αδυναμία της βούλησης (*άκρασία*), τα σωκρατικά ηθικά παράδοξα και τη σχέση τους με την αριστοτελική ακρασία (*ΗΝ*. VI) καθώς και την έννοια της «αμαρτίας» στην αριστοτελική ηθική και ποιητική θεωρία.
- Να εξηγήσει και να κατανοήσει τη διαφορά μεταξύ ηδονής και ευδαιμονίας, την διάκριση ανάμεσα στον «βίο πρακτικό» και τον «βίο θεωρητικό» καθώς και τις έννοιες της μίμησης, της αισθητικής εμπειρίας, την ηθική αγωγή και την παιδεία (*ΗΝ*. Χ).
- Να κατανοήσει τις βασικές αρχές των *Πολιτικών* του Αριστοτέλη και τη σύνδεσή τους με τα ηθικά έργα του.
- Να κατανοήσει την επίδραση του Αριστοτέλη στη νεότερη και τη σύγχρονη φιλοσοφία, την πρόσληψη του Αριστοτέλη από τον νεοελληνικό στοχασμό, την αριστοτελική ηθική φιλοσοφία και την σχέση της με την σύγχρονη αρεταϊκή ηθική θεωρία καθώς και την αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία και την σχέση της με σύγχρονη κοινοτιστική, ρεπουμπλικανική, αρεταϊκή, νεομαρξιστική, ριζοσπαστική και επαναστατική πολιτική θεωρία. Να τονιστεί πως η αριστοτελική θεωρία εσφαλμένα συνδέεται με «συντηρητικές» (μη-φιλελεύθερες) απόψεις.

- Να εμπεδώσει την αριστοτελική φιλοσοφία και μέθοδο καθώς και την επίδραση του Αριστοτέλη: Αριστοτελικοί και νεοαριστοτελικοί.

Γενικές Ικανότητες	
Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Αυτόνομη Εργασία.
- Ομαδική Εργασία.
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ζωή, η προσωπικότητα και το έργο του Αριστοτέλη (384-322 π. Χ.). Τα ηθικά έργα του Αριστοτέλη. Η σημασία των *Ηθικών Νικομαχείων*. Φιλοσοφία και μέθοδος. Η επίδραση του Αριστοτέλη: Αριστοτελικοί και νεοαριστοτελικοί. Η επικαιρότητα της αριστοτελικής φιλοσοφίας: Η επίδραση του Αριστοτέλη στη νεότερη φιλοσοφία. Η πρόσληψη του Αριστοτέλη από τον Νεοελληνικό στοχασμό. Αριστοτελική ηθική φιλοσοφία και σύγχρονη αρετολογική ηθική θεωρία. Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία και σύγχρονη κοινοτιστική, ρεπουμπλικανική, νεομαρξιστική, αρετολογική, ριζοσπαστική και επαναστατική πολιτική θεωρία. Να καταδείξει την «ατυχή» σύνδεση της αριστοτελικής θεωρίας με την «συντηρητική» θεωρία. Αριστοτελική ηθική φιλοσοφία και σύγχρονη αρεταϊκή ηθική. Το υπέρτατο αγαθό και η ευδαιμονία (*ΗΝ*. Ι). Ορισμός της ηθικής αρετής: η αρετή ως «ἕξις προαιρετικής» και ως «μεσότητος». Ο αγαθός χαρακτήρας. Εκούσια πράξη και προαίρεση. Ηθικές αρετές (*άνδρεία, σωφροσύνη, ἐλευθεριότητα, μεγαλοπρέπεια,* κ.ά.). Η «ιδιόμορφη» αρετή της μεγαλοψυχίας. (*ΗΝ*. ΙΙ-V). Διανοητικές αρετές (*ΗΝ*. ΙΙ-V). Ο χαρακτήρας της ηδονής. Αδυναμία της βούλησης (*άκρασία*). Σωκρατικά ηθικά παράδοξα και αριστοτελική ακρασία (*ΗΝ*. VI). Η έννοια της αμαρτίας στην αριστοτελική ηθική και ποιητική θεωρία. Ορισμός και είδη της αριστοτελικής φιλίας. Μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη. Έρως και ερωτική αγάπη. (*ΗΝ*. VIII-IX). Η φιλία ως πολιτικό και κοινωνικό

αγαθό. Το κίνητρο της κοινωνίας: πολιτική φιλία, δικαιοσύνη και ομόνοια. Το αγαθό της ομόνοιας: Σοφιστές, Κυνικοί, Πλάτων, Αριστοτέλης, Ζήνων ο Κιτιεύς. Ηδονή και ευδαιμονία. Βίος πρακτικός και βίος θεωρητικός. Μίμηση, αισθητική εμπειρία, ηθική αγωγή και παιδεία (*ΗΝ*. Χ).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	*Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*
Διαλέξεις	80
Φροντιστήρια	45
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες*	Η αξιολόγηση των φοιτητών δύναται να γίνεται, αναλόγως, με ένα από τους τρεις κάτωθι τρόπους: • Γραπτή τελική εξέταση (100%) που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων & Επίλυση Προβλημάτων (100%). • Γραπτή Απαλλακτική των Εξετάσεων Εργασία (100%). • Προφορική Εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης (100%).

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Κριτήρια αξιολόγησης: Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών πραγματοποιείται από την ενεργό τους συμμετοχή στα μαθήματα και τα σεμινάρια που λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο του μαθήματος και με την γραπτή τελική εξέταση, όπου σημασία έχει η χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος. Θα υπάρχει επιπλέον δυνατότητα προφορικής εξέτασης για φοιτητές με ειδικές δεξιότητες.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Στερεότυπες εκδόσεις

Aristotelis, *Ethica Nicomachea*, I. Bywater (ed.), Oxford University Press, Oxford 1894.
Aristotelis, *Politica,* W.D. Ross (ed.), Oxford University Press, Oxford 1957.
Aristotelis, *Metaphysica,* W. Jaeger (ed.), Oxford University Press, Oxford 1958.
Aristotelis, *Ars Rhetorica,* W.D. Ross (ed.), Oxford University Press, Oxford 1959.
Aristotelis, *Ethica Eudemia*, R.R. Walzer and J.M. Mingay (eds.), Oxford University Press, Oxford 1991.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ackrill, J., *Aristotle's Ethics*, Faber, London 1973.
- Ackrill, J., *Aristotle the Philosopher*, Clarendon Press, Oxford 1981.
- Allan, D. J., *The Philosophy of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1970.
- Annas, J., *The Morality of Happiness*, Oxford University Press, Oxford 1993.
- Barker, E., *The Politics of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1958.
- Barnes, J., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Ε. Λεοντσίνη, Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε, Oxford University Press–Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Bielskis, A., «Οι πολιτικές επιπτώσεις των ισχυρισμών του Alasdair MacIntyre στο *Έλλογα Εξαρτημένα Όντα*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 105-128.
- Bielskis, A., «Ανθρώπινη ύπαρξη και αριστοτελική αρετή», μτφρ. Ελένη Λεοντσίνη, *Φιλοσοφία. Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών*, 46, II (2016), σσ. 97-116.
- Bielskis, A., «Μία αριστοτελική κριτική του φιλοσοφικού προγράμματος του Martin Heidegger στο έργο του *Είναι και Χρόνος*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 34, 101 (2017), σσ. 94-111.
- Bielskis, A., Leontsini, E. & Knight, K. (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, 1st edition, Hardback, Bloomsbury, London 2020.
- Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.

- Βουδούρης, Κ. Ι. (επιμ.), *Περί δικαιοσύνης. Η πλατωνική και η αριστοτελική αντίληψη για τη δικαιοσύνη σε συσχετισμό προς τις νεώτερες και σύγχρονες θεωρίες για τη δικαιοσύνη*, Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία, Αθήνα 1989.
- Βουδούρης, Κ. Ι. (επιμ.), *Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία*, Αθήνα 1993.
- Γεωργούλης, Κ. Δ., *Αριστοτέλης ο Σταγιρίτης*, Θεσσαλονίκη 1962.
- Crisp, R. (ed.), *Aristotle. Nicomachean Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge 2000.
- Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, Α. (επιμ.), *Βίος θεωρητικός*, Αφιερωματικός Τόμος εις τον Καθηγητήν Δημήτριον Ν. Κούτραν, εκδ. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2006.
- Düring, I., *Ο Αριστοτέλης. Παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του,* μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή και Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα, 2 τόμ., εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- Hardie, W. F. R., *Aristotle's Ethical Theory*, Oxford University Press, 2nd ed., Oxford 1968.
- Καλογεράκος, Ι. Γ., «Υπερβολή και υπεροχή στην ηθική φιλοσοφία του Αριστοτέλη», *Φιλοσοφία*, 27-28 (1997-1998), σσ. 166-190.
- Καλογεράκος, Ι. Γ. (επιμ.), *Ο Αριστοτέλης και η σύγχρονη εποχή. Πρακτικά του Έκτου Πανελληνίου Συνεδρίου* (Ιερισσός, 19-21 Οκτωβρίου 2001), Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, Χαλκιδική 2004.
- Καλογεράκος Ι. Γ., *Παιδεία και Πολιτική Αριστεία, Ο δρόμος προς την αρετή στο αριστοτελικό ιδανικό κράτος,* εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2016.
- Keyt D. and Miller Fr. D. (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Blackwell, Oxford 1991.
- Κούτρας, Δ. Ν., *Η κοινωνική ηθική του Αριστοτέλους*, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα 1973.
- Κούτρας, Δ. Ν. (επιμ.), *Η αριστοτελική ηθική και οι επιδράσεις της*, Α΄ Διεθνές Συνέδριο Αριστοτελικής Φιλοσοφίας (24-26 Μαΐου 1995), Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον», Αθήνα 1996.
- Κούτρας, Δ. Ν. (επιμ.), *Πολιτική φιλοσοφία του Αριστοτέλη και οι επιδράσεις της*, Β΄ Διεθνές Συνέδριο Αριστοτελικής Φιλοσοφίας (29-31 Μαΐου 1997), Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον», Αθήνα 1999.
- Κούτρας, Δ. Ν. (επιμ.), *Η κατ' Αριστοτέλη πολιτική ισότητα και δικαιοσύνη και τα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας*, Γ΄ Διεθνές Συνέδριο Αριστοτελικής Φιλοσοφίας (22-24 Σεπτεμβρίου 1999), Αθήνα 2000.
- Κούτρας, Δ. Ν. (επιμ.), *Περί ποιητικής και ρητορικής τέχνης κατ' Αριστοτέλη*, Δ΄ Διεθνές Συνέδριο Αριστοτελικής Φιλοσοφίας (7-9 Δεκεμβρίου 2001), Αθήνα 2003.
- Kullmann, W., *Η πολιτική σκέψη του Αριστοτέλη,* μτφρ. Α. Ρεγκάκος, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2003.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», *Ιστορικά Ελευθεροτυπίας*, τεύχος 264 (9 Δεκεμβρίου 2004), σσ. 6-11.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια της αμαρτίας στην αριστοτελική ηθική και ποιητική θεωρία», *Παρνασσός*, ΜΗ΄ (2006), σσ. 127-140.
- Λεοντσίνη, Ε., «Σωκρατικά ηθικά παράδοξα και αριστοτελική ακρασία», *Φιλοσοφία*, 37 (2007), σσ. 126-149.
- Leontsini, E., *The Appropriation of Aristotle in the Liberal-Communitarian Debate*, with a foreword by Richard Stalley, National and Kapodistrian University of Athens, S. Saripolos Library, Athens 2007.
- Λεοντσίνη, Ε., «Έρως και ερωτική αγάπη κατά τον Αριστοτέλη», *Celestia*, 2 (2009), σσ. 61-68.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλία και φιλελεύθερη κοινότητα», στο Κ. Βουδούρης & Δ. Γεωργοβασίλης (επιμ.), *Η ελληνική φιλοσοφία και η σχέση της με τα προβλήματα της εποχής μας*, Πρακτικά του 20ου Διεθνούς Συνεδρίου Φιλοσοφίας (Χανιά,

12-17 Ιουλίου 2008), Διεθνής Εταιρεία Ελληνικής Φιλοσοφίας, εκδ. Ιωνία, Αθήνα 2009, σσ. 93-113.

- Λεοντσίνη, Ε., «Μίμηση, αισθητική εμπειρία και ηθική αγωγή κατά τον Αριστοτέλη», *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 26, 77 (2009), σσ. 117-148.
- Λεοντσίνη, Ε., «Μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη», στο Α. Στέφος & Σπ. Τουλιάτος (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009, σσ. 100-121.
- Λεοντσίνη, Ε., «Βλέποντας τη ζωή μέσα από μια ιστορία: Η αφηγηματική ενότητα της ανθρώπινης ζωής κατά τον Alasdair MacIntyre», στο *Ιστορίας μέριμνα*. *Τιμητικός τόμος στον καθηγητή Γεώργιο Ν. Λεοντσίνη* (επιμ. Χαράλαμπος Ν. Μπαμπούνης), τόμ. Α΄, εκδ. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2011, σσ. 677-686.
- Leontsini, E., "The Motive of Society: Aristotle on Civic Friendship, Justice, and Concord", *Res Publica*, 19, 1 (2013), σσ. 21-35.
- Leontsini, E., "Sex and the City: Plato, Aristotle, and Zeno of Kition on Erôs and Philia", στο Sanders, E., Thumiger, C., Carey, C., and Lowe, N.J. (2013), *Erôs in Ancient Greece*, Oxford: Oxford University Press, σσ. 129-141.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η ζωή ως αγαθό: αριστοτελική κριτική της κοινοτιστικής βιοηθικής», *Φιλοσοφία*, 43 (2013), σσ. 439-446.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: από τον Αριστοτέλη στον Hobbes και τον Locke», *Φιλοσοφία*, 43, II (2013), σσ. 74-109.
- Leontsini, E., 'Justice and Moderation in the State: Aristotle and Beyond', στο Guttorm Fløistad (ed.), *Philosophy of Justice*, International Institute of Philosophy, Series: Contemporary Philosophy: A New Survey, vol. 12, Springer, Dordrecht-Heidelberg-New York-London, 2015, σσ. 27-42.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η φιλία ως κοινωνικό και πολιτικό αγαθό: *ἡ γὰρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία*», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 129-166.
- Λεοντσίνη, Ε., «*Τὸ κοινῇ συμφέρον*: δημοκρατία, φιλία και ομόνοια στην αριστοτελική και στη σύγχρονη ριζοσπαστική νεοαριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 205-239.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια του κοινού συμφέροντος στην αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο *ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Παιδεία, Πολιτισμός, Πολιτική*, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και Ιστορική, Θεσσαλονίκη 2018, σσ. 107-116.
- Leontsini, E., **'**Aristotle on a Meaningful Life', *Studia Philosophica Wratislaviensia*, XIV, 1 (2019), σσ. 191-199.
- Leontsini, E., 'Going through time together': Aristotelian Friendship and the Criterion of Time', στο Andrius Bielskis, Eleni Leontsini & Kelvin Knight (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, σσ. 76-93.
- Μαγγίνη, Μ. & Λεοντσίνη, Ε. (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016.
- Nussbaum, M., *The Fragility of Goodness: Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1986.
- Παπαδής, Δ. Ι., *Η πολιτική φιλοσοφία του Αριστοτέλη,* Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2001.
- Παπαδής, Δ. Ι., «Η ουσία της πόλεως στον Αριστοτέλη», *Δευκαλίων*, 22, 2 (2004), σσ. 149-158.
- Πεντζοπούλου- Βαλαλά, *Τ., Προβολές στον Αριστοτέλη,* εκδ. Ζήτρος, Θεσσαλονίκη
- Ross, W. D., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Μ. Μητσού, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.

- Στέφος, Α. & Τουλιάτος, Σπ. (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009.
- Σκαλτσάς, Θ., *Ο χρυσούς αιών της αρετής. Αριστοτελική ηθική,* εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1993.
- Rorty, A. O., (ed.), *Essays on Aristotle's Ethics*, University of California Press, Berkeley and Los Angeles 1980.
- Ross, D. (1925), *Aristotle Nicomachean Ethics*, Oxford University Press, Oxford 1980.
- Saunders, T. J., *Aristotle Politics, Books I and II*, Clarendon Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., *Aristotle. The Politics*, Oxford University Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., 'Aristotle's Criticism of Plato's Republic', in D. Keyt and Fr. D. Miller (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Oxford: Blackwell, 1991, pp. 182-199.
- Stern-Gillet, S., *Aristotle's Philosophy of Friendship*, State University of New York Press, Albany 1995.
- Urmson, J. O., *Aristotle's Ethics*, Blackwell, Oxford 1988.
- Wolff, F., *Ο Αριστοτέλης και η πολιτική,* μτφρ. Κ. Ν. Πετρόπουλος, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου–Μ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1995.

«ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ302**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΛΑΤΖΗΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να έχουν μια εποπτική εικόνα των βασικών θεωριών των σημαντικότερων φιλοσοφικών τάσεων του 18ου εντάσσοντας πρόσωπα, φιλοσοφικά προβλήματα, θέσεις και επιχειρήματα στο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο,
- να κατανοούν τους βασικούς λόγους εξαιτίας των οποίων τέθηκαν με ένταση συγκεκριμένα προβλήματα στα πεδία της μεταφυσικής, της γνωσιοθεωρίας, της φιλοσοφικής ανθρωπολογίας, της ηθικής, της πολιτικής και κοινωνικής φιλοσοφίας και της αισθητικής στην εν λόγω περίοδο, καθώς και τις βασικές έννοιες που δημιούργησαν οι φιλόσοφοι και τις λεπτές διακρίσεις που έκαναν για να αντιμετωπίσουν *θεωρητικά και πρακτικά* αυτά τα προβλήματα,
- να διακρίνουν τις βασικές διαφορές μεταξύ των θιασωτών του ορθολογισμού και των υποστηρικτών του εμπειρισμού,
- να κατανοούν τις διαφορετικές θεωρητικές και πρακτικές συνέπειες που έχουν οι διάφορες φιλοσοφικές θεωρίες,
- να κατανοήσουν την κεντρική σημασία του έργου του Immanuel Kant αναφορικά με τη λύση των προβλημάτων που παρείχε σε προβλήματα τόσο του ορθολογισμού όσο και του εμπειρισμού.
- να κατανοήσουν καλύτερα τις ριζοσπαστικές και ρηξικέλευθες αξιώσεις του κινήματος του Διαφωτισμού για εκείνη την περίοδο
- να αποκτήσουν συνείδηση του γεγονότος ότι, παρά το μεγάλο βαθμό αφαίρεσής τους, πολλές επιστημονικές και ηθικές θεωρίες έχουν τεράστιες κοινωνικοπολιτικές και θρησκευτικές επιπτώσεις.
- να εντρυφήσουν σε μια από τις πιο εντυπωσιακές φιλοσοφικές προσπάθειες του 18ου αιώνα να ξεπεραστούν οι εντάσσεις μεταξύ επιστημονικής προόδου, ηθικού αυτοπροσδιορισμού και πολιτικών και θρησκευτικών θεσμών.
- θα αναστοχαστούν για το ρόλο και τη χρησιμότητα της φιλοσοφίας στο δημόσιο χώρο.

<u>Οι δεξιότητες</u> που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι οι εξής:
Θα μπορούν:

- να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα των φιλοσόφων σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους),
- να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμβάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους,
- να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας για τις φιλοσοφικές

θεωρίες της περιόδου,

- να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους της νεότερης φιλοσοφίας, ιδίως του Immanuel Kant
- να αναγνωρίζουν την καινοτομία που εισάγει η σκέψη των φιλοσόφων των νεοτέρων χρόνων σε σχέση με τους προκατόχους τους τόσο του Μεσαίωνα όσο και της αρχαιότητας,

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Α. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του κινήματος του Εγκυκλοπεδισμού
- Η μετάβαση από την πρώιμη φάση του Διαφωτισμού στην συστηματικοποίηση του
- Η θεωρητική σημασία αυτής της συστηματικοποίησης
- Η πολιτική σημασία αυτής της συστηματικοποίησης
- Τα θεωρητικά και πρακτικά όρια του Εγκυκλοπεδισμού
- Έκθεση και ανασυγκρότηση του Προεισαγωγικού Λόγου στην Εγκυκλοπαίδεια του Jean d'Alembert
- Β. Εισαγωγή στο έργο και τη φιλοσοφική θέση του Immanuel Kant
- Ιστορικό, κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο της εποχής
- Διαφορές της φιλοσοφίας του Καντ με αυτή του πρώιμου και μέσου κινήματος του Διαφωτισμού
- Θεωρίες ηθικής
- Θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου
- Καντιανός διαχωρισμός μεταξύ πηγών γνώσης και ηθικής
- Καντιανός δυισμός ως απάντηση στον ορθολογικό και εμπειριστικό αναγωγισμό
- Υπερβατολογική μέθοδος
- Κριτικός περιορισμός των επιστημονικών αξιώσεων

- Γ. Έκθεση του κειμένου του Immanuel Kant, "Απάντηση στο ερώτημα: Τι είναι Διαφωτισμός"
- Έκθεση του καντιανού διαχωρισμού μεταξύ δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης του Λόγου
- Έκθεση της καντιανής θεωρίας περί πρώτης και δεύτερης ανθρώπινης φύσης
- Έκθεση της καντιανής έννοιας της παιδείας
- Έκθεση της καντιανής λύσης της έντασης μεταξύ Διαφωτισμού και πολιτικοθρησκευτικών θεσμών
- Έκθεση της πολιτικής φιλοσοφίας του Καντ

- Δ. Έκθεση του κειμένου του Immanuel Kant, "Τι σημαίνει προσανατολίζομαι στην σκέψη"

- Έκθεση της καντιανής φιλοσοφικής μεθοδολογίας
- Έκθεση της καντιανής διαχείρισης των οριακών γνωστικών αντικειμένων "θεός", "κόσμος", "άνθρωπος"
- Έκθεση της κριτικής του F.H. Jacobi στη φιλοσοφία του Kant
- Έκθεση της καντιανής διαφοροποίησης περί θεωρητικής και πρακτικής χρήσης του Λόγου
-
- Ε. Έκθεση του κειμένου του Michel Foucault, "Τι είναι Διαφωτισμός;"
- Εισαγωγή στη σκέψη του Michel Foucalt
- Ανάπτυξη της κριτικής του Michel Foucault στον Καντ
- Συζήτηση σχετικά με το νόημα και την επικαιρότητα του Διαφωτισμού και της κριτικής φιλοσοφίας του Kant

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας	20
Συγγραφή εργασίας και παρουσίαση (προαιρετικά)	25

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Αυτοτελής μελέτη	**41 (66** για όσους δεν γράψουν και παρουσιάσουν εργασία)
	Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών. • Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των των λέξεων κ.λπ.)

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Bernard Bourgeois, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΝΤ ΕΩΣ ΤΟΝ ΜΑΡΞ, μτφρ. Γιώργος Φαράκλας, Αθήνα: Εστία 2010
- Ernst Cassirer, ΚΑΝΤ. Η ζωή και το έργο του, μτφρ. Σταμάτης Γερογιωργάκης, Αθήνα: Ίνδικτος 2001
- Ernst Cassirer, Καντ και Ρουσσώ, μτφρ. Γεράσιμος Λυκαρδιόπουλος, Αθήνα: Έρασμος 2001
- Gilles Deleuze, Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝΤ Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ, μτρφ. Ελένη Περδικούρη, Αθήνα: Εστία 2000
- Paul Guyer, Kant, μτφρ. Γιώργος Μαραγκός, Αθήνα: Gutenberg 2013
- Παναγιώτης Κονδύλης, Η κριτική της μεταφυσικής στη νεότερη σκέψη, τόμ. Α΄: Από τον όψιμο Μεσαίωνα ως το τέλος του διαφωτισμού, επιμέλεια Θάνος Σαμαρτζής, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2012.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Δευκαλίων, Υπόμνημα, Kant-Studien, Kantian Review, Canadian Journal of Philosophy, Journal for the History of Philosophy.

«ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ303**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**3ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΓΛΑΪΑ ΜΕΛΑ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα *Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.* *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Το μάθημα στοχεύει να εισαγάγει τους φοιτητές στην κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία των νεότερων χρόνων. Πιο συγκεκριμένα, ενδιαφέρει η ιδιαίτερη τροπή που παίρνει η πολιτική

και κοινωνική σκέψη υπό την επίδραση του κινήματος του Διαφωτισμού και εξετάζονται οι αποτυπώσεις της στον τρόπο πρόσληψης του κοινωνικού φαινομένου, στη σχέση προσώπου και κοινότητας, στη συγκρότηση της πολιτικής κοινωνίας και σε ζητήματα νομιμοποίησης της πολιτικής εξουσίας. Στο μάθημα εξετάζονται οι δύο βασικοί πυλώνες της φιλοσοφικής θεμελίωσης του φιλελευθερισμού: (α) οι θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου και (β) ο κλασικός ωφελιμισμός..

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

(α) Να αναγνωρίζουν τις φιλοσοφικές προϋποθέσεις και τα βασικά χαρακτηριστικά της κοινωνικής και πολιτικής θεωρίας του φιλελευθερισμού.

(β) Να κατανοούν τους βασικούς σταθμούς του νεότερου πολιτικού και κοινωνικού φιλοσοφικού στοχασμού στην ιστορική του εξέλιξη.

(γ) Να ανασυγκροτούν τα κομβικά σημεία της σκέψης των πολιτικών φιλοσόφων της νεωτερικότητας.

(δ) Να διακρίνουν και να αποτιμούν τους βασικούς άξονες της ασκούμενης κριτικής στη φιλελεύθερη σκέψη.

(ε) Να εντοπίζουν τις ρίζες του σύγχρονου κοινωνικού και πολιτικού προβληματισμού στην κλασική σκέψη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
……
Άλλες…
…….

- Μελέτη, ανάλυση και κατανόηση φιλοσοφικών προβλημάτων.
- Φιλοσοφική ερμηνεία κειμένων.
- Συγκρότηση και διατύπωση φιλοσοφικών επιχειρημάτων.
- Εξοικείωση με την ιστορία της φιλοσοφίας.
- Βιβλιογραφική έρευνα στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και έρευνα με τη χρήση τεχνολογίας.
- Αυτόνομη εργασία.
- Προαγωγή ελεύθερης σκέψης.
- ΄Ασκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η πολιτική και κοινωνική θεωρία του Διαφωτισμού

Η κριτική διάσταση της διαφωτιστικής θεωρίας

Θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου

Thomas Hobbes
Ηθικός εγωισμός
Φυσική κατάσταση: ο πόλεμος όλων εναντίον όλων
Η νεωτερική έννοια της κυριαρχίας
Η ανάδυση του Λεβιάθαν
John Locke
Τα φυσικά δικαιώματα και το αίτημα του περιορισμού της εξουσίας
Η ταξική κατανόηση της κοινωνίας
Τα κριτήρια της πολιτικής νομιμοποίησης
Η ιδέα ενός μεικτού πολιτεύματος
Jean-Jacques Rousseau
Φυσική κατάσταση και κριτική στον πολιτισμό
Η έννοια της *amour-propre*
Ηθική και πολιτική αυτονομία
Ο πολιτικός ανθρωπισμός του Rousseau

Κλασικός Ωφελιμισμός

David Hume
Η κριτική στη συμβολαιική θεωρία
Συμπάθεια και αμερόληπτος παρατηρητής
Η ιδέα της ωφελιμότητας
Η τεχνητή αρετή της δικαιοσύνης
Jeremy Bentham
Το ηδονιστικό υπόβαθρο της θεωρίας
Ηθική συνεπειοκρατία
Ο ηδονιστικός λογισμός
Το ιδεώδες της μεγαλύτερης δυνατής ευτυχίας για τον μεγαλύτερο δυνατό αριθμό προσώπων
John Stuart Mill
Η κριτική στον Bentham
Ατομικότητα και ελευθερία
Κοινωνική ελευθερία και τυραννία της πλειοψηφίας
Η ιδέα της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	45
Ασκήσεις πεδίου	35
Μελέτη	45
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου 70% Συμμετοχή στο μάθημα (παράδοση ασκήσεων, προφορική παρουσίαση έρευνας κ.λ.π.) 30% Δυνατότητα εκπόνησης ενισχυτικής του βαθμού γραπτής εργασίας.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Βάκη, Φ., 2012. *Η πρόοδος στον Διαφωτισμό. Πρόσωπα και προσωπεία*. Αθήνα: Ευρασία.
- Βανδώρος, Σ., 2012. *Σιωπηλό βλέμμα. Για την πολιτική θεωρία του Ρουσσώ*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Cahn, S., 2011. *Classics of Political and Moral Philosophy*. New York: Oxford University Press.
- Δημητρίου, Σ., 2021. *Ο ελεύθερος άνθρωπος. Ο πολιτικός ανθρωπισμός και η «πολιτική μηχανή» του Ζαν-Ζακ Ρουσσώ*. Αθήνα: Πόλις.
- Δρόσος, Δ. (επιμ.), 2008. *Αρετές και συμφέροντα. Η βρετανική ηθική σκέψη στο κατώφλι της νεωτερικότητας*. Αθήνα: Σαββάλας.

- Δρόσος, Δ., 2016. *Το ευγενές εμπόριο της συμπάθειας. Αστικός πολιτισμός και ηθική κοινότητα στον Σκωτικό Διαφωτισμό*. Αθήνα: Νήσος.
- Gausset, M., 2009. *Η άνοδος της δημοκρατίας*. Μτφρ. Α. Κιουπκιολής. Αθήνα: Πόλις.
- Haddock, B., 2009. *Ιστορία της πολιτικής σκέψης*. Αθήνα: Πατάκης.
- Held, D., 2007. *Μοντέλα δημοκρατίας*. Μτφρ. Μ. Τζιαντζή, Κ. Κέη, Γ. Βογιατζής. Αθήνα: Πολύτροπον.
- Heywood, A., 2007. *Πολιτικές ιδεολογίες*. Αθήνα: Επίκεντρο.
- Hobbes, T., 1989. *Λεβιάθαν. Ύλη, μορφή και εξουσία μιας εκκλησιαστικής λαϊκής πολιτικής κοινότητας*. Μτφρ. Α. Μεταξόπουλος. Αθήνα: Γνώση.
- Κιτρομηλίδης, Π., 2014. *Νεότερη πολιτική θεωρία*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Larmore, Ch., 1998. *Η ρομαντική κληρονομιά*. Μτφρ. Σ. Ροζάνης. Αθήνα: Πόλις.
- Locke, J., 2011. *Δεύτερη Πραγματεία περί κυβερνήσεως*. Μτφρ. Π. Κιτρομηλίδης. Αθήνα: Πόλις.
- Manent, P., 1996. *An Intellectual History of Liberalism*. Princeton University Press.
- Mill, J.S., 2011. *Ωφελιμισμός*. Μτφρ. Φ. Παιονίδης. Αθήνα: Πόλις.
- Mill, J.S., 2018. *Περί ελευθερίας*. Μτφρ. Γ. Βογιατζής. Αθήνα: Ηριδανός.
- Πλάγγεσης, Γ., 2009. *Νεότερη πολιτική και κοινωνική φιλοσοφία. Από τον Machiavelli στον Marx*. Αθήνα: University Studio Press.
- Ryan, A., 2012. *The Making of Modern Liberalism*. Princeton University Press.
- Rousseau, J.J., 2012. *Το κοινωνικό συμβόλαιο ή αρχές πολιτικού δικαίου*. Μτφρ. Β. Γρηγοροπούλου & Α. Στάυνχαουερ. Αθήνα: Πόλις.
- Rousseau, J.-J., 2021. *Λόγος περί της καταγωγής και των θεμελίων της ανισότητας μεταξύ των ανθρώπων*. Επιμ. Σ. Τόκου. Αθήνα: Αγγελάκη.
- Schmid, M., 2004. *Θεωρίες της δημοκρατίας*. Μτφρ. Ε. Δεκαβάλλα. Αθήνα: Σαββάλας.
- Σιακαντάρης, Γ., 2012. *Ζαν-Ζακ Ρουσσώ. Ο φιλόσοφος της πεφωτισμένης δημοκρατίας*. Αθήνα: Πόλις.
- Συλλογικό, 2005. *Θεωρίες της πολιτικής και του κράτους. Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, Hegel*. Μτφρ. Μ. Αγγελίδης. Αθήνα: Σαββάλας.
- Στυλιανού, Α., 2006. *Θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου. Από τον Γκρότιους στον Ρουσσώ*. Αθήνα: Πόλις.
- Τέγος, Σπ., 2019. *Τελετουργικός Διαφωτισμός. Πεποιθήσεις, ιεροτελεστίες και πολιτικές τελετουργίες στη φιλοσοφία των David Hume και Jean-Jacques Rousseau*. Αθήνα: Αρμός.

4ο ΕΞΑΜΗΝΟ

«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ401**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**4ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΝΤΗΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΡΑΞΗΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Στο επίκεντρο του μαθήματος *Σύγχρονη Φιλοσοφία ΙΙ* βρίσκεται ο φιλοσοφικός λόγος της νεωτερικότητας με τις αναγκαίες επεκτάσεις του στη φιλοσοφία της τέχνης και την κοινωνική θεωρία. Η έννοια της νεωτερικότητας σημάδεψε καθοριστικά τις φιλοσοφικές θεωρίες του

20ού αι. Παρ' ότι απαντά αρχικά στο πεδίο της θεωρίας της καλλιτεχνικής και αισθητικής ανάπτυξης της τέχνης ήδη από τα μέσα του 19ου αι. η κοινωνιολογία και η φιλοσοφία εν αντιθέσει προς τη θεωρία της λογοτεχνίας χρησιμοποίησαν τον όρο στον 20ό αι. για να προσδιορίσουν είτε εμπειρικά την εποχή της νεωτερικότητας είτε κανονιστικά για την ανάπτυξη της φιλοσοφίας του υποκειμένου του Διαφωτισμού είτε κοινωνικοοικονομικά για τις διαδικασίες εκσυγχρονισμού της δυτικής κοινωνίας είτε κριτικά, αισθητικά για την κοινωνική και καλλιτεχνική κατάσταση του ύστερου καπιταλισμού. Στην ακμή της μετανεωτερικότητας ετέθη εκ νέου προς συζήτηση τόσο η έννοια της νεωτερικότητας όσο και το ζήτημα της ιστορικότητάς της ως της τελευταίας εποχής των μεγάλων κατευθυντήριων ιδεών και λόγων (λ.χ. της προόδου ή της χειραφέτησης).

Η στοχοθεσία του μαθήματος είναι να αναπτυχθούν καταρχάς αναλυτικοσυνθετικά, αναστοχαστικά και κριτικά τα επιχειρήματα, τα κίνητρα και οι εφαρμογές των φιλοσοφικών θεωριών της νεωτερικότητας κατανοώντας την κατάσταση της εποχής μας. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν εντρυφήσει στις φιλοσοφικές θεωρίες της νεωτερικότητας, θα έχουν αποσαφηνίσει το πλαίσιό τους και τα βασικά τους ζητήματα και θα δύνανται να προχωρήσουν σε περαιτέρω εξειδίκευση και εμβάθυνση σε επιμέρους περιοχές τους.

Το έργο του Jürgen Habermas *Ο φιλοσοφικός λόγος της νεωτερικότητας*, που είναι υποδειγματικό για την έκπτυξη και ανάλυση του φιλοσοφικού λόγου της νεωτερικότητας, συνοδεύει την αναλυτικοσυνθετική, αναστοχαστική και κριτική ανάπτυξη του μαθήματος. Στο φροντιστήριο του μαθήματος θα αναγνωσθούν, θα σχολιασθούν και θα ερμηνευθούν κριτικά αποσπάσματα από τα έργα των Habermas, Benjamin, Hegel, Schiller, Nietzsche, Horkheimer, Adorno, Heidegger, Lyotard, Derrida, Bataille, Foucoult, Καστοριάδη και Luhmann.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Οι ικανότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι:

- η αυτόνομη και ομαδική εργασία,
- η εργασία σε διεπιστημονικό πλαίσιο,
- ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα,
- η άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής και
- η ανάλυση και επίλυση επίκαιρων φιλοσοφικών προβλημάτων της εποχής μας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η συνείδηση του χρόνου στη νεωτερικότητα και το ανεκπλήρωτο πρόγραμμα του Benjamin
- Η έννοια της νεωτερικότητας στους Hegel και Schiller
- Οι Νεοεγελιανοί και η άνοδος της κοινωνικής θεωρίας

- Η προαναγγελία της μετανεωτερικότητας στον Nietzsche
- Η κριτική του Διαφωτισμού στους Horkheimer και Adorno
- Η κριτική της Μεταφυσικής στον Heidegger
- Η μεταμοντέρνα κατάσταση στον Lyotard
- Η κριτική του Derrida στον φωνοκεντρισμό
- Η έννοια της νεωτερικότητας στον Bataille
- Η κριτική του λόγου στον Foucault
- Η φαντασιακή θέσμιση της κοινωνίας στον Καστοριάδη
- Η θεωρία των συστημάτων του Luhmann
- Κριτική ανασκόπηση και τελικός απολογισμός: είναι κανονιστικό για την εποχή μας το περιεχόμενο της νεωτερικότητας;

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές και στην εκπόνηση εργασιών.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Φροντιστήριο	10
Μελέτη βιβλιογραφίας	20
Παρουσίαση εργασίας	10
Συγγραφή εργασίας	10
Αυτοτελής Μελέτη	36
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες*	Γλώσσα αξιολόγησης η Ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης, γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, ανάλυση, σχολιασμός κειμένων και επίλυση προβλημάτων στο Φροντιστήριο, πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία (γερμανική, αγγλική, γαλλική).

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου, επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Τα κριτήρια της αξιολόγησης: Παρακολούθηση/συμμετοχή: 20% Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, εργασία στο φροντιστήριο: 20% Γραπτή εξέταση: 60%

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πηγές

I.

- Habermas, Jürgen: „Die Moderne – ein unvollendetes Projekt“, στο Jürgen Habermas, *Zeitdiagnosen. Zwölf Essays 1980-2001*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2003, 7-26.
- Habermas, Jürgen: *Die neue Unübersichtlichkeit*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1985.
- Habermas, Jürgen: *Ο φιλοσοφικός λόγος της νεωτερικότητας*, ελλ. μτφρ. Α. Αναγνώστου/Α. Καραστάθη, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 3η έκδ. 2007.
- Βέλτσος, Γιώργος: *Η διαμάχη. Κείμενα για τη νεοτερικότητα*, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον, 2004.
- Jauß, Hans Robert: „Der literarische Prozeß des Modernismus von Rousseau bis Adorno“, στο Ludwig von Friedeburg/Jürgen Habermas: *Adorno-Konferenz 1983*, Frankfurt am Main: Suhrkamp 1983, 95-130.
- Ταίηλορ, Τσάρλς: *Οι δυσανεξίες της νεωτερικότητας*, ελλ. μτφρ. Μ. Πάγκαλος, Αθήνα: εκδόσεις Εκκρεμές, 2006.

II.

- Αντόρνο, Τέοντορ Β./Χορκχάιμερ, Μαξ: *Διαλεκτική του διαφωτισμού. Φιλοσοφικά αποσπάσματα*, ελλ. μτφρ. Λ. Αναγνώστου, Αθήνα: εκδόσεις νήσος, 1996.
- Benjamin, Walter: *Über den Begriff der Geschichte*, στο Walter Benjamin, *Werke und Nachlaß. Kritische Ausgabe*, G. Raulet (επιμ.), τόμ. 19, Berlin: Suhrkamp, 2010.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich: *Grundlinien der Philosophie des Rechts*, Johannes Hoffmeister Textedition, Hamburg: Meiner, 5η έκδ. 1995.
- Καστοριάδης, Κορνήλιος: *Η φαντασιακή θέσμιση της κοινωνίας*, ελλ. μτφρ. Σ. Χαλικιάς/Κ. Σπαντιδάκης/Γ. Σπαντιδάκη, Αθήνα: εκδόσεις Ράππα, 2η έκδ. 1985.
- Luhmann, Niklas: *Soziale Systeme. Grundriß einer allgemeinen Theorie*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1987.
- Λυοτάρ, Ζαν-Φρανσουά: *Η μεταμοντέρνα κατάσταση*, ελλ. μτφρ. Κ. Παπαγιώργης, Αθήνα: εκδόσεις Γνώση, 1988.
- Μπατάιγ, Ζωρζ: *Ο ερωτισμός*, ελλ. μτφρ. Μ. Χουλιαρά, Αθήνα: εκδόσεις Εντροπία, 1981.
- Νίτσε, Φρίντριχ: *Ανεπίκαιροι στοχασμοί*, ελλ. μτφρ. Ι. Σ. Χριστοδούλου, Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Εκδοτική Θεσσαλονίκης, 2006.
- Ντερριντά, Ζακ: *Περί γραμματολογίας*, ελλ. μτφρ. Κ. Παπαγιώργης, Αθήνα: εκδόσεις Γνώση, 1990.

- Σίλλερ, Φρήντριχ: *Περί της αισθητικής παιδείας του ανθρώπου. Σε μια σειρά επιστολών*, ελλ. μτφρ. Κ. Ανδρουλιδάκης, Αθήνα: Ιδεόγραμμα 2006.
- Φουκώ, Μισέλ: *Η τάξη του λόγου*, ελλ. μτφρ. Χ. Χρηστίδης/Μ. Μαϊδάτσης, Αθήνα: εκδόσεις Ηριδανός, χ.χ.
- Χάιντεγγερ, Μάρτιν: *Είναι και χρόνος*, ελλ. μτφρ. Γ. Τζαβάρας, Αθήνα: εκδόσεις Δωδώνη, τόμ. Α' 1978, τόμ. Β' 1985.

Βιβλιογραφία

- Appadurai, Ariun: *Νεωτερικότητα χωρίς σύνορα. Πολιτισμικές διαστάσεις της παγκοσμιοποίησης*, ελλ. μτφρ. Κ. Αθανασίου, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2014.
- Arendt, Hannah: *Η κρίση της κουλτούρας και άλλα κείμενα*, ελλ. μτφρ. Γ. Ν. Μερτίκας, Αθήνα: εκδόσεις Στάσει εκπίπτοντες, 2012.
- Bauman, Zygmunt: *Moderne und Ambivalenz. Das Ende der Eindeutigkeit*, Hamburg: Hamburger Edition, 2005.
- Bauman, Zygmunt/Bordoni, Carlo: *Η νεωτερικότητα σε κρίση*, ελλ. μτφρ. Γ. Λυκιαρδόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Ύψιλον, 2016.
- Bell, Daniel: *Die kulturellen Widersprüche des Kapitalismus*, Frankfurt am Main/New York: Campus Verlag, 1991.
- Bohrer, Karl Heinz (επιμ.): *Mythos und Moderne*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1983.
- Boltanski, Luc/ Chiapello, Ève: *Der neue Geist des Kapitalismus*, Konstanz: UKV 2003.
- Bürger, Peter: *Η θεωρία της πρωτοπορίας*, ελλ. μτφρ. Γ. Σαγκριώτης, Αθήνα: εκδόσεις Νεφέλη, 2010.
- Calinescu, Matei: *Πέντε όψεις της νεωτερικότητας. Μοντερνισμός, πρωτοπορία, παρακμή, κιτς, μεταμοντερνισμός*, ελλ. μτφρ. Α. Παππάς, Αθήνα: ΑΣΚΤ-ΕΛΚΕ: 2011.
- Friedeburg, Ludwig von/Habermas, Jürgen: *Adorno-Konferenz 1983*, Frankfurt am Main: Suhrkamp 1983.
- Giddens, Anthony: *Οι συνέπειες της νεωτερικότητας*, ελλ. μτφρ. Γ. Μερτίκας, Αθήνα: εκδόσεις Κριτική, 2η έκδ. 2014.
- Greenblatt, Stephen: *Ο Λουκρήτιος και οι απαρχές της νεωτερικότητας*, ελλ. μτφρ. Δ. Κανελλοπούλου, Αθήνα: εκδόσεις ΜΙΕΤ, 2018.
- Hall, Stuart/Gieben, Bram: *Η διαμόρφωση της νεωτερικότητας. Οικονομία, κοινωνία, πολιτική, πολιτισμός*, ελλ. μτφρ. Θ. Τσακίρης/Β. Τσακίρης, Αθήνα: εκδόσεις Σαββάλας, 2η έκδ. 2003.
- Harvey, David: *Η κατάσταση της μετανεωτερικότητας. Διερεύνηση των απαρχών της πολιτισμικής μεταβολής*, ελλ. μτφρ. Ε. Αστερίου, Αθήνα: εκδόσεις Μεταίχμιο, 2009.
- Henrich, Dieter: *Hegel im Kontext*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1971.
- Herf, Jeffrey, *Αντιδραστικός Μοντερνισμός. Τεχνολογία, κουλτούρα και πολιτική στη Βαϊμάρη και το Γ' Ράιχ*, Ηράκλειο: ΠΕΚ, 2020.
- Jameson, Fredric: *Το μεταμοντέρνο ή η πολιτισμική λογική του ύστερου καπιταλισμού*, ελλ. μτφρ. Γ. Βάρσος, Αθήνα: εκδόσεις Νεφέλη, 1999.
- Jameson, Fredric: *Μια μοναδική νεωτερικότητα. Δοκίμιο για την οντολογία του παρόντος*, ελλ. μτφρ. Σ. Μαρκέτος, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2007.

- Lukács, Georg: *Die Zerstörung der Vernunft. Der Weg des Irrationalismus von Schelling zu Hitler*, Berlin: Aufbau-Verlag, 1955.
- Μαρκούζε, Χέρμπερτ: *Λόγος και επανάσταση. Ο Χέγκελ και η γένεση της κοινωνικής θεωρίας*, ελλ. μτφρ. Γ. Λυκιαρδόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Ύψιλον, 1985.
- Rantis, Konstantinos: „Adornos Theorie der Kulturindustrie. Eine kritische Bewertung in Zeiten kapitalistischer Globalisierung“, στο Niederauer, Martin / Schweppenhäuser, Gerhard (επιμ.), „Kulturindustrie“: Theoretische und empirische Annäherungen an einem populären Begriff, Wiesbaden: Springer VS, 2017, 87-104.
- Schnädelbach, Herbert: *Philosophie in Deutschland 1831-1933*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1983.
- Schrift, Alan: *Η γαλλική φιλοσοφία στον 20ό αιώνα. Μορφές και θέματα*, ελλ. μτφρ. Β. Ντζούνης, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον, 2016.
- Τάτσης, Νίκος Χ.: *Νεωτερικότητα και κοινωνική αλλαγή. Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις*, Αθήνα: εκδόσεις νήσος, 2004.
- Wellmer, Albrecht: *Zur Dialektik der Moderne und Postmoderne*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1985.

«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ402**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**4ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	**ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*			
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Γενικού Υποβάθρου , Ειδικού Υπόβαθρου, Ειδικότητας*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

- Οι μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι:
- Να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες τις βασικές αρχές προβληματικής και μεθοδολογίας του φιλοσοφικοεπιστημονικού πεδίου.
- Να αντιληφθούν τα σημεία σύγκλισης αλλά και τις αποστάσεις της φιλοσοφικής από την επιστημονική δραστηριότητα.
- Να διακρίνουν τα επιστημολογικά προβλήματα και τη μεθοδολογία διερεύνησης στο οικείο γνωστικό πεδίο.
- Να επισημανθεί το κομβικό σημείο της διεπιστημονικότητας.
- Σαφής απόκτηση δεξιοτήτων για την εννοιολογική οριοθέτηση του πεδίου της φιλοσοφίας και της επιστήμης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής
και επαγωγικής σκέψης

Οι γενικές ικανότητες του μαθήματος αποσκοπούν:

- Στη διερεύνηση και παράθεση της εξέλιξης των επιστημονικών ιδεών καθώς και στη διακριτότητα των φιλοσοφικών ρευμάτων αναφορικά με την φιλοσοφία της επιστήμης.
- Στον εντοπισμό, ανάλυση και μεθοδολογία αναφορικά με τη σύνθεση δεδομένων του επιστημονικού πεδίου.
- Στη συγκρότηση την κατηγοριοποίηση και τον ενδεχόμενο ανασυνδυασμό του νοήματος των εννοιών που παρατίθενται στο συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο.
- Στην κατανόηση του ιστορικοκοινωνικού πλαισίου της προβληματικής.
- Στην μαθησιακή ωριμότητα για την κατανόηση και δημιουργία νέων ερευνητικών προοπτικών διεπιστημονικότητας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Κριτική στις αντιλήψεις του Λογικού Θετικισμού.
- Θεωρία και Παρατήρηση.
- Η «Νέα Φιλοσοφία της Επιστήμης».
- Όψεις του Ρεαλισμού.
- Εννοιολόγηση και Κανονιστικότητα.
- Η απροσδιοριστία του νοήματος.
- «Ενάντια στη Μέθοδο».
- Πρόβλεψη και Κατανόηση.
- Τα «Εισιτήρια Συναγωγών».
- Επιστήμη και Πολιτική.
- Επιστήμη και Θρησκεία.
- Αντιληπτική εμπειρία και θρησκευτική εμπειρία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά Ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Αυτοτελής Μελέτη	86
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	I. **<u>Γραπτή τελική εξέταση</u>** (100%). • Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν ένα θέμα σε μορφή δοκιμίου έκτασης 3 περίπου σελίδων, με υλικά (πληροφορίες και επιχειρήματα) που θα αντλήσουν από τις παραδόσεις και την προτεινόμενη βιβλιογραφία. • Κριτήρια αξιολόγησης του δοκιμίου είναι η ορθότητα των πληροφοριών που παραθέτονται από τους/τις εξεταζόμενους/ες, η πειστικότητα και η λογική συνοχή των εξηγήσεων που προτείνονται καθώς και η μεθοδολογία

	συγκρότησης της προβληματικής υπό εξέταση εννοιών.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

***ΣΥΝΑΦΗ ΒΙΒΛΙΑ, ΜΕΛΕΤΕΣ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑ*:**

- Ν. Αυγελής, *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης,* Σταμούλης, 2010.
- Salmon, Earman, *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης,* ΠΕΚ, 2000.
- Kenny, *Ιστορία της Δυτικής Φιλοσοφίας,* Νεφέλη, 2005.
- D. Lindberg, *Απαρχές της Δυτικής Επιστήμης,* Ε.Μ.Π, 1999.
- Α. Μπαλτάς, Κ. Στεργιόπουλος, *Φιλοσοφία και Επιστήμες στον 20ο αιώνα,*2013.
- Γ. Ρουσόπουλος, *Φιλοσοφία της Επιστήμης* , 2011.
- Γ. Ρουσόπουλος, *Γνωσιολογία,* Αθήνα: Gutenberg, 2009.
- Σ. Βοσνιάδου (επιμ.), *Γνωσιακή Επιστήμη,* Gutenberg, 2004.
- Β. Κάλφας, *Επιστημονική Πρόοδος και Ορθολογικότητα,* Σύγχρονα Θέματα,1983.
- J. Kim, *Η Φιλοσοφία του Νου,* Leader, 2005.
- T. Kuhn, *Δομή των Επιστημονικών Επαναστάσεων,* Σύγχρονα Θέματα, 1981.
- Victor Kraft, *Ο Λογικός Θετικισμός,* Μτφ. Α..Μανάκος, Αθήνα: Γνώση, 1985.
- J. Losee, *Η Φιλοσοφία της Επιστήμης,* (Α. Χρηστίδης μετ.), Βάνιας, 1985.
- David Papineau, *Φιλοσοφικός Νατουραλισμός,* Αθήνα: Leader Books, 2006.
- Σ. Ψύλλος, Δ. Πορτίδης, *Λογική,* Νεφέλη, 2007.
- D. Dennett, D. Hofstadter, *Το Εγώ της Νόησης,* Αθήνα: Κάτοπτρο, 1993.
- P. Davies, *Θεός και Μοντέρνα Φυσική,* Κάτοπτρο, 1990.
- J. H. Brooke, *Επιστήμη και Θρησκεία,* Μτφρ. Β. Βακάκη,Επιμ. Κ. Γαβρόγλου, ΠΕΚ, 2008
- Γ.Μαραγκός, *Γνωσιολογισμοί,* Αθήνα: Οδυσσέας.
- Αιμ. Μεταξόπουλος, *Σύμβαση και Αλήθεια,* Παπαζήσης, 1988.
- D. Hume, *Πραγματεία για την Ανθρώπινη Νόηση,* Πατάκης, 2005.
- Russell, *Analysis of Mind,* Allen and Unwin, 1921.
- Russell, *Mysticism and Logic,* Allen and Unwin, 1963.
- H. Maturana, F. Varela, *Το δέντρο της Γνώσης,* Κάτοπτρο, 1992.
- L. Russo, *Η λησμονημένη Επανάσταση,* Δίαυλος, 2006.
- M. Williams, *Προβλήματα της Γνώσης,* Leader Books, 2013.
- Δ.Σαρδελής,Τ.Κυπριανίδης, *Η ΔυναμικήτωνΕπιστημονικώνΕπαναστάσεων.*
- Stephen Hawking, *Το Χρονικό του Χρόνου,* Κάτοπτρο, 1988.
- W. Sellars, *Ο Εμπειρισμός και η Φιλοσοφία του Νου,* Εστία, 2005.
- J. Powers, *Φιλοσοφία και Νέα Φυσική,* ΠΕΚ, 1995.
- H. Brown, *Αντίληψη, Θεωρία και Δέσμευση,* ΠΕΚ. 1995.
- R. Westfall, *Η Συγκρότηση της Σύγχρονης Επιστήμης,* ΠΕΚ.
- John Searle, *Νους, Εγκέφαλος και Επιστήμη,* ΠΕΚ.
- Alan Chalmers (μετ. Γ. Φουρτούνης), *Τι είναι αυτό που λέμε Επιστήμη,* ΠΕΚ.
- Grant, *Οι Φυσικές Επιστήμες τον Μεσαίωνα,* ΠΕΚ.
- P. Macherey, *Από τον Καγκιλέμ στον Φουκώ,* Πλέθρον, 2010.
- P. Duhem, *Σώζειν τα Φαινόμενα,* Νεφέλη, 2007.
- Δ. Δαγκλής, *Φυσική Επιστήμη και Πραγματικότητα,* Νήσος, 2011.

- Σ. Ψύλλος, *Επιστήμη και Αλήθεια,* Οκτώ, 2008.
- N. Hanson, *Πρότυπο Ανακάλυψης,* ΠΕΚ, 2008.
- S. Shapiro, *Σκέψεις για τα Μαθηματικά,* Εκδ. Παν. Πατρών, 2006.
- J. Ladyman, *Τι είναι η Φιλοσοφία της Επιστήμης,* ΠΕΚ,2015.
- Hacking, *Αναπαριστώντας και Παρεμβαίνοντας,* ΕΜΠ, 2002.
- Δ. Αναπολιτάνος, *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία των Μαθηματικών,*Νεφέλη,1985.
- Μ. Πουρνάρη, *Επιστημική Δικαιολόγηση,* Νήσος, 2013.

«ΘΕΩΡΙΕΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ404**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**4ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΘΕΩΡΙΕΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ** **ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΚΟΛΥΜΠΑΡΗ** **ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ** **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α*

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένονται είναι, οι φοιτητές/τριες:

- Να γνωρίζουν τις βασικές έννοιες των θεωριών της συμβολικής αλληλεπίδρασης και της συμβολικής ανθρωπολογίας και να κατανοούν τα ζητήματα που τίθενται στο επιστημονικό τους πεδίο.
- Να προσεγγίζουν και να εξετάζουν τη σχολική τάξη ως κοινωνικό πλαίσιο αλληλεπίδρασης που επηρεάζει τη διαμόρφωση της κοινωνικής ταυτότητας των μαθητών/τριών, καθώς και την εκπαιδευτική τους εμπειρία.
- Να κατανοούν τα δομικά στοιχεία και τα χαρακτηριστικά της παιδαγωγικής αλληλεπίδρασης στη σχολική τάξη.
- Να διακρίνουν τους παράγοντες που επιδρούν στην επικοινωνία στη σχολική τάξη.
- Να αναπτύξουν κριτική σκέψη ως προς την κοινωνική μάθηση που συντελείται στο σχολείο.
- Να εξοικειωθούν στην ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών που αφορούν στην επικοινωνία στη σχολική τάξη, τις σχέσεις εκπαιδευτικού-μαθητή/τριας και των μαθητών/τριών μεταξύ τους.
- Να αξιοποιούν γνώσεις και να επιλέγουν κατάλληλους παιδαγωγικούς χειρισμούς με στόχο τη βελτίωση των ανθρωπίνων σχέσεων και του κλίματος της σχολικής τάξης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να έχουν αποκτήσει τις ακόλουθες γενικές ικανότητες:

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις και λήψη αποφάσεων.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Ικανότητα αναστοχασμού σε ζητήματα κοινωνικών επιρροών στην εκπαίδευση.
- Επίδειξη σεβασμού στη διαφορετικότητα και τη πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής και επαγγελματικής ευαισθησίας σε θέματα κοινωνικών και πολιτισμικών διαφορών στη σχολική τάξη.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συνοπτική περιγραφή του μαθήματος:

Το μάθημα εστιάζει στις κυριότερες θεωρητικές προσεγγίσεις που έχουν αναπτυχθεί ως προς την κοινωνική μάθηση που συντελείται στο πλαίσιο του σχολικού θεσμού. Εξετάζονται οι θεωρίες της συμβολικής αλληλεπίδρασης και της συμβολικής ανθρωπολογίας, όπου αναλύεται η σχολική τάξη ως κοινωνικό πλαίσιο αλληλεπίδρασης και εξετάζονται ζητήματα επικοινωνίας, παιδαγωγικές καταστάσεις και πρακτικές.

Οι οπτικές και οι αντίστοιχες θεωρίες αναλύονται με αναφορά στα κρίσιμα ζητήματα της επικοινωνίας, των ρόλων, των ταυτοτήτων, των σχέσεων εκπαιδευτικού-μαθητών/τριών

καθώς και μαθητών/τριών μεταξύ τους, τα οποία προσδιορίζουν τον χαρακτήρα και το περιεχόμενο της κοινωνικής μάθησης. Έμφαση δίνεται στις έκδηλες και άδηλες πλευρές της παιδαγωγικής πράξης και αλληλεπίδρασης, στη σπουδαιότητα της κατανόησης της γνώσης που παράγεται ως αποτέλεσμα της κοινωνικής μάθησης και στους τρόπους με τους οποίους αυτή η γνώση επηρεάζει την εκπαιδευτική εμπειρία των μαθητών/τριών. Παρουσιάζονται, επίσης, παραδείγματα ερευνών και αναλύονται σχετικά κείμενα, ώστε να επισημανθεί η θεωρητική και μεθοδολογική συμβολή των θεωρητικών προσεγγίσεων της συμβολικής αλληλεπίδρασης και ανθρωπολογίας στη μελέτη και την κατανόηση της σύνθετης εκπαιδευτικής πραγματικότητας.

Θεματικές ενότητες:

- Εισαγωγή. Αποσαφήνιση βασικών όρων και εννοιών: κοινωνικοποίηση, κοινωνική αλληλεπίδραση, αγωγή, ταυτότητα, επικοινωνία.
- Αγωγή και κοινωνικοποίηση: προ-επιστημονικές και περιγραφικές θεωρητικές προσεγγίσεις.
- Μικρο-ερμηνευτικές προσεγγίσεις Ι: η θεωρία της Συμβολικής Αλληλεπίδρασης.
- Μελέτη και ανάλυση δημοσιευμένων ερευνών/κειμένων από τη σκοπιά της συμβολικής αλληλεπίδρασης.
- Μικρο-ερμηνευτικές προσεγγίσεις ΙΙ: η προσέγγιση της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας. Πολιτισμικά σύμβολα και κοινωνική μάθηση.
- Μελέτη και ανάλυση δημοσιευμένων ερευνών/κειμένων από τη σκοπιά της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας.
- Η παιδαγωγική αλληλεπίδραση και η επικοινωνία ως παράγοντες κοινωνικοποίησης και αγωγής.
- Ο συμβολικός χαρακτήρας της αλληλεπίδρασης, δομικά στοιχεία, ρόλοι και ταυτότητες.
- Διαταραχές στην επικοινωνία, συγκρούσεις και προβληματικές καταστάσεις στην σχολική τάξη.
- Η σχολική τάξη ως κοινωνική ομάδα συνομηλίκων: τυπική και άτυπη δομή, ρόλοι, σχέσεις, δίκτυα επικοινωνίας.
- Πολιτισμική ετερότητα και "κοινή γνώση": η διυποκειμενική συνάντηση στη σχολική τάξη.
- Παιδαγωγικοί χειρισμοί για τη βελτίωση της παιδαγωγικής διαδικασίας και των σχέσεων της σχολικής τάξης.
- Σύνοψη-Κριτική Επισκόπηση-Επίλυση Απορριών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Διαλέξεις, πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, συζήτηση-διάλογος με τους φοιτητές/τριες.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες. • Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του μαθήματος με την ανάρτηση των παραδόσεων, άλλου υποστηρικτικού υλικού και αρθρογραφίας. • Χρήση διαδικτύου για πρόσβαση σε επιλεγμένες βάσεις δεδομένων και επιστημονικά περιοδικά.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	***Δραστηριότητα*** | ***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	Διαλέξεις, διαδραστική διδασκαλία με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών/τριών	39
	Μελέτη και κριτική ανάλυση μελετών περίπτωσης (case studies)	20
	Αυτοτελής μελέτη βιβλιογραφίας	20
	Πρόοδος	16
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	30
	Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. <u>Μέθοδοι αξιολόγησης</u>: (α) ενδιάμεση γραπτή εξέταση (πρόοδος) που βασίζεται σε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους και σύντομης απάντησης (40% στην τελική βαθμολογία). (β) συμπερασματική αξιολόγηση με γραπτή εξέταση σε: i) ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ii) ερωτήσεις κριτικής ανάλυσης σύντομου κειμένου με παιδαγωγικό περιεχόμενο που άπτεται του γνωστικού αντικειμένου του μαθήματος (60% στην τελική βαθμολογία). Διαφοροποιημένοι τρόποι αξιολόγησης: * Για φοιτητές/τριες με διαπιστωμένες μαθησιακές δυσκολίες δίνεται η δυνατότητα προφορικής εξέτασης. * Για φοιτητές/τριες Erasmus δίνεται η δυνατότητα εξέτασης μέσω της συγγραφής εκτεταμένου γραπτού δοκιμίου στην αγγλική γλώσσα.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Μπίκος, Κ. (2011). *Κοινωνικές σχέσεις και αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη.* Αθήνα: Ζυγός.
- Γκότοβος, Αθ. (1990). *Παιδαγωγική αλληλεπίδραση. Επικοινωνία και κοινωνική μάθηση στο σχολείο.* Αθήνα: Gutenberg.

-Επιπρόσθετη βιβλιογραφία για μελέτη:

- Blackledge, David & Barry Hunt (1995). *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης.* Αθήνα: Έκφραση.
- Charlot, Bernard (1999). *Η Σχέση με τη Γνώση.* Αθήνα: Μεταίχμιο.

- Κωνσταντίνου, Χ. (2015). *Το καλό σχολείο, ο ικανός εκπαιδευτκός και η κατάλληλη αγωγή.* Αθήνα: Gutenberg.
- Πηγιάκη, Π. (2004). *Εθνογραφία: η μελέτη της* ανθρώπινης διάστασης *στην κοινωνική και παιδαγωγική έρευνα.* Αθήνα: Γρηγόρη.
- Πλεξουσάκη, Ε. (2020). Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης και Εθνογραφία του σχολείου. Στο Α. Ανδρούσου & Β. Τσάφος (Επιμ.) *Οι Επιστήμες της Εκπαίδευσης: Ένα δυναμικό διεπιστημονικό πεδίο.* (σσ. 291-316). Αθήνα: Gutenberg.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Journal of Pedagogical Research.*
- *The Journal of Classroom Interaction.*
- *Learning, Culture and Social Interaction.*
- *Symbolic Interaction.*
- *International Journal of Educational Research.*
- *Anthropology & Education Quarterly.*
- *Studies in Educational Ethnography.*

5ο ΕΞΑΜΗΝΟ

«ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ501**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**5ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΝΕΟΤΕΡΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΕΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.)** **ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΓΚΟΛΦΩ ΜΑΓΓΙΝΗ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α*

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

- έχει μια εποπτική εικόνα των οντολογικών, γνωσιολογικών, πολιτικών και ηθικών ερωτημάτων που θέτει η νεότερη φιλοσοφία
- διακρίνει τις θέσεις κύριων φιλοσόφων όπως οι Kierkegaard, Nietzsche, Schopenhauer, Hume, Unamuno, Mill, James κ. ά.
- κατανοεί τις θεμελιώδεις ομοιότητες αλλά και διαφορές, που παρουσιάζουν οι θεωρίες, οι οποίες δικαιολογούν την συμπερίληψή τους σε μια κοινή περιοχή της ιστορίας της φιλοσοφίας
- παρακολουθεί την εξέλιξη των ιδεών και τις διεκτάσεις που αυτές προσλαμβάνουν

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

Αυτόνομη εργασία, ομαδική εργασία (οι φοιτητές σε ομάδες αναλαμβάνουν τη μελέτη επιστημονικών κειμένων από το χώρο της νεότερης φιλοσοφίας και συζητούν πάνω σε αυτά), άσκηση κριτικής (οι φοιτητές κριτικά προσεγγίζουν ανά ομάδες επιστημονικά άρθρα από τον χώρο της νεότερης φιλοσοφίας), παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε ορισμένες από τις κυρίαρχες φιλοσοφικές θεωρήσεις της νεότερης φιλοσοφίας (επιλέγοντας από τα ρεύματα του εμπειρισμού, του ιδεαλισμού, του υπαρξισμού κτλ) που αφορούν το άτομο και την αλληλεπίδρασή του με τις άλλες ανθρώπινες υπάρξεις, καθώς και συγκεκριμένες έννοιες όπως της αγωνίας, του πάθους, του έρωτα, του πόνου, του θανάτου, του φόβου, της απελπισίας, της απώλειας, της ελευθερίας, κ. ά. Εισαγωγικώς, θα εξετασθούν επιλεγμένα κείμενα και αντιλήψεις του Nietzsche, όπως και θα επιχειρηθεί ανάλυση των κυριοτέρων απόψεων του Soeren Kierkegaard. Ιδιαίτερη μνεία θα πραγματοποιηθεί σε συγκεκριμένα συγγράμματα του Δανού διανοητή, όπου θα διερευνηθεί η «σωκρατική» του προσέγγιση στο ζήτημα των ηθικών πράξεων και του διαχωρισμού τους από τις λοιπές ανθρώπινες ενέργειες υπό το «παράδοξο» πρίσμα της πίστης σε μια απόλυτη μεταφυσική αρχή. Επιπρόσθετη αναφορά θα επιχειρηθεί στη σημαντική διαφοροποίηση μεταξύ αισθητικού, ηθικού και θρησκευτικού βίου και στις έννοιες του πάθους, του Κακού, της ευδαιμονίας, της υπαρξιακής αγωνίας. Για την

κατανόηση των παθών θα εξεταστεί, συνακόλουθα, το φιλοσοφικό σύστημα του David Hume, ο ηθικός αντι-ρασιοναλισμός του (πρωτίστως η διάσταση μεταξύ λόγου και ηθικών κρίσεων), η λειτουργία της βούλησης, οι φυσικές και τεχνητές αρετές. Μέρος του μαθήματος θα αφιερωθεί στην παρουσίαση της φιλοσοφίας του Arthur Schopenhauer, ειδικότερα με ανάλυση των βασικών εννοιών της βούλησης, του έρωτος (ως μεταφυσικής αρχής), και των ηθικών κινήτρων, όπως του εγωισμού, της συμπόνιας. Έμφαση, θα δοθεί, επιπροσθέτως, στην αξιολόγηση και ερμηνεία της φιλοσοφίας του John Stuart Mill υπό το πρίσμα των λογικών προϋποθέσεων που θέτει στο σύστημα της λογικής του, ώστε να κατανοηθούν οι παράμετροι εκείνες της φιλοσοφίας του που αποκτούν συνάφεια με την προβληματική της ανθρώπινης ύπαρξης και τις διαστάσεις του ορθώς ζην, καθώς και οι περί αληθείας αντιλήψεις του William James που συνθέτουν μια στροφή της φιλοσοφίας προς την πραγματιστική αντιμετώπιση των φαινομένων του ανθρώπινου βίου. Μέρος του μαθήματος θα επικεντρωθεί στη διανόηση του Miguel de Unamuno και στις απολήξεις που οι παραπάνω ερμηνευτικές προσεγγίσεις προσλαμβάνουν στο χάραγμα του 20ου αιώνα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, παρουσιάσεις power point, οπτικοακουστικό υλικό). • Χρήση Τ.Π.Ε στην Επικοινωνία με τους Φοιτητές (e-mail).
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	39
Συγγραφή και παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας	39
Αυτοτελής μελέτη	5
Εξετάσεις	3
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης*	Μέθοδοι Αξιολόγησης: • Τελική Γραπτή εξέταση (50%): Στο τέλος του μαθήματος θα δοθούν εξετάσεις που θα αφορούν το σύνολο της διδαχθείσας ύλης του μαθήματος (Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	σύντομης ανάπτυξης με χρήση παραδειγμάτων εφαρμογής εννοιών και θεωριών) • Εκπόνηση και Προφορική Παρουσίαση προαιρετικής Εργασίας (50%): Η εργασία μπορεί να είναι ατομική ή και ομαδική (μέχρι δυο φοιτητές). Η εργασία θα αφορά στη μελέτη και παρουσίαση ενός ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου, το οποίο θα επιλέξει ο φοιτητής/τρια, με βάση τα ενδιαφέροντά του/της και σύμφωνα με τις θεματικές που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια των μαθημάτων. Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν δύο ή τρία από τα τέσσερα προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα. Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος, καθώς και από το σύγγραμμα. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί με στη διάρκεια των μαθημάτων. Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Arthur Schopenhauer, Μεταφυσική του Έρωτα, Ροές, Αθήνα 2009
- Arthur Schopenhauer, Περί της Ελευθερίας της Βούλησης, Ροές, Αθήνα 2016
- William James, Πραγματισμός, Εκκρεμές, Αθήνα 2006
- William James, Η βούληση της Πίστης, Printa, Αθήνα 2002
- David Hume, Πραγματεία για την Ανθρώπινη Φύση, Πατάκης, Αθήνα 2011
- Soeren Kierkegaard, Φόβος και Τρόμος, Νεφέλη, Αθήνα 1994
- Soeren Kierkegaard, Η έννοια της Αγωνίας, Δωδώνη, Αθήνα 2013
- Miguel de Unamuno, Το τραγικό αίσθημα της ζωής, Printa, Αθήνα 2011
- John Stuart Mill, Περί Ελευθερίας, Ηριδανός, Αθήνα 2018
- Friedrich Nietzsche, Γενεαλογία της Ηθικής, Πανοπτικόν, Αθήνα 2012

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

«ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ502**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**5ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΑΓΚΟΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Οι δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος είναι: • Κατανόηση των βασικών εννοιών της εκπαιδευτικής πολιτικής. • Κατανόηση της σχέσης μεταξύ του «κοινωνικού» και του «πολιτικού» • Διάκριση και κατανόηση της διαφοράς μεταξύ θεωρητικής διάστασης και πρακτικής εφαρμογής της εκπαιδευτικής πολιτικής. • Κατανόηση της έννοιας και της παραγωγής της εκπαιδευτικής πολιτικής σε διεθνές και σε εθνικό επίπεδο • Δυνατότητα πολιτικής ανάλυσης εκπαιδευτικών ζητημάτων • Δυνατότητα διατύπωσης ερευνητικών προβλημάτων σε ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής • Κατανόηση της επίδρασης των υπερεθνικών οργανισμών στο εκπαιδευτικό γίγνεσθαι των κρατών-μελών τους.

• Κατανόηση των ιστορικών φάσεων διαμόρφωσης της ελληνικής εκπαιδευτικής πολιτικής.
Γενικές Ικανότητες
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα δομείται στους ακόλουθους άξονες:

- Πολιτική και εκπαίδευση
- Εκπαίδευση & εκσυγχρονισμός
- Εκπαίδευση & Ανθρώπινο Κεφάλαιο
- Εκπαίδευση & Εξάρτηση
- Φύλο & Εκπαιδευτική Πολιτική
- Βασικά ζητήματα της εκπαιδευτικής πολιτικής σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο
- Φορείς άσκησης εκπαιδευτικής πολιτικής και παραγόμενα αποτελέσματα
- Ζητήματα και προβλήματα της εκπαιδευτικής πολιτικής στην Ελλάδα
- Το πρόβλημα των συνεχών εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, & στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	40
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30
Αυτοτελής μελέτη	40
Σύνολο Μαθήματος	**125**

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• **Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης** - για βελτίωση (Διαμορφωτική) - για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• **Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων** - για βελτίωση (Διαμορφωτική) - για βαθμολόγηση (Συμπερασματική) • **Γραπτή Εργασία** - για βελτίωση (Διαμορφωτική) - για βαθμολόγηση (Συμπερασματική) • **Προφορική Παρουσίαση** - για βελτίωση (Διαμορφωτική) - για βαθμολόγηση (Συμπερασματική) Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα επιλέγουν αν θέλουν να αξιολογηθούν: α) μέσω γραπτής εξέτασης **(100%)** **ή** β) μέσω συγγραφής & δημόσιας παρουσίασης βιβλιογραφικής ή ερευνητικής εργασίας (100%). <u>Η δυνατότητα εκπόνησης εργασίας θα εξαρτάται από τον αριθμό των δηλώσεων.</u>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Green, A. (2010). *Εκπαίδευση και Συγκρότηση του Κράτους. Η ανάδυση των εκπαιδευτικών συστημάτων στην Αγγλία, στη Γαλλία και στις ΗΠΑ*. Αθήνα: Gutenberg.
- Παπαδάκης, Ν. & Γράβαρης, Δ. (2005). *Εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Γουβιάς, Δ. & Θεριανός, Κ. (2014). *Εκπαιδευτική Πολιτική*. Αθήνα: Gutenberg.
- Παπαδάκης, Ν. Ε. (2003). *Εκπαιδευτική Πολιτική. Η εκπαιδευτική πολιτική ως κοινωνική πολιτική;* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Σταμέλος, Γ. & Βασιλόπουλος, Α. (2004). *Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική Πολιτική. Συγκρότηση - Θεματολογία - Μεθοδολογία υλοποίησης - Επιδράσεις στην ελληνική εκπαίδευση και κατάρτιση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

«ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ Ι»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΡ501**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**5ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ Ι** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΕΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.)** **ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΓΚΟΛΦΩ ΜΑΓΓΙΝΗ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα έχει αξιοποιήσει τις ακόλουθες μαθησιακές ευκαιρίες: • να ασχοληθεί ενδελεχώς και να εφαρμόσει βασικές αρχές της ερμηνείας ενός φιλοσοφικού κειμένου, με τις οποίες ο φοιτητής/η φοιτήτρια έχει ήδη έλθει σε επαφή

μέσω των μαθημάτων ερευνητικής μεθοδολογίας, σε ένα μείζον κείμενο της σύγχρονης ηπειρωτικής φιλοσοφίας, το οποίο ρίχνει ταυτοχρόνως γέφυρες σε άλλα φιλοσοφικά ρεύματα και συνομιλεί εν συνολώ με την ιστορία της φιλοσοφίας.

- να έχει εποπτεία των βασικών φιλοσοφικών θεωριών περί θανάτου μέσα από το πρίσμα ενός βασικού ρεύματος της σύγχρονης φιλοσοφίας που σχετίζεται με το Είναι, τον θάνατο, τον χρόνο και τη χρονικότητα, που είναι η ερμηνευτική φαινομενολογία του Martin Heidegger.
- να κατηγοριοποιεί τάσεις και κείμενα εντός της φιλοσοφικής παράδοσης που έχουν ως θέμα τον θάνατο και τη σχέση του με το ανθρώπινο υποκείμενο τόσο από την άποψη της οντολογίας όσο και από εκείνη της φιλοσοφικής ανθρωπολογίας.
- να διαπιστώσει απόψεις για το Είναι και για τον θάνατο σε φιλοσοφικούς στοχαστές που σημασιοδοτούν την κατοπινή εξέλιξη του υπαρξισμού, όπως ο Soeren Kierkegaard, οι οποίες θα ερμηνευτούν κριτικά σε μια διαλεκτική συμπαράθεση με τις απόψεις του Heidegger.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

Ένα μάθημα ερμηνευτικής φιλοσοφικών κειμένων, όπως το συγκεκριμένο, αναπτύσσει τις δεξιότητες, φιλοσοφικές και άλλες, του φοιτητή/της φοιτήτριας ως προς τα εξής:

- προάγει τον σεβασμό και την προσεκτική και εστιασμένη μελέτη των κειμένων με την αποφυγή της εφαρμογής προειλημμένων απόψεων και θέσεων και την καλλιέργεια της άμεσης επαφής με το αντικείμενο της φιλοσοφικών έρευνας, στη συγκεκριμένη περίπτωση, τον χρόνο στις διάφορες οντολογικές, γνωσιοθεωρητικές και ανθρωπολογικές του παραμέτρους.
- καλλιεργεί την αναλυτική σκέψη και τον κριτικό αναστοχασμό επάνω στις φιλοσοφικές έννοιες και τα φιλοσοφικά επιχειρήματα στο πλαίσιο θεωριών περί χρόνου που διαφοροποιούνται, ενίοτε αντιτάσσονται η μια στην άλλη και σε κάθε περίπτωση αναπτύσσουν συνθετικά μια οντολογία και ανθρωπολογία του Είναι και του Θανάτου σε συνθήκες σύγχρονης σκέψης αλλά ενσωματώνοντας ταυτοχρόνως στην ιστορία της φιλοσοφίας τις έννοιες αυτές.
- καλλιεργεί τη δεξιότητα της διάκρισης, εννοιολογικής και επιχειρηματολογικής, και αναπτύσσει την αφομοίωση εξειδικευμένων φιλοσοφικών λεξιλογίων.
- παράγει αυτόνομα φιλοσοφικό λόγο μέσα από την ανάπτυξη επιχειρημάτων και τον υποχρεωτικό γραπτό σχολιασμό των βασικών φιλοσοφικών θέσεων που αναπτύσσονται στο κείμενο είτε μεμονωμένα είτε σε ομάδα.
- Εισάγει τον φοιτητή/την φοιτήτρια στις αμιγώς φιλοσοφικές προκείμενες ενός θέματος όπως το Είναι και ο Θάνατος, το οποίο έχει και πλείστες άλλες παραμέτρους από τα πεδία άλλων επιστημών προάγοντας έτσι τη διεπιστημονικότητα και το διάλογο της φιλοσοφίας με τις επιστήμες, π.χ. τη φυσική, την κοσμολογία, την ψυχολογία κ.ά.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σε μια πρώτη φάση το μάθημα επιχειρεί να δώσει συνοπτικά τις βασικές ερμηνευτικές πρακτικές που αφορούν τη μελέτη φιλοσοφικών κειμένων προεκτείνοντας τον προβληματισμό που έχει ξεκινήσει από το πρώτο έτος σπουδών με τα μαθήματα ερευνητικής μεθοδολογίας, ιδιαιτέρως το δεύτερο στη σειρά μάθημα ερευνητικών πρακτικών. Κύριο κείμενο θα είναι το *Είναι και Χρόνος* (1927) του Heidegger, όπως και η *Επανάληψη* (1843) του Kierkegaard και η *Ασθένεια προς Θάνατο* του ιδίου (1849).

Κύρια θέματα θα είναι:

- Αυθεντικότητα, θάνατος και αγωνία εντός του Είναι-εδώ (Dasein).
- Η χρονικότητα ως το Είναι του Είναι-εδώ (Dasein).
- Ο τρόμος της συνείδησης στο Άγνωστο.
- Η κιρκεγνωριανή έννοια της Επανάληψης.
- Ο Έρως και ο Θάνατος.
- Η Αγωνία του Είναι (Angst) και το σωτηριολογικό ιδεώδες.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, παρουσιάσεις power point, οπτικοακουστικό υλικό) και μέσω της πλατφόρμας του e-course. • Χρήση Τ.Π.Ε στην Επικοινωνία με τους Φοιτητές (e-mail)) και μέσω της πλατφόρμας του e-course.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Μελέτη και ανάλυση του κειμένου με προφορικές παρουσιάσεις (2-3)	20
Ανεύρεση, μελέτη και ανάλυση ελληνικής και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας/δυνατότητα πρόσβασης στο κείμενο από το πρωτότυπο	20
Σύντομες ασκήσεις πεδίου κατ'οίκον ανά ερμηνευτική ενότητα με σκοπό την αφομοίωση	15

	Διάλεξη/ακαδημαϊκή παράδοση (συστηματική παρακολούθηση)	30
	Αυτοτελής μελέτη	40
	Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Μέθοδοι Αξιολόγησης: • **Τελική Γραπτή εξέταση** (50%): Στο τέλος του μαθήματος θα δοθούν εξετάσεις που θα αφορούν το σύνολο της διδαχθείσας ύλης του μαθήματος (Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης με χρήση παραδειγμάτων εφαρμογής εννοιών και θεωριών). • **Εκπόνηση και Προφορική Παρουσίαση προ-αιρετικής Εργασίας** (50%): Η εργασία μπορεί να είναι ατομική ή και ομαδική (μέχρι δυο φοιτητές). Η εργασία θα αφορά στη μελέτη και παρουσίαση ενός ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου, το οποίο θα επιλέξει ο φοιτητής/τρια, με βάση τα ενδιαφέροντά του/της και σύμφωνα με τις θεματικές που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια των μαθημάτων. • Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν δύο ή τρία από τα τέσσερα προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα. Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος, καθώς και από το σύγγραμμα. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί με στη διάρκεια των μαθημάτων. Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Κείμενα-πηγές

- Martin Heidegger, *Είναι και Χρόνος*, 2 τόμοι, πρόλογος-μετάφραση-σχόλια: Γ. Τζαβάρας,
  εκδ. Δωδώνη, Αθήνα-Γιάννινα 1978.

- Soeren Kierkegaard, *Η Επανάληψη*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1981.
- Soeren Kierkegaard, *Ασθένεια προς Θάνατον*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2001.

2. Δευτερεύουσα ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

- Françoise Dastur, *Ο Χάιντεγκερ και το ερώτημα του χρόνου*, μτφρ. Μ. Πάγκαλος, επιμέλεια-εισαγωγή: Γκ. Μαγγίνη, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2008.
- Gérard Granel, «Παρατηρήσεις για την προσέγγιση της σκέψης του Μ. Heidegger», στο *Η Φιλοσοφία*, τ. Δ': *Ο εικοστός αιώνας*, Φ. Σατελέ (επιμ.), εκδ. Γνώση, Αθήνα 1985, 191-236.
- Παναγιώτης Ηλιόπουλος, «Το πρόβλημα του Θανάτου κατά τον Δανό φιλόσοφο Ζαίρεν Κίργκεγκωρ», *Οδός Πανός*, 39, Ιανουάριος-Μάρτιος 2008, 152-161.
- Γκόλφω Μαγγίνη, *Κίνησις, βίος, καιρός, τέχνη πόλις: Φαινομενολογικές προσεγγίσεις (Martin Heidegger, Hannah Arendt, Jan Patočka, Michel Henry)*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2017.
- Γκόλφω Μαγγίνη, «Heidegger, *Η έννοια του χρόνου*», *Διά-λογος* 1 (2011), 323-328.
- Μαρκ Μιχάλσκι, «Χάιντεγκερ, Ντίλταυ και *Η έννοια του χρόνου*», *Υπόμνημα στη φιλοσοφία* 5 (2006): *Αφιέρωμα στον Μάρτιν Χάιντεγκερ*, επιμ. Π. Θανασάς, 153-176.
- Paul Ricoeur, «Ο Heidegger και το ερώτημα για το υποκείμενο», στου ιδίου, *Δοκίμια Ερμηνευτικής*, πρόλογος: Β. Καραποστόλης, εισαγωγή-μετάφραση: Ά. Μουρίκη, Μορφωτικό Ινστιτούτο Αγροτικής Τράπεζας, Αθήνα 1990, 117-128.
- George Steiner, *Χάιντεγκερ*, μετάφραση: Α. Καραβαντά, επιστημονική επιμέλεια: Γκ. Μαγγίνη, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2009.

3. Δευτερεύουσα ξενόγλωσση βιβλιογραφία

- Simon Critchley, "Heidegger for Beginners", in: James E. Faulconer – Mark A. Wrathall (eds), *Appropriating Heidegger*, Cambridge University Press, Cambridge Mass. 2000, 101-118.
- Theodore Kisiel, *The Genesis of Heidegger's "Being and Time",* University of California Press, Berkeley CA 1994.
- Theodore Kisiel, John van Buren (eds), *Reading Heidegger from the Start*, SUNY Press, Albany NY 1994.
- Michael Inwood, *Heidegger. A Very Short Introduction*, Oxford University Press, Oxford-New York 1997.
- Panos Eliopoulos, "Eudaimonia in the theories of Soeren Kierkegaard and Gregory of Nyssa" , *SCHOLE*, volume 2, issue 1/2008, 160-167.
- Paul Ricoeur, "Temporalité, historialité, intra-temporalité. Heidegger et le concept « vulgaire » du temps" in: *Temps et récit* 3: *Le temps raconté*, Editions du Seuil, Paris 1985, 110-187.

4. Βιβλιογραφία για την ερμηνεία φιλοσοφικών κειμένων

- Frédéric Cossutta, *Η φιλοσοφία και πώς τη διαβάζουμε*, μετάφραση: Δ. Κωστελένος, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 1997.
- Paul Ricoeur, *Περί ερμηνείας*, μετάφραση: Στ. Ροζάνης, Έρασμος, Αθήνα 1988.

«ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΙΙ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΡ502**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**5ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΙΙ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΤΣΑΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi .gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- Να ανασυγκροτούν το φιλοσοφικό επιχείρημα της ηθικής του διαλόγου κατανοώντας την εσωτερική του διάρθρωση και εντοπίζοντας τα κομβικά του σημεία.
- Να αντιλαμβάνονται τον τρόπο με τον οποίο η ηθική του Habermas θεμελιώνεται μεθοδολογικά σε μια θεωρία της γλώσσας και σε μια θεωρία της κοινωνικής δράσης στο ευρύτερο πλαίσιο της θεωρίας του επικοινωνιακού πράττειν.
- Να κατανοούν τις έννοιες της μετα-μεταφυσικής σκέψης, της ορθολογικής ανακατασκευής, της διυποκειμενικότητας, του πρακτικού διαλόγου, της συναίνεσης, της προτεραιότητας του ορθού έναντι του αγαθού, της ιδανικής ομιλιακής κατάστασης καθώς και άλλες θεμελιώδεις έννοιες της χαμπερμασιανής φιλοσοφίας.
- Να αναγνωρίζουν τον ρόλο που επιτελούν στην ηθική φιλοσοφία του Habermas φιλόσοφοι όπως ο Kant και ο Hegel.
- Να γνωρίζουν τον διάλογο του Habermas με φιλοσοφικά ρεύματα της σύγχρονης πρακτικής φιλοσοφίας, όπως ο νεοαριστοτελισμός και ο νεοεγελιανισμός.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<u>Περιγραφή μαθήματος</u>

Στο μάθημα θα παρακολουθήσουμε τη διαμόρφωση του επιχειρήματος του Jürgen Habermas στο θεμελιώδες έργο του *Ηθική του διαλόγου – Σημειώσεις για ένα πρόγραμμα θεμελίωσης*. Με την καθοδήγηση του διδάσκοντα, οι φοιτητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία να εξοικειωθούν με το πρωτότυπο κείμενο της *Ηθικής του διαλόγου* και να κατανοήσουν τους αναβαθμούς του πολυσύνθετου επιχειρήματος του Habermas. Στο μάθημα θα αναδείξουμε ιδιαίτερα τον μεθοδολογικά πλουραλιστικό χαρακτήρα της ηθικής του

διαλόγου τοποθετώντας την ηθική θεωρία του Habermas στο ευρύτερο πλαίσιο της θεωρίας του επικοινωνιακού πράττειν. Οι φοιτητές/τριες θα είναι έτσι σε θέση να κατανοήσουν ότι η ηθική φιλοσοφία του Habermas διαμορφώνεται παράλληλα με μια θεωρία της γλώσσας και μια θεωρία της κοινωνικής δράσης. Παράλληλα, θα αναλύσουμε διεξοδικά τις κεντρικές έννοιες της χαμπερμασιανής ηθικής φιλοσοφίας και θα διερευνήσουμε το πώς αυτές συνδέονται οργανικά στο πλαίσιο της διαδικαστικής κατανόησης της ηθικής. Τέλος, θα δώσουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στο ερώτημα σχετικά με τις θεωρητικές καταβολές της ηθικής του διαλόγου εστιάζοντας στον ρόλο που επιτελούν στη σκέψη του Habermas φιλόσοφοι όπως ο Kant και ο Hegel.

Το έργο θα μελετηθεί στην ελληνική απόδοσή του από τον Κ. Καβουλάκο. Παράλληλα, θα γίνει χρήση και του γερμανικού πρωτοτύπου με σκοπό την πληρέστερη κατανόηση της φιλοσοφικής γλώσσας του Habermas από τους/τις φοιτητές/τριες. Επικουρικά θα χρησιμοποιηθεί, όπου κριθεί απαραίτητο, και η αγγλική μετάφραση του κειμένου.

Περιεχόμενο μαθήματος

- Η κοινωνική θεωρία του Jürgen Habermas.
- Εισαγωγή στο επιχείρημα της *Ηθικής του διαλόγου*.
- Η έννοια της ορθολογικής ανακατασκευής.
- Το υπερβατολογικό-πραγματολογικό επιχείρημα και ο διάλογος με τον Karl-Otto Apel σχετικά με την «έσχατη θεμελίωση της ηθικής».
- Καθολική Πραγματολογία.
- Επικοινωνιακή ορθολογικότητα, κοινωνική δράση και διυποκειμενικότητα.
- Η αρχή της καθολίκευσης ως ηθικός κανόνας.
- Πρακτικός διάλογος και αμεροληψία.
- Η προτεραιότητα του ορθού έναντι του αγαθού.
- Η διαδικαστική δικαιολόγηση της ηθικής και η «Ιδανική Ομιλιακή Κατάσταση».
- Η Ηθική του διαλόγου, η Κατηγορική προσταγή του Kant και η κριτική του Hegel.
- Η πρόκληση του σκεπτικισμού.
- Ηθική δικαιολόγηση και η προβληματική της εφαρμογής.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, PowerPoint). • Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες (e-mail, πλατφόρμα e-course).

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Άσκηση πεδίου	9
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
Συγγραφή εργασίας (προαιρετικά)	25
Αυτοτελής μελέτη	32
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (75%), η οποία περιλαμβάνει:

- Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής.
- Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης.

και άσκηση πεδίου (25%).

ή

Γραπτή εξέταση (50%), άσκηση πεδίου (25%) και προαιρετική γραπτή εργασία (25%).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

<u>Βασικό κείμενο</u>

- Habermas, Jürgen. *Η ηθική της επικοινωνίας. Ηθική του διαλόγου – Σημειώσεις για ένα πρόγραμμα θεμελίωσης*. Εισαγωγή – Μετάφραση Κωνσταντίνος Καβουλάκος. Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις, 1997.
- Habermas, Jürgen. *Moralbewusstein und kommunikatives Handeln*. Frankfurt a. M: Suhrkamp, 1983.
- Habermas, Jürgen. *Moral Consciousness and Communicative Action*. Translated by C. Lenhardt and S.W. Nicholsen. Cambridge: Polity, 1990.

<u>Δευτερεύουσα βιβλιογραφία</u>

- Βιρβιδάκης, Στέλιος. «Επίμετρο Α΄. Ο μεταηθικός ορίζοντας της χαμπερμασιανής ηθικής του διαλόγου». Στο Γκόλφω Μαγγίνη. *Η ηθική του διαλόγου στον Γιούργκεν Χάμπερμας και η πρόκληση του νεοαριστοτελισμού*, 343–74. Αθήνα: Πατάκης, 2006.

- Craib, Ian. *Σύγχρονη κοινωνική θεωρία: Από τον Πάρσονς στον Χάμπερμα*ς. Μετάφραση Παντελής Λέκκας. Αθήνα: Τόπος, 2011.
- Dubiel H., Γεράσιμος Κουζέλης και Δημήτρης Μαρκής, επιμ. *Η Κριτική Θεωρία σήμερα.* Αθήνα: Νήσος, 2000.
- Günther, Klaus. *The Sense of Appropriateness: Application Discourses in Morality and Law.* Translated by John Farrell. Albany: SUNY Press, 1993.
- Habermas, Jürgen. *Αυτονομία και αλληλεγγύη*. Μετάφραση Ζήσης Σαρίκας. Αθήνα: Ύψιλον, 1987.
- Habermas, Jürgen. *Justification and Application: Remarks on Discourse Ethics*. Translated by Ciaran Cronin. Cambridge: The MIT Press, 1993a.
- Habermas, Jürgen. *Ο φιλοσοφικός λόγος της νεωτερικότητας*. Μετάφραση Λευτέρης Αναγνώστου – Αναστασία Καραστάθη. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1993b.
- Jay, Martin. *Η διαλεκτική φαντασία: Μια ιστορία της Σχολής της Φρανκφούρτης και του Ινστιτούτου Κοινωνικής Έρευνας, 1923-1950.* Μετάφραση Φώτης Τερζάκης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2009.
- Καβουλάκος, Κωνσταντίνος. *Γιούργκεν Χάμπερμας: τα θεμέλια του Λόγου και της κριτικής κοινωνικής θεωρίας.* Αθήνα: Πόλις, 1996.
- Καβουλάκος, Κωνσταντίνος, επιμ. *Κριτική θεωρία: Παράδοση και προοπτικές.* Αθήνα: Νήσος, 2003.
- Kaltsas, Spyridon. «Practical Reason and Modernity: Habermas's Critique of Neo-Aristotelian Ethics and the Problem of Moral Justification». In *Proceedings of the World Congress of Philosophy: The Philosophy of Aristotle*, Vol. IV, edited by Maria Adam and Sophia Boudouri, 94–107. Athens: Ionia Publications, 2018.
- Καλτσάς, Σπύρος. «Η μεταμεταφυσική σκέψη απέναντι στην πρόκληση της θρησκείας: Πρακτικός Λόγος, αλληλεγγύη και ο διάλογος της φιλοσοφίας με τη θρησκεία ως καθήκον πολιτικό». *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών* 148, (2017): 75–103.
- Μαγγίνη, Γκόλφω. *Η ηθική του διαλόγου στον Γιούργκεν Χάμπερμας και η πρόκληση του νεοαριστοτελισμού.* Αθήνα: Πατάκης, 2006a.
- Μαγγίνη, Γκόλφω. «Κρίση και εφαρμογή: Η ηθική του διαλόγου στον Γιούργκεν Χάμπερμας και η πρόκληση του νεοαριστοτελισμού». *Αξιολογικά* 15, (2006b): 241–58.
- Ξηροπαΐδης, Γιώργος. «Γλώσσα και κοινωνική θεωρία στον J. Habermas». *Αξιολογικά* 11-12, (1998): 114–174.
- Wellmer Albrecht. "Ethics and Dialogue: Elements of Moral Judgment in Kant and Discourse Ethics." In *The Persistence of Modernity: Essays on Aesthetics, Ethics, and Postmodernism*. Translated by David Midgley, 113–231. Cambridge: The MIT Press, 1991.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Αξιολογικά.*
- *Constellations.*
- *European Journal of Philosophy.*
- *Inquiry.*
- *Political Theory.*
- *Continental Philosophy Review.*
- *Philosophy and Social Criticism.*
- *New German Critique.*

«ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ IV»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΡ504**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**5ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ IV: Ο ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΚΑΙ Η ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ *ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ* ΤΟΥ G.W.F. HEGEL** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΛΑΤΖΗΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΝΑΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να έχουν μια εποπτική εικόνα των βασικών θεωριών και των σημαντικότερων φιλοσοφικών ιδεών του Γερμανικού Ιδεαλισμού και ειδικότερα του G.W.F. Hegel
- να κατανοούν τους βασικούς λόγους εξαιτίας των οποίων τέθηκαν με ένταση συγκεκριμένα προβλήματα στα πεδία της μεταφυσικής, της γνωσιοθεωρίας, της φιλοσοφικής ανθρωπολογίας, της ηθικής, της πολιτικής και κοινωνικής φιλοσοφίας και της αισθητικής κατά την περίοδο του Γερμανικού Ιδεαλισμού, καθώς και τις βασικές έννοιες που δημιούργησαν ο G.W.F: Hegel και τις λεπτές διακρίσεις που έκανε για να αντιμετωπίσουν *θεωρητικά και πρακτικά* αυτά τα προβλήματα,
- να διακρίνουν τις βασικές διαφορές μεταξύ των θιασωτών του υποκειμενικού και του αντικειμενικού Ιδεαλισμού
- να κατανοούν τις διαφορετικές θεωρητικές και πρακτικές συνέπειες που έχουν οι διάφορες φιλοσοφικές επιλογές στο επίπεδο της μεταφυσικής
- να κατανοήσουν την κεντρική σημασία του έργου του G.W.F. Hegel αναφορικά με τη λύση των προβλημάτων που παρείχε σε προβλήματα τόσο καντιανισμού όσο και του ρομαντισμού
- να κατανοήσουν καλύτερα τις ριζοσπαστικές και ρηξικέλευθες αξιώσεις του κινήματος του Γερμανικού Ιδεαλισμού για εκείνη την περίοδο
- να αποκτήσουν συνείδηση του γεγονότος ότι, παρά το μεγάλο βαθμό αφαίρεσής τους, πολλές επιστημονικές και ηθικές θεωρίες έχουν τεράστιες κοινωνικοπολιτικές και θρησκευτικές επιπτώσεις.
- να εντρυφήσουν σε μια από τις πιο εντυπωσιακές φιλοσοφικές προσπάθειες του 19ου αιώνα να ξεπεραστούν οι εντάσσεις μεταξύ επιστημονικής προόδου, ηθικού αυτοπροσδιορισμού και πολιτικών και θρησκευτικών θεσμών.
- θα αναστοχαστούν για το ρόλο και τη σχέση της φιλοσοφίας με τη νοοτροπία του κοινού νου

<u>Οι δεξιότητες</u> που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι οι εξής:
Θα μπορούν:

- να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα του G.W.F: Hegel σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους),
- να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμβάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους,
- να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας σχετικά με τον Hegel
- να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους από το έργο του G.W.F. Hegel
- να αναγνωρίζουν την ιδιαιτερότητα και την καινοτομία που εισάγει η σκέψη του σε σχέση με τους προκατόχους τους όσο και με ό,τι επακολούθησε

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
	……

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Άλλες…* *…….*

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Ανάπτυξη των επιχειρηματολογικών δεξιοτήτων
- Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.
- Αναστοχασμός για τους σκοπούς και τα μέσα της φιλοσοφικής έρευνας

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Α. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της φιλοσοφίας του G.W.F. Hegel

- Η μετάβαση από την καντιανή φάση του Διαφωτισμού στην ύστατη φάση του
- Η σημασία των προβλημάτων της καντιανής φιλοσοφίας και της κριτικής του Ρομαντισμού για την εμφάνιση του Γερμανικού Ιδεαλισμού
- Η πολιτική σημασία του φιλοσοφικού εγχειρήματος του Hegel
- Τα θεωρητικά και πρακτικά όρια του Καντιανισμού
- Η θρησκευτική σημασία του φιλοσοφικού εγχειρήματος του Hegel
- Η έννοια της μεταφυσικής στα πλαίσια του Γερμανικού Ιδεαλισμού

Β. *Εισαγωγή στο έργο* της *Φαινομενολογίας του Πνεύματος* και στη φιλοσοφική του θέση στο πλαίσιο της μετακαντιανής φιλοσοφίας

- Το ιστορικό, κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο
- Το πρόβλημα της θεμελίωσης της φιλοσοφίας
- Το πρόβλημα της φιλοσοφικής επιχειρηματολογίας
- Το πρόβλημα των αρχών
- Το ζήτημα της συστηματικοποίησης φιλοσοφικών θέσεων
- Το ζήτημα της έκθεσης της φιλοσοφικής αλήθειας
- Τη λύση στο πρόβλημα του ιστορισμού
- Τη σχέση μεταξύ σκέψης και πραγματικότητας
- Τη σχέση μεταξύ πρακτικής και θεωρητικής φιλοσοφίας

Γ. Εκ του σύνεγγυς ανάγνωση του Προλόγου της *Φαινομενολογίας του Πνεύματος*

- Η έννοια της αλήθειας ως συστήματος
- Η εγελιανή κατανόηση των εννοιών
- Η θεωρησιακή φιλοσοφία
- Η θεωρία της φιλοσοφικής προόδου
- Η θεωρησιακή έννοια του υποκειμένου
- Η φιλοσοφική κατανόηση της επιστήμης
- Η έννοια του Πνεύματος
- Η έννοια της Φαινομενολογίας

Δ. Εκ του σύνεγγυς ανάγνωση της Εισαγωγής της *Φαινομενολογίας του Πνεύματος*

- Η έννοια της διαλεκτικής
- Η διαλεκτική της συνείδησης
- Η υπέρβαση του σκεπτικισμού
- Η σχάση μεταξύ γνωσιακού υποκειμένου και αντικειμένου
- Η σημασία του συστήματος
- Η εναλλαγή του γνωσιακού αντικειμένου

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας	20
Συγγραφή εργασίας και παρουσίαση (προαιρετικά)	25
Αυτοτελής μελέτη	**41 (66** για όσους δεν γράψουν και παρουσιάσουν εργασία)
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες*	• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών. • Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα.

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των των λέξεων κ.λπ.)

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- T.W.D. Adorno, Τρεις μελέτες για τον Χέγκελ, μτφρ. Νικόλαος Λίβος, Αθήνα: Κριτική 1992
- Αξιολογικά. Εξαμηνιαία έκδοση θεωρίας και κριτικής, "Έγελος: Η Φαινομενολογία του Πνεύματος", τεύχος 26 (χειμώνας 2011/2012)
- Μιχ. Φ. Δημητρακόπουλος, Hegel: Φαινομενολογία του Πνεύματος. Ο «Πρόλογος» και η «Εισαγωγή» ως εισαγωγή στη φιλοσοφία του, Αθήνα: ιδιωτική έκδοση 2007
- Κωνσταντίνος Καβουλάκος (επ.), Η Φαινομενολογία του Πνεύματος του Γκ. Β. Φ. Χέγκελ, Αθήνα: Αλεξάνδρεια 2009
- Αντώνιος Καλατζής, Πλήρωμα. Λογική, Θεός και Άνθρωπος στη Φιλοσοφία του G.W.F. Hegel, Αθήνα: Νήσος 2021
- Ουτοπία. Έκδοση Θεωρίας και Πολιτισμού, "Αφιέρωμα στον Χέγκελ", τεύχος 85 (Μάιος-Ιούνιος 2009)
- Κώστας Παπαϊωάνου, Χέγκελ, μτφρ. Γιώργος Φαράκλας, Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις 1992
- Θεόδωρος Πενολίδης, Μέθοδος και Συνείδηση, Αθήνα: Μεταίχμιο 2004
- Γιώργος Φαράκλας, Γνωσιοθεωρία και μέθοδος στον Έγελο, Αθήνα: Εστία 2000
- Jean Hyppolite, Χέγκελ και Μαρξ, μτφρ. Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, Αθήνα: Έρασμος 1979
- G.W.F. Hegel, Ποιος σκέπτεται αφηρημένα; Ανθολόγιο κειμένων του G.W.F. Hegel, πρόλογος-μετάφραση-επιμέλεια Δημήτρης Τζωρτζόπουλος, Αθήνα: Gutenberg 2011
- –, Η Φαινομενολογία του Νου, μτφρ. Γιώργος Φαράκλας, Αθήνα: Εστία 2007

Ξενόγλωσση:

- Frederick Beiser, Hegel, Oxfordshire: Routledge 2005
- Robert Brandom, A Spirit of Trust: A Reading of Hegel's Phenomenology, Cambridge: Harvard University Press 2019
- Dieter Henrich, Between Kant and Hegel, Lectures on German Idealism, edited by David S. Pacini, Cambridge: Harvard University Press 2008
- Stephen Houlgate, An Introduction to Hegel: Freedom, Truth and History, Malden, MA: Blackwell Publishing 22005
- – and Michael Baur (eds.), A Companion to Hegel, Malden, MA: Blackwell Publishing 2011
- Rolf-Peter Horstmann, "Hegel's Phenomenology of Spirit as an Argument for a Monistic Ontology", Inquiry,49:1 (2006) pp. 103-118
- Terry Pinkard, Hegel's Phenomenology: The Sociality of Reason, Cambridge: Cambridge University Press 1996
- –, Hegel: A Biography, Cambridge: Cambridge University Press 2001
- Richard Dien Winefield, Hegel and the Future of Systematic Philosophy, Houndmills, UK: Palgrave Macmillan 2014
- –, Hegel's Phenomenology of Spirit: A Critical Rethinking in Seventeen Lectures, Lanham, MD: Rowman & Littlefield 2013

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Hegel-Studien, Hegel Bulletin, Canadian Journal of Philosophy, European Journal of Philosophy, Journal of the History of Philosophy.

«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Ι: ΟΙ ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΟΙ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ501**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**5ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Ι: ΟΙ ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΟΙ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΕΝΤΑΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ-ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το*

Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/φοιτήτριες:

- να αποκτήσουν δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την κατανόηση των κειμένων που σχετίζονται με την πρώιμη ελληνική φιλοσοφία (διάκριση αποσπασμάτων και μαρτυριών, σύνθεση ετερογενών πηγών, αξιολόγηση της αριστοτελικής ερμηνείας).
- να συλλάβουν τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της πρώιμης ελληνικής φιλοσοφίας (αυτονομία, γόνιμη αντιπαράθεση απόψεων, πολυμορφία) που προετοιμάζει το έδαφος για τα φιλοσοφικά συστήματα της κλασικής εποχής.
- να κατανοήσουν την καθοριστική συμβολή των Προσωκρατικών στη διαμόρφωση της σύγχρονης φιλοσοφικής και επιστημονικής σκέψης.
- να εξοικειωθούν με το σύνθετο πολιτιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναδύθηκε και εξελίχθηκε ο φιλοσοφικός στοχασμός από τον Θαλή ως τον Δημόκριτο και συνδέθηκε με τις επιστημονικές εξελίξεις και τα θρησκευτικά ρεύματα της προκλασικής Ελλάδας.
- να διακρίνουν τις απαρχές κομβικών φιλοσοφικών ερωτημάτων που αφορούν τον κόσμο, τον θεό, τη γνώση, τη σχέση σώματος και ψυχής, καθώς και τις διαφορετικές απαντήσεις που δόθηκαν κατά τον έκτο και πέμπτο αιώνα π.Χ.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στην πρώιμη ελληνική φιλοσοφία και, πιο συγκεκριμένα, στα κύρια προβλήματα («πρώτες αρχές», θεός και κόσμος, μεταβολή και σταθερότητα, τα όρια της ανθρώπινης γνώσης, η εμφάνιση της ζωής) που απασχόλησαν τους πρώτους στοχαστές που αποπειράθηκαν να δώσουν λογικές εξηγήσεις στα πολύπλοκα φυσικά φαινόμενα, αλλά και

να προσδιορίσουν τη θέση του ανθρώπου μέσα στο οργανωμένο σύνολο που τον περιβάλλει. Κάθε διάλεξη επιχειρεί αφενός να προσφέρει μια συνοπτική επισκόπηση των θεωριών ενός σημαντικού φιλοσόφου ή φιλοσοφικού ρεύματος και αφετέρου να εστιάσει σε κάποιο ζήτημα στο οποίο είχε ιδιαίτερη συμβολή. Για παράδειγμα, το άπειρο του Αναξιμάνδρου θα συγκριθεί με το Χάος του Ησιόδου ώστε να αναδειχθούν οι κύριες διαφορές ανάμεσα στον μύθο και τον λόγο, ο ορισμός της υγείας και της ασθένειας που έδωσε ο Αλκμαίων θα αποτελέσει το έναυσμα για να αναλυθεί η στενή σχέση ανάμεσα στην πρώιμη ελληνική φιλοσοφία και την ιπποκρατική ιατρική, και η μηχανιστική εξήγηση του Αναξαγόρα για τη δημιουργία του κόσμου θα αντιπαρατεθεί με την πλατωνική κοσμολογία στον *Τίμαιο*.

Οργάνωση σεμιναρίων

Σεμ. 1. Εισαγωγή: πηγές, ιστορικό πλαίσιο, βιβλιογραφία.

Σεμ. 2. Προφιλοσοφική παράδοση: από τον μύθο στον λόγο;

Σεμ. 3. Θαλής: το νερό ως αρχή των πάντων, επιστημονικά ενδιαφέροντα, η ψυχή ως κινητήριος δύναμη.

Σεμ. 4. Αναξίμανδρος: οι ιδιότητες του άπειρου, οι φάσεις της κοσμογονίας, η συμπαντική τάξη, αστρονομία.

Σεμ. 5. Ξενοφάνης: η κριτική της παραδοσιακής θρησκείας, επιστημονικές θεωρίες, θεολογικός μονισμός.

Σεμ. 6. Ηράκλειτος: λόγος, φωτιά, δίκη, πόλεμος, ενότητα αντιθέτων.

Σεμ. 7. Αλκμαίων: αθανασία ψυχής, ιατρική θεωρία, εμπειρική έρευνα.

Σεμ. 8. Πυθαγόρειοι: μετεμψύχωση, μουσική αρμονία, αριθμοί.

Σεμ. 9. Παρμενίδης: μέθοδος έρευνας, ενότητα και ακινησία, ο απατηλός κόσμος των αισθήσεων.

Σεμ. 10. Εμπεδοκλής: Φιλία, Νείκος και ριζώματα, ο κοσμικός κύκλος, η διπλή ζωογονία, οι περιπλανήσεις του δαίμονα.

Σεμ. 11. Αναξαγόρας: ο Νους και ο κόσμος, μηχανικά αίτια και τελεολογία.

Σεμ. 12. Δημόκριτος: φυσική θεωρία, ηθικό σύστημα, η γένεση του πολιτισμού.

Σεμ. 13. Ανασκόπηση: η σχέση προσωκρατικής φιλοσοφίας, επιστήμης και θρησκείας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (πλατφόρμα e-course, powerpoint, ηλεκτρονικές πηγές) και στην επικοινωνία με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
Συγγραφή εργασίας και παρουσίαση (προαιρετικά)	35
Αυτοτελής μελέτη	**31 (66** για όσους δεν αναλάβουν εργασία)
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	**<u>Γραπτή τελική εξέταση</u>** • Οι φοιτητές/φοιτήτριες καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα σε μορφή δοκιμίου ή να σχολιάσουν κάποιο αρχαίο κείμενο σε μετάφραση με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. • Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια και η κριτική ικανότητα με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Επίσης αξιολογείται η ορθή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Diels, H. και W. Kranz, 1951-1952. *Die Fragmente der Vorsokratiker. Griechisch und deutsch*, τόμ. I-III, έκτη έκδοση. Berlin: Weidmann.

- Enriques, F. και Mazziotti, M. 1982. *Οι θεωρίες του Δημόκριτου του Αβδηρίτη* (μτφ. Α. Α. Παπαϊωάννου). Ξάνθη: Διεθνές Δημοκρίτειο Ίδρυμα.
- Frede, M. 2004. «Aristotle's Account of the Origins of Philosophy», *Rhizai* 1: 9-44.
- Θανασάς, Π. 1998. *Ο πρώτος «δεύτερος πλους»: είναι και κόσμος στο ποίημα του Παρμενίδη*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Guthrie, W. K. C. 1962-1965. *A History of Greek Philosophy*, τόμ. I: *The Earlier Presocratics and the Pythagoreans*, τόμ. II: *The Presocratic Tradition from Parmenides to Democritus*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kahn, C. 1982. *Ο Αναξίμανδρος και οι απαρχές της ελληνικής κοσμολογίας* (μτφ. Ν. Γιανναδάκης). Αθήνα: Πολύτυπο.
- Κάλφας, Β. 2009. *Αριστοτέλης,* Μετά τα Φυσικά *Βιβλίο Α: εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια*. Αθήνα: Πόλις.
- Kirk, G. S., Raven, J. E. και Schofield, M. 2006. *Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι*, δεύτερη έκδοση (μτφ. Δ. Κούρτοβικ). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Kouloumentas, S. 2014. «The Body and the Polis: Alcmaeon on Health and Disease», *British Journal for the History of Philosophy* 22: 867-887.
- Laks, A. 2018. *The Concept of Presocratic Philosophy: Its Origin, Development, and Significance*. Princeton: Princeton University Press.
- Laks, A. και G. W. Most (επιμ.) 2016. *Early Greek Philosophy*, τόμ. I-IX: Cambridge MA: Harvard University Press.
- Long, A. A. (επιμ.) 2007. *Οι Προσωκρατικοί: συναγωγή συστατικών μελετημάτων* (μτφ. Θ. Νικολαΐδης και Τ. Τυφλόπουλος). Αθήνα: Παπαδήμας.
- Mansfeld. J. 1985. «Myth, Science, Philosophy: A Question of Origins**»**, στο W. M. Calder III, U. K. Goldsmith και P. B. Kenevan (επιμ.), *Hypatia: Festschrift Hazel E. Barnes*: 45-65. Boulder: Colorado Association University Press.
- Mourelatos, A. P. D. (επιμ.) 1990. *Οι Προσωκρατικοί: συλλογή κριτικών δοκιμίων* (μτφ. Ν. Γιανναδάκης, Φ. Τσιγκάνου, Σ. Μοσχονάς και Γ. Τζαβάρας), τόμ. I-II. Αθήνα: Ευρωσπουδή.
- Ρούσσος, Ε. Ν. 1999-2007. *Οι Προσωκρατικοί*, τόμ. Α: *ιστορική εισαγωγή*, τόμ. Β: *Ηράκλειτος*, τόμ. Γ: *Παρμενίδης*, τόμ. Δ: *Εμπεδοκλής*. Αθήνα: Στιγμή.
- Sassi, M. M. 2018. *The Beginnings of Philosophy in Greece*. Princeton: Princeton University Press.
- Vernant, J.-P. 1992. *Οι απαρχές της ελληνικής σκέψης* (μτφ. Ε. Κακοσαίου). Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Δευκαλίων, Νεύσις, Φιλοσοφία, Δωδώνη III, Phronesis, Oxford Studies in Ancient Philosophy, Apeiron, Elenchos, Ancient Philosophy, Philosophie antique.

«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙ: ΣΟΦΙΣΤΕΣ – ΣΩΚΡΑΤΗΣ – ΕΛΑΣΣΟΝΕΣ ΣΩΚΡΑΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ502**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**5ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙ: ΣΟΦΙΣΤΕΣ - ΣΩΚΡΑΤΗΣ - ΕΛΑΣΣΟΝΕΣ ΣΩΚΡΑΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ** **ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΨΙΜΑΛΑΚΟΥ** **ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ** **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ΄ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https: //www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Επιδίωξη μας είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με το πλαίσιο της φιλοσοφικής συζήτησης που διεξάγεται κατά τον 5^0 και 4^0 π.Χ. αιώνα με επίκεντρο τη διδασκαλία του Σωκράτη για

την «αρετή», το περιεχόμενο της «ηδονής» και τον ρόλο που διαδραματίζει η φιλοσοφική παιδεία στην αγωγή των νέων.
Γενικές Ικανότητες *Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.* *Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών* *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών* *Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*
• Αυτόνομη εργασία • Άσκηση κριτικής ικανότητας • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης. • Ανάλυση φιλοσοφικών αποσπασμάτων.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η εικόνα του Σωκράτη με βάση τους διαλόγους του Πλάτωνος και τα κείμενα του Ξενοφώντος.
- Θεμελιώδεις φιλοσοφικές παραδοχές του Σωκράτους. Α). «Ουδείς εκών κακός»· Β) «η αρετή είναι γνώσις». Γ). «Αυτογνωσία και επιμέλεια Ψυχής/Εαυτού» και διαμόρφωση του ορθώς πολιτικά φέρεσθαι.
- Σωκράτης και Σοφιστές: το διδακτόν της αρετής. Συγκλίσεις και αποκλίσεις.
- Η φιλοσοφική κληροδοσία του Σωκράτη στις «Σχολές» του 4^{ου} π.Χ. αιώνος: Κυνικοί-Στωικοί.
- Σοφιστές και Ρητορική Τέχνη: «τον ήττω λόγον κρείττω ποιείν».
- Η φιλοσοφική παίδευση του λόγου: «λόγος δυνάστης μέγας» (Γοργίας).
- Το πρόβλημα της «ουσίας» και της «μεθόδου».
- Ο πολιτιστικός μύθος του Πρωταγόρα: «αιδώς» και «δίκη».
- Το δίκαιον του ισχυροτέρου και το ερώτημα για την «ηδονή».
- Η «ηδονή» στον Πλάτωνα (διάλογος *Φίληβος*), στον Εύδοξο και στους Κυρηναϊκούς.
- Ο «κοσμοπολιτισμός» των κυνικών φιλοσόφων.
- Φιλοσοφικές προϋποθέσεις της αναζήτησης του «αγαθού».
- Η προσέγγιση της «ευδαιμονίας» από τους Κυνικούς φιλοσόφους σε σύγκριση με τις σχετικές απόψεις του Πλάτωνος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με φοιτήτριες/φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	*Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*
Διαλέξεις	9
Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφία	86
Σεμινάρια	30
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Αλατζόγλου-Θεμέλη, Γρ., «Πρωταγόρας και Σωκράτης, Ενδείξεις της συνοδοιπορίας τους», *Φιλοσοφία* 8-9 (1978-1979), σσ. 117-143.
- Annas, J., «Self-Knowledge in early Plato», στο: *Platonic Investigations Studies in Philosophy and the History of Philosophy*, vol. 13) D.J. O' Meara (ed.). Washington, D.C., 1985, SS. 111-138.
- Βλαστός, Γρ., *Σωκράτης, Ερμηνευτής και Ηθικός Φιλόσοφος*, μτφρ. Π. Καλλιγά, Εστία, Αθήνα 1993.
- Beck, F.A.G., *Greek education 450-350 B.C.,* London 1964.
- Guthrie, W.K.C., *Socrates*, Cambridge 1971 (*Σωκράτης*, μτφρ. Τ. Νικολαΐδης, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1990).
- Guthrie, W.K.C., *The Sophists*, Cambridge 1971 (*Οι Σοφιστές*, μτφρ. Δ. Τσεκουράκης, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991[2]).
- Κύρκος, Β., *Αρχαίος Ελληνικός Διαφωτισμός και Σοφιστική*, Παπαδήμας, Αθήνα 1992.
- Πέτσιος, Κ., *Φιλοσοφία και Ρητορική στην κλασική σκέψη*, Gutenberg, Αθήνα 2018.

- Σκουτερόπουλος, Ν. (επιμ. κειμ.-μτφρ.-σχόλ.), *Η αρχαία Σοφιστική, Τα σωζόμενα αποσπάσματα*, Γνώση, Αθήνα 1991.
- Τατάκης, Β., *Ο Σωκράτης. Η ζωή του, η διδασκαλία του*, Αθήνα 1975.
- Taylor, C.C.W., *Plato Protagoras*, Oxford 1976.
- Tsouna, V., *The epistemology of the Cyrenaic school*, Cambridge, 1998.
- Τσούνα, Β., *Γνώση, ηδονή, ευδαιμονία*, Αθήνα 2012.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*
- *δια-ΛΟΓΟΣ*

«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙΙ: ΠΛΑΤΩΝ-ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ503**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**5ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙΙ: ΠΛΑΤΩΝ – ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΩΝ		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2955		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Το μάθημα αυτό αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στην πολιτική φιλοσοφία του Πλάτωνος και του Αριστοτέλη. Στόχος του μαθήματος είναι να καταδείξει πώς η φιλοσοφική προσέγγιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη συζήτηση και την κατανόηση πολιτικής φιλοσοφικής σκέψης του Πλάτωνος και του Αριστοτέλους. Να παρουσιαστούν και να αξιολογηθούν τα κυριότερα πλατωνικά επιχειρήματα που χαρακτηρίζουν την πολιτική θεωρία του Πλάτωνος και να καταδειχθεί η επικαιρότητα και οι ριζοσπαστικές απόψεις του για το κράτος και την πολιτική κοινωνία. Να παρουσιαστούν και να αξιολογηθούν τα κυριότερα αριστοτελικά επιχειρήματα που χαρακτηρίζουν την πολιτική θεωρία του Αριστοτέλη και της σύγχρονης νεοαριστοτελικής θεωρίας εν γένει. Θα εξεταστούν συστηματικά και ερμηνευτικά η *Πολιτεία* του Πλάτωνος και τα *Πολιτικά* του Αριστοτέλη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει και να εξηγήσει, με τη χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος, τα ακόλουθα:

- Να κατανοήσει και να εξηγήσει, με τη μελέτη και κριτική ανάλυση αρχαίων χωρίων, τους πολιτικούς πλατωνικούς διαλόγους (*Κρίτων*, *Πολιτεία*, *Πολιτικός*, *Νόμοι*).
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει, με τη μελέτη και κριτική ανάλυση αρχαίων χωρίων από την *Πολιτεία* του Πλάτωνος, τις ριζοσπαστικές πολιτικές αντιλήψεις του φιλοσόφου (οι «φιλόσοφοι-βασιλείς», η θέση των γυναικών στην ιδανική πολιτεία, ισοτιμία των φύλων στη συμμετοχή στην εξουσία, η πρώτη διαφυλικά ουδέτερη (μη-σεξιστική) χρήση της γλώσσας, η κατάργηση της οικογένειας, η εκπαίδευση των «φυλάκων» και ο έλεγχος της ποίησης, η ενότητα της πόλεως).
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει, με τη μελέτη και κριτική ανάλυση αρχαίων χωρίων από την *Πολιτεία* του Πλάτωνος, την αρετή της δικαιοσύνης, την έννοια της δικαιοσύνης στην πολιτεία και της δικαιοσύνης στην ψυχή καθώς και τα πολιτικά και προσωπικά δεινά που επιφέρει η αδικία στην ψυχή και στην πολιτεία.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει τη σημασία των νόμων και καθώς και την σύλληψη της πολιτικής ως τέχνης.
- Να κατανοήσει την επίδραση και την επικαιρότητα της πλατωνικής φιλοσοφίας σε σχέση και με την αριστοτελική θεωρία, αλλά και τις ελάσσονες σωκρατικές σχολές καθώς και την νεοπλατωνική θεωρία εν γένει.
- Να κατανοήσει τη θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας κατά τον Αριστοτέλη και την συγκρότηση της πόλεως καθώς και τον ορισμό της πόλεως ως την πιο σημαντική μορφή *κοινωνίας*.
- Να κατανοήσει τη σημασία της πολιτικής τελεολογίας και της ανθρώπινης φύσης κατά τον Αριστοτέλη: *Ὁ ἄνθρωπος φύσει πολιτικὸν ζῷον*.
- Να εξετάσει και να κατανοήσει τις απόψεις του Αριστοτέλη για την ελευθερία, τη δουλεία και τις φυσικές ανισότητες: *φύσει* δούλοι και *φύσει* ελεύθεροι.
- Να είναι σε θέση να διακρίνει ανάμεσα στην *οἰκονομική*, τη *χρηματιστική* και την *καπηλική* τέχνη (χρήση αξίας, ανταλλακτική χρήση, υπεραξία) καθώς και την κριτική του

Αριστοτέλη στον πλούτο, το *κέρδος*, την *άπληστία* και τον *θησαυρισμό*. Να κατανοήσει την επιρροή των αριστοτελικών απόψεων στο πρώτο *Κεφάλαιο* του Karl Marx (1867).

- Να είναι σε θέση να εξηγήσει και να ορίσει τα ακόλουθα: *πόλις*, *πολίτης*, πολιτεία, παθολογία των πολιτευμάτων, ορθά και μη ορθά πολιτεύματα, *τὸ κύριον τῆς πόλεως* (λαϊκή κυριαρχία και κυριαρχία των νόμων), δικαιοσύνη και *πολιτεία* καθώς και η αριστοτελική «*πολιτεία*» (μη παρεκβατική *δημοκρατία*) και η «*ἀρίστη πολιτεία*».
- Να εξηγήσει τον ορισμό και τα είδη της αριστοτελικής φιλίας, τις μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη, την έννοια και τη σημασία της «πολιτικὴς φιλίας» και της «ὁμόνοιας» («ἡ γὰρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία»).
- Να είναι σε θέση να εξηγήσει και να ορίσει την έννοια του κοινού (δημόσιου) συμφέροντος (*τὸ κοινῇ συμφέρον*) και την τέχνη του *ἄρχειν*: ««*καὶ διὰ τοῦτο εὖ δοκεῖ τὸ τοῦ Βίαντος, ὅτι ἀρχὴ ἄνδρα δείξει*» (*ΗΝ*.V.I.1130a1-2).
- Να κατανοήσει την επικαιρότητα της πλατωνικής και αριστοτελικής πολιτικής φιλοσοφίας και της σύγχρονης πολιτικής θεωρίας, η οποία επηρεάζεται από την αυτήν του Πλάτωνος και του Αριστοτέλη και επιδρά μέχρι σήμερα την σύγχρονη πολιτική θεωρία με ποικίλους τρόπους και σύγχρονες αρετολογικές νεοπλατωνικές και νεοαριστοτελικές θεωρίες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

- Αυτόνομη Εργασία.
- Ομαδική Εργασία.
- Εργασία σε διεθμές περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής .
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου και ισότητας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η πολιτική φιλοσοφία του Πλάτωνος και του Αριστοτέλη. Οι πολιτικοί πλατωνικοί διάλογοι (*Κρίτων*, *Πολιτεία*, *Πολιτικός*, *Νόμοι*). Η σημασία των νόμων. Η αρετή της δικαιοσύνης. Η δικαιοσύνη στην πολιτεία. Η δικαιοσύνη στην ψυχή. Ριζοσπαστικές πολιτικές αντιλήψεις (Οι «φιλόσοφοι-κυβερνήτες» – Οι φιλόσοφοι στην ιδανική πολιτεία). Η αδικία στην ψυχή και στην πολιτεία. Η εκπαίδευση των «φυλάκων» και ο έλεγχος της ποίησης. Η θέση των γυναικών στην ιδανική πολιτεία. Ισοτιμία των φύλων στη συμμετοχή στην εξουσία. Η πολιτική ως τέχνη. Η επίδραση και η επικαιρότητα της πλατωνικής φιλοσοφίας. Σωκράτης και Σωκρατικές Σχολές. *Πόλις* και κοινωνία: Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: Η

συγκρότηση της πόλης. Η πόλη ως η πιο σημαντική μορφή *κοινωνίας*. Τελεολογία και ανθρώπινη φύση. *Ὁ ἄνθρωπος φύσει πολιτικὸν* ζῷον: Ελευθερία, δουλεία και φυσικές ανισότητες: *φύσει* δούλοι και *φύσει* ελεύθεροι. *Οἰκονομική*, *χρηματιστική* και *καπηλική* τέχνη: χρήση αξίας και ανταλλακτική χρήση, *πλούτος, κέρδος*, *ἀπληστία* και *θησαυρισμός*. *Πόλις*, *πολίτης*, *πολιτεία*. Παθολογία των πολιτευμάτων. Ορθά και μη ορθά πολιτεύματα. *Τὸ κύριον τῆς πόλεως* (λαϊκή κυριαρχία και κυριαρχία των νόμων). Δικαιοσύνη και *πολιτεία*. Η «*πολιτεία*» και η «*ἀρίστη πολιτεία*». *Πολιτική φιλία* και *ὁμόνοια*: «*ἡ γὰρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία*». *Τὸ κοινῇ συμφέρον* και η τέχνη του *ἄρχειν*: ««*καὶ διὰ τοῦτο εὖ δοκεῖ τὸ τοῦ Βίαντος, ὅτι ἀρχὴ ἄνδρα δείξει*». Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία και σύγχρονη πολιτική θεωρία. Η ευρωπαϊκή κληρονομιά του Πλάτωνος και του Αριστοτέλη. Η παρακαταθήκη των αριστοτελικών κειμένων. Η σημασία του Αριστοτέλη σήμερα «πέρα από τα όρια της *πόλεως*». Η επίδραση του Αριστοτέλη στη μεσαιωνική, νεότερη και σύγχρονη φιλοσοφία. Η επικαιρότητα της αριστοτελικής φιλοσοφίας για τη σύγχρονη ηθική και πολιτική θεωρία. Αριστοτελική ηθική και πολιτική φιλοσοφία και η οικειοποίησή της από σύγχρονους νεοαριστοτελικούς. Αριστοτελική ηθική φιλοσοφία και σύγχρονες ηθικές θεωρίες (αρεταϊκή ηθική, νεοθωμισμός, συντηρητικός αριστοτελισμός, ηθική της φροντίδας). Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία και σύγχρονες πολιτικές θεωρίες (κοινοτισμός, φιλελευθερισμός, νεοφιλελευθερισμός, κριτική θεωρία, φαινομενολογία, αστικός ρεπουμπλικανισμός, μαρξισμός και νεομαρξιστική θεωρία, ριζοσπαστικός αριστοτελισμός).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστασεως εκπαίδευση.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δαστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	80
Φροντιστήρια	45
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Η <u>αξιολόγηση των φοιτητών</u> δύναται να γίνεται, αναλόγως, με ένα από τους τρεις κάτωθι τρόπους: • Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων & Επίλυση Προβλημάτων (100%). • Γραπτή Απαλλακτική των Εξετάσεων Εργασία (100%). • Προφορική Εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης (100%). **<u>Κριτήρια αξιολόγησης</u>**: Η αξιολόγηση των φοιτητών/ τριών θα γίνει από την ενεργό τους συμμετοχή στα μαθήματα και τα σεμινάρια που θα γίνουν στο πλαίσιο του μαθήματος και με την γραπτή ή προφορική τελική εξέταση ή την εκπόνηση γραπτής εργασίας στα οποία σημασία έχει η χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος. Θα υπάρχει επιπλέον δυνατότητα προφορικής εξέτασης για φοιτητές με ειδικές δεξιότητες.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΑΙ ΠΛΑΤΩΝ

<u>ΠΗΓΕΣ–ΚΕΙΜΕΝΑ</u>

- Πλάτων, *Απολογία Σωκράτους, Κρίτων,* εισαγ.-μτφρ-σχ. Α. Σαμαράς, εκδ. Ζήτρος, Θεσ/νίκη 2003.
- Πλάτων, *Πολιτεία ή Περί δικαίου πολιτικός*, εισαγ.-ερμ.-σημ. Κ. Δ. Γεωργούλης, εκδ. Ι. Σιδέρης, 2η έκδ. , Αθήνα 1963.
- Πλάτων, *Πολιτεία*, εισαγ. - μτφρ. Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2002.
- Πλάτων, *Ίων*, Εισ. Π. Καλλιγάς, μτφρ. Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2002.
- Πλάτων, *Μύθοι*, εισ.- μτφρ.-σχ. Ηλίας Σ. Σπυρόπουλος, εκδ. Ζήτρος, Θες/νίκη 2003.
- Πλάτων, *Πολιτικός*, εισ.-μτφρ.- σχ. Ι .Σ. Χριστοδούλου, εκδ. Ζήτρος, Αθήνα 2003.
- Πλάτων, Φαίδρος, εισ.-μτφρ.-σχ. Π. Δόϊκος, επιμ. Ι. Σ. Χριστοδούλου, εκδ. Ζήτρος, Αθήνα 2000.
- Πλάτων, *Φαίδρος*, εισ.-μτφρ.-σχ. Ι. Ν. Θεοδωρακόπουλος, εκδ. Βιβλ. της Εστίας, 6η έκδ., Αθήνα 2005.

<u>ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΤΟΜΟΙ – ΜΕΛΕΤΕΣ</u>

- Annas, J., *Εισαγωγή στην Πολιτεία του Πλάτωνα*, μτφρ. Χρ. Γραμμένου, εκδ. Κλέντης, Αθήνα 2006.
- Annas, J., *Πλάτων: Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε*, μτφρ. Ε. Λεοντσίνη, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Atkinson, D., *Votes for Women*, Cambridge University Press, Cambridge 1988.
- Barker, E., *Ο πολιτικός στοχασμός στην αρχαία Ελλάδα. Ο Πλάτων και οι καταβολές του*, μτφρ. Κ. Κολιόπουλος, εκδ. Ποιότητα, Αθήνα 2007.
- Barker, E., *The Political Thought of Plato and Aristotle*, Dover, London 1959.
- Benson, H. H. (ed.), *A Companion to Plato*, Blackwell, Oxford 1996

- Blundell, S., *Η γυναίκα στην αρχαία Ελλάδα*, μτφρ. Λ. Ι. Χατζηφώτη, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2004.
- Blundell, S., *Οι γυναίκες στην κλασική Αθήνα*, μτφρ. Λ. Λύχνου, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2006.
- Bormann, K., *Πλάτων*, μτφρ. Ι. Γ. Καλογεράκος, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2006.
- Βουδούρης, Κ. Ι., *Πλατωνική φιλοσοφία*, Αθήνα 1990.
- (επιμ.), *Περί Δικαιοσύνης*, Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία, Αθήνα 1989.
- (επιμ.), *Η φιλοσοφία του Σωκράτη*, εκδ. Ιωνία, Αθήνα 1992.
- Brun, J., *Ο Πλάτων και η Ακαδημία*, χ.μ., «Τί ξέρω; Que sais-je?», εκδ. Δαίδαλος-Ι. Ζαχαρόπουλος, Αθήνα χ.χ.
- Buchan, M., *Women in Plato's Political Theory*, Macmillan, London 1999.
- Conford, F. D., *Πριν και μετά τον Σωκράτη*, μτφρ. Σπ. Στάλιας, Ηλ. Καραβάς, εκδ. Härtling-Μαρία Γ. Σιαφάκα, Αθήνα 2002.
- Gigon, O., *Ο Σωκράτης: Η εικόνα του στην ποίηση και την ιστορία*, μτφρ. Α. Γεωργίου, εκδ. Γνώση, Αθήνα 1995.
- Hadot, P., *Σωκράτους Εγκώμιον*, μτφρ. Α. Μιχαήλ, εκδ. Εξάντας, Αθήνα 2002.
- Cornford, F. M., *Πριν και μετά τον Σωκράτη*, μτφρ. Σπ. Στάλιας- Η. Καραβάς, εκδ. Hartling, Μ. Σιάφακα, Αθήνα 1996.
- Evans, M., *Φύλο και κοινωνική θεωρία*, μτφρ. Α. Κιουπκιολής, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2003.
- Θεοδωρακοπουλου, Ι., *Εισαγωγή στον Πλάτωνα*, 5η έκδ., Αθήνα 1970.
- Gottlieb, A., *Σωκράτης. Ο μάρτυρας της φιλοσοφίας*, μτφρ. Ελ. Κεκροπούλου, εκδ. Ενάλιος, Αθήνα 1997.
- Grube, G. M. A., *Plato's Thought*, Methuen, London 1935.
- Gosling, J. C. B., *Plato*, Routledge & Kegan Paul, London 1973.
- Gross, R., *Η μέθοδος του Σωκράτη*, μτφρ. Θ. Δαρβίρη, εκδ. Ενάλιος, Αθήνα, 2002.
- Irwin, T., *Η κλασική σκέψη*, μτφρ. Γ. Βογιατζής, εκδ. Πολύτροπον, Αθήνα 2005.
- Guthrie, W.K.C., *Ο Σωκράτης*, μτφρ. Τ. Νικολαϊδης, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ. , Αθήνα 1991.
- Καρασμάνης, Β., *Σωκράτης. Ο σοφός που δε γνώριζε τίποτε*, εκδ. Α. Λιβάνη, Αθήνα 2002.
- Karasmanis, V. and Judson, L. (eds), *Remembering Socrates*, Oxford University Press, Oxford 2006.
- Κατσιμάνης, Κ., *Πρακτική φιλοσοφία και πολιτικό ήθος του Σωκράτη,* Αθήνα 1979.
- Koyré, A., *Φιλοσοφία και πολιτεία, Εισαγωγή στην ανάγνωση του Πλάτωνα,* μτφρ. Λ. Κασίμη, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1990.
- Kymlicka, W., *Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας*, μτφρ. Γρ. Μολύβας, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2005.
- Loraux, N., *Αρχαία Ελλάδα γένους θηλυκού*, μτφρ. εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2003.
- Νεχαμάς, Α., *Η τέχνη του βίου. Σωκρατικοί στοχασμοί από τον Πλάτωνα στον Φουκώ,* μτφρ. Β. Σπυροπούλου, εκδ. Νεφέλη, Αθήνα 2001.
- Μοντουόρι, Μ., *Σωκράτης από τον μύθο στην ιστορία*, μτφρ. Στ. Ανδρικίδου, εκδ. Κακουλίδη, Αθήνα 1984.
- Μαραγγιανού-Δερμούση, Ε., *Πλατωνικά θέματα*, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1994.
- Μπάλλα, Χ., *Πλατωνική πειθώ*, εκδ. Πόλις, Αθήνα 1997.
- Μπάλλα, Χ., «Γιατί ο Πλάτων δέχεται τις γυναίκες στη τάξη των φυλάκων», *Υπόμνημα στη Φιλοσοφία*, Δεκέμβριος 2004, σ. 105-115.
- Nussbaum, M., *Φύλο και κοινωνική δικαιοσύνη*, μτφρ. Κ. Παπαγεωργίου, εκδ. Scripta, Αθήνα 2005.
- *Ξανά για τον Σωκράτη*, Αφιέρωμα στον Ομότιμο Καθηγητή Νίκο Ψημμένο, Τομέας Φιλοσοφίας, εκδ. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2004.

- Pappas, N., *Πολιτεία του Πλάτωνα. Ένας οδηγός ανάγνωσης*, μτφρ. Δ. Παπαγιαννάκος, επιμ. Ι. Πατσιώτη, εκδ. Οκτώ, Αθήνα 2006.
- Popper, K., *Η ανοικτή κοινωνία και οι εχθροί της*, μτφρ. Ειρήνη Παπαδάκη, δύο τόμοι, εκδ. Δωδώνη, Αθήνα 1980.
- Σάντας , Γ., *Σωκράτης. Φιλοσοφία στους πρώιμους διαλόγους του Πλάτωνα*, μτφρ. Δ. Βούβαλη, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1997.
- Santas, G., *Goodness and Justice. Plato, Aristotle, and the Moderns*, εκδ. Blackwell, Oxford 2001.
- Σολωμού-Παπανικολάου, Β., «Η σωκρατική θεώρηση για τον άνθρωπο», *Ευδικία*, 9 (2009).
- Stone, I. E., *Η δίκη του Σωκράτη*, μτφρ. Σ. Ταμβάκη, εκδ. Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα 1999.
- Stalley, R. F., *Plato's Laws*, Blackwell, Oxford 1983.
- Stalley, R. F., 'La justice dans les lois de Platon', *Revue Française d'Histoire des Idées Politiques*, 16, 2 (2002), pp. 229-246.
- Τατάκης, Β. Ν., *Ο Σωκράτης. Η ζωή του, η διδασκαλία του*, 2η έκδ., Αθήνα 1975.
- Taylor, A. E., *Πλάτων, Ο άνθρωπος και το έργο του*, μτφρ. Ι. Αρτζόγλου, εκδ. Μ.Ι. Ε.Τ., Αθήνα 1990.
- Taylor, C. C. W., *Σωκράτης: Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε*, μτφρ. Α. Σ. Αντωνίου, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Todd, S. C., *Αθήνα και Σπάρτη*, μτφρ. Χ. Π. Φαράκλας, Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2005.
- Ψυχοπαίδης, Κ., *Ο φιλόσοφος, ο πολιτικός και ο τύραννος, για την πολιτική σκέψη του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη,* 2η έκδ., εκδ. Πόλις, Αθήνα 1999.
- Vlastos, G., *Σωκράτης: ειρωνευτής και ηθικός φιλόσοφος*, μτφρ. Π. Καλλιγά, πρόλογος Α. Νεχαμά, εκδ. Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα 1993.
- Vlastos, G., *Πλατωνικές μελέτες*, μτφρ. Ι. Αρζόγλου, επιμ. Π. Φαναράς, β΄ έκδ., εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2000.
- Williams, B., *Πλάτων. Η επινόηση της φιλοσοφίας*, μτφρ. Ελ. Κεκροπούλου, εκδ. Ενάλιος, Αθήνα 1998.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

ΠΗΓΕΣ–ΚΕΙΜΕΝΑ

- Aristotelis, *Ethica Nicomachea*, I. Bywater (ed.), Oxford University Press, Oxford 1894.
- Aristotelis, *Politica,* W.D. Ross (ed.), Oxford University Press, Oxford 1957.
- Aristotelis, *Metaphysica,* W. Jaeger (ed.), Oxford University Press, Oxford 1958.
- Aristotelis, *Ars Rhetorica,* W.D. Ross (ed.), Oxford University Press, Oxford 1959.
- Aristotelis, *Ethica Eudemia*, R.R. Walzer and J.M. Mingay (eds.), Oxford University Press, Oxford 1991.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΤΟΜΟΙ – ΜΕΛΕΤΕΣ

- Ackrill, J., *Aristotle's Ethics*, Faber, London 1973.
- Ackrill, J., *Aristotle the Philosopher*, Clarendon Press, Oxford 1981.
- Allan, D. J., *The Philosophy of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1970.
- Annas, J., *The Morality of Happiness*, Oxford University Press, Oxford 1993.
- Barker, E., *The Politics of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1958.
- Barnes, J., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Ε. Λεοντσίνη, Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε, Oxford University Press–Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Bielskis, A., «Οι πολιτικές επιπτώσεις των ισχυρισμών του Alasdair MacIntyre στο *Έλλογα Εξαρτημένα Όντα*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη

Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 105-128.

- Bielskis, A., «Ανθρώπινη ύπαρξη και αριστοτελική αρετή», μτφρ. Ελένη Λεοντσίνη, *Φιλοσοφία. Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών*, 46, II (2016), σσ. 97-116.
- Bielskis, A., «Μία αριστοτελική κριτική του φιλοσοφικού προγράμματος του Martin Heidegger στο έργο του *Είναι και Χρόνος*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 34, 101 (2017), σσ. 94-111.
- Bielskis, A., *Existence, Meaning, Excellence: Aristotelian Reflections on the Meaning of Life*. London & New York: Routledge, 2017.
- Bielskis, A., Leontsini, E. & Knight, K. (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, 1st edition, Hardback, Bloomsbury, London 2020.
- Bielskis, A., "Managers would not need subordinates and masters would not need slaves': Aristotle's Oikos and Oikonomia Reconsidered", στο A. Bielskis, E. Leontsini & K. Knight (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, pp. 40-57.
- Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- Γεωργούλης, Κ. Δ., *Αριστοτέλης ο Σταγιρίτης*, Θεσσαλονίκη 1962.
- Crisp, R. (ed.), *Aristotle. Nicomachean Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge 2000.
- Düring, I., *Ο Αριστοτέλης. Παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του,* μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή και Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα, 2 τόμ., εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- Hardie, W. F. R., *Aristotle's Ethical Theory*, Oxford University Press, 2nd ed., Oxford 1968.
- Καλογεράκος, Ι. Γ., «Υπερβολή και υπεροχή στην ηθική φιλοσοφία του Αριστοτέλη», *Φιλοσοφία*, 27-28 (1997-1998), σσ. 166-190.
- Καλογεράκος, Ι. Γ. (επιμ.), *Ο Αριστοτέλης και η σύγχρονη εποχή. Πρακτικά του Έκτου Πανελληνίου Συνεδρίου* (Ιερισσός, 19-21 Οκτωβρίου 2001), Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, Χαλκιδική 2004.
- Καλογεράκος Ι. Γ., *Παιδεία και Πολιτική Αριστεία, Ο δρόμος προς την αρετή στο αριστοτελικό ιδανικό κράτος,* εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2016.
- Keyt D. and Miller Fr. D. (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Blackwell, Oxford 1991.
- Kullmann, W., *Η πολιτική σκέψη του Αριστοτέλη,* μτφρ. Α. Ρεγκάκος, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2003.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», *Ιστορικά Ελευθεροτυπίας*, τεύχος 264 (9 Δεκεμβρίου 2004), σσ. 6-11.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια της αμαρτίας στην αριστοτελική ηθική και ποιητική θεωρία», *Παρνασσός*, ΜΗ΄ (2006), σσ. 127-140.
- Λεοντσίνη, Ε., «Σωκρατικά ηθικά παράδοξα και αριστοτελική ακρασία», *Φιλοσοφία*, 37 (2007), σσ. 126-149.
- Leontsini, E., *The Appropriation of Aristotle in the Liberal-Communitarian Debate*, with a foreword by Richard Stalley, National and Kapodistrian University of Athens, S. Saripolos Library, Athens 2007.
- Λεοντσίνη, Ε., «Έρως και ερωτική αγάπη κατά τον Αριστοτέλη», *Celestia*, 2 (2009), σσ. 61-68.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλία και φιλελεύθερη κοινότητα», στο Κ. Βουδούρης & Δ. Γεωργοβασίλης (επιμ.), *Η ελληνική φιλοσοφία και η σχέση της με τα προβλήματα της εποχής μας*, Πρακτικά του 20ου Διεθνούς Συνεδρίου Φιλοσοφίας (Χανιά,

12-17 Ιουλίου 2008), Διεθνής Εταιρεία Ελληνικής Φιλοσοφίας, εκδ. Ιωνία, Αθήνα 2009, σσ. 93-113.

- Λεοντσίνη, Ε., «Μίμηση, αισθητική εμπειρία και ηθική αγωγή κατά τον Αριστοτέλη», *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 26, 77 (2009), σσ. 117-148.
- Λεοντσίνη, Ε., «Μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη», στο Α. Στέφος & Σπ. Τουλιάτος (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009, σσ. 100-121.
- Leontsini, E., "The Motive of Society: Aristotle on Civic Friendship, Justice, and Concord", *Res Publica*, 19, 1 (2013), σσ. 21-35.
- Leontsini, E., "Sex and the City: Plato, Aristotle, and Zeno of Kition on Erôs and Philia", στο Sanders, E., Thumiger, C., Carey, C., and Lowe, N.J. (2013), *Erôs in Ancient Greece*, Oxford: Oxford University Press, σσ. 129-141.
- Λεοντσίνη, Ε., «Άνθρωποι και άλλα ζώα κατά τον Αριστοτέλη», *Φιλοσοφία*, 44 (2014), σσ. 219-240.
- Leontsini, E., 'Justice and Moderation in the State: Aristotle and Beyond', στο Guttorm Fløistad (ed.), *Philosophy of Justice*, International Institute of Philosophy, Series: Contemporary Philosophy: A New Survey, vol. 12, Springer, Dordrecht-Heidelberg-New York-London, 2015, σσ. 27-42.
- Λεοντσίνη, Ε., «Δημοκρατία και πολιτική φιλία κατά τον Αριστοτέλη: φιλοσοφικές και διδακτικές προσεγγίσεις», στο Γιώργος Μπίκος (επιμ.), *Η δημοκρατική αγωγή: διδάσκοντας, εκπαιδεύοντας, καλλιεργώντας... Διδακτικές και θεωρητικές προσεγγίσεις για την καλλιέργεια της Δημοκρατικής Παιδείας*, [Πρακτικά του Συνεδρίου που οργάνωσε το Πρότυπο Πειραματικό Λύκειο Ιωνιδείου Σχολής, (Ιωνίδειος Πρότυπος Σχολή, Πειραιάς, 27-29 Σεπτεμβρίου 2013)], εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2015, σσ. 43-57.
- Leontsini, E., 'Philosophy and Its History: Evanghelos Moutsopoulos as a Historian of Philosophy', στο Athanasia Glycofrydi-Leontsini (ed.), *Un brin de lauriel/A Sprig of Laurel. Homage au philosophe/Homage to the Philosopher Evanghélos Moutsopoulos,* L'Harmattan, Paris 2015, σσ. 62-70.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η φιλία ως κοινωνικό και πολιτικό αγαθό: *ἡ γὰρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία*», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 129-166.
- Λεοντσίνη, Ε., «*Τὸ κοινῇ συμφέρον*: δημοκρατία, φιλία και ομόνοια στην αριστοτελική και στη σύγχρονη ριζοσπαστική νεοαριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 205-239.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια του κοινού συμφέροντος στην αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο *ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Παιδεία, Πολιτισμός, Πολιτική*, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και Ιστορική, Θεσσαλονίκη 2018, σσ. 107-116.
- Leontsini, E., 'Aristotle on a Meaningful Life', *Studia Philosophica Wratislaviensia*, XIV, 1 (2019), σσ. 191-199.
- Leontsini, E., 'Going through time together': Aristotelian Friendship and the Criterion of Time', στο Andrius Bielskis, Eleni Leontsini & Kelvin Knight (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, σσ. 76-93.
- Nussbaum, M., *The Fragility of Goodness: Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1986.
- Παπαδής, Δ. Ι., *Η πολιτική φιλοσοφία του Αριστοτέλη,* Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2001.
- Παπαδής, Δ. Ι., «Η ουσία της πόλεως στον Αριστοτέλη», *Δευκαλίων*, 22, 2 (2004), σσ. 149-158.
- Πεντζοπούλου- Βαλαλά, *Τ., Προβολές στον Αριστοτέλη,* εκδ. Ζήτρος, Θεσσαλονίκη

- Ross, W. D., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Μ. Μητσού, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- *Πρακτικά Παγκοσμίου Συνεδρίου «Αριστοτέλης», (Θεσ/νίκη 7-14 Αυγούστου 1978),* 4 τόμοι, εκδ. Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών, Αθήναι, 1983.
- Στέφος, Α. & Τουλιάτος, Σπ. (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009.
- Σκαλτσάς, Θ., *Ο χρυσούς αιών της αρετής. Αριστοτελική ηθική,* εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1993.
- Rorty, A. O., (ed.), *Essays on Aristotle's Ethics*, University of California Press, Berkely and Los Angeles 1980.
- Ross, D. (1925), *Aristotle Nicomachean Ethics*, Oxford University Press, Oxford 1980.
- Saunders, T. J., *Aristotle Politics, Books I and II*, Clarendon Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., *Aristotle.The Politics*, Oxford University Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., 'Aristotle's Criticism of Plato's Republic', in D. Keyt and Fr. D. Miller (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Oxford: Blackwell, 1991, pp. 182-199.
- Stern-Gillet, S., *Aristotle's Philosophy of Friendship*, State University of New York Press, Albany 1995.
- Urmson, J. O., *Aristotle's Ethics*, Blackwell, Oxford 1988.
- Wolff, F., *Ο Αριστοτέλης και η πολιτική,* μτφρ. Κ. Ν. Πετρόπουλος, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου–Μ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1995.

«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ506**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**5ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑΣ (ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΝΤΗΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΡΑΞΗΣ		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Το μάθημα διερευνά τη θέση της φιλοσοφίας έναντι της επιστήμης στη Γνωσιοθεωρία των Kant, Hegel, Marx και Habermas, πριν η Θεωρία της Επιστήμης αντικαταστήσει κατά τη δεκαετία του ’70 τη Γνωσιοθεωρία. Βάση για την ανάπτυξη του μαθήματος είναι το πρώτο μέρος του έργου του Jürgen Habermas *Γνώση και ενδιαφέρον (Erkenntnis und Interesse)* και ειδικά το τρίτο κεφάλαιο «Η ιδέα μιας γνωσιοθεωρίας ως κοινωνικής θεωρίας».

Στο μάθημα αναλύεται κριτικά η διαδικασία αυτοκριτικής της Γνωσιοθεωρίας: πρώτα στον Kant ως κριτική δικαιολόγηση των ορίων της δυνατής γνώσης, εν συνεχεία στον Hegel ως ριζοσπαστικοποίηση της αυτοκριτικής της γνώσης με κατάληξη την απόλυτη γνώση και, τέλος, στον Marx ως ολοκλήρωση της αποδόμησης της Γνωσιοθεωρίας, αφού η ριζοσπαστική Γνωσιοθεωρία κατανοείται πλέον μόνον ως Κοινωνική Θεωρία. Με τον Habermas αναζητείται ένας αναστοχασμός που υπερβαίνει την εργαλειακή ορθολογικότητα και επαναφέρει στη Γνωσιοθεωρία τη «λησμονημένη εμπειρία του αναστοχασμού» μέσω της διαλεκτικής της ηθικότητας, της επικοινωνιακής ορθολογικότητας.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι συμμετέχοντες στο μάθημα θα έχουν εντρυφήσει σε μια γνωσιοθεωρητική παράδοση, που κατανοεί τη Γνωσιοθεωρία ως Κοινωνική θεωρία, και θα έχουν αποσαφηνίσει ότι στο πλαίσιο της Επιστήμης η φιλοσοφία διατηρείται ως Κριτική.

Στο Φροντιστήριο θα αναλυθούν και θα σχολιασθούν κριτικά κείμενα των Kant, Hegel, Marx, Husserl, Popper, Gadamer και Habermas.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Οι ικανότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι

- η αυτόνομη και ομαδική εργασία,
- η εργασία σε διεπιστημονικό πλαίσιο,
- ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα,

- η άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής και
- η ανάλυση και επίλυση γνωσιοθεωρητικών αλλά και επίκαιρων προβλημάτων της εποχής μας.

Στο Φροντιστήριο θα αναλυθούν και θα σχολιασθούν κριτικά κείμενα των Kant, Hegel, Marx, Husserl, Popper, Gadamer και Habermas.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στη Γνωσιοθεωρία
- Το καντιανό σύστημα του Λόγου
- Η κριτική του Hegel στο καντιανό σύστημα
- Η μετακριτική του Marx στον Hegel
- Η ιδέα μιας γνωσιοθεωρίας ως κοινωνικής θεωρίας του Habermas
- Η θεωρία της γνώσης στις εμπειρικο-αναλυτικές επιστήμες
- Η θεωρία της γνώσης στις ιστορικο-ερμηνευτικές επιστήμες
- Η κριτική της θεωρίας της γνώσης ως ενότητα γνώσης και ενδιαφέροντος
- Κριτική ανασκόπηση και τελικός απολογισμός

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές και στη συγγραφή εργασιών.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Φροντιστήριο	10
Μελέτη βιβλιογραφίας	20
Παρουσίαση εργασίας	10
Συγγραφή εργασίας	10
Αυτοτελής Μελέτη	36
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης*	Γλώσσα αξιολόγησης η Ελληνική.

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Μέθοδοι αξιολόγησης, Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, ανάλυση, σχολιασμός κειμένων και επίλυση προβλημάτων στο Φροντιστήριο, πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία (γερμανική, αγγλική, γαλλική). Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου, επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Τα κριτήρια της αξιολόγησης: Παρακολούθηση/συμμετοχή: 20% Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, εργασία στο φροντιστήριο: 20% Γραπτή εξέταση: 60%

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Πηγές και Βιβλιογραφία

- Adorno, Theodor W., *Erkenntnistheorie* (1957/58), Karel Markus (επιμ.), στο Theodor W. Adorno, *Nachgelassene Schriften,* Abteilung IV: *Vorlesungen*, τόμ. 1, Berlin: Suhrkamp, 2018.
- Arndt, Andreas, *Karl Marx. Versuch über den Zusammenhang seiner Theorie*, 2η έκδ., Berlin: Akademie-Verl., 2012.
- Habermas, Jürgen, *Κείμενα γνωσιοθεωρίας και κοινωνικής κριτικής*, εισ. – μτφρ. Αντώνης Οικονόμου, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον, 1990.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής,* τόμ. 1: *Η διδασκαλία περί της ουσίας*, ελλ. μτφρ. Θ. Πενολίδης, Αθήνα: εκδόσεις Κράτερος, 2010.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής,* τόμ. 2: *Η διδασκαλία περί της ουσίας*, ελλ. μτφρ. Θ. Πενολίδης, Αθήνα: εκδόσεις Κράτερος, 2014.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής,* τόμ. 3: *Η υποκειμενική λογική ή η διδασκαλία περί της έννοιας*, ελλ. μτφρ. Δ. Τζωρτζόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 2005.
- Χούσσερλ, Έντμουντ, *Η κρίση των ευρωπαϊκών επιστημών και η υπερβατολογική φαινομενολογία*, ελλ. μτφρ. Π. Θεοδώρου, Αθήνα: εκδόσεις Νήσος, 2012.
- Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου,* ελλ. μτφρ. Α. Γιανναράς, τόμ. 1, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1979.
- Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου,* ελλ. μτφρ. Α. Γιανναράς, τόμ. 2, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1979.
- Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου,* ελλ. μτφρ. Μιχαήλ Φ. Δημητρακόπουλος, τόμ. 3, Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση, 1999.
- Knoblauch, Hubert, *Wissenssoziologie*, Konstanz: UVK, 2005.
- Marcuse, Herbert, *Περί διαλεκτικής. Τρία δοκίμια*, ελλ. μτφρ. Κ. Ράντης, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2012.

- Marx, Karl, *Βασικές γραμμές της κριτικής της Πολιτικής Οικονομίας*, ελλ. μτφρ. Δ. Διβάρης, 3 τόμοι, Αθήνα: Στοχαστής, 1989-1992.
- Ξηροπαΐδης, Γιώργος, *Gadamer – Habermas: Η διαμάχη των ερμηνειών*, Αθήνα: εκδόσεις Πόλις, 2008.
- Ψύλλος, Στάθης, *Δοκίμια στη φιλοσοφία της επιστήμης*, Αθήνα: εκδόσεις Οκτώ, 2008.
- Ράντης, Κωνσταντίνος, *Εισαγωγή στη διαλεκτική. Από τον Πλάτωνα ως τον Μαρκούζε*, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2015.
- Schnädelbach, Herbert, *Kant*, Leipzig: Reclam, 2005.
- Schnädelbach, Herbert, *Erkenntnistheorie zur Einführung*, 2η έκδ., Hamburg: Junius-Verl., 2004.
- Tugendhat, Ernst / Wolf, Ursula, *Logisch-semantische Propädeutik*, Stuttgart: Reclam, 1993.
- Wolff, Michael, *Der Begriff des Widerspruchs. Eine Studie zur Dialektik Kants und Hegels*, Königstein / Taunus: Anton Hain, *1981.*

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

«ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ512**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**5ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ** **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΑΚΡΟΤΣΗΣ** **ΔΙΔΑΣΚΩΝ** **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΤ’ ΕΠΙΛΟΓΗΝ, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση των Μαθημάτων, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- κατανοούν τις γενικές αρχές της Λογικής και την ιστορική διαδρομή της από την στιγμή αυτονόμησής της ως ανεξάρτητου πεδίου γνώσης,
- διαχωρίζουν τα έργα των κυριότερων εκπροσώπων της λογικής μεθόδου ως φιλοσοφικής κατηγορίας, τις θεωρίες και τους ορισμούς που έχουν επικρατήσει ως πρότυποι για την αποσαφήνιση ζητημάτων που άπτονται της λογικής,
- εντοπίζουν τις δομικές αρχές συγκρότησης ενός λογικού επιχειρήματος στον ορίζοντα της αλήθειας και να αναγνωρίζουν την εγκυρότητα της γνώσης ανεξάρτητα από την εμπειρία,
- επιβεβαιώνουν ή να απορρίπτουν την εγκυρότητα της λογικής σύνταξης προτάσεων σύμφωνα με τον τρόπο που αυτές απεικονίζουν την πραγματικότητα,
- προσεγγίζουν με κριτική άποψη τις διαφορετικές θεωρήσεις της φιλοσοφικής λογικής σε σχέση με τα μείζονα ζητήματα της γνωσιοθεωρίας και της σημασιολογίας,
- θέτουν πρακτικά και με αποτελεσματικότητα την μέθοδο της φιλοσοφικής λογικής στον σύγχρονο διεπιστημονικό διάλογο, όσον αφορά στο ζήτημα συγκρότησης-αποσαφήνισης εννοιών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των παρεχόμενων τεχνολογικών μέσων.

Αυτόνομη εργασία.

Ομαδική εργασία.

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στην πρώτη ενότητα σεμιναρίων, θα μελετηθεί η εξέλιξη της Λογικής στη Δύση από την αυτονόμησή της ως κλάδος γνώσης, σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, θα αναλυθεί ιστορικά ο τρόπος κατανόησης της και θα καθοριστούν οι αρχές της, σε σχέση με τις τέσσερεις κατηγορίες του νου. Θα περιγράψουμε τον μετασχηματισμό της συλλογιστικής λογικής σε συμβολική λογική σύμφωνα με τον Boole και την επινόηση της σημειογραφίας των ποσοδεικτών από τον Frege και στο μεταγενέστερο εγχείρημα των Whitehead και Rassel, Gendel και Wittgenstein, όσον αφορά στην αναζήτηση μαθηματικών αληθειών μέσα από αξιώματα και κανόνες της συμβολικής λογικής. Έννοια και η Δομή του επιχειρήματος, ως μορφή λογικής υπόθεσης με απώτερο σκοπό την εξαγωγή λογικών συμπερασμάτων σε τυπική ή φυσική γλώσσα, ο προτασιακός λογισμός, ως μελέτη του περιεχομένου των προτάσεων, σύμφωνα με την αντιπαράσταση των μεταξύ των λογικών συνδέσμων ώστε να μετρηθεί ο βαθμός αληθοτιμής τους, και το κριτήριο εγκυρότητας των παραγωγικών επιχειρημάτων, πρόκειται να μας απασχολήσουν στην πρώτη ενότητα εισηγήσεων. Στη δεύτερη ενότητα, θα αναλυθεί το νόημα της αρχής της επαγωγής, ως μορφής παραγωγικού λογισμού, η αλήθεια και ο χαρακτηρισμός των λογικών κρίσεων, η αρχή της ταυτότητας και η αληθοσυναρτησιακή Λογική. Παράλληλα με την αρχή της ταυτότητας, θα μελετηθούν οι αρχές της μη αντίφασης, του αποκλεισμένου μέσου και του αποχρώντος λόγου (Μοναδολογία του Leibniz). Η Θεωρία των συνόλων, οι προτασιακές γλώσσες, οι μεταβλητές σε σχέση με τα κατηγορήματα και τους ποσοδείκτες και η έννοια της ερμηνείας (Σημασιολογία), θα αποτελέσουν ζητήματα ανάλυσης της τελευταίας ενότητας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση ΤΠΕ κατά τη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	40
Συγγραφή εργασίας	35
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	35
Διαδραστική διδασκαλία	15
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης*	• Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης • Προαιρετική εργασία, ο βαθμός της οποίας θα προσμετρά 40% στην διαμόρφωση του τελικού βαθμού. • Προφορική Εξέταση, έπειτα από ειδική συνεννόηση περί εξαίρεσης από γραπτή δοκιμασία-προαιρετικές εργασίες.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Καβαγιές Ζαν, *Για τη Λογική και τη Θεωρία της Επιστήμης*, εκδόσεις Παπακώστα Άλκηστις, Αθήνα, 2018.
- Τριαντάρη-Μαρά Σωτηρία, *Βασικές Αρχές της Αριστοτελικής Λογικής*, εκδόσεις Σταμούλη Αντ., Αθήνα, 2006.
- Windelband, H. Heimsoeth, *Εγχειρίδιο ιστορίας της φιλοσοφίας, Α΄ τόμος*. «Η φιλοσοφία των Αρχαίων Ελλήνων. Η φιλοσοφία των Ελληνιστικών και Ρωμαϊκών χρόνων», Μετάφραση Ν. Σκουτερόπουλος, εκδόσεις ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1980.
- Windelband W., Heimsoeth H., *Εγχειρίδιο της Ιστορίας της Φιλοσοφίας*, Β΄ Τόμος. «Η Μεσαιωνική Φιλοσοφία. Η φιλοσοφία της Αναγέννησης. Η φιλοσοφία του Διαφωτισμού», Μετάφραση Ν. Σκουτερόπουλος, Γ΄ ανατύπωση, εκδόσεις ΜΙΕΤ, Αθήνα, 2003.

«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ513**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**5ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*			

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Οι Μαθησιακοί Στόχοι του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι:

- Η οριοθέτηση της προβληματικής της επιστήμης και η κατανόηση της φιλοσοφικής δραστηριότητας για τη διερεύνηση και λειτουργία των νοητικών καταστάσεων.
- Η κατανόηση της μεθοδολογίας και της κανονιστικότητας των επιστημολογικών αρχών.
- Εντοπισμός του ιστορικού και κοινωνικού πλαισίου εξέλιξης των επιστημονικών εννοιών και των νοητικών καταστάσεων.
- Η ανάδειξη του φιλοσοφικού παράγοντα στην επιστημονική εφαρμογή.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Οι γενικές ικανότητες στις οποίες αποσκοπεί η διδασκαλία του συγκεκριμένου μαθήματος είναι:

- Εντοπισμός, ανάλυση και σύνθεση επιστημονικών δεδομένων για τη διερεύνηση και εννοιολογική συγκρότηση των νοητικών καταστάσεων.
- Διερεύνηση και παράθεση μεθοδολογίας και κριτικής για την επίλυση των επιστημολογικών ζητημάτων στο διεπιστημονικό γνωστικό πεδίο.
- Ένθεση ιστορικού και κοινωνικού πλαισίου ανάπτυξης και εξέλιξης των επιστημονικών εννοιών.
- Διάλογος για τη σύγκλιση ηθικών και επιστημονικών ερευνητικών δεδομένων.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η οντολογία των νοητικών καταστάσεων.
- Η ποικιλία των νοητικών φαινομένων.
- Επιστημολογικά κριτήρια κατανόησης των νοητικών φαινομένων.
- Όψεις Ρεαλισμού και οι αντιλήψεις για την επιγένεση.
- Οι αντιλήψεις του φυσικαλισμού.
- Συσχετίσεις νου και εγκεφάλου.
- Η κοινωνία της νόησης.
- Θεωρίες Λειτουργισμού.
- Ο νους ως υπολογιστής.
- Νοητική αιτιότητα.
- Συνείδηση και Αντίληψη.
- Το καρτεσιανό «θέατρο» και οι φιλοσοφικές αντιδράσεις.
- Το «κινέζικο κουτί» και ο «άνομος μονισμός» του Davidson.
- «Εναλλακτικές προσεγγίσεις» των νοητικών καταστάσεων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ. Π. Ε στην επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά Ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 39 Αυτοτελής Μελέτη: 86 **Σύνολο Μαθήματος: *125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες*	**<u>Γραπτή τελική εξέταση</u>** (100%). • Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν ένα θέμα σε μορφή δοκιμίου έκτασης 3 περίπου σελίδων, με υλικά (πληροφορίες και επιχειρήματα) που θα αντλήσουν από τις παραδόσεις και την προτεινόμενη βιβλιογραφία. • Κριτήρια αξιολόγησης του δοκιμίου είναι η ορθότητα των πληροφοριών που παρα-θέτονται από τους/τις εξεταζόμενους/ες, η πειστικότητα και η λογική συνοχή των

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	εξηγήσεων που προτείνονται καθώς και η μεθοδολογία συγκρότησης της προβληματικής υπό εξέταση εννοιών.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Ν. Αυγελής, *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης*, Σταμούλης, Θεσσαλονίκη 2010.
- M. Minsky, *Η κοινωνία της Νόησης*, Κάτοπτρο, Αθήνα 2006.
- M. Donald, *Η καταγωγή του σύγχρονου Νου*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2018.
- G. Edelman & G. Tononi, Το σύμπαν της συνείδησης, ΠΕΚ, 2008.
- F. Crick, Μια εκπληκτική υπόθεση, Κάτοπτρο, 1995.
- E. Kandel, Αναζητώντας τη Μνήμη, ΠΕΚ, 2008.
- Salmon, Earman, Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης, ΠΕΚ, 2000.
- Kenny, Ιστορία της Δυτικής Φιλοσοφίας, Νεφέλη, 2005.
- D. Lindberg, Απαρχές της Δυτικής Επιστήμης, Ε.Μ.Π, 1999.
- Α. Μπαλτάς, Κ. Στεργιόπουλος, Φιλοσοφία και Επιστήμες στον 20^{ο} αιώνα,2013.
- Γ. Ρουσόπουλος, Φιλοσοφία της Επιστήμης , 2011.
- Γ. Ρουσόπουλος, Γνωσιολογία, Αθήνα: Gutenberg, 2009.
- Σ. Βοσνιάδου (επιμ.), Γνωσιακή Επιστήμη, Gutenberg, 2004.
- Β. Κάλφας, Επιστημονική Πρόοδος και Ορθολογικότητα, Σύγχρονα Θέματα,1983.
- J. Kim*, Η Φιλοσοφία του Νου*, Leader, 2005.
- T. Kuhn*, Η Δομή των Επιστημονικών Επαναστάσεων*, Σύγχρονα Θέματα, 1981.
- Victor Kraft, *Ο Λογικός Θετικισμός*, Μτφ. Α..Μανάκος, Αθήνα: Γνώση, 1985.
- J. Losee, *Η Φιλοσοφία της Επιστήμης*, (Α. Χρηστίδης μετ.), Βάνιας, 1985.
- David Papineau, Φιλοσοφικός Νατουραλισμός, Αθήνα: Leader Books, 2006.
- Σ. Ψύλλος, Δ. Πορτίδης*, Λογική*, Νεφέλη, 2007.
- D. Dennett, D. Hofstadter, Το Εγώ της Νόησης, Αθήνα: Κάτοπτρο, 1993.
- P. Davies, Θεός και Μοντέρνα Φυσική, Κάτοπτρο, 1990.
- J. H. Brooke, Επιστήμη και Θρησκεία, Μτφρ. Β. Βακάκη,Επιμ. Κ. Γαβρόγλου, ΠΕΚ, 2008
- Γ. Μαραγκός, *Γνωσιολογισμοί*, Αθήνα: Οδυσσέας.
- Αιμ. Μεταξόπουλος, *Σύμβαση και Αλήθεια*, Παπαζήσης, 1988.
- D. Hume, *Πραγματεία για την Ανθρώπινη Νόηση*, Πατάκης, 2005.
- B. Russell, *Analysis of Mind*, Allen and Unwin, 1921.
- B. Russell, *Mysticism and Logic*, Allen and Unwin, 1963.
- H. Maturana, F. Varela, Το δέντρο της Γνώσης, Κάτοπτρο, 1992.

- L. Russo, Η λησμονημένη Επανάσταση, Δίαυλος, 2006.
- M. Williams, Προβλήματα της Γνώσης, Leader Books, 2013.
- Δ. Σαρδελής,Τ.Κυπριανίδης, *Η Δυναμική των Επιστημονικών Επαναστάσεων*.
- Stephen Hawking, Το Χρονικό του Χρόνου, Κάτοπτρο, 1988.
- W. Sellars, Ο Εμπειρισμός και η Φιλοσοφία του Νου, Εστία, 2005.
- J. Powers, Φιλοσοφία και Νέα Φυσική, ΠΕΚ, 1995.
- H. Brown, *Αντίληψη, Θεωρία και Δέσμευση*, ΠΕΚ. 1995.
- R. Westfall, Η Συγκρότηση της Σύγχρονης Επιστήμης, ΠΕΚ.
- John Searle, *Νους, Εγκέφαλος και Επιστήμη*, ΠΕΚ.
- Alan Chalmers (μετ. Γ. Φουρτούνης), *Τι είναι αυτό που λέμε Επιστήμη*, ΠΕΚ.
- E. Grant, *Οι Φυσικές Επιστήμες τον Μεσαίωνα*, ΠΕΚ.
- P. Macherey, Από τον Καγκιλέμ στον Φουκώ, Πλέθρον, 2010.
- P. Duhem, *Σώζειν τα Φαινόμενα*, Νεφέλη, 2007.
- Δ. Δαγκλής, Φυσική Επιστήμη και Πραγματικότητα, Νήσος, 2011.
- Σ. Ψύλλος, *Επιστήμη και Αλήθεια*, Οκτώ, 2008.
- N. Hanson, *Πρότυπο Ανακάλυψης*, ΠΕΚ, 2008.
- S. Shapiro, *Σκέψεις για τα Μαθηματικά*, Εκδ. Παν. Πατρών, 2006.
- J. Ladyman, *Τι είναι η Φιλοσοφία της Επιστήμης*, ΠΕΚ,2015.
- Hacking, *Αναπαριστώντας και Παρεμβαίνοντας*, ΕΜΠ, 2002.
- Δ. Αναπολιτάνος, *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία των Μαθηματικών*,Νεφέλη,1985.
- Μ. Πουρνάρη, *Επιστημική Δικαιολόγηση*, Νήσος, 2013.

«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ516**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**5ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**

μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https//www.ecourse@uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Επιδίωξη μας είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τον θεωρητικό προβληματισμό που αναπτύχθηκε ιστορικά και καλλιεργείται στην σύγχρονη εποχή, αναφορικώς με την συνάφεια Φιλοσοφίας και Ιατρικής.

- Γνώση των έργων και της διδασκαλίας των φιλοσόφων και των Ιατρών.
- Κατανόηση των φιλοσοφικών αντιλήψεων των Προσωκρατικών φιλοσόφων, των απόψεων που αποτυπώνονται στο Ιπποκρατικό Corpus, του Πλάτωνος, του Αριστοτέλους, του Γαληνού, των Βυζαντινών στοχαστών και των Νεοτέρων. Από την σύγχρονη περίοδο θα εξετασθούν οι αντιλήψεις για την *Ψυχανάλυση,* την *Φιλοσοφική Συμβουλευτική* και την *Υπαρξιακή Ψυχοθεραπεία*.
- Το μάθημα προφέρει μία συνολική εικόνα του θεωρητικού προβληματισμού με βάση τις πρωτογενείς πηγές και την συναφή βιβλιογραφία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
……
Άλλες…
…….

Αυτόνομη εργασία.

- Άσκηση κριτικής ικανότητας.

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Ανάλυση φιλοσοφικών και ιατρικών κειμένων.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει συστηματικό χαρακτήρα και αξιοποιεί τους ιστορικούς προσδιορισμούς ως έκκεντρα της πραγμάτευσης των επιμέρους συμβολών και των εννοιολογικών καθορισμών.

- Η προσοχή μας θα εστιασθεί στον τρόπο με τον οποίο η θεωρητική σκέψη προσέγγισε όχι μόνον τα βιολογικά αλλά και τα ψυχολογικά προβλήματα, όπως η θλίψη, η αγωνία, η μελαγχολία και η ενοχή, και επιχείρησε να τα εντάξει ερμηνευτικά αξιοποιώντας τις φιλοσοφικές απόψεις για την ψυχή.
- Από τον πυθαγόρειο Αλκμαίωνα («*Περί Φύσεως*») και τα Ιπποκρατικά κείμενα («*Περί Αέρων, Υδάτων, Τόπων*· «*Περί Φύσιος Ανθρώπου*», «*Περί Ευσχημοσύνης*») τίθενται οι βάσεις για την αντιμετώπιση των ψυχολογικών ζητημάτων, και τόσο ο σοφιστής Αντιφών [5ος π.Χ. αι.: «*Περί Αλυπίας*»], όσο ο Πλάτων (427-347 π.Χ.) και ο Αριστοτέλης (384-322 π.Χ.) με την ολιστική αντιμετώπιση των σωματικών και ψυχικών ασθενειών, και αργότερα οι Στωϊκοί [Επίκτητος (2ος μ.Χ. αι.): «*Ἰατρεῖον ἐστὶ τὸ τοῦ φιλοσόφου σχολεῖον*»] και οι Νεοπλατωνικοί [*Ιεροκλής* (5ος μ.Χ. αι.) «*ἡ φιλοσοφία ἐστὶ ζωῆς ἀνθρωπίνης κάθαρσις καὶ τελειότης*»] επιχείρησαν να προσδιορίσουν τα γενεσιουργά αίτια των ψυχικών διακυμάνσεων.
- Με τον Γαληνό [(2ος μ.Χ. αι.): «*Ὅτι ἰατρὸς ἄριστος καὶ φιλόσοφος*»· «*Τέχνη Αλυπίας*»] συγκεφαλαιώνεται και διευρύνεται ο συναφής προβληματισμός, ο οποίος στο Βυζάντιο [Νεμέσιος Εμέσης (4ος-5ος μ.Χ. αι.), Μιχαήλ Ψελλός (1018-1078)] και τον Δυτικό Μεσαίωνα [Αυγουστίνος (354-430 μ.Χ.), Θωμάς Ακινάτης (1225-1274)] επενδύεται με θρησκευτικές παραδοχές.
- Ο προβληματισμός που αναπτύχθηκε στην νεότερη και σύγχρονη εποχή μας επιτρέπει να αναζητήσουμε τον πυρήνα του προβληματισμού στην φιλοσοφική εννοιολογία που αποβλέπει στον προσδιορισμό της ουσίας του ανθρωπίνου υποκειμένου και την ανακάλυψη του νοήματος της ζωής:
- Sigmund Freud (1956-1939): *η θεωρία της libido, τα όνειρα, η αλλοτρίωση και ο φετιχισμός·*
- Erich Fromm (1900-1980): *η θεωρία των κοινωνικών συναισθημάτων, η αγάπη, η ελπίδα και η αυθεντικότητα της ύπαρξης·*
- Wilchelm Reich (1897-1957): *η διαμόρφωση του χαρακτήρα και η θεωρία της Οργόνης·*
- Carl Jung (1875-1961): *η θεωρία των αρχετύπων και ο συμβολισμός του Μύθου·*
- Jacques Lacan (1901-1981): *το ασυνείδητο, η γλώσσα και η ανάδυση του υποκειμένου·*
- Υπαρξιακή Ψυχοθεραπεία και Φιλοσοφική Συμβουλευτική: *ο ρόλος της Γλώσσας, τα αρχετυπικά νοήματα του Μύθου, η συγκρότηση της ταυτότητας και ο αναφορικός χαρακτήρας της ανθρώπινης ύπαρξης.*

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με φοιτήτριες/ φοιτητές.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	***Δραστηριότητα***	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφίας	86
	Σύνολο Μαθήματος (**25** ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	***125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων (100%).	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Diels H.,– Kranz,W., *Die Fragmente der Vorsokratiker*, Berlin, [17]1974.
- Diels, H.—Kranz, W., *Οἱ Προσωκρατικοί. Οἱ μαρτυρίες καὶ τὰ ἀποσπάσματα*. Ἀπόδοση στὰ Νέα Ἑλληνικὰ Βασ. Α. Κύρκος. Συνεργασία: Δημοσθένης Γ. Γεωργοβασιλης. Ἐπιμ., Βασ. Α. Κύρκος. Φιλολογικὴ ἐποπτεία Γεώργιος Α. Χριστοδούλου. Τόμος Α΄. Ἀθήνα, 2005.
- Γαληνός, Claudii *Galeni Opera Omnia*, Bd. I-XIX. Ed. G. Kühn, Leipzig 1821-1833 [= Hildesheim, 1964-1965].
- —, *Γιὰ τῆς ψυχῆς τὰ πάθη καὶ τὰ λάθη (Περὶ ψυχῆς παθῶν καὶ ἁμαρτημάτων)*. Προλεγ., μετάφρ., Εἰσαγωγῆς Γ. Ἀβραμίδης. Μετάφρ., ἀρχαίου κειμένου Ζαχαρίας Παρθένης - Ἐλευθερία Ζάγκα. Ἀθήνα, Θύραθεν, 2003.
- —, *Ὅτι ταῖς τοῦ σώματος κράσεσιν αἱ τῆς ψυχῆς δυνάμεις ἕπονται*. Ἔκδοση Ἀθηνᾶ Μπάζου. Ἀθῆναι, Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, Κέντρον Ἐρεύνης τῆς ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς Γραμματείας, 2011.
- —, *Γιὰ τὴν ἀποφυγὴ τῆς λύπης (Περὶ Ἀλυπίας)*, Ἀθήνα, Θύραθεν, 2016.
- Γρηγόριος Νύσσης, *Περὶ κατασκευῆς τοῦ ἀνθρώπου*, *Patrologia Graeca,* Tomus 44, σσ. 136-184.
- Ἱπποκράτης, *Opera*, στό: É. Littré (ed.), *Oeuvres Complètes d'Hippocrate*. Traduction Nouvelle avec le Texte Grec en Regard, Paris, 1840.
- —, *Ἰατρικὴ θεωρία καὶ πράξη. Ἰατρικὴ θέματα*. Τόμοι Α'-Δ΄. Μετάφρ., εἰσαγ., σχόλ., Λυπουρλῆς, Δημήτριος, Θεσσαλονίκη, 2001.

- *Ἱπποκρατικὴ Ἰατρική. Ὅρκος, Περὶ ἱερῆς νούσου, Περὶ ἀέρων, ὑδάτων, τόπων, Προγνωστικόν*. Μετάφρ., εἰσαγ., σχόλ., Λυπουρλῆς, Δημήτριος, Θεσσαλονίκη, Παρατηρητής, 1983.
- Νεμέσιος, Ἐμέσης, *Περὶ φύσεως ἀνθρώπου*, στό: J. B. Migne, *Patrologia Graeca*, Tomus 40, [στὸ ἑξῆς: *P.G.*], σσ. 503-818. Βλ. ἐπίσης, Νεμέσιος Ἐμέσης, *Πραγματεία γιὰ τὴν ἀνθρώπινη φύση*. Πρόλ., Χριστόφορος Κοντάκης. Εἰσαγ., μετάφρ., σχόλια, παραρτήματα Γιάννης Πλεξίδας. Θεσσαλονίκη, Ζῆτρος, 2006.
- Μελέτιος, μοναχός, «Περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς», στό: J.A.Cramer, *Anecdota Graeca e codd. Manuscriptis Bibliothecarum Oxoniensium*, Vol. III, Amsterdam, 1963 (Oxonii, 1836), σσ. 1-157.

****

- Αποστολίδης, Πάνος, *Ἑρμηνευτικὸ λεξικὸ πασῶν τῶν λέξεων τοῦ Ἱπποκράτους*, Ἀθήνα, Γαβριηλίδης, 1997.
- Βουδούρης, Κωνσταντῖνος (ἐπιμ.), *Φιλοσοφία καὶ Ἰατρική*. Πρακτικὰ Συνεδρίου, Κῶς – Κάλυμνος, Αὔγουστος, 1997, Ἀθήνα, 1998.
- Γρόλιος, Κωνσταντῖνος Χ., *Τέχνη Ἀλυπίας. Κοινοὶ τόποι τοῦ "Πρὸς Πολύβιον" τοῦ Σενέκα καὶ πηγαὶ αὐτῶν*, Θεσσαλονίκη, [2]1956.
- Δελλής, Ιωάννης, Γ., *Φιλοσοφική συμβουλευτική. Η φιλοσοφία ως θεραπεία*, Αθήνα, Guttenberg, 2005.
- Καράβατος, Θανάσης, «Νεμεσίου Ἐμέσης τῆς Συρίας: Περὶ φύσεως τοῦ ἀνθρώπου (390-400 μ.Χ.). Ἡ "θεωρία τῶν ἐγκεφαλικῶν κοιλιῶν" σὲ χειρόγραφο (18ος αὼνας) τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Κοζάνης», *Σύναψις* 01α (: Οἱ συναντήσεις τῆς Κοζάνης), 2005, σσ. 94-105.
- Μαυρουδῆς, Αἰμίλιος, Δημ., *Ἀρχιγένης Φιλίππου Ἀπαμεύς,. Ὁ βίος καὶ τὰ ἔργα ἑνὸς ἕλληνα ἰατροῦ στὴν αὐτοκρατορικὴ Ρώμη*, Ἀθήνα, Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, 2000.
- —, «Ἡ ἔμμεση παράδοση τοῦ ἔργου τοῦ Μελετίου "Περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς" στὸν κώδικα Vaticanus Palat. Gr. 199», *Βυζαντιακὰ* 17 (1997), σσ. 331-338.
- Μητρόπουλος, Κ., «Ἰατρικὰ Προσωκρατικῶν Φιλοσόφων», *Πλάτων* 15 (1963), σσ. 196-217·
- Μωραΐτου, Δέσποινα, «Μεταφορικὴ χρήση τῆς λέξης "ἴασις" καὶ τῶν ὁμορρίζων της στὸ ἔργο τοῦ Ἀριστοτέλη», στό: Κωνσταντῖνος Βουδούρης (ἐπιμ.), *Φιλοσοφία καὶ Ἰατρική*, Πρακτικὰ Συνεδρίου, Κῶς – Κάλυμνος, Αὔγουστος, 1997, Ἀθήνα, 1998, σσ. 189-217.
- —, *Τέχνη Ἀλυπίας. Ὁ σοφιστὴς Ἀντιφὼν καὶ ἡ Ψυχολογία στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα*, Ἀθήνα, Guttenberg, 2016.
- Πέτσιος, Κωνσταντίνος, Θ., «Φιλοσοφική ἐννοιολογία καὶ Ἰατρικὴ Σκέψη στὸ Βυζάντιο», στό: Μαργαρίτα Τζαφλίδου – Κωνσταντῖνος Ι. Σουέρεφ (ἐπιμ.), Ὑγεία, Νόσος, Ἴαση. Ἀπὸ τὴν Αρχαιότητα στὸν 20ο αἰῶνα. Πρακτικὰ ἐκδηλώσεων στὸ Ἀρχαιολογικὸ καὶ Βυζαντινὸ Μουσεῖο Ἰωαννίνων, Ἰωάννινα, Πανεπιστήμιο Ἰωαννίνων – Σχολὴ Ἐπιστημῶν Ὑγείας – Ἐφορεία Ἀρχαιοτήτων Ἰωαννίνων, 2017, σσ. 57- 80.
- —, «Λόγος και Πόλις στην κλασσική σκέψη», *Φιλοσοφείν* 14 (2016), σσ.147-159.
- —, *Φιλοσοφία και Ρητορική στην Κλασική Σκέψη*, Αθήνα, Gutenberg, 2018.
- Eijk, Philip van der, *Diocles of Carystus: A Collection of the Fragments with Translation and Commentary*, Leiden- Boston- Köln, 2001.
- Flashar, H., *Melancholie und Melancholiker in den medizinischen Theorien der Antike*, Berlin, 1966.
- Ideler, Iulius-Ludovicus, *Physici et Medici Minores*, Vol. I-II, Berolini, 1841-1842.
- Pigeaud, Jackie, *Ἀριστοτέλης. Μελαγχολία καὶ ἰδιοφυία. Τὸ 30ο,1 Πρόβλημα*. Μετάφρ., Ἀλόη Σιδέρη. Ἀθήνα, Ἄγρα, 1988 (μεταφράζεται καὶ σχολιάζεται τὸ Α΄ μέρος, 953a 10 - 955b 40).

- Tomson, Paul, R.,–Upsu, Ross, E.G., *Φιλοσοφία τῆς Ἰατρικῆς. Μία Εἰσαγωγή*. Μετάφρ., Γιῶργος Μαραγκός. Ἡράκλειο, Πανεπιστημιακὲς Ἐκδόσεις Κρήτης, 2018.
- Toohey, Peter, «Some Ancient Histories of Literary Melancholia», *Illinois Classical Studies* XV (1950), σσ. 143-161.

«ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ518**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**5ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https//www.ecourse@uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Επιδίωξη του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τα προβλήματα που τίθενται στο πλαίσιο της Αισθητικής φιλοσοφίας την περίοδο του Διαφωτισμού. **Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του μαθήματος, <u>σε γνωστικό επίπεδο</u>, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:**

- Να τοποθετούν χρονικά το κίνημα του Διαφωτισμού και να συγκεφαλαιώνουν τα βασικά χαρακτηριστικά του.
- Να στοχάζονται πάνω στις ομοιότητες και τις αποκλίσεις των διαφορετικών «Διαφωτισμών» (γαλλικός, σκωτικός, γερμανικός).
- Να αναφέρονται στην ιδιαίτερη συνάφεια του Διαφωτισμού με τον κλάδο της Αισθητικής φιλοσοφίας.
- Να κατανοούν την έννοια της «καλαισθησίας» και να τη συνδέουν με βασικές φιλοσοφικές επιλογές (υποκειμενισμός, σχετικισμός, συναισθηματοκρατία).
- Να κατανοούν τις διαφορές του εμπειριστικού από το ορθολογιστικό παράδειγμα στην αισθητική φιλοσοφίας.
- Να διαχωρίζουν τις αισθητικές ποιότητες του υψηλού και του ωραίου.
- Να αναφέρονται στους κύριους φιλοσόφους που ασχολήθηκαν με την Αισθητική φιλοσοφία κατά τον Διαφωτισμό (Hutcheson, Burke, Diderot, Baumgarden, Kant).

<u>Οι δεξιότητες</u> που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι οι εξής:

Θα μπορούν:

- Να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα των φιλοσόφων σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους).
- Να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμβάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους.
- Να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας για τις φιλοσοφικές θεωρίες της περιόδου.
- Να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους της αισθητικής φιλοσοφίας.
- Να αποτιμούν τα επιχειρήματα και/ή τα ρητορικά μέσα που χρησιμοποιούνται στις διαλογικές αντιπαραθέσεις των φιλοσόφων μεταξύ τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής ικανότητας.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Δίπλα στον τίτλο «αιώνας της λογικής», ο Cassirer έδωσε στον Διαφωτισμό επίσης το όνομα «αιώνας της κριτικής», λόγω του πλήθους και της ποιότητας των κειμένων που αφιερώθηκαν σε ζητήματα Αισθητικής φιλοσοφίας. Σε κάθε περίπτωση είναι ο αιώνας που «βαφτίζει» τον κλάδο που μας απασχολεί και τον μετατρέπει σε αυτόνομο πεδίο έρευνας. Το μάθημα λοιπόν έχει ως αντικείμενό του αφενός το πλήθος των φιλοσοφικών κειμένων για την τέχνη και την αισθητική που εμφανίζονται κατά τον 18^{ο} αιώνα και αφετέρου τις διαφορετικές φιλοσοφικές τους αναφορές, επιχειρώντας να ανασυγκροτήσει τη συζήτηση μεταξύ ορθολογισμού, εμπειρισμού και κριτικής φιλοσοφίας στο πεδίο της αισθητικής. Στο πλαίσιο αυτής της συζήτησης αναδύεται το εξαιρετικά σημαντικό για την ιστορία της αισθητικής δίπολο του υψηλού και του ωραίου, αλλά και οι έννοιες της ιδιοφυίας και της φαντασίας.

Σχεδιάγραμμα:

Α. Εισαγωγή στην έννοια του Διαφωτισμού και διάκριση διαφορετικών «Διαφωτισμών» (γαλλικός, σκωτικός, γερμανικός).

Β. Η γέννηση της αισθητικής κατά την περίοδο του Διαφωτισμού. Η συστηματική προσπάθεια του Baumgarden.

Γ. Αντικειμενισμός στην αισθητική και η συστηματοποίηση κανόνων: γαλλικός νεοκλασικισμός.

Δ. Υποκειμενισμός στην αισθητική και η «καλαισθησία»: Hutcheson, Burke Hume.

Ε. Το «γεφυρωτικό» εγχείρημα του Kant.

Ζ. Διάκριση υψηλού και ωραίου και η έννοια της ιδιοφυίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ
Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</td><td>Πρόσωπο με πρόσωπο.</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</td><td>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί ο διδάσκων αναρτά κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες. Στην ίδια σελίδα, κείμενα μπορούν να προτείνουν και φοιτητές/ φοιτήτριες.

• Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων.

• Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και τη μάθηση.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr>
<tr><td>Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)</td><td>35</td></tr>
<tr><td>Αυτοτελής μελέτη</td><td>31 (66 για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία)</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</td><td>Γραπτή τελική εξέταση.

• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών.</td></tr>
</table>

	• Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Α. Πηγές:

- Burke E. (2016). *Περί του Υψηλού και του Ωραίου*. Μετάφραση-εισαγωγή-σχόλια Χ. Γρηγορίου. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σταμούλη.
- Batteux C. (1747). *Les beaux arts réduits à un même principe*. Παρίσι: chez Dyrand.
- Baumgarten A.G. (1750). *Aesthetica*. Hildesheim: G. Olms.
- Hutcheson F. (2004). *An Inquiry into the Original of Our Ideas of Beauty and Virtue in Two Treatises*. Επιμέλεια Wolfgang Leidhold. Ινδιανάπολη: Liberty Fund.
- Καντ Ι. (2002). *Κριτική της κριτικής δύναμης*. Εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Κ. Ανδρουλιδάκης. Αθήνα: Ιδεόγραμμα.
- Λέσσιγγ (2003). *Λαοκόων*, μετ. Προβελλέγιος. Αθήνα: Πελεκάνος.
- Locke J. (2004). *Essay Concerning Human Understanding*. Επιμέλεια R. Woolhouse. Λονδίνο: Penguin Press.
- Μοντεσκιέ (1994). *Δοκίμιο με θέμα το γούστο*. Μετάφραση. Α. Δ. Παπαγιαννίδης, πρόλ, Π. Μουλάς. Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις.
- Μπουαλώ Ν. (2010). *Ποητική τέχνη*. Μετάφραση. Φ. Παιδή. Αθήνα: Εκδόσεις Στιγμή.
- Ντιντερό Ν. (2002). *Αισθητικά*. Μετάφρση Κ. Μιτσοτάκη, εισαγωγή. Έπη Μελοπούλου-Αλούπη. Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της Εστίας.
- Rancière J. (2012). *Ο μερισμός του αισθητού. Αισθητική και πολιτική*. Μετάφραση Θ. Παραδέλλης. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.

Β. Δευτερεύουσα βιβλιογραφία:

- Abrams M. H. (2001). *Ο καθρέφτης και το φως*. Μετάφραση Α. Μπερλής. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Beardsley M. C. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*. Μετάφραση Δ. Κούρτοβικ, Π. Χριστοδουλίδης. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- Γρηγορίου Χ. *(2008-2010). «*Η αμφιταλάντευση μεταξύ υποκειμενισμού και αντικειμενισμού στη βρετανική αισθητική φιλοσοφία του 18ου αιώνα. Η συζήτηση που

αναπτύσσουν οι Χάτσεσον, Χιούμ και Μπερκ με άξονα την προβληματική της καλαισθησίας*», Δωδώνη,* ΛΕ', 3, 53-78.

- Cassirer E. (2013). *Η Φιλοσοφία του Διαφωτισμού*. Μετάφραση Annette Vosswinkel, επιμέλεια Χριστούλα Βίρνα. Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- *Eagleton T. (2006). Η ιδεολογία του αισθητικού.* Μετάφραση συλλογικό έργο, επιμέλεια Πέπη Ρηγοπούλου. Αθήνα*:* Πολύτροπον.
- Παπανούτσος (2003). *Αισθητική*. Αθήνα: Εκδόσεις Νόηση.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Χρονικά Αισθητικής.*
- *The Journal of Aesthetics and Art Criticism.*
- *Contemporary Aesthetics.*
- *Δευκαλίων.*
- *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρης.η*
- *Conatus.*

6ο ΕΞΑΜΗΝΟ

«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ601**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**6ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΛΑΤΖΗΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Οι φοιτητές/τριες με το πέρας των παραδόσεων και της εξέτασης θα είναι σε θέση:

- να προβαίνουν σε απαιτητικές εννοιολογικές διακρίσεις σε όλο το φάσμα των πολύ βασικών εννοιών της «φύσης» και της «τέχνης» αναγνωρίζοντας την ιστορία τους πορεία και τον ρόλο τους στη διαμόρφωση του ευρωπαϊκού πνεύματος,
- να διατυπώνουν επιχειρήματα και να αναστοχάζονται κριτικά επάνω στη σύγχρονη τεχνολογικά διαμεσολαβημένη πραγματικότητα αντιμετωπίζοντάς την όχι μεμονωμένα αλλά μέσα από το πρίσμα της ιστορίας των ευρωπαϊκών ιδεών και της φιλοσοφικής τους επεξεργασίας,
- να έχουν μια ενδελεχή εικόνα των κυριότερων θεωρήσεων περί φύσης στην ιστορία της δυτικής σκέψης και των βασικότερων ρευμάτων στη φιλοσοφία της τεχνολογίας στη σύγχρονη φιλοσοφία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Δεξιότητα αναστοχασμού για την τεχνολογική τάξη της καθημερινή ζωής, της ανθρώπινης διάδρασης, και των κοινωνικών δομών.
- Καλλιέργεια της ηθικής και αισθητικής ικανότητας μέσω του φιλοσοφικού αναστοχασμού για το του φυσικό περιβάλλον.
- Ενδυνάμωση της οικολογικής συνείδησης των φοιτητών/τριών.
- Ανάδειξη του γεγονότος της συνύπαρξης και διάδρασης με τη φύση.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα οργανώνεται σε δύο ευρείες θεματικές Αφού εκθέσουμε σε αδρές γραμμές τον μηχανιστικό τρόπος κατανόησης της φύσης από φιλοσοφία του Διαφωτισμού προχωρούμε στην αναβίωση του τελεολογικού τρόπου κατανόησης της φύσης ως αντίδραση στην αναγωγιστική νοηματοδότηση της από τον Διαφωτισμού. Στο πλαίσιο αυτό αναπτύσσουμε, αφενός το συστηματικό διαχωρισμό μεταξύ μηχανιστικού και τελεολογικού τρόπου σκέψης,

όπως αυτός αναπτύσσεται στο έργο του Immanuel Kant Κριτική της Κριτικής Δύναμης και αφετέρου εμβαθύνουμε στην περαιτέρω επεξεργασία και πρόσληψη αυτού του διαχωρισμού από την Ρομαντική (Novalis, Schlegel) και Ιδεαλιστική Φιλοσοφία (Hegel, Schelling). Το δεύτερο μέρος του μαθήματος κάνει αναδρομή στις βασικές φιλοσφικές θεωρήσεις περί τεχνικής από τον Kant έως και σήμερα. Οι κύριοι σταθμοί στη διαδρομή αυτή θα είναι είναι Kant, ο Hegel, ο Marx, ο Heidegger και ο Hans Blumenberg.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση ΤΠΕ (παρουσιάσεις του υλικού του μαθήματος με χρήση διαφανειών Powerpoint). • Ανάρτηση του υλικού των διαφανειών του μαθήματος στην ιστοσελίδα του μαθήματος. • Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας και της επικοινωνίας με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-course, με e-mail.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 45 Ασκήσεις πεδίου είτε στην ερμηνεία πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων είτε στη βιβλιογραφική έρευνα για θέματα που αναπτύσσονται στο μάθημα: 35 Αυτοτελής μελέτη: 45 **Σύνολο Μαθήματος**: ***125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία,*	• Γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική, πλην των φοιτητών/τριών Erasmus που εξετάζονται προφορικά ή/και παραδίδουν γραπτή εργασία σε θέμα του μαθήματος στην αγγλική. • Η αξιολόγηση έχει τόσο τον χαρακτήρα γραπτής (ή, σε περιπτώσεις όπου κρίνεται αναγκαίο,

Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	προφορικής εξέτασης) σε ποσοστό 70%, ενώ ένα 30% της αξιολόγησης προκύπτει από την ενεργό συμμετοχή του φοιτητή/της φοιτήτριας στο μάθημα (παράδοση ασκήσεων κατ'οίκον και εντός αίθουσας, προφορική παρουσίαση έρευνας κτλ.). Ενισχυτική του βαθμού και της συνολικής επίδοσης του φοιτητή/της φοιτήτριας είναι, επίσης, η εκπόνηση γραπτής εργασίας σε θέμα του μαθήματος με την καθοδήγηση του διδάσκοντα.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

ΚΥΡΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (ΚΕΙΜΕΝΑ-ΠΗΓΕΣ):

- Hannah Arendt, *Η ανθρώπινη κατάσταση (Vita activa)*, μετάφραση: Στ. Ροζάνης, Γ. Λυκιαρδόπουλος, εκδ. «Γνώση», Αθήνα 1986.
- Francis Bacon, *Η μεγάλη Αναμόρφωση*, μετάφραση: Θ. Χριστακόπουλος, εκδ. Στάχυ, Αθήνα 2000.
- Francis Bacon, *Νέα Ατλαντίδα*, μετάφραση-εισαγωγή-σχόλια: Π. Νούτσος, Ηριδανός, Αθήνα.
- Martin Heidegger, «Το ερώτημα για την τεχνική», στου ιδίου, *Περί πολιτικής, περί αληθείας, περί τεχνικής*, μετάφραση: Δ. Τζωρτζόπουλος, Ηριδανός, Αθήνα 2011.
- Immanuel Kant, *Η Κριτική της Κριτικής Δύναμης*, μτφρ. Κώστας Ανδρουλιδάκης, Αθήνα: Σμίλη 2013
- Karl Marx, *Το κεφάλαιο. Κριτική της πολιτικής οικονομίας*, Β' ημίτομος, εκδ. «Μόρφωση», Αθήνα 1963.
- Richard Rorty, *Η φιλοσοφία και ο καθρέφτης της φύσης*, μετάφραση: Π. Μπουρλάκις, Γ. Φουρτούνης, επιμέλεια: Φ. Παιονίδης, εκδ. Κριτική, Αθήνα 2001.
- F.W.J. Schelling, *Φιλοσοφία της αποκαλύψεως*, μετάφραση: Θ. Λουπασάκης, επιμέλεια: Π. Κλιματσάκης, Ροές, Αθήνα 2004.
- F.W.J. Schelling, *Σύστημα του υπερβατολογικού ιδεαλισμού*, μετάφραση: Π. Δάφνος, επιμέλεια: Θ. Πενολίδης, Κρατερός, Αθήνα 2015.
- Εντμουντ Χούσσερλ, *Η κρίση των ευρωπαϊκών επιστημών και η υπερβατολογική φαινομενολογία. Εισαγωγή στη φαινομενολογική φιλοσοφία*, Μέρη I-III, μετάφραση-εισαγωγή-υπόμνημα: Π. Θεοδώρου, εκδ. Νήσος, Αθήνα 2012.

ΚΥΡΙΑ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- Κώστας Αξελός, «Από τη μυθολογία στην τεχνολογία», στου ιδίου Μεταμορφώσεις: κλείσιμο-άνοιγμα, μετάφραση: Κ. Δασκαλάκη, «Βιβλιοπωλείον της Εστίας», Αθήνα 1998.

- Κώστας Αξελός, *Ο Μαρξ στοχαστής της τεχνικής*, μετάφραση: Τ. Αθανασόπουλος, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2000.
- Mario Bunge, «Οι πέντε βλαστοί της τεχνοφιλοσοφίας», *Θεμέλια των επιστημών* 19-20 (1981-1082), 3-6.
- Φραγκίσκος Βατέν, *Η εργασία. Οικονομία και φυσική 1780-1830*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 1997.
- Isaiah Berlin, *Οι ρίζες του Ρομαντισμού*, μετάφραση: Γ. Παπαδημητρίου, εκδ. Scripta, Αθήνα 2000.
- Χανς Γιώνας, *Η αρχή της ευθύνης. Αναζητώντας μια ηθική για τον τεχνολογικό πολιτισμό*, μετάφραση: Ντ. Σαμοθράκη-Θ. Στούφης, εκδ. Αρμός, Αθήνα 2018.
- Αριστείδης Γωγούσης, «Η σχέση τεχνολογίας και επιστήμης» στο: Δ. Σφενδόνη-Μεντζου (επιμ.), *Φιλοσοφία των επιστημών. Κείμενα από το 10ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας της Ε.Φ.Ε.*, εκδ. Ζήτη, Θεσσαλονίκη 2008, 323-338.
- Jeffrey Herf, *Αντιδραστικός μοντερνισμός. Τεχνολογία, κουλτούρα και πολιτική στη Βαϊμάρη και το Γ' Ράιχ*, μετάφραση: Π. Ματάλας, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο Κρήτης 2007.
- Don Ihde, *Φιλοσοφία της τεχνολογίας. Μια εισαγωγή*, μετάφραση: Ν. Πλεύρης, Δ. Παπαγιαννάκος, εκδ. Κάτοπτρο, Αθήνα 2004.
- Κορνήλιος Καστοριάδης, *Τα μονοπάτια του λαβύρινθου*, μετάφραση: Ζ. Σαρίκας, Ύψιλον, Αθήνα 1991.
- Ernst Cassirer, *Καντ. Η ζωή και το έργο του*, μτφρ. Σταμάτης Γερογιωργάκης, Αθήνα: Ίνδικτος: 2001
- Αλεξάντρ Κοϋρέ, *Δυτικός πολιτισμός. Η άνθιση της επιστήμης και της τεχνικής*, Ύψιλον, Αθήνα 1991.
- Γκόλφω Μαγγίνη, *Για μια ερμηνευτική του τεχνικού κόσμου. Από τον Χάιντεγκερ στη σύγχρονη τεχνοεπιστήμη*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2010.
- Γκόλφω Μαγγίνη, «Τι είναι τεχνοεπιστήμη; Από τον Bachelard στον Latour» στο Σ. Αραποστάθης κ.ά. (επιμ.), *Τεχνολογία και κοινωνία. Μελέτες για την ιστορία της τεχνολογίας και τις σπουδές επιστήμης και τεχνολογίας*, Εταιρεία Μελέτης και Διάδοσης της Ιστορίας των Επιστημών και της Τεχνολογίας-2,Εκδοτική Αθηνών. Αθήνα 2015, 285-310.
- Σερζ Μοσκοβιτσί, *Τεχνική και φύση στον ευρωπαϊκό πολιτισμό. Δοκίμιο για ανθρώπινη ιστορία της φύσης*, μετάφραση: Τ. Δημητρούλια, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, Αθήνα 2005.
- Lewis Mumford, *Η φωτιά του Προμηθέα. Κριτικά δοκίμια για τον σύγχρονο τεχνολογικό πολιτισμό*, επιλογή κειμένων-μετάφραση: Ζ. Σαρίκας, Νησίδες, Θεσσαλονίκη 1998.
- Lewis Munford, *Η ιστορία των ουτοπιών*, μετάφραση: Β. Τομανάς, Νησίδες, Θεσσαλονίκη 1998.
- Ευτύχης Μπιτσάκης, *Η φύση στη διαλεκτική φιλοσοφία*, γ' εκδ., Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα 1981.

- Ευθύμης Παπαδημητρίου, *Για μια νέα φιλοσοφία της φύσης: η πρόκληση της οικολογίας και οι απαντήσεις της φιλοσοφίας*, Gutenberg, Αθήνα 1999.
- Νιλ Πόστμαν, *Τεχνοπώλιο. Η υποταγή του πολιτισμού στην τεχνολογία*, μετάφραση: Κ. Μεταξά, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 1997.
- Robert Sayre, M. Löwy, *Μορφές ρομαντικού αντικαπιταλισμού*, μετάφραση: Στ. Ροζάνης, Έρασμος, Αθήνα 1991.
- Mary Shelley-Wollstonecraft, *Φρανκενστάιν ή ο σύγχρονος Προμηθέας*, μετάφραση: Κ. Σχινά, επίμετρο: Τζόις Κάρολ Οουτς, εκδ. Ψυχογιός, Αθήνα 2019.
- Ουϊλλιαμ Σουλτς, «Το αλλότριο στον Φρανκενστάιν και η προφητεία του για τη σύγχρονη ζωή», *Νέα Εστία* 152 (2002), 280-288.
- Charles Taylor, *Πηγές του εαυτού: Η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας*, μετάφραση: Ξ. Κομνηνός, Ινδικτος, Αθήνα 2007.
- Χανς Φράγιερ, *Τεχνοκρατία και ουτοπία. Θεωρία της σύγχρονης εποχής στη Δύση*, μετάφραση: Κ. Κουτσουρέλης, Νεφέλη, Αθήνα 1998.
- Φρανσουάζ Φροντιζί-Ντυκρού, *Ο Δαίδαλος. Η μυθολογία του τεχνίτη στην αρχαία Ελλάδα,* μετάφραση: Χρ. Μεράντζας, εκδ. Ολκός, Αθήνα 2002.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Αξιολογικά.*
- *Ουτοπία.*
- *Kant Studien.*
- *Kantian Review.*
- *Hegel-Studien.*
- *Hegel Bulletin.*
- *Canadian Journal of Philosophy.*
- *European Journal of Philosophy.*
- *Journal of the History of Philosophy.*

«ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ602**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**6ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ** **(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΩΝ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2954

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στην πολιτική σκέψη του Αριστοτέλη και των πολιτικών αριστοτελικών και νεοαριστοτελικών θεωριών εν γένει. Στόχος του μαθήματος είναι να καταδείξει πώς η φιλοσοφική προσέγγιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη συζήτηση και την κατανόηση της πολιτικής φιλοσοφίας του. Επιπλέον, στόχος του μαθήματος αποτελεί να παρουσιαστούν και να αξιολογηθούν τα κυριότερα επιχειρήματα που χαρακτηρίζουν την πολιτική θεωρία του Αριστοτέλη, όπως αυτή παρουσιάζεται κυρίως στα *Πολιτικά*, αλλά και στα *Ηθικά Νικομάχεια* και τα *Ηθικά Ευδήμια*. Θα αναλυθούν χωρία από τα *Πολιτικά* και τα *Ηθικά Νικομάχεια* του Αριστοτέλη και θα δοθεί συμπληρωματική βιβλιογραφία στο *φροντιστήριο* του μαθήματος. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει και να εξηγήσει, με τη χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος, τα ακόλουθα:

- *Πόλις* και *κοινωνία*. Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: Η συγκρότηση της πόλης. Η πόλη ως η πιο σημαντική μορφή *κοινωνίας*. Τελεολογία και ανθρώπινη φύση. *Ὁ ἄνθρωπος φύσει πολιτικὸν ζῷον*.
- Οι απαρχές των πολιτικών κοινωνιών. Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: η συγκρότηση της πόλης. Η νομιμοποίηση της κρατικής εξουσίας. Η δημιουργία της πολιτικής κοινωνίας. Η πολιτική κατάσταση. Η κοινωνική συμφωνία. Νεότερες συμβολαιοκρατικές θεωρίες (Thomas Hobbes, John Locke, Jean-Jacques Rousseau).
- Ελευθερία, δουλεία και φυσικές ανισότητες: *φύσει* δούλοι και *φύσει* ελεύθεροι.
- *Οἰκονομική*, *χρηματιστικὴ* και *καπηλικὴ* τέχνη: χρήση αξίας και ανταλλακτική χρήση. *Πλούτος, κέρδος*, *ἀπληστία* και *θησαυρισμός*.
- *Πόλις*, *πολίτης*, *πολιτεία*. Παθολογία των πολιτευμάτων. Ορθά και μη ορθά πολιτεύματα. *Τὸ κύριον τῆς πόλεως* (λαϊκή κυριαρχία και κυριαρχία των νόμων). Δικαιοσύνη και *πολιτεία*. Η «*πολιτεία*» και η «*ἀρίστη πολιτεία*».
- *Πολιτικὴ φιλία* και *ὁμόνοια*: «*ἡ γὰρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία*».
- *Τὸ κοινῇ συμφέρον* και η τέχνη του *ἄρχειν*: ««*καὶ διὰ τοῦτο εὖ δοκεῖ τὸ τοῦ Βίαντος, ὅτι ἀρχὴ ἄνδρα δείξει*».
- Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία και σύγχρονη πολιτική θεωρία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Αυτόνομη Εργασία.
- Ομαδική Εργασία.
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πόλις και *κοινωνία*. Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: Η συγκρότηση της πόλης. Η πόλη ως η πιο σημαντική μορφή *κοινωνίας*. Τελεολογία και ανθρώπινη φύση. *Ὁ ἄνθρωπος φύσει πολιτικὸν ζῷον*. Οι απαρχές των πολιτικών κοινωνιών. Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: η συγκρότηση της πόλης. Η νομιμοποίηση της κρατικής εξουσίας. Η δημιουργία της πολιτικής κοινωνίας. Η πολιτική κατάσταση. Η κοινωνική συμφωνία. Νεότερες συμβολαιοκρατικές θεωρίες (Thomas Hobbes, John Locke, Jean-Jacques Rousseau). Ελευθερία, δουλεία και φυσικές ανισότητες: *φύσει* δούλοι και *φύσει* ελεύθεροι. *Οἰκονομική*, *χρηματιστικὴ* και *καπηλικὴ* τέχνη: χρήση αξίας και ανταλλακτική χρήση. *Πλούτος, κέρδος*,

ἀπληστία και *θησαυρισμός*. *Πόλις*, *πολίτης*, *πολιτεία*. Παθολογία των πολιτευμάτων. Ορθά και μη ορθά πολιτεύματα. *Τὸ κύριον τῆς πόλεως* (λαϊκή κυριαρχία και κυριαρχία των νόμων). Δικαιοσύνη και *πολιτεία*. Η «*πολιτεία*» και η «*ἀρίστη πολιτεία*». *Πολιτικὴ φιλία* και *ὁμόνοια*: «*ἡ γὰρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία*». *Τὸ κοινῇ συμφέρον* και η τέχνη του *ἄρχειν*: ««*καὶ διὰ τοῦτο εὖ δοκεῖ τὸ τοῦ Βίαντος, ὅτι ἀρχὴ ἄνδρα δείξει*». Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία και σύγχρονη πολιτική θεωρία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις & Σεμινάρια: 80 Φροντιστήρια: 45 **Σύνολο Μαθήματος**: ***125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Η <u>αξιολόγηση των φοιτητών</u> δύναται να γίνεται, αναλόγως, με ένα από τους τρεις κάτωθι τρόπους: • Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων & Επίλυση Προβλημάτων, θεωρίας (100%). • Γραπτή Απαλλακτική των Εξετάσεων Εργασία (100%). • Προφορική Εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης (100%). <u>Κριτήρια αξιολόγησης</u>: Η αξιολόγηση των φοιτητών/ τριών θα γίνει από την ενεργό τους συμμετοχή στα μαθήματα και τα

	σεμινάρια που θα γίνουν στο πλαίσιο του μαθήματος και με την γραπτή ή προφορική τελική εξέταση ή την εκπόνηση γραπτής εργασίας στα οποία σημασία έχει η χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος. Θα υπάρχει επιπλέον δυνατότητα προφορικής εξέτασης για φοιτητές με ειδικές δεξιότητες.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Ackrill, J., *Aristotle's Ethics*, Faber, London 1973.
- Ackrill, J., *Aristotle the Philosopher*, Clarendon Press, Oxford 1981.
- Allan, D. J., *The Philosophy of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1970.
- Annas, J., *The Morality of Happiness*, Oxford University Press, Oxford 1993.
- Barker, E., *The Politics of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1958.
- Barnes, J., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Ε. Λεοντσίνη, Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε, Oxford University Press–Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Bielskis, A., «Οι πολιτικές επιπτώσεις των ισχυρισμών του Alasdair MacIntyre στο *Έλλογα Εξαρτημένα Όντα*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 105-128.
- Bielskis, A., «Ανθρώπινη ύπαρξη και αριστοτελική αρετή», μτφρ. Ελένη Λεοντσίνη, *Φιλοσοφία*. *Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών*, 46, II (2016), σσ. 97-116.
- Bielskis, A., «Μία αριστοτελική κριτική του φιλοσοφικού προγράμματος του Martin Heidegger στο έργο του *Είναι και Χρόνος*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 34, 101 (2017), σσ. 94-111.
- Bielskis, A., *Existence, Meaning, Excellence: Aristotelian Reflections on the Meaning of Life*. London & New York: Routledge, 2017.
- Bielskis, A., Leontsini, E. & Knight, K. (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, 1st edition, Hardback, Bloomsbury, London 2020.
- Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- Bielskis, A., "Managers would not need subordinates and masters would not need slaves': Aristotle's Oikos and Oikonomia Reconsidered", στο A. Bielskis, E. Leontsini & K. Knight (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, pp. 40-57.
- Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- Γεωργούλης, Κ. Δ., *Αριστοτέλης ο Σταγιρίτης*, Θεσσαλονίκη 1962.
- Crisp, R. (ed.), *Aristotle. Nicomachean Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge 2000.
- Düring, I., *Ο Αριστοτέλης. Παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του,* μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή και Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα, 2 τόμ., εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- Hardie, W. F. R., *Aristotle's Ethical Theory*, Oxford University Press, 2nd ed., Oxford 1968.
- Καλογεράκος, Ι. Γ., «Υπερβολή και υπεροχή στην ηθική φιλοσοφία του Αριστοτέλη», *Φιλοσοφία*, 27-28 (1997-1998), σσ. 166-190.

- Καλογεράκος, Ι. Γ. (επιμ.), *Ο Αριστοτέλης και η σύγχρονη εποχή. Πρακτικά του Έκτου Πανελληνίου Συνεδρίου* (Ιερισσός, 19-21 Οκτωβρίου 2001), Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, Χαλκιδική 2004.
- Καλογεράκος Ι. Γ., *Παιδεία και Πολιτική Αριστεία, Ο δρόμος προς την αρετή στο αριστοτελικό ιδανικό κράτος,* εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2016.
- Keyt D. and Miller Fr. D. (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Blackwell, Oxford 1991.
- Kullmann, W., *Η πολιτική σκέψη του Αριστοτέλη,* μτφρ. Α. Ρεγκάκος, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2003.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», *Ιστορικά Ελευθεροτυπίας*, τεύχος 264 (9 Δεκεμβρίου 2004), σσ. 6-11.
- Leontsini, E., *The Appropriation of Aristotle in the Liberal-Communitarian Debate*, with a foreword by Richard Stalley, National and Kapodistrian University of Athens, S. Saripolos Library, Athens 2007.
- Λεοντσίνη, Ε., «Έρως και ερωτική αγάπη κατά τον Αριστοτέλη», *Celestia*, 2 (2009), σσ. 61-68.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλία και φιλελεύθερη κοινότητα», στο Κ. Βουδούρης & Δ. Γεωργοβασίλης (επιμ.), *Η ελληνική φιλοσοφία και η σχέση της με τα προβλήματα της εποχής μας*, Πρακτικά του 20ου Διεθνούς Συνεδρίου Φιλοσοφίας (Χανιά, 12-17 Ιουλίου 2008), Διεθνής Εταιρεία Ελληνικής Φιλοσοφίας, εκδ. Ιωνία, Αθήνα 2009, σσ. 93-113.
- Λεοντσίνη, Ε., «Μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη», στο Α. Στέφος & Σπ. Τουλιάτος (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009, σσ. 100-121.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: από τον Αριστοτέλη στον Hobbes και τον Locke», *Φιλοσοφία*, 43, II (2013), σσ. 74-109.
- Leontsini, E., "The Motive of Society: Aristotle on Civic Friendship, Justice, and Concord", *Res Publica*, 19, 1 (2013), σσ. 21-35.
- Leontsini, E., "Sex and the City: Plato, Aristotle, and Zeno of Kition on Erôs and Philia", στο Sanders, E., Thumiger, C., Carey, C., and Lowe, N.J. (2013), *Erôs in Ancient Greece*, Oxford: Oxford University Press, σσ. 129-141.
- Leontsini, E., 'Justice and Moderation in the State: Aristotle and Beyond', στο Guttorm Fløistad (ed.), *Philosophy of Justice*, International Institute of Philosophy, Series: Contemporary Philosophy: A New Survey, vol. 12, Springer, Dordrecht-Heidelberg-New York-London, 2015, σσ. 27-42.
- Λεοντσίνη, Ε., «Δημοκρατία και πολιτική φιλία κατά τον Αριστοτέλη: φιλοσοφικές και διδακτικές προσεγγίσεις», στο Γιώργος Μπίκος (επιμ.), *Η δημοκρατική αγωγή: διδάσκοντας, εκπαιδεύοντας, καλλιεργώντας... Διδακτικές και θεωρητικές προσεγγίσεις για την καλλιέργεια της Δημοκρατικής Παιδείας*, [Πρακτικά του Συνεδρίου που οργάνωσε το Πρότυπο Πειραματικό Λύκειο Ιωνιδείου Σχολής, (Ιωνίδειος Πρότυπος Σχολή, Πειραιάς, 27-29 Σεπτεμβρίου 2013)], εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2015, σσ. 43-57.
- Leontsini, E., 'Philosophy and Its History: Evanghelos Moutsopoulos as a Historian of Philosophy', στο Athanasia Glycofrydi-Leontsini (ed.), *Un brin de lauriel/A Sprig of Laurel. Homage au philosophe/Homage to the Philosopher Evanghélos Moutsopoulos,* L'Harmattan, Paris 2015, σσ. 62-70.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η φιλία ως κοινωνικό και πολιτικό αγαθό: *ἡ γὰρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία*», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 129-166.
- Λεοντσίνη, Ε., «*Τὸ κοινῇ συμφέρον*: δημοκρατία, φιλία και ομόνοια στην αριστοτελική και στη σύγχρονη ριζοσπαστική νεοαριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 205-239.

- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια του κοινού συμφέροντος στην αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο *ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Παιδεία, Πολιτισμός, Πολιτική*, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και Ιστορική, Θεσσαλονίκη 2018, σσ. 107-116.
- Leontsini, E., 'Aristotle on a Meaningful Life', *Studia Philosophica Wratislaviensia*, XIV, 1 (2019), σσ. 191-199.
- Leontsini, E., 'Going through time together': Aristotelian Friendship and the Criterion of Time', στο Andrius Bielskis, Eleni Leontsini & Kelvin Knight (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, σσ. 76-93.
- Nussbaum, M., *The Fragility of Goodness: Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1986.
- Παπαδής, Δ. Ι., *Η πολιτική φιλοσοφία του Αριστοτέλη,* Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2001.
- Παπαδής, Δ. Ι., «Η ουσία της πόλεως στον Αριστοτέλη», *Δευκαλίων*, 22, 2 (2004), σσ. 149-158.
- Πεντζοπούλου- Βαλαλά, *Τ., Προβολές στον Αριστοτέλη,* εκδ. Ζήτρος, Θεσσαλονίκη.
- Ross, W. D., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Μ. Μητσού, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- *Πρακτικά Παγκοσμίου Συνεδρίου «Αριστοτέλης», (Θεσ/νίκη 7-14 Αυγούστου 1978),* 4 τόμοι, εκδ. Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών, Αθήναι, 1983.
- Πέτσιος, Κ.Θ., *Φιλοσοφία και ρητορική στην κλασική σκέψη*, Αθήνα: Gutenberg, 2018.
- Στέφος, Α. & Τουλιάτος, Σπ. (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009.
- Σκαλτσάς, Θ., *Ο χρυσούς αιών της αρετής. Αριστοτελική ηθική,* εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1993.
- Rorty, A. O., (ed.), *Essays on Aristotle's Ethics*, University of California Press, Berkely and Los Angeles 1980.
- Ross, D. (1925), *Aristotle Nicomachean Ethics*, Oxford University Press, Oxford 1980.
- Saunders, T. J., *Aristotle Politics, Books I and II*, Clarendon Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., *Aristotle.The Politics*, Oxford University Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., 'Aristotle's Criticism of Plato's Republic', in D. Keyt and Fr. D. Miller (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Oxford: Blackwell, 1991, pp. 182-199.
- Stern-Gillet, S., *Aristotle's Philosophy of Friendship*, State University of New York Press, Albany 1995.
- Urmson, J. O., *Aristotle's Ethics*, Blackwell, Oxford 1988.
- Wolff, F., *Ο Αριστοτέλης και η πολιτική,* μτφρ. Κ. Ν. Πετρόπουλος, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου–Μ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1995.

«ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ603**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**6ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΚΑΡΑΒΕΛΑΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ, ΑΤΟΜΙΚΕΣ Η ΟΜΑΔΙΚΕΣ, ΜΕ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ		
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Στη διάρκεια του εξαμήνου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται: • Να εξοικειωθούν με τις βασικές γλωσσολογικές θεωρίες και τις διαχρονικές επιδράσεις τους στη γλωσσική διδασκαλία στο ελληνικό σχολείο.

- Να εξοικειωθούν με τα διαφορετικά μοντέλα διδασκαλίας.
- Να κατανοήσουν τη σχέση γλώσσας και κοινωνίας.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση των «εργαλείων» που υποβαστάζουν τη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος(Α.Π.Σ. – Δ.Ε.Π.Π.Σ.).
- Να ενημερωθούν για τα αποτελέσματα εμπειρικών ερευνών γύρω από τις γλωσσικές ικανότητες των μαθητών σε διάφορα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα της Ευρώπης και στην Ελλάδα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Κατανόηση και ανάλυση δεδομένων και πληροφοριών.
- Χρήση συγκεκριμένων θεωρητικών πλαισίων και αξιοποίησή τους στην πράξη.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Συμμετοχή στη συζήτηση στην τάξη.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η γλωσσική διαφοροποίηση/Ποικιλία στη γλώσσα.
- Γλωσσολογία και διδασκαλία της γλώσσας (θεωρίες).
- Γλώσσα και επικοινωνία/Γλώσσα και κοινωνία (κοινωνιογλωσσολογία, κοινωνιολογία της γλώσσας, πραγματολογία).
- Εθνογραφία της επικοινωνίας/συνομιλιακή ανάλυση (conversation analysis)/ ανάλυση λόγου (discourse analysis).
- Επικοινωνιακή προσέγγιση στη γλωσσική διδασκαλία → μεθοδολογικές επιδράσεις.
- Γραμματισμός/Γλωσσικός Γραμματισμός.
- Παιδαγωγική του Γραμματισμού.
- Πολυτροπικότητα.
- Κριτικός Γραμματισμός.
- Η διδασκαλία του γλωσσικού συστήματος (διδασκαλία γραμματικής).
- Η αξιολόγηση στη γλωσσική διδασκαλία.
- Σχεδιασμός γλωσσικού μαθήματος, πρακτικά παραδείγματα διδακτικών επιλογών.
- Διεθνείς έρευνες και γλωσσική διδασκαλία στην Ελλάδα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ
Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</td><td>Πρόσωπο με πρόσωπο.</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</td><td>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί αναρτώνται από τον διδάσκοντα κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες.
• Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων.
• Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) για την επικοινωνία με τους φοιτητές όταν απαιτείται.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.
Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.
Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</td><td><table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr>
<tr><td>Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>58</td></tr>
<tr><td>Πρακτική άσκηση</td><td>25</td></tr>
<tr><td>Εξετάσεις</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης
Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</td><td>• Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με γραπτές εξετάσεις. Κατά την εξέταση δεν επιτρέπεται η χρήση βιβλίων, σημειώσεων και κάθε είδους βοηθήματος.
• Οι φοιτητές καλούνται είτε να επιλέξουν και να απαντήσουν ένα από τα δύο προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα είτε να απαντήσουν σε κλειστού τύπου ερωτήματα.
• Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί με κάποιο τρόπο στη διάρκεια των μαθημάτων.
• Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής</td></tr>
</table>

	κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Αθανασίου Λ. (1998). Γλώσσα-γλωσσική επικοινωνία και διδασκαλία στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- Αρχάκης Α. (2005). Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων. Αθήνα: Πατάκης.
- Γκαραβέλας Κ., (2019). Η Διδασκαλία της Γλώσσας στην Ελληνική Δημόσια Υποχρεωτική Εκπαίδευση: Κοινωνιογλωσσικές Διαφορές και Επικοινωνιακή Ικανότητα. Αθήνα: Gutenberg.
- Μήτσης Ν. (2004). Η διδασκαλία της γλώσσας υπό το πρίσμα της επικοινωνιακής προσέγγισης. Αθήνα: Gutenberg.
- Μήτσης Ν. (2019). Γλώσσα, Γλωσσολογία και Γλωσσική Διδασκαλία. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Μιχάλης Α. (2020). Γλωσσική Διδασκαλία και Πρακτικές Γραμματισμού στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Αθήνα: Gutenberg.
- Μπασλής Ν. Γ. (2006). Εισαγωγή στη διδασκαλία της γλώσσας: Μια ολιστική & επικοινωνιακή προσέγγιση. Αθήνα: Νεφέλη.
- Φτερνιάτη Α. (επιμ.) (2020). Πολυγραμματισμοί: Από τη θεωρία στην πράξη. Πολυτροπικές διδακτικές προτάσεις για μαθητές του δημοτικού σχολείου. Πάτρα: Γκότσης.

«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ601**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**6ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ** **(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΓΛΑΪΑ ΜΕΛΑ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Το μάθημα έχει ως αφετηρία την ανάλυση της έννοιας του πολιτισμού και της Φιλοσοφίας του Πολιτισμού με άξονα τη συζήτηση που λαμβάνει χώρα κατά τον 19ο αιώνα γύρω από το δίπολο πολιτισμός και κουλτούρα. Στόχος του μαθήματος είναι η ανασυγκρότηση των θεμελιωδών γνωρισμάτων του νεωτερικού πολιτισμού και η ανάλυση των βασικών σημείων της εναντίον του κριτικής. Σε αυτό το πλαίσιο θα εξεταστεί η αντιπαλότητα μεταξύ Διαφωτισμού και Ρομαντισμού, όπως αποτυπώνεται στη φιλοσοφική συζήτηση που ακολουθεί υπό την επίδραση της θεωρίας του Rousseau στην ευρωπαϊκή σκέψη. Τελικό πεδίο αναφοράς του μαθήματος είναι η διαμάχη γύρω από το Διαφωτιστικό Πρόγραμμα, όπως καταγράφεται στον φιλοσοφικό στοχασμό του ύστερου 20ου και του 21ου αιώνα, έχοντας ως επίκεντρο τις θεωρίες των Charles Taylor και Alasdair MacIntyre. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση: α. Να αναγνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν τη φυσιογνωμία της νεότερης εποχής στις σφαίρες της επιστήμης και της τεχνολογίας, της ηθικής και της πολιτικής, της τέχνης. β. Να διακρίνουν τους μεγάλους σταθμούς στην εξέλιξη του νεότερου πολιτισμού. γ. Να κατανοούν τις βασικές θέσεις και τη στόχευση του Διαφωτιστικού Προγράμματος και να διακρίνουν τους διαφορετικούς άξονες της κριτικής που του ασκείται. δ. Να μπορούν να ανασυγκροτήσουν τα βασικά σημεία της ασκούμενης κριτικής στο έργο των Charles Taylor και Alasdair MacIntyre.

ε. Να μπορούν να αποτιμήσουν τις αντίπαλες φιλοσοφικές θέσεις και να εντοπίσουν σημεία σύγκλισης και απόκλισης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

- Μελέτη, ανάλυση και κατανόηση φιλοσοφικών προβλημάτων.
- Φιλοσοφική ερμηνεία κειμένων.
- Συγκρότηση και διατύπωση φιλοσοφικών επιχειρημάτων.
- Βιβλιογραφική έρευνα στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και έρευνα με τη χρήση τεχνολογίας.
- Αυτόνομη εργασία.
- Προαγωγή ελεύθερης σκέψης.
- ΄Ασκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Σεβασμός των διαφορετικών εκφράσεων του ανθρώπινου πολιτισμού.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στη Φιλοσοφία του Πολιτισμού.
Η διαφοροποίηση μεταξύ πολιτισμού και κουλτούρας.
Θεμελιώδη χαρακτηριστικά της Νεωτερικότητας στην επιστήμη, τη φιλοσοφία και την τέχνη.
Η Νεωτερικότητα ως πρόβλημα.
Η ρομαντική αμφισβήτηση του διαφωτισμού.
Διαφωτισμός και Αντι-Διαφωτισμός.
Η διαμάχη γύρω από το Διαφωτιστικό Πρόγραμμα κατά τον 20^{ο} αιώνα.

<u>Charles Taylor</u>
Η ηθική οντολογία του Charles Taylor.
Ο εαυτός και το αγαθό.
Οι ηθικοί ορίζοντες της Νεωτερικότητας.
Οι πηγές της νεωτερικής ταυτότητας.
Αυτονομία και Αυθεντικότητα.
Οι παθογένειες της Νεωτερικότητας:

- Η κυριαρχία ατομικισμού.
- Η ηγεμονία εργαλειακού λόγου.
- Η απεμπόληση ελευθερίας.

La lotta continua.
Πολυπολιτισμικότητα και πολιτική της αναγνώρισης

Alasdair MacIntyre Η νεωτερική ηθική σε κρίση. Η κουλτούρα της συγκινησιοκρατίας/εκφρασιοκρατίας. Αριστοτέλης ή Nietzsche; Η παράδοση των αρετών. ➢ Η έννοια της πρακτικής. ➢ Η αφηγηματική ενότητα βίου. ➢ Η έννοια της παράδοσης. Η κριτική στο Διαφωτιστικό Πρόγραμμα. Η έννοια του νεότερου φιλελεύθερου ατομικισμού. Φιλοσοφία και Πράξη. Η πολιτική των κοινοτήτων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	*Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*
Διαλέξεις	39
Μελέτη	46
Συγγραφή εργασίας	40
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία,*	• Συμμετοχή στο μάθημα: 20% • Σεμιναριακή παρουσίαση και παράδοση γραπτής υποχρεωτικής εργασίας (10 περίπου σελίδες): 30%

Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• Προφορική ή γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου 50%

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Abbey, R. (ed.), 2004. *Contemporary Philosophy in Focus: Charles Taylor*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Abbey, R., 2000. *Charles Taylor*. London: Routledge.
- Avineri, S., 1992. *Communitarianism and Individualism*. New York: Oxford University Press.
- Ballard, B. 2000, *Understanding MacIntyre*. New York: University Press of America.
- Blackledge, P., 2012. *Marxism and Ethics. Freedom, Desire, and Revolution*. Albany New York: Suny Press.
- Blackledge, P. & Knight, K. (eds.), 2011. *Virtue and Politics. Alasdair MacIntyre's Revolutionary Aristotelianism*. Notre Dame, Indiana: Notre Dame University Press.
- Braman, B., 2008. *Meaning and Authenticity. Bernard Lonergan & Charles Taylor on the Drama of Authentic Human Existence*. Toronto: University of Toronto Press.
- D'Andrea, Th. 2017. *Tradition, Rationality, and Virtue. The Thought of Alasdair MacIntyre*. London: Routledge.
- Δημητρίου, Σ. 2008, *Ηθική και Πολιτική. Δικαιολόγηση των πεποιθήσεων και πολιτική φιλοσοφία*. Αθήνα: Πόλις.
- Ferrara, A., 1998. *Reflective Authenticity. Rethinking the Project of Modernity*. London & New York: Routledge.
- Fuller, M. 1998, *Making Sense of MacIntyre*. Aldershot: Ashgate.
- Guignon, Ch., 2006. *On Being Authentic*. London & New York: Routledge.
- Hobsbawm, E., 1999. *Η εποχή των άκρων. Ο σύντομος 20ος αιώνας*. Μτφρ. Β. Καπετανγιάννης. Αθήνα: Θεμέλιο.
- Horton, J. & Mendus Susan (eds.), 2005. *After MacIntyre. Critical Perspectives on the Work of Alasdair MacIntyre*. Cambridge: Polity Press.
- Judt, T., 2005. *Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Knight, K. 2007. *Aristotelian Philosophy. Ethics and Politics from Aristotle to MacIntyre*. Cambridge: Polity Press.
- Kymlicka, W., 2005. *Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας. Μια εισαγωγή*. Μτφρ. Γ. Μολύβας. Αθήνα: Πόλις.
- Larmore, Ch. 1996, *Η Ρομαντική Κληρονομιά*. Μτφρ. Στέφανος Ροζάνης. Αθήνα: Πόλις.
- Λεοντσίνη, Ε., 2005. «Η φιλελεύθερη-κοινοτιστική διαμάχη στη σύγχρονη αναλυτική πολιτική φιλοσοφία», στο: *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση* 22/64, σελ. 23-34.
- Λεοντσίνη, Ε., 2011. «"Βλέποντας τη ζωή μέσα από μια ιστορία" Η αφηγηματική ενότητα της ανθρώπινης ζωής κατά τον Alasdair MacIntyre», στο: *Ιστορίας μέριμνα*, Αθήνα: ΕΚΠΑ, σελ. 677-686.
- Lutz, Ch., 2004. *Tradition in the Ethics of Alasdair MacIntyre. Relativism, Thomism, and Philosophy*. Oxford: Lexington Books.

- Lutz, Ch., 2012, *Reading Alasdair MacIntyre's After Virtue*. New York: Continuum.
- Μαγγίνη, Γκ. 2006. *Ο Χάμπερμας και οι Νεοαριστοτελικοί. Η ηθική του διαλόγου στον Γιούργκεν Χάμπερμας και η πρόκληση του Νεοαριστοτελισμού.* Αθήνα: Πατάκης.
- MacIntyre, A., 1981. *After Virtue. A Study in Moral Theory.* London: Duckworth.
- MacIntyre, A., 1988. *Whose Justice? Which Rationality?* London: Duckworth.
- MacIntyre, A., 1998. *The MacIntyre Reader.* Kelvin Knight (ed.). Cambridge: Polity Press.
- MacIntyre, A., 2013. *Έλλογα εξαρτημένα όντα. Γιατί οι άνθρωποι χρειάζονται τις αρετές*. Μτφρ. Μ. Δασκαλάκη. Αθήνα: Κουκκίδα.
- MacIntyre, A., 2017, *Ethics in the Conflicts of Modernity. An Essay on Desire, Practical Reasoning, and Narrative*. Cambridge: Cambridge University Press.
- MacIntyre, A., 2018. «Απλοί άνθρωποι και ηθική φιλοσοφία: κανόνες, αρετές και αγαθά», στο: *Δοκίμια σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας*. Μτφρ. Λ. Μελά. Αθήνα: Παπαζήσης.
- McMylor, P. 1994. *Alasdair MacIntyre. Critic of Modernity*. London: Routledge.
- Μελά, Λ., 2012. *Alasdair MacIntyre. Η ηθική μεταξύ κανόνων και αρετών*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Μελά, Λ., (επιμ.), 2018. *Δοκίμια Σύγχρονης Πολιτικής Φιλοσοφίας. Δικαιοσύνη, Ελευθερία, Αρετή*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Μελά, Λ., 2019. «MacIntyre's Virtue-based Communities and the Aim of Social Change», *Φιλοσοφία* 49, σελ. 298-312.
- Murphy, M. (ed.), 2003. *Alasdair MacIntyre. Contemporary Philosophy in Focus*. New York: Cambridge University Press.
- Nicholas, J., 2012. Reason, *Tradition and the Good. MacIntyre's Tradition-Constituted Reason and Frankfurt School Critical Theory*. Notre Dame, Indiana: Notre Dame University Press.
- Porter, R., 2014. *Ο Διαφωτισμός*. Μτφρ. Ξ. Μπαμιατζόγλου. Αθήνα: Οκτώ.
- Rasmussen, D. (ed.), 1990. *Universalism vs. Communitarianism. Contemporary Debates in Ethics*. Cambridge Mass.: MIT Press.
- Sandel, M., 2003. *Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης*. Μτφρ. Κ. Γεωργοπούλου. Αθήνα: Πόλις.
- Sandel, M., 2011. *Δικαιοσύνη. Τι είναι το σωστό;* Αθήνα: Πόλις.
- Shorten, A., 2017. *Σύγχρονη Πολιτική Θεωρία*. Μτφρ. Γ. Χρηστίδης. Αθήνα: Κριτική.
- Smith, N., 1997. *Strong Hermeneutics. Contingency and Moral Identity*. London & New York: Routledge.
- Smith, N., 2013. *Charles Taylor: Meaning, Morals and Modernity*. Cambridge: Polity Press.
- Taylor, Ch. 1997. *Πολυπολιτισμικότητα. Εξετάζοντας την πολιτική της αναγνώρισης. Μτφρ. Φ. Παιονίδης*. Αθήνα: Πόλις.
- Taylor, Ch. 2006. *Οι δυσανεξίες της νεωτερικότητας*. Μτφρ. Μ. Πάγκαλος. Αθήνα: Εκκρεμές.
- Taylor, Ch. 2007. *Πηγές του εαυτού. Η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας*. Μτφρ. Ξ. Κομνηνός. Αθήνα: Ίνδικτος.
- Taylor, Ch. 2018. «Ατομισμός», στο: *Δοκίμια σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας*. Μτφρ. Λ. Μελά. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Trilling, L., 1972. *Sincerity and Authenticity*. Cambridge Mass.: Harvard University Press.
- Tully, J. (ed.), 1994. *Philosophy in an Age of Pluralism. The Philosophy of Charles Taylor in Question*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Χατζής, Κ. 2002. «Ο πλέον μοντέρνος των αντιμομοντέρνων: ο Μακιντάιρ και η ορθολογικότητα των παραδόσεων», *Νέα Εστία*, 1748, σελ. 292-322.

«ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ602**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**6ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ** **ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΨΙΜΑΛΑΚΟΥ** **ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ** **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https: //www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*

- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Επιδίωξη μας είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τη Βυζαντινή Φιλοσοφία. Το μάθημα εστιάζεται σε μία κρίσιμη περίοδο της βυζαντινής σκέψης, κατά την οποία κυριαρχεί η αντιμαχία πλατωνισμού και αριστοτελισμού. Τα φιλοσοφικά προβλήματα που απασχολούν τη βυζαντινή σκέψη και τους κορυφαίους εκφραστές της, κυρίως τον Μάξιμο τον Ομολογητή, τον Φώτιο, τον Μιχαήλ Ψελλό και τον Ιωάννη Ιταλό, αντιμετωπίζονται όχι μόνο αυτόνομα αλλά και στη συνάφειά τους με τη θεολογική σκέψη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής ικανότητας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάλυση φιλοσοφικών αποσπασμάτων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η αξιοποίηση του Πλάτωνος και του Αριστοτέλη από τους βυζαντινούς.
- Ρεαλισμός – Νομιναλισμός στο Βυζάντιο.
- Η απόρριψη του αυθυποστάτου των πλατωνικών ιδεών (Μιχαήλ Ψελλός, Φώτιος).
- Η μέθεξη: νεοπλατωνική και θεολογική προσέγγιση.
- Αντιπλατωνικές ανθρωπολογικές προσεγγίσεις: το συναμφότερον σώματος και ψυχής.
- Η παρουσία των παθών στη χριστιανική παράδοση και η επίδραση της αρχαίας ελληνικής σκέψης.
- Η αξιοποίηση της πλατωνικής και αριστοτελικής διδασκαλίας από τον Μάξιμο τον Ομολογητή:
    - ✓ α. Η έννοια της προαιρέσεως.
    - ✓ β. Το συναμφότερον – «σώμα και ψυχή».
    - ✓ γ. Οι Λόγοι των όντων και οι Ιδέες.
- Η συμβολή του Πρόκλου και η παρουσία της φιλοσοφικής του προσέγγισης στη φιλοσοφική και θεολογική σύνθεση του Διονυσίου του Αρεοπαγίτη.

- Η έννοια της ύλης στον Γρηγόριο Νύσσης: φιλοσοφικές και θεολογικές προσεγγίσεις.
- Ο αρχικός βυζαντινός ανθρωπισμός.
- Η ηθική φιλοσοφία στον Μιχαήλ Ψελλό.
- Η παρουσία του Πρόκλου στο φιλοσοφικό έργο του Μιχαήλ Ψελλού.
- «Κάτοπτρα ηγεμόνων»: Όψεις της πολιτικής φιλοσοφίας στο Βυζάντιο.
- 14.Η κορύφωση της διαμάχης πλατωνισμού-αριστοτελισμού στο Ύστερο Βυζάντιο (Γεώργιος Σχολάριος, Γεώργιος Γεμιστός-Πλήθων).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με φοιτήτριες/φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	9
Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφία	86
Σεμινάρια	30
Σύνολο Μαθήματος	**125**

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες*	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Bréhier, H., *La Civilisation byzantine*, Paris 1950.
- Cherniss, H., *The Platonism of Gregory of Nyssa*, New York 1930.
- Corrigan, K., *Evagrius and Gregory, Mind, Soul and Body in the 4th Century*, Surrey 2009.
- Duffy, J., «Hellenic Philosophy in Byzantium and the Lonely Mission of Michael Psellos», in *Byzantine Philosophy and Its Ancient Sources*, ed. K. Ierodiakonou, Oxford 2002, σσ. 139-156.
- Gersh, St., *From Iamblichus to Eriugena*, *An investigation of the Prehistory and Evolution of the Pseudo–Dionysian Tradition,* E.J. Brill, Leiden 1978.
- Joannou, P., *Jean Italos, philosophe et humaniste*, Roma 1949.
- Καψιμαλάκου, Χρ., *Σπουδή στον Μάξιμο τον Ομολογητή, η διαλεκτική αντίθεση ελευθερίας και αναγκαιότητας*, Έννοια, Αθήνα 2016.
- Καψιμαλάκου, Χρ., *Κλήμης ο Αλεξανδρεύς και η αρχαία ελληνική ηθική*, Παπαζήσης, Αθήνα 2017.
- Knuutila, S., *Emotions in Ancient and Medieval Philosophy*, Oxford University Press, Oxford 2004.
- Lemerle, P., *Ο Πρώτος Βυζαντινός Ουμανισμός, Σημειώσεις και παρατηρήσεις για την εκπαίδευση και την παιδεία στο Βυζάντιο από τις αρχές ως τον10^{ο} αιώνα*, μτφρ. Μ. Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου, Μ.Ι.Ε.Τ, Αθήνα 2001[3].
- Μπενάκης, Λ., *Βυζαντινή Φιλοσοφία*, Παρουσία, Αθήνα 2002.
- Peroli, E., *Il Platonismo e l' anthropologia filosophica di Gregorio di Nissa*, Millan 1993.
- Τατάκης, Β., *Η βυζαντινή φιλοσοφία,* μτφρ. Εύα Κ. Καλπουρτζή, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Αθήνα 1977.
- Χρήστου, Κ., «Η επίδραση του Πρόκλου Διαδόχου στο φιλοσοφικό έργο του Μιχαήλ Ψελλού, Ο Θεός και ο νοητός κόσμος», *Βυζαντινά* 25 (2005), σσ. 117-175.
- Zervos, Ch., *Un philosophe néoplatonicien du XIe siècle, Michael Psellos, sa vie, son oeuvre, ses luttes philosophique, son influence*, New York 1973.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση.*
- *δια-ΛΟΓΟΣ.*

«ΝΕΟΤΕΡΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ: ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ603**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**6ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΝΕΟΤΕΡΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ: ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ** **(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΩΝ	3	5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2429		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στην πολιτική φιλοσοφία της Νεότερης Ευρωπαϊκής και Νεοελληνικής πολιτικής φιλοσοφίας και ειδικότερα αυτής του Νεοελληνικού Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού. Στόχος του μαθήματος είναι να καταδείξει πώς η φιλοσοφική προσέγγιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη συζήτηση και την κατανόηση της

πολιτικής φιλοσοφικής σκέψης του νεοελληνικού αλλά και του ευρωπαϊκού στοχασμού. Θα παρουσιαστούν και θα αξιολογηθούν τα κυριότερα επιχειρήματα που χαρακτηρίζουν την πολιτική θεωρία του Ευρωπαϊκού και Νεοελληνικού Διαφωτισμού και της σύγχρονης νεοελληνικής πολιτικής θεωρίας εν γένει. Θα εξεταστούν συστηματικά και ερμηνευτικά διάφορα κείμενα των νεοελλήνων διαφωτιστών καθώς και ευρωπαίων φιλοσόφων που έχουν επηρεάσει την σύγχρονη νεοελληνική σκέψη. Έμφαση δίδεται στην έννοια της ελευθερίας στον ευρωπαϊκό και νεοελληνικό διαφωτισμό καθώς και στη διαμάχη μεταξύ αρχαίων και νεότερων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει και να εξηγήσει, με τη χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος, τα ακόλουθα:

- Να είναι σε θέση να εξηγήσει την διαμάχη αρχαίων και νεοτέρων και η έννοια της ελευθερίας (Anticomania *versus* Modernity).
- Να κατανοήσει τη διαφορά ανάμεσα στις αρχαίες και τις νεότερες έννοιες της ελευθερίας και τις ευρωπαϊκές επιδράσεις στον νεοελληνικό στοχασμό (Rousseau, Montesquieu, Condorcet, Condillac, Constant, Bentham, J.S. Mill κ.ά).
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει τη σχέση ανάμεσα στον Σκωτικό και τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό (εθνική ταυτότητα, παράδοση και παιδεία).
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την έννοια της ελευθερίας στα Συνταγματικά κείμενα της Επτανήσου Πολιτείας (1800-1807), αλλά και γενικότερα αυτής του «Επτανησιακού πολιτισμού» στα Νησιά του Ιονίου υπό ξένη κυριαρχία (Ενετοί, Δημοκρατικοί και Αυτοκρατορικοί Γάλλοι, Βρετανική Προστασία).
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την διακήρυξη των δικαιωμάτων του Ρήγα Βελεστινλή και την έννοια της ελευθερίας.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την έννοια της ελευθερίας στο έργο του Αδαμάντιου Κοραή.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την έννοια της ελευθερίας στην *Ελληνική Νομαρχία*.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την έννοια της ελευθερίας κατά τον Βενιαμίν Λέσβιο.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την έννοια της ελευθερίας κατά τον Ιώσηπο Μοισιόδακα.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει τις έννοιες της ελευθερίας: αρχαίος και νέος πολιτισμός στο πολιτικό και κοινωνικό έργο του Κυθήριου λόγιου Θεόδωρου Στάθη-Μπιρμπιλιού (μέσα 180υ αι.-1819).
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την έννοια της ελευθερίας κατά τον Πέτρο Βράϊλα-Αρμένη.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει την έννοια της ελευθερίας κατά τον Γεώργιο Κοζάκη-Τυπάλδο.
- Να κατανοήσει και να εξηγήσει τις έννοιες της ελευθερίας και της δημοκρατίας στον νεοελληνικό στοχασμό.
- Να συλλάβει την επικαιρότητα του νεοελληνικού πολιτικού στοχασμού, σε σχέση και με την Ελληνική Επανάσταση του 1821 και τη διαμόρφωση της ελληνικής εθνικής ταυτότητας και του νεοελληνικού κράτους, αλλά και την επίδραση στα επαναστατικά εθνικά κινήματα και επαναστάσεις της ηπειρωτικής Ευρώπης.

Γενικές Ικανότητες	
Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

- Αυτόνομη Εργασία.
- Ομαδική Εργασία.
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου και ισότητας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αρχαίος και νέος πολιτισμός στον νεοελληνικό στοχασμό. Αρχαίες, νεότερες και σύγχρονες προσεγγίσεις. Αρχαίες και νεότερες έννοιες της ελευθερίας. Η διαμάχη μεταξύ «αρχαίων και νεοτέρων» στον νεοελληνικό στοχασμό. Anticomania *versus* Modernity: Η διαμάχη αρχαίων και νεοτέρων και η έννοια της ελευθερίας. Ο καθρέφτης της αρχαιότητας: αρχαία φιλοσοφία και νεοελληνική φιλοσοφία. Ευρωπαϊκές επιδράσεις στον νεοελληνικό στοχασμό (Rousseau, Montesquieu, Condillac, Condorset, Constant, Bentham, J.S. Mill κ.ά). Ο Σκωτικός και ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός: εθνική ταυτότητα, παράδοση και μέριμνα για την παιδεία. Η ελληνική φιλοσοφία κατά τον 16^{ο} και 17^{ο} αι.: Χριστόφορος Κοντολέων, Ιωάννης Κωττούνιος και Επίσκοπος Κυθήρων Μάξιμος Μαργούνιος. Τα Συνταγματικά κείμενα της Επτανήσου Πολιτείας (1800-1807) και η έννοια της ελευθερίας. Η διακήρυξη των δικαιωμάτων του Ρήγα Βελεστινλή και η έννοια της ελευθερίας. Η έννοια της ελευθερίας στο έργο του Αδαμάντιου Κοραή. Ελευθερία, δουλεία και φυσικές ανισότητες κατά τον Αδαμάντιο Κοραή στην έκδοση του *Αριστοτέλους Πολιτικών* (1821). Η έννοια της ελευθερίας στην *Ελληνική Νομαρχία*. Η έννοια της ελευθερίας κατά τον Βενιαμίν Λέσβιο. Μορφές φιλίας στα *Στοιχεία Ηθικής* του Βενιαμίν Λέσβιου: Αριστοτελικές επιδράσεις. Έννοιες της ελευθερίας: αρχαίος και νέος πολιτισμός στο πολιτικό και κοινωνικό έργο του Κυθήριου λόγιου Θεόδωρου Στάθη-Μπιρμπιλιού (μέσα 180υ αι.-1819). Η έννοια της ελευθερίας κατά τον Πέτρο Βράϊλα-Αρμένη. Αρχαίος και νέος πολιτισμός στο φιλοσοφικό έργο του Πέτρου Βράϊλα-Αρμένη. Κοινωνισμός και φιλελευθερισμός στο έργο του Πέτρου Βράϊλα-Αρμένη: μία μορφή *ήπιου πατριωτισμού.* Η έννοια της ελευθερίας κατά τον Γεώργιο Κοζάκη-Τυπάλδο. Δημοκρατία και ελευθερία κατά τον Γεώργιο Κοζάκη-Τυπάλδο: Επιδράσεις και πρωτοτυπία. Ελευθερία και δημοκρατία στον νεοελληνικό στοχασμό. Αρχαίος ελληνικός πολιτισμός, πολυπολιτισμικότητα και διαπολιτισμική εκπαίδευση: χρήσεις και οικειοποιήσεις της ελληνικής αρχαιότητας. Η ευρωπαϊκή κληρονομιά του Αριστοτέλη. Η παρακαταθήκη των αριστοτελικών κειμένων. Η σημασία του Αριστοτέλη σήμερα «πέρα από τα όρια της *πόλεως*». Η επίδραση του Αριστοτέλη στη μεσαιωνική, νεότερη και σύγχρονη φιλοσοφία. Η επικαιρότητα της αριστοτελικής φιλοσοφίας για τη σύγχρονη ηθική και πολιτική θεωρία. Η επικαιρότητα του νεοελληνικού στοχασμού.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις & Σεμινάρια: 80 Φροντιστήρια: 45 [ ] [ ] **Σύνολο Μαθήματος: *125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών δύναται να γίνεται, αναλόγως, με ένα από τους τρεις κάτωθι τρόπους: • Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων & Επίλυση Προβλημάτων (100%). • Γραπτή Απαλλακτική των Εξετάσεων Εργασία (100%). • Προφορική Εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης (100%). Κριτήρια αξιολόγησης: Η αξιολόγηση των φοιτητών/ τριών θα γίνει από την ενεργό τους συμμετοχή στα μαθήματα και τα σεμινάρια που θα γίνουν στο πλαίσιο του μαθήματος και με την γραπτή ή προφορική τελική εξέταση ή την εκπόνηση γραπτής εργασίας στα οποία σημασία έχει η χρήση αναλυτικών δεξιοτήτων, κριτικής σκέψης και φιλοσοφικού επιχειρήματος. Θα υπάρχει επιπλέον δυνατότητα προφορικής εξέτασης για φοιτητές με ειδικές δεξιότητες.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Συλλογικός Τόμος, *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, Ημίτομος πρώτος, Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Φιλοσοφίας, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1996.
- Συλλογικός Τόμος, *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, Ημίτομος δεύτερος, Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Φιλοσοφίας, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1997.
- B. Anelli, 'Benjamin Constant et la guerre pour l'indépendance de la Grèce : deux lettres inédites (1824 et 1825)', *Annales Benjamin Constant*, 20 (1997), σσ. 153-161.
- Δ.Γ. Αποστολόπουλος, «Ρήγας και Montesquieu. Σκέψεις γύρω από μία μετάφραση που λανθάνει», *Ο Ερανιστής*, 22 (1992), σσ. 108-116.
- Ρ. Αργυροπούλου, *Η φιλοσοφική σκέψη στην Ελλάδα από το 1828 ως το 1922*, ανθολογία κειμένων με εισαγωγή και σχόλια, Ευρωπαϊκές επιδράσεις και προσπάθειες για μια εθνική φιλοσοφία, τόμ. Α΄, Γνώση, Αθήνα 1995.
- Ρ. Αργυροπούλου, *Νεοελληνικός ηθικός και πολιτικός στοχασμός*, εκδ. Βάνια, Θεσσαλονίκη 2003.
- R. D. Argyropoulos, 'Diversité des theories liberals en Grèce au XIXe siècle', *La Revue Historique*, I (2004).
- Ρ. Αργυροπούλου, «La Mothe Le Vayer: η αρετή των αρχαίων», *Φιλοσοφία*, 35 (2005), σσ. 216-224.
- Ρ. Αργυροπούλου, «Πέτρος Βράϊλας-Αρμένης και Μάρκος Ρενιέρης: Φιλοσοφικές συγκλίσεις στη μελέτη της ιστορίας», *Κερκυραϊκά Χρονικά* (2005), περ. Β΄, τόμ. Β΄ [Αφιέρωμα στον Πέτρο Βράϊλα-Αρμένη], σσ. 8-88.
- R. Argyropoulos, "La diffusion de la pensée de Victor Cousin en Grèce au XIXe siècle", *Rue Descartes*, 51 (2006), σσ. 30-34.
- Ρ. Αργυροπούλου, «Γεώργιος Κοζάκης-Τυπάλδος: Η πολιτική ελευθερία και οι προϋποθέσεις του φιλελευθερισμού», στο Γ. Βλάχος κ.ά., *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, ημιτ. Α΄, πρόλ. Ε. Μουτσόπουλος, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1996, σ. 251-277.
- Ρ. Αργυροπούλου, «Ο Γεώργιος Κοζάκης-Τυπάλδος ανάμεσα στο Διαφωτισμό και στο Ρομαντισμό», στο *Νεοελληνικός ηθικός και πολιτικός στοχασμός. Από τον Διαφωτισμό στον Ρομαντισμό*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2003, σσ. 197-209
- G. Apostolopoulou, "Hegel-Studien in griechenland", *Hegel-Studien*, 21 (1986), σσ. 189-218.
- Γ. Αποστολοπούλου, *Ο εγελιανός φιλόσοφος Ιωάννης Μενάγιας*, Ιωάννινα 1988.
- Λ. Αξελός, *Ρήγας Βελεστινλής. Σταθμοί και όρια στην διαμόρφωση της εθνικής και κοινωνικής συνείδησης στην Ελλάδα*, 2η έκδ., εκδ. Στοχαστής, Αθήνα 2007.
- *Ρήγα Βελεστινλή. Άπαντα τα σωζόμενα*, τόμ. 5ος (Π. Κιτρομηλίδης (επιμ. εισαγ. σχόλια), Βουλή των Ελλλήνων, Αθήνα 2000.
- *Ρήγα Βελεστινλή. Άπαντα τα σωζόμενα*, εισαγ.-επιμ.-σχόλια Κ.Θ. Πέτσιος, 2ος τόμ., Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα 2002.
- Isaiah Berlin, «Δύο έννοιες της ελευθερίας», στο *Τέσσερα δοκίμια περί ελευθερίας*, μτφρ. Γ. Παπαδημητρίου, εκδ. Scripta, σσ. 254-332.
- Γ.Κ. Βλάχος, «Η διάδοση των ιδεών της Γαλλικής Επαναστάσεως στα Βαλκάνια. Η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ρήγα Φεραίου και το σχέδιο 'Ομοσπονδίας των Λαών'», στο Γ.Κ. Βλάχος κ.ά., *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, ημιτ. Α΄, πρόλ. Ε. Μουτσόπουλος, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1996.
- Γ. Κ. Βλάχος, «Η ελληνική ιδέα στον πολιτικό σχεδιασμό του Αδαμαντίου Κοραή και του Ρήγα Φεραίου», *Υπέρεια*, 2 (1994) (Πρακτικά Β΄ Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστίνο-Ρήγας», Βελεστίνο, 2-4 Οκτωβρίου 1992), σελ. 535-543.

- Πέτρος Βράϊλας-Αρμένης, *Φιλοσοφικά Έργα*, Ε. Μουτσοπούλου και Α. Γλυκοφρύδου-Λεοντσίνη (επιμ.), *Corpus Philosophorum Graecorum Recentiorum*, 9 τόμ., Αθήνα 1974-2004.
- Πέτρος Βράϊλας-Αρμένης, «Ο νέος πολιτισμός παραβαλλόμενος προς τον αρχαίον», στο Ε. Μουτσόπουλου, «Εισαγωγικόν Σημείωμα», στο Πέτρος Βράϊλας-Αρμένης, *Φιλοσοφικά Έργα*, τόμ. Ι, 4Β, Ε. Μουτσοπούλου και Α. Γλυκοφρύδου-Λεοντσίνη (επιμ.), *Corpus Philosophorum Graecorum Recentiorum*, Αθήνα 1974, σ. 295-297.
- Λ. Ι. Βρανούσης, *Ρήγας Βελεστινλής, 1757-1798*, 2η έκδ. επηυξημένη, Σύλλογος προς Διάδοσιν Ωφέλιμων Βιβλίων, Αθήναι 1963.
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Νεοελληνική αισθητική και ευρωπαϊκός Διαφωτισμός*, Αθήνα (1989, 3η έκδ. 1998. Νέα έκδοση 2008).
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Νεοελληνική φιλοσοφία. Πρόσωπα και θέματα*, εκδ. Αφοι Τολίδη, Αθήνα 1993.
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Νεοελληνική Φιλοσοφία. Θέματα Πολιτικής και Ηθικής*, εκδ. Παν/μίου Αθηνών, Αθήνα 2001.
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Συστήματα Καλών Τεχνών στη Νεοελληνική Αισθητική*, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα, (2002,. 2η έκδοση, 2006).
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Αισθητική και Τέχνη. Κριτικές Θεωρήσεις*, εκδ. Συμμετρία, Αθήνα (2005, 2η έκδοση 2006).
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Εισαγωγή στην αισθητική,* Συμμετρία, Αθήνα (2008
- François de Callière (εκδ.), *Histoire poetique de la guerre nouvellement declare entre les anciens et les* modernes, Paris 1687.
- B. Constant, «Η ελευθερία των αρχαίων εν συγκρίσει προς εκείνην των νεοτέρων», στο B. Constant *Περί ελευθερίας και ελευθεριών*, εισαγ. Π. Κιτρομηλίδης, προλ.-επιμ. Φ. Παιονίδης, μτφρ. Ε. Κόλλια, Τ. Δαρβέρης, εκδ. Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 2000, σσ. 33-63.
- B. Constant, *Appel aux nations chrétiennes en faveur des Grecs*, rédigé par Benjamin Constant, et adopté par le Comité des Grecs de la Société de la Morale Chrétienne, Treuttel et Wurtz, Paris 1825.
- Dascalakis, *Rhigas Velestinlis*, Paris 1937.
- Α. Δασκαλάκης, *Το πολίτευμα της Ελληνικής Δημοκρατίας του Ρήγα Βελεστινλή*, Αθήναι 1962.
- G. H. Dodge, *Benjamin Constant's Philosophy of Liberalism*, The University of North Carolina Press, Chapel Hill 1980.
- R. Dworkin, «Φιλελευθερισμός», μτφρ. Φ. Παιονίδης, εκδ. Σάκουλα, Θεσσαλονίκη 1992].
- D. Evrigenis, 'Enlightenment, Emancipation, and National Identity: Korais and the Ancients', στο P. Kitromilides (ed.), *Adamantios Korais and the European Enlightenment*, Voltaire Foundation, University of Oxford, SVEC, Oxford 2010, σσ. 91-108.
- J. Irmscher, «Τα γαλλικά συντάγματα και η 'Νέα Πολιτική Διοίκησις' του Ρήγα», *ΙΤΑΛΟΕΛΛΗΝΙΚΑ. Rivista di cultura greco-moderna* (Atti del V Convegno Nazionale di Studi Neoellenici, Napoli, 15-18 maggio 1997), (1997-1998).
- J. Irmscher, «Η μορφή του ιδανικού κράτους του Ρήγα», *Υπέρεια*, 3 (2002), σελ. 691-696
- M. Fumaroli, *La querelle des Anciens et des Modernes XVIe-XVIIe siècles*, Glallimard-Folio, Paris 2001.
- S. Goldhill, *Ποιος χρειάζεται τους Έλληνες; Ποιος χρειάζεται τα ελληνικά;*, μετάφρ. Γ. Κουσουνέλος, εκδ. Ενάλιος, Αθήνα 2003.
- G. Graham, *The Shape of the Past. A Philosophical Approach to History*, Oxford University Press, Oxford 1997.
- M. Hatziyakoumi-Noutsou, *L'interêt de A. Coray pour l'histoire*, mémoire de D.E.A., Paris 1988.

- G. P. Henderson, *Η αναβίωση του ελληνικού στοχασμού (1620-1830)*, μετάφρ. Φ. Κ. Βώρου, Αθήνα 1994.
- S. Holmes, *Benjamin Constant and the Making of Modern Liberalism*, Yale University Press, New Haven and London 1984.
- D. Hume (1777), 'Of the Populousness of Ancient Nations', στα δοκίμιά του *Essays, Moral, Political and Literary*, Oxford University Press, Eugene F. Miller (εκδ.), with an apparatus of variant readings from the 1889 edition by T.H. Green and T.H. Grose, Liberty Classics, Indianapolis, 2η έκδ., 1987, σσ. 377-463.
- Juden, 'Accueil et rayonnement de la pensée de Benjamin Constant sur la religion', στο *Benjamin Constant, Madame de Staël et le Groupe de Coppet*, Actes du Deuxième Congrès de Lausanne à l'occasion du 150e anniversaire de la mort de Benjamin Constant et du Troisième Colloque de Coppet (15-19 Juillet 1980), The Voltaire Foundation and Institut Benjamin Constant, Oxford & Lausanne 1982, σσ. 151-166.
- J. S. Mill, *Περί ελευθερίας,* μτφρ. Ν. Μπαλλής, εκδ. Επίκουρος, Αθήνα 1983, σσ. 19-99.
- R. Mulgan, 'Liberty in Ancient Greece', στο Z. Pelczynski & J. Gray (εκδ.), Conceptions of Liberty in Political Philosophy, The Athlone Press, London 1984, σσ. 7-26.
- Ά. Κελεσίδου, «Η έννοια της ελευθερίας στο έργο του Αδαμάντιου Κοραή», στο *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, ημιτ. Α΄, πρόλ. Ε. Μουτσόπουλος, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1996, σσ. 35-110.
- Π. Μ. Κιτρομηλίδη, *Ι. Μοισιόδαξ. Οι συντεταγμένες της βαλκανικής σκέψης τον 18ο αιώνα*, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1985.
- P. M. Kitromilides, 'Jeremy Bentham and Adamantios Korais', *The Bentham Newsletter*, 9 (1985), σσ. 34-48.
- Π. Κιτρομηλίδης, *Η Γαλλική Επανάσταση και η Νοτιανατολική Ευρώπη*, εκδ. Διάττων, Αθήνα 1990.
- Π. Κιτρομηλίδης, «Η συμβολή της ευρωπαϊκής πολιτικής σκέψης στη δημιουργία του ελληνικού φιλελευθερισμού. Η δεύτερη Εθνοσυνέλευση του 1862-1864 και η απήχηση των ιδεών του Τζων Στιούαρτ Μιλλ στην Ελλάδα», στο Αραμπατζής, Ε. κ.ά., *Ο φιλελευθερισμός στην Ελλάδα. Φιλελεύθερη θεωρία και πρακτική στην πολιτική και στην κοινωνία της Ελλάδος*, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα 1991, σσ. 49-78.
- Δ. Καραμπερόπουλος, «Επιβίωση του Συντάγματος του Ρήγα στους Επαναστάτες του 1821», *Υπέρεια*, 5 (2010), σ. 7-19.
- Δ. Καραμπερόπουλος, «Γιατί ο Ρήγας διάλεξε χάρτη της αρχαίας Ελλάδος ως πρότυπο της Χάρτας της Ελλάδος;», *Υπέρεια*, 4 (2006), σελ. 591-603.
- Δ. Καραμπερόπουλος, *Το «Ρόπαλο του Ηρακλέους» στους Χάρτες του Ρήγα. Νέες έρευνες*, Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-βελεστίνου-Ρήγα, Αθήνα 2010.
- Π. Κιτρομηλίδης, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, εκδ. ΜΙΕΤ, Αθήνα 1996.
- P. Kitromilides, *Enlightenment and Revolution. The Making of Modern Greece*, Harvard University Press, Harvard 2013.
- Γ. Κοζάκης-Τυπάλδος, *Φιλοσοφικόν δοκίμιον περί της προόδου και της πτώσεως της παλαιάς Ελλάδος*, Αθήνα 1839.
- W. Kymlicka, *Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας*, μτφρ. Γρηγόρης Μολύβας, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2005.
- Β. Κύρκος, «Ο Ρήγας και ο φωτισμός του Γένους», *Υπέρεια*, 4 (2006), σελ. 631-652.
- Β. Κύρκος, «Το πολιτικό όραμα του Ρήγα και οι πολιτικές εκτιμήσεις του Κοραή για τον αναγεννώμενο Ελληνισμό», *Υπέρεια*, 5 (2010), (Πρακτικά Ε΄ Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστίνο-Ρήγας», Βελεστίνο, 4-7 Οκτωβρίου 2007), σ. 937-948.
- J. M. Levine, *Humanism and History: Origins of Modern English Historiography,* Cornell University Press, Ithaca 1987.

- J. M. Levine, *The Battle of the Books: History and Literature in the Augustan Age*, Ithaca, New York 1991.
- J. M. Levine, *Between the Ancients and the Moderns: Baroque Culture in Restoration England*, Yale University Press, New Haven 1999.
- Φιλήμων Παιονίδης, «Φιλελευθερισμός και πολυπολιτισμικότητα», στο *Περί Φιλελευθερισμού*, Χρ. Ζαχόπουλος (επιμ.), Ινστιτούτο της Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής, εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2002, σ. 453-476.
- Ν. Ι. Πανταζόπουλος, *Μελετήματα για τον Ρήγα Βελεστινλή*, Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης «Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα», Αθήνα, χ.χ.
- Γ. Προκοπίου, *Αισθητική και τέχνη στην Ευρώπη. Από τον Βολταίρο στον Γκόγια*, Αθήνα 1954.
- Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη, *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016.
- Α. Μάνεσης, *Η φιλελεύθερη και δημοκρατική ιδεολογία της Επανάστασης του 1821*, Αθήνα 1987.
- Manesis, 'L'activité et les projets politiques d'un patriote grec dans les Balcans vers la fin du XVIIIe siècle', *Balcan Studies*, III (1962), σελ. 75-118.
- M. Melzer, J. Weinberger and M. R. Zinman (εκδ.), *History and the Idea of Progress*, Cornell University Press, Ithaca & London 1995.
- Γρ. Μολύβας, «Η διάκριση μεταξύ θετικής και αρνητικής ελευθερίας κατά τον Isaiah Berlin και ο ορισμός της αρνητικής ελευθερίας», *Επιστήμη και Κοινωνία*, Ι (1998).
- E. Moutsopoulos, *Petros Vrailas-Armenis*, Twayne Publs., New York 1974.
- Ε. Μουτσόπουλος, «Ο φιλόσοφος και πολιτικός Πέτρος Βράϊλας Αρμένης πριν και ύστερα από την Ένωσιν», *Κερκυραϊκά Χρονικά* (2005), περ. Β΄, τόμ. Β΄ [Αφιέρωμα στον Πέτρο Βράϊλα-Αρμένη], σσ. 15-18.
- Π. Νούτσος, *Νεοελληνική φιλοσοφία. Οι ιδεολογικές διαστάσεις των ευρωπαϊκών της προσεγγίσεων*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 1981.
- Π. Νούτσος, «Η παρουσία του Hegel στη νεοελληνική φιλοσοφική σκέψη», *Δωδώνη*, 10 (1981), σσ. 37-48.
- P. Noutsos, 'De la nation au people: Rhigas et Coray', *Epsilon*, 2 (1988), σελ. 23-30.
- Π. Νούτσος (επιμ.), *Η σοσιαλιστική σκέψη στην Ελλάδα από το 1875 έως το 1974*, τόμ. Α: *Οι σοσιαλιστές διανοούμενοι και η πολιτική λειτουργία της πρώιμης κοινωνικής κριτικής (1875-1907)*, Γνώση, Αθήνα 1990.
- P. Noutsos, 'Rigas Velestinlís: dimension sociale et politique de la citoyenneté', *ΙΤΑΛΟΕΛΛΗΝΙΚΑ. Rivista di cultura greco-moderna* (Atti del Convegno Internazionale: Rigas Velestinlís: bicentenario della morte, Napoli, 15-18 maggio 1997), VII (1999-2000), σελ. 31-40.
- J. Lachs, 'Mill and Constant: A Neglected Connection in the History of the Idea of Liberty', *History of Philosophy Quarterly*, 9, 1 (1992), σσ. 87-96.
- Ε. Λεοντσίνη, «Η φιλελεύθερη-κοινοτιστική διαμάχη στη σύγχρονη αναλυτική πολιτική φιλοσοφία», *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 22, 64 (2005), σσ. 23-34.
- Ε. Λεοντσίνη, «Η ηθική και πολιτική διάσταση του Ιονίου Συντάγματος του 1817», στο Γ. Πεντόγαλος, Π. Γ. Καλλιγάς και Δ. Μινώτος (επιμ.), *Πρακτικά ΣΤ΄Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου* (Ζάκυνθος, 23-27/09/97), Κέντρο Μελετών Ιονίου και Εταιρεία Ζακυνθιακών Σπουδών, University Studio Press, Αθήνα 2001, τόμ. 2ος, σσ. 403-412.
- Ε. Λεοντσίνη, «Εγχώριος Περιουσία Κυθήρων: ιστορία και πολιτική», στο Γ. Ν. Λεοντσίνης και Ν. Γλυτσός (επιμ.), *Κύθηρα: Μύθος και Πραγματικότητα, Εκκλησία, Εκπαίδευση, Φιλοσοφία*, Πρακτικά του Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου Κυθηραϊκών Μελετών (Κύθηρα, 20-24 Σεπτεμβρίου 2000), Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Δήμου Κυθήρων, Αθήνα 2003, τόμ. 3ος, σσ. 241-251.

- Ε. Λεοντσίνη, «Τα συνταγματικά κείμενα της Επτανήσου Πολιτείας και η έννοια της ελευθερίας», στο Γ. Μοσχόπουλος (επιμ.), *Η Επτάνησος Πολιτεία (1800-1807)*, Εταιρεία Κεφαλληνιακών Μελετών, Αργοστόλι 2003, σσ. 431-437.
- Ε. Λεοντσίνη, «Η ολοκλήρωση της έκδοσης των φιλοσοφικών έργων του Πέτρου Βράιλα-Αρμένη: μία ευτυχής συγκυρία», *Κερκυραϊκά Χρονικά* (2005), περ. Β΄, τόμ. Β΄ (Αφιέρωμα στον Πέτρο Βράιλα-Αρμένη), σσ. 273-277. [Αναδημοσίευση στο περιοδικό *Πλάτων*, 54 (2004-2005), σσ. 432-437].
- Ε. Λεοντσίνη, «Η ελληνική φιλοσοφία κατά τον 16ο και τον 17ο αι.: Χριστόφορος Κοντολέων, Ιωάννης Κωττούνιος και Επίσκοπος Κυθήρων Μάξιμος Μαργούνιος», στο *Επιστημονική Έρευνα στα Κύθηρα*, Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου, Κύθηρα 19-21 Σεπτεμβρίου 2003, εκδ. Ανοικτού Πανεπιστημίου Δήμου Κυθήρων, Αθήνα 2008, σσ. 279-293.
- Ε. Λεοντσίνη, «Έννοιες της ελευθερίας: αρχαίος και νέος πολιτισμός στο φιλοσοφικό έργο του Πέτρου Βράιλα-Αρμένη», στο *Πρακτικά Η΄ Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου* (Κύθηρα, 21-25 Μαΐου 2006), τόμ. IV. Β: Επτανησιακός Πολιτισμός (Μέρος Α΄), εκδ. Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών, Κύθηρα 2009, σσ. 481-507.
- Ε. Λεοντσίνη, «Μορφές φιλίας στα *Στοιχεία Ηθικής* του Βενιαμίν Λέσβιου: Αρχαίες, νεότερες και σύγχρονες προσεγγίσεις», στο *Αγία Σιών. Επιστημονική Επετηρίς Ιεράς Μητροπόλεως Μυτιλήνης, Ερεσού και Πλωμαρίου*, 4 (2009) [2013] [*Πρακτικά Πανελληνίου Επιστημονικού Συνεδρίου με θέμα «Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Η περίπτωση του Βενιαμίν Λέσβιου»* (Πλωμάρι Λέσβου, 19-20 Ιουνίου 2009), Τομέας Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και Λέσχη Πλωμαρίου «Βενιαμίν ο Λέσβιος»], σσ. 146-158.
- Ε. Λεοντσίνη, «Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: από τον Αριστοτέλη στον Hobbes και τον Locke», *Φιλοσοφία*, 43, II (2013), σσ. 74-109.
- Ε. Λεοντσίνη, «Έννοιες της ελευθερίας στο έργο του Ρήγα: αρχαία παράδοση, νέος πολιτισμός και κοινωνική ισότητα», *Υπέρεια*, 6 (2014), σσ. 861-881.
- Ε. Λεοντσίνη, «Δημοκρατία και ελευθερία κατά τον Γεώργιο Κοζάκη-Τυπάλδο: Επιδράσεις και Πρωτοτυπία», *Κερκυραϊκά Χρονικά*, Β, τόμ. ΙΑ΄ (Πρακτικά Ι΄ Πανιόνιου Συνεδρίου, Κέρκυρα, 30 Απριλίου-4 Μαΐου 2014), Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, Κέρκυρα 2017, σσ. 115-131.
- Ε. Λεοντσίνη, «Έννοιες της ελευθερίας: αρχαίος και νέος πολιτισμός στο πολιτικό και κοινωνικό έργο του Κυθήριου λόγιου Θεόδωρου Στάθη-Μπιρμπιλιού (μέσα 18ου αι.-1819)», στο Ηλίας Τουμασάτος (επιμ,) & Γεώργιος Μοσχόπουλος (επιμ.), *Πρακτικά των Εργασιών* του *ΙΑ΄ Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου* (Κεφαλονιά, 21-25 Μαΐου 2018), τόμ. IV: Φιλολογία, Φιλοσοφία, Γλωσσολογία, Λαογραφία, Εταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών, Αργοστόλι 2019, σσ. 879-889.
- Ε. Λεοντσίνη, «Κοινωνισμός και φιλελευθερισμός στο έργο του Πέτρου Βράιλα Αρμένη: μία μορφή ήπιου πατριωτισμού», *Κεφαλληνιακά Χρονικά*, 19 (2019), σσ. 289-302.
- G. N. Leontsinis, 'Northwest European Influences on Education in the Ionian Islands 1780-1863', *History of European Ideas*, 19 (1994), σσ. 575-581.
- Γ. Ν. Λεοντσίνης, «Ο θεσμός και η λειτουργία του αλληλοδιδακτικού σχολείου στα Επτάνησα», στο Π. Μοσχονά (επιμ.), *Το Ιόνιο: Οικολογία, οικονομία, ρεύματα ιδεών*, Πρακτικά Συμποσίου (Ζάκυνθος, 24-27/10/1985), εκδ. Κέντρο Μελετών Ιονίου, Αθήνα 1990, σσ. 125-148.
- Γ. Ν. Λεοντσίνης, «Συνθήκες υποδοχής του αλληλοδιδακτικού συστήματος εκπαίδευσης στον ελληνικό χώρο και στις παροικίες», *Πρακτικά Η΄ Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου* (Κύθηρα, 21-25/5/2006), τόμ. ΙΙ.Β, εκδ. Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών, Κύθηρα 2009, σσ. 11-41.
- Γ. Ν. Λεοντσίνης, «Θούρια άσματα και ελληνική ιστορία», στο *Ζητήματα νεότερης ελληνικής ιστορίας*, Ινστιτούτο του Βιβλίου Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2006, σελ. 107-122.

- Γ. Ν. Λεοντσίνης & Ε. Κουνέλη, «Πολυπολιτισμικότητα και διδακτική της ιστορίας. Η περίπτωση του Ρήγα Βελεστινλή στη σχολική εκπαίδευση», *Υπέρεια*, 4 (2006), *Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου της «Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα»*, σελ. 653-667.
- F. Rosen, *Bentham, Byron, and Greece: Constitutionalism, Nationalism, and Early Liberal Political Thought*, Clarendon Press, Oxford 1992.
- F. Rosen, *Ο ελληνικός εθνικισμός και ο βρετανικός φιλελευθερισμός*, μτφρ. Μ. Χατζηϊωάννου, Ετήσια Διάλεξη «Κ. Θ. Δημαρά», 1997, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα 1998.
- M. Sandel, *Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης*, μτφρ. Κατερίνα Γεωργοπούλου, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2003.
- Α. Σβώλος, *Τα «Ελληνικά Συντάγματα» 1822-1952. Η συνταγματική ιστορία της Ελλάδος*, 3η έκδ., Στοχαστής, Αθήνα 1972.
- J. Schlobach, *Η ανακάλυψη των πολιτισμών στον 18ο αιώνα*, μετάφρ. Ρ. Πολυκανδριώτη, Ετήσια Διάλεξη «Κ. Θ. Δημαρά», 1996, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα 1997.
- H. Sée, *L'évolution de la pensée politique en France au XVIIIe siècle*, Paris 1925.
- Q. Skinner, *Liberty before Liberalism*, Cambridge University Press, Cambridge 1998.
- Σ. Σπέντζας, «Ο ανθρωπισμός του Ρήγα θεμέλιο των ηθικών και κοινωνικών του αρχών και επιδιώξεων», *Υπέρεια*, 4 (2006), σελ. 793-815.
- Ά. Ταμπάκη, *Περί νεοελληνικού Διαφωτισμού. Ρεύματα ιδεών και δίαυλοι επικοινωνίας με τη δυτική σκέψη*, εκδ. Ergo, Αθήνα 2004.
- Charles Taylor, *Πολυπολιτισμικότητα*, μτφρ. Φ. Παιονίδης, εκδ. Πόλις, γ΄ έκδ., Αθήνα 2000.
- M. Thom, 'The Ancient City and the Medieval Commune: Liberty in the light of the French Revolution', στο P. M. Kitromilides (εκδ), *From Republican Polity to National Community. Reconsiderations of Enlightenment Political Thought*, Voltaire Foundation, Oxford 2003, σσ. 191-228.
- Κ. Θ. Πέτσιος, *Η περί φύσεως συζήτηση στη νεοελληνική σκέψη. Όψεις της φιλοσοφικής διερεύνησης από τον 15ο ως τον 19ο αιώνα*, Ιωάννινα 2002.
- Κ. Θ. Πέτσιος, «Η Νεοελληνική φιλοσοφία από τα μέσα του 15ου αιώνα μέχρι το 1821», στο *Ιστορία των Ελλήνων*, τόμ. 8, εκδ. Δομή, Αθήνα.
- Κ.Θ. Πέτσιος, «Παρατηρήσεις στην πολιτική σκέψη του Ρήγα», *Δωδώνη*, Γ, ΚΗ (1999).
- P. Pettit, *A Theory of Freedom*, Polity, Oxford 2001.
- R. Porter, 'Ancients and Moderns', στο J. W. Yolton (εκδ.), *The Blackwell Companion to the Enlightenment*, Blackwell, Oxford 1995.
- Αναστάσιος Πολυζωίδης, *Κείμενα για τη Δημοκρατία*, 1824-1825, εισαγ.-επιμ. Φ. Παιονίδης-Ε. Βόγλη, Οκτώ, Αθήνα 2013.
- D. Rowland, *The Culture of the High Renaissance: Ancients and Moderns in Sixteenth-century Rome*, Cambridge University Press, Cambridge 2001.
- Frederick Rosen, *Ο ελληνικός εθνικισμός και ο βρετανικός φιλελευθερισμός*, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα 1998.
- Q. Skinner, *Liberty before Liberalism*, Cambridge University Press, Cambridge 1998.
- J. M. Arouet Voltaire, 'Les Anciens et les modernes, ou la toilette de Madame de Pompadour', στο J. van den Heuval (ed.), *Mélanges*, Pléiade, Paris 1961.
- J. W. Yolton (εκδ.), *The Blackwell Companion to the Enlightenment*, Blackwell, Oxford 1995.
- Π. Χιώτης, *Η παράδοση του Διαφωτισμού στην Ελλάδα*, Αθήνα 1998.

«ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ Ι»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ605**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**6ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ Ι** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΕΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.)** **ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να: • αναγνωρίζει και να συζητά διλήμματα πάνω σε θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή και αποδοχή ποικίλων προσεγγίσεων της λογικής, • είναι κριτικός αναγνώστης κειμένων από το χώρο της φιλοσοφίας, • εφαρμόζει πρότυπους συλλογισμούς στα δικά του πονήματα.

Γενικές Ικανότητες *Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.*	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*
• Αυτόνομη εργασία. • Κριτική σκέψη. • Δυνατότητα λεπτομερούς ανάλυσης και κριτικής της επιχειρηματολογίας που εμφανίζεται εντός κειμένων.	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

• Λογικές αρχές στους Προσωκρατικούς και τον Πλάτωνα. • Η λογική του Αριστοτέλη: ταξινόμηση των γλωσσικών εκφράσεων και των όντων (*Κατηγορίαι*) και ταξινόμηση προτάσεων (*Περί Ερμηνείας*). • Η λογική του Αριστοτέλη: Αναφορά στα Τοπικά και τους Σοφιστικούς Ελέγχους. • Η λογική των Στωικών, των Σκεπτικών, των Επικουρείων. • Εξελίξεις στη λογική κατά τους Ρωμαϊκούς και τους πρώιμους μεσαιωνικούς χρόνους.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, παρουσιάσεις power point, οπτικοακουστικό υλικό) και μέσω της πλατφόρμας του e-course.

	• Χρήση Τ.Π.Ε στην Επικοινωνία με τους Φοιτητές (e-mail) και μέσω της πλατφόρμας του e-course.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 39 Εργασία: 20 Αυτόνομη μελέτη: 66 **Σύνολο Μαθήματος**: ***125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Μέθοδοι Αξιολόγησης: • Τελική Γραπτή εξέταση (50%): Στο τέλος του μαθήματος θα δοθούν εξετάσεις που θα αφορούν το σύνολο της διδαχθείσας ύλης του μαθήματος (Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης με χρήση παραδειγμάτων εφαρμογής εννοιών και θεωριών). • Εκπόνηση και Προφορική Παρουσίαση προ-αιρετικής Εργασίας (50%): Η εργασία μπορεί να είναι ατομική ή και ομαδική (μέχρι δυο φοιτητές). Η εργασία θα αφορά στη μελέτη και παρουσίαση ενός ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου, το οποίο θα επιλέξει ο φοιτητής/τρια, με βάση τα ενδιαφέροντά του/της και σύμφωνα με τις θεματικές που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια των μαθημάτων. • Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν δύο ή τρία από τα τέσσερα προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα. Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος, καθώς και από το σύγγραμμα. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί στη διάρκεια των μαθημάτων. Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις

	γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Δ. Α. Αναπολιτάνος (επιμ.), Στιγμές και διάρκειες, Εκδόσεις Νεφέλη, 2009.
- Σ. Ν. Κουσούλης, Η αριστοτέλεια συλλογιστική, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2002.
- Kneale. W and Kneale. M., The Development of Logic, Oxford University Press, 1985.
- Malpass, A. and Antonutti Marfori, M., The history of philosophical and Formal Logic: From Aristotle to Tarksi, Bloomsbury academic, 2017.
- Αριστοτέλης, Όργανον ΙΙ (Τοπικά), Εκδόσεις Κάκτος, Αθήνα 1994.

«ΒΙΟΗΘΙΚΗ – ΙΑΤΡΙΚΗ ΗΘΙΚΗ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ609**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**6ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΒΙΟΗΘΙΚΗ – ΙΑΤΡΙΚΗ ΗΘΙΚΗ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΤΣΑΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- Να κατανοούν την εφαρμογή συγκεκριμένων ηθικών θεωριών και αρχών στις πρακτικές περιπτώσεις που τίθενται στο πλαίσιο της βιοηθικής και της ιατρικής ηθικής.
- Να αντιλαμβάνονται τον διεπιστημονικό χαρακτήρα της βιοηθικής (φιλοσοφία, ηθική θεωρία, κοινωνικές επιστήμες, δίκαιο, βιολογία, επιστήμες της υγείας).
- Να γνωρίζουν τις θεμελιώδεις αρχές της αυτονομίας, του μη βλάπτειν, του ωφελέειν και της δικαιοσύνης στην ιατρική ηθική.
- Να γνωρίζουν τις κεντρικές προβληματικές της βιοηθικής, όπως η ευθανασία, η κλωνοποίηση, η γενετική ενδυνάμωση, η άμβλωση.
- Να κατανοούν βασικές έννοιες και αρχές της βιοηθικής όπως η ευζωία, η αυτονομία, η δικαιοσύνη.
- Να γνωρίζουν τις θεμελιώδεις ηθικές αρχές που διέπουν την ιατρική επιστήμη και πράξη (ενημερωμένη συναίνεση, ευζωία, αυτονομία).
- Να γνωρίζουν τη σχέση ανάμεσα στην ηθική και την ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
……
Άλλες…
…….

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των

απαραίτητων τεχνολογιών.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιγραφή μαθήματος

Το μάθημα έχει ως σκοπό την εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις κύριες προβληματικές και τις βασικές αρχές της βιοηθικής και τις θεμελιώδεις αρχές της ιατρικής ηθικής. Η ραγδαία ανάπτυξη των βιοεπιστημών και της γενετικής τεχνολογίας κλονίζει κατεστημένες βεβαιότητες και εγείρει ηθικά διλήμματα απαιτώντας δύσκολες αποφάσεις και απαντήσεις που διαμορφώνουν τις σύγχρονες κοινωνίες και επηρεάζουν τον βίο του ανθρώπου. Είναι ηθικά δικαιολογημένη η ενίσχυση του ανθρώπου μέσω της γενετικής μηχανικής; Είναι η κλωνοποίηση και η ενδυνάμωση ηθικά αποδεκτές πρακτικές; Ποιες αρχές διέπουν τη σχέση ιατρού – ασθενή; Ποια ζητήματα εγείρονται στο πεδίο της βιοηθικής την εποχή του COVID-19; Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με τα κρίσιμα ηθικά διλήμματα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι, τόσο ατομικά όσο και συλλογικά, σχετικά με θεμελιώδεις πλευρές του ανθρώπινου βίου, να κατανοήσουν τον διεπιστημονικό χαρακτήρα, τις βασικές προβληματικές και τις θεμελιώδεις αρχές της βιοηθικής και να γνωρίσουν τις κύριες ηθικές αρχές που διέπουν τη σχέση ιατρού – ασθενή.

Περιεχόμενο μαθήματος

- Ηθική θεωρία, βιοηθική, ιατρική ηθική.
- Άνθρωπος, πρόσωπο και αυτονομία.
- Βασικές αρχές της Ιατρικής Ηθικής.
- Η σχέση ιατρού – ασθενή.
- Ενημερωμένη συναίνεση.
- Αναπαραγωγική ηθική.
- Άμβλωση.
- Ευθανασία.
- Κλωνοποίηση.
- Γενετική μηχανική.
- Βιοτράπεζες.
- Μεταμόσχευση.
- Η πανδημία COVID-19 και η υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, PowerPoint). • Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες (e-mail, πλατφόρμα e-course).
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	15
Συγγραφή ατομικής εργασίας (προαιρετικά)	25
Αυτοτελής μελέτη	**46 (66** για όσους/ες φοιτητές/τριες δεν εκπονήσουν εργασία)
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (100%), η οποία περιλαμβάνει: • Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής. • Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης. **ή** Γραπτή εξέταση (70%) και προαιρετική γραπτή εργασία (30%).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Αλαχιώτης, Σταμάτης Ν.: *Βιοηθική: Αναφορά στους γενετικούς και τεχνολογικούς νεωτερισμούς*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2004.
- Βασιλόγιαννης, Φίλιππος. *Αυτονομία και βιοηθικός εξεναγκασμός. Μια κριτική περιπτωσιολογία: από τις αμβλώσεις και την ευθανασία στο ιατρικό λειτούργημα και τη βιοτεχνολογία*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2020.
- Beauchamp, Tom L., and James F. Childress. *Principles of Biomedical Ethics*. 5th ed. Oxford: Oxford University Press, 2009.

- Βούλτσος, Πολυχρόνης και Δημήτριος Ψαρούλης. *Ιατρικό δίκαιο: Στοιχεία βιοηθικής*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2021.
- Caplan, Arthur L., and Robert Arp, eds. *Contemporary Debates in Bioethics*. Malden: Wiley-Blackwell, 2014.
- DeGrazia, David, Thomas Mappes, and Jeffrey Ballard. *Biomedical Ethics*. 7th ed. New York: McGraw-Hill, 2010.
- Δραγώνα-Μονάχου, Μυρτώ. «Ηθική και Βιοηθική». *Επιστήμη και Κοινωνία* 8-9 (2002): 1–26.
- Habermas, Jürgen. *Το μέλλον της ανθρώπινης φύσης. Πίστη και γνώση: προς μια φιλελεύθερη ευγονική*; Μετάφραση Μαρία Τοπάλη. Αθήνα: Scripta, 2004.
- Sandel, Michael J. *Ενάντια στη Τελειότητα: Η Ηθική στην εποχή της Γενετικής Μηχανικής*. Μετάφραση Δημήτρης Γκινοσάτης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2011.
- Protopapadakis, Evangelos D. *From Dawn till Dusk: Bioethical Insights into the Beginning and the End of Life*. Berlin: Logos Verlag, 2019.
- Σούρλας, Παύλος Κ. *Όψεις του προσώπου: Δοκίμια βιοηθικής*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2022.
- Τσινόρεμα, Σταυρούλα και Κίτσος Λούης, επιμ. *Θέματα Βιοηθικής. Η Ζωή, η Κοινωνία και η Φύση μπροστά στις προκλήσεις των Βιοεπιστημών*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2013.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Βιοηθικά.*
- *Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής: https://bioethics.gr/.*
- *American Journal of Bioethics.*
- *Journal of Medical Ethics.*

«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΥ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ610**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**6ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΥ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΟΡΕΣΤΗΣ ΠΑΛΕΡΜΟΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**

μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi .gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Κατανόηση της χρησιμότητας της διεπιστημονικότητας για τη συστηματική προσέγγιση φιλοσοφικών ζητημάτων

Κατανόηση της συνάφειας μεταξύ φιλοσοφίας και γνωσιακής επιστήμης

Κατανόηση και κριτική ανάλυση ειδικών θεμάτων της σύγχρονης φιλοσοφίας του νου

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
	Άλλες…

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών …….
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών και φιλοσοφικών ιδεών Αυτόνομη έρευνα και μελέτη Ομαδική εποικοδομητική συζήτηση Κριτική ανάλυση Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα θα επικεντρωθεί σε διάφορα ζητήματα που έχουν απασχολήσει και συνεχίζουν να απασχολούν τη σύγχρονη, αναλυτική φιλοσοφία του νου.

Για παράδειγμα: Μπορεί να αναλυθεί και να εξηγηθεί ο νους βάσει της συμπεριφοράς; Είναι ο νους και ο εγκέφαλος ακριβώς το ίδιο; Τι είναι ο λειτουργισμός ως προσέγγιση στη φιλοσοφία του νου και ποια είναι τα κύρια είδη του; Πως μπορεί να εξηγηθεί η συνείδηση; Πως εξαρτάται ο νους από το σώμα μας, το περιβάλλον μας και τα εργαλεία με τα οποία αλληλοεπιδρούμε;

Ενδεικτική λίστα θεμάτων που είναι πιθανό να καλυφθούν:

Συμπεριφορισμός

Κριτική προσέγγιση στο ρεύμα του συμπεριφορισμού

Ταυτότητα Νου-Εγκεφάλου

Είναι ο νους και ο εγκέφαλος ένα και το αυτό;

Λειτουργισμός

Κριτική προσέγγιση στο ρεύμα του λειτουργισμού.

Συνείδηση

Τι είναι η συνείδηση και ποια η φύση της;

Νους, Σώμα, Περιβάλλον

Πως εξαρτάται ο νους από το σώμα και το περιβάλλον του;

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό*	

Δραστηριότητα	*Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*
Διαλέξεις	39

Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	Αυτόνομη μελέτη	86
	Σύνολο Μαθήματος	***125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Προφορική εξέταση κατά την οποία οι/τ@ φοιτητές/τριες/τ@ θα κληθούν να αναπτύξουν θέματα που έχουν διδαχθεί κατά τη διάρκεια των διαλέξεων. Εναλλακτικά: Γραπτή εργασία σε μορφή δοκιμίου 2000 λέξεων κατόπιν συνεννόησης (ως προς το θέμα) με τον διδάσκοντα. Και στις δύο περιπτώσεις, η αξιολόγηση θα γίνει βάσει της γνώσης (πληρότητα των απαντήσεων), κατανόησης, σαφήνειας και της ικανότητας κριτικής ανάλυσης που θα επιδειχθεί.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Jaegwon Kim (1998). Η Φιλοσοφία του Νου. Μτφρ. Ελένη Μανωλακάκη. Εκδόσεις Liberal Books.
- Papineau, David (1993). Φιλοσοφικός Ματουραλισμός: Νους και Γνώση στο Φυσικό Κόσμο. Μτφρ. Τερέζα Μπούκη. Leader Books.
- Βοσνιάδου, Σ. (2004). Γνωσιακή Επιστήμη: Η Νέα Επιστήμη του Νου. Gutenberg.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Νεύσις.*
- *Δευκαλίων.*
- *Mind.*
- *Phenomenology and the Cognitive Sciences.*
- *Minds and Machines.*
- *Cognitive Systems Research.*
- *Philosophical Psychology.*
- *Journal of Consciousness Studies.*
- *Review of Philosophy and Psychology.*
- *Philosophy and Phenomenological Research.*
- *Synthese.*
- *Erknenntnis.*

7ο ΕΞΑΜΗΝΟ

«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ701**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙΙ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*			
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Γενικού Υποβάθρου , Ειδικού Υπόβαθρου, Ειδικότητας*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Οι μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι όσον αφορά τους διδασκόμενους/ες:

- Να κατανοήσουν τη λειτουργία της διεπιστημονικότητας.
- Να αντιληφθούν τα σημεία σύγκλισης αλλά και τη διαφορά της φιλοσοφικής από την επιστημονική δραστηριότητα.
- Να οριοθετήσουν τις εννοιολογικές διαφοροποιήσεις μεταξύ της φιλοσοφίας της γλώσσας και της γλωσσολογίας.
- Να διακρίνουν τα επιστημολογικά προβλήματα και τη μεθοδολογία διερεύνησης των γνωστικών πεδίων.
- Να επισημανθεί το κομβικό σημείο της διεπιστημονικότητας με έμφαση συνεργασίας των θεωρητικών επιστημών ομού με τους τομείς της νευροεπιστήμης και της βιολογίας.

Γενικές Ικανότητες	
Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

Οι γενικές ικανότητες στις οποίες αποσκοπεί το μάθημα θεωρούνται ως:

- Η διερεύνηση και οριοθέτηση της εξέλιξης των φιλοσοφικών και επιστημονικών μεθόδων για την κατανόηση του γνωστικού πεδίου της φιλοσοφίας της γλώσσας
- Ο εντοπισμός, ανάλυση και μεθοδολογία αναφορικά με τη σύνθεση των εννοιολογικών δεδομένων του συγκεκριμένου επιστημονικού πεδίου.
- Η κατανόηση του ιστορικοκοινωνικού αλλά και του πολιτισμικού πλαισίου της προβληματικής. Εστίαση της λειτουργίας των μορφών ζωής ως εμπράγματων καταστάσεων.
- Η συγκρότηση των φιλοσοφικών προϋποθέσεων της γλωσσικής λειτουργίας σε σχέση με τις εφαρμοσμένες επιστήμες και η ικανότητα προσαρμογής στα νέα ερευνητικά δεδομένα που δημιουργεί ο διεπιστημονικός διάλογος.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Νους και Γλώσσα: Όψεις της φιλοσοφικής προβληματικής.
- Γλώσσα και Απεικονιστικότητα.
- Φιλοσοφικά κριτήρια συγκρότησης του γλωσσικού νοήματος.
- Ο πρώιμος Wittgenstein – Οι αναγνώσεις του έργου του.
- Όψεις Ρεαλισμού.
- Φυσιοκρατία και Υποκειμενικότητα.
- Γλωσσικά Παίγνια και Μορφές Ζωής.
- Ο Kripke και το επιχείρημα για «την ιδιωτική γλώσσα».
- D. Davidson και J. Dowell: Νους, Κόσμος και Κανονιστικότητα νοήματος.
- Ο Quine και «η νοηματική απροσδιοριστία».

- Ο W. Sellars και ο «μύθος του δεδομένου».
- Γλωσσική λειτουργία και νοητικά φαινόμενα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά Ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών	
Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου	
Εκπαιδευτική εκδρομή / Μικρές ατομικές εργασίες Εξάσκησης	
Αυτοτελής Μελέτη	86
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	**<u>Γραπτή τελική εξέταση</u>** (100%). • Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν ένα θέμα σε μορφή δοκιμίου έκτασης 3 περίπου σελίδων, με υλικά (πληροφορίες και επιχειρήματα) που θα αντλήσουν από τις παραδόσεις και την προτεινόμενη βιβλιογραφία. • Κριτήρια αξιολόγησης του δοκιμίου είναι η ορθότητα των πληροφοριών που παρατίθενται, η πειστικότητα των εξηγήσεων που προτείνονται και η λογική αλληλουχία και εσωτερική συνοχή του κειμένου. • Κατά τη διάρκεια της εξέτασης δεν επιτρέπεται η χρήση βιβλίων και σημειώσεων καθώς και η

	χρήση ηλεκτρονικών συσκευών (τηλέφωνα, ταμπλέτες, υπολογιστές).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Sylvain Auroux (2005), *Φιλοσοφία της Γλώσσας,* Θ. Σακελλαριάδης (επιμ.) Αθήνα: Μεταίχμιο.
- *Φιλοσοφία και Επιστήμες στον Εικοστό αιώνα* (2013), Α. Μπαλτάς – Κ. Στεργιόπουλος (επιμ) Π.Ε.Κ.
- L. Wittgenstein (1978), *Tractatus Logico-Philosophicus,* Μτφρ. Θ. Κιτσόπουλος, Αθήνα: Παπαζήσης.
- L. Wittgenstein (1977) *Φιλοσοφικές Έρευνες, Μτφρ.* Π. Χριστοδουλίδης Αθήνα: Παπαζήσης.
- Ν. Αυγελής (2010) *Φιλοσοφία της Γλώσσας,* Θεσσαλονίκη: Σταμούλης.
- Θ. Σακελλαριάδης (2006) *Από το Tractatus στις Έρευνες.* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Β. Κάλφας, *Επιστημονική Πρόοδος και Ορθολογικότητα,* Σύγχρονα Θέματα,1983.
- J. Kim, *Η Φιλοσοφία του Νου,* Leader, 2005.
- T. Kuhn, Δομή των Επιστημονικών Επαναστάσεων, Σύγχρονα Θέματα, 1981.

«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ V: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ701**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ V: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ** **ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΨΙΜΑΛΑΚΟΥ** **ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ** **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**

μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ΄ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https: //www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Επιδίωξη μας είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την Φιλοσοφία της Ύστερης Αρχαιότητας. Το μάθημα εστιάζεται στη σύγχρονη έρευνα των πηγών που σχετίζονται με τους χριστιανούς απολογητές (τον Κλήμεντα τον Αλεξανδρέα, τον Ιουστίνο, τον Ιππόλυτο, κ.ά.), αλλά και με διανοητές που αξιοποίησαν ερμηνευτικώς την αρχαία ελληνική φιλοσοφία (Ωριγένης). Πρωτεύοντα ρόλο διαδραματίζουν τόσο η φιλοσοφική σκέψη του Πλάτωνος και του Αριστοτέλους, όσο και ο Νεοπλατωνισμός, κυρίως το έργο του Πλωτίνου και αργότερα του Πρόκλου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
……
Άλλες…
…….

- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής ικανότητας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάλυση φιλοσοφικών αποσπασμάτων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η συνάντηση της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας και της χριστιανικής σκέψης στον Κλήμεντα τον Αλεξανδρέα.
- Η σχέση ορθού λόγου και πίστης στο έργο του Κλήμεντα του Αλεξανδρέα.
- Η έννοια του «σπερματικού λόγου» στον Ιουστίνο.
- Η ανθρωπολογική εσχατολογία και η μεθοδολογική προσέγγισή της στον Πλωτίνο.
- Η πλατωνική θεωρία για τις ιδέες και η αξιοποίησή της από τη φιλοσοφική σκέψη της «ύστερης αρχαιότητας» (Εκλεκτικισμός, Μέσος Πλατονισμός).
- Ξενοκράτης: άτομες γραμμές - Επίκουρος: άτομα στοιχεία, ως έκφραση της διαμάχης Πλατωνισμού-Ατομικών.
- Η διαμόρφωση της φιλοσοφίας του υποκειμένου ή του προσώπου ή της εσωτερικότητας στον Μέσο και Νέο Στωικισμό.
- Η θεωρία περί των πλατωνικών Ιδεών ως «νοών» του Δημιουργού στον Μέσο Πλατωνισμό (Αττικός-Φίλων) και η επίδρασή της στην χριστιανική σκέψη.
- Φιλοσοφία και Ρητορική στα περί ηθικής και πολιτικής σκέψης κείμενα του Πρόκλου.
- Η πρόσληψη του πλατωνικού διαλόγου *Παρμενίδης* από τον Πλωτίνο, τον Πρόκλο και τον Δαμάσκιο.
- Ερμηνευτικά σχόλια του Πρόκλου στην *Πολιτεία* του Πλάτωνος.
- Η νοηματοδότηση των αρετών και η απήχηση της αρχαίας ελληνικής σκέψης στην διαμόρφωσή της.
- Η πρόκλεια μεθερμηνεία της *Πολιτείας*: Η συνάντηση της δικαιοσύνης με την ευδαιμονία.
- Οι θεωρίες του Δαμάσκιου *περί αρχών* και *περί φυσικών* στοιχείων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με φοιτήτριες/φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	9
Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφία	86
Σεμινάρια	30
Σύνολο Μαθήματος	**125**

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Acrill, J., «Aristotle on Eudaimonia», in *Essays on Aristotle Ethics*, A. Oksenberg Rotry, Univ. of California Press, 1980.
- Ανδριόπουλος, Ζ. (εκδ.), *Αριστοτέλης, Οντολογία – Γνωσιοθεωρία – Ηθική – Πολιτική Φιλοσοφία, Αφιέρωμα στον John P. Anton* , επιμ. Ν. Μελισσίδης, Πιτσιλός, Αθήνα 1996[2].
- Blumenthal, H.J., *Aristotle and Neoplatonism in Late Antiquity*, Ithaca 1996.
- Γεωργούλης, Κ., *Ιστορία της Ελληνικής Φιλοσοφίας*, Παπαδήμας, Αθήνα 2015[8].
- Chadwick, H., *Early Christian Thought and the Classical Tradition, Studies* in *Justin, Clement and Origen*, Oxford 1966
- Clark, E., *The Influence of Aristotelian Thought on Clement of Alexandria, A Study in Philosophical Transmission,* Columbia 1967.
- Dillon, J., *The Middle Platonists*, *80 B.C. to A.D. 220*, Ithaca1996.
- Θεοδωρακόπουλος, Ι., *Πλάτων, Πλωτίνος, Ωριγένης*, Αθήνα 1959.
- Kahn Ch., *Plato and the Socratic Dialoque*, Cambridge University Press, Cambridge 1996.
- Καψιμαλάκου Χρ., *Κλήμης ο Αλεξανδρεύς και η αρχαία ελληνική ηθική*, Παπαζήσης, Αθήνα 2017.
- Lim, R., *Public Disputation, Power, and Social Order in Late Antiquity*, Berkley 1995.
- Lloyd, A.C., *The Anatomy of Neoplatonism*, Oxford 1990.
- Long, A., *Stoic Studies*, 1996.
- Long, A., *Η Ελληνιστική φιλοσοφία*, μτφρ. Στυλ. Δημόπουλου και Μυρτ. Δραγώνα-Μονάχου, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2012[4].
- Nikulin, D.V. (Dmitri Vladimirovich), *Neoplatonism in late antiquity,* 2018.
- Πέτσιος Κ., *Φιλοσοφία και Ρητορική στην κλασική σκέψη*, Gutenberg, Αθήνα 2018.
- Vlastos, Gr., «Δικαιοσύνη και ευτυχία στην Πολιτεία», στο *Πλατωνικές Μελέτες*, μτφρ. Ι. Αρζόγλου, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2000[2].

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση.*
- *δια-ΛΟΓΟΣ.*

«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙ: ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΤΟΥ 20ΟΥ ΚΑΙ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ702**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙ: ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΤΟΥ 20ΟΥ ΚΑΙ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΓΛΑΪΑ ΜΕΛΑ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο*

Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί ο πολιτικός στοχασμός του 20ου αιώνα και πιο συγκεκριμένα η συζήτηση, η οποία διεξάγεται με άξονα τον εξισωτικό φιλελευθερισμό. Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύονται οι εσωτερικές διαφοροποιήσεις της φιλελεύθερης φιλοσοφίας, οι οποίες συχνά προσλαμβάνουν τη μορφή ενδοφιλελεύθερης διαμάχης. Στη συνέχεια εξετάζονται τα βασικά σημεία της κριτικής που ασκείται στον φιλελευθερισμό από αντίπαλα θεωρητικά ρεύματα.

Με επίκεντρο τη θεωρία του John Rawls, επιχειρείται η ανασυγκρότηση των βασικών χαρακτηριστικών του σύγχρονου εξισωτικού φιλελευθερισμού σε συνδυασμό με τις θέσεις των Ronald Dworkin, Thomas Scanlon, Joshua Cohen, Bruce Ackerman και Thomas Nagel. Κατόπιν εξετάζεται η κριτική που έχει δεχθεί η φιλελεύθερη θεωρία από την πλευρά, πρώτον, του δεξιού (Nozick) και, δεύτερον, του αριστερού (Vallentyne, Steiner, Otsuka) ελευθερισμού. Στη συνέχεια επιχειρείται μια προσέγγιση της κριτικής που ασκείται από μαρξιστική σκοπιά (G.A. Cohen). Σε επόμενο στάδιο εξετάζεται ο πολιτικός ρεπουμπλικανισμός (Skinner, Pettit). Και, τέλος, προσεγγίζεται η νεοαριστοτελική πολιτική φιλοσοφία (MacIntyre, Taylor).

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

α. εντοπίζουν τις ρίζες του σύγχρονου κοινωνικού και πολιτικού φιλελευθερισμού στην κλασική σκέψη.
β. αναγνωρίζουν τις φιλοσοφικές προϋποθέσεις και τα βασικά χαρακτηριστικά της κοινωνικής και πολιτικής θεωρίας του κοινωνικού φιλελευθερισμού.
γ. αναγνωρίζουν τις διαφορετικές πτυχές της φιλελεύθερης πολιτικής αντίληψης και τη διαφοροποίησή της από τον ελευθερισμό.
δ. αποτιμούν τη μαρξιστική κριτική στη φιλελεύθερη κοσμοαντίληψη.
ε. ανασυγκροτούν τα κομβικά σημεία της σκέψης των πολιτικών φιλοσόφων της νεορεπουμπλικανικής παράδοσης.
στ. διακρίνουν και να αποτιμούν τους βασικούς άξονες της κριτικής που ασκείται από τον νεοαριστοτελισμό.
ζ. ανασυγκροτούν και να κρίνουν τα κομβικά σημεία της κριτικής που δέχεται η φιλελεύθερη θεωρία και να τα αποδίδουν σε συγκεκριμένα ρεύματα σκέψης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Μελέτη, ανάλυση και κατανόηση φιλοσοφικών προβλημάτων.

- Φιλοσοφική ερμηνεία κειμένων.
- Συγκρότηση και διατύπωση φιλοσοφικών επιχειρημάτων.
- Κριτική αντιπαράθεση αντίπαλων επιχειρημάτων.
- Βιβλιογραφική έρευνα στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και έρευνα με τη χρήση τεχνολογίας.
- Εφαρμογή της επιστημολογικής σκευής της σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας σε τρέχοντα πολιτικά προβλήματα.
- Αυτόνομη εργασία.
- Προαγωγή ελεύθερης σκέψης.
- ΄Ασκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ιστορική αναδρομή στη φιλελεύθερη θεωρία

Ο φιλελευθερισμός τον 20ο αιώνα
Ο εξισωτικός φιλελευθερισμός (egalitarian liberalism): ελευθερία και ισότητα
Η θεωρία της δικαιοσύνης του John Rawls

- Η δικαιοσύνη ως ακριβοδικία
- Σκοποί και μέθοδος
- Τα αιτήματα της ελευθερίας και της ισότητας
- Η συναίνεση στο πλαίσιο μιας φιλελεύθερης κοινωνίας

Thomas Scanlon: η ιδέα της εύλογης απορριψιμότητας

Joshua Cohen: αλήθεια και δημόσιος λόγος

Thomas Nagel: αλτρουισμός και ηθική «τύχη»

Ronald Dworkin: ίσος σεβασμός και δικαιώματα

Bruce Ackermann: ο φιλελευθερισμός ως ουδέτερος διάλογος

Ελευθερισμός: ατομικισμός και ελευθερία

- Δεξιός ελευθερισμός
- Αριστερός ελευθερισμός

Αναλυτικός Μαρξισμός: G.A. Cohen

- Η κριτική στο φιλελεύθερο ατομικιστικό ήθος
- Η εξισωτική συνείδηση

Πολιτικός ρεπουμπλικανισμός (civic republicanism)

- Η ελευθερία ως μη κυριαρχία
- Η έννοια της πολιτικής αρετής
- Πολιτική αρετή και διαφθορά
- Το ιδεώδες της πολιτικής συμμετοχής

Νεοαριστοτελισμός (neo-Aristotelianism):

- Αρετή και πολιτική
- Κοινότητα και αγαθό
- Η πολιτική των κοινοτήτων

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	*Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*
Διαλέξεις	39
Μελέτη	46
Συγγραφή εργασίας	40
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• Συμμετοχή στο μάθημα: 20% • Σεμιναριακή παρουσίαση και παράδοση γραπτής υποχρεωτικής εργασίας (2.500 περίπου λέξεις): 30% • Προφορική ή γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου 50%

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Ackerman, B., 1981. *Social Justice in the Liberal State*. New Haven: Yale University Press.
- Cohen, G.A., 2010. *Γιατί όχι σοσιαλισμός;* Αθήνα: Εκκρεμές.
- Cohen, G.A., 2016. *Αν θέλεις την ισότητα, γιατί είσαι τόσο πλούσιος;* Ηράκλειο: ΠΕΚ
- Conway, D., 1995. *Classical Liberalism: The Unvanquished Ideal*. London: Macmillan Press Ltd.
- Dworkin, R., 1992. *Φιλελευθερισμός*. Μτφ. Φ. Παιονίδης. Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.
- Dworkin, R., 2006. *Ισότητα: Ισότητα ευημερίας, ισότητα πόρων*. Μτφρ. Γ. Μολύβας. Αθήνα:Πόλις.

- Hobsbawm, E., 1999. *Η εποχή των άκρων. Ο σύντομος 20ος αιώνας*. Μτφρ. Β. Καπετανγιάννης. Αθήνα: Θεμέλιο.
- Kymlicka, W., 2005. *Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας. Μια εισαγωγή*. Μτφρ. Γ. Μολύβας. Αθήνα: Πόλις.
- MacIntyre, A., 1981. *After Virtue. A Study in Moral Theory.* London: Duckworth.
- MacIntyre, A., 1988. *Whose Justice? Which Rationality?* London: Duckworth.
- MacIntyre, A., 2013. *Έλλογα εξαρτημένα όντα. Γιατί οι άνθρωποι χρειάζονται τις αρετές*. Αθήνα: Κουκκίδα.
- Μελά, Λ., 2012. *Alasdair MacIntyre. Η ηθική μεταξύ κανόνων και αρετών*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Nagel, T., 2011. *Ισότητα και αμεροληψία*. Μτφρ. Κ. Κουκουζέλης. Αθήνα: Εκκρεμές.
- Nozick, R., 1974. *Anarchy, State and Utopia*. New York: Basic Books.
- Pettit, P., 1999. *Republicanism. A Theory of Freedom and Government*. Oxford: Oxford University Press.
- Pettit, P., 2007. *Θεωρία της ελευθερίας. Από την ψυχολογία στην πολιτική της δράσης*. Μτφρ. Α. Κιουπκιολής. Αθήνα: Πόλις.
- Rawls, J., 2001. *Θεωρία της Δικαιοσύνης*. Μτφρ. Φ. Βασιλόγιαννης κ.α. Αθήνα: Πόλις.
- Rawls, J., 2004. *Πολιτικός Φιλελεθερισμός*. Μτφρ. Σ. Μαρκέτος. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Sandel, M., 2003. *Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης*. Μτφρ. Κ. Γεωργοπούλου. Αθήνα: Πόλις.
- Sandel, M., 2013. *Δικαιοσύνη. Τι είναι το ορθό;* Μτφρ. Α. Κιουπκιολής. Αθήνα: Πόλις.
- Skinner, Q., 2002. *Η ελευθερία προτιμότερη από τον φιλελευθερισμό*. Μτφρ. Α. Παρίση. Αθήνα: Καρδαμίτσα.
- Skinner, Q., 2005. *Τα θεμέλια της νεωτερικής σκέψης. Η Αναγέννηση – Η εποχή της Μεταρρύθμισης*. Μτφρ. Μ. Σαρηγιάννης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Σταμάτης, Κ., 1995. *Αστική κοινωνία, δικαιοσύνη και κοινωνική κριτική. Μια κριτική θεωρία της δικαιοσύνης*. Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.
- Swift, A., 2015. *Πολιτική Φιλοσοφία. Εισαγωγικός οδηγός για φοιτητές και πολιτικούς*. Μτφρ. Γ. Λαμπράκος. Αθήνα: Οκτώ.
- Taylor, Ch., 2006. *Οι δυσανεξίες της νεωτερικότητας*. Μτφρ. Μ. Πάγκαλος. Αθήνα:Εκκρεμές.
- Taylor, Ch., 2007. *Πηγές του εαυτού. Η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας*. Μτφρ. Ξ. Κομνηνός. Αθήνα: Ίνδικτος.

«ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ704**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΜΑΡΚΟΥΛΑΤΟΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

- Εξοικείωση με τη φαινομενολογική οπτική.
- Τοποθέτηση τους σκέψης του Merleau-Ponty στο ευρύτερο πλαίσιο του φαινομενολογικού κινήματος.
- Εξοικείωση με τους κύριες εννοιολογικές στοχεύσεις τους μερλοποντιανής σκέψης.
- Το πλέον σημαντικό: εισαγωγή σε έναν συγκεκριμένο, αλλά με αξιώσεις καθολικότητας, *τρόπο* του σκέπτεσθαι, ο οποίος, ιδανικά, υπερβαίνει το ακαδημαϊκό πλαίσιο και εκτείνεται στο πεδίο του καθημερινού βίου.

Γενικές Ικανότητες	
Λαμβάνοντας υπόψη τους γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (τους αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή τους ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Τους…* *…….*
Οι φοιτητές μαθαίνουν να σκέφτονται διεξοδικά και κριτικά. Μαθαίνουν να προσεγγίζουν ένα πρωτότυπο φιλοσοφικό κείμενο με σεβασμό, μέριμνα, προσοχή στη λεπτομέρεια. Μαθαίνουν τι σημαίνει εις βάθος μελέτη, κατανόηση, κριτική αποτίμηση. Μαθαίνουν, με άλλα λόγια, έναν τρόπο αντίληψης τους μελέτης, και ευρύτερα των σπουδών τους: μαθαίνουν τι σημαίνει αφοσίωση σ' ένα αντικείμενο μελέτης. Σε συνέργεια με τα παραπάνω, μαθαίνουν να συνθέτουν ένα κείμενο συνεκτικό, κάποτε δημιουργικό, και απαραιτήτως γλωσσικά ευπρόσωπο.	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η σταδιακή ανάδειξη τους θεματικής του σώματος στο πλαίσιο τους φαινομενολογικής οπτικής.
- Το βιωμένο σώμα στη σκέψη του Merleau–Ponty.
- Η αναζήτηση αναφορικότητας και νοήματος πέραν των νοητικών περιεχομένων.
- Η αμφισημία τους σωματικής ύπαρξης.
- Η συνήθεια ως διεργασία οικείωσης τους περιβάλλοντος.
- Η σιωπή ως εκφραστικό γεγονός.
- Η συνάφεια λόγου και μη λεκτικών μορφών επικοινωνίας.
- Η έννοια τους σωματικότητας στο σύγχρονο φιλοσοφικό τοπίο.
- Ο επαναπροσδιορισμός τους φιλοσοφικής τους ανθρωπολογίας με γνώμονα την έννοια του σώματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη	46
Συγγραφή εργασίας	40
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Η αξιολόγηση των φοιτητών τελείται, κατ' ουσίαν, καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου: από την παρουσία τους στις παραδόσεις, τις παρεμβάσεις τους, την εν γένει προδιάθεσή τους να «πάρουν το μάθημα στα σοβαρά».

Η αξιολόγησή τους στο τέλος του εξαμήνου έχει δύο σκέλη: (α) διεξοδική προφορική εξέταση, και (β) σεμιναριακή παρουσίαση και παράδοση γραπτής <u>υποχρεωτικής</u> εργασίας 10 (περίπου) σελίδων.

Προφορική εξέταση 50%

Γραπτή εργασία 50%

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Merleau-Ponty, M. (2016) *Φαινομενολογία της αντίληψης,* μτφρ. Κ. Καψαμπέλη. Αθήνα: Νήσος.
- Merleau-Ponty, M. (2005) *Σημεία,* μτφρ. Γ. Φαράκλας. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας.
- Merleau-Ponty, M. (1991) *Η αμφιβολία του Σεζάν. Το μάτι και το πνεύμα*, μτφρ. Α. Μουρίκη. Αθήνα: Νεφέλη.
- Μπανάκου-Καραγκούνη, Χ. (2008) *Οι διαστάσεις του ορατού*. Αθήνα: Έννοια.
- Μαρκουλάτος, Ι. (2018) *Maurice Merleau-Ponty: προς μια οντολογία του συγκεκριμένου*. Αθήνα: Οκτώ.

«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ706**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΕΝΤΑΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να εμβαθύνουν στον ιδιαίτερο χαρακτήρα των φυσικών επιστημών (φυσική, αστρονομία, βιολογία) κατά την αρχαιότητα και να συλλάβουν τη διασύνδεσή τους με τη φιλοσοφία και τη θεολογία.
- να διακρίνουν τις διαμάχες και τις συγκλίσεις ανάμεσα σε διαφορετικά φιλοσοφικά συστήματα για τα όρια της γνώσης, την επιστημονική μέθοδο, την ταξινόμηση και ιεράρχηση των όντων, καθώς και τη σχέση του ανθρώπου με τον θεό.
- να αποτιμήσουν τη ιδιαίτερη θέση που κατέχουν οι φυσικές επιστήμες σε διαφορετικά φιλοσοφικά συστήματα της αρχαιότητας.
- να κατανοήσουν τις βασικές αρχές της αριστοτελικής φυσικής φιλοσοφίας (τέσσερα αίτια, ύλη και μορφή, δυνάμει και ενεργεία, τελεολογία) και να συνδέσουν τις θεωρίες του Αριστοτέλη με ερωτήματα που απασχόλησαν διαχρονικά τους φιλοσόφους και τους επιστήμονες.
- να εντοπίσουν τις σημαντικότερες διαφορές ανάμεσα στο πλατωνικό και το αριστοτελικό κοσμοείδωλο, καθώς και ανάμεσα στις θεωρίες των ελληνιστικών σχολών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα προσφέρει μια γενική επισκόπηση των φυσικών επιστημών από την αρχαϊκή περίοδο ως τα ελληνιστικά χρόνια, προσπαθώντας να αναλύσει θέματα όπως η σχέση θεολογίας, επιστήμης και φιλοσοφίας, η διάχυση των ιδεών στο ανταγωνιστικό περιβάλλον της πόλης-κράτους, τα διαφορετικά μοντέλα σκέψης που χρησιμοποιήθηκαν για την κωδικοποίηση της γνώσης, και οι διαμάχες που έλαβαν χώρα για θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις διαφορετικές οπτικές για τον ρόλο

που κατέχουν οι φυσικές επιστήμες στην κατανόηση των αρχών που διέπουν τον κόσμο, στην ηθική τελείωση του ανθρώπου και στη σύλληψη της φύσης του θείου. Οι φιλοσοφικές θεωρίες που κυρίως εξετάζονται είναι αυτές του Αριστοτέλη και επιχειρείται να αναδειχθεί αφενός η συμβολή του στη διαμόρφωση της νεότερης φιλοσοφίας και επιστήμης και αφέτερου η κριτική του στα προγενέστερα συστήματα.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

Σεμ. 1. Εισαγωγή: οι φυσικές επιστήμες στην αρχαιότητα, τα βασικά ερωτήματα, τα ερμηνευτικά μοντέλα, η διάχυση της γνώσης.

Σεμ. 2. Το προσωκρατικό κοσμοείδωλο: η έννοια της κοσμικής τάξης, η αναγωγή σε «πρώτες αρχές», η δημιουργία και η λειτουργία του κόσμου.

Σεμ. 3. Πλάτων Ι: η θεωρία των ιδεών και η θέση των φυσικών επιστημών στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της *Πολιτείας*.

Σεμ. 4. Πλάτων ΙΙ: *Τίμαιος* - ύλη και Ιδέες, ο ρόλος του θεού δημιουργού, ο κόσμος ως έλλογο έμβιο ον και ως μοντέλο ηθικής τάξης.

Σεμ. 5. Πλάτων ΙΙΙ: *Τίμαιος* - μηχανιστικές και τελεολογικές εξηγήσεις.

Σεμ. 6. Αριστοτέλης Ι: εισαγωγή στο έργο του Αριστοτέλη, η ιεράρχηση των επιστημών και οι μορφές θεωρητικής γνώσης.

Σεμ. 7. Αριστοτέλης ΙΙ: κίνηση, ύλη και μορφή, δυνάμει και ενεργεία.

Σεμ. 8. Αριστοτέλης ΙΙΙ: τα τέσσερα αίτια.

Σεμ. 9. Αριστοτέλης IV: τελεολογία, ο θεός ως κινούν ακίνητο.

Σεμ. 10. Αριστοτέλης V: τα ουράνια σώματα, η θέση της γης, τα στοιχεία και οι ιδιότητές τους.

Σεμ. 11. Αριστοτέλης VI: επίπεδα σύνθεσης και ταξινόμησης έμβιων όντων.

Σεμ. 12. Στωϊκοί: κόσμος, θεός και άνθρωπος.

Σεμ. 13. Επικούρειοι: κόσμος, θεός και άνθρωπος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (πλατφόρμα e-course, powerpoint, ηλεκτρονικές πηγές) και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
Συγγραφή εργασίας και παρουσίαση (προαιρετικά)	35
Αυτοτελής μελέτη	**31 (66** για όσους δεν αναλάβουν εργασία)
Σύνολο Μαθήματος	**125**

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

<u>Γραπτή τελική εξέταση.</u>

- Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα σε μορφή δοκιμίου ή να σχολιάσουν κάποιο αρχαίο κείμενο σε μετάφραση με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας.
- Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια και η κριτική ικανότητα με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Επίσης αξιολογείται η ορθή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Burnyeat, M. 2000. «Plato on Why Mathematics Is Good for the Soul», στο T. Smiley (επιμ.), *Mathematics and Necessity: Essays in the History of Philosophy*: 1-81. London: Proceedings of the British Academy.
- Crubellier, M. και P. Pellegrin 2011. *Αριστοτέλης: Ο φιλόσοφος και οι επιστήμες* (μτφ. Ε. Περδικούρη). Αθήνα: Εστία.
- Γκολίτσης, Π. 2020. *Αριστοτέλους έργα*, τόμ. 11β: Περί πορείας ζώων, Περί ζώων κινήσεως. Αθήνα: Νήσος.
- Dicks, D. R. 1991. *Η πρώιμη ελληνική αστρονομία* (μτφ. Μ. Παπαθανασίου). Αθήνα: Ζαχαρόπουλος.

- Düring, I. 1994. *Ο Αριστοτέλης*: *παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του*, τόμ. Α (μτφ. Π. Κοτζιά-Παντελή), τόμ. Β. (μτφ. Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Grant, E. 2016. *Τα θεμέλια της σύγχρονης επιστήμης στον Μεσαίωνα* (μτφ. Σ. Παπαδάκη). Θεσσαλονίκη: Ροπή.
- Κάλφας, Β. 2014. *Πλάτων*: Τίμαιος. Αθήνα: Εστία.
- Κάλφας, Β. 2011. *Αριστοτέλους έργα*, τόμ. 7: Περί γενέσεως και φθοράς. Αθήνα: Νήσος.
- Κάλφας, Β. 2015. *Αριστοτέλους έργα*, τόμ. 5: Φυσικά. Αθήνα: Νήσος.
- Kirk, G. S., Raven, J. E. και Schofield, M. 2006. *Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι*, δεύτερη έκδοση (μτφ. Δ. Κούρτοβικ). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Κουρεμένος, Θ. 2020. *Αριστοτέλης: ανθολόγιο κοσμολογικών χωρίων από τις φυσικές πραγματείες του.* Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Leroi, A.-M. 2018. *Η λιμνοθάλασσα: πώς ο Αριστοτέλης ανακάλυψε την επιστήμη* (μτφ. Ε. Κρητικού και Α. Κρητικού). Θεσσαλονίκη: Ροπή.
- Lindberg, D. 2003. *Οι απαρχές της δυτικής επιστήμης* (μτφ. Η. Μαρκολέφας). Αθήνα: ΕΜΠ Πανεπιστημιακές Εκδόσεις.
- Lloyd, G. E. R. 2014. *Αρχαία ελληνική επιστήμη* (μτφ. Π. Καρλέτσα). Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Long, A. A. 1990. *Η ελληνιστική φιλοσοφία: Στωικοί, Επικούρειοι, Σκεπτικοί* (μτφ. Σ. Δημόπουλος και Μ. Δραγώνα-Μονάχου). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Long, A. A. και D. N. Sedley 1987. *The Hellenistic Philosophers*, τόμ. I: *Translations of the Principal Sources and Commentary*, τόμ. II: *Greek and Latin Texts with Notes and Bibliography*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Neugebauer, O. 1990. *Οι θετικές επιστήμες στην αρχαιότητα* (μτφ. Χ. Ζερμπίνη). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Ross, W. D. 2001. *Αριστοτέλης* (μτφ. Μ. Μητσού). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Σκουτερόπουλος, Ν. Μ. 2014. *Πλάτων:* Πολιτεία. Αθήνα: Πόλις.
- Westfall, R. S. 2008. *Η συγκρότηση της σύγχρονης επιστήμης* (μτφ. Κ. Ζήση). Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Wright, R. M. 2004. *Η κοσμολογία στην αρχαιότητα* (μτφ. Α. Σαμψών). Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Δευκαλίων.*
- *Νεύσις.*
- *Φιλοσοφία.*
- *Δωδώνη ΙΙΙ.*
- *Phronesis.*
- *Oxford Studies in Ancient Philosophy.*
- *Apeiron.*
- *Elenchos.*
- *Ancient Philosophy.*
- *Philosophie antique.*

«ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΙΙ: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ707**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΙΙ: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ** **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΑΚΡΟΤΣΗΣ** **ΔΙΔΑΣΚΩΝ** **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση των Μαθημάτων, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- κατανοούν και κατηγοριοποιούν τις αρχές της Σύγχρονης Φιλοσοφικής Λογικής σύμφωνα με τον ιστορικό-θεματικό άξονα των κυριότερων εκπροσώπων της,
- προσδιορίζουν και περιγράφουν την εξέλιξη και τον μετασχηματισμό των ρευμάτων της Φιλοσοφίας της Λογικής,
- διακρίνουν εξειδικευμένα νοήματα και τρόπους λογικής ανάλυσης,
- συμμετέχουν σε σύγχρονους επιστημονικούς διαλόγους και να εμβαθύνουν σε επεξηγήσεις και κριτικές αναλύσεις ζητημάτων συγκρότησης-αποσαφήνισης εννοιών και επιχειρημάτων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των παρεχόμενων τεχνολογικών μέσων.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι εισαγωγικές διαλέξεις θα ξεκινήσουν και μεταξύ άλλων θα περιέχουν στοιχεία περιγραφών της εξέλιξης-μετασχηματισμού της Λογικής στη Δύση, σύμφωνα με τους βασικούς εισηγητές της από την περίοδο της νεωτερικότητας και έπειτα. Το έργο του Leibniz,

ως προδρόμου της σύγχρονης Λογικής από τον Νόμο της Συνέχειας του υπερβατικού δικαίου της ομοιογένειας μέχρι την Μοναδολογία, και την Θεωρία της Ταυτότητας μέχρι την διατύπωση ότι «η φύση δεν κάνει άλματα», θα αναλυθούν στην πρώτη ενότητα. Περαιτέρω θα μελετήσουμε την συμβολική λογική στα πρώτα βήματά της (Boole, De Morgan, Peirce) και θα μελετήσουμε στην εισαγωγή του συμβολισμού των ποσοδεικτών και των μεταβλητών του Frege, αναπτύσσοντας την θεωρία της αξιωματικής μεθόδου ανάπτυξης λογικών συστημάτων του Frege. Με αναφορές στον Frege, ως κεντρικού εισηγητή της αναλυτικής φιλοσοφίας, μέχρι και την κατάρρευση του λογικισμού του με την ανακάλυψη των συνολοθεωρητικών παραδόξων, θα ξεκινήσει η δεύτερη ενότητα. Στη συνέχεια θα εστιάσουμε στην βαθμιαία διάκριση της λογικής από την ελλιπή θεωρία των συνόλων, σύμφωνα με τα Principia Mathematica και την πιθανοτική λογική του Russel. Στην τελευταία ενότητα θα απασχοληθούμε με τα θεωρήματα της μη πληρότητας του Gödel, την δευτεροβάθμια λογική, την ανάπτυξη λογικών συστημάτων που επεκτείνουν τη λεγόμενη κλασική λογική (τροπική και χρονική) λογική, την ινστουϊσιονιστική λογική και την κβαντική λογική. Η ενότητα θα ολοκληρωθεί με την εξέταση των μεθόδων της συμβολικής λογικής κατά την πραγμάτευση φιλοσοφικών ζητημάτων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση ΤΠΕ κατά τη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	*Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*
Διαλέξεις	40
Συγγραφή εργασίας	35
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	35
Διαδραστική διδασκαλία	15
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης*	• Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής. • Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης.

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• Προαιρετική εργασία, ο βαθμός της οποίας θα προσμετρά 40% στην διαμόρφωση του τελικού βαθμού. • Προφορική Εξέταση, έπειτα από ειδική συνεννόηση περί εξαίρεσης από γραπτή δοκιμασία-προαιρετικές εργασίες.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Καβαγιές Ζαν, *Για τη Λογική και τη Θεωρία της Επιστήμης*, εκδόσεις Παπακώστα Άλκηστις, Αθήνα, 2018.
- Lowe E. Jonathan, *Εισαγωγή στη Φιλοσοφική Λογική*, εκδόσεις Ευρασία, Αθήνα, 2018.

«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ708**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΜΑΡΚΟΥΛΑΤΟΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

- Εξοικείωση με κομβικά ζητήματα κάθε κοινωνικής θεωρητικής προσέγγισης της κοινωνικής πραγματικότητας.
- Εξοικείωση με κεντρικές κατευθύνσεις της σύγχρονης κοινωνικής θεωρίας.
- Εξοικείωση με βασικές εννοιολογικές παραμέτρους των παρουσιαζόμενων προσεγγίσεων.
- Σύνδεση των περιπλανήσεων και των εμμονών της θεωρητικής σκέψης με πτυχές της καθημερινότητας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

Οι φοιτητές μαθαίνουν να σκέφτονται διεξοδικά και κριτικά. Μαθαίνουν να προσεγγίζουν ένα πρωτότυπο φιλοσοφικό κείμενο με σεβασμό, μέριμνα, προσοχή στη λεπτομέρεια.

Μαθαίνουν τι σημαίνει εις βάθος μελέτη, κατανόηση, κριτική αποτίμηση. Μαθαίνουν, με άλλα λόγια, έναν τρόπο αντίληψης της μελέτης, και ευρύτερα των σπουδών τους: μαθαίνουν τι σημαίνει αφοσίωση σ' ένα αντικείμενο μελέτης. Σε συνέργεια με τα παραπάνω, μαθαίνουν να συνθέτουν ένα κείμενο συνεκτικό, κάποτε δημιουργικό, και απαραιτήτως γλωσσικά ευπρόσωπο.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Jürgen Habermas: η ηθική της επικοινωνίας.
- Michel Foucault: εξουσία/γνώση.
- Jean-François Lyotard: το τέλος των μεγάλων αφηγήσεων.
- Bruno Latour: πέραν της διάκρισης υποκειμένου-αντικειμένου.
- Pierre Bourdieu: το σώμα ως habitus.
- JudithButler: επιτελεστικότητα και έμφυλη ταυτότητα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***ΦόρτοςΕργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη	46
Συγγραφή εργασίας	40
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης*	Η αξιολόγηση των φοιτητών τελείται, κατ' ουσίαν, καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου: από την παρουσία τους

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	στις παραδόσεις, τις παρεμβάσεις τους, την εν γένει προδιάθεσή τους να «πάρουν το μάθημα στα σοβαρά». Η αξιολόγησή τους στο τέλος του εξαμήνου έχει δύο σκέλη: (α) διεξοδική προφορική εξέταση, και (β) σεμιναριακή παρουσίαση και παράδοση γραπτής <u>υποχρεωτικής</u> εργασίας 10 (περίπου) σελίδων. Προφορική εξέταση 50% Γραπτή εργασία 50%

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Craib,I. (2009) *Σύγχρονη κοινωνική θεωρία: από τον Πάρσονς στον Χάμπερμας,* μτφρ. Π. Λέκκας. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. [Κεφάλαια 10 (372-384), 12]
- Habermas,J. (1997) *Η ηθική της επικοινωνίας,* μτφρ. Κ. Καβουλάκος. Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις. [Εισαγωγή του μεταφραστή, μέρος ΙΙΙ]
- Skinner, Q. (επιμ.) (2006) *Μετά τον εμπειρισμό: φιλοσοφία και σύγχρονες θεωρητικές αναζητήσεις στις επιστήμες του ανθρώπου,* μτφρ. Χ. Μαρσέλλος και Κ. Χατζής. Αθήνα: Κάτοπτρο. [Κεφάλαια 4, 7]
- Πετμεζίδου, Μ. (επιμ.) (2003) *Σύγχρονη κοινωνιολογική θεωρία (τόμος ΙΙ),* μτφρ. Γ. Μπαρουκτσής.Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. [Κεφάλαια4, 5, 8]
- Foucault,M. (1991) *Η μικροφυσική της εξουσίας,* μτφρ. Λ. Τρουλινού. Αθήνα: Ύψιλον. [75-100]
- Lyotard, J.-F. (2008) *Η Μεταμοντέρνα Κατάσταση,* μτφρ. Κ. Παπαγιώργης. Αθήνα: Γνώση. [9-19, 25-28]
- Latour, B. (2000) *Ουδέποτε υπήρξαμε μοντέρνοι: δοκίμιο συμμετρικής ανθρωπολογίας, μτφρ. Φ. Τερζάκης*. Αθήνα: Σύναλμα. [ενδεικτικά, 15-32]
- Bourdieu, P. (2006) *Η αίσθηση της πρακτικής,* μτφρ. Θ. Παραδέλλης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια. [ενδεικτικά, 87-107]
- Butler, J. (2009) *Αναταραχή φύλου,* μτφρ. Γ. Καράμπελας. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ710**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΕΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.)** **ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ)**	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να: • έχει μια εποπτική εικόνα των κυριοτέρων φιλοσοφικών αντιλήψεων στην ιστορία της Φιλοσοφίας της Παιδείας, • κατανοεί τις θεμελιώδεις ομοιότητες αλλά και διαφορές, που παρουσιάζουν οι θεωρίες, οι οποίες δικαιολογούν την συμπερίληψή τους σε μια κοινή περιοχή της ιστορίας της φιλοσοφίας, • παρακολουθεί την εξέλιξη των ιδεών και τις διαστάσεις που αυτές λαμβάνουν στον σύγχρονο κόσμο.
Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*
Αυτόνομη εργασία, ομαδική εργασία (οι φοιτητές σε ομάδες αναλαμβάνουν τη μελέτη επιστημονικών κειμένων από το χώρο της φιλοσοφίας της παιδείας και συζητούν πάνω σε αυτά), άσκηση κριτικής (οι φοιτητές κριτικά προσεγγίζουν ανά ομάδες επιστημονικά άρθρα από τον χώρο της φιλοσοφίας της παιδείας), παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό θα εξεταστούν τα ακόλουθα:

- Ιστορική θεώρηση της Φιλοσοφίας της Παιδείας - αρχές και μέθοδοι.
- Η σχέση της φιλοσοφίας της παιδείας με τους υπόλοιπους κλάδους της φιλοσοφίας και με την παιδαγωγική επιστήμη. Η βιωματική διάσταση της φιλοσοφίας. Η παιδεία ως δυνατότητα αυτογνωσίας και κοινωνικού διαλόγου.
- Τα κύρια γνωσιολογικά, οντολογικά, ηθικά, πολιτικά και αισθητικά ζητήματα στη Φιλοσοφία της Παιδείας. Η Φιλοσοφία της Παιδείας ως πρακτική φιλοσοφία και ως κοσμοθέαση (Weltanschauung).
- Η παιδεία και το πρόβλημα της ανθρώπινης ελευθερίας. Η επίδραση της αγωγής στον ηθικό προσανατολισμό των κοινωνιών. Παιδεία και Δημοκρατία. Η αλληλεπίδραση των γενεών και η επικοινωνία των πολιτισμών.
- Οι παιδαγωγικές αντιλήψεις στον αρχαίο κόσμο: Προσωκρατικοί, Πλάτων, Αριστοτέλης, Πλούταρχος, Στωικοί κ. ά. Η αρχαία Σοφιστική για τη σχετικότητα της γνώσης και της αλήθειας και για το διδακτόν της αρετής. Ο σωκρατικός έλεγχος ως κριτική στάση και ως προϋπόθεση της παιδείας κατά τον ορθό λόγο.
- Η φυσιοκρατία του Rousseau και οι παιδαγωγικές απόψεις στον *Αιμίλιο*. Η κατάργηση των συμβάσεων και η «αποφυγή» του πολιτισμού.
- Οι έννοιες της ελευθερίας και του καταναγκασμού στη φιλοσοφία της παιδείας του Kant: η πορεία της διάπλασης από τη status naturalis στην Kultur και στον διαφωτισμό των κοινωνιών. Η παιδεία ως φροντίδα, πειθαρχία και μόρφωση.
- Οι υπαρκτικές συνιστώσες της αγωγής. Η ανθρώπινη ύπαρξη ως εν-τω-κόσμω-είναι ("in-der-Welt-sein") κατά τον Martin Heidegger. Το πρότυπο της ανθρωπιστικής παιδείας και ο αντίλογος του μετανθρωπισμού (posthumanism).
- Οι απόψεις των Adorno και Horkheimer για τη μαζική εκπαίδευση και για την κουλτούρα του σύγχρονου ανθρώπου. Η έμφαση του Herbert Marcuse στους κινδύνους που επιφέρει η παρουσία του «μονοσήμαντου ανθρώπου».

- Κοσμοπολιτισμός και Παγκοσμιοποίηση. Ο Καστοριάδης για την Παιδεία, την Πολιτική, και τη libido formandi της μόρφωσης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, παρουσιάσεις power point, οπτικοακουστικό υλικό). • Χρήση Τ.Π.Ε στην επικοινωνία με τους φοιτητές (e-mail).
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	*Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*
Διαλέξεις	39
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	39
Συγγραφή και παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας	39
Αυτοτελής μελέτη	5
Εξετάσεις	3
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Μέθοδοι Αξιολόγησης: • Τελική Γραπτή εξέταση (50%): Στο τέλος του μαθήματος θα δοθούν εξετάσεις που θα αφορούν το σύνολο της διδαχθείσας ύλης του μαθήματος (Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης με χρήση παραδειγμάτων εφαρμογής εννοιών και θεωριών). • Εκπόνηση και Προφορική Παρουσίαση προ-αιρετικής Εργασίας (50%): Η εργασία μπορεί να είναι ατομική ή και ομαδική (μέχρι δυο φοιτητές). Η εργασία θα αφορά στη μελέτη και παρουσίαση ενός ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου, το οποίο θα επιλέξει ο φοιτητής/τρια, με βάση τα ενδιαφέροντά

	του/της και σύμφωνα με τις θεματικές που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια των μαθημάτων. • Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν δύο ή τρία από τα τέσσερα προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα. Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος, καθώς και από το σύγγραμμα. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί με στη διάρκεια των μαθημάτων. Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Β. Δημόπουλος, *Η Φιλοσοφία της Παιδείας*, Κυριακίδης, Θεσσαλονίκη 2018.
- Π. Καρακατσάνης, *Φιλοσοφία της Παιδείας*, Gutenberg, Αθήνα 2015.
- Ε. Μαραγγιανού-Δερμούση, *Θεωρία και Φιλοσοφία της Παιδείας στην Ελληνική Διανόηση*, Καρδαμίτσα, Αθήνα 2007.
- Β. Καραβάκου, *Δοκίμια στην Εγελιανή Φιλοσοφία της Παιδείας*, Gutenberg, Αθήνα 2009.
- Γ. Κουμάκης, *Σύγχρονα Προβλήματα και Παιδεία,* Πατάκης, Αθήνα 2000.

«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι: ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΗΘΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΤΟΥ 20ΟΥ ΚΑΙ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ711**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ι: ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΗΘΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΤΟΥ 20ΟΥ ΚΑΙ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΤΣΑΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα *Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.* *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης* *και Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση: • Να γνωρίζουν τα κύρια ρεύματα της σύγχρονης ηθικής φιλοσοφίας, τις θεωρητικές καταβολές τους και τους/τις κύριους/ιες εκπροσώπους τους. • Να κατανοούν τις βασικές έννοιες και τις θεμελιώδεις αρχές των σημαντικότερων θεωρητικών ρευμάτων της σύγχρονης ηθικής φιλοσοφίας. • Να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ των σύγχρονων ηθικών θεωριών με αφετηρία τις βασικές θεωρητικές παραδοχές τους. • Να κατανοούν τον κομβικό ρόλο της επιχειρηματολογίας στην ηθική σκέψη και τη σχέση του με τις καθημερινές μας ενοράσεις σχετικά με το φαινόμενο της ηθικής. • Να γνωρίζουν τους κύριους προβληματισμούς που εγείρονται στο πεδίο της μεταηθικής. • Να κατανοούν την ηθική με αφετηρία τις κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες που την καθορίζουν.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιγραφή μαθήματος

Το μάθημα έχει ως σκοπό την εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τα κύρια ρεύματα της σύγχρονης ηθικής φιλοσοφίας. Οι φοιτητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν και να συγκρίνουν τις σημαντικότερες ηθικές θεωρίες στο πλαίσιο τόσο της Αναλυτικής όσο και της Ηπειρωτικής φιλοσοφικής παράδοσης, να εξοικειωθούν με τις βασικές έννοιες και τις θεμελιώδεις αρχές της σύγχρονης ηθικής σκέψης και να κατανοήσουν τους ιδιαίτερους τρόπους ηθικής δικαιολόγησης που επεξεργάζεται κάθε θεωρία. Σε αυτό το πλαίσιο, θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνεται η ηθική επιχειρηματολογία με αφετηρία τα θεμελιώδη ερωτήματα που εγείρονται τόσο στο πεδίο της κανονιστικής ηθικής όσο και στο πεδίο της μεταηθικής. Παράλληλα, θα αναλυθούν φιλοσοφικοί προβληματισμοί και θα εξεταστούν θεωρητικές προσεγγίσεις που αντιλαμβάνονται και επεξεργάζονται την ηθική σε συνάρτηση με τις ιστορικές, κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες που την καθορίζουν.

Περιεχόμενο μαθήματος

- Ηθική και ηθική φιλοσοφία.
- Πολιτισμικός σχετικισμός και ηθική.
- Ηθικός εγωισμός.
- Η θεωρία του κοινωνικού συμβολαίου.
- Κλασικός Ωφελιμισμός και Σύγχρονη Συνεπειοκρατία.
- Δεοντοκρατία.
- Η ηθική της αρετής.

- Η ηθική του διαλόγου.
- Η ηθική της μέριμνας.
- Η υπαρξιστική ηθική.
- Ηθική και οντολογία.
- Ηθικός μηδενισμός.
- Η μεταμοντέρνα ηθική.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, Power Point). • Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες (e-mail, πλατφόρμα e-course).
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	15
Συγγραφή ατομικής εργασίας (προαιρετικά)	25
Αυτοτελής μελέτη	**46 (66** για όσους/ες φοιτητές/τριες δεν εκπονήσουν εργασία)
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (100%), η οποία περιλαμβάνει: • Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής. • Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης. **ή** Γραπτή εξέταση (70%) και προαιρετική γραπτή εργασία (30%).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Bauman, Zygmunt. *Και πάλι μόνοι: Η ηθική μετά τη βεβαιότητα.* Μετάφραση Ρίκα Μπενβενίστε. Αθήνα: Έρασμος, 1998.
- Baggini, Julian και Peter S. Fosl. *Τα εργαλεία της ηθικής: Έννοιες και μέθοδοι στην ηθική φιλοσοφία*. Μετάφραση Κώστας Θεολόγου. Αθήνα: Καστανιώτης, 2014.
- Βιρβιδάκης, Στέλιος. *Η υφή της ηθικής πραγματικότητας*. Μετάφραση Τερέζα Μπούκη. Αθήνα: Leader Books, 2009.
- Δραγώνα-Μονάχου, Μυρτώ. *Σύγχρονη ηθική φιλοσοφία: ο αγγλόφωνος στοχασμός*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1995.
- Driver, Julia. *Ηθική φιλοσοφία: οι βασικές της αρχές*. Μετάφραση Ι. Ν. Μαρκόπουλος. Αθήνα: University Studio Press, 2010.
- Κακολύρης, Γεράσιμος, επιμ. *Η πολιτική και ηθική σκέψη του Jacques Derrida*. Αθήνα: Πλέθρον, 2015.
- Leiter, B. *Νίτσε και ηθική: Ένας οδηγός ανάγνωσης*. Μετάφραση Γιώργος Λαμπράκος, επιμέλεια Ηλίας Μαρκολέφας. Αθήνα: Οκτώ, 2009.
- MacIntyre, Alasdair. *Μετά την αρετή*. Μετάφραση Δημήτρης Δημακόπουλος, Νίκος Μανωλόπουλος, Μιχάλης Πάγκαλος. Αθήνα: Άρτος Ζωής, 2021.
- Mackie, J. L. *Ηθική: Η επινόηση του ορθού και του εσφαλμένου*. Μετάφραση Δημήτρης Μιχαήλ, επιμέλεια Μιλτιάδης Θεοδοσίου. Αθήνα: Εκκρεμές, 2010.
- Rachels, James. *Στοιχεία ηθικής φιλοσοφίας*. Μετάφραση Ξενοφών Μπαμιατζόγλου, επιμέλεια Φιλήμων Παιονίδης. Αθήνα: Οκτώ, 2012.
- Taylor, Charles. *Πηγές του εαυτού: η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας*. Μετάφραση Ξενοφών Κομνηνός. Αθήνα: Ίνδικτος, 2007.
- Williams, Bernard. *Η ηθική και τα όρια της φιλοσοφίας*. Μετάφραση Χρυσούλα Γραμμένου. Αθήνα: Αρσενίδης, 2009.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Αξιολογικά.*
- *Ethics.*
- *Philosophy & Public Affairs.*
- *Ethical Perspectives.*
- *European Journal of Philosophy.*
- *Continental Philosophy Review.*
- *Comparative and Continental Philosophy.*

«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ716**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https//www.ecourse@uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τη σημασία της έννοιας της μίμησης για την θεωρία της τέχνης, αλλά και τα όριά της για την ερμηνεία της. **Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:**

- Να αναφέρονται στην έννοια της μίμησης ως βασικού θεμελίου της θεωρίας της τέχνης από την αρχαιότητα έως τον 18ο αιώνα.
- Να διακρίνουν διαφορετικές έννοιες της μίμησης (ρεαλιστική, εξιδανικευτική).
- Να αντιπαραθέτουν την μιμητική θεωρία της τέχνης στην εκφραστική.

- Και να αντιλαμβάνονται την έλευση της μοντέρνας τέχνης ως αμφισβήτηση των μιμητικών θεωριών για την τέχνη.

<u>Οι δεξιότητες</u> που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι οι εξής:

Θα μπορούν:

- Να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα των φιλοσόφων σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους).
- Να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμβάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους.
- Να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας για τις φιλοσοφικές θεωρίες της περιόδου,
- Να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους της αισθητικής φιλοσοφίας.
- Να αποτιμούν τα επιχειρήματα και/ή τα ρητορικά μέσα που χρησιμοποιούνται στις διαλογικές αντιπαραθέσεις των φιλοσόφων μεταξύ τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής ικανότητας.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η μιμητική θεωρία της τέχνης είναι η παλαιότερη θεωρία για την τέχνη και, μέχρι τον 18^{ο} αιώνα, η πιο εδραία. Η τέχνη, σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, είναι ένας καθρέφτης˙ ένας μαγικός καθρέφτης που δεν αναπαριστά μόνο αντικείμενα αλλά και πράξεις, σκέψεις ή ήθη και μπορεί να τα αναπαριστά ρεαλιστικά ή και εξιδανικευτικά. Σε κάθε περίπτωση πάντως, η τέχνη έχει κατά τη μιμητική θεωρία μια αντικειμενική διάσταση στο βαθμό που αναφέρεται σε κάτι έξω από αυτήν. Στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται να ανασυγκροτηθεί η ιστορία των διαφορετικών προσεγγίσεων της μίμησης από τον Πλάτωνα

και τον Αριστοτέλη μέχρι τον Batteux, αλλά και να παρουσιαστεί το τέλος της σχετικής κυριαρχίας με την έλευση του ρομαντισμού και της μοντέρνας τέχνης. Ως προς αυτό, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στον τρόπο με τον οποίο ο Φουκώ ερμηνεύει τον Ιμπρεσιονισμό και ιδιαιτέρως το έργο του Μανέ.

Σχεδιάγραμμα:

Α. Γενικά για τη μίμηση. Ο ρόλος των κανόνων στην τέχνη και η προβληματική της ιδιοφυίας.

Β. Η διαμάχη για τη μίμηση κατά την αρχαιότητα: Πλάτων και Αριστοτέλης.

Γ. Η «επιστήμη» της μίμησης κατά την Αναγέννηση (Alberti, Dürer).

Δ. Η μίμηση της «ωραίας φύσης» κατά τον Διαφωτισμό (Batteux).

Ε. Ζωγραφική και Ποίηση στον *Λαοκόωντα* του Λέσσινγκ.

Ζ. Το τέλος της μίμησης: ρομαντισμός, ιμπρεσιονισμός, αφηρημένη τέχνη.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί ο διδάσκων αναρτά κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες. Στην ίδια σελίδα, κείμενα μπορούν να προτείνουν και φοιτητές/ φοιτήτριες. • Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων. • Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και τη μάθηση.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	20
Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)	35

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Αυτοτελής μελέτη	**31 (66** για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία
	Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή τελική εξέταση. • Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών. • Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.)

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Πηγές:

- Αριστοτέλης (1937). *Περί ποιητικής*. Μετάφραση Σίμου Μενάρδου, Επιμέλεια Ι, Συκουτρή. Αθήνα: Εστία.
- Batteux C. (1747). *Les beaux arts réduits à un même principe*. Παρίσι: chez Dyrand.
- Da Vinci Leonardo, Alberti Leon Batista. (2016). *Δια την Ζωγραφιάν*. Μετάφραση Π. Δωξαράς. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Λέσσιγγ. Gotthold. Ephraim. (2003). *Λαοκόων*. Μετάφραση Προβελλέγιος. Αθήνα: Πελεκάνος.
- Πλάτων. (2002). *Πολιτεία*. Μετάφραση Σκουτερόπουλος. Αθήνα: Πόλις.
- Φουκώ Μισελ. (2004). *Η Ζωγραφική του Μανέ*. Μετάφραση-επιμέλεια Πόλα Καπόλα, Γεράσιμος Κουζέλης. Αθήνα: Νήσος.

Β. Δευτερεύουσα βιβλιογραφία:

- Abrams M. H. (2001). *Ο καθρέφτης και το φως*. Μετάφραση Α. Μπερλής. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

- Beardsley M. C. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*. Μετάφραση Δ. Κούρτοβικ, Π. Χριστοδουλίδης. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- Cassirer Ernst (2013). *Η Φιλοσοφία του Διαφωτισμού*. Μετάφραση Φωσβίνκελ, Αννέτε. Αθήνα: Εκδόσεις Μ.Ι.Ε.Τ.
- Jimenez Marc (2014). *Τι είναι αισθητική*. Μετάφραση Μαριλένα Καρρά, επιμέλεια Γιούλη Ράπτη. Αθήνα: Νεφέλη,

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Χρονικά Αισθητικής.*
- *The Journal of Aesthetics and Art Criticism.*
- *Contemporary Aesthetics.*
- *Δευκαλίων.*
- *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*
- *Conatus.*

«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ718**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑΣ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΕΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:

- έχει μια εποπτική εικόνα των οντολογικών και γνωσιολογικών ερωτημάτων που θέτουν οι αρχαίες ελληνικές φιλοσοφικές σχολές.
- διακρίνει τις θέσεις και τις επιδράσεις των κύριων φιλοσοφικών θεωριών, από τους Ορφικούς, τους Πυθαγόρειους, τους Προσωκρατικούς, τους Σοφιστές, τους Κυρηναϊκούς, τους Κυνικούς, τον Πλάτωνα, τον Αριστοτέλη έως τους Επικούρειους, τους Στωικούς, τους φιλοσόφους της Σκέψεως, τους Νεοπλατωνικούς, καθώς και τις σπερματικές αντιλήψεις της μετέπειτα ευρωπαϊκής φιλοσοφικής διανόησης.
- κατανοεί τις θεμελιώδεις ομοιότητες αλλά και διαφορές, που παρουσιάζουν οι περί οντολογίας και γνωσιοθεωρίας αρχαίες ελληνικές φιλοσοφικές αντιλήψεις, οι οποίες δικαιολογούν την συμπερίληψή τους σε μια κοινή περιοχή της συστηματικής φιλοσοφίας.
- παρακολουθεί την εξέλιξη των σχετικών ιδεών και τις διεκτάσεις που αυτές προσλαμβάνουν στον αρχαίο ελληνικό κόσμο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
……
Άλλες…
…….

Αυτόνομη εργασία, ομαδική εργασία (οι φοιτητές σε ομάδες αναλαμβάνουν τη μελέτη επιστημονικών κειμένων από το χώρο της αρχαίας οντολογίας και γνωσιοθεωρίας και συζητούν πάνω σε αυτά), άσκηση κριτικής (οι φοιτητές κριτικά προσεγγίζουν ανά ομάδες

επιστημονικά άρθρα από τον χώρο της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας σε συναφή θέματα), παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε τα ακόλουθα:

- Το ιστορικό πλαίσιο της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας, εντός του οποίου παράγονται οι οντολογικές και γνωσιοθεωρητικές κατανοήσεις της σχετικής προβληματοθεσίας.
- Τα περί οντολογίας και γνωσιοθεωρίας δόγματα των Ορφικών, των Πυθαγορείων, των Προσωκρατικών και άλλων, έως και τους φιλοσόφους της Ύστερης Αρχαιότητας, καθώς και οι πρωτότυπες συνεισφορές τους.
- Το ζήτημα της αιτιοκρατίας ως γνωσιολογικό και οντολογικό πρόβλημα. Οι αρχαίες ελληνικές τραγωδίες και οι αποτυπώσεις τους για το ον, το θείο και τη Μοίρα.
- Η ηδονοκρατία των Κυρηναϊκών και το αίτημα της ευδαιμονίας ως αίτημα γνώσεως της «ἡδονὴς τῶν παρόντων».
- Οι Κυνικοί φιλόσοφοι για την ανθρώπινη ελευθερία. Το ον και η δυνατότητα της γνώσης, ως εξεταζόμενα υπό τον σοφόν. Το «οἴκοθεν ποιητέον» ως οντολογική και γνωσιολογική κατάφαση.
- Οι θεωρίες του Πλάτωνος περί της συνδέσεως άγνοιας και κακού. Μετεμψύχωση, Μέθεξη και η οντολογία του Αγαθού. Η γνώση των Ιδεών. Η έννοια της ανάμνησης στον *Μένωνα*. Η εξήγηση για το εφικτόν της γνώσεως. Η πλατωνική γνωσιολογία στον διάλογο *Θεαίτητος*.
- Ο Αριστοτέλης για την προαίρεση, την τύχη και το αυτόματο, στην οντολογική και γνωσιολογική διάστασή τους. Θεία και ανθρώπινη νόηση. Το αίτιον του όντος.
- Η στωική οντολογία και γνωσιοθεωρία. Η σύνδεση του όντος με τον Λόγον. Η κριτική κατά των δογμάτων της στωικής σχολής περί της Φύσεως και της Ειμαρμένης από έτερα φιλοσοφικά δόγματα.
- Φύσις, Πνεύμα, Λόγος, Ύλη κατά τους Στωικούς. Το ζήτημα της αιτιοκρατίας, της θεοδικίας, και της ελευθερίας ή μη της ανθρώπινης βούλησης, στις γνωσιολογικές, ηθικές και οντολογικές του προεκτάσεις.
- Η φιλοσοφία της Σκέψεως. Γνωσιολογικά και λογικά ζητήματα στις *Πυρρώνειες Υποτυπώσεις* του Σέξτου Εμπειρικού.
- Η πλωτινική οντολογία. Το ον «οὐ ἀπήλλακται τοῦ ὅλου».Η έννοια της «ἀναχωρήσεως» και η πνευματική διάσταση της γνώσης στον ανθρώπινο βίο. Η διάκριση μεταξύ θείου και ανθρώπινου όντος: «ἄλλο γάρ πως ἡ οὐσία καὶ ἡμεῖς ἄλλο».

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, παρουσιάσεις power point, οπτικοακουστικό υλικό). • Χρήση Τ.Π.Ε στην Επικοινωνία με τους Φοιτητές (e-mail).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	***Δραστηριότητα***	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS

Διαλέξεις	39
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	39
Συγγραφή και παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας	39
Αυτοτελής μελέτη	5
Εξετάσεις	3
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

- Τελική Γραπτή εξέταση (50%): Στο τέλος του μαθήματος θα δοθούν εξετάσεις που θα αφορούν το σύνολο της διδαχθείσας ύλης του μαθήματος (Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης με χρήση παραδειγμάτων εφαρμογής εννοιών και θεωριών)
- Εκπόνηση και Προφορική Παρουσίαση προαιρετικής Εργασίας (50%): Η εργασία μπορεί να είναι ατομική ή και ομαδική (μέχρι δυο φοιτητές). Η εργασία θα αφορά στη μελέτη και παρουσίαση ενός ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου, το οποίο θα επιλέξει ο φοιτητής/τρια, με βάση τα ενδιαφέροντά του/της και σύμφωνα με τις θεματικές που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια των μαθημάτων.

Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν δύο ή τρία από τα τέσσερα προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα. Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος, καθώς και από το σύγγραμμα. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί με στη διάρκεια των μαθημάτων. Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΣ Δ., *Αρχαία ελληνική γνωσιοθεωρία. Συμβολή στη διερεύνηση του προβλήματος: Αντίληψη και γνώση*, 3η έκδοση, Εστία, Αθήνα 1995.
- ΒΕΪΚΟΣ Θ., *Οι Προσωκρατικοί*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1988.
- BAILEY A., *Sextus Empiricus and Pyrrhonean Scepticism*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- BIERI P., *Das Handwerk der Freiheit. Über die Entdeckung des eigenen Willen*, Fischer, Frankfurt 2009.
- BOLLACK J., «La cosmologie parménidéenne de Parménide», R. Brague & J.-F. Courtine (επιμ.), *Herméneutique et ontologie: Mélanges en hommage à Pierre Aubenque*, Presses Universitaires de France, Paris 1990, σσ. 17-53.
- CHIARADONNA R., «Platonismo e teoria della conoscenza stoica». Στο Mauro Bonazzi & Christoph Helmig (επιμ.), *Platonic Stoicism – Stoic Platonism. The Dialogue Between Platonism and Stoicism in Antiquity*, Leuven University Press, Leuven 2007, σσ. 209-241.
- CURD P. K., «Parmenidean monism», *Phronesis*, 36, 1991, σσ. 241-264,
- ΚΑΡΑΜΠΑΤΖΑΚΗ Ε*., Ποσειδώνιος,* Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτρος ΙΚΕ, 2010.
- ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ, *Άπαντα*, μτφ. Τ. Φάλκος-Αρβανιτάκης, εκδόσεις Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 1999.
- ΛΟΥΚΡΗΤΙΟΣ, *Για τη Φύση των Πραγμάτων*, Θύραθεν, Θεσσαλονίκη 2012.
- LONG A.A., *Η Ελληνιστική φιλοσοφία. Στωικοί, Επικούρειοι, Σκεπτικοί,* μτφρ. Σ. Δημόπουλος & Μ. Δραγώνα-Μονάχου, Μ.Ι.Ε.Τ., 1987.
- ΚΥΝΙΚΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ, Ν. Μ. Σκουτερόπουλος (επιμ., μετάφρ., σχολιασμός), *Οι αρχαίοι Κυνικοί. Αποσπάσματα και μαρτυρίες*, εκδόσεις Γνώση, Αθήνα 1998.
- ΜΟΥΖΑΛΑ Μ., *Ζητήματα Γνωσιολογίας, Οντολογίας και Μεταφυσικής στην Φιλοσοφία του Αριστοτέλους*, Gutenberg, Αθήνα 2013.
- ΠΑΠΑΛΕΞΙΟΥ Κ., *Εισαγωγή στην Οντολογία των Προσωκρατικών*, Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 2015.
- ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ, *Περὶ φύσεως*, μτφ. Γ. Καραγιάννης, εκδόσεις Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 2003.
- ΠΛΑΤΩΝ, *Παρμενίδης. Οντολογία του Ενός στην πλατωνική θεωρία των Ιδεών*, Μτφ. Μ. Δενδρινός- Α. Γρίβα, Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 2021.
- ΠΛΑΤΩΝ, *The Dialogues of Plato*. Translated into English with Analyses and Introductions by B. Jowett, τόμ. I-IV, Oxford at the Clarendon Press, 1953.
- ΠΛΩΤΙΝΟΣ, *Εννεάδες*, μτφ. Παύλος Καλλιγάς, Ακαδημία Αθηνών, Κέντρο Εκδόσεως Έργων Ελλήνων Συγγραφέων, Αθήνα 1997-2018.
- RASHED M., «Alexander of Aphrodisias on Particulars and the Stoic Criterion of Identity». Στο R. Sharples (επιμ.), *Particulars in Greek Philosophy*, Brill, Leiden 2010, σσ. 157-179.
- TAYLOR A.E., *Πλάτων. Ο άνθρωπος και το έργο του*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1992.
- VEGETTI M., *Ιστορία της Αρχαίας Φιλοσοφίας*, Π. Τραυλός, Αθήνα 2000.

«ΘΕΩΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ: Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΠ702**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΘΕΩΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ: Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ** **ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΚΟΛΥΜΠΑΡΗ** **ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ** **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο*

Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένονται είναι, οι φοιτητές/τριες:

- Να προσεγγίζουν και να εξετάζουν το Πανεπιστήμιο ως θεσμό και ως οργάνωση που βρίσκεται σε αλληλεξάρτηση με το κοινωνικό-οικονομικό γίγνεσθαι.
- Να γνωρίζουν τα δομικά χαρακτηριστικά του Πανεπιστημίου και τους παράγοντες που επηρεάζουν τη λειτουργία του.
- Να κατανοούν τις επιπτώσεις της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής σε ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας των ανώτατων ιδρυμάτων εκπαίδευσης.
- Να διατυπώνουν αιτιολογημένα την προσωπική τους άποψη για ζητήματα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και λειτουργίας.
- Να αναπτύξουν κριτική σκέψη σε θέματα διεθνοποίησης της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και διασφάλισης της ποιότητας που προωθούνται μέσω διαδικασιών αξιολόγησης.
- Να εξοικειωθούν στην ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών που αφορούν τις σύγχρονες τάσεις μεταλλαγής του Πανεπιστημίου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να έχουν αποκτήσει τις ακόλουθες γενικές ικανότητες:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών από διαφορετικές πηγές.
- Άσκηση κριτικής.
- Λήψη αποφάσεων
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων.
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής σκέψης.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συνοπτική περιγραφή του μαθήματος:

Το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζει στη θεωρία των εκπαιδευτικών οργανισμών και ειδικότερα στην εξέταση του θεσμού του Πανεπιστημίου. Στους άξονες μελέτης περιλαμβάνονται η ανάλυση του Πανεπιστημίου ως θεσμού και ως οργάνωσης, όπου εξετάζονται οι πυλώνες που συγκροτούν το θεσμικό του περιβάλλον και αναλύονται τα δομικά του χαρακτηριστικά. Σε αυτό το πλαίσιο εξετάζονται ζητήματα αυτονομίας, συλλογικής εκπροσώπησης μεταπτυχιακών προγραμμάτων και έρευνας, καθώς, και της

«ταυτότητας» της ακαδημαϊκής κοινότητας. Παρουσιάζονται, επίσης, οι πολιτικές διεθνοποίησης των Πανεπιστημίων, οι «τεχνολογίες» ελέγχου και αξιολόγησης, ενώ ειδική αναφορά γίνεται στη διαδικασία της Μπολόνιας, την «επαγγελματοποίηση» των σπουδών στην Ανώτατη Εκπαίδευση και σε ορισμένα μεταρρυθμιστικά εγχειρήματα που προωθήθηκαν στην Ελλάδα.

Θεματικές ενότητες:

- Εισαγωγή στην Θεωρία των Εκπαιδευτικών Οργανισμών.
- Το Πανεπιστήμιο ως θεσμός: ο ρυθμιστικός, ο κανονιστικός και ο πολιτισμικός-γνωστικός πυλώνας.
- Το Πανεπιστήμιο ως οργάνωση: δομικά χαρακτηριστικά, στόχοι, τεχνολογίες.
- Η αυτονομία του θεσμού του Πανεπιστημίου.
- Μεταπτυχιακές Σπουδές και Έρευνα.
- Ακαδημαϊκές ελευθερίες και συμμετοχή: τα όρια της συλλογική εκπροσώπησης.
- Η «ταυτότητα» των Πανεπιστημιακών δασκάλων.
- Πολιτικές διεθνοποίησης του Πανεπιστημίου: από το τοπικό στο παγκόσμιο
- Η πολιτική της αξιολόγησης και η διασφάλιση της ποιότητας.
- Η «διαδικασία της Μπολόνιας» και η εδραίωση της αριστείας: διαστάσεις και όρια.
- «Επαγγελματικοποίηση» των σπουδών και Ανώτατη Εκπαίδευση: οι συνέπειες για το Πανεπιστήμιο.
- Πανεπιστήμιο και Εκπαιδευτική Πολιτική στην Ελλάδα: μεταρρυθμιστικά εγχειρήματα.
- Σύνοψη-Κριτική Επισκόπηση-Επίλυση Αποριών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Διαλέξεις, πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, συζήτηση-διάλογος με τους φοιτητές/τριες.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες. • Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του μαθήματος με την ανάρτηση των παραδόσεων, άλλου υποστηρικτικού υλικού και αρθρογραφίας. • Χρήση διαδικτύου για πρόσβαση σε επιλεγμένες βάσεις δεδομένων και επιστημονικά περιοδικά**.**
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις, διαδραστική διδασκαλία με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών/τριών: 39 Συγγραφή 3 μικρών εργασιών/ασκήσεων: 36

(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	28
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	22
	Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: (α) Διαμορφωτική κατά τη διάρκεια διεξαγωγής του μαθήματος και τη συγγραφή εργασιών/ασκήσεων. Η συγγραφή εργασιών περιλαμβάνει 3 γραπτές ασκήσεις μικρής έκτασης (400 λέξεων) που ζητούν την κριτική ανάλυση σε ένα θέμα/ερώτημα σχετικού με το αντικείμενο του μαθήματος. Το υλικό που απαιτείται για τη συγγραφή/τεκμηρίωση του θέματος στηρίζεται σε συγκεκριμένη αρθρογραφία που βρίσκεται αναρτημένη στην πλατφόρμα του μαθήματος. Κάθε εργασία/άσκηση αντιστοιχεί στο 20% της τελικής βαθμολογίας (συνολικά 60%) και η παράδοση 2 από τις 3 εργασίες αποτελεί προαπαιτούμενο για τη συμμετοχή στις τελικές εξετάσεις. (β) Συμπερασματική αξιολόγηση με γραπτή εξέταση σε ερωτήσεις ανάπτυξης σύντομου δοκιμίου (40% της τελικής βαθμολογίας). Διαφοροποιημένοι τρόποι αξιολόγησης: * Για φοιτητές/τριες με διαπιστωμένες μαθησιακές δυσκολίες δίνεται η δυνατότητα προφορικής εξέτασης. * Για φοιτητές/τριες Erasmus δίνεται η δυνατότητα εξέτασης μέσω της συγγραφής εκτεταμένου γραπτού δοκιμίου στην αγγλική γλώσσα.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Παπαδιαμαντάκη, Γ. (2017). *Το Πανεπιστήμιο και οι πολιτικές για την κοινωνία της γνώσης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Σοφούλης, Κ. (2000). *Για το σύγχρονο δημόσιο Πανεπιστήμιο. Κριτική σε ένα σχέδιο.* Αθήνα: Gutenberg.

-Επιπρόσθετη βιβλιογραφία για μελέτη:

- Renaut, A. (2002). *Οι επαναστάσεις του Πανεπιστημίου. Δοκίμιο για τη νεωτερικότητα της παιδείας.* Αθήνα: Gutenberg.
- Παπαδάκης, Ν. (2004). *Η παλίμψηστη εξουσία. Κράτος, Πανεπιστήμιο και εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα.* Αθήνα: Gutenberg.

- Πρόκου Ελ., (επιμ.) (2011). *Κοινωνικές διαστάσεις των πολιτικών στην ανώτατη εκπαίδευση: Συγκριτική και διεθνής προσέγγιση*. Αθήνα: Διόνικος.
- Κλάδης, Δ. (επιμ.) (2007). *Η Μεταρρύθμιση του Ελληνικού Πανεπιστημίου*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σταμέλος Γ. & Βασιλόπουλος Α. (2013). *Πολιτικές διά βίου μαθησης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης. Η ελληνική περίπτωση*. Αθήνα: Διόνικος.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Academia. A Publication of the Higher Education Policy Network.*
- *International Journal of Higher Education.*
- *The Journal of Higher Education.*
- *Higher Education Quarterly.*
- *Higher Education Research and Development.*
- *Research in Higher Education.*
- *Studies in Higher Education.*

«ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΠ705**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΑΓΚΟΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		

γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος είναι:

- Γνώση και κατανόηση της έννοιας της ισότητας ευκαιριών στην εκπαίδευση.
- Γνώση και κατανόηση της σύνδεσης κοινωνικών και εκπαιδευτικών ανισοτήτων.
- Δυνατότητα ανάλυσης κοινωνικών φαινομένων με τη χρήση κοινωνιολογικών εργαλείων.
- Δυνατότητα κοινωνιολογικής ανάλυσης και κατανόησης των λειτουργιών της εκπαίδευσης και των μηχανισμών άμβλυνσης ή αναπαραγωγής των ανισοτήτων.
- Κατανόηση των λειτουργιών και ειδικότερα των κοινωνικών λειτουργιών της εκπαίδευσης.
- Κατανόηση του κοινωνικού ρόλου του σχολείου.
- Δυνατότητα κοινωνιολογικής ανάλυσης και κατανόησης των κοινωνικών λειτουργιών της εκπαίδευσης.
- Κατανόηση της έννοιας της κοινωνικής ευπάθειας.
- Κατανόηση της έννοιας της κοινωνικής συνοχής.
- Κατανόηση των εννοιών: «κοινωνική ανισότητα» και «εκπαιδευτική ανισότητα».
- Κατανόηση του κοινωνικού και αντισταθμιστικού ρόλου της εκπαίδευσης.
- Γνώση και κατανόηση της θεωρίας των γλωσσικών κωδίκων στη εκπαίδευση.
- Γνώση και κατανόηση της θεωρίας του πολιτισμικού κεφαλαίου.
- Κατανόηση της σύνδεσης μεταξύ των εννοιών της κοινωνικής ανισότητας, του κοινωνικού αποκλεισμού και της κοινωνικής ευπάθειας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα δομείται γύρω από τους ακόλουθους άξονες:

- Η έννοια της ισότητας στην εκπαίδευση.
- Σχολική επίδοση και διαστρωμάτωση.
- Σχολική επίδοση και πολιτισμικομορφωτική καταγωγή.
- Κοινωνικές ανισότητες στην Ελληνική εκπαίδευση.
- Κοινωνικές ανισότητες & πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Σύνδεση εκπαίδευσης με την απασχόληση.
- Σχολική επίδοση και εγγενείς ατομικές δυνατότητες.
- Η εκπαίδευση ως φορέας αναπαραγωγής της ανισότητας.
- Εκπαίδευση & κοινωνική κινητικότητα.
- Κοινωνική ανισότητα – εκπαιδευτική ανισότητα – κοινωνικός αποκλεισμός.
- Η φονξιοναλιστική ερμηνεία της κοινωνικής ανισότητας στην εκπαίδευση.
- Γλωσσικοί κώδικες και σχολική επίδοση.
- Θεωρίες πολιτισμικού και μορφωτικού κεφαλαίου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ..*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία & στην επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος ΕργασίαςΕξαμήνου***
Διαλέξεις	30
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30
Αυτοτελής μελέτη	40
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης*	**1. Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης** α.για βελτίωση (Διαμορφωτική) β. για βαθμολόγηση (Συμπερασματική)

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	**2. Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων** α.για βελτίωση (Διαμορφωτική) β. για βαθμολόγηση (Συμπερασματική) **3. Γραπτή Εργασία** α. για βελτίωση (Διαμορφωτική) β. για βαθμολόγηση (Συμπερασματική) **4. Προφορική Παρουσίαση** α. για βελτίωση (Διαμορφωτική) β. για βαθμολόγηση (Συμπερασματική) Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα επιλέγουν αν θέλουν να αξιολογηθούν: α) μέσω γραπτής εξέτασης **(100%)** **ή** β) μέσω συγγραφής & δημόσιας παρουσίασης βιβλιογραφικής ή ερευνητικής εργασίας **(100%)**

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Willis, P. (2012). *Μαθαίνοντας να δουλεύεις*. Αθήνα: Gutenberg.
- Bourdieu, P. & J.-Cl. Passeron (1996) *Οι κληρονόμοι: Οι φοιτητές και η κουλτούρα*, Αθήνα, εκδ. Καρδαμίτσα.
- Σιάνου - Κύργιου, Ελένη (2005). *Εκπαίδευση και κοινωνικές ανισότητες. Η μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην ανώτατη εκπαίδευση 1997-2004* . Αθήνα : Μεταίχμιο, 2012.
- Νόβα – Καλτσούνη, Χρ. (2010). *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης.* Αθήνα: Gutenberg
- Θάνος, Θ., Καμαριανός, Ι., Κυρίδης, Α., Φωτόπουλος, Ν., Παυλή-Κορρέ, Μ. & Τουρτούρας, Χ. (2018). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες και θεματικές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Banks, O. (1987). *Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης.* Θεσσαλονίκη Παρατηρητής.
- Φραγκουδάκη, Α. (1985). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης - Θεωρίες για την Κοινωνική*
- *Ανισότητα στο Σχολείο.* Αθήνα: Παπαζήσης.

«ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ι»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΠ706**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ι** **ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΑΘΗΝΑ ΝΕΓΡΗ, ΜΕΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.** **ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ** **ΤΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΓΚΟΥ**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Οι Μαθησιακοί Στόχοι του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι: • να προβληματιστούν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες για τις διαμάχες που αναπτύσσονται στο δημόσιο χώρο γύρω από τη σχολική ιστορία, • να συνειδητοποιήσουν τη σχέση ανάμεσα στη σχολική ιστορία και την ενστάλαξη εθνικής συνείδησης, • να κατανοήσουν τις έννοιες «έθνος» και «εθνικισμός», • να κατανοήσουν την ιστορικότητα της ιστορίας, και

- να παρακολουθήσουν τον τρόπο με τον οποίο εργάζεται ένας ιστορικός προκειμένου να κατανοήσει ένα συγκεκριμένο επεισόδιο του παρελθόντος.

Γενικές Ικανότητες	
Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Ανάπτυξη ιστορικής συνείδησης.
- Εντοπισμός, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων.
- Ένθεση των σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων στο ιστορικό τους πλαίσιο.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η σχέση ανάμεσα στη σχολική ιστορία και την εθνική ταυτότητα. Το κεντρικό επιχείρημα δεν διατυπώνεται ευθύς εξαρχής, αλλά οικοδομείται επαγωγικά από διάλεξη σε διάλεξη. Καταρχάς, παρουσιάζονται και αναλύονται τρία συγκεκριμένα σχολικά εγχειρίδια γύρω από τα οποία αναπτύχθηκε δημόσια διαμάχη που απέληξε στην απόσυρσή τους. Το καθένα από αυτά τα εγχειρίδια εισήχθη στα σχολεία σε μία διαφορετική περίοδο της ιστορίας του ελληνικού κράτους: το πρώτο στην περίοδο της παγκοσμιοποίησης (2006), το δεύτερο στην μετεμφυλιακή περίοδο (1965) και το τρίτο στο μεσοπόλεμο (1919). Κατά την παρουσίαση των τριών εγχειριδίων επισημαίνονται κυρίως τα κομβικά σημεία γύρω για τα οποία αναπτύχθηκαν οι αντιπαραθέσεις και, ακολούθως, υποδεικνύεται ο κοινός τους παρονομαστής, δηλ. οι θεματικές που παρέμεναν πηγές έντασης και στις τρεις διαμάχες. Από την ανάλυση αυτών των κοινών θεματικών συνάγεται ακολούθως το κεντρικό επιχείρημα που, σε αδρές γραμμές, έχει ως εξής: Η σχολική ιστορία υπηρετεί λιγότερο την κατανόηση και εξήγηση του παρελθόντος και περισσότερο την ανάγκη για τη διαμόρφωση και τη μετάδοση στη νέα γενιά μιας συνεκτικής εθνικής ταυτότητας. Όταν η αφήγηση ενός εγχειριδίου δεν υπηρετεί πρωτίστως αυτό τον στόχο τότε είναι πιθανόν να ανακύψει δημόσια διαμάχη. Αν επιπλέον, κατά τη χρονική περίοδο της διαμάχης, υπάρχουν ανοικτά εθνικά μέτωπα, τότε η διαμάχη απολήγει σχεδόν βέβαια στην απόσυρση του βιβλίου και την αντικατάστασή του με άλλο περισσότερο συμβατό με τον κυρίαρχο ιστορικό κανόνα, δηλ. τον ιστορικό κανόνα για το ελληνικό έθνος που διαμορφώθηκε από τον Κωνσταντίνο Παπαρρηγόπουλο στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ
Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</td><td>Πρόσωπο με πρόσωπο.</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</td><td>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (POWER POINT), στην επικοινωνία με τους φοιτητές.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr>
<tr><td>Αυτοτελής μελέτη</td><td>66</td></tr>
<tr><td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</td><td><u>α) Μέσω γραπτής τελικής εξέτασης (100%).</u>

• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν ένα θέμα σε μορφή δοκιμίου έκτασης 3 περίπου σελίδων, με υλικά (πληροφορίες και επιχειρήματα) που θα αντλήσουν από τις παραδόσεις και την προτεινόμενη βιβλιογραφία.
• Κριτήρια αξιολόγησης του δοκιμίου είναι η ορθότητα των πληροφοριών που παρατίθενται και η πειστικότητα των εξηγήσεων που προτείνονται, καθώς επίσης η λογική αλληλουχία και εσωτερική συνοχή του κειμένου.
• Κατά τη διάρκεια της εξέτασης επιτρέπεται η χρήση βιβλίων και σημειώσεων, αλλά όχι η χρήση ηλεκτρονικών συσκευών (τηλέφωνα, ταμπλέτες, υπολογιστές).

ή

β) <u>Μέσω συγγραφής & δημόσιας παρουσίασης βιβλιογραφικής ή ερευνητικής εργασίας (100%).</u>
Η δυνατότητα εκπόνησης εργασίας θα εξαρτάται από τον αριθμό των δηλώσεων.</td></tr>
</table>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

ΒΑΣΙΚΗ:

- Χάρης Αθανασιάδης, *Τα αποσυρθέντα βιβλία. Έθνος και σχολική ιστορία, 1858-2008*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα [3]2018.
- Άννα Φραγκουδάκη, *Η γλώσσα και το έθνος 1880-1980,* εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2006.
- Giorgos Kokkinos and Panayiotis Gatzotis, "The Deviation from the Norm: Greek History School Textbooks Withdrawal from Use in Classroom since the 1980s", *International Textbook Research*, τόμ. 30, τχ. 1, 2008, σελ. 535-54.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ:

- Steven Grosby, *Nationalism: A Very Short Introduction*, Oxford University Press, 2005.
- Χριστίνα Κουλούρη, *Ιστορία και Γεωγραφία στα Ελληνικά Σχολεία (1834-1914)*, ΙΑΕΝ, Αθήνα 1988.
- Peter Mackridge, Language and National Identity in Greece 1766-1976, Oxford University Press, Οξφόρδη 2009.
- Anthony D. Smith, *The Ethnic Origins of Nations*, Blackwell, Οξφόρδη 1986.
- Άννα Φραγκουδάκη και Θάλεια Δραγώνα (επιμ.), *«Τί είν' η πατρίδα μας;» Εθνοκεντρισμός στην εκπαίδευση*, Αλεξάνδρεια Αθήνα, 1997.
- Δημήτρης Χαραλάμπους και Αχιλλέας Καψάλης, *Σχολικά Εγχειρίδια: Θεσμική εξέλιξη και σύγχρονη προβληματική*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2008.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης.*
- *Τα Ιστορικά.*
- *Μνήμων.*
- *Historein.*
- *History of Education.*

«Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗ/ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΠ707**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗ/ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΚΑΡΑΒΕΛΑΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
• Να κατανοήσουν τη διαφορά *μητρικής, δεύτερης, ξένης* γλώσσας. • Να εξοικειωθούν με τις βασικές γλωσσολογικές θεωρίες και τις διαχρονικές επιδράσεις

τους στη διδασκαλία μιας γλώσσας (δεύτερης/ξένης).

- Να εξοικειωθούν με τα διαφορετικά μοντέλα διδασκαλίας μιας δεύτερης/ξένης γλώσσας.
- Να κατανοήσουν τη σχέση γλώσσας και επικοινωνιακής περίστασης.
- Να μπορούν να σχεδιάσουν ένα μάθημα ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας με τη χρήση τεχνολογίας.
- Να μπορούν να σχεδιάσουν ένα μάθημα ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας με τη χρήση βιωματικών δραστηριοτήτων (π.χ. παιχνίδια ρόλων, πρόβα κ.τ.λ.).
- Να μπορούν να σχεδιάσουν μια δραστηριότητα αξιολόγησης σε ένα επικοινωνιακό γλωσσικό μάθημα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Κατανόηση και ανάλυση δεδομένων και πληροφοριών.
- Χρήση συγκεκριμένων θεωρητικών πλαισίων και αξιοποίησή τους στην πράξη.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Συμμετοχή στη συζήτηση στην τάξη.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Τι είναι δεύτερη και τι ξένη γλώσσα.
- Διγλωσσία – Πολυγλωσσία στην Ευρώπη και στην Ελλάδα.
- Μείξη – εναλλαγή κώδικα.
- Ιστορική αναδρομή στις διάφορες διδακτικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της γλώσσας.
- Διδασκαλία της γλώσσας ως σύστημα.
- Η Επικοινωνιακή Προσέγγιση στη Γλωσσική Διδασκαλία.
- Προφορικός – γραπτός λόγος.
- Διδασκαλία πολιτιστικών/πολιτισμικών στοιχείων.
- Η αξιολόγηση στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης/ξένης γλώσσας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην*	• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	αναρτώνται από τον διδάσκοντα κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες. • Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων. • Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) για την επικοινωνία με τους φοιτητές όταν απαιτείται.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 39 Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας: 83 Εξετάσεις: 3 **Σύνολο Μαθήματος: *125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με γραπτές εξετάσεις. Θα αξιοποιηθούν: • δραστηριότητες πολλαπλής επιλογής, • ερωτήσεις σύντομης απάντησης, • ερωτήσεις ανοικτού τύπου, • γραπτές εργασίες, • δοκίμιο.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Σακελλαρίου Α. (2000). *Διδακτική της ελληνικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας*. Γρηγόρης
- Μπέλλα, Σ. (2007). *Η Δεύτερη Γλώσσα: Κατάκτηση και Διδασκαλία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες: Εκμάθηση, διδασκαλία (2008). Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

- Τοκατλίδου, Β. (1999). *Εισαγωγή στη διδακτική των ξένων γλωσσών – προβλήματα – προτάσεις*. Οδυσσέας.
- Τοκατλίδου, Β. (2003). Γλώσσα, επικοινωνία και γλωσσική εκπαίδευση. Αθήνα: Πατάκης.
- Γκαραβέλας Κ. (2008): «Η χρήση διδακτικών παιχνιδιών στην ξενόγλωσση διδασκαλία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση: Η περίπτωση των παιχνιδιών ρόλων.» στο Σ. Βλαχόπουλος & Θ. Γκόγκας (επιμ),. Η Διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Πρακτικά 2ου Διεθνούς Συνεδρίου, Ιωάννινα, Αριστοτέλειον, σελ. 207-216.
- Γκαραβέλας Κ./ Θ. Χρίστου (2012). «Οι ιστοεξερευνήσεις (WebQuests) στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας: Μια διδακτική πρόταση.» στο Γεωργογιάννης Π. (επιμ.). «Διαπολιτισμικότητα, Διοίκηση της Εκπαίδευσης, Οικονομική Κρίση και τα Ελληνικά ως Ξένη Γλώσσα», Πάτρα, τόμος 2, σελ. 181-192.
- Fulcher, G. (2013). Practical language testing. Routledge.
- Γούτσος Δ./ Σηφιανού Μ./ Γεωργακοπούλου Α. (2006). Η Ελληνική ως ξένη γλώσσα: Από τις λέξεις στα κείμενα. Αθήνα: Πατάκη.

«ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ/ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΠ710**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ/ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΚΑΡΑΒΕΛΑΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Στη διάρκεια του εξαμήνου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται:

- Να εξοικειωθούν οι φοιτητές/φοιτήτριες με βασικές έννοιες της Διδακτικής Μεθοδολογίας.
- Να συνειδητοποιήσουν τους παράγοντες που διαμορφώνουν τη διδασκαλία.
- Να αντιληφθούν τον σύνθετο ρόλο του/της εκπαιδευτικού.
- Να μπορούν να σχεδιάσουν ένα μάθημα.
- Να αντιληφθούν τις διαφορές ανάμεσα σε σενάριο και ένα σχέδιο μαθήματος.
- Να μπορούν να αξιοποιήσουν διαφορετικές διδακτικές τεχνικές στο μάθημα τους.
- Να μπορούν να αξιοποιήσουν τα ΤΠΕ στο μάθημα τους.
- Να εξοικειωθούν με τις αρχές παραγωγής εκπαιδευτικού υλικού.
- Να αντιληφθούν τη σημασία της Αξιολόγησης στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Να εξοικειωθούν με τους διαφορετικούς τρόπους αξιολόγησης των μαθητών/τριών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Κατανόηση και ανάλυση δεδομένων και πληροφοριών.

- Χρήση συγκεκριμένων θεωρητικών πλαισίων και αξιοποίησή τους στην πράξη.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής .
- Συμμετοχή στη συζήτηση στην τάξη.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Σχεδιασμός και Οργάνωση της Διδασκαλίας.
- Φύλλα Διδασκαλίας.
- Διδακτικές Μέθοδοι.
- Μέσα Διδασκαλίας.
- Αξιοποίηση των Ψηφιακών Τεχνολογιών στη Διδακτική Πράξη.
- Βιωματικές Διδακτικές Τεχνικές.
- Εκπαιδευτική Αξιολόγηση.
- Διαχείριση τάξης.
- Σχεδιασμός και πραγματοποίηση εκπαιδευτικών επισκέψεων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ
Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</td><td>Πρόσωπο με πρόσωπο.</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</td><td>• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί αναρτώνται από τον διδάσκοντα κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες.
• Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων.
• Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) για την επικοινωνία με τους φοιτητές, όταν απαιτείται.</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.
Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.
Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr>
<tr><td>Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>83</td></tr>
<tr><td>Εξετάσεις</td><td>3</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με γραπτές εξετάσεις. • Οι φοιτητές καλούνται είτε να επιλέξουν και να απαντήσουν ένα από τα δύο προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα είτε να απαντήσουν σε κλειστού τύπου ερωτήματα. • Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος. • Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Ματσαγγούρας, Η. (1998). Στρατηγικές διδασκαλίας. Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη. Αθήνα: Gutenberg.
- Ματσαγγούρας, Η., Η σχολική τάξη, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg, 2000.
- Φλουρής, Γ. (2010). Η αρχιτεκτονική της διδασκαλίας και η διαδικασία της μάθησης. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Τριλιανός, Θ. (2013). Μεθοδολογία της διδασκαλίας. Αθήνα, Διάδραση.
- Χατζηδήμου, Δ. (2019). Εισαγωγή στη Θεματική της Διδακτικής. Συμβολή στη θεωρία και στην πράξη της διδασκαλίας. ΣΤ΄ έκδοση. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

«ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΠ711**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**7ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ** **(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΙΧΟΥ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ-ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi .gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί:

- Να αντιλαμβάνονται ζητήματα κοινωνικής, συναισθηματικής και ηθικής μάθησης
- Να σχολιάζουν κριτικά τις παιδαγωγικές προσεγγίσεις για την κοινωνική, συναισθηματική και ηθική ανάπτυξη
- Να αναστοχάζονται σχετικά με τη δική τους κοινωνική, συναισθηματική και ηθική ανάπτυξη
- Να σχεδιάζουν δραστηριότητες κοινωνικής, συναισθηματικής και ηθικής μάθησης
- Να εντοπίζουν τρόπους ένταξης δραστηριοτήτων κοινωνικής, συναισθηματικής και ηθικής ανάπτυξης στο σχέδιο μαθήματος

Γενικές Ικανότητες *Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.*	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*
• Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

• Κοινωνική ανάπτυξη • Συναισθηματική ανάπτυξη • Ηθική ανάπτυξη • Καλλιέργεια κοινωνικής, συναισθηματικής και ηθικής ανάπτυξης στην τάξη • Δραστηριότητες αυτεπίγνωσης και κοινωνικής επίγνωσης • Δραστηριότητες ενσυναίσθησης και υιοθέτησης εναλλακτικών προοπτικών • Δραστηριότητες αυτορρύθμισης • Δραστηριότητες επικοινωνιακών δεξιοτήτων • Δραστηριότητες επίλυσης συγκρούσεων • Δραστηριότητες ηθικής ανάπτυξης

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο και βιωματικά εργαστήρια.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην*	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τις φοιτήτριες/τους φοιτητές.

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	<table><tr><th>*Δραστηριότητα*</th><th>*Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>9</td></tr><tr><td>Βιωματικά εργαστήρια</td><td>30</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>36</td></tr><tr><td>Εκπόνηση μελέτης (project)</td><td>50</td></tr><tr><td>**Σύνολο Μαθήματος** (**25 ώρες** φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td><td>***125***</td></tr></table>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• Εκπόνηση μελέτης (40%) • Παρουσίαση μελέτης (10%) • Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης (50%)

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βάσιου, Α., & Πούλιου, Α. (2021). *Ηθική Νοημοσύνη: Καλλιέργεια ηθικής σκέψης και ηθικής συμπεριφοράς στο σχολείο.* Πεδίο.
- Eggen, P., & Kauchak, D. (2017). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Νέοι ορίζοντες στη μάθηση και τη διδασκαλία*. Κριτική.
- Kress, J. S., & Elias, M. J. (2021). *Καλλιεργώντας τον χαρακτήρα των μαθητών: Καθημερινές διδακτικές δραστηριότητες για την προώθηση της κοινωνικο-συναισθηματικής μάθησης.* Gutenberg.
- O'Donnell, A. M., Reeve, J., & Smith, J. K. (2021). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αναστοχασμός για δράση*. Gutenberg.
- Slavin, R. E. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη*. Μεταίχμιο.
- Χατζηχρήστου, Χ. (2015). *Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας στο σχολείο και στην οικογένεια.* Gutenberg.

8ο ΕΞΑΜΗΝΟ

«ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ801**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https//www.ecourse@uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τον κλάδο της αισθητικής φιλοσοφίας και της φιλοσοφίας της τέχνης σε αναλυτικό και ιστορικό επίπεδο**. Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές σε γνωστικό επίπεδο, θα είναι σε θέση:**

- Να διακρίνουν την θεωρία της τέχνης από την κριτική της τέχνης.
- Να ξεχωρίζουν τα διαφορετικά μέσα που χρησιμοποιεί η τέχνη, τα αποτελέσματα που μπορεί να έχει και τις διαφορετικές συνθήκες που επηρεάζουν τη διαμόρφωσή της.
- Να διαχωρίζουν τις διαφορετικές φάσεις στην εξέλιξη των αισθητικών θεωριών και να αντιλαμβάνονται την ιστορικότητά τους.
- Να συνδέουν τις εξελίξεις στην Αισθητική φιλοσοφία με τις εξελίξεις στη φιλοσοφία γενικότερα και ιδιαιτέρως στο πεδίο της επιστημολογίας.

Οι δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι οι εξής:

Θα μπορούν:

Να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα των φιλοσόφων σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους).

- Να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμβάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους.
- Να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας για τις φιλοσοφικές θεωρίες της περιόδου.
- Να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους της αισθητικής φιλοσοφίας.
- Να αποτιμούν τα επιχειρήματα και/ή τα ρητορικά μέσα που χρησιμοποιούνται στις διαλογικές αντιπαραθέσεις των φιλοσόφων μεταξύ τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία.

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής ικανότητας.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Φιλοδοξία του μαθήματος είναι αφενός να παρουσιάσει το έργο τέχνης από αναλυτική σκοπιά και αφετέρου να αναδείξει στην ιστορική τους συνάφεια τις διάφορες θεωρίες αναφορικά με αυτό. Όσον αφορά το πρώτο, στο πλαίσιο του μαθήματος θα επιχειρήσουμε να φωτίσουμε τους όρους γέννησης ενός έργου τέχνης (το κοινωνικό περιβάλλον, η ιδιοσυγκρασία του δημιουργού, άλλα καλλιτεχνικά έργα κτλ.) αλλά και την ιδιαίτερη (αισθητική, γνωστική, ηθική) επίδραση που ασκούν διαφορετικά έργα. Όσον αφορά το δεύτερο, σκοπός μας είναι να παρουσιάσουμε τη συζήτηση για το έργο τέχνης κατά την αρχαιότητα, που η τέχνη υπακούει σε παιδαγωγικούς σκοπούς, κατά την νεοτερικότητα, που αυτονομείται και κατά τον εικοστό αιώνα που είτε πολιτικοποιείται είτε αποκτά πολιτισμική διάσταση.

Σχεδιάγραμμα:

Α. Το αντικείμενο της Φιλοσοφίας της Τέχνης και της Αισθητικής.

Β. Η Γέννηση και η ερμηνεία της τέχνης. Τα μέσα και τα αποτελέσματά της.

Γ. Η συζήτηση για την τέχνη κατά την αρχαιότητα (Πλάτων-Αριστοτέλης).

Δ. Η αισθητική ως αυτόνομος κλάδος κατά τη νεοτερικότητα (Baumgarden, Καντ).

Ε. Η Μοντέρνα τέχνη και οι πρωτοπορίες.

Ζ. Η πολιτική στροφή της Αισθητικής (Benjamin).

Η. Η πολιτισμική στροφή της Αισθητικής (Danto)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί ο διδάσκων αναρτά κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες. Στην ίδια σελίδα, κείμενα μπορούν να προτείνουν και φοιτητές/ φοιτήτριες.

	• Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων. • Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και τη μάθηση.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 39 Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας: 20 Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά): 35 Αυτοτελής μελέτη: **31 (66** για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία) **Σύνολο Μαθήματος**: ***125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή τελική εξέταση. • Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών. • Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.)

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Α. Πηγές:

- Αριστοτέλης (1937). *Περί ποιητικής*. Μετάφραση Σίμου Μενάρδου, Επιμέλεια Ι, Συκουτρή. (Αθήνα: Εστία).
- Batteux C. (1747). *Les beaux arts réduits à un même principe.* Παρίσι: chez Dyrand.
- Benjamin W. (2013). *Για το έργο τέχνης*. Πρόλογος-μετάφραση-σχόλια Αντώνης Οικονόμου. Αθήνα: Πλέθρον.
- Burke E. (2016). *Περί του Υψηλού και του Ωραίου*. Μετάφραση-εισαγωγή-σχόλια Χ. Γρηγορίου. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σταμούλη.
- Baumgarten A.G. (1750). *Aesthetica*. Hildesheim: G. Olms.
- Hutcheson F. (2004). *An Inquiry into the Original of Our Ideas of Beauty and Virtue in Two Treatises*. Επιμέλεια Wolfgang Leidhold. Ινδιανάπολη: Liberty Fund.
- Danto. A. C. (2004). *Η μεταμόρφωση του κοινότοπου*. Μια φιλοσοφική θεώρηση της τέχνης. Μετάφραση Μαριλένα Καρρά. Αθήνα : Μεταίχμιο.
- Καντ Ι. (2002). *Κριτική της κριτικής δύναμης*. Εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Κ. Ανδρουλιδάκης. Αθήνα: Ιδεόγραμμα.
- Λέσσιγγ (2003). *Λαοκόων*. Μετάφραση Προβελλέγιος. Αθήνα: Πελεκάνος.
- Locke J. (2004). *Essay Concerning Human Understanding*. Επιμέλεια R. Woolhouse. Λονδίνο: Penguin Press.
- Μοντεσκιέ (1994). *Δοκίμιο με θέμα το γούστο*. Μετάφραση. Α. Δ. Παπαγιαννίδης, πρόλογος, Π. Μουλάς. Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις.
- Μπουαλώ Ν. (2010). *Ποιητική τέχνη*. Μετάφραση. Φ. Παιδή. Αθήνα: Εκδόσεις Στιγμή.
- Ντιντερό Ν. (2002). *Αισθητικά*. Μετάφραση Κ. Μιτσοτάκη, εισαγωγή Έπη Μελοπούλου-Αλούπη. Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της Εστίας.
- Πλάτων (2014). Πολιτεία. Μετάφραση Μ.Ν. Σκουτερόπουλος. Αθήνα: Πόλις.
- Rancière J. (2012). *Ο μερισμός του αισθητού*. Αισθητική και πολιτική. Μετάφραση Θ. Παραδέλλης. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.

Β. Δευτερεύουσα βιβλιογραφία:

- Abrams M. H. (2001). *Ο καθρέφτης και το φως*. Μετάφραση Α. Μπερλής. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Beardsley M. C. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*. Μετάφραση Δ. Κούρτοβικ, Π. Χριστοδουλίδης. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- Γρηγορίου Χ. *(2008-2010). «*Η αμφιταλάντευση μεταξύ υποκειμενισμού και αντικειμενισμού στη βρετανική αισθητική φιλοσοφία του 18ου αιώνα. Η συζήτηση που αναπτύσσουν οι Χάτσεσον, Χιούμ και Μπερκ με άξονα την προβληματική της καλαισθησίας*», Δωδώνη,* ΛΕ', 3, 53-78.
- Cassirer E. (2013). *Η Φιλοσοφία του Διαφωτισμού*. Μετάφραση Annette Vosswinkel, Επιμέλεια Χριστούλα Βίρνα. Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- *Eagleton T. (2006). Η ιδεολογία του αισθητικού. Μετάφραση. συλλογικό έργο, επιμέλεια Πέπη* Ρηγοπούλου. Αθήνα*:* Πολύτροπον
- Jimenez Marc (2014). *Τι είναι αισθητική*. Μετάφραση Μαριλέν Καρά, επιμέλεια Γιούλη Ράπτη. Εκδόσεις Νεφέλη: Αθήνα.
- Παπανούτσος (2003). *Αισθητική* (Αθήνα: Εκδόσεις Νόηση).

«ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-Υ802**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Επιδίωξη μας είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την Ιστορία της Νεοελληνικής Φιλοσοφίας, τις πηγές, και την φιλοσοφική τους ερμηνεία.

- Γνώση των έργων και της διδασκαλίας των Νεοελλήνων Φιλοσόφων.
- Ικανότητα εποικοδομητικής κριτικής στο περιεχόμενο των θεωρητικών προσεγγίσεων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Αυτόνομη εργασία.
- Άσκηση κριτικής ικανότητας.
- Ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων (χειρογράφων).

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σε επιμέρους ενότητες ιχνογραφείται η Ιστορία της Νεοελληνικής Φιλοσοφίας στη διαχρονία της (από τα μέσα του 15ου αιώνα έως σήμερα) και παρουσιάζονται πτυχές του νεοελληνικού στοχασμού με τη συναφή βιβλιογραφία. Επιλέξαμε να παρουσιάσουμε τις βασικές πτυχές της Νεοελληνικής Φιλοσοφίας και τους σημαντικότερους Νεοέλληνες φιλοσόφους σε ένα χρονολογικό διάγραμμα ανά αιώνες για λόγους καθαρά μεθοδολογικούς, διότι θεωρούμε ότι με τον τρόπο αυτό καθίσταται ευκρινέστερη η νεοελληνική φιλοσοφική σκέψη.

Η νεοελληνική σκέψη κατανοείται ως μία οργανική περίοδος της Ελληνικής Φιλοσοφίας που αρθρώνεται με διαλεκτικό τρόπο μέσα από τη συνάφεια με την αρχαιοελληνική και βυζαντινή παρακαταθήκη και την κριτική οικείωση των καταθέσεων της ευρωπαϊκής διανόησης. Μέσα από τη διαλεκτική σχέση με το ιστορικό της έρεισμα και τις κορυφαίες εκφάνσεις του ευρωπαϊκού πνεύματος η Νεοελληνική Φιλοσοφία εμφανίζεται, από την άποψη μορφής και περιεχομένου, ως συνιστώσα της Ελληνικής και παράλληλα ως αυτοτελής παράμετρος της Ευρωπαϊκής Φιλοσοφίας.

- Γεώργιος Σχολάριος – Γεώργιος Γεμιστός-Πλήθων, Βησσαρίων, Γεώργιος Τραπεζούντιος.
- Η ουμανιστική παράδοση: αριστοτελισμός και πλατωνισμός. Μάρκος Μουσούρος.
- Θεόφιλος Κορυδαλεύς – Νικόλαος Κούρσουλας – Γεράσιμος Βλάχος – Ματθαίος Τυπάλδος – Γεώργιος Σουγδουρής – Αναστάσιος Παπαβασιλόπουλος – Βικέντιος Δαμοδός – Μεθόδιος Ανθρακίτης – Ευγένιος Βούλγαρις – Αθανάσιος Ψαλίδας – Αδαμάντιος Κοραής – Κωνσνταντίνος Κούμας – Βενιαμίν Λέσβιος – Θεόφιλος Καϊρης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	*Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*
Διαλέξεις	39
Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφίας – Γραπτή Εργασία	86
Σύνολο Μαθήματος (**25 ώρες** φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	**<u>Γραπτή εξέταση</u>** στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων (100%).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Γιώργος Ν. Βλαχάκης – Θύμιος Νικολαϊδης (επιμ.), *Βυζάντιο – Βενετία – Νεώτερος Ἑλληνισμός. Μιὰ περιπλάνηση στὸν κόσμο τῆς ἐπιστημονικῆς σκέψης*. Πρακτικὰ Συνεδρίου (Ἀθήνα, 7-9 Νοεμβρίου 2003), Αθήνα, Ἐθνικὸ Ἵδρυμα Ἐρευνῶν, 2004.
- Αθανασία Λεοντσίνη, *Νεοελληνική Φιλοσοφία*, Αθήνα, 2006.

- Πασχάλης Κιτρομηλίδης, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Οι πολιτικές και κοινωνικές ιδέες*, Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., 2009.
- Παναγιώτης Κονδύλης, Ο *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*. Οι φιλοσοφικές ιδέες, Αθήνα, 2008.
- Βασιλική Μπόμπου – Σταμάτη, *Βικέντιος Δαμοδός. Βιογραφία – Εργογραφία1700-1754*, Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., 1998.
- Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, *Μεθόδιος Ανθρακίτης. Εισαγωγή στη Σκέψη και το Έργο του*, Ιωάννιναν, 2006.
- Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, *Απηχήσεις του φιλοσοφικού έργου του Edmundus Purchotius στη Νεοελληνική Φιλοσοφία. Συμβολή στην έρευνα των πηγών*, Ιωάννινα, 2012.
- Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, *Η περί φύσεως συζήτηση στη Νεοελληνική σκέψη. Όψεις της φιλοσοφικής συζήτησης από τον 15ο ως τον 19ο αιώνα*, Ιωάννινα, [3]2016.
- Κωνσταντίνος Σπ. Στάϊκος, *Η πνευματική πορεία του Γένους. Με όχημα το χειρόγραφο και το έντυπο βιβλίο*. Τομοι Α΄ και Β΄, Αθήνα, 2017- 2019.
- Νίκος Κ. Ψημμένος (ανθολ. κειμένων, εισαγ., σχόλια), *Η Ελληνική Φιλοσοφία από το 1453 ως το 1821*. Τόμος Α΄ και Β΄. Αθήνα, Γνώση, 1988-1989.
- Νίκος Κ. Ψημμένος, *Μελετήματα Νεοελληνικής Φιλοσοφίας*. Τόμοι Α΄- Ε΄, Ιωάννινα, 2004-2017.
- G. P. Henderson, *Η αναβίωση του ελληνικού στοχασμού (1620-1830). Η Ελληνική Φιλοσοφία στα χρόνια της Τουρκοκρατίας*. Μετάφρ.: Φανούριος Βώρος, Αθήνα, Ακαδημία Αθηνών, 2009.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Δευκαλίων.*
- *Ηπειρωτικά Χρονικά.*
- *Ο Ερανιστής.*
- *Κάτοπτρον Νεοελληνικής Φιλοσοφίας*, Τόμοι Α΄-Γ΄, Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τομέας Φιλοσοφίας – Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας, 2011-2016.
- *Φιλοσοφία.*

«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ IV: ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ801**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ IV: ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΕΝΤΑΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ – ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές/φοιτήτριες: • να αποκτήσουν δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την κατανόηση των κειμένων που σχετίζονται με την πρώιμη ελληνική φιλοσοφία (διάκριση αποσπασμάτων και μαρτυριών, σύνθεση ετερογενών πηγών, αξιολόγηση της αριστοτελικής ερμηνείας).

- να συλλάβουν τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της πρώιμης ελληνικής φιλοσοφίας (αυτονομία, γόνιμη αντιπαράθεση απόψεων, πολυμορφία) που προετοιμάζει το έδαφος για τα φιλοσοφικά συστήματα της κλασικής εποχής.
- να κατανοήσουν την καθοριστική συμβολή των Προσωκρατικών στη διαμόρφωση της σύγχρονης φιλοσοφικής και επιστημονικής σκέψης.
- να εξοικειωθούν με το σύνθετο πολιτιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναδύθηκε και εξελίχθηκε ο φιλοσοφικός στοχασμός από τον Θαλή ως τον Δημόκριτο και συνδέθηκε με τις επιστημονικές εξελίξεις και τα θρησκευτικά ρεύματα της προκλασικής Ελλάδας.
- να διακρίνουν τις απαρχές κομβικών φιλοσοφικών ερωτημάτων που αφορούν τον κόσμο, τον θεό, τη γνώση, τη σχέση σώματος και ψυχής, καθώς και τις διαφορετικές απαντήσεις που δόθηκαν κατά τον έκτο και πέμπτο αιώνα π.Χ.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στην πρώιμη ελληνική φιλοσοφία και, πιο συγκεκριμένα, στα κύρια προβλήματα («πρώτες αρχές», θεός και κόσμος, μεταβολή και σταθερότητα, τα όρια της ανθρώπινης γνώσης, η εμφάνιση της ζωής) που απασχόλησαν τους πρώτους στοχαστές που αποπειράθηκαν να δώσουν λογικές εξηγήσεις στα πολύπλοκα φυσικά φαινόμενα, αλλά και να προσδιορίσουν τη θέση του ανθρώπου μέσα στο οργανωμένο σύνολο που τον περιβάλλει. Κάθε διάλεξη επιχειρεί αφενός να προσφέρει μια συνοπτική επισκόπηση των θεωριών ενός σημαντικού φιλοσόφου ή φιλοσοφικού ρεύματος και αφετέρου να εστιάσει σε κάποιο ζήτημα στο οποίο είχε ιδιαίτερη συμβολή. Για παράδειγμα, το άπειρο του

Αναξιμάνδρου θα συγκριθεί με το Χάος του Ησιόδου ώστε να αναδειχθούν οι κύριες διαφορές ανάμεσα στον μύθο και τον λόγο, ο ορισμός της υγείας και της ασθένειας που έδωσε ο Αλκμαίων θα αποτελέσει το έναυσμα για να αναλυθεί η στενή σχέση ανάμεσα στην πρώιμη ελληνική φιλοσοφία και την ιπποκρατική ιατρική, και η μηχανιστική εξήγηση του Αναξαγόρα για τη δημιουργία του κόσμου θα αντιπαρατεθεί με την πλατωνική κοσμολογία στον *Τίμαιο*.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

Σεμ. 1. Εισαγωγή: πηγές, ιστορικό πλαίσιο, βιβλιογραφία.
Σεμ. 2. Προφιλοσοφική παράδοση: από τον μύθο στον λόγο;
Σεμ. 3. Θαλής: το νερό ως αρχή των πάντων, επιστημονικά ενδιαφέροντα, η ψυχή ως κινητήριος δύναμη.
Σεμ. 4. Αναξίμανδρος: οι ιδιότητες του άπειρου, οι φάσεις της κοσμογονίας, η συμπαντική τάξη, αστρονομία.
Σεμ. 5. Ξενοφάνης: η κριτική της παραδοσιακής θρησκείας, επιστημονικές θεωρίες, θεολογικός μονισμός.
Σεμ. 6. Ηράκλειτος: λόγος, φωτιά, δίκη, πόλεμος, ενότητα αντιθέτων.
Σεμ. 7. Αλκμαίων: αθανασία ψυχής, ιατρική θεωρία, εμπειρική έρευνα.
Σεμ. 8. Πυθαγόρειοι: μετεμψύχωση, μουσική αρμονία, αριθμοί.
Σεμ. 9. Παρμενίδης: μέθοδος έρευνας, ενότητα και ακινησία, ο απατηλός κόσμος των αισθήσεων.
Σεμ. 10. Εμπεδοκλής: Φιλία, Νείκος και ριζώματα, ο κοσμικός κύκλος, η διπλή ζωογονία, οι περιπλανήσεις του δαίμονα.
Σεμ. 11. Αναξαγόρας: ο Νους και ο κόσμος, μηχανικά αίτια και τελεολογία.
Σεμ. 12. Δημόκριτος: φυσική θεωρία, ηθικό σύστημα, η γένεση του πολιτισμού.
Σεμ. 13. Ανασκόπηση: η σχέση προσωκρατικής φιλοσοφίας, επιστήμης και θρησκείας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, power point, ηλεκτρονικές πηγές και στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39

βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS.*	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	20
	Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)	35
	Αυτοτελής μελέτη	**31** (**66** για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία)
	Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	**<u>Γραπτή τελική εξέταση.</u>** • Οι φοιτητές/φοιτήτριες καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα σε μορφή δοκιμίου ή να σχολιάσουν κάποιο αρχαίο κείμενο σε μετάφραση με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. • Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια και η κριτική ικανότητα με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Επίσης αξιολογείται η ορθή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Diels, H. και W. Kranz, 1951-1952. *Die Fragmente der Vorsokratiker. Griechisch und deutsch*, τόμ. I-III, έκτη έκδοση. Berlin: Weidmann.
- Enriques, F. και Mazziotti, M. 1982. *Οι θεωρίες του Δημόκριτου του Αβδηρίτη* (μτφ. Α. Α. Παπαϊωάννου). Ξάνθη: Διεθνές Δημοκρίτειο Ίδρυμα.
- Frede, M. 2004. «Aristotle's Account of the Origins of Philosophy», *Rhizai* 1: 9-44.
- Θανασάς, Π. 1998. *Ο πρώτος «δεύτερος πλους»: είναι και κόσμος στο ποίημα του Παρμενίδη*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Guthrie, W. K. C. 1962-1965. *A History of Greek Philosophy*, τόμ. I: *The Earlier Presocratics and the Pythagoreans*, τόμ. II: *The Presocratic Tradition from Parmenides to Democritus*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kahn, C. 1982. *Ο Αναξίμανδρος και οι απαρχές της ελληνικής κοσμολογίας* (μτφ. Ν. Γιανναδάκης). Αθήνα: Πολύτυπο.
- Κάλφας, Β. 2009. *Αριστοτέλης,* Μετά τα Φυσικά *Βιβλίο Α: εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια*. Αθήνα: Πόλις.

- Kirk, G. S., Raven, J. E. και Schofield, M. 2006. *Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι*, δεύτερη έκδοση (μτφ. Δ. Κούρτοβικ). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Kouloumentas, S. 2014. «The Body and the Polis: Alcmaeon on Health and Disease», *British Journal for the History of Philosophy* 22: 867-887.
- Laks, A. 2018. *The Concept of Presocratic Philosophy: Its Origin, Development, and Significance*. Princeton: Princeton University Press.
- Laks, A. και G. W. Most (επιμ.) 2016. *Early Greek Philosophy*, τόμ. I-IX: Cambridge MA: Harvard University Press.
- Long, A. A. (επιμ.) 2007. *Οι Προσωκρατικοί: συναγωγή συστατικών μελετημάτων* (μτφ. Θ. Νικολαΐδης και Τ. Τυφλόπουλος). Αθήνα: Παπαδήμας.
- Mansfeld. J. 1985. «Myth, Science, Philosophy: A Question of Origins», στο W. M. Calder III, U. K. Goldsmith και P. B. Kenevan (επιμ.), *Hypatia: Festschrift Hazel E. Barnes*: 45-65. Boulder: Colorado Association University Press.
- Mourelatos, A. P. D. (επιμ.) 1990. *Οι Προσωκρατικοί: συλλογή κριτικών δοκιμίων* (μτφ. Ν. Γιανναδάκης, Φ. Τσιγκάνου, Σ. Μοσχονάς και Γ. Τζαβάρας), τόμ. I-II. Αθήνα: Ευρωσπουδή.
- Ρούσσος, Ε. Ν. 1999-2007. *Οι Προσωκρατικοί*, τόμ. Α: *ιστορική εισαγωγή*, τόμ. Β: *Ηράκλειτος*, τόμ. Γ: *Παρμενίδης*, τόμ. Δ: *Εμπεδοκλής*. Αθήνα: Στιγμή.
- Sassi, M. M. 2018. *The Beginnings of Philosophy in Greece*. Princeton: Princeton University Press.
- Vernant, J.-P. 1992. *Οι απαρχές της ελληνικής σκέψης* (μτφ. Ε. Κακοσαίου). Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Δευκαλίων.*
- *Νεύσις.*
- *Φιλοσοφία.*
- *Δωδώνη ΙΙΙ.*
- *Phronesis.*
- *Oxford Studies in Ancient Philosophy.*
- *Apeiron.*
- *Elenchos.*
- *Ancient Philosophy.*
- *Philosophie antique.*

«ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ VI: ΡΩΜΑΪΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ802**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ VI: ΡΩΜΑΪΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΔΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΕΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
• Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να: • έχει μια εποπτική εικόνα των οντολογικών, μεταφυσικών, γνωσιολογικών, πολιτικών και ηθικών ερωτημάτων που θέτουν οι φιλοσοφικές Σχολές κατά τη διάρκεια της Ρωμαϊκής περιόδου,

- διακρίνει τις θέσεις και τις επιδράσεις των κύριων φιλοσοφικών σχολών, της Επικούρειας, της Στωικής και εκείνης της Σκέψεως, καθώς και τις σπερματικές αντιλήψεις της μετέπειτα ευρωπαϊκής φιλοσοφικής διανόησης,
- κατανοεί τις θεμελιώδεις ομοιότητες αλλά και διαφορές, που παρουσιάζουν οι θεωρίες, οι οποίες δικαιολογούν την συμπερίληψή τους σε μια κοινή περιοχή της ιστορίας της φιλοσοφίας,
- παρακολουθεί την εξέλιξη των ιδεών και τις διεκτάσεις που αυτές προσλαμβάνουν στον ρωμαϊκό κόσμο, στο πλαίσιο της διατήρησης του ρωμαϊκού Imperium.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

Αυτόνομη εργασία, ομαδική εργασία (οι φοιτητές σε ομάδες αναλαμβάνουν τη μελέτη επιστημονικών κειμένων από το χώρο της ρωμαϊκής φιλοσοφίας και συζητούν πάνω σε αυτά), άσκηση κριτικής (οι φοιτητές κριτικά προσεγγίζουν ανά ομάδες επιστημονικά άρθρα από τον χώρο της ρωμαϊκής φιλοσοφίας), παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε τα ακόλουθα:

- Το ιστορικό πλαίσιο της ρωμαϊκής φιλοσοφίας. Από τη Δημοκρατία στην Αυτοκρατορία. Η επιρροή της πολιτικής και το Ordo Rerum.
- Η ρωμαϊκή φιλοσοφία ως μεθερμηνεία της ελληνικής φιλοσοφικής διανόησης. Καταγραφή, μελέτη, ερμηνεία και κριτική των δογμάτων των ελληνικών φιλοσοφικών Σχολών.
- Το ελληνικό φιλοσοφικό λεξιλόγιο στα λατινικά: Κικέρων, Λουκρήτιος. Οι εννοιολογικές μεταβολές. Οι μεταφρασμένοι φιλοσοφικοί όροι και η αξιολόγησή τους στη μετέπειτα δυτική φιλοσοφία.
- Τα δόγματα της Στωικής και της Ακαδημεικής φιλοσοφίας στο έργο του Κικέρωνος, καθώς και οι πρωτότυπες συνεισφορές του.
- Λουκρήτιος και *De Rerum Natura*. Ο επικουρισμός και η αποδοχή του ηδονικού δόγματος. Φύση και ανθρώπινος πολιτισμός.
- Η πρακτική φιλοσοφία ως ars vitae. Η παραινετική μορφή των επιστολών του Σενέκα. Η αρετή ως πρακτική επιστήμη και η αρχή της ισότητας των φύλων κατά τον Μουσώνιο.
- Το ζήτημα της αιτιοκρατίας και της Ειμαρμένης. Οι τραγωδίες του Σενέκα ως αποτυπώσεις της στωικής θεωρίας για τα πάθη, το θείο και το Fatum.

- Κοινωνικές και πολιτικές αντιλήψεις: από τους optimi viri του Κικέρωνος στις κατά της δουλείας απόψεις των μεταγενέστερων Στωικών και στις περί βασιλείας αναφορές του κυνικού Δίωνος Χρυσοστόμου.
- Η φιλοσοφία της Σκέψεως στο έργο του Σέξτου Εμπειρικού. Η ζήτησις της αλήθειας ως λογικό και ηθικό αίτημα. Γνωσιολογικά και λογικά ζητήματα στις *Πυρρώνειες Υποτυπώσεις*.
- Η κριτική κατά του δόγματος της Στωικής σχολής περί της Ειμαρμένης από τον Αλέξανδρο Αφροδισιέα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, παρουσιάσεις power point, οπτικοακουστικό υλικό). • Χρήση Τ.Π.Ε στην Επικοινωνία με τους Φοιτητές (e-mail).
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	39
Συγγραφή και παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής εργασίας	39
Αυτοτελής μελέτη	5
Εξετάσεις	3
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων,*	Μέθοδοι Αξιολόγησης: • Τελική Γραπτή εξέταση (50%): Στο τέλος του μαθήματος θα δοθούν εξετάσεις που θα αφορούν το σύνολο της διδαχθείσας ύλης του μαθήματος (Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης με χρήση παραδειγμάτων εφαρμογής εννοιών και θεωριών).

Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, *Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• Εκπόνηση και Προφορική Παρουσίαση προαιρετικής Εργασίας (50%): Η εργασία μπορεί να είναι ατομική ή και ομαδική (μέχρι δυο φοιτητές). Η εργασία θα αφορά στη μελέτη και παρουσίαση ενός ξενόγλωσσου επιστημονικού άρθρου, το οποίο θα επιλέξει ο φοιτητής/τρια, με βάση τα ενδιαφέροντά του/της και σύμφωνα με τις θεματικές που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια των μαθημάτων. • Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν δύο ή τρία από τα τέσσερα προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα. Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος, καθώς και από το σύγγραμμα. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί με στη διάρκεια των μαθημάτων. Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- M. L. Clarke, *Το Ρωμαϊκό Πνεύμα*, μτφρ. Π. Δημητριάδου- Α. Τρομάρας, Εκδόσεις University Studio Press, Αθήνα 2004.
- A. A. Long, *Η Ελληνιστική φιλοσοφία. Στωικοί, Επικούρειοι, Σκεπτικοί,* μτφρ. Σ. Δημόπουλος & Μ. Δραγώνα-Μονάχου, Μ.Ι.Ε.Τ., 1987.
- Π. Ηλιόπουλος, *Η Πολιτική Φιλοσοφία στο Έργο του Σενέκα,* εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 2019
- Ε. Καραμπατζάκη*, Ποσειδώνιος,* Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτρος ΙΚΕ, 2010
- Κικέρων, *Περί Καθηκόντων,* ΜΙΕΤ, Αθήνα 2017.
- Λουκρήτιος, Για τη Φύση των Πραγμάτων, Θύραθεν, Θεσσαλονίκη 2012.
- Δίων Χρυσόστομος, *Δίων: Διάλογος Αλεξάνδρου και Διογένη - Ολυμπιακός - Ο Κυνηγός*, Β. Αβραμίδου, Εκδόσεις Θύραθεν, Θεσσαλονίκη 2015.

«ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ-ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ803**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ-ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https//www.ecourse@uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το*

Παράρτημα Β

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τη νέα προβληματική της Αισθητικής του περιβάλλοντος και, γιατί όχι, η καλλιέργεια της περιβαλλοντικής τους συνείδησης. **Πιο συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές, <u>στο γνωστικό επίπεδο</u>, θα είναι σε θέση:**

- Να διακρίνουν την φιλοσοφία της τέχνης από την Αισθητική της φύσης και περεταίρω την Αισθητική της φύσης από την Αισθητική του περιβάλλοντος.
- Να εντοπίζουν τις ιστορικές απαρχές της σχετικής προβληματικής (18^{ος} αιώνας), την περίοδο της πλήρους απαξίωσης της και την αναβίωσή της το δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα.
- Να αντιλαμβάνονται τι σημαίνει ο όρος «ανιδιοτέλεια» και (disinterestedness) αποστασιοποίηση στο πεδίο της αισθητικής.
- Να διακρίνουν το ωραίο, το υψηλό και το γραφικό στη φύση.
- Να διακρίνουν τις γνωστικές και μη γνωστικές προσεγγίσεις της αισθητικής της φύσης.

<u>Οι δεξιότητες</u> που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι οι εξής:
Θα μπορούν:

- Να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα των φιλοσόφων σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους).
- Να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμβάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους.
- Να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας για τις φιλοσοφικές θεωρίες της περιόδου.
- Να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους της αισθητικής φιλοσοφίας.
- Να αποτιμούν τα επιχειρήματα και/ή τα ρητορικά μέσα που χρησιμοποιούνται στις διαλογικές αντιπαραθέσεις των φιλοσόφων μεταξύ τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
……
Άλλες…
…….

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής ικανότητας.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παραδοσιακά, η Αισθητική συνδέεται με το έργο τέχνης και τη θεωρία του. Η Αισθητική της φύσης και του περιβάλλοντος είναι ένα αντικείμενο σχετικά καινούριο, καθώς αναπτύσσεται μετά το δεύτερο μισό του 20ου αιώνα και έχει να κάνει με τις αισθητικές ποιότητες και επιδράσεις όχι μόνο του φυσικού αλλά και του αστικού τοπίου και περιβάλλοντος. Η ανάπτυξη αυτού του κλάδου της Αισθητικής σχετίζεται με την όξυνση των περιβαλλοντικών προβλημάτων και την ανάπτυξη αντίστοιχα της περιβαλλοντικής συνείδησης, παρόλα αυτά, το σχετικό ενδιαφέρον εντοπίζεται ήδη από τον 18ο αιώνα στο έργο του Shaftesbury, του Burke και του Kant, όταν και οι έννοιες του ωραίου και του υψηλού αναπτύσσονται με αναφορά πρωτίστως στο φυσικό τοπίο. Εξαιρετικό ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζει μια σημαντική μετατόπιση κατά τη μετάβαση από την Αισθητική της φύσης του 18ου σε αυτή του εικοστού αιώνα: ενώ δηλαδή κατά τον 18ο αιώνα το περιβάλλον προσεγγίζεται αισθητικά υπό τον όρο ενός είδους ανιδιοτέλειας και απόστασης, τον εικοστό αιώνα οι φιλόσοφοι μιλούν για μια πιο συμμετοχική αισθητική εμπειρία (engagement). Αυτή η προβληματική λοιπόν στην αναλυτική και ιστορική της διάσταση συγκροτεί το περιεχόμενο του μαθήματος.

Σχεδιάγραμμα:

Α. Φιλοσοφία της τέχνης και Αισθητική της φύσης

Β. Η Αισθητική της φύσης κατά τον 18ο αιώνα (το υψηλό, το ωραίο και το γραφικό)

Γ. Η παρακμή της Αισθητικής της φύσης κατά τον 19ο αιώνα.

Δ. Η Αισθητική της Φύσης κατά τον 20ο αιώνα. Γνωστικές και μη γνωστικές προσεγγίσεις.

Ε. Ανιδιοτέλεια και συμμετοχή στην Αισθητική της φύσης.

Ζ. Η Αισθητική της καθημερινής ζωής.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Εκεί ο διδάσκων αναρτά κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες. Στην ίδια σελίδα, κείμενα μπορούν να προτείνουν και φοιτητές/ φοιτήτριες.

	• Χρήση διαδικτύου για εμπλουτισμό και τεκμηρίωση των διαλέξεων. • Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και τη μάθηση.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 39 Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας: 20 Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά): 35 Αυτοτελής μελέτη: **31 (66** για όσους/ες δεν αναλάβουν εργασία) **Σύνολο Μαθήματος**: ***125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή τελική εξέταση. • Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών. • Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων κ.λπ.).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Πηγές

- Burke E. (2016). *Περί του Υψηλού και του Ωραίου*. Μετάφραση-εισαγωγή-σχόλια Χ. Γρηγορίου. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σταμούλη.
- Καντ Ι. (2002). *Κριτική της κριτικής δύναμης*. Εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Κ. Ανδρουλιδάκης. Αθήνα: Ιδεόγραμμα.
- Shaftesbury, Anthony Ashley Cooper. (1900). *Characteristics of Men, Manners, Opinions, Times*. Λονδίνο: Thommes Press.

Β. Δευτερεύουσα βιβλιογραφία

- Berleant A. (2021). *Η αισθητική του περιβάλλοντος*. Αθήνα: Εκδόσεις: Ίδρυμα Παναγιώτη και Έφης Μιχελή.
- —— 2013, "What is Aesthetic Engagement?" *Contemporary Aesthetics*, 11.
- —— (2016), "Some Questions for Ecological Aesthetics," *Environmental Philosophy*, 13: 123–135.
  —— and Carlson, A., (ed.), 2007, *The Aesthetics of Human Environments*, Peterborough: Broadview Press.
- —— and Carlson, A., (ed.), 2007, *The Aesthetics of Human Environments*. Peterborough: Broadview Press.
- Biese, A. (1905). *The Development of the Feeling for Nature in the Middle Ages and Modern Times*. New York: Burt Franklin.
- Brady, E. (1998). "Imagination and the Aesthetic Appreciation of Nature," *Journal of Aesthetics and Art Criticism*, 56: 139–147.
- —— (2013). *The Sublime in Modern Philosophy: Aesthetics, Ethics, and Nature,* Cambridge: Cambridge University Press.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Χρονικά Αισθητικής*
- *The Journal of Aesthetics and Art Criticism*
- *Contemporary Aesthetics*
- *Δευκαλίων*
- *Ελληνική Φιλοσοφική επιθεώρηση*
- *Conatus*

«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΙΙ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ805**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΙΙ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https//www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
• Κατανόηση της διεπιστημονικότητας του επιστημονικού πεδίου της Φιλοσοφίας της Γλώσσας. Διάλογος θεωρητικών και εφαρμοσμένων επιστημών. • Να γίνουν κατανοητές οι εννοιολογικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των φιλοσοφικών προϋποθέσεων της διατύπωσης του γλωσσικού νοήματος.

- Να γίνουν αντιληπτά τα επιστημολογικά ζητήματα που συγκροτούν τα επιστημονικά πεδία της φιλοσοφίας της γλώσσας και της φιλοσοφίας της επιστήμης.
- Τονισμός της μεθοδολογίας για τον τρόπο διερεύνησης των επιστημολογικών ζητημάτων στα επιστημονικά πεδία.
- Συστηματική προσέγγιση αλλά και ανάδειξη εννοιολογικών συνδέσεων μεταξύ όμορων επιστημονικών πεδίων της Φιλοσοφίας της Γλώσσας όπως η Γνωσιακή Επιστήμη, η Βιολογία και η Νευροεπιστήμη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

Ως γενικές ικανότητες του μαθήματος προσδιορίζονται οι ακόλουθες:

- Η αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση των διδακτικών δεδομένων αναφορικά με τα προς διερεύνηση επιστημονικά πεδία.
- Ο συνδυασμός θεωρητικών δεδομένων και εφαρμοσμένων πρακτικών για την αποτελεσματικότερη κατανόηση του επιστημονικού πεδίου.
- Η απόκτηση κυρίως της αυτενέργειας από τους διδασκόμενους καθώς και η παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών με βάση το διδασκόμενο επιστημονικό «Παράδειγμα».
- Η προσαρμογή σε νέες μορφές επιστημονικής διαχείρισης των φιλοσοφικών ζητημάτων με κριτική αλλά και ηθική υπευθυνότητα.
- Η διδασκαλία και η διεπιστημονική προσέγγιση των εννοιών προσβλέπει και στην απασχόληση των διδασκόντων σε διεθνές περιβάλλον καθότι το ήμισυ και πλέον της βιβλιογραφίας είναι ξενόγλωσσα εγχειρίδια.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Νοητικές καταστάσεις και γλωσσικά φαινόμενα.
- Το ζήτημα της προθετικότητας.
- Το Είναι και οι λέξεις.
- Η Αριστοτελική παράδοση.
- C. S. Peirce: Η φύση του γλωσσικού σημείο.
- Το καρτεσιανό δίπολο.
- Η «αναλυτική» οπτική.
- Η έννοια των κανόνων.
- «Κινέζικο κουτί» και «Ενσώματος Νους».
- Νους και κόσμος.
- Ο «μύθος του δεδομένου».
- Ο «Διθάλαμος Νους».

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 39 Αυτοτελής Μελέτη: 86 **Σύνολο Μαθήματος: *125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	**Γραπτή τελική εξέταση** (100%). • Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν ένα θέμα σε μορφή δοκιμίου έκτασης 3 περίπου σελίδων, με υλικά (πληροφορίες και επιχειρήματα) που θα αντλήσουν από τις παραδόσεις και την προτεινόμενη βιβλιογραφία. • Κριτήρια αξιολόγησης του δοκιμίου είναι η ορθότητα των πληροφοριών που παρατίθενται, η πειστικότητα των εξηγήσεων που προτείνονται και η λογική αλληλουχία και εσωτερική συνοχή του κειμένου. • Κατά τη διάρκεια της εξέτασης δεν επιτρέπεται η χρήση βιβλίων και σημειώσεων καθώς και η χρήση ηλεκτρονικών συσκευών (τηλέφωνα, ταμπλέτες, υπολογιστές).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Sylvain Auroux (2005), *Φιλοσοφία της Γλώσσας,* Αθήνα: Μεταίχμιο.

- *Φιλοσοφία και Επιστήμες στον Εικοστό αιώνα,* Α. Μπαλτάς – Κ. Στεργιόπουλος (επιμ) Π.Ε.Κ.
- L. Wittgenstein (1978), *Tractatus Logico-Philosophicus,* Μτφρ. Θ. Κιτσόπουλος, Αθήνα: Παπαζήσης.
- L. Wittgenstein (1977) *Φιλοσοφικές Έρευνες, Μτφρ.*Π. Χριστοδουλίδης Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σ. Τσινόρεμα, Γλώσσα και Κριτική, εκδόσεις Liberal Books, 2014.
- Ν. Αυγελής (2010) *Φιλοσοφία της Γλώσσας,* Θεσσαλονίκη: Σταμούλης.
- Θ. Σακελλαριάδης (2006) *Από το Tractatus στις Έρευνες.* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Β. Κάλφας, *Επιστημονική Πρόοδος και Ορθολογικότητα,* Σύγχρονα Θέματα,1983.
- J. Kim, *Η Φιλοσοφία του Νου,* Leader, 2005.
- T. Kuhn, *Δομή των Επιστημονικών Επαναστάσεων,* Σύγχρονα Θέματα, 1981.
- J. McDowell, *Νους και Κόσμος,* Μτφρ. Θ. Σαμαρτζής, ΠΕΚ, 2013.
- W. Sellars, *Εμπειρισμός και Φιλοσοφία του Νου,* Μτφρ. Χ. Μαρσέλλος, 2005.

«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ: ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΗΘΙΚΗ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ806**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ: ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΗΘΙΚΗ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΤΣΑΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν τα βασικά πεδία της εφαρμοσμένης ηθικής.
- Να έχουν μια εποπτική γνώση των ιδιαίτερων προβλημάτων που τίθενται στα διαφορετικά πεδία της εφαρμοσμένης ηθικής.
- Να κατανοούν τους διαφορετικούς τρόπους εφαρμογής των αφηρημένων εννοιών και αρχών της ηθικής φιλοσοφίας με αφετηρία συγκεκριμένα προβλήματα του πραγματικού κόσμου.
- Να κατανοούν τα ηθικά διλήμματα που δημιουργούν για τον άνθρωπο η ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας.
- Να γνωρίζουν τις κύριες προβληματικές και τις βασικές αρχές της βιοηθικής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη εργασία.

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σύντομη περιγραφή

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στα κύρια πεδία της εφαρμοσμένης ηθικής. Οι σύγχρονες κοινωνίες βρίσκονται αντιμέτωπες με μια σειρά από ηθικές κρίσεις που άπτονται προβλημάτων όπως οι συστηματικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η παγκόσμια δικαιοσύνη και το πρόβλημα της πείνας, η τρομοκρατία και ο πόλεμος, η υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και η κλιματική αλλαγή, οι απειλές της δημόσιας υγείας την εποχή του COVID-19, η κλωνοποίηση και οι τεχνολογικές επεμβάσεις στο ανθρώπινο γονιδίωμα, τα δικαιώματα των ζώων κ.ά. Ο άνθρωπος αντιμετωπίζει αμφιλεγόμενα ηθικά ζητήματα και καλείται να απαντήσει σε δύσκολα πρακτικά διλήμματα: Υπάρχουν όρια στην ελευθερία του Τύπου; Έχουμε ηθικό καθήκον να βοηθάμε τους λιγότερο προνομιούχους; Έχουμε το δικαίωμα να περιορίσουμε την πρόσβαση στο γενετικό μας υλικό; Έχουν τα ζώα δικαιώματα; Έχουμε το δικαίωμα να προβαίνουμε στον τερματισμό της ζωής με τεχνικά μέσα; Ποια είναι τα όρια της σχέσης του ανθρώπου με το φυσικό περιβάλλον; Σε αυτό το πλαίσιο, θα παρακολουθήσουμε πώς η ανάπτυξη της εφαρμοσμένης ηθικής κατά την τελευταία εικοσαετία συνιστά μαρτυρία του τρόπου με τον οποίο η ηθική φιλοσοφία καλείται να ισορροπήσει μεταξύ, αφενός, του θεωρητικού στοχασμού και, αφετέρου, του αδήριτου αιτήματος της σύγχρονης εποχής για συστηματικό ηθικό αναστοχασμό και πρακτική εφαρμογή των αφηρημένων ηθικών εννοιών και αρχών στα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο άνθρωπος στον πραγματικό κόσμο. Θα κατανοήσουμε έτσι ότι η φιλοσοφία δεν είναι αποκομμένη από την κοινωνική πραγματικότητα, αλλά ότι διατηρεί, αντιθέτως, την ικανότητα και επωμίζεται παράλληλα την ευθύνη να διαμορφώνει καθοριστικά τη σχέση του ανθρώπου με τον εαυτό του και τον περιβάλλοντα κόσμο.

Περιεχόμενο μαθήματος

- Εισαγωγή στο πεδίο της εφαρμοσμένης ηθικής.
- Ηθική και δικαιοσύνη.
- Δίκαιος πόλεμος.
- Θανατική ποινή.
- Ρατσισμός.
- Μετανάστευση.
- Άμβλωση.
- Ευθανασία.
- Γενετική μηχανική.
- Σεξουαλική ηθική.

- Τα Δικαιώματα των ζώων.
- Περιβαλλοντική ηθική.
- Η ηθική την εποχή του COVID-19.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, Power Point). • Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες (e-mail, πλατφόρμα e-course).
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 39 Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας: 15 Συγγραφή ατομικής εργασίας (προαιρετικά): 25 Αυτοτελής μελέτη: **46 (66** για όσους/ες φοιτητές/τριες δεν εκπονήσουν εργασία) **Σύνολο μαθήματος**: ***125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (100%), η οποία περιλαμβάνει: • Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής και • Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης. **ή** Γραπτή εξέταση (70%) και προαιρετική γραπτή εργασία (30%).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Anscombe, Elisabeth και Thomas Nagel. *Ηθικός πόλεμος – ηθική εν πολέμω*. Μετάφραση Κωστής Κωβαίος, Αθήνα: Εκκρεμές, 2002.

- Cohen, Andrew I., and Christopher Heath Wellman, eds. *Contemporary Debates in Applied Ethics*. 2nd ed. Malden: Wiley-Blackwell, 2014.
- De Waal, Frans. *Πρωτεύοντα και φιλόσοφοι: Πώς εξελίχθηκε η ηθική*. Μετάφραση Χρυσοβαλάντης Στεργίου. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2015.
- Dworkin, Ronald. *Η Επικράτεια της Ζωής: Αμβλώσεις, ευθανασία και ατομική ελευθερία*. Απόδοση-εισαγωγή: Φίλιππος Βασιλόγιαννης. Αθήνα: Αρσενίδης, 2013.
- Ο' Neill, Onora. *Αυτονομία και εμπιστοσύνη στη βιοηθική*. Μετάφραση Θοδωρής Δρίτσας. Αθήνα: Αρσενίδης, 2011.
- Παιονίδης, Φιλήμων. 2007. *Υπέρ του δέοντος: Δοκίμια πρακτικής φιλοσοφίας*. Αθήνα: Εκκρεμές.
- Shafer-Landau, Russ. *Living Ethics: An Introduction with Reading*. New York: Oxford University Press, 2019.
- Singer, Peter. *Η Απελευθέρωση των ζώων*. Μετάφραση Σ. Καραγεωργάκης, Θεσσαλονίκη, Αντιγόνη, 2010.
- Vardy, Peter και Paul Grosch. *Το αίνιγμα της ηθικής*. Μετάφραση Θοδωρής Δρίτσας. Αθήνα: Αρσενίδης, 2013.
- Vaughn, Lewis. *Doing Ethics: Moral Reasoning and Contemporary Issues*. 4th ed. New York: W.W. Norton & Company, 2008.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Ethics.*
- *Ethical Theory and Moral Practice.*
- *Journal of Applied Philosophy.*
- *American Journal of Bioethics.*
- *Social Philosophy and Policy.*

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙΙ: ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ808**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΙΙ: ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΓΚΟΛΦΩ ΜΑΓΓΙΝΗ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	6
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει ένα σύνολο εξειδικευμένων θεωρητικών γνώσεων και θα έχουν καλλιεργήσει ικανότητες και δεξιότητες με αποτέλεσμα να είναι σε θέση:

- να κατέχουν ένα μεγάλο μέρος γνώσεων που αφορά στη θεωρητική και πρακτική φιλοσοφία που εμπλέκεται στο σύγχρονη φιλοσοφικό ρεύμα της Κριτικής Θεωρίας, καθώς και σε επιμέρους πεδία εφαρμογής του (φιλοσοφία της επιστήμης, φιλοσοφία της τεχνολογίας, κοινωνική και πολιτική θεωρία κ.ά.),
- να αξιολογούν την επιστημονική και τεχνολογική εξέλιξη στο φως της κριτικής των αναγκών της κοινωνίας και των επιμέρους ομάδων/κοινοτήτων εντός αυτής,
- να τοποθετούνται κριτικά έναντι ηθικών, κοινωνικοπολιτικών ζητημάτων που εμπλέκουν τις state-of-the art επιτεύξεις της επιστήμης και της τεχνολογίας της εποχής μας,
- να αναπτύσσουν τη φιλοσοφική γλώσσα και επιχειρηματολογία προκειμένου να επεξεργάζονται κριτικά και εποικοδομητικά απόψεις και θέσεις για το σύγχρονο τεχνοεπιστημονικό γίγνεσθαι.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

Οι γενικές ικανότητες στην απόκτηση των οποίων προσβλέπει το μάθημα είναι:

- Η αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση γνώσεων, πληροφοριών και δεδομένων κριτικο-επιστημονικού περιεχομένου και χαρακτήρα,
- Η παραγωγή αυτόνομου θεωρητικού λόγου,
- Η προαγωγή της ελεύθερης επαγωγιής σκέψης,
- Η άσκηση κριτικής
- Η δομημένη και εμπεριστατωμένη επιστημονική-ερευνητική-συγγραφική εργασία είτε κατά μόνας είτε ομαδικά.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ενότητα Πρώτη: Επιστήμη, τεχνική και ιδεολογία στην πρώτη γενιά εκπροσώπων της Κριτικής Θεωρίας.

Κείμενα αναφοράς: M. Horkheimer, «Παραδοσιακή και Κριτική Θεωρία».

M. Horkheimer – T.A. Adorno, *Διαλεκτική του Διαφωτισμού*, εκδ. Νήσος, σελ. 29-50 και σελ. 70-88.

Ενότητα Δεύτερη: Η κριτική του τεχνοεπιστημονικού λόγου στον J. Habermas.

Κείμενα αναφοράς:

J. Habermas, «Τεχνική και επιστήμη ως ιδεολογία».

J. Habermas, «Τεχνική πρόοδος και κοινωνικός κόσμος των βιωμάτων».
J. Habermas, *Ηθική της επικοινωνίας* (επιλογή).

Ενότητα Τρίτη: Η τρίτη γενιά εκπροσώπων της Κριτικής Θεωρίας - Η κριτική θεωρία της τεχνολογίας του Andrew Feenberg.

Κείμενα αναφοράς:

H. Marcuse, *Ο μονοδιάστατος άνθρωπος*, εκδ. Καστανιώτη 23-30, 33-47, 155-177.

A. Feenberg, *Μεταξύ λόγου και εμπειρίας. Δοκίμια για την τεχνολογία και τη νεωτερικότητα* (Πρόλογος & επιλογή από κεφ. 1, 3, 4).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο-με-πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	ΝΑΙ (επικοινωνία με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες μέσω e-mail, χρήση πλατφόρμας ms-teams για διαλέξεις/παρεμβάσεις καθηγητών και ερευνητών, χρήση της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης e-course του Π.Ι.)
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας: 25 Διαλέξεις διδάσκουσας & άλλων συμμετεχόντων: 30 Προφορικές παρουσιάσεις εβδομαδιαίων μελετών (projects) βάσει εβδομαδιαίου προγράμματος: 25 Συγγραφή εργασίας εξαμήνου: 45 **Σύνολο Μαθήματος**: ***125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• Εβδομαδιαίες σύντομες παρουσιάσεις • Εργασία εξαμήνου • Παρακολούθηση μαθήματος/συμμετοχή (προφορικές παρουσιάσεις ατομικές ή ομαδικές)

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Τέοντορ Β. Αντόρνο, Μαξ Χορκχάιμερ, *Διαλεκτική του Διαφωτισμού. Φιλοσοφικά Αποσπάσματα*, μτφρ. Λ. Αναγνώστου, Αθήνα: Νήσος 1996.
- Richard Bernstein (ed.). 1985. Habermas and Modernity. Cambridge: Polity Press.
- Andrew Feenberg, *Μεταξύ λόγου και εμπειρίας. Κείμενα για την τεχνολογία και τη νεωτερικότητα*, μτφρ. Γ. Περπερίδης, εισαγωγή: Γκ. Μαγγίνη, Θεσσαλονίκη: Ροπή 2022.
- Andrew Feenberg, "Marcuse or Habermas? Two Critiques of Technology", *Inquiry* 39 (1996), σ. 45-70.
- Andrew Feenberg, Andrew, *Critical Theory of Technology*, New York: Oxford University Press, 1991.
- Jürgen Habermas, «Γνώση και διαφέρον» στο: *Κείμενα Γνωσιοθεωρίας και Κοινωνικής Κριτικής*, μτφρ. Α. Οικονόμου, Αθήνα: Πλέθρον 1990, σ. 21-42.
- Jürgen Habermas, «Τεχνική και επιστήμη ως ιδεολογία» στο: *Κείμενα Γνωσιοθεωρίας και Κοινωνικής Κριτικής*, μτφρ. Α. Οικονόμου, Αθήνα: Πλέθρον 1990, σ. 121-170.
- Jürgen Habermas, «Τεχνική πρόοδος και κοινωνικός κόσμος των βιωμάτων» στο: *Κείμενα Γνωσιοθεωρίας και Κοινωνικής Κριτικής*, μτφρ. Α. Οικονόμου, Αθήνα: Πλέθρον 1990, σ. 171-184.
- Jürgen Habermas, *Ο φιλοσοφικός λόγος της νεωτερικότητας,* μτφρ. Λ. Αναγνώστου – Α. Καραστάθγ, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1993.
- Jürgen Habermas, *Η ηθική της επικοινωνίας*, μτφρ. Κ. Καβουλάκος, Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα 1997.
- Jürgen Habermas, Jurgen, 'Dogmatism, Reason, and Decision: On Theory and Praxis in our Scientific Civilization', in *Theory and Practice*, Beacon Press, Boston 1973. Jürgen Habermas, *Theory of Communicative Action*, 2 vols.,. Beacon Press, Boston 1987.
- Max Horkheimer, «Παραδοσιακή και κριτική θεωρία», στου ιδίου, *Φιλοσοφία και κοινωνική κριτική*, εκδ.Ύψιλον, Αθήνα 1984.
- Graeme Kirkpatrick, *Technology and social Power*, Hampshire and New York: Palgrave Macmillan 2008.
- Steven Lukes, "Of Gods and Demons: Habermas and Practical Reason" in: John Thompson, David Held (eds.), *Habermas: Critical Debates*, The MIT Press, Cambridge Mass. 1982.
- Κων/νος Καβουλάκος, *Γιούργκεν Χάμπερμας*, εκδ. Πόλις, Αθήνα 1996.
- Γκόλφω Μαγγίνη, *Για μια ερμηνευτική του τεχνικού κόσμου. Από τον Χαϊντεγκερ στη σύγχρονη τεχνοεπιστήμη*, Αθήνα: εκδ. Πατάκη 2010.
- Herbert Marcuse, *Ο μονοδιάστατος άνθρωπος*, μτφρ. Μπ. Λυκούδης, Αθήνα: Παπαζήση 1971..
- Ευθύμης Παπαδημητρίου, «Η κριτική του Habermas στην επιστήμη και την τεχνική ως νομιμοποιητικά θεμέλια της ιδεολογίας της απόδοσης*», Θεωρία και κοινωνία* 3 (1990).

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Θεωρία και κοινωνία.*
- *Αξιολογικά.*
- *Δευκαλίων.*
- *Inquiry.*
- *Telos.*
- *Philosophy and Social Criticism.*
- *Thesis Eleven.*

«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ811**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΕΝΤΑΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να κατανοήσουν βασικές έννοιες της πλατωνικής σκέψης (αθανασία ψυχής, θεωρία Ιδεών, θεός δημιουργός) σε αντίστιξη με τις θεωρίες των φυσικών φιλοσόφων και των σοφιστών,
- να συλλάβουν τη βαθιά ενότητα της πλατωνικής οντολογίας, ψυχολογίας, γνωσιοθεωρίας, ηθικής και θεολογίας μέσα από τη συστηματική ανάγνωση ενός φιλοσοφικού έργου,
- να κατανοήσουν διάφορα επιχειρήματα υπέρ και κατά της ύπαρξης του θεού και να τα διασυνδέσουν με κομβικά ερωτήματα (το πρόβλημα του κακού, η φύση του θείου, η δημιουργία του κόσμου, η εμφάνιση της ζωής, η σχέση ύλης και ψυχής) που απασχόλησαν διαχρονικά τους φιλοσόφους, τους επιστήμονες και τους θελόγους,
- να εξοικειωθούν με έννοιες της φιλοσοφίας της θρησκείας όπως θεϊσμός, αγνωστικισμός, αθεϊσμός, δημιουργισμός και επιχείρημα εκ του σχεδίου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες σε θεμελιώδη ζητήματα της πλατωνικής σκέψης μέσα από τη συστηματική ανάγνωση του Δέκατου Βιβλίου των *Νόμων* στο οποίο ο Πλάτων επιτίθεται κατά των άθεων της εποχής του, κυρίως των φυσικών φιλοσόφων και των σοφιστών, εκθέτοντας παράλληλα τις βασικές αρχές της θεολογίας του. Θα αναλυθούν οι απαντήσεις που δόθηκαν στα παρακάτω ερωτήματα. Πώς οι νόμοι μπορούν να αποτρέψουν τη διάχυση των αθεϊστικών θεωριών; Είναι δυνατόν να θεωρηθούν οι ανθρώπινοι νόμοι και οι τέχνες ανώτεροι από τη φύση; Η ουράνια αρμονία είναι προϊόν έλλογης δημιουργίας ή

απλώς οφείλεται σε τυχαία γεγονότα; Ποιες είναι οι ιδιότητες της κοσμικής ψυχής και τι σχέση έχει με τον αισθητό κόσμο; Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του θεού και σε τι βαθμό παρεμβαίνει στις κοσμικές και ανθρώπινες υποθέσεις; Πώς μπορούμε να εξηγήσουμε την παρουσία του κακού στον κόσμο; Εξετάζοντας κριτικά τις θέσεις που διατυπώνει ο Πλάτων μπορούμε να ανασυνθέσουμε ένα συνεκτικό σύστημα που υπερασπίζεται την ύπαρξη και τη αγαθότητα του θεού και εμπνέει μεταγενέστερους στοχαστές όπως οι Στωϊκοί, ο Γαληνός, ο Θωμάς Ακινάτης και Πέιλι να διατυπώσουν τελεολογικά επιχειρήματα.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

Σεμ. 1. Εισαγωγή: η θέση των *Νόμων* στην πλατωνική σκέψη και η σχέση της με την *Πολιτεία* και τον *Τίμαιο*.

Σεμ. 2. 884a-885e: οι τρεις μορφές ασέβειας.

Σεμ. 3. 886a-888d: οι αθεϊστικές θεωρίες.

Σεμ. 4. 888e-890b: η σωστή ιεράρχηση φύσεως, νόμου και τέχνης.

Σεμ. 5. 890c-891e: ο ρόλος της πειθούς.

Σεμ. 6. 892a-894d: οι κινητικές ιδιότητες της ψυχής.

Σεμ. 7. 894e-896e: η ανωτερότητα της ψυχής και η σχέση της με το σώμα Ι.

Σεμ. 8. 897a-898d: η ανωτερότητα της ψυχής και η σχέση της με το σώμα ΙΙ.

Σεμ. 9. 898d-900d: η κίνηση των άστρων.

Σεμ. 10. 900e-904c: η θεία πρόνοια.

Σεμ. 11. 904e-907d: οι θεοί ως φύλακες.

Σεμ. 12. 907d-910d: η τιμωρία των ασεβών.

Σεμ. 13. Ανασκόπηση: η διάχυση των πλατωνικών ιδεών σε μεταγενέστερους στοχαστές.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (πλατφόρμα e-course, powerpoint, ηλεκτρονικές πηγές) και στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.*	***Δραστηριότητα*** | ***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Συγγραφή εργασίας και παρουσίαση (προαιρετικά)	35
	Αυτοτελής μελέτη	**31 (66** για όσους δεν αναλάβουν εργασία)
	Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	**<u>Γραπτή τελική εξέταση</u>** • Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα σε μορφή δοκιμίου ή να σχολιάσουν κάποιο αρχαίο κείμενο σε μετάφραση με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. • Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια και η κριτική ικανότητα με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Επίσης αξιολογείται η ορθή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των λέξεων).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Bobonich, C. 2010. (επιμ.), *Plato's* Laws*: A Critical Guide*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Burkert, W. 1993. *Αρχαία ελληνική θρησκεία* (μτφ. Ν. Π. Μπεζαντάκος). Αθήνα: Καρδαμίτσα.
- Cleary, J. 2013. «The Role of Theology in Plato's *Laws*», στο J. M. Dillon et al. (επιμ.), *Studies on Plato, Aristotle and Proclus. The Collected Essays on Ancient Philosophy of John Cleary*: 233-250. Leiden: Brill.
- Guthrie, W. K. C. 2003. *Οι σοφιστές* (μτφ. Δ. Τσεκουράκης). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Κάλφας, Β. 2014. *Πλάτων*: Τίμαιος. Αθήνα: Εστία.
- Kirk, G. S., Raven, J. E. και Schofield, M. 2006. *Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι* (μτφρ. Δ. Κούρτοβικ). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Kouloumentas, S. 2018. «Prodicus on the Rise of Civilization: Religion, Agriculture, and Culture Heroes», *Philosophie antique* 18: 127-152.

- Laks, A. 2000. «The *Laws*», στο C. Rowe και M. Schofield (επιμ.), *The Cambridge History of Greek and Roman Political Thought*: 258-292. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mayhew, R. 2008. *Plato:* Laws 10. *Translated with a Commentary*. Oxford: Oxford University Press.
- Menn, S. 2015. *Ο Πλάτων για τον θεό ως νου* (μτφρ. Π. Γκολίτσης). Κρήτη: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Morrow, G. R. 1960. *Plato's Cretan City: A Historical Interpretation of the* Laws. Princeton: Princeton University Press.
- Μοσκόβης, Β. 1988. *Πλάτωνος* Νόμοι, τόμ. 1: I-VII, τόμ. 2: VIII-XII & Επινομίς. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη. [Αρχαίο κείμενο και μετάφραση του έργου στα Νέα Ελληνικά]
- Νικολούδης, Η. Π. 2008-2011. *Πλάτων,* Νόμοι. *Εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια* τόμ. 1: Α, τόμ. 2: Β-Δ, τόμ. 3: Ε-ΣΤ. Αθήνα: Ζαχαρόπουλος. [Εισαγωγή, αρχαίο κείμενο, μετάφραση του έργου στα Νέα Ελληνικά, ερμηνευτικά σχόλια. Η ανέκδοτη μετάφραση των Βιβλίων Ζ-ΙΒ είναι διαθέσιμη από το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού: http://repository.edulll.gr/1807]
- Saunders, T. J. 1970. *Plato: The* Laws. London: Penguin.
- Sedley, D. N. 2013. «The Atheist Underground», στο V. Harte και M. Lane (επιμ.), *Politeia in Greek and Roman Philosophy*: 329-348. Cambridge: Cambridge University Press.
- Stalley, R. F. 1983. *An Introduction to Plato's* Laws. London: Blackwell.
- Σκουτερόπουλος, Ν. Μ. 1991. *Η αρχαία σοφιστική: τα σωζόμενα αποσπάσματα*. Αθήνα: Γνώση.
- Taylor, A. E. 1992. *Πλάτων: Ο άνθρωπος και το έργο του* (μτφ. Ι. Αρζόγλου). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Whitmarsh, T. 2015. *Battling the Gods: Atheism in the Ancient World*. London: Penguin.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Δευκαλίων.*
- *Νεύσις.*
- *Φιλοσοφία.*
- *Δωδώνη ΙΙΙ.*
- *Phronesis.*
- *Oxford Studies in Ancient Philosophy.*
- *Apeiron.*
- *Elenchos.*
- *Ancient Philosophy.*
- *Philosophie antique.*

«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ812**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΝΤΗΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΡΑΞΗΣ		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων*	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Το μάθημα διερευνά τη σχέση φιλοσοφίας και ψυχανάλυσης στο διεπιστημονικό πρόταγμα της Κριτικής Θεωρίας των φιλοσόφων Max Horkheimer, Theodor W. Adorno, Herbert Marcuse, όπως και του ψυχαναλυτή Erich Fromm από τη δεκαετία του 1930 ως τη δεκαετία του 1970. Βάση για την ανάπτυξη του μαθήματος είναι το δοκίμιο του Marcuse «Πέραν της αρχής της πραγματικότητας» αλλά και το έργο του *Ψυχανάλυση και πολιτική*. Στο μάθημα αναλύεται κριτικά η διαδικασία συγκρότησης του διεπιστημονικού προτάγματος της Κριτικής Θεωρίας και, ειδικά, η πρόσληψη και η ένταξη της φροϋδικής μεταψυχολογίας σ' αυτό. Το έργο του Sigmund Freud *Δυσφορία μέσα στον πολιτισμό* (1930) είχε μεγάλη απήχηση στη φιλοσοφία μέσω της πρόθεσής του να δώσει απαντήσεις με την εννοιολογία του σε κοινωνικά ερωτήματα. Ο ψυχαναλυτής Fromm εισάγει την ψυχανάλυση στην Κριτική Θεωρία στην προσπάθειά του να μπολιάσει την κοινωνική θεωρία και την

ψυχανάλυση. Αρχικά κατανοεί την ψυχανάλυση ως κοινωνική ψυχολογία, ο ρόλος της είναι βοηθητικός στη διεξαγωγή των εμπειρικών κοινωνικών ερευνών, ενώ αργότερα την αναθεωρεί ριζικά εγκαταλείποντας τον σκληρό της πυρήνα, τη θεωρία των ορμών. Αντιθέτως, οι Horkheimer και Adorno κατανοούν την ψυχανάλυση ως μια θεωρία του ατόμου, όχι για να διαγνωσθεί μόνο ο κοινωνικός καταναγκασμός στα μύχια της ψυχής του ατόμου, αλλά και πως οι κοινωνικοψυχολογικοί μηχανισμοί αποσπούν την προσοχή του ατόμου από τη βία της κοινωνίας. Γι' αυτό εντάσσουν τις ψυχαναλυτικές έννοιες μετά από μια αλλαγή λειτουργίας στη φιλοσοφική κριτική τους. Ο Marcuse διαλέγεται με τον ύστερο Freud και την έννοια της ορμής του θανάτου δίνοντας την προτεραιότητα στον έρωτα, στον οποίο οφείλει να υποταγεί. Μέσω της κριτικής του ψυχαναλυτή Jean Laplanche στον Marcuse αναδεικνύονται τα όρια της διαμεσολάβησης ψυχανάλυσης και κοινωνικής θεωρίας.

Σε επιστημολογικό επίπεδο θα αναδειχθεί η ιδιαιτερότητα της ψυχανάλυσης και των εννοιών της, όπου οι ύστερες δεν αναιρούν τις προγενέστερες, αλλά συντάσσονται παρατακτικά μ' αυτές. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται οι συμμετέχοντες να κατανοήσουν τη συγκρότηση διεπιστημονικών προταγμάτων που βασίζονται στον αμοιβαίο σεβασμό και την αμοιβαία συνεργασία διακριτών επιστημών. Ειδικότερα στη γνωσιοθεωρία της Κριτικής Θεωρίας, στην οποία η ψυχανάλυση ως μεταψυχολογία αποτελεί αναπόσπαστο συστατικό στοιχείο της, επιβεβαιώνεται ο σημαντικός ρόλος των επιστημών και της εννοιολογίας τους στη φιλοσοφική κριτική.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

Οι ικανότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι η αυτόνομη και ομαδική εργασία, η εργασία σε διεπιστημονικό πλαίσιο, ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα, η άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής και η ανάλυση και επίλυση επίκαιρων προβλημάτων της εποχής μας. Στο φροντιστήριο θα αναλυθούν εκτενώς κείμενα των Freud, Fromm, Marcuse, Horkheimer, Th. W. Adorno και του J. Laplanche.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Για τη σχέση Φιλοσοφίας και Ψυχανάλυσης.
- «Η δυσφορία μέσα στον πολιτισμό» του Sigmund Freud.
- Η κλασική Κριτική Θεωρία και η ψυχανάλυση.
  - ✓ Ο ρόλος του Erich Fromm στο *Ινστιτούτο Κοινωνικής Έρευνας της Φραγκφούρτης* και η ψυχαναλυτική κριτική του.
  - ✓ Η στάση των Theodor W. Adorno, Max Horkheimer και Leo Löwenthal έναντι της ψυχανάλυσης και η κριτική τους στον Erich Fromm.

- ✓ Ο Herbert Marcuse στο *Ινστιτούτο Κοινωνικής Έρευνας της Φραγκφούρτης* και η στάση του έναντι της ψυχανάλυσης.
- «Έρως και πολιτισμός» του Herbert Marcuse.
- «Πέραν της αρχής της πραγματικότητας» του Herbert Marcuse.
- Η αντιπαράθεση του Herbert Marcuse με τον Erich Fromm.
- Η κριτική του Jean Laplanche στον Herbert Marcuse.
- Τελικός απολογισμός: Η σχέση φιλοσοφίας και ψυχανάλυσης σήμερα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές και στη συγγραφή εργασιών.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS*	

Δραστηριότητα	*Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου*
Διαλέξεις	39
Φροντιστήριο	10
Μελέτη βιβλιογραφίας	20
Παρουσίαση εργασίας	10
Συγγραφή εργασίας	10
Αυτοτελής Μελέτη	36
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• Γλώσσα αξιολόγησης η Ελληνική. • Μέθοδοι αξιολόγησης, Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, ανάλυση, σχολιασμός κειμένων και επίλυση προβλημάτων στο Φροντιστήριο, πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία (γερμανική, αγγλική, γαλλική). • Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου, επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας.

	Τα κριτήρια της αξιολόγησης: • Παρακολούθηση/συμμετοχή: 20% • Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, εργασία στο φροντιστήριο: 20% • Γραπτή εξέταση: 60%

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Adorno, Theodor W. (1990), *Minima Moralia,* ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια.
- Adorno, Theodor W. (1952/1990), «Die revidierte Psychoanalyse». Στο: *Gesammelte Schriften*, Rolf Tiedemann (επιμ.), τόμ. 8: *Soziologische Schriften 1.* Frankfurt am Main: Suhrkamp, 20-41.
- Adorno, Theodor W. (1955/1990), «Zum Verhältnis von Soziologie und Psychologie». Στο: *Gesammelte Schriften*, Rolf Tiedemann (επιμ.), τόμ. 8: *Soziologische Schriften 1.* Frankfurt am Main: Suhrkamp, 42-85.
- Adorno, Theodor W. (1966/1990), «Postscriptum». Στο: *Gesammelte Schriften*, Rolf Tiedemann (επιμ.), τόμ. 8: *Soziologische Schriften 1.* Frankfurt am Main: Suhrkamp, 86-92.
- Fenichel, Otto (2001), *Probleme der psychoanalytischen Technik*, Gießen: Psychosozial-Verlag.
- Freud, Sigmund (1991), *Τρεις μελέτες για τη θεωρία της σεξουαλικότητας*, ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (1911b/1989), «Formulierungen über die zwei Prinzipien des psychischen Geschehens». Στο: *Studienausgabe*, Alexander Mitscherlich κ.ά. (επιμ.), τόμ. III: *Psychologie des Unbewußten.* Frankfurt am Main: SFischer, 13, 17-24.
- Freud, Sigmund (1974), «Για τη γενικότερη ταπείνωση της σεξουαλικής ζωής», ελλ. μτφρ. Γ. Βαμβαλής Στο: Σίγκμουντ Φρόυντ, *Ψυχολογία της ερωτικής ζωής,* Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος, 19-37.
- Freud, Sigmund (2005), *Μεταψυχολογικά κείμενα του 1915*, ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (1996), *Εισαγωγή στην ψυχανάλυση*, ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (2001), *Πέραν της αρχής της ηδονής*, ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (2008), *Το Εγώ και το Αυτό*, ελλ. μτφρ. Δανάη Παναγιωτοπούλου, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον.
- Freud, Sigmund (1994), *Ο πολιτισμός πηγή δυστυχίας (Η δυσφορία μέσα στον πολιτισμό)*, ελλ. μτφρ. Γιώργος Βαμβαλής, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (1977), *Νέα σειρά των παραδόσεων για την εισαγωγή στην ψυχανάλυση,* ελλ. μτφρ. Κλαίρη Τρικεριώτη, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (2008), *Περατή και μη περατή ανάλυση*, ελλ. μτφρ. Γιώργος Σαγκριώτης, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον.

- Freud, Sigmund (2017), *Μια σύνοψη της ψυχανάλυσης*, ελλ. μτφρ. Δανάη Παναγιωτοπούλου, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον.
- Fromm, Erich (1975), *Αναλυτική κοινωνιοψυχολογία*, ελλ. μτφρ. Γιώργος Βαμβαλής, Αθήνα: Επίκουρος.
- Fromm, Erich (1935/1980), «Die gesellschaftliche Bedingtheit der psychoanalytischen Therapie», Στο: *Zeitschrift für Sozialforschung* IV. München: Dt. Taschenbuch Verl., 365-397.
- Fromm, Erich (1996), «Μελέτη από τη σκοπιά της κοινωνικής ψυχολογίας», ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου. Στο: Max Horkheimer/Erich Fromm/Herbert Marcuse, *Αυθεντία και οικογένεια. Θεωρητικά σχεδιάσματα.* Αθήνα: Νήσος, 121-198.
- Fromm, Erich (1937/1999), «Die Determiniertheit der psychischen Struktur durch die Gesellschaft. Zur Methode und Aufgabe einer Analytischen Sozialpsychologie». Στο: *Gesamtausgabe*, Reiner Funk (επιμ.), τόμ. XI: *Politische Psychoanalyse.* Stuttgart: Dt. Verlags-Anstalt, 127-187.
- Fromm, Erich (2006), *Ο άνθρωπος για τον εαυτό του. Έρευνα στην ψυχολογία της ηθικής*, ελλ. μτφρ. Δ. Θεοδωρακάτος, Αθήνα: εκδόσεις Μπουκουμάνη.
- Fromm, Erich (1955b/1999), «Die Auswirkungen eines triebtheoretischen “Radikalismus” auf den Menschen. Eine Antwort auf Herbert Marcuse» (The Human Implications of Instinctivistic “Radicalism”. A Reply to Herbert Marcuse). Στο: Erich Fromm, *Gesamtausgab*e, Reiner Funk (επιμ.), τόμ. VIII: *Psychoanalyse*. Stuttgart: Dt. Verlags-Anstalt, 113-120.
- Fromm, Erich (1956b/1999), «Eine Erwiderung auf Herbert Marcuse» (A Counter-Rebuttal). Στο: *Gesamtausgab*e, Reiner Funk (επιμ.), τόμ. VIII: *Psychoanalyse.* Stuttgart: Dt. Verlags-Anstalt, 121-122.
- Fromm, Erich (1969/1999), «Der angebliche Radikalismus von Herbert Marcuse» (Infantilization and Dispair Maskerading as Radicalism). Στο: *Gesamtausgab*e, Reiner Funk (επιμ.), τόμ. XII: *Psychoanalyse und Kunst des Lebens* (Schriften aus dem Nachlaß). Stuttgart: Dt. Verlags-Anstalt, 97-111.
- Horkheimer, Max (1996), «Ιστορία και ψυχολογία», ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου. Στο: Γεράσιμος Κουζέλης/Κοσμάς Ψυχοπαίδης (επιμ.), *Επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών. Κείμενα.* Αθήνα: Νήσος, 191-213.
- Laplanche, Jean (1993), *Σημειώσεις για τον Marcuse και την ψυχανάλυση*, ελλ. μτφρ. Αγγελική Χριστοδουλίδη-Μαζαράκη, Αθήνα: Εξάντας.
- Laplanche, Jean (2011), *Neue Grundlagen für die Psychoanalyse*, Gießen: Psychosozial-Verlag.
- Laplanche, Jean (2017), *Sexual*, Gießen: Psychosozial-Verlag.
- Marcuse, Herbert (1981), *Έρως και πολιτισμός*, ελλ. μτφρ. Ιορδάνης Αρτζόγλου, Αθήνα: εκδόσεις Κάλβος.
- Marcuse, Herbert (1955/2002), «Erwiderung an Erich Fromm». Στο: *Nachgelassene Schriften*, Peter-Erwin Jansen (επιμ.), τόμ. 3: *Philosophie und Psychoanalyse.* Springe: zu Klampen, 171, 173-180.
- Marcuse, Herbert (2017), *Πέραν της αρχής της πραγματικότητας. Πέντε δοκίμια*, ελλ. μτφρ. Κωνσταντίνος Ράντης, τόμ. 1, Τρίκαλα: εκδόσεις Επέκεινα.

- Marcuse, Herbert (2019), *Πέραν της αρχής της πραγματικότητας. Πέντε δοκίμια*, τόμ. 2: apparatus criticus, Κωνσταντίνος Ράντης, Τρίκαλα: εκδόσεις Επέκεινα.
- Ράντης, Κωνσταντίνος (2006), *Ψυχανάλυση και «Διαλεκτική του διαφωτισμού».* Αθήνα: εκδόσεις Ύψιλον.
- Schmid Noerr, Gunzelin (2007), «Zwischen Sozialpsychologie und Ethik – Erich Fromm und die "Frankfurter Schule"». Στο: Oliver Decker/Christoph Türcke (επιμ.), *Kritische Theorie – Psychoanalytische Praxis.* Gießen: Psychosozial-Verlag, 15-44.
- Whitebook, Joel (1996), «Sublimierung: ein Grenzbegriff». Στο: *Psyche,* τχ. 50 (9/10), 850-880.

«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ813**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΛΑΤΖΗΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΝΑΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi .gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να έχουν μια εποπτική εικόνα των βασικών θεωριών των σημαντικότερων φιλοσοφικών τάσεων περί ιστορίας του 19ου και 20ου εντάσσοντας πρόσωπα, φιλοσοφικά προβλήματα, θέσεις και επιχειρήματα στο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο,
- να κατανοούν τους βασικούς λόγους εξαιτίας των οποίων τέθηκαν με ένταση συγκεκριμένα προβλήματα στα πεδία της ιστορίας, του πολιτισμού, της πολιτικής και της γνώσης καθώς και τις βασικές έννοιες που δημιούργησαν οι φιλόσοφοι και τις λεπτές διακρίσεις που έκαναν για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα του ιστορικισμού και του ιστορικού σχετικισμού,
- να διακρίνουν τις βασικές διαφορές μεταξύ των θιασωτών του ιστορικισμού, του εγελιανισμού και της ερμηνευτικής φιλοσοφικής παράδοσης καθώς και να κατανοούν τις διαφορετικές θεωρητικές και πρακτικές συνέπειες που έχουν οι διάφορες φιλοσοφικές θεωρίες περί ιστορίας,
- να κατανοήσουν την κεντρική σημασία της διένεξης του ιστορικισμού αναφορικά τόσο με την ρομαντική όσο και με τη σύγχρονη περίοδο,
- να κατανοήσουν καλύτερα τις ριζοσπαστικές και ρηξικέλευθες αξιώσεις του κινήματος του ιστορικισμού για εκείνη την περίοδο,
- να αποκτήσουν συνείδηση του γεγονότος ότι, παρά το μεγάλο βαθμό αφαίρεσής τους, πολλές φιλοσοφικές ερμηνείες της ιστορίας και της ερμηνευτικής πράξης της ιστορίας έχουν τεράστιες κοινωνικοπολιτικές και θρησκευτικές επιπτώσεις,
- να εντρυφήσουν σε μια από τις πιο εντυπωσιακές φιλοσοφικές προσπάθειες του 19ου και του 20ου αιώνα να ξεπεραστούν οι εντάσσεις μεταξύ επιστημονονικότητας και ιστορικοπολυτισμικής ιδιαιτερότητας,
- θα αναστοχαστούν για το ρόλο και τη χρησιμότητα της ανάγκης τόσο για τη διαφύλαξη της πολιτισμικής ιδιαιτερότητας όσο και για την ανάγκη εύρεσης διαύλων με άλλους πολιτισμούς.

<u>Οι δεξιότητες</u> που θα έχουν αποκτήσει οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του

μαθήματος είναι οι εξής:

Θα μπορούν:

- να μελετούν, όσο γίνεται πιο προσεκτικά, κείμενα των φιλοσόφων σε έγκριτες μεταφράσεις, ει δυνατόν και στο πρωτότυπο (έστω για ορισμένους θεμελιώδεις όρους),
- να αξιοποιούν βασικά στοιχεία των σχολιασμένων έγκριτων μεταφράσεων (πίνακες ονομάτων και εννοιών, εννοιολογικά και μεταφραστικά σχόλια, γλωσσάρι, χρονολόγιο, βιβλιογραφία κ.λπ.) για την εμβάθυνση στη σκέψη των φιλοσόφων, όπως αυτή εκδιπλώνεται στα κείμενά τους,
- να μελετούν κριτικά κείμενα της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας για τις φιλοσοφικές θεωρίες της περιόδου,
- να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους από τη εγελιανή παράδοση και από την παράδοση της ερμηνευτικής,
- να αναγνωρίζουν την καινοτομία που εισάγει η σκέψη των φιλοσόφων της ιστορίας σε σχέση με τους προκατόχους τους, τόσο του Μεσαίωνα όσο και της αρχαιότητας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Αυτόνομη εργασία, καθώς και δυνατότητα σύνταξης ομαδικών εργασιών.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ασχολείται με το καθ' ομολογία σημαντικότερο πρόβλημα της φιλοσοφίας του 19ου αιώνα, το πρόβλημα του ιστορισμού και της έγκυρης ιστορικής γνώσης. Θα κινηθούμε με άξονα δυο έργα αναφοράς που αντιπροσωπεύουν και της δυο σημαντικότερες φιλοσοφικές παραδόσεις που ασχολούνται με το ζήτημα, τον εγελιανισμό και την ερμηνευτική. Τη σειρά διαλέξεων του Χέγκελ, *Ο Λόγος στην Ιστορία*, και τις διαλέξεις του Βίλχελμ Ντίλταϋ για τη γέννηση της ερμηνευτικής. Το δοκίμιο αυτό του μεγάλου Γερμανού

φιλοσόφου του 19ου και του 20ου αιώνα αποτελεί την κλασική παρουσίαση της ιστορίας της ερμηνευτικής σκέψης. Συνάμα δε υπήρξε και η αφετηρία για τη ραγδαία ανάπτυξη της ερμηνευτικής και τη διαμόρφωσή της σε ένα από τα χαρακτηριστικά και σημαντικά φιλοσοφικά ρεύματα του 20ού αιώνα. Το μάθημα θα επιχειρήσει να εκθέσει τους διαφορετικούς τρόπους του προβλήματος και να καταδείξει τους αντίστοιχες προτάσεις υπέρβασης του ιστορισμού.

Το πρώτο μέρος του μαθήματος θα προσφέρει μια γενική εισαγωγή στην φιλοσοφικοιστορική εμφάνιση του ιστορισμού και στους/στις σημαντικότερες εκπροσώπους του ιστορικισμού (Vico, Hamann, Herder) και στις φιλοσοφικές τους ενστάσεις σε μια προοδευτική κατανόηση της ιστορίας. Το δεύτερο μέρος ασχολείται με την προσπάθεια υπέρβαση του ιστορικισμού από τον G.W.F. Hegel. Αφού εξετάσουμε κρίσιμα χωρία από τις εγελιανές με τίτλο *Ο Λόγος στην Ιστορία* θα προχωρήσουμε στο τρίτο και καταληκτικό μέρος του μαθήματος το οποίο θα ασχοληθεί με την Ενώ ο εγελιανισμός προσπαθεί να υπερβεί το πρόβλημα του ιστορισμού ανακατασκευάζοντας την ιστορία ως μια ενιαία εξελικτική διαδικασία προόδου που προϋποθέτει την λογικότητα του ιστορικού γίγνεσθαι, η ερμηνευτική θα αντιπροτείνει μια κατανόηση των εποχών της ιστορικής περιοδολόγησης ως κειμένων, των οποίων, όμως η έγκυρη κατανόηση είναι δυνατή. Έτσι, το μάθημα θα εξετάσει πως ο Ντίλτάυ εισάγει στη μεθοδολογία της ιστορικής γνώσης στοιχεία όπως η "κατανόηση" η οποία αποτελεί συνδυασμό ατομικών, ψυχολογικών και κοινωνικοιστορικών παραμέτρων για την καλύτερη κατανόηση της εκάστοτε εποχής και των δρώντων της. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι ο Βίλχελμ Ντίλταϋ ήταν και ένας επιφανής μελετητής του Χέγκελ, πράγμα που σημαίνει ότι οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να εμβαθύνουν σε μια κομβικής σημασίας διαλογική ώσμωση μεταξύ δυο διαφορετικών φιλοσοφικών σχολών περί του ίδιου αντικειμένου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά)	25

(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	Αυτοτελής μελέτη	**41** (**66** για όσους δεν γράψουν και παρουσιάσουν εργασία)
	Σύνολο Μαθήματος	***125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν δύο τουλάχιστον θέματα, σε μορφή δοκιμίου, έκτασης τριών ως έξι σελίδων, με γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει από τις παραδόσεις και από τη μελέτη της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Έμφαση δίνεται στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση της επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζουν οι φιλόσοφοι τις θέσεις που υποστηρίζουν, αντιπαρατιθέμενοι στα επιχειρήματα αντιπάλων θεωριών. • Κριτήρια αξιολόγησης του γραπτού είναι η ορθότητα και η πληρότητα των απαντήσεων, η σαφήνεια, η ακρίβεια και η κριτική εγρήγορση με την οποία αντιμετωπίζονται τα υπό εξέταση ζητήματα. Αξιολογείται οπωσδήποτε η ορθότερη δυνατή χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, γραμματική, συντακτικό, τονισμός των των λέξεων κ.λπ.) • Οι φοιτητές καλούνται (κατ' επιλογή) να αναπτύξουν δυο τουλάχιστον θέματα στα πλαίσια προφορικής εξέτασης.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Isaiah Berlin, *Οι ρίζες του ρομαντισμού*, μτφρ. Γιάννης Παπαδημητρίου, Αθήνα: Scripta 2002.
- –, *Τρεις κριτικοί του Διαφωτισμού. Vico-Hamann-Herder*, μτφρ. Γιώργος Μερτίκας, Αθήνα: Κριτική 2002.
- Κωνσταντίνος Γεωργούλης, *Αι Σύγχρονοι φιλοσοφικαί κατευθύνσεις*, Αθήνα: Χριστιανική Ένωση Εκπαιδευτικών Λειτουργών 1954.
- –, *Φιλοσοφία της ιστορίας*. Αθήνα: Παπαδήμας [2]1993.
- Hans-Georg Gadamer, *Το πρόβλημα της ιστορικής συνείδησης*, μτφρ. Αντώνης Ζέρβας, Αθήνα: Ίνδικτος 2003.
- Μιχαήλ Φ. Δημητρακόπουλος, *Ο Hans-Georg Gadamer και το ερμηνευτικό φαινόμενο. Κριτικός διαφωτισμός ή ερμηνευτική ιστορικότης;*, Αθήνα: ιδιωτική έκδοση: 2001.

- Karl Löwith, *Το νόημα της ιστορίας. Η φιλοσοφία της ιστορίας από τις βιβλικές της απαρχές ως τους Μαρξ και Μπούρκχαρντ*, μτφρ. Μάριος Μαρκίδης, Αθήνα: Γνώση 1985.
- –, *Από τον Χέγκελ στον Νίτσε. Το επαναστατικό ρήγμα στη σκέψη του δέκατου ένατου αιώνα*, μτφρ. Γεωργία Αποστολοπούλου, Αθήνα: Γνώση 1987 (δύο τόμοι).
- Κώστα Παπαϊωάνου, *Χέγκελ*, μτφρ. Γιώργος Φαράκλας, Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις 1992.
- Karl Raimund Popper, *Η ένδεια του ιστορικισμού*, Αθήνα: Ευρασία 2005.
- Friedrich Schleiermacher, *Περί μετάφρασης, ερμηνείας και κριτικής*, μτφρ. Δημήρτης Υφαντής, Αθήνα: Ροές 2017.
- Leo Strauss, *Φυσικό Δίκαιο και Ιστορία*, μτφρ. Στέφανος Ροζάνης, Αθήνα: Γνώση 1988
- Γιώργος Φαράκλας, *Γνωσιοθεωρία και μέθοδος στον Έγελο*, Αθήνα: Εστία 2000.
- G.W.F. Hegel, *Ποιος σκέπτεται αφηρημένα; Ανθολόγιο κειμένων του G.W.F. Hegel*, πρόλογος-μετάφραση-επιμέλεια Δημήτρης Τζωρτζόπουλος, Αθήνα: Gutenberg 2011.
- –, *Η Φαινομενολογία του Νου*, μτφρ. Γιώργος Φαράκλας, Αθήνα: Εστία 2007.
- –,*Πρόλογοι και Εισαγωγές*, μτφρ. - ερμηνευτικά σχόλια Παναγιώτης Θανασάς, Π.Ε.Κ.: Ηράκλειο 2021, σσ. 408.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Journal of the History of Philosophy.*
- *Canadian Journal of Philosophy.*
- *European Journal of Philosophy.*
- *Archiv für Begriffsgeschichte.*
- *Αξιολογικά.*
- *Ουτοπία.*
- *Δωδώνη.*

«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ814**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΜΑΡΚΟΥΛΑΤΟΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	___
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi .gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα *Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.* *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
• Εξοικείωση με κομβικά ζητήματα κάθε κοινωνικής επιστημονικής προσέγγισης της κοινωνικής πραγματικότητας. • Τοποθέτηση της σκέψης του Bourdieu στο σύγχρονο διανοητικό τοπίο. • Κατοχή των κύριων εννοιολογικών παραμέτρων της μπουρντιανής σκέψης, καθώς και του τρόπου ενσωμάτωσής τους σε μια ολοκληρωμένη θεωρητική οπτική. • Σύνδεση των μπουρντιανών αναλυτικών εργαλείων με τον τρόπο αντίληψης πτυχών της καθημερινότητάς μας.
Γενικές Ικανότητες
Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο

Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

Οι φοιτητές μαθαίνουν να σκέφτονται διεξοδικά και κριτικά. Μαθαίνουν να προσεγγίζουν ένα πρωτότυπο φιλοσοφικό κείμενο με σεβασμό, μέριμνα, προσοχή στη λεπτομέρεια. Μαθαίνουν τι σημαίνει εις βάθος μελέτη, κατανόηση, κριτική αποτίμηση. Μαθαίνουν, με άλλα λόγια, έναν τρόπο αντίληψης της μελέτης, και ευρύτερα των σπουδών τους: μαθαίνουν τι σημαίνει αφοσίωση σ' ένα αντικείμενο μελέτης. Σε συνέργεια με τα παραπάνω, μαθαίνουν να συνθέτουν ένα κείμενο συνεκτικό, κάποτε δημιουργικό, και απαραιτήτως γλωσσικά ευπρόσωπο.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- PierreBourdieu: βιογραφικά στοιχεία και θεωρητικός προσανατολισμός.
- Οι φαινομενολογικές ρίζες της οπτικής του Bourdieu.
- Η αμφίθυμη σχέση του Bourdieu με τη φιλοσοφία, και η παράλληλη εμμονή του στη δυνατότητα μιας γενικής θεωρίας του κοινωνικού.
- Η απόπειρα υπέρβασης της διάκρισης υποκειμένου-αντικειμένου.
- Το βιωμένο σώμα ως habitus.
- Η πολιτικοποίηση του βιωμένου κόσμου: η κοινωνική πραγματικότητα ως πλέγμα δυναμικών πεδίων.
- Το κοινωνικά εύρυθμο σώμα ως πεδίο ανάδυσης της αξιακής φυσιογνωμίας μιας μορφής κοινωνικού βίου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS

Δραστηριότητα	***ΦόρτοςΕργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη	46
Συγγραφή εργασίας	40
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Η αξιολόγηση των φοιτητών τελείται, κατ' ουσίαν, καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου: από την παρουσία τους στις παραδόσεις, τις παρεμβάσεις τους, την εν γένει προδιάθεσή τους να «πάρουν το μάθημα στα σοβαρά».

Η αξιολόγησή τους στο τέλος του εξαμήνου έχει δύο σκέλη: (α) διεξοδική προφορική εξέταση, και (β) σεμιναριακή παρουσίαση και παράδοση γραπτής <u>*υποχρεωτικής*</u> εργασίας 10 (περίπου) σελίδων.

Προφορική εξέταση 50%

Γραπτή εργασία 50%

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Bourdieu, P. (2006) *Η αίσθηση της πρακτικής,* μτφρ. Θ. Παραδέλλης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Bourdieu, P. (1999) *Γλώσσα και συμβολική εξουσία,* μτφρ. Κ. Καψαμπέλη. Αθήνα: Καρδαμίτσας.
- Bourdieu, P. (2016) *Πασκαλιανοί διαλογισμοί,* μτφρ. Ε. Γιαννοπούλου. Αθήνα: Πατάκης.
- Bourdieu, P. (2000) *Πρακτικοί λόγοι,* μτφρ. Ρ. Τουτουντζή. Αθήνα: Πλέθρον.
- Μαρκουλάτος, Ι. (2007) Σώμα και Νόημα: δοκίμιο πολιτικής οντολογίας. Αθήνα: Παπαζήσης.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

«ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ818**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΟΡΕΣΤΗΣ ΠΑΛΕΡΜΟΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi .gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α*

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Κατανόηση της χρησιμότητα της διεπιστημονικότητας για τη συστηματική προσέγγιση φιλοσοφικών ζητημάτων

Κατανόηση της συνάφειας μεταξύ φιλοσοφίας και γνωσιακής επιστήμης

Κατανόηση και κριτική ανάλυση φιλοσοφικών θεμάτων σε σχέση με τη τεχνητή νοημοσύνη

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών και φιλοσοφικών ιδεών

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Κριτική ανάλυση

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα θα επικεντρωθεί στην ανάλυση φιλοσοφικών ζητημάτων σχετικά με τη τεχνητή νοημοσύνη.

Για παράδειγμα: Τι είναι η νοημοσύνη; Μπορούμε να την ορίσουμε; Πως μπορούμε να την αναγνωρίσουμε; Ποιες είναι οι υπάρχουσες αρχιτεκτονικές τεχνητής νοημοσύνης και πόσο υποσχόμενες είναι; Υπάρχουν χαρακτηριστικά της βιολογικής νοημοσύνης, τα οποία οι μηχανές δε θα μπορούσαν ποτέ να εκδηλώσουν; Αν υπήρχαν νοήμονες μηχανές, ποια θα έπρεπε να ήταν τα δικαιώματά τους; Μπορούμε να επιδιώξουμε τη τεχνητή νοημοσύνη με ασφάλεια;

Ενδεικτική λίστα θεμάτων που είναι πιθανό να καλυφθούν:

Τι είναι η νοημοσύνη;

Είναι δυνατή η τεχνητή νοημοσύνη;

Πως μπορούμε να διακρίνουμε τα νοήμονα συστήματα;

Αρχιτεκτονικές Τεχνητής Νοημοσύνης

Μηχανικά Δικαιώματα

Χρειάζεται να ανησυχούμε σχετικά με τη τεχνητή νοημοσύνη;

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 39 Μελέτη: 86 **Σύνολο Μαθήματος: 125**
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία,*	Προφορική εξέταση κατά την οποία οι/φοιτητές/τριες θα κληθούν να αναπτύξουν θέματα που έχουν διδαχθεί κατά τη διάρκεια των διαλέξεων. Εναλλακτικά: Γραπτή εργασία σε μορφή δοκιμίου 2000 λέξεων κατόπιν συνεννόησης (ως προς το θέμα) με τον διδάσκοντα.

Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Και στις δύο περιπτώσεις, η αξιολόγηση θα γίνει βάσει της γνώσης (πληρότητα των απαντήσεων), κατανόησης, σαφήνειας και της ικανότητας κριτικής ανάλυσης που θα επιδειχθεί.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Βοσνιάδου, Σ. (2004). Γνωσιακή Επιστήμη: Η Νέα Επιστήμη του Νου. Gutenberg.
- Πατηνιώτης, Μ. (2020). Εισαγωγή στις Ψηφιακές Σπουδές. Ροπή.
- Jaegwon Kim (1998). Η Φιλοσοφία του Νου. Μτφρ. Ελένη Μανωλακάκη. Εκδόσεις Liberal Books.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Νεύσις.*
- *Δευκαλίων.*
- *Mind.*
- *Phenomenology and the Cognitive Sciences.*
- *Minds and Machines.*
- *Cognitive Systems Research.*
- *Philosophical Psychology.*
- *Journal of Consciousness Studies.*
- *Review of Philosophy and Psychology.*
- *Philosophy and Phenomenological Research.*
- *Synthese.*
- *Erknenntnis.*

«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΦ819**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ** **(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΓΛΑΪΑ ΜΕΛΑ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή των φοιτητών στη σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία με επίκεντρο τη θεωρία της δικαιοσύνης του John Rawls. Κατά τον Rawls, η πολιτική φιλοσοφία διαδραματίζει τέσσερεις ρόλους: Ο πρώτος ρόλος είναι πρακτικός και συνίσταται στην ανεύρεση μιας βάσης εύλογης συμφωνίας, όταν οι πολιτικές διαιρέσεις απειλούν να οδηγήσουν σε βίαιες συγκρούσεις. Ο δεύτερος ρόλος είναι ρόλος προσανατολισμού των πολιτών εντός του κοινωνικού κόσμου που ζουν. Ο τρίτος ρόλος συνδέεται με την αντίληψη του Rawls για τη ρεαλιστική ουτοπία. Θεωρεί ότι η πολιτική φιλοσοφία θα πρέπει να περιγράφει εφικτές πολιτικές διαρρυθμίσεις ικανές να αποσπάσουν την υποστήριξη πραγματικών ανθρώπων. Ο τέταρτος και τελευταίος ρόλος της πολιτικής φιλοσοφίας είναι η συμφιλίωση: να κατευνάσει την απογοήτευση και τον θυμό κατά της κοινωνίας και της

ιστορίας δείχνοντας πως οι θεσμοί της είναι έλλογοι και πως αναπτύχθηκαν στον χρόνο για να λάβουν την παρούσα έλλογη μορφή τους.

Ο Rawls δομεί τη *δικαιοσύνη ως ακριβοδικία* με άξονα τις ιδέες των πολιτών ως ελεύθερων και ίσων και της κοινωνίας ως ακριβοδίκαιου συστήματος κοινωνικής συνεργασίας. Εισάγει την *πρωταρχική θέση* ως ένα νοητικό πείραμα, στο οποίο οι αντιπρόσωποι ελεύθερων και ίσων πολιτών θα επιλέξουν αρχές για την κοινωνική τους συμβίωση σε μια ακριβοδίκαιη μεταξύ τους σχέση. Ο Rawls περιγράφει την πρωταρχική θέση ως μια χρήσιμη επινόηση για την επίτευξη *αναστοχαστικής ισορροπίας*. Το *πέπλο της άγνοιας* αποκλείει την επιρροή αυθαίρετων παραγόντων στην απόφαση των συμβαλλόμενων μερών. Εφόσον τα μέρη τοποθετούνται ακριβοδίκαια, η συμφωνία, στην οποία καταλήγουν, θα είναι, επίσης, ακριβοδίκαιη για τους (πραγματικούς) πολίτες. Το επιχείρημα έχει δύο μέρη: Στο πρώτο μέρος, οι υποθετικοί συμβαλλόμενοι συμφωνούν σε αρχές δικαιοσύνης. Στο δεύτερο μέρος, ελέγχεται αν η κοινωνία που ρυθμίζεται από τις αρχές αυτές μπορεί να είναι σταθερή στον χρόνο.

Οι πολίτες είναι *ελεύθεροι* υπό την έννοια ότι μπορούν να εγείρουν νόμιμες αξιώσεις επί των κοινωνικών θεσμών και να αντιμετωπίζουν τη δημόσια ταυτότητά τους ως ανεξάρτητη από οποιοδήποτε περιεκτικό δόγμα. Οι πολίτες είναι *ίσοι* δυνάμει της ικανότητάς τους να συμμετέχουν στην κοινωνική συνεργασία καθ' όλη τη διάρκεια του βίου τους. Επιπροσθέτως, οι πολίτες διαθέτουν δύο *ηθικές δυνάμεις*: είναι (α) έλλογοι: έχουν την ικανότητα για ένα *αίσθημα δικαιοσύνης*, δηλαδή να δεσμεύονται από ακριβοδίκαιους όρους κοινωνικής συνεργασίας, ακόμη και εις βάρος των ιδίων συμφερόντων, υπό τον όρο της αμοιβαιότητας. (β) ορθολογικοί: έχουν την ικανότητα για μια *αντίληψη περί αγαθού*, δηλαδή την ικανότητα να επιδιώκουν και να αναθεωρούν την άποψή τους για ό,τι έχει αξία στην ανθρώπινη ζωή.

Στη *Θεωρία της Δικαιοσύνης*, ο Rawls διατυπώνει μια θεώρηση της καλής ζωής, του αγαθού ή ενάρετου προσώπου και του αγαθού της πολιτικής κοινότητας. Με βάση τις ιδέες αυτές, υποστηρίζει ότι η δικαιοσύνη είναι μια γνήσια αρετή και ότι η δίκαιη κοινωνία είναι μια καλή κοινωνία για όσους ζουν σε αυτή και, τέλος, ακολουθώντας τα ίχνη του Πλάτωνα, ότι το να είναι κανείς δίκαιος είναι κάτι καλό γι' αυτόν.

Μετά την «*πολιτική στροφή*», ο Rawls μάς λέει ότι η θεωρία της δικαιοσύνης θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από κάθε «*περιεκτική αντίληψη του αγαθού*». Σύμφωνα με τη *φιλελεύθερη αρχή της νομιμότητας*, η χρήση της δημόσιας πολιτικής δύναμης καταναγκασμού θα πρέπει να εκπληρώνει ένα κριτήριο αμοιβαιότητας. Η πολιτική ισχύς μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο κατά τρόπους που όλοι οι πολίτες μπορεί να αναμένεται ευλόγως να υιοθετήσουν. Αντιμέτωπος με το *δεδομένο του εύλογου πλουραλισμού*, ο Rawls προτείνει μια *πολιτική αντίληψη δικαιοσύνης*, η οποία, δηλαδή δεν συνάγεται από οποιοδήποτε συγκεκριμένο πολιτικό δόγμα και δεν συνιστά έναν συμβιβασμό με τις κοσμοαντιλήψεις που συμβαίνει να υπάρχουν στην κοινωνία. Η πολιτική αντίληψη είναι *αυτεξάρτητη*: το περιεχόμενό της τίθεται ανεξάρτητα από τα περιεκτικά δόγματα που υιοθετούν οι πολίτες.

Ο Rawls υποστηρίζει ότι κάθε πολίτης μπορεί να υποστηρίζει την πολιτική αντίληψη

δικαιοσύνης για διαφορετικούς λόγους, εσωτερικούς στο δικό του ιδιαίτερο περιεκτικό δόγμα και αντιμετωπίζει αυτή την *επάλληλη συναίνεση* ως την πλέον επιθυμητή μορφή σταθερότητας σε μια ελεύθερη κοινωνία. Η σταθερότητα μιας επάλληλης συναίνεσης είναι διαφορετική και καλύτερη από έναν *modus vivendi*, την ισορροπία δυνάμεων μεταξύ των πολιτών που ενστερνίζονται αντίπαλες κοσμοαντιλήψεις.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να θεματοποιούν τα βασικά γνωρίσματα της σύγχρονης φιλελεύθερης θεωρίας.
- Να αποκωδικοποιούν τα βασικά χαρακτηριστικά της θεωρίας του Rawls.
- Να κατανοούν τα κυριότερα σημεία της κριτικής στον φιλελευθερισμό.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

- Ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων και εννοιών.
- Συγκρότηση και διατύπωση φιλοσοφικών επιχειρημάτων.
- Βιβλιογραφική έρευνα στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και έρευνα με τη χρήση τεχνολογίας.
- Αυτόνομη εργασία.
- Προαγωγή ελεύθερης σκέψης.
- ΄Ασκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Σεβασμός στην αξία του ανθρώπινου προσώπου.
- Ευαισθητοποίηση σε ζητήματα κοινωνικής δικαιοσύνης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κλασικός και σύγχρονος φιλελευθερισμός

Ο εξισωτικός φιλελευθερισμός του 20ου αιώνα

Η Θεωρία της Δικαιοσύνης

Η κοινωνία ως ακριβοδίκαιο σύστημα κοινωνικής συνεργασίας

Η δικαιολόγηση των αρχών δικαιοσύνης

- Το συμβολαιικό επιχείρημα
- Το επιχείρημα της αναστοχαστικής ισορροπίας

Η καντιανή ερμηνεία της θεωρίας της δικαιοσύνης

Οι αρχές δικαιοσύνης:

- Η αρχή της ίσης μεγαλύτερης ελευθερίας
- Η αρχή της διαφοράς

➢ Η αρχή της ακριβοδίκαιης ισότητας ευκαιριών Καντιανή ερμηνεία και αριστοτελική αρχή Η σύνδεση του ορθού με το αγαθό Η πολιτική στροφή Κοσμοθεωρητικός πλουραλισμός και πολιτική συναίνεση Από τον περιεκτικό στον πολιτικό φιλελευθερισμό Εύλογο vs. ορθολογικό Το ιδεώδες της κοσμοθεωρητικής ανεκτικότητας Επάλληλη συναίνεση και *modus vivendi* Το αγαθό της πολιτικής κοινωνίας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη	46
Συγγραφή εργασίας	40
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία,*	• Συμμετοχή στο μάθημα: 20%

Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• Σεμιναριακή παρουσίαση και παράδοση γραπτής υποχρεωτικής εργασίας (2.500 περίπου λέξεις): 30% • Προφορική ή γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου 50%

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Daniels, N. (ed.), 1989. *Reading Rawls. Critical Studies on Rawls' A Theory of Justice.* Stanford California: Stanford University Press.
- Freeman. S. (ed.), 2003). *The Cambridge Companion to Rawls*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Μελά, Λ., 2007. *John Rawls. Η προβληματική του συμβολαίου*. Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.
- Μελά, Λ. (επιμ.), 2018. *Δοκίμια σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας. Δικαιοσύνη, ελευθερία, αρετή*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Μιχαλάκης, Α., 2013. *Το δίκαιο και το αγαθό. Δοκίμιο για τη θεωρία της δικαιοσύνης του John Rawls*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Nagel, T., 2011. *Ισότητα και μεροληψία*. Μτφρ. Κ. Κουκουζέλης & Π. Φλέσσας. Αθήνα: Εκκρεμές.
- Παπαγεωργίου, Κ, 1994. *Η πολιτική δυνατότητα της δικαιοσύνης. Συμβόλαιο και συναίνεση στον John Rawls.* Αθήνα: Νήσος.
- Rawls, J., 2001. *Θεωρία της Δικαιοσύνης*. Μτφρ. Φ. Βασιλόγιαννης, Β. Βουτσάκης, Φ. Παιονίδης, Ν. Στυλιανίδης, Α. Τάκης. Αθήνα: Πόλις.
- Rawls, J., 2004. *Πολιτικός Φιλελευθερισμός*. Μτφρ. Σ. Μαρκέττος. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Richarsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *The Development and Main Outlines of Rawls's Theory of Justice* (The Philosophy of Rawls, 1). New York: Garland Publishing Inc.
- Richarsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *The Two Principles and Their Justification* (The Philosophy of Rawls, 2). New York: Garland Publishing Inc.
- Richarsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *Opponents and implications of A Theory of Justice* (The Philosophy of Rawls, 3). New York: Garland Publishing Inc.
- Richarsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *Moral Psychology and Community* (The Philosophy of Rawls, 4). New York, Garland Publishing Inc., 1999.
- Richarsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *Reasonable Pluralism* (The Philosophy of Rawls, 5). New York, Garland Publishing Inc., 1999.
- Shapiro, S., 2013. *Legality*. Harvard Mass.: Harvard University Press.
- Σταμάτης, Κ., 2011. *Κριτική θεωρία δικαιοσύνης. Θεμελίωση αρχών*. Αθήνα: Σαββάλας.

«ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΙΙ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΠ801**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΙΙ** **ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΑΘΗΝΑ ΝΕΓΡΗ, ΜΕΛΟΣ Ε.ΔΙ.Π.** **ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ** **ΤΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΓΚΟΥ**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Οι Μαθησιακοί Στόχοι του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι:

- Να διακρίνουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες τις αντιπαρατιθέμενες θέσεις γύρω από το γλωσσικό ζήτημα, όπως αυτό εκδιπλώθηκε κατά τη διάρκεια κυρίως του μεσοπολέμου.
- Να γνωρίσουν τις σημαντικότερες εκπαιδευτικές και κοινωνικές διαμάχες που αναπτύχθηκαν με επίκεντρο τη γλώσσα από τα τέλη του 19ου αιώνα ως τη Μεταπολίτευση.
- Να γνωρίσουν τις πιο σημαντικές διαστάσεις του κινήματος που ονομάστηκε Εκπαιδευτικός Δημοτικισμός (πρόσωπα, οργανώσεις, έντυπα, δράσεις).
- Να κατανοήσουν τις αιτίες (εθνικές, οικονομικές και πολιτικές) για τις οποίες το γλωσσικό ζήτημα αναδύθηκε ως κρίσιμο κοινωνικό ζήτημα στα τέλη του 19ου αιώνα και τους λόγους για τους οποίους το κίνημα του Εκπαιδευτικού Δημοτικισμού αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια κυρίως του μεσοπολέμου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Ανάπτυξη ιστορικής συνείδησης.
- Εντοπισμός, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων.
- Ένθεση των σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων στο ιστορικό τους πλαίσιο.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι το γλωσσικό ζήτημα και το κίνημα του Εκπαιδευτικού Δημοτικισμού. Η αφήγηση ξεκινά από το 1888, όταν ο Γιάννης Ψυχάρης εξέδωσε το βιβλίο «Το ταξίδι μου», το οποίο λειτούργησε ως μανιφέστο του Δημοτικισμού, και καταλήγει στο 1976, όταν νομοθετείται η δημοτική γλώσσα ως γλώσσα της εκπαίδευσης. Η έμφαση, ωστόσο, δίνεται στην περίοδο ανάμεσα στο 1908 και το 1940, όταν συγκροτείται το κίνημα του Εκπαιδευτικού Δημοτικισμού και ξεσπούν οι έντονες διαμάχες γύρω από τις αλλεπάλληλες προσπάθειες για μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που θα συντόνιζε το σχολείο με τις ουσιώδεις αλλαγές που συντελούνταν τότε στην ελληνική κοινωνία – αλλαγές εθνικού, κοινωνικού και πολιτικού χαρακτήρα. Στο φακό της ανάλυσης τίθενται κυρίως τα λεγόμενα «Αθεϊκά του Βόλου» (1908-1911), τα αναγνωστικά βιβλία της τριετίας 1917-20, τα «Μαρασλειακά» (1924-26) και η σχέση του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου με τη δημοτική γλώσσα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (POWER POINT), στην επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 39 Αυτοτελής μελέτη: 66 Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας: 20 **Σύνολο Μαθήματος: *125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	**α) <u>Μέσω γραπτής τελικής εξέτασης (100%).</u>** • Οι φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν ένα θέμα σε μορφή δοκιμίου έκτασης 3 περίπου σελίδων, με υλικά (πληροφορίες και επιχειρήματα) που θα αντλήσουν από τις παραδόσεις και την προτεινόμενη βιβλιογραφία. • Κριτήρια αξιολόγησης του δοκιμίου είναι η ορθότητα των πληροφοριών που παρατίθενται και η πειστικότητα των εξηγήσεων που προτείνονται, καθώς επίσης η λογική αλληλουχία και εσωτερική συνοχή του κειμένου. • Κατά τη διάρκεια της εξέτασης επιτρέπεται η χρήση βιβλίων και σημειώσεων, αλλά όχι η χρήση ηλεκτρονικών συσκευών (τηλέφωνα, ταμπλέτες, υπολογιστές). ή **β) <u>Μέσω συγγραφής & δημόσιας παρουσίασης βιβλιογραφικής ή ερευνητικής εργασίας (100%).</u>** Η δυνατότητα εκπόνησης εργασίας θα εξαρτάται από τον αριθμό των δηλώσεων.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

ΒΑΣΙΚΗ:

- Peter Mackridge, *Γλώσσα και εθνική ταυτότητα στην Ελλάδα, 1766-1976*, Σ. ΠΑΤΑΚΗΣ Α.Ε.Ε.Δ.Ε., Αθήνα 2013.
- Χάρης Αθανασιάδης, *Δάσκαλοι και Εκπαιδευτικός Δημοτικισμός*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2001.
- Αλέξης Δημαράς, *Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2013.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ:

- Αλέξης Δημαράς, *Το Αλφαβητάρι με τον Ήλιο*, Αθήνα, Ερμής, 1972.
- Αλέξης Δημαράς, *Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε*, τόμ. Α΄, Ερμής, Αθήνα 1974.
- Χαράλαμπος Νούτσος, *Ιστορία της εκπαίδευσης και ιδεολογία*, Ο Πολίτης, Αθήνα 1990.
- Χαράλαμπος Νούτσος, *Ο δρόμος της καμήλας και το σχολείο*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2003.
- Αλέξης Δημαράς, *Μίλτος Κουντουράς: Κλείστε τα σχολειά*, Γνώση, Αθήνα 1985.
- Άννα Φραγκουδάκη, *Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και φιλελεύθεροι διανοούμενοι*, Κέδρος, Αθήνα 1977.
- Χαράλαμπος Χαρίτος, *Το Παρθεναγωγείο του Βόλου*, ΙΑΕΝ, Αθήνα 1984.
- Μαρία Ρεπούση, *Τα Μαρασλειακά 1925-27*, Πόλις, Αθήνα 2012.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης.*
- *Τα Ιστορικά.*
- *Μνήμων.*
- *Historein.*
- *History of Education.*

«ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΠ804**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ (ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΙΧΟΥ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί: • Να αντιλαμβάνονται τις παιδαγωγικές προεκτάσεις των κυριότερων θεωριών κινήτρων • Να σχολιάζουν κριτικά την πρακτική εφαρμογή των κυριότερων θεωριών κινήτρων • Να σχεδιάζουν παρεμβάσεις παιδαγωγικής αξιοποίησης των κυριότερων θεωριών κινήτρων με στόχο την ενδυνάμωση της κινητοποίησης των μαθητριών και μαθητών για μάθηση και αυτ-ανάπτυξη.
Γενικές Ικανότητες
Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παιδαγωγικά συμπεράσματα των ακόλουθων θεωρητικών προσεγγίσεων κινήτρου και τρόποι εφαρμογής τους:

- Θεωρία Προσδοκίας-Αξίας.
- Θεωρία Αιτιακών Αποδόσεων.
- Θεωρία Σταθερής/Αναπτυξιακής Νοοτροπίας.
- Θεωρία Προσανατολισμού των Στόχων.
- Θεωριών Ανθρώπινων Αναγκών.
- Θεωρία Αυτοπροσδιορισμού.
- Θεωριών Θυμικού και κινήτρων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τις φοιτήτριες/τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	86

(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	**Σύνολο Μαθήματος** (**25 ώρες** φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	***125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• **<u>Γραπτή εξέταση</u>** στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων (90%). • **<u>Δημόσια παρουσίαση</u>** (10%).	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (Επιμ.) (2012). *Τα κίνητρα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.
- O'Donnell, A. M., Reeve, J., & Smith, J. K. (2021). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αναστοχασμός για δράση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ormrod, J. E. (2020). *Ψυχολογία της Μάθησης.* Αθήνα: Gutenberg
- Schunk, D. H., Pintrich, P. R, & Meece, J. L. (2010). *Τα κίνητρα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Slavin, R. E. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

«ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΠ806**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ** **ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΟΥΓΑ** **ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ		3	5
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΤΟΜΙΚΕΣ Η' ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΜΕ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ			
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα *Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.* *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Οι φοιτητές με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται να είναι ικανοί: • Να αναγνωρίζουν και να αναπτύσσουν βασικές εννοιολογικές γνώσεις στη μελέτη του πολιτισμού υπό το πρίσμα των επιστημών της εκπαίδευσης • Να συζητούν τόσο τις θεωρητικές γνώσεις όσο και τις εφαρμογές τους στο κοινωνικό, πολιτισμικό και κυρίως στο εκπαιδευτικό πεδίο.

- Να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εκπαιδευτικές πρακτικές ως θεμελίωση της ικανότητας για ανάπτυξη γνώσεων στο πεδίο του πολιτισμού
- Να αξιοποιούν στο πλαίσιο τη σχολικής τάξης και της εκπαιδευτικής διαδικασίας τη σημασίας που έχουν τα σύμβολα, οι μύθοι και οι τελετουργίες για τη νοηματοδότηση της πραγματικότητας ως κομβικής διαδικασίας στη συγκρότηση ταυτοτήτων, ατομικών και συλλογικών δράσεων.
- Να αναγνωρίζουν, να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν συμβολικές δραστηριότητες στο σχολείο ως εκπαιδευτικές πρακτικές με σκοπό τη θεμελίωση της ικανότητας για ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων στο πεδίο της εκπαίδευσης (όπως οι εθνικές γιορτές, γιορτές της δημοκρατίας, γιορτές μνήμης).
- Να αναγνωρίζουν, να περιγράφουν και να αναλύουν τη σημασία των πολιτισμικών πρακτικών και των συμβολικών δράσεων ως εκπαιδευτικών πρακτικών από την οπτική ανάλυσης και σχεδιασμού εκπαιδευτικής πολιτικής και σχεδιασμού πολιτικών σε επίπεδο σχολικής μονάδας και σχολικής κοινότητας.
- Να αναγνωρίζουν πτυχές της επιστημονικής-ερευνητικής τους ταυτότητας με την ανάληψη και εκπόνηση ερευνητικής εργασίας (ατομική ή ομαδική) λειτουργώντας ως μέλη της ερευνητικής κοινότητας του μαθήματος.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

- Ανάλυση και σύνθεση της καθημερινής ζωής στη σχολική τάξη.
- βασικές γνώσεις για την κοινωνία, τις πολιτισμικές πρακτικές συγκρότησης ταυτοτήτων και τη σχέση της με την εκπαίδευση.
- καλλιέργεια κριτικής ικανότητας και Ικανότητα εφαρμογής γνώσεων στην πράξη
- αναστοχαστική στάση και σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναπτύσσεται σε τρεις ενότητες:

Α΄ενότητα: μαθήματα 1-3: Εισαγωγή στη σύνδεση των πεδίων σύγχρονου Πολιτισμού και Εκπαίδευσης.

Β΄ενότητα: μαθήματα 4-8: Παρουσίαση και ανάλυση πολιτικών διαχείρισης της συγκρότησης ταυτότητας και πολιτισμικής ετερότητας. Διερεύνηση του δικαιώματος στην εκπαίδευση σε εθνικά/πολυπολιτισμικά εκπαιδευτικά συστήματα, της πολιτισμικής διαφοράς σε σύνδεση με τα ανθρώπινα δικαιώματα στην εκπαίδευση.

Γ΄ενότητα: μαθήματα 9-13: Παρουσίαση και ανάλυση ειδικών θεμάτων πολιτισμικών πρακτικών και συσχέτισή τους με τη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα στο ελληνικό σχολείο. Εργαστηριακή εφαρμογή.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Διαλέξεις, τεχνικές διαλόγου και διαλογικής - επιχειρηματολογικής συζήτησης με ενεργή συμμετοχή των φοιτητών και των φοιτητριών σε θεματικές παρουσιάσεις (σε ομαδικό ή ατομικό επίπεδο) με βάση την επεξεργασία κειμένων, τη διατύπωση ερωτημάτων και τη συζήτηση θεμάτων που προτείνει η διδάσκουσα κατά τη διάρκεια των διδακτικών συναντήσεων. Ανάλυση και κριτική συγκεκριμένων εικονικών κειμένων (documentaries). Επεξεργασία σεναρίων για την συγκρότηση πρακτικών.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Power-point, e-course, υλικό από εξειδικευμένες ιστοσελίδες για την εκπαίδευση, εικονικά κείμενα, (documentaries). Χρήση βάσεων δεδομένων και επιστημονικής αρθρογραφίας (Research Gate κ.ά).
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Σεμιναριακές διαλέξεις-διαλογική επικοινωνία	27
Αυτοτελής μελέτη και μελέτη βιβλιογραφίας	83
Εργαστηριακές ασκήσεις	12
Εξετάσεις	3
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή τελική εξέταση (100%) που περιλαμβάνει ερωτήσεις ανάπτυξης και «επίλυση προβλημάτων». Προαιρετική εργασία εξαμήνου. Ανάληψη προαιρετικής εργασίας, ατομικής ή ομαδικής, με υποχρεωτική την παρουσίαση στο μάθημα. Την παρουσίαση ακολουθεί κριτική συζήτηση. Οι φοιτητές ERASMUS εκπονούν γραπτή, απαλλακτική εργασία στην Αγγλική ή τη Γαλλική γλώσσα η οποία παρουσιάζεται στην ολομέλεια των φοιτητών/τριών.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Adamopoulou, A., Lambropoulos, H., Kamarianos, I., & Stamelos, G. (2020). Towards an Understanding of University Students' Response in Times of Pandemic Crisis (Covid-19). *European Journal of Education Studies*,7 (9) [avaxt0nxe August 2, 2020, from https:// oapub.org/edu/index.php/ejes].
- Bauman, Zygmunt (1990). *Liquid Modernity*, Cambridge, UK: Polity Press,
- Benincasa, Luciana (2002). Μαθητικές παρελάσεις: Το έθνος στον καθρέφτη. *Επιστήμες Αγωγής*. 4, 2002, σελ. 87-102.
- Cerna, Lucie (2014). Trust: What it is and Why it Matters for Governance and Education", OECD *Education Working Papers*, 108.
- Dolot, Anna (2018). The Characteristics of Generation Z, *e-mentor*, pp. 44-50 [http://dx.doi.org/10.15219/em74.1351].
- Jones, Chris, Ramanau, Ruslan, Cross, Simon, & Healing, Graham (2010). Net Generation or Digital Natives: Is there a distinct new generation entering university?. *Computers & Education*, 54(3): 722-732.
- Koniordos, Sokratis (2005). Introduction, in S. M. Koniordos (ed.), *Net- works, Trust and Social Capital: Theoretical and Empirical Investigations from Europe*, Aldershot: Ashgate, pp. 3-14.
- Κονιόρδος, Σωκράτης (2018). Έκθεση παρουσίασης της ελληνικής εκδοχής του 7ου Γύρου της *Παγκόσμιας Έρευνας Αξιών* (World Values Survey) [ανακτήθηκε από

https://www.dianeosis.org/wpcontent/uploads/2018/09/ WVS_Ekthesi_SKoniordos_Upd_250918.pdf].

- Λιάκος, Α. (1998). Άλκης Αγγέλου, Το κρυφό σχολειό. Χρονικό ενός μύθου. *Μνήμων*, 20, 291-297. doi:https://doi.org/10.12681/mnimon.680
- Μικράκης, Αντώνης (1998). Εμείς και οι «άλλοι», οι διαφορετικοί, οι ξένοι: Η σύγκρουση στο συμβολικό πεδίο. Πρακτικά του συνεδρίου *Κοινωνικές ανισότητες και κοινωνικός αποκλεισμός, Ίδ*ρυμα Σάκη Καράγιωργα. Αθήνα, Β' επιστημονικό συνέδριο. Παν/μιο Μακεδονίας, 27-30 Νοεμβρίου, 1996, 728-737 [μόνο ενότητες Ι και ΙΙ]
- Μπονίδης, Κυριάκος (2004). Όψεις εθνοκεντρισμού στη σχολική ζωή της ελληνικής εκπαίδευσης: οι εθνικές επέτειοι της 28ης Οκτωβρίου και της 25ης Μαρτίου. *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, 134: 69-84.
- Poll, Harris (2016). Gen Z values, London, EY [ανακτήθηκε από: https://www.ey.com/gl/en/about-us/our-people-and-culture/ey-global-study-trust-in-the-workplace-study-highlights-generation-z-values].
- Σακελλαρόπουλος, Θεόδωρος (2011). Αναζητώντας το Νέο Κοινωνικό Κράτος, στο Θ. Σακελλαρόπουλος (επιμ.), *Ζητήματα Κοινωνικής Πολιτικής* [β΄ ενοποιημένη και εμπλουτισμένη έκδοση], Αθήνα: Διόνικος, σσ. 25-74.
- Woodman, Dan & Wyn, Johanna (2015). Class, Gender and Generation Mat- ter: Using the concept of social generation to study inequality and social change. *Journal of Youth Studies*, 18(10): 1.402-1.410 [10.1080/136762 61.2015.1048206].
- Φαναράς, Στράτος (2018). *Αξίες, Δημοκρατία και Εμπιστοσύνη* [ανακτήθηκε από https://www.dianeosis.org/wpcontent/uploads/2018/10/Ekthesi ws_fanaras_311018_updated.pdf].

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Journal of Ritual Studies.*
- *Journal of Symbolic Anthropology.*

«ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ (DURKHEIM, WEBER, MARX)»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΠ807**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ (DURKHEIM, WEBER, MARX)** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΑΓΚΟΣ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα πρέπει να:

- κατανοεί τις βασικές έννοιες της Κοινωνιολογίας,
- κατανοεί τις βασικές θέσεις των θεμελιωτών της κοινωνιολογίας (Comte, Durkheim, Weber, Marx κ.α),
- αντιλαμβάνεται τους όρους και τις έννοιες: Κοινωνία και Κράτος, Κοινωνική Διαστρωμάτωση, Κοινωνική Κινητικότητα, Κοινωνικές Στάσεις- Κοινωνικές Ομάδες,
- ξεχωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά μιας κοινωνίας, όπως η τάξη, το φύλο, η εθνότητα, η φυλή, ο πολιτισμός της,
- αντιληφθεί το ρόλο των κοινωνικών κανόνων, του κοινωνικού ελέγχου και τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η κοινωνία,
- κατανοεί τον κοινωνικό ρόλο της εκπαίδευσης,

- αντιλαμβάνεται τις διαφορές αναφορικά με την εκπαίδευση των βασικών κοινωνιολογικών θεωριών,
- κατανοεί τις διαφορετικές ερμηνείες των κοινωνικών και εκπαιδευτικών ανισοτήτων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα δομείται στους ακόλουθους άξονες:

- Βασικές έννοιες της κοινωνιολογίας.
- Η κοινωνιολογική έρευνα.
- Η « Κοινωνιολογική Φαντασία».
- Η Κοινωνιολογία ως Επιστήμη.
- Διακρίσεις και Κλάδοι της Κοινωνιολογίας.
- Αύγουστος Κόμτ.
- Χέρμπερτ Σπένσερ.
- Κάρλ Μάρξ.
- Εμίλ Ντυρκάιμ.
- Μάξ Βέμπερ.
- Κοινωνία: Ορισμός και Τυπολογία.
- Κοινωνικοποίηση.
- Κοινωνικός ρόλος της εκπαίδευσης.
- Η εκπαίδευση ως Ιδεολογικός Μηχανισμός του Κράτους.

- Εκπαίδευση και κυρίαρχη ιδεολογία.
- Κοινωνικές Θέσεις και Κοινωνικοί Ρόλοι.
- Ο Κοινωνικός Έλεγχος.
- Η Κοινωνική Διαστρωμάτωση.
- Οι Κοινωνικές Τάξεις.
- Κοινωνική Κινητικότητα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία & στην Επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	30
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	25
Συγγραφή εργασίας / εργασιών	30
Αυτοτελής μελέτη	40
Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• **Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης** - για βελτίωση (Διαμορφωτική) - για βαθμολόγηση (Συμπερασματική) • **Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων** - για βελτίωση (Διαμορφωτική) - για βαθμολόγηση (Συμπερασματική) • **Γραπτή Εργασία** - για βελτίωση (Διαμορφωτική) - για βαθμολόγηση (Συμπερασματική) • **Προφορική Παρουσίαση** - για βελτίωση (Διαμορφωτική) - για βαθμολόγηση (Συμπερασματική) Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα επιλέγουν αν θέλουν να αξιολογηθούν: α) μέσω γραπτής εξέτασης **(100%)** **ή** β) μέσω συγγραφής & δημόσιας παρουσίασης βιβλιογραφικής ή ερευνητικής εργασίας **(100%)**

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Willis, P. (2012). *Μαθαίνοντας να δουλεύεις*. Αθήνα: Gutenberg.
- Aron R. (2008)., *Η εξέλιξη της κοινωνιολογικής σκέψης*, μτφρ. Μπάμπης Λυκούδης, Αθήνα: Σαραφίδου.
- Giddens, A. (2002). *Κοινωνιολογία*, Μετάφραση & Επιμέλεια Δ. Τσαούση, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.
- Ritzer G.(2012). Σύγχρονη κοινωνιολογική θεωρία. Αθήνα: Κριτική
- Νόβα – Καλτσούνη, Χρ. (2010). *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης.* Αθήνα: Gutenberg.
- Θάνος, Θ., Καμαριανός, Ι., Κυρίδης, Α., Φωτόπουλος, Ν., Παυλή-Κορρέ, Μ. & Τουρτούρας, Χ. (2018). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες και θεματικές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Banks, O. (1987). *Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης.* Θεσσαλονίκη Παρατηρητής.
- Φραγκουδάκη, Α. (1985). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης - Θεωρίες για την Κοινωνική Ανισότητα στο Σχολείο.* Αθήνα: Παπαζήσης.

«ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΠ808**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ** **(ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΚΑΡΑΒΕΛΑΣ)**		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi .gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Στόχος του μαθήματος είναι να επιτύχει τα ακόλουθα μαθησιακά αποτελέσματα:

- Να οριοθετηθεί με σαφήνεια το εννοιολογικό περιεχόμενο βασικών εννοιών του γνωστικού πεδίου της Παιδαγωγικής και να τεκμηριωθεί η ιστορική και επιστημολογική εξέλιξή της για την κατανόηση της πολλαπλότητας και συνθετότητας που έχει ο όρος Επιστήμες της Αγωγής/ Εκπαίδευσης.
- Να διευκρινιστεί η διάκριση Παιδαγωγικού λόγου και Παιδαγωγικής γνώσης, της οποίας αποσαφηνίζονται οι πηγές άντλησής της.
- Να αναπτυχθεί η σχέση παιδαγωγικών ιδεών και εκπαιδευτικής/σχολικής πραγματικότητας.
- Να τεκμηριωθεί η συγκρότηση και ανάπτυξη της αυταρχικής παιδαγωγικής στην ιστορική διαδρομή της νεοελληνικής εκπαίδευσης.
- Να παρουσιαστούν οι βασικές θεωρίες της Νέας Αγωγής και οι διαχρονικές επιδράσεις τους στη νεοελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα.
- Να περιγραφεί η επίδραση της ψυχανάλυσης στην παιδαγωγική σκέψη και στο μεταπολεμικό σχολείο.
- Να αποτυπωθεί η επίδραση που άσκησαν Ριζοσπαστικές παιδαγωγικές ιδέες στην εκπαιδευτική πραγματικότητα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

- Κατανόηση βασικών εννοιών στο ευρύτερο πεδίο της Παιδαγωγικής και των Επιστημών της Αγωγής/Εκπαίδευσης.
- Κατανόηση της σχέσης παιδαγωγικών θεωριών και εκπαιδευτικής πραγματικότητας.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την αναγνώριση χαρακτηριστικών που προσιδιάζουν ή αντλούν από συγκεκριμένες παιδαγωγικές θεωρίες.
- Άσκηση κριτικής σε όψεις και πρακτικές του σημερινού σχολείου.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας στην άσκηση του εκπαιδευτικού επαγγέλματος.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής στο εκπαιδευτικό έργο.
- Κριτική αποτίμηση των παιδαγωγικών εξελίξεων στο σημερινό σχολείο.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

I. Παιδαγωγική και Επιστήμες της Αγωγής/ Εκπαίδευσης.
- Εννοιολογικές διευκρινίσεις και επιστημολογικές εξελίξεις
- Παιδαγωγικός Λόγος (discours) και παιδαγωγική γνώση (savoir)
- Παιδαγωγική ιδεολογία και εκπαιδευτική πραγματικότητα

II. Η ανάπτυξη και συγκρότηση της Αυταρχικής Παιδαγωγικής.
- Ιστορική θεώρηση και στοιχειοθέτηση
- Εκδοχές της αυταρχικής παιδαγωγικής στην εκπαίδευση
- Κριτική εξέταση σύγχρονων όψεων/ πρακτικών της αυταρχικής παιδαγωγικής

III. Το κίνημα της Νέας Αγωγής και οι επιδράσεις του στη νεοελληνική εκπαίδευση: Παιδαγωγικές θεωρίες και σχολική πραγματικότητα.

IV. Ψυχανάλυση, Παιδαγωγικές ιδέες και σχολείο.

V. Ριζοσπαστικές παιδαγωγικές ιδέες και «συμβολική» βία: κριτική των εκπαιδευτικών θεσμών.

VI. Στον ορίζοντα των παιδαγωγικών ιδεών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές (e-course).

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.* *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	**Δραστηριότητα** / **Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου** Διαλέξεις: 39 Διαδραστική διδασκαλία: 42 Βιβλιογραφική υποστήριξη: 41 Εξετάσεις: 3 **Σύνολο Μαθήματος: *125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	• Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με γραπτές εξετάσεις. Κατά την εξέταση επιτρέπεται η χρήση βιβλίων, σημειώσεων και κάθε είδους βοηθήματος προκειμένου να μην ενθαρρυνθεί η απομνη-μόνευση. • Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν ένα από τα δύο προτεινόμενα θέματα με την μορφή δοκιμίου τεκμηρίωσης της άποψης που υιοθετούν στα ζητούμενα θέματα. • Η επιλογή των θεμάτων αντλείται από την διδασκαλία και τις παραδόσεις του μαθήματος. Τα υπό διαπραγμάτευση θέματα εξετάσεων έχουν αναλυθεί, αναπτυχθεί και τεκμηριωθεί με κάποιο τρόπο στη διάρκεια των μαθημάτων. • Οι απαντήσεις των φοιτητών προϋποθέτουν κατανόηση, κριτική θεώρηση του περιεχομένου του μαθήματος και διατύπωση ενός συνεκτικού κειμένου, που ικανοποιεί τις απαιτήσεις γνωστικής κατάκτησης της ύλης αλλά και ορθής σύνταξης, ορθογραφίας και τεκμηρίωσης. • Η εκπόνηση εργασιών, λόγω του αριθμού των φοιτητών, δεν είναι εφικτή όσο και αν αυτό θα υπηρετούσε τη γενικότερη στόχευση του μαθήματος.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Mialaret, G. (1996). *Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής*. (μτφρ.) Γ. Ζακοπούλου. Αθήνα: τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός.

- Mialaret, G. (2008). *Επιστήμες της Εκπαίδευσης. Η διαμόρφωση και η εξέλιξη ενός επιστημονικού πεδίου*. (μτφρ.) Δ. Καρακατσάνη. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Hofstetter, R. & Schneuwly, B. (2004). *Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης*. (μτφρ) Δ. Καρακατσάνη. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Mialaret, G. (2011). (επιμ.) Π. Καλογιαννάκη-Κ. Καρράς. *Περί Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης.* Αθήνα: Gutenberg.
- Πυργιωτάκης Ι. (2000). Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Επιστήμη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Houssaye, J. (2000). Δεκαπέντε Παιδαγωγοί σταθμοί στην ιστορία της παιδαγωγικής σκέψης. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Bartlett S./D. Burton (2019). Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης. Βασιλόπουλος Σ. (Επιμ.), Αυγήτα Ε. (Μετάφραση). Αθήνα: Gutenberg.

«ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΙΙ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΠ809**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΙΙ** **ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΟΥΓΑ** **ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		

γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΚΑΤ΄ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Οι φοιτητές με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται να είναι ικανοί:

- Να αναγνωρίζουν και να αναπτύσσουν βασικές εννοιολογικές γνώσεις των επιστημών της εκπαίδευσης.
- Να γνωρίζουν κατανοούν την επιστημονική εξέλιξη των επιστημών της εκπαίδευσης με αναφορά στο κοινωνικο-ιστορικό συγκείμενο.
- Να συζητούν τόσο τις θεωρητικές γνώσεις όσο και τις εφαρμογές τους στο πεδίο της σχολικής τάξης και της σχολικής μονάδας.
- Να γνωρίζουν και να κατανοούν μεθοδολογικές προσεγγίσεις και σχετικές ερευνητικές τεχνικές.
- Να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εκπαιδευτικές πρακτικές ως θεμελίωση της ικανότητας για ανάπτυξη γνώσεων στο πεδίο της παιδαγωγικής και της εκπαιδευτικής πολιτικής.
- Να κατανοούν την σημασία των βασικών εννοιολογικών γνώσεων των επιστημών της εκπαίδευσης υπό την οπτική ανάλυσης και σχεδιασμού εκπαιδευτικής πολιτικής και σχεδιασμού πολιτικών σε επίπεδο σχολικής μονάδας και σχολικής κοινότητας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
……
Άλλες…
…….

- Ανάλυση και σύνθεση της καθημερινής ζωής στη σχολική τάξη δια του εννοιολογικού πλέγματος των επιστημών της εκπαίδευσης.
- Συγκρότηση επαγγελματικής ταυτότητας με προσαρμογή σε νέες καταστάσεις, λήψη αποφάσεων, άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής, εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Καλλιέργεια κριτικής ικανότητας και ικανότητα εφαρμογής γνώσεων στην πράξη με αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών από διαφορετικές πηγές.
- Αναστοχαστική στάση και σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων εκπαιδευτικής πολιτικής και πολιτικών.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής σκέψης και επαγωγικής σκέψης.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναπτύσσεται σε τρεις ενότητες:

Α΄ ενότητα: μαθήματα 1-3: Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης

Τι είναι οι επιστήμες της εκπαίδευσης; Επιστήμες της εκπαίδευσης: Το αντικείμενο . Τα παραδοσιακά επιστημονικά πεδία και οι επιστήμες της εκπαίδευσης. Ο χαρακτήρας της εκπαίδευσης, Το νόημα της εκπαίδευσης, Διεπιστημονικές οπτικές για τους σκοπούς της εκπαίδευσης. Διεπιστημονικές οπτικές για τη διαδικασία της εκπαίδευσης.

Β' ενότητα: μαθήματα 4-8: Παρουσίαση και ανάλυση σημαντικών παραγόντων που επιδρούν στην επιστημολογική συγκρότηση του πεδίου με αναφορά στο σύγχρονο συγκείμενο

Επιστήμες της εκπαίδευσης και επιστημονικοί κλάδοι Το εύρος των επιστημών της εκπαίδευσης. Σημασία της ανάγκης συγκρότησης ταυτοτήτων, διερεύνηση του δικαιώματος στην εκπαίδευση σε εθνικά/πολυπολιτισμικά εκπαιδευτικά συστήματα. Ιδεολογίες και εκπαίδευση, Κοινωνικοί παράγοντες, φύλο, εθνικότητα και επίδοση. Το status quo της ακαδημαϊκής επίδοσης. Κοινωνική τάξη και επίδοση. Φύλο και επίδοση. Εθνοτικότητα και επίδοση. Η Εκπαίδευση ως ένα διαφιλονικούμενο εγχείρημα. Η επίδραση της ιδεολογίας στη μελέτη της εκπαίδευσης. Εκπαίδευση και άτομα. Ικανότητες, κοινωνικές δεξιότητες και εκπαίδευση. Η εκπαίδευση για τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη.

Ο εκπαιδευτικός και ο ρόλος του στη μετανεωτερικότητα.

Γ΄ ενότητα: μαθήματα 9-13: Παρουσίαση και ανάλυση ειδικών θεμάτων του πεδίου των επιστημών της εκπαίδευσης και συσχέτισή τους με τη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα στο ελληνικό σχολείο. Εργαστηριακή εφαρμογή.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<table>
<tr><td>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ
Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</td><td>Διαλέξεις, τεχνικές διαλόγου και διαλογικής - επιχειρηματολογικής συζήτησης με ενεργή συμμετοχή των φοιτητών και των φοιτητριών σε θεματικές παρουσιάσεις (σε ομαδικό ή ατομικό επίπεδο) με βάση την επεξεργασία κειμένων, τη διατύπωση ερωτημάτων και τη συζήτηση θεμάτων που προτείνει η διδάσκουσα κατά τη διάρκεια των πρόσωπο με πρόσωπο διδακτικών συναντήσεων.</td></tr>
<tr><td>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</td><td>Power-point, e-course, υλικό από εξειδικευμένες ιστοσελίδες για την εκπαίδευση, εικονικά κείμενα, (documentaries). Χρήση βάσεων δεδομένων και επιστημονικής αρθρογραφίας (Research Gate κ.ά).</td></tr>
<tr><td>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</td><td>
<table>
<tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr>
<tr><td>Σεμιναριακές διαλέξεις-διαλογική επικοινωνία</td><td>27</td></tr>
<tr><td>Εργαστηριακές ασκήσεις</td><td>12</td></tr>
<tr><td>Αυτοτελής μελέτη και μελέτη βιβλιογραφίας</td><td>83</td></tr>
<tr><td>Γραπτή εξέταση</td><td>3</td></tr>
<tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</td><td>Γραπτή τελική εξέταση (100%) που περιλαμβάνει ερωτήσεις ανάπτυξης και «επίλυση προβλημάτων».

Προαιρετική εργασία εξαμήνου.

Ανάληψη προαιρετικής εργασίας, ατομικής ή ομαδικής, με υποχρεωτική την παρουσίαση στο μάθημα. Την παρουσίαση ακολουθεί κριτική συζήτηση.

Οι φοιτητές ERASMUS εκπονούν γραπτή, απαλλακτική εργασία στην Αγγλική ή τη Γαλλική γλώσσα η οποία παρουσιάζεται στην ολομέλεια των φοιτητών/τριών.</td></tr>
</table>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Ανδρούσου, Α. & Τσάφος, Β. (επιμ.) (2020). *Επιστήμες της Εκπαίδευσης. Ένα δυναμικό διεπιστημονικό πεδίο.* Αθήνα: Gutenberg.
- Bartlett, S. & Burton, D. (2019). *Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης*, επιμ. Σ. Βασιλόπουλος. Αθήνα: Gutenberg.
- Gillborn, D. (2008). *Racism and Education: Coincidence or Conspiracy*? London: Routledge.
- Kelly, A.V. (2009). *The Curriculum: Theory and Practice*, 6th edn. London: SAGE.
- Meighan, R. & Harber, C. (2007). *A Sociology of Educating*, 5th edn. London: Continuum.
- Mialaret, G. (2008). *Επιστήμες της Εκπαίδευσης. Η διαμόρφωση και η εξέλιξη ενός επιστημονικού πεδίου*, μετ. Δ. Καρακατσάνη. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Mialaret, G., Καλογιαννάκη, Π. & Καρράς, Κ. (επιμ.) (2011*). Περί Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Hofsteter, R., Schneuwly, B. (επιμ.) (2004). *Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης*, μετ. Δ. Καρακατσάνη. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Race, R. and Lander, V. (eds) (2014). *Advancing Race and Ethnicity in Education*. Basingstoke Palgrave Macmillan.
- Richards, G. and Armstrong, F. (eds) (2015). *Teaching and Learning in Diverse and Inclusive Classrooms*. 2nd edn. London: Routledge.
- Smith, E. (2012). *Key Issues in Education and Social Justice*. London: SAGE

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *ACADEMIA.*
- *The British Journal of Educational Studies. Oxford: Taylor & Francis.*
- *Educational futures: The Journal of the British Education Studies Association (BESA).* *educationstudies.org.uk/journal*
- *Παιδαγωγική Επιθεώρηση.*
- *Επιστήμες Αγωγής.*
- *Έρευνα στην Εκπαίδευση.*
- *Νέα Παιδεία.*
- *Εκπαίδευση και Επιστήμες.*
- *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων.*
- *Educational Research Journal.*
- *International Journal of Educational Research.*
- *Anthropology & Education Quarterly.*
- *Studies in Educational Ethnography.*
- *Journal of Educational Psychology.*

«ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΠ810**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ** **ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΚΟΛΥΜΠΑΡΗ** **ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ** **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘ8ΡΟΥ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https//www.course.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα *Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.* *Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α* • *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης* • *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β* • *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένονται είναι, οι φοιτητές/τριες: • Να αναγνωρίζουν τους κοινωνικούς, πολιτικούς, οικονομικούς και πολιτισμικούς παράγοντες που συνθέτουν το συγκείμενο των εκπαιδευτικών συστημάτων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Να διακρίνουν τις βασικές διαστάσεις και τις διαφοροποιήσεις μεταξύ των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών συστημάτων.
- Να κατανοούν τις βασικές έννοιες, το πλαίσιο και το περιεχόμενο του γνωστικού αντικειμένου της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής.
- Να ερμηνεύουν και να ασκούν κριτική στις επιπτώσεις της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής στις εθνικές πολιτικές των κρατών-μελών της ένωσης
- Να διακρίνουν τους παράγοντες που επιδρούν στην χάραξη της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής και επηρεάζουν την εφαρμογή της.
- Να εξοικειωθούν στην ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών που αφορούν τις πολιτικές της ΕΕ για την κοινωνία της γνώσης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών *Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις* *Λήψη αποφάσεων* *Αυτόνομη εργασία* *Ομαδική εργασία* *Εργασία σε διεθνές περιβάλλον* *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον* *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων* *Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα* *Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον* *Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου* *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής* *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης* *……* *Άλλες…* *…….*

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να έχουν αποκτήσει τις ακόλουθες γενικές ικανότητες:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών από διαφορετικές πηγές.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις και λήψη αποφάσεων.
- Άσκηση κριτικής.
- Λήψη αποφάσεων
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων.
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής σκέψης.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συνοπτική περιγραφή του μαθήματος:

Το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζει στη συγκριτική ανάλυση των εκπαιδευτικών συστημάτων των χωρών της Ευρώπης και στη εξέταση της εκπαιδευτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) από τη Σύσταση της ΕΟΚ μέχρι τη Συνθήκη της Λισσαβόνας και τη διαμόρφωση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στους άξονες μελέτης περιλαμβάνονται η ανάλυση και η εξέλιξη των εκπαιδευτικών συστημάτων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε τρεις διαφορετικές περιόδους: (α) 1945-1970, (β) 1970-1985 και (γ) μετά το 1985 και η μελέτη της θεσμικής διάρθρωσης της ευρωπαϊκής πολιτικής για την εκπαίδευση. Εξετάζονται ο τρόπος διαμόρφωσης των πολιτικών της ΕΕ και το πως η ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική επηρεάζει τα εκπαιδευτικά συστήματα και τις πολιτικές των κρατών μελών της. Αναλύεται, επίσης, το περιεχόμενο εννοιών: «κοινωνία της γνώσης», «Ευρωπαϊκή Διάσταση στην Εκπαίδευση» και «Ευρωπαϊκοποίηση».

Θεματικές ενότητες:

- Εισαγωγή στη Συγκριτική Παιδαγωγική.
- Τα εκπαιδευτικά συστήματα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

  α. Πρώτη περίοδος (1945-1970): Η εποχή των μεταρρυθμίσεων.
  β. Δεύτερη περίοδος (1970-1985): Η εποχή της κρίσης.
  γ. Τρίτη περίοδος (1985 -): Η εποχή της ευελιξίας.

- Θεσμική διάρθρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Εκπαίδευση.
- Μορφές άσκησης της εκπαιδευτικής πολιτικής στην ΕΕ.
- Η επιτροπή παιδείας.
- Όψεις της Ευρωπαϊκής Εκπαιδευτικής Πολιτικής: πολιτικές για την πολυπολιτισμικότητα, την κινητικότητα και την ισοτιμία πτυχίων.
- Η στρατηγική της Λισαβόνας για την Εκπαίδευση-Η ανοιχτή μέθοδος συντονισμού.
- Η αναθεώρηση της Λισαβόνας-Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2020.
- Η διαδικασία της Μπολόνια-Η δημιουργία του ΕΧΑΕ-Η οικοδόμηση του ευρωπαϊκού χώρου της ανώτατης εκπαίδευσης.
- Τα εργαλεία της Μπολόνια.
- Οι πολιτικές για την «Κοινωνία της Γνώσης».
- Επιδράσεις της Ευρωπαϊκής Εκπαιδευτικής Πολιτικής στην Ελληνική Εκπαίδευση.
- Σύνοψη-Κριτική επισκόπηση-Επίλυση απορριών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Διαλέξεις, πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, συζήτηση-διάλογος με τους φοιτητές/τριες.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	• Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες. • Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class του μαθήματος με την ανάρτηση των παραδόσεων, άλλου υποστηρικτικού υλικού και αρθρογραφίας. • Χρήση διαδικτύου για πρόσβαση σε επιλεγμένες βάσεις δεδομένων και επιστημονικά περιοδικά.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις, διαδραστική διδασκαλία	39
Συγγραφή εργασίας	28
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	28
	Σύνολο Μαθήματος	***125***

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: (α) Διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια διεξαγωγής του μαθήματος και τη συμμετοχή στη συγγραφή και την παρουσίαση εργασιών (30% της τελικής βαθμολογίας). Η συγγραφή εργασίας του μαθήματος είναι ατομική ή ομαδική και αφορά α) στην ανάλυση και ερμηνεία ενός ζητήματος της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής, β) στη βιβλιογραφική επισκόπηση ενός θέματος σχετικού με το γνωστικό αντικείμενο της συγκριτικής παιδαγωγικής. (β) Συμπερασματική αξιολόγηση με γραπτή εξέταση σε ερωτήσεις τεκμηρίωσης άποψης συγκριτικής των στοιχείων της θεωρίας του μαθήματος (70% της τελικής βαθμολογίας). Διαφοροποιημένοι τρόποι αξιολόγησης: * Για φοιτητές/τριες με διαπιστωμένες μαθησιακές δυσκολίες δίνεται η δυνατότητα προφορικής εξέτασης. * Για φοιτητές/τριες Erasmus δίνεται η δυνατότητα εξέτασης μέσω της συγγραφής εκτεταμένου γραπτού δοκιμίου στην αγγλική γλώσσα.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Σταμέλος, Γ. & Βασιλόπουλος, Α. (2004). *Ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σιάκαρης, Κ. (2006). *Από την ΕΟΚ στην ΕΕ. Η αδύνατη εκπαιδευτική πολιτική*. Αθήνα: Gutenberg

-Επιπρόσθετη βιβλιογραφία για μελέτη:

- Παπαδιαμαντάκη, Π. (2017). *Το Πανεπιστήμιο και οι πολιτικές για την Κοινωνία της Γνώσης*. Αθήνα: Gutenberg.

- Σταμέλος, Γ. - Βασιλόπουλος, Α. (2013). *Πολιτικές Διαβίου Μάθησης στο Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Διακυβέρνησης: Η Ελληνική Περίπτωση*. Αθήνα: Διόνικος.
- Τσαούσης, Δ. Γ. (2007). *Η εκπαιδευτική πολιτική των διεθνών οργανισμών. Παγκόσμιες και Ευρωπαϊκές διαστάσεις*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πασιάς, Γ. (2006). *Ευρωπαϊκή Ένωση και Εκπαίδευση: Θεσμικός Λόγος και Εκπαιδευτική Πολιτική (1950-1999*). Αθήνα: Gutenberg.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση.*
- *Comparative Education.*
- *Comparative Education Review.*
- *International Journal of Comparative Education and Development.*
- *Research in Comparative Education and International Education.*
- *European Journal of Education.*

«ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΕΠ811**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ** **(ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΙΧΟΥ)**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*		**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.ecourse.uoi .gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι ικανοί:

- Να αντιλαμβάνονται την εξελικτική φύση της ψυχοπαθολογίας
- Να αναλύουν κριτικά τη φυσιολογική ανάπτυξη
- Να περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά των σημαντικότερων ψυχικών διαταραχών των παιδιών και των εφήβων
- Να εκτιμούν την αναγκαιότητα παραπομπής παιδιών και εφήβων
- Να εντοπίζουν τους προστατευτικούς παράγοντες αλλά και τους παράγοντες επικινδυνότητας των ψυχικών διαταραχών των παιδιών και των εφήβων
- Να εφαρμόζουν πρακτικές συμπερίληψης για μαθητές με ψυχικές διαταραχές
- Να αναπτύσσουν πρακτικές συνεργασίας με την οικογένεια παιδιών και εφήβων με ψυχικές διαταραχές
- Να διαχειρίζονται θέματα ηθικής φύσης

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων*
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	*Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα*
Λήψη αποφάσεων	*Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον*
Αυτόνομη εργασία	*Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου*
Ομαδική εργασία	*Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	*Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	*……*
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	*Άλλες…*
	…….

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εξελικτική Προσέγγιση της Ψυχοπαθολογίας
- Φυσιολογική Ανάπτυξη
- Ανασφαλής προσκόλληση
- Διαταραχή Φάσματος Αυτισμού
- ΔΕΠ-Υ
- Εναντιωματική προκλητική διαταραχή – Διαταραχή της συμπεριφοράς
- Μαθησιακές δυσκολίες
- Αγχώδεις διαταραχές
- Διαταραχές του Καταθλιπτικού Φάσματος
- Διαταραχές πρόσληψης τροφής
- Κατάχρηση ουσιών
- Σχιζοφρένεια
- Συμπερίληψη
- Η αποτελεσματική επικοινωνία γονέων-εκπαιδευτικών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τις φοιτήτριες/τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	86

(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. *Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS*	**Σύνολο Μαθήματος** **(25 ώρες** φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	***125***
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και σύντομης ανάπτυξης (100%)	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Eggen, P., & Kauchak, D. (2017). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Νέοι ορίζοντες στη μάθηση και τη διδασκαλία*. Κριτική.
- Κολαΐτης Γ. (2020). *Σύγχρονη Ψυχιατρική Παιδιού και Εφήβου: Ψυχική υγεία και Ψυχοπαθολογία*. ΒΗΤΑ Ιατρικές εκδόσεις.
- Μανιαδάκη, Κ., & Κάκουρος, Ε. (2006). *Ψυχοπαθολογία Παιδιών και Εφήβων: Αναπτυξιακή προσέγγιση*. ΤΥΠΩΘΗΤΩ
- O'Donnell, A. M., Reeve, J., & Smith, J. K. (2021). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αναστοχασμός για δράση*. Gutenberg.
- Slavin, R. E. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη*. Μεταίχμιο.
- Wenar, C., & Kerig, P. K. (2008). *Εξελικτική Ψυχοπαθολογία: Από τη βρεφική ηλικία στην εφηβεία.* Gutenberg.
- Wilmshurst, L. (2011). *Εξελικτική Ψυχοπαθολογία*. Gutenberg.

5ο ή 6ο ή 7ο ή 8Ο ΕΞΑΜΗΝΟ

«ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΦΣ-ΠΡ001**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**5ο – 8ο**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ**		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*			**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
ΔΙΑΡΚΕΙΑ	**2 ΜΗΝΕΣ ΚΑΤ' ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ** ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ΄ ΑΡΙΘΜ. 453/10.02.2021 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		2
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	gpa.uoi.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης, οι φοιτήριες/τές θα είναι σε θέση:

1. Να αντιλαμβάνονται την ευρύτητα του φάσματος των επιλογών σχετικά με το σχεδιασμό της εκπαιδευτικής ή επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας με αφετηρία τις βασικές σπουδές τους.
2. Να εφαρμόζουν γνώσεις και δεξιότητες που αναπτύσσουν κατά τη φοίτησή τους στο χώρο εργασίας.
3. Να κρίνουν αν το αντικείμενο της πρακτικής τους άσκησης είναι πιθανή επαγγελματική επιλογή τους.
4. Να αξιολογούν τις γνώσεις και δεξιότητές τους και την εν γένει επιστημονική τους κατάρτιση σε σχέση με το επαγγελματικό πεδίο στο οποίο ασκήθηκαν.

Γενικές Ικανότητες

- Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Λήψη αποφάσεων.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης για 2 μήνες σε φορείς της επιλογής των φοιτητών, οι οποίοι έχουν συνάφεια με το επιστημονικό αντικείμενο της σχολής. Οι φορείς μπορούν να βρίσκονται οπουδήποτε πανελλαδικά. Το ωράριο της πρακτικής άσκησης είναι πλήρες και σύμφωνο με το ωράριο του φορέα στον οποίο ο φοιτητής πραγματοποιεί την πρακτική του άσκηση. Οι φοιτήτριες/τές αναλαμβάνουν καθήκοντα και αρμοδιότητες που τους αναθέτει ο επόπτης τους στον φορέα. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης οι φοιτήτριες/τές:

- Έρχονται σε επαφή με το σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον.
- Εφαρμόζουν τις επιστημονικές τους γνώσεις σε πραγματικό περιβάλλον εργασίας.
- Ενισχύουν την επιστημονική τους κατάρτιση με επαγγελματικές δεξιότητες και προσόντα.
- Δικτυώνονται με φορείς και στελέχη φορέων.
- Αποκτούν επαγγελματική εμπειρία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο συνεργασία με τα στελέχη του Φορέα Υποδοχής Πρακτικής Άσκησης.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, & στην Επικοινωνία με τις/τους φοιτήτριες/τές.

<table>
<tr>
<td>

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.
Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS

</td>
<td>

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Πρακτική (τοποθέτηση)	2 μήνες, πλήρες ωράριο

</td>
</tr>
<tr>
<td>

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

</td>
<td>

- Σύνταξη Βιβλίου Πρακτικής Άσκησης από την/τον φοιτήτρια/τή.
- Συμπλήρωση Έκθεσης Αξιολόγησης από τον επόπτη στον Φορέα Υποδοχής Πρακτικής Άσκησης.
- Συμπλήρωση Έκθεσης Αξιολόγησης από τον Ακαδημαϊκό Επιβλέποντα της/του φοιτήτριας/ή.

</td>
</tr>
</table>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΥΔΟΞΟΥ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.

7. DETAILED COURSE SCHEDULE BY SEMESTER

1ST SEMESTER

«ANCIENT GREEK PHILOSOPHY I»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ101**	**SEMESTER**	**1ST**
COURSE TITLE	**ANCIENT GREEK PHILOSOPHY I** **(LECTURER: PROFESSOR KONSTANTINOS TH. PETSIOS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A*

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Our aim is to familiarize our students with the History of Ancient Greek Philosophy, the sources, and their philosophical interpretation.

- Knowledge of works and teaching of philosophers.
- Understanding of philosophical views
- The course offers an overview of Ancient Greek Philosophy from the beginning to the 6th century AD. The course offers also a general introduction to the main themes of Presocratic thought, and the thought of Plato and Aristotle.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Working independently.
- Criticism and self criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.
- Analysis of philosophical texts and concepts.

3. SYLLABUS

- The distinction between Myth and Logos.
- The perceptions of Heraclitus.
- Truth and doxa in Parmenides thought.
- The question of "historical progress" in Xenophanes.
- The relationship between Medicine and Philosophy: Hippocratic Corpus - Pythagoreans – Alkmaion.
- The philosophical presence of Socrates.
- The teaching about Ideas in Plato.
- The theory of the soul in Aristotle.
- Platonism and Aristotelism.
- Philosophical interpretation of the sources.
- Philosophical content of concepts.
- Understanding the historical dimension of philosophy.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester workload*** Lectures: 39 Study and analysis of texts and bibliography: 86 **Course total** (**25** work load for each ECTS): ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	**Written exams** at the end of the semester with open-ended questions (100%).

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- *Suggested bibliography:*

- Κωνσταντίνος Γεωργούλης, *Αριστοτέλης ο Σταγειρίτης*, Θεσσαλονίκη, Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, 2009 (1962).
- Βασ. Α. Κύρκος (επιμ.), *Οι Προσωκρατικοί. Οι μαρτυρίες και τα αποσπάσματα.* Τόμ. 1-3. Αθήνα, Παπαδήμας, 2011.
- Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, *Φιλοσοφία και Ρητορική στην κλασική σκέψη*, Αθήνα, Gutenber, 2018.
- Karl Bormann, *Πλάτων.* Μετάφρ., Ιωάννης Καλογεράκος. Αθήνα, Καρδαμίτσα, 2006.

- Olof Gigon,, «Η απαρχή της ελληνικής φιλοσοφίας», στο Κ. Π. Μιχαηλίδης (επιμ.), Οι *Προσωκρατικοί*. Κείμενο και μετάφραση, Αθήνα, Imago, 1984, σσ. 49-89.
- Kirk, Geofrey S.- Raven, John E.- Schofield, Malcolm, *Οι Προσωκρατικοί Φιλόσοφοι*. Μετάφρ., Δημοσθένης Κούρτοβικ, Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., [4]2001.

«MODERN PHILOSOPHY I»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ102**	**SEMESTER**	**1ST**
COURSE TITLE	**MODERN PHILOSOPHY I** **(LECTURER: PROFESSOR GOLFO MAGGINI)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi .gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will

acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

By the end of this course, students will be able:

- to have a general knowledge of the main theories of the most important philosophers of Seventeenth and the beginning of XVIIIth centuries ; integrating philosophical problems, positions, arguments and counterarguments in their historical, social and cultural context;
- to understand the fundamental reasons behind the intensity with which those specific problems were posed in the fields of metaphysics, theory of knowledge, philosophical anthropology, moral philosophy, social and political philosophy and aesthetics, but also the main concepts created by philosophers and the subtle distinctions that were made by them to face, both theoretically and practically, those problems;
- to understand the core similarities that the theories of Descartes, Spinoza, Malebranche and Leibniz display; similarities that justify their inclusion in rationalism;
- to distinguish the main differences between the adherents of rationalism and the supporters of empiricism;
- to understand the different meaning that fundamental concepts acquire from philosopher to philosopher ; namely God, Nature, Reason, and the particularity of the arguments used for corroborating seemingly same positions (e.g. the omnipotence of God);
- to comprehend the different theoretical and practical consequences that different philosophical theories have;
- to understand the relations that the philosophical theories of the era maintain with science, religion and theology, but also with the literary and artistic production of their era.

The skills students will acquire after successfully completing this course are:

They will be able :

- to study, as carefully as possible, texts of philosophers from respected translations, if possible in the original text too (at least in respect to fundamental philosophical terms);
- to utilize basic elements from the aforementioned annotated and respected translations (index of names and concepts, conceptual and translation comments, glossary, chronology, bibliography etc), thus allowing them to delve into the thought of philosophers, as presented and existing in their texts;
- to critically study books and articles on philosophical theories of the era;
- to use technical terms of modern philosophy, especially of the main representatives of rationalism and empiricism;
- to recognize the innovative elements introduced by the philosophers of this era, in relation to their medieval and ancient predecessors;
- f) to assess the arguments and/or the rhetorics that are used in the controversies, both between them and with moralists, theologians, writers and scientists.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism*

Adapting to new situations *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Search for analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.
- Adapting to new situations.
- Working independently, with the possibility to participate to team work.
- Working in an interdisciplinary environment.
- Decision-making.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues.

3. SYLLABUS

A. Main features of Sixteenth Century

- Transition from medieval (christian and jewish) philosophy to modern philosophy.
- Renaissance philosophers: Pico della Mirandola, Pomponazzi, Machiavelli, Montaigne and Jean Bodin.
- Humanism and scholasticism.

B. Main features of Seventeenth Century

- The historical, social and political frame.
- The principal elements concerning religion, science, literature and the arts.
  - ✓ Reformation, religion wars, Counter-Reformation, Bible Criticism
  - ✓ The most important religious and intellectual controversies
  - ✓ The scientific revolution: mathematics, physics, astronomy, physiology, medicine
  - ✓ The growth of the theatre (especially of tragedies and comedies)
  - ✓ Music, Painting, Architecture
- Three fundemental notions: God, Nature, Reason.
- Conceptions of the human nature.
  - ✓ Relations between human beings and God
  - ✓ Philosophical disputes over angels
  - ✓ The mind-body nexus
  - ✓ Relations between humans and other animals
  - ✓ Reason, will, imagination, memory

- Conceptions of nature.
- Mechanicism and teleology. The mechanistic program in nature and in society.
- The organization of intellectual life: Academies and scientific societies.
- Francis Bacon and the experimental philosophy.
- Thomas Hobbes.
- Rationalism:
- Descartes, Cartesianism and occasionalism (Malebranche)
- Spinoza and Spinozism.
- Leibniz and Leibnizianism.
- Jansenists philosophers ant theologians: Antoine Arnauld and Pierre Nicole.
- Blaise Pascal: philosopher and Christian faith's apologist.
- The “princes” of natural law theory: Hugo Grotius and Samuel Pufendorf.
- Empiricism: John Locke and British philosophy.
- Main versions of the revival of the principal ancient philosophical theories in the XVIth and in the XVIIth centuries: Platonism, scholastic Aristotelianism, Neo-Stoicism, Scepticism (especially Pyrrhonism), Neo-Epicureanism, Cynism.
- Philosophical theories concerning the passions of the soul.
- The main political theories of the XVIIth century : Hobbes, Spinoza and Locke.
- Theories of social contract
- Bayle and Fontenelle

Γ. Main features of early Eighteenth Century

- The international “cult” of Locke και Newton.
- The Clandestine Philosophical Manuscripts.
- The major philosophers during the first decades of the XVIIIth century: Berkeley, Christian Wolff, Vico and Montesquieu.

4.TEACHING and LEARNING METHODS – EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of information and communications technology in communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.*	***Activity*** — ***Semester workload*** Lectures — 39

Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc. *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	Study and analysis of bibliography	20
	Essay writing and public presentation	25
	Study	**41** (**66** for the students who don't write an essay)
	Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Short-answer questions and open-ended questions. Assessment of clarity, precision and critical thinking focused on how students approach a question and reason about it.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

I. THE WORKS OF DESCARTES AND SPINOZA

- Descartes, *Λόγος περί της μεθόδου*, εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Χριστόφορος Χρηστίδης, β΄ έκδοση αναθεωρημένη, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, σειρά “Φιλοσοφία-πηγές”, 1976.
- Ρενέ Ντεκάρτ, *Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας*, μετάφραση-σημειώσεις-σχόλια Ευάγγελος Βανταράκης, Αθήνα, Εκδόσεις Εκκρεμές, σειρά “Ευμενείς έλεγχοι”, 2003.
- Σπινόζα, *Ηθική*, εισαγωγή Βασιλική Γρηγοροπούλου, μετάφραση Ευάγγελος Βανταράκης, Αθήνα, Εκδόσεις Εκκρεμές, σειρά “Ευμενείς έλεγχοι”, 2009.

II. GENERAL WORKS ON MODERN PHILOSOPHY

- Jacqueline Russ, *Η περιπέτεια της ευρωπαϊκής σκέψης. Μια ιστορία των ιδεών της Δύσης*, μετάφραση-σημειώσεις-επιμέλεια Κυριάκος Κατσιμάνης, Αθήνα, Εκδόσεις Παραφερνάλια – Τυπωθήτω, 2005, τα τρία πρώτα κεφάλαια του τρίτου μέρους: “Το προμηθεϊκό σύμπαν” (σ. 117-317).
- Παναγιώτης Κονδύλης, *Η κριτική της μεταφυσικής στη νεότερη σκέψη, τόμ. Α΄: Από τον όψιμο Μεσαίωνα ως το τέλος του διαφωτισμού*, επιμέλεια Θάνος Σαμαρτζής, Ηράκλειο,

Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2012.

- Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, *Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας*, υπό την εποπτεία του Anthony Kenny, μτφρ. Δέσποινα Ρισσάκη, Αθήνα, Εκδόσεις Νεφέλη, 2005, κεφ. 3: "από τον Ντεκάρτ στον Καντ".
- John Cottingham, *Φιλοσοφία των επιστημών*. Α΄: *Οι ορθολογιστές*, μτφρ. Σοφία Τσούρτη, επιμέλεια Αλέξανδρος Χρύσης, Αθήνα, Εκδόσεις Πολύτροπον, 2003.
- Φρανσουά Σατελέ (επιμ.), *Η φιλοσοφία*, μτφρ. Κωστής Παπαγιώργης, τόμ. Α΄, ενότητα Β΄: *Από τον Γαλιλαίο ως τον Ζ.-Ζ. Ρουσσώ*, Αθήνα, Εκδόσεις Γνώση.
- Pierre-François Moreau, *Ο Σπινόζα και ο σπινοζισμός*, μτφρ. Φώτης Σιατίτσας, επιστημονική επιμέλεια Δημήτρης Αθανασάκης, Αθήνα, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2016.
- Richard H. Popkin, *The History of Scepticism. From Savonarola to Bayle*, αναθεωρημένη κι επαυξημένη έκδοση, Oxford University Press, 2003.
- John Cottingham (ed.), *The Cambridge Companion to Descartes*, Cambridge University Press, 1992.
- Gary Hatfield, *Routledge Philosophy Guidebook to Descartes and the* Meditations, London and New York, Routledge, 2003.
- Don Garrett (ed.), *The Cambridge Companion to Spinoza*, Cambridge University Press, 1996.
- Richard H. Popkin, *Spinoza*, Oxford, Oneworld Publications, 2004.

- *Related academic journals:*

- *Δευκαλίων.*
- *Νεύσις.*
- *δια-ΛΟΓΟΣ.*
- *Φιλοσοφία (επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών).*
- *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση.*
- *Δωδώνη, Μέρος Γ': Επετηρίδα του Τμήματος Φ.Π.Ψ. της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.*

«THEORY OF KNOWLEDGE – METAPHYSICS»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY
ACADEMIC UNIT	FACULTY OF PHILOSOPHY
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE

COURSE CODE	**ΦΣ-Υ103**	**SEMESTER**	**1ST**
COURSE TITLE	**THEORY OF KNOWLEDGE – METAPHYSICS** **(LECTURER: ASSOCIATE PROFESSOR KONSTANTINOS RANTIS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES AND PRACTICAL EXERCISES		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

This course aims to introduce students to the central problems and the key concepts of the Theory of Knowledge and to show its connection with Metaphysics from its beginnings up to the 20th century. Following the introduction to the Theory of Knowledge – Metaphysics in Plato and Aristotle, the turn to the subject in the Theory of Knowledge – Metaphysics by the rationalists Descartes, Spinoza and Leibniz, as well as that by the empiricists Locke, Berkeley and Hume will be discussed. This leads to the completion of the "Copernican Revolution" through the critical philosophy of Kant and the radical self-reflection of the Theory of Knowledge – Metaphysics in Hegel. As the next stage in the development of the Theory of Knowledge – Metaphysics, the course deals with contemporary philosophy, namely the metacritique of knowledge of Husserl and Adorno. Conclusively, the transition from the Theory of Knowledge to the Theory of Science, or Epistemology is considered.

The students should not only learn to use the concepts and to think in terms of the Theory of Knowledge – Metaphysics, but to critically follow the line of argumentation as it has been presented in its historical and systematic development. This will result in a fundamental understanding of the Theory of Knowledge – Metaphysics and enable students to deal with or focus on more specific questions of the Theory of Knowledge – Metaphysics and to seamlessly approach problematics of the Theory of Science, or of Epistemology.

General Competences *Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?*	
Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*
Independent research as well as teamwork; interdisciplinary research; respect for diversity and multiculturalism; criticism and self-criticism, and the analysis and resolution of issues of our time. In the tutorial the texts by Plato, Aristotle, Descartes, Spinoza, Leibniz, Locke, Berkeley, Hume, Kant, Hegel, Husserl and Adorno will be analyzed and critically discussed.	

3. SYLLABUS

1. What is 'Theory of Knowledge'? The relation of Theory of Knowledge to metaphysics, logic, psychology, sociology of knowledge and theory of science
2. The immortality of the soul and Plato's theory of ideas
3. Critique of demonstrative reason and the first philosophy in Aristotle
4. Central problems of the Theory of Knowledge according to the rationalists and empiricists in modern philosophy. a) The question of the source of knowledge
    - 4.1 René Descartes: methodical doubt, dualism of substance, rationalism and the doctrine of innate ideas
    - 4.2 Baruch de Spinoza: monism of substance, the monistic theory of ideas, modes of knowledge
    - 4.3 John Locke's critique of the innate ideas of René Descartes
    - 4.4 Gottfried Wilhelm Leibniz: distinction between genesis and validity, the truths of reason and the truths of fact
    - 4.5 David Hume: The empirical criterion of meaningfulness, the truths of reason and the truths of fact and the basics of experience
5. Central problems of the Theory of Knowledge according to the rationalists and empiricists in modern philosophy. b) The problem of the reality of the outside world.
    - 5.1 Locke's concept of substance and his theory of knowledge
    - 5.2 George Berkeley's critique of Locke's concept of knowledge, immateriality, or dogmatic idealism
6. Critical reason in Immanuel Kant as the synthesis of rationalism and empiricism
    - 6.1 The thing-in-itself and appearance
    - 6.2 Sensuality and rationality
    - 6.3 Rationality and reason
    - 6.4 The antinomy of freedom
7. The identity of the Theory of Knowledge with Metaphysics in G.W.F. Hegel's science of logic
8. Phenomenology and Theory of Knowledge in Edmund Husserl
9. The metacritique of Theory of Knowledge in Theodor W. Adorno
10. The transition from Theory of Knowledge to the Theory of Science

11. Critical review and final assessment

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face- to- face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching and as method of communicating with students and for research work.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Seminar	10
Literature studying	20
Essay Presentation	10
Essay Writing	10
Individual Studying	36
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Language of evaluation: Greek Methods of evaluation: written examination based on open-ended questions; personal choice and use of relevant literature besides the provided texts; accepted use of other texts written by the applicant; presenting the works and works within the framework of the tutorial. The evaluation criteria: Monitoring / participation: 20% Written work, essay report, oral examination: 20% Written examination: 60%

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

Source

- Adorno, Theodor W., *Metakritik der Erkenntnistheorie. Studien über Husserl und die phänomenologischen Antinomien* (1956), στο Theodor W. Adorno, *Gesammelte Schriften*, τόμ. 5, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 3η έκδ. 1990.

- Adorno, Theodor W., *Erkenntnistheorie* (1957/58), Karel Markus (επιμ.), στο Theodor W. Adorno, *Nachgelassene Schriften,* Abteilung IV: *Vorlesungen*, τόμ. 1, Berlin: Suhrkamp, 2018.
- Αριστοτέλης, *Όργανον 5: Αναλυτικών ύστερων Α', Β'*, Αθήνα: εκδόσεις, Κάκτος 1994.
- Αριστοτέλης, *Μετά τα φυσικά. Βιβλίο Α'*, μτφρ. Βασίλης Κάλφας, Αθήνα: εκδόσεις Πόλις, 2009.
- Αριστοτέλης, *Μετά τα φυσικά. Βιβλίο Λ': Η θεολογία του Αριστοτέλη*, μτφρ. Τερέζα Πεντζοπούλου Βαλαλά, Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Ζήτρος, 2011.
- Berkeley, George, *Eine Abhandlung über die Prinzipien der menschlichen Erkenntnis*, εισ. – γερμ. μτφρ. Arend Kulenkampff, Hamburg: Meiner, 2004.
- Descartes, René, *Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας*, ελλ. μτφρ. Ευάγγελος Βανταράκης, Αθήνα: εκδόσεις Εκκρεμές, 2003.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής,* τόμ. 1: *Η διδασκαλία περί της ουσίας*, ελλ. μτφρ. Θ. Πενολίδης, Αθήνα: εκδόσεις Κράτερος, 2010.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής,* τόμ. 2: *Η διδασκαλία περί της ουσίας*, ελλ. μτφρ. Θ. Πενολίδης, Αθήνα: εκδόσεις Κράτερος, 2014.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής,* τόμ. 3: *Η υποκειμενική λογική ή η διδασκαλία περί της έννοιας*, ελλ. μτφρ. Δ. Τζωρτζόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 2005.
- Hume, David, *Πραγματεία για την ανθρώπινη φύση*, ελλ. μτφρ. Μαρία Πουρνάρη, βιβλ. 1: *Για τη νόηση*, Αθήνα: εκδόσεις Πατάκη, 2005.
- Husserl, Edmund *Καρτεσιανοί στοχασμοί*, ελλ. μτφρ. Παύλος Κόντος, Αθήνα: εκδόσεις Ροές, 2η έκδ. 2002.
- Husserl, Edmund, «Phänomenologie und Erkenntnistheorie» (1917), στο Baumgarten, Hans – Ulrich (επιμ.), *Erkenntnistheorie*, Freiburg (Breisgau)/München: Alber, 1999 (σ. 93, 94-111).
- Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου,* ελλ. μτφρ. Α. Γιανναράς, τόμ. 1, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1979.
- Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου,* ελλ. μτφρ. Α. Γιανναράς, τόμ. 2, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1979.
- Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου,* ελλ. μτφρ. Μιχαήλ Φ. Δημητρακόπουλος, τόμ. 3, Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση, 1999.
- Locke, John, *Δοκίμιο για την ανθρώπινη νόηση*, ελλ. μτφρ. Χρήστος Ξανθόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 2016.
- Leibniz, Gottfried Wilhelm, *Φιλοσοφικά έργα*, ελλ. μτφρ. Βάιος Ντάφος, Αθήνα: εκδόσεις Αμολγός, 2016.
- Leibniz, Gottfried Wilhelm, *Neue Abhandlungen über den menschlichen Verstand*, εισ. – μτφρ. Ernst Cassirer, Hamburg: Meiner, 1996.
- Πλάτων, *Φαίδων*, μτφρ. Ιωάννης Πετράκης, Αθήνα: εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2η έκδ. 2016.
- Πλάτων, *Πολιτεία,* εισ. σημ. – μτφρ. – ερμ. σημ. Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Πόλις, 12η έκδ. 2007.
- Spinoza, Baruch de, *Ηθική*, ελλ. μτφρ. Ευάγγελος Βανταράκης, *Ηθική*, Αθήνα: εκδόσεις Εκκρεμές, 2009.
- Wittgenstein, Ludwig, *Philosophische Untersuchungen*, στο Ludwig Wittgenstein, *Werkausgabe*, τόμ. 1, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1984.

Literature

- Adorno, Theodor W., *Metaphysik. Begriff und Probleme* (1965), Rolf Tiedemann (επιμ.), στο Theodor W. Adorno, *Nachgelassene Schriften*, Abteilung IV: *Vorlesungen,* τόμ. 14, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1998.
- Alessio, Franko, *Ιστορία της νεότερης φιλοσοφίας*, Αθήνα: εκδόσεις Τραυλός 2011.
- Anthony, Kenny (επιμ.), *Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας*, Αθήνα: εκδόσεις Νεφέλη, 3η έκδ. 2007.
- Baumann, Peter, *Erkenntnistheorie*, Stuttgart: Metzler, 2005.
- Bennett, Maxwell R. / Hacker, Peter M.S., *Die philosophischen Grundlagen der Neurowissenschaften*, Darmstadt: WBG, 2015.
- Cottingham, John, *Φιλοσοφία της επιστήμης Α': οι ορθολογιστές*, Αθήνα: εκδόσεις Πολύτροπον, 2η έκδ. 2003.
- Gabriel, Gottfried, *Grundprobleme der Erkenntnistheorie. Von Descartes zu Wittgenstein*, Paderborn: Schöningh, 3η έκδ. 2008.
- Knoblauch, Hubert, *Wissenssoziologie*, Konstanz: UVK, 2005.
- Kühn, Wilfried, *Einführung in die Metaphysik: Platon und Aristoteles*, Hamburg: Meiner, 2017.
- Πενολίδης, Θεόδωρος, *Μέθοδος και συνείδηση. Η έννοια της συνείδησης στη νεότερη φιλοσοφία*, Αθήνα: εκδόσεις Μεταίχμιο, 2004.
- Ψύλλος, Στάθης, *Δοκίμια στη φιλοσοφία της επιστήμης*, Αθήνα: εκδόσεις Οκτώ, 2008.
- Ράντης, Κωνσταντίνος, *Εισαγωγή στη διαλεκτική: από τον Πλάτωνα ως τον Μαρκούζε*, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2015.
- Schäfer, Annika / Wieblitz, David, *Erkenntnistheorie*, Paderdorn: Schöningh Westermann, 2017.
- Schnädelbach, Herbert, *Erkenntnistheorie zur Einführung*, Hamburg: Junius, 2η έκδ. 2004.
- Schneider, Robert, *Geschichte der Metaphysik: von den Vorsokratikern bis Sartre*, Hamburg: Meiner, 2018.
- Woolhouse, R. S., *Φιλοσοφία της επιστήμης Β': οι εμπειριστές*, Αθήνα: εκδόσεις Πολύτροπον, 2η έκδ. 2003.

«EDUCATIONAL PSYCHOLOGY I»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ104**	**SEMESTER**	**1ST**

COURSE TITLE	**EDUCATIONAL PSYCHOLOGY I** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR AIKATERINI MICHOU)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
INTERACTIVE LECTURES		3	5
OPTIONAL INDIVIDUAL OR GROUP TERM PAPER (CLASS PRESENTATION)			
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIALIZED GENERAL KNOWLEDGE COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes *The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.* *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B* • *Guidelines for writing Learning Outcomes*
At the end of the course, students will be able to: • Understand the relationship between teaching and learning • To comment critically and reflect on effective teaching • Relate theoretical approaches to development to real-life situations experienced by children and adolescents • Understand the theoretical assumptions of behavioral, social learning, cognitive and constructivist approaches • Critically comment on the implications of behavioral, social learning, cognitive and constructivist approaches to teaching and learning
General Competences
Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma

Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?	
Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

Decision-making

Working independently

Team work

Production of new research ideas

Respect for difference and multiculturalism

Search, analysis and synthesis of data and information, using the necessary technologies

Demonstration of social, professional and moral responsibility and sensitivity to gender issues

Exercise criticism and self-criticism

Promoting free, creative and inductive thinking

3. SYLLABUS

- Teaching and learning
- The teacher and effective teaching
- Cognitive and social development
- The behavioural approach to learning
- The social learning approach to learning
- The cognitive approach to learning
- Social constructivism and learning
- The assessment of learning

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face- to- face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Support of learning process through the electronic platform e-course.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39

Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc. *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	Autonomous study and literature work	86
	Course total	***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Written final exam consisted of multiple-choice questions and short-answer questions (100%).	

«WORKSHOP ON RESEARCH METHODOLOGY I: BASIC PRINCIPLES OF RESEARCH IN PHILOSOPHY»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRATUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ105**	**SEMESTER**	**1ST**
COURSE TITLE	**WORKSHOP ON RESEARCH METHODOLOGY I: BASIC PRINCIPLES OF RESEARCH IN PHILOSOPHY** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR CHRISTOS GRIGORIOU)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES		2	2
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)
COURSE WEBSITE (URL)	https//www.ecourse@uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

After the completion of this seminar students will be able to:

- Evaluate philosophical language and the special constitute of meaning within a philosophical text.
- Distinguish a philosophical text from other kind of theoretical texts.
- Recognize the logical structure and the arguementative canvas of a philosophical text and proceed to track down the logical fallacies within it.
- Distinguish a philosophical definition from other kind of definitions.
- To structure properly their philosophical text.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

- Archive search, analysis and synthesis of data and information, also via the use of the necessary IT skills.
- Working independently.
- Teamwork.
- Production of new research ideas.
- Production of free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

The aim of the course is to familiarize students with the special character of the philosophical language (the importance of concepts and definitions in it), enabling them to recognize, read and write philosophical texts. In this context, we will also discuss more technical issues

relating to the structure of a philosophical text, to the way one can cite his sources and compile his bibliography. We will also present and discuss some of the basic philosophical questions ("What is?" "How to live?" "How objective good or bad, beautiful or ugly are ?"
Outline:
A. The special character of the philosophical discourse: Concepts, arguments and definitions.
B. The main questions witch philosophy poses.
C. The structure of a philosophical text.
D. Kinds of sources and sources of bibliography.
E. Main bibliographical conventions. Styles of citation and bibliography.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face -to- Face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Use of PowerPoint. • Use of the University Library's online resources. • Use of e-course for posting material
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** — ***Semester workload*** Lectures — 40 Weekly exercises either on explanation of original philosophical texts or bibliographical research on topics developed in lectures. — 40 Study — 45 **Course total** — ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Short-answer questions and open-ended questions. Assessment of clarity, precision and critical thinking focused on how students approach a question and reason about it.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Baggini Julian – Fosl Peter S. (2005). *Τα εργαλεία του φιλοσόφου. Φιλοσοφικές έννοιες και μέθοδοι*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Βέικος Θεόφιλος (1989). *Εισαγωγή στη φιλοσοφία*. Αθήνα: Θεμέλιο.
- Eco Umberto (2001). *Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία*. Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος.
- Ernst Gerhard (2016). *Σκέψου σαν φιλόσοφος.* Μετάφραση Γιώργος Σαργέντης. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

2ND SEMESTER

«CONTEMPORARY PHILOSOPHY I»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ201**	**SEMESTER**	**2ND**
COURSE TITLE	**CONTEMPORARY PHILOSOPHY I** **(LECTURER: PROFESSOR GOLFO MAGGINI)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*

• *Guidelines for writing Learning Outcomes*
• Promotion of critical reflection. • Endorsement of group work. • Cultivation of autonomous thought and judgment. • Alternative thinking.
General Competences
Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

• Making distinctions and constructing valid arguments for and against. • Acquiring a solid knowledge of the 20th major intellectual currents and systems of thought on the basis of the "paradigmatic" split between the continental and the analytic philosophical traditions.

3. SYLLABUS

The course tries, first, to introduce students to the cultural conditions which made possible the emergence of two main philosophical trends within 20th century philosophy, that is the continental and the analytic. Therefore, special attention is given to the scientific and philosophical debates of the late 19th century in the exact as well as the human sciences and their impact upon the evolution of philosophical thought in the continent and overseas. G.E. Moore, Ayer, B. Russell and L. Wittgenstein are largely discussed as being the cornerstones of early 20th century philosophy, their continental analogous being E. Husserl, E. Cassirer, and M. Heidegger.

Then, we focus on the R. Carnap-M. Heidegger debate at the late 30s., as it is considered to be the beginning of the long dispute between two distinct philosophical schools, the analytic and the continental. On the continental side special emphasis is given to the rise of phenomenological philosophy, German and French, and its interconnectedness with Existentialism, Marxism, and structuralism. On the analytic side, emphasis is given to the role of language analysis as well as to its methodological limitations. Last but not least, other major philosophical trends and figures are discusses, such as poststructuralism, hermeneutics, and philosophical post-modernism.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Yes (PowerPoint) – ICT in communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester workload*** Lectures (attendance) / 40 homework / 20 Bibliographical inquiry / 15 Essay writing / 20 Individual study / 30 **Course total** / ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	**Written examinations** (open-ended questions): 70% **Written work/essay**: 30%

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography:

[A full list of bibliographical references is available in the Greek version of the course syllabus]

SOURCES:

- A.J. Ayer, *Language, Truth and Logic*.
- G.E. Moore, *Principia Ethica*.
- Bertrand Russell, *The Problems of Philosophy*.

- Edmund Husserl, *Ideas for a Pure Phenomenology and Phenomenological Philosophy*, Book 1.
- Ernst Cassirer, *Symbol, Myth, and Culture, Essays and Lectures*.
- Ludwig Wittgenstein*, Tractatus Logico-Philosophicus*.
- Ludwig Wittgenstein, *Philosophical Investigations*.
- Martin Heidegger, *Sein und Zeit.*
- G. Frege, *The Foundations of Arithmetic*.
- Paul Ricoeur, *Temps et récit* , vols. 1-3.
- Hans-Georg Gadamer, *Wahrheit und Methode.*
- Jacques Derrida*, La voix et le phénomène*.

SECONDARY BIBLIOGRAPHY:

- J.-M. Besnier, *Histoire de la philosophie moderne et contemporaine : Figures et œuvres*.
- Jacques Bouveresse, *La demande philosophique : Que veut la philosophie et que peut-on vouloir d'elle ?*
- Simon Critchley, *Continental Philosophy : A Very Short Introduction*.
- Michael Friedman, *A Parting of the Ways : Carnap, Cassirer, and Heidegger.*
- Jacqueline Russ, *L'aventure de la pensée européenne. Une histoire des idées occidentales*.
- Kwame Anthony Appiah, *Thinking it Through: An Introduction to Contemporary Philosophy*, Oxford University Press, Oxford-New York 2003.
- Michael Dummett, *The Nature and Future of Philosophy*, Columbia University Press, New York 2010.
- F. Jackson, M. Smith (eds), *The Oxford Handbook of Contemporary Philosophy*, Oxford University Press, Oxford-New York 2008.
- R. Kearney, M. Rainwater (eds), *The Continental Philosophy Reader*, Routledge, London-New York 1996.
- B. Leiter, M. Rosen, *The Oxford Handbook of Continental Philosophy*, Oxford-New York 2010.
- Dermot Moran, "The Analytic-Continental Divide: Teaching Philosophy in an Age of Pluralism", in: D. Evans, I Kucuradi (eds), *Teaching Philosophy in the Eve of Twenty-First Century*, Meteksan, Ankara 1998, 119-154.
- C. G. Prado (ed.), *A House Divided: Comparing Analytic and Continental Philosophy*, Humanity Books, Amherst 2003.
- J. Reynolds, W. James, Ed. Mares (eds), *Postanalytic and Metacontinental: Crossing Philosophical Divides*, Continuum, London-New York 2010.
- Nick Trakakis, "Doing Philosophy in Style: A New Look at the Analytic/Continental Divide", *Philosophy Compass* 7 (2012), 919-942.

«APPLIED PHILOSOPHY - ETHICS»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ202**	**SEMESTER**	**2ND**
COURSE TITLE	**PRACTICE PHILOSOPHY – ETHICS** **(LECTURER: PROFESSOR KONSTANTINOS TH. PETSIOS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
COURSE TYPE	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi .gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues*

Teamwork *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Working independently.
- Teamwork.
- Production of new research ideas.
- Working in an international environment.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues.

3. SYLLABUS

This course offers an Introduction to the philosophical branch of "Practical Philosophy-Ethics" and focuses both into the meaning of the moral concepts and their importance, as well as into the attempts to examine the moral conceptions via the spectrum of various philosophical approaches. Through both the historical and the systematic reconstruction of the moral question, the students will be in a position to tackle the philosophical arguments along with the contemporary and vital moral questions, such as euthanasia, human rights, conflict of duties, moral dilemmas, human dominance in nature, the use of the scientific achievements (bioethics), alienation, and many other issues.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face & Distance Learning.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching, in laboratory education and in communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures and Seminars	56
Exercises, study of texts and biographical evaluation	26
Independent Study-Research Essay	43
Course total (**25 hrs** of work for each credit unit)	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	**Written exams** at the end of the semester with open- ended questions (100%).

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Adkins, Arthur, W.H., *Merit and Responsibility*: *A Study in Greek Values*, Oxford, 1960.
- — *Ηθικές Αξίες και πολιτική συμπεριφορά στην Αρχαία Ελλάδα. Από τον Όμηρο ως τον πέμπτο αιώνα*. Μετάφρ., Ι. Ν. Περυσινάκης. Αθήνα, 2010.
- Burkert, Walter, *Αρχαία Ελληνική Θρησκεία. Αρχαϊκή και Κλασσική Εποχή*. Μετάφρ., Νικόλαος Π. Μπεζεντάκος – Αφροδίτη Αβαγιανού. Αθήνα, Καρδαμίτσα, 1993.
- Dodds, E. R., *Οι Έλληνες και το Παράλογο*. Μετάφρ., εισαγ., Γιώργης Γιατρομανωλάκης. Αθήναι, [2]1978.
- Eduards, Mark, *Όμηρος. Ο ποιητής της Ιλιάδος*. Μετάφρ., Βάϊος Λιαπής – Νικόλαος Μπεζαντάκος. Αθήνα, Καρδαμίτσα, 2001.
- Ferguson, John, *Ήθη και Αξίες στην Αρχαία Ελλάδα*. Μετάφρ., Λένα Ταχμαζίδου. Επιμ., Μαίρη Κεκροπούλου. Αθήνα, Ενάλιος, 2006.
- Grossman, Gustav, *Politische Schlagwörter aus der Zeit des Peloponnesischen Krieges*, New York, 1973.
- Guthrie, W. K. C.,*Οι Σοφιστές*. Μετάφρ., Δαμιανός Τσεκουράκης. Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., [2]1991.
- — *Ο Σωκράτης*. Μετάφρ., Τάσος Νικολαΐδης. Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., [2]1991.
- Heinimann, Felix, *Nomos und Physis. Herkunft und Bedeutung einer Antithese im griechischen Denken des 5. Jahrhunderts*, Darmstadt, 1987.
- Kerényi, Karl, *Η Μυθολογία των Ελλήνων*. Μετάφρ., Δημήτρης Σταθόπουλος. Αθήνα, Εστία, [15]2012 (1974).
- Kraus, Walter – Καρύδη Έλενα (επιμ.), *Μύθοι, Κείμενα, Εικόνες. Ομηρικά Έπη και Αρχαία Ελληνική Τέχνη*. Από τα Πρακτικά του ΙΑ΄ Διεθνούς Συνεδρίου για την Οδύσσεια, Ιθάκη, 15-19 Σεπτεμβρίου 2009, Ιθάκη, Κέντρο Οδυσσειακών Σπουδών, 2010.
- Luscombe, David, *Η Μεσαιωνική Σκέψη*. Μετάφρ., Χρήστος Γεμελιάρης. Επιμ., Γιώργος Μανιάτης. Αθήνα, Πολύτροπον, 2007.
- Moulaki Moulakis, Athanasios, *Homonoia. Eintracht und Entwiklung eines politischen Bewusstseins*, München, 1973.
- Mappes, Thomas, A., – Zembaty, jane, S., - Decrazia, David, *Social Ethics*, USA, [8]2012.
- Marolles, Abbe de, *Ελληνική Μυθολογία. Ο Ναός των Μουσών*. Μετάφρ., Μαρία Γυπαράκη, Αθήνα, Εκδόσεις Μίλητος, χ.χ.

- Manfred, *Name und Sache. Ein Problem im Frühgriechischen Denken*, Amsterdam, 1987.
- North, Helen F., *From Myth to Icon. Reflections of Greek Ethical Doctrine in Literature and Art*, Ithaca and London, Cornell University Press, 1979.
- Rosseti, Livio, *Εισαγωγή στην Αρχαία Φιλοσοφία. Φιλολογικά δεδομένα και φιλολογικά εργαλεία*. Μετάφρ., Άννα Τάτση. Αθήναι, Ακαδημία Αθηνών / Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας, 2015.
- Snell, Bruno, *Die Ausdrücke für den Begriff des Wissens in der vorplatonishen Philosophie (σοφία, γνώμη, σύνεσις, ιστορία, μάθημα, επιστήμη)*, Berlin, 1921.
- — *Η ανακάλυψη του Πνεύματος. Ελληνικές ρίζες της ευρωπαϊκής σκέψης*. Μετάφρ., Δανιήλ Ιακώβ. Αθήνα, [4]1997.
- Αποστολοπούλου – Παίζη, Μάχη (επιμ.), *Έρανος*. Από τα Πρακτικά του Θ΄ Συνεδρίου για την Οδύσσεια, Ιθάκη, 2-7 Σεπτεμβρίου 2000, Ιθάκη, Κέντρο Οδυσσειακών Σπουδών, 2001.
- Βέϊκος, Θεόφιλος, *Βασικά Φιλοσοφικά Προβλήματα*, Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 1976.
- *Οι Προσωκρατικοί*, Αθήνα, Guttenberg, 2016 (Αθήνα, 1995).
- Βορέας, Θεόφιλος, *Ηθική*, Αθήναι, 1957.
- Βουδούρης, Κωνσταντίνος, Ι., *Η φιλοσοφία του νοήματος εν τη φιλοσοφία του L. Wittgenstein*, Εν Αθήναις, Βιβλιοθήκη Σοφίας Ν. Σαριπόλου, 1972.
- — «Πλάτων και Wittgenstein. Ιδιαίτερη αναφορά στο πρόβλημα περί «των καθόλου όντων», *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση* 1 (1984), σσ. 27- 38.
- — (επιμ.), *Οικολογικές Αξίες*, Αθήνα, 2002.
- — (επιμ.), *Φιλοσοφία και Οικολογία*, Αθήνα, 1989.
- — (επιμ.), *Η Ηθική Φιλοσοφία των Ελλήνων*, Αθήνα, 1996.
- Βουδούρης, Κωνσταντίνος, Ι., (επιμ.), *Φιλοσοφία και Ιατρική*. Πρακτικά Συνεδρίου, Κως – Κάλυμνος Αύγουστος 1997, Αθήνα, 1998.
- Βουδούρης Κωνσταντίνος – Γεωργοβασίλης Δημοσθένης (επιμ.), *Η Ελληνική Φιλοσοφία και τα Προβλήματα της Εποχής μας*. Πρακτικά 20ου Διεθνούς Συνεδρίου Φιλοσοφίας, Χανιά 12- 18 Ιουλίου 2008, Αθήνα, 2009.
- Γεωργοπούλου – Νικολακάκου, Νικολίτσα, *Το Φυσικόν Δίκαιον. Ιστορικοκριτική θεώρησις του προβλήματος*, Αθήναι, 1976.
- Γεωργούλης, Κωνσταντίνος Δ., *Αισθητικά και Μιλοσοφικά Μελετήματα*, Αθήναι, Ι. Σιδέρης, 1964.
- — *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας*. Επιμ., Βιβλιογραφικό Επίμετρο Βασ. Α. Κύρκος. Αθήνα, Παπαδήμας, 1994 (1975).
- Γλυκοφρύδη – Λεοντσίνη, Αθανασία, *Νεοελληνική Φιλοσοφία. Θέματα Πολιτικής και Ηθικής*, Αθήνα, 2001.
- Δεσποτόπουλος, Κωνσταντίνος, *Μελετήματα Ηθικής*, Αθήναι, 1963.
- — Μελετήματα Φιλολογίας και Φιλοσοφίας. Επιμ., Μαρία Αποστολοπούλου. Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.
- Δραγώνα – Μονάχου, Μυρτώ, «Η αναλυτική Ηθική του G. E. Moore και η σημασία της για την Αγγλική Ηθική Θεωρία», στο: *Κεφάλαια Φιλοσοφίας*, Αθήνα, Δωδώνη / Κέντρο Φιλοσοφικών Ερευνών, 1979, σσ. 11-52.
- Δραγώνα – Μονάχου, Μυρτώ, «Η Προαίρεσις στον Αριστοτέλη και τον Επίκτητο», *Φιλοσοφία* 8-9 (1978- 1979), σσ. 265- 310.

- — «Οι Ηθικοί Αφορισμοί του Wittgenstein: Τα σύγχρονα "Εις εαυτόν ή "πως κουβεντιάζεται η σιωπή"», *Φιλοσοφία* 10-11 (1980-1981), σσ. 433-483.
- — «Η ανάγνωση της Ηθικής του Αριστοτέλη από τον R. M. Hare», *Φιλοσοφία* 11-12 (1982), σσ. 245-269.
- — «Η δικαιοσύνη στη σύγχρονη Ηθική φιλοσοφία: το σύνδρομο Rawls και η "φιλοσοφία της δικαιοσύνης", στο: Αφιέρωμα στον Κωνσταντίνο Δεσποτόπουλο, Αθήνα, Αθήνα, 1991, σσ. 349-372.
- — *Σύγχρονη Ηθική Φιλοσοφία*. Ο αγγλόφωνος στοχασμός, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 1995 [Βιβλιογραφία, σσ. 479- 534].
- Δρακοπούλου, Ζηνοβία, Μια επισκόπηση των κυριοτέρων τάσεων στη σύγχρονη αγγλοσαξωνική ηθική φιλοσοφία, *Δωδώνη* 14/Γ' (1985), σσ. 113- 126.
- Ζιλσόν, Ετιέν, *Το πνεύμα της Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας*. Μετάφρ., Χρήστοςς Μαρσέλλος. Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2019.
- Θεοδωρακόπουλος, Ιωάννης, *Σύστημα Φιλοσοφικής Ηθικής*, Αθήναι, 1947.
- Καλογεράκος, Ιωάννης, Γ., «Δίκης Όνομα. Διαστ΄σεις της Δίκης στη φιλοσοφία του Ηρακλείτου» , *Ελληνικά* 49 (1999), σσ. 225- 243.
- — «Δίκαιο και πρώϊμη Ελληνική Φυσική Φιλοσοφία», στο: *Άθλον. Αφιέρωμα στον Ευάγγελο Μουτσόπουλο, Ομότιμο Καθηγητή και Ακαδημαϊκό*, Αθήναι, 2001, σσ. 95-104.
- — (επιμ.), *Ο Αριστοτέλης και η Σύγχρονη Εποχή*. Πρακτικά του έκτου Πανελληνίου Συνεδρίου, Ιερισσός, 19-21 Οκτωβρίου 2001. Πρόλογος Βασίλειος Ν. Παππάς. Χαλκιδική, 2004.
- Κελεσίδου, Άννα, *Μελετήματ Προσωκρατικής Ηθικής*, Αθήναι, 1994.
- Κουσουλάκος, Γεώργιος Π., «Μεσότης και Μέτρον εν τη Ελληνική Διανοήσει (μετ' εξαιρέσεως της περί μεσότητος διδασκαλίας του Αριστοτέλους», στο: *Ξένιον. Festschrift für Panajotes Zepos*. Hrsg., von E. Von Caemmerer – J. H. Kaiser – G. Kegel – W. Müller-Freinenfelds – H. J. Wolff. Unter Mitarbeit von Th. J. Panagopoulos. Bd. A, Athen - Freiburg – Köln, 1973, σσ. 203- 265.
- Κούτρας, Δημήτριος Ν., (επιμ.), *Η αριστοτελική Ηθική και οι επιδράσεις της*. Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου Αριστοτελικής Φιλοσοφίας. Αθήνα, 24-26 1995, Αθήνα, Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον», 1996.
- — *Η Πρακτική Φιλοσοφία του Αριστοτέλους*. Τόμος Α΄. *Ηθική*, Αθήναι, [2]2004.
- Κύρκος, Βασ., Α., *Αρχαίος Ελληνικός Διαφωτισμός και Σοφιστική*, Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, [2]1992
- — *Τα φιλοσοφικά άρθρα*, Αθήνα, Χάρτης Εύεργος, 2012.
- Λογοθέτης, Κωνσταντίνος, Ι., *Η φιλοσοφία των Πατέρων και του Μέσου Αιώνος*. Μέρος Α΄- Β΄, Εν Αθήναις, 1930, 1933.
- — *Η Μετά Κάντιον Ιδεοκρατική Φιλοσοφία*, Εν Αθήναις, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων, 1958.
- Λεοντσίνη, Ελένη, Γ., «Η έννοια της αμαρτίας στην Αριστοτελική και Ποιητική θεωρία», *Παρνασσός* ΜΗ΄ (2006), σσ. 127-140.
- Λούβαρις, Νικόλαος, Ι., «Ηθική» , στο: *Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια*, 12, χχ, σσ. 176-177.
- Μιχαηλίδης – Νουάρος, Γ., *Ζωντανό Δίκαιο και Φυσικό Δίκαιο. Εισαγωγή σε κεντρικά προβλήματα της νομικής Κοινωνιολογίας και της Φιλοσοφίας του Δικαίου*, Αθήνα, Σάκκουλας, 1982.

- Μουτσόπουλος, Ευάγγελος, *Η Αισθητική της Ηθικής*, Αθήνα, Ακαδημία Αθηνών / Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας, 2009.
- Μπαγιόνας, Αύγουστος, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Ηθικης από τους Προσωκρατικούς ως την Αρχαία Ακαδημία*, Θεσσαλονίκη, 1978.
- Μπερδιάγιεφ, Νικόλαος, *Το Πνεύμα του Ντοστογιέφσκι.* Μετάφρ., Νίκος Ματζούκας. Θεσσαλονίκη, Πουρναράς, 1972.
- Νιάρχος, Κωνσταντίνος, *Η Ελληνική Φιλοσοφία κατά την βυζαντινήν της Περίοδον*, Αθήναι, [3]2007.
- Νούτσος, Παναγιώτης, Χρ., «Η "μορφολογία της Ιστορίας" του O. Spengler στο έργο του Ε. Π. Παπανούτσου» , στο: *Νεοελληνική Φιλοσοφία. Οι Ιδεολογικές διαστάσεις των Ευρωπαϊκών της προσεγγίσεων*, Αθήνα, Κέδρος, 1981, σσ. 146-160.
- — *Ξανά για τον Σωκράτη*. Πρακτικά Συνεδρίου. Αφιέρωμα στον Νίκο Κ. Ψημμένο. Ιωάννινα, Δωδώνη, Παράρτημα αρ. 72, 2004.
- Ξανθάκη – Καραμάνου Γ., (επιμ.), *Άθλον. Αφιέρωμα στον Ευάγγελο Μουτσόπουλο. Ομότιμο Καθηγητή και Ακαδημαϊκό*, Αθήνα, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2001.
- — *Ο «σκοτεινός» Μεσαίωνας.* Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου, Αθήνα, 16- 17 Μαρτίου 2007, Αθήνα, Εταιρεία Σπουδών Σχολής Μωραΐτη, 2010.
- Παπαδημητρίου, Ευθύμης, *Για μια νέα Φιλοσοφία της Φύσης*, Αθήνα, Guttenber, 1999.
- Παπανούτσος, Ευάγγελος, *Ηθική*. Τόμοι Α΄ – Β΄, Αθήνα, Δωδώνη, [3]1995.
- Πελεγρίνης, Θεοδόσιος, *Ηθική Φιλοσοφία*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 1997.
- Πέτσιος, Κωνσταντίνος Θ., «Immanuel Kant και Νεοελληνικός Διαφωτισμός: Καταγραφή μίας φιλοσοφικής γνωριμίας», στο: *Νεοελληνική Φιλοσοφία*. Επιμ., Κωνσταντίνος Βουδούρης. Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα – Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία, 2000, σσ. 235–257.
- «"Theses Philosophicae, Venetiis, 1681": Ένα τεκμήριο φιλοσοφικής διδασκαλίας κατά τον 17ο αιώνα», *Επιστημονική Επετηρίδα της Βελλάς* Β΄ (2003), σσ. 233-251.
- «Kant' s Kategorienlehre im Werk von Athanasios Psalidas», στο: *Evgenios Vulgaris und die Neugriechische Auklärung in Leipzig*. Beiträge der Konferenz an der Universität Leipzig, Institut für Klassische Philologie, Abteilung Byzantinische und Neugriechische Philologie, vom 16. - 18. Oktober 1996. Hrsg., von Günther S. Henrich, Leipzig, Leipziger Universitätsverlag, 2003, σσ. 55-67.
- «Το φιλοσοφικό έργο του Edmundus Purchotius και το Συνταγμάτιον της Μεταφυ-σικής του Βικεντίου Δαμοδού», *Ο Ερανιστής* 27 (2009), σσ. 69-148.
- *Απηχήσεις του φιλοσοφικού έργου του Edmundus Purchotius στη Νεοελληνική Φιλοσοφία. Συμβολή στην έρευνα των πηγών*, Ιωάννινα, 2012.
- — «Κωνσταντίνος Γεωργούλης (1894-1908)», *Κάτοπτρον Νεοελληνικής Φιλοσοφίας* Γ΄ (2016), σσ. 329-380.
- — «Λόγος και Πόλις στην κλασσική σκέψη», *Φιλοσοφείν* 14 (2016), σσ. 147-159.
- — *Φιλοσοφία και Ρητορική στην Κλασική Σκέψη*, Αθήνα, Guttenber, 2018.
- — *Η διδασκαλία της Ηθικής από τον Βικέντιο Δαμοδό (1700-1752)*. Η *Σύνοψις της Ηθικής προς Νικόμαχον* (edition princeps) και η *Ηθική Φιλοσοφία*, Ιωάννινα, 2019.
- Πεντζοπούλου – Βαλαλά, Τερέζα, *Στα ίχνη των Αρχαίων Φιλοσόφων*, Αθήναι, Ακαδημία Αθηνών / Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Φιλσοοφίας, 2011.

- Σουμάχερ, Ε. Φ., *Το μικρό είναι όμορφο. Η ανθρωπιά και η ομορφιά της μικρής Οικονομίας,* Αθήνα, Γλάρος, 1980.
- Τσινόρεμα, Σταυρούλα, «Ελευθερία, Λογικότητα και το Νόημα του Ηθικού Λόγου», Παρνασσός, 26 (1984), σσ. 463- 481.
- Χριστόπουλος Μενέλαος – Παίζη – Αποστολοπούλου Μάχη (επιμ.), *Έγλημα και Τιμωρία στην Ομηρική και Αρχαϊκή Ποίηση*. Από τα Πρακτικά του ΙΒ΄ Διεθνούς Συνεδρίου για την Οδύσσεια, Ιθάκη, 3-7 Σεπτεμβρίου 2013, Ιθάκη, Κέντρο Οδυσσειακών Σπουδών, 2014.
- Χρόνης, Νικόλαος, *Οι μετασχηματισμοί της φιλοσοφίας από των Ελληνιστικών μέχρι και των Πρωτοχριστιανικών χρόνων*, Αθήνα, Βιβλιοθήκη Σοφίας Ν. Σαριπόλου, 1988.
- Ψημμένος Νίκος Κ. (ανθολ., κειμ., εισαγ., σχόλ.), *Η Ελληνική Φιλοσοφία από το 1453 ως το 1821*. Τόμος Α΄. *Η κυριαρχία του Αριστοτελισμού. Προκορυδαλική και κορυδαλική περίοδος*. Τόμος Β΄. *Η επικράτηση της νεωτερικής φιλοσοφίας. Μετακορυδαλική περίοδος*, Αθήνα, Γνώση, 1988, 1989.

-Related academic journals

«SOCIOLOGY OF EDUCATION»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ203**	**SEMESTER**	**2ND**
COURSE TITLE	**SOCIOLOGY OF EDUCATION** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR CHRISTOS ZAGKOS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
COURSE TYPE	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
• Knowledge and understanding of basic sociological concepts • Knowledge and understanding of basic research tools of sociology • Ability to analyse social phenomena using sociological tools • Ability of sociological analysis and understanding of the functions of education and educational problems • Ability to formulate research problems using the theoretical tools of sociology of education • Understanding the social functions of education • Understanding the social role of the school • Ability of sociological analysis and understanding of the social functions of education • Understanding the concept of social vulnerability • Understanding the concept of social cohesion • Understanding the concepts: "social inequality" and "educational inequality" • Understanding the social and compensatory role of education
General Competences
• Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology • Working independently • Team work • Working in an interdisciplinary environment • Respect for difference and multiculturalism • Production of free, creative and inductive thinking

3. SYLLABUS

• The course is structured on the following axes: • Basic concepts of sociology • Sociological research • Sociology of education as a branch of the science of sociology • Basic theories of sociology of education (Durkheim, Parsons, Bourdieu, Bernstein, etc.) • Educational inequality and theoretical approaches • The social functions of education • The concept of cultural lag • The school as a provider of compensatory education • The concept of social disadvantage • Cultural minorities & education

- Education of vulnerable social groups
- Issues of social inequality
- Issues of educational inequality
- The concept of positive discrimination

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY	Use of ICT in teaching & communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	40
study and analysis of bibliography	25
essay writing	30
Personal studying	40
Course total	**125**

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• short-answer questions • written work, essay/report, • public presentation • summative or conclusive Students will choose if they want to be evaluated: a) by written examination **(100%)** **or** b) by writing & public present (in classroom) an essay **(100%)**

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Willis, P. (2012). *Learning to Labour: How Working Class Kids Get Working Class Jobs.* Athens: Gutenberg. (in Greek)
- Nova - Kaltsouni, Chr. (2010). *Sociology of Education.* Athens: Gutenberg. (in Greek)
- Thanos, Th., Kamarios, I., Kyridis, A., Fotopoulos, N., Pavlis-Korre, M. & Turturas, C. (2018). Sociology of Education. Introduction to basic concepts and themes. Athens: Gutenberg. (in Greek)
- Banks, O. (1987). *The Sociology of Education.* Thessaloniki: Paratiritis. (in Greek)
- Fragoudaki, A. (1985). *Sociology of Education - Theories of Social Inequality in School.* Athens: Papazisis. (in Greek)

«WORKSHOP ON RESEARCH METHODOLOGY II: BASIC RESEARCH PRACTICES IN PHILOSOPHY»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ204**	**SEMESTER**	**2ND**
COURSE TITLE	**RESEARCH METHODOLOGY WORKSHOP II: FOUNDATIONAL RESEARCH PRACTICES IN PHILOSOPHY** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR SPYRIDON – ORESTIS PALERMOS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		2	2
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	—		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*

- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Upon successful completion of the course students will be able to:

Employ several research methods

Develop valid arguments

Critically assess arguments

Construct a philosophical essay

Critically assess philosophy texts

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

Independent research

Exercises critical and rational thinking

Critically assess philosophical texts

3. SYLLABUS

Indicative topics:

Reasoning (inductive, abductive, deductive) and arguments

Fallacies

Necessary and Sufficient Conditions – Definitions

How to structure a philosophical essay

Central philosophical problem without a solution

What is knowledge and what is skepticism?

Text analysis

Logic

Referencing

Critical assessment tools

Philosophical concepts

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

<table>
<tr><td>DELIVERY
Face-to-face, Distance learning, etc.</td><td>Face-to-face.</td></tr>
<tr><td>USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY
Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students</td><td>Use of ICT in teaching, communication with students.</td></tr>
<tr><td>TEACHING METHODS

The manner and methods of teaching are described in detail.

Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.

The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS</td><td><table>
<tr><th>Activity</th><th>Semester workload</th></tr>
<tr><td>Lectures</td><td>26</td></tr>
<tr><td>Exercises</td><td>40</td></tr>
<tr><td>Independent study</td><td>59</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Course total</td><td>125</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>STUDENT PERFORMANCE EVALUATION

Description of the evaluation procedure

Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other

Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.</td><td>Assessment will be in the form of written examination (or in the form of oral examination, when necessary) at the end of the semester.

The exam will assess the degree to which students are familiar with the research methods on which this module will focus.</td></tr>
</table>

3RD SEMESTER

«ANCIENT GREEK PHILOSOPHY II»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ301**	**SEMESTER**	**3RD**
COURSE TITLE	**ANCIENT GREEK PHILOSOPHY II** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR DR. ELENI LEONTSINI)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES AND SEMINAR OF TEXT HERMENEUTICS		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND, SPECIALIZED GENERAL KNOWLEDGE COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK (HELLENIC)		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)		
COURSE WEBSITE (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2428#section-1		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*

- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

This course is a main introductory course into the philosophy of Aristotle and Aristotelian and Neo-Aristotelian theories in general. The aim of this course is to demonstrate how philosophical analysis can be used into the discussion and the understanding of the philosophical thought of Aristotle in general and, more specifically, to the understanding of his moral and political philosophy. In addition, the aim of this course is to present exegetically and to critically evaluate the main Aristotelian arguments that characterize Aristotle's theory and Aristotelian theory in general, as this is presented mainly in his *Nicomachean Ethics*, *Eudemian Ethics*, *Magna Moralia*, *Rhetoric* and *Politics*.

After the successful completion of this course the students should be able to understand and to explain, via the use of analytical skills, critical thought and philosophical argument, the following:

- To be acquainted with the life and personality of Aristotle (384-322 BC) and with the moral and political works of Aristotle. The importance of the *Nicomachean* Ethics, but also that of the *Eudemian Ethics*, the *Magna Moralia* and mainly of the *Politics* which still, so far, have been understudied. Philosophy and methodology. The influence of Aristotle: Aristotelians and Neo-Aristotelians.
- To be able to explain the basic philosophical notions of Aristotle, such as the 'supreme good' (*hypertaton agathon*) and well-being (*eudaimonia*) (*NE*.I), the definition of moral virtue/excellence (*aretē*) (*NE*.II), the moral character (*ēthikos charactēras*), voluntary and involuntary actions (*akousion and ekousion/proaeterikon*), the moral virtues (courage, temperance, liberality, etc), the theoretical virtues (*phronēsis*, *sophia*, *technē,* etc) (*NE*. II-V), as well as the peculiar virtue of magnanimity (*megalophūchia*).
- To be able to explain the definition and the varieties of Aristotelian friendship (*philia*), the forms of *philia* according to Aristotle, the notion and the importance of political or civic friendship (*politikē philia*) as a type of friendship based on the "common interest or advantage" (*koinon sumphēron*) and unanimity (*homonoia*), as well as its relation to justice, but also the Aristotelian theory on desire (*epithumia*) and erotic love (*erôs*) (*HN*. VIII-IX).
- To be able to explain the Aristotelian views on the character of pleasure (*hēdonē*), weakness of will (*akrasia*), as well as the notion of 'hamartia' (error of judgement) in Aristotelian ethical and aesthetic theory.
- To be able to explain and to understand the difference between pleasure (*hēdonē*) and *eudaimonia*, the distinction between 'Vita Contemplativa' and 'Vita Activa", as well as the

conceptions of *mimesis*, aesthetic experience, moral training and education (*paideia*).

- To be able to explain the influence of Aristotle to modern and contemporary philosophy, its reception by the Neohellenic Enlightenment, the Aristotelian moral philosophy, and its relationship with contemporary virtue ethics as well as with Aristotelian moral and political philosophy and its relationship with contemporary communitarian, republican, political and economic virtue-ethical theory, neo-Marxist political theory, radical and revolutionary Neo-Aristotelian political theory. To understand that the reading of Aristotle moral and political works falsely associated with conservativism (non-liberal theories).

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Working independently.
- Teamwork.
- Production of new research ideas.
- Working in an international environment.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues.

3. SYLLABUS

The life and personality of Aristotle (384-322 π.Χ.). The moral works of Aristotle. The importance of the *Nicomachean Ethics*, the *Eudemian Ethics*, the *Magna Moralia*, the *Rhetoric* and that of the *Politics*. Philosophy and methodology in Aristotle. The influence of Aristotle: Aristotelians and Neo-Aristotelians. The influence of Aristotle to modern and contemporary philosophy, its reception by the Neohellenic Enlightenment, the Aristotelian moral philosophy, and its relationship with contemporary virtue ethics as well as with

Aristotelian political philosophy and its relationship with contemporary communitarian, republican, political and economic virtue-ethics, radical, revolutionary and neo-Marxist political theory. The basic philosophical notions of Aristotle such as the 'supreme good' (*eudaimonia*), the definition of moral virtue/excellence (*aretē*), the moral character, voluntary and involuntary actions, moral virtues (courage, temperance, liberality, etc), the theoretical virtues, as well as the peculiar virtue of magnanimity (*megalophūchia)*. The Aristotelian views on the character of pleasure (*hēdonē*), weakness of will (*akrasia*), as well as the notion of error of judgement (*hamartia*) in Aristotelian moral and aesthetic theory. The definition and the varieties of Aristotelian friendship (*philia*), the forms of *philia* according to Aristotle, the notion and the importance of political or civic friendship (*politikē philia*) as well as the importance of unanimity (*homonoia*) the Aristotelian theory on e*rôs* and desire (*epithumia*). The difference between pleasure (hēdonē) and eudaimonia, the distinction between 'Vita Contemplativa' and 'Vita Activa", as well as the conceptions of mimesis, aesthetic experience, moral training, and education (*paideia*).

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-To-Face & Distance Learning.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching, in laboratory education and in communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester workload*** Lectures & Seminars: 80 Seminars: 45 **Course total**: ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice*	Student performance will be assented, alternatively, via one of the three ways as described below: • Written Final Exam (100%) which involves: open-ended questions, problem solving and philosophical interpretation and analytical thought.

questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.	• Written work, i.e. 'Essay' (deliverance from written examination) (100%). • Oral Examination consisting of 'Short Answer Questions' (100%). Evaluation criteria: The evaluation/assessment of the students will be made via their active participation in the courses and the seminars and by their performance in the written final examination or essay evaluation in special circumstances. Oral examination available for special needs/skills students.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

(Note: Further non-Greek bibliography is available, upon request, to foreign incoming students: mostly in English, but also in a variety of other European languages, after consultation with the Lecturer)

ARISTOTLE

Standard Editions

- Aristotelis, *Ethica Nicomachea*, I. Bywater (ed.), Oxford University Press, Oxford 1894.
- Aristotelis, *Politica,* W.D. Ross (ed.), Oxford University Press, Oxford 1957.
- Aristotelis, *Metaphysica,* W. Jaeger (ed.), Oxford University Press, Oxford 1958.
- Aristotelis, *Ars Rhetorica,* W.D. Ross (ed.), Oxford University Press, Oxford 1959.
- Aristotelis, *Ethica Eudemia*, R.R. Walzer and J.M. Mingay (eds.), Oxford University Press, Oxford 1991.

BIBLIOGRAPHY (Selection)

- Ackrill, J., *Aristotle's Ethics*, Faber, London 1973.
- Ackrill, J., *Aristotle the Philosopher*, Clarendon Press, Oxford 1981.
- Allan, D. J., *The Philosophy of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1970.
- Annas, J., *The Morality of Happiness*, Oxford University Press, Oxford 1993.
- Barker, E., *The Politics of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1958.
- Barnes, J., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Ε. Λεοντσίνη, Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε, Oxford University Press–Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Bielskis, A., «Οι πολιτικές επιπτώσεις των ισχυρισμών του Alasdair MacIntyre στο *Έλλογα Εξαρτημένα Όντα*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 105-128.

- Bielskis, A., «Ανθρώπινη ύπαρξη και αριστοτελική αρετή», μτφρ. Ελένη Λεοντσίνη, *Φιλοσοφία. Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών*, 46, II (2016), σσ. 97-116.
- Bielskis, A., «Μία αριστοτελική κριτική του φιλοσοφικού προγράμματος του Martin Heidegger στο έργο του *Είναι και Χρόνος*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 34, 101 (2017), σσ. 94-111.
- Bielskis, A., Leontsini, E. & Knight, K. (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, 1st edition, Hardback, Bloomsbury, London 2020.
- Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- Βουδούρης, Κ. Ι. (επιμ.), *Περί δικαιοσύνης. Η πλατωνική και η αριστοτελική αντίληψη για τη δικαιοσύνη σε συσχετισμό προς τις νεώτερες και σύγχρονες θεωρίες για τη δικαιοσύνη*, Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία, Αθήνα 1989.
- Βουδούρης, Κ. Ι. (επιμ.), *Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία*, Αθήνα 1993.
- Γεωργούλης, Κ. Δ., *Αριστοτέλης ο Σταγιρίτης*, Θεσσαλονίκη 1962.
- Crisp, R. (ed.), *Aristotle. Nicomachean Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge 2000.
- Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, Α. (επιμ.), *Βίος θεωρητικός*, Αφιερωματικός Τόμος εις τον Καθηγητήν Δημήτριον Ν. Κούτραν, εκδ. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2006.
- Düring, I., *Ο Αριστοτέλης. Παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του,* μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή και Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα, 2 τόμ., εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- Hardie, W. F. R., *Aristotle's Ethical Theory*, Oxford University Press, 2nd ed., Oxford 1968.
- Καλογεράκος, Ι. Γ., «Υπερβολή και υπεροχή στην ηθική φιλοσοφία του Αριστοτέλη», *Φιλοσοφία*, 27-28 (1997-1998), σσ. 166-190.
- Καλογεράκος, Ι. Γ. (επιμ.), *Ο Αριστοτέλης και η σύγχρονη εποχή. Πρακτικά του Έκτου Πανελληνίου Συνεδρίου* (Ιερισσός, 19-21 Οκτωβρίου 2001), Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, Χαλκιδική 2004.
- Καλογεράκος Ι. Γ., *Παιδεία και Πολιτική Αριστεία, Ο δρόμος προς την αρετή στο αριστοτελικό ιδανικό κράτος,* εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2016.
- Keyt D. and Miller Fr. D. (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Blackwell, Oxford 1991.
- Κούτρας, Δ. Ν., *Η κοινωνική ηθική του Αριστοτέλους*, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα 1973.
- Κούτρας, Δ. Ν. (επιμ.), *Η αριστοτελική ηθική και οι επιδράσεις της*, Α΄ Διεθνές Συνέδριο Αριστοτελικής Φιλοσοφίας (24-26 Μαΐου 1995), Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον», Αθήνα 1996.
- Κούτρας, Δ. Ν. (επιμ.), *Πολιτική φιλοσοφία του Αριστοτέλη και οι επιδράσεις της*, Β΄ Διεθνές Συνέδριο Αριστοτελικής Φιλοσοφίας (29-31 Μαΐου 1997), Εταιρεία Αριστοτελικών Μελετών «Το Λύκειον», Αθήνα 1999.

- Κούτρας, Δ. Ν. (επιμ.), *Η κατ' Αριστοτέλη πολιτική ισότητα και δικαιοσύνη και τα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας*, Γ΄ Διεθνές Συνέδριο Αριστοτελικής Φιλοσοφίας (22-24 Σεπτεμβρίου 1999), Αθήνα 2000.
- Κούτρας, Δ. Ν. (επιμ.), *Περί ποιητικής και ρητορικής τέχνης κατ' Αριστοτέλη*, Δ΄ Διεθνές Συνέδριο Αριστοτελικής Φιλοσοφίας (7-9 Δεκεμβρίου 2001), Αθήνα 2003.
- Kullmann, W., *Η πολιτική σκέψη του Αριστοτέλη,* μτφρ. Α. Ρεγκάκος, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2003.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», *Ιστορικά Ελευθεροτυπίας*, τεύχος 264 (9 Δεκεμβρίου 2004), σσ. 6-11.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια της αμαρτίας στην αριστοτελική ηθική και ποιητική θεωρία», *Παρνασσός*, ΜΗ΄ (2006), σσ. 127-140.
- Λεοντσίνη, Ε., «Σωκρατικά ηθικά παράδοξα και αριστοτελική ακρασία», *Φιλοσοφία*, 37 (2007), σσ. 126-149.
- Leontsini, E., *The Appropriation of Aristotle in the Liberal-Communitarian Debate*, with a foreword by Richard Stalley, National and Kapodistrian University of Athens, S. Saripolos Library, Athens 2007.
- Λεοντσίνη, Ε., «Έρως και ερωτική αγάπη κατά τον Αριστοτέλη», *Celestia*, 2 (2009), σσ. 61-68.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλία και φιλελεύθερη κοινότητα», στο Κ. Βουδούρης & Δ. Γεωργοβασίλης (επιμ.), *Η ελληνική φιλοσοφία και η σχέση της με τα προβλήματα της εποχής μας*, Πρακτικά του 20ου Διεθνούς Συνεδρίου Φιλοσοφίας (Χανιά, 12-17 Ιουλίου 2008), Διεθνής Εταιρεία Ελληνικής Φιλοσοφίας, εκδ. Ιωνία, Αθήνα 2009, σσ. 93-113.
- Λεοντσίνη, Ε., «Μίμηση, αισθητική εμπειρία και ηθική αγωγή κατά τον Αριστοτέλη», *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 26, 77 (2009), σσ. 117-148.
- Λεοντσίνη, Ε., «Μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη», στο Α. Στέφος & Σπ. Τουλιάτος (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009, σσ. 100-121.
- Λεοντσίνη, Ε., «Βλέποντας τη ζωή μέσα από μια ιστορία: Η αφηγηματική ενότητα της ανθρώπινης ζωής κατά τον Alasdair MacIntyre», στο *Ιστορίας μέριμνα. Τιμητικός τόμος στον καθηγητή Γεώργιο Ν. Λεοντσίνη* (επιμ. Χαράλαμπος Ν. Μπαμπούνης), τόμ. Α΄, εκδ. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2011, σσ. 677-686.
- Leontsini, E., "The Motive of Society: Aristotle on Civic Friendship, Justice, and Concord", *Res Publica*, 19, 1 (2013), σσ. 21-35.
- Leontsini, E., "Sex and the City: Plato, Aristotle, and Zeno of Kition on Erôs and Philia", στο Sanders, E., Thumiger, C., Carey, C., and Lowe, N.J. (2013), *Erôs in Ancient Greece*, Oxford: Oxford University Press, σσ. 129-141.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η ζωή ως αγαθό: αριστοτελική κριτική της κοινοτιστικής βιοηθικής», *Φιλοσοφία*, 43 (2013), σσ. 439-446.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: από τον Αριστοτέλη στον Hobbes και τον Locke», *Φιλοσοφία*, 43, ΙΙ (2013), σσ. 74-109.

- Leontsini, E., 'Justice and Moderation in the State: Aristotle and Beyond', στο Guttorm Fløistad (ed.), *Philosophy of Justice*, International Institute of Philosophy, Series: Contemporary Philosophy: A New Survey, vol. 12, Springer, Dordrecht-Heidelberg-New York-London, 2015, σσ. 27-42.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η φιλία ως κοινωνικό και πολιτικό αγαθό: *ἡ γὰρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία*», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 129-166.
- Λεοντσίνη, Ε., «*Τὸ κοινῇ συμφέρον*: δημοκρατία, φιλία και ομόνοια στην αριστοτελική και στη σύγχρονη ριζοσπαστική νεοαριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 205-239.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια του κοινού συμφέροντος στην αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο *ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Παιδεία, Πολιτισμός, Πολιτική*, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και Ιστορική, Θεσσαλονίκη 2018, σσ. 107-116.
- Leontsini, E., 'Aristotle on a Meaningful Life', *Studia Philosophica Wratislaviensia*, XIV, 1 (2019), σσ. 191-199.
- Leontsini, E., 'Going through time together': Aristotelian Friendship and the Criterion of Time', στο Andrius Bielskis, Eleni Leontsini & Kelvin Knight (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, σσ. 76-93.
- Μαγγίνη, Μ. & Λεοντσίνη, Ε. (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016.
- Nussbaum, M., *The Fragility of Goodness: Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1986.
- Παπαδής, Δ. Ι., *Η πολιτική φιλοσοφία του Αριστοτέλη,* Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2001.
- Παπαδής, Δ. Ι., «Η ουσία της πόλεως στον Αριστοτέλη», *Δευκαλίων*, 22, 2 (2004), σσ. 149-158.
- Πεντζοπούλου- Βαλαλά, *Τ., Προβολές στον Αριστοτέλη,* εκδ. Ζήτρος, Θεσσαλονίκη
- Ross, W. D., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Μ. Μητσού, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- Στέφος, Α. & Τουλιάτος, Σπ. (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009.
- Σκαλτσάς, Θ., *Ο χρυσούς αιών της αρετής. Αριστοτελική ηθική,* εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1993.
- Rorty, A. O., (ed.), *Essays on Aristotle's Ethics*, University of California Press, Berkeley and Los Angeles 1980.
- Ross, D. (1925), *Aristotle Nicomachean Ethics*, Oxford University Press, Oxford 1980.
- Saunders, T. J., *Aristotle Politics, Books I and II*, Clarendon Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., *Aristotle. The Politics*, Oxford University Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., 'Aristotle's Criticism of Plato's Republic', in D. Keyt and Fr. D. Miller (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Oxford: Blackwell, 1991, pp. 182-199.

- Stern-Gillet, S., *Aristotle's Philosophy of Friendship*, State University of New York Press, Albany 1995.
- Urmson, J. O., *Aristotle's Ethics*, Blackwell, Oxford 1988.
- Wolff, F., *Ο Αριστοτέλης και η πολιτική*, μτφρ. Κ. Ν. Πετρόπουλος, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου–Μ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1995.

«MODERN PHILOSOPHY II»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ302**	**SEMESTER**	**3RD**
COURSE TITLE	**MODERN PHILOSOPHY II** **[LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR ANTONIOS KALATZIS]**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK, ENGLISH (UPON REQUEST), GERMAN (UPON REQUEST)		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*

- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

- To be able to conduct a thorough and well-structured inquiry into the sources of Enlightenment philosophy.
- To be in position to evaluate the Enlightenment legacy both in the field of knowledge and science as well as in that of ethics and politics.
- To be able to critically assess the value and power of the ideas of Enlightenment thinkers for today's world.
- To be able to acknowledge the significance of some key ideas of Enlightenment philosophers, especially Immanuel Kant's, for the formation of Europe's historical consciousness and cultural identity

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

- promotion of critical thought,
- free creative, analytic as well as synthetical reasoning,
- cultivation of values and principles, such as autonomy, freedom, recognition of the other, cosmopolitanism,
- ability to present publicly and defend argumentatively opposite sides of arguments,

3. SYLLABUS

In the first part of the course we examine the key function of critique in VIIIth century European societies by situating philosophy within the broader cultural context. The rise of modern consciousness in culture, science, and philosophy leads to the reconsideration of the very foundations of European identity. The wide expansion and drastic redefinition of the public sphere (J. Habermas) runs parallel to a newly discovered freedom to think and act autonomously and this newly acquired power of critique has the realm of philosophicasl ideas as its main domain. In the second part of the course we focus on French and German philosophical Enlightenment by stressing the common origin as well as the obvious differences between the two. In the case of German Enlightenment, the study of I. Kant's early works on the controversy with dogmatic rationalism is further studied along with a selection of his later writings, especially two of his emblematic essays ("Answering the

Question: What Is Enlightenment?", "What does it mean to orient oneself in thinking?"). Last but not least, the contemporary reception of Kant's critical will be investigated in the light of Michel Foucault's essay "What is Enlightenment?".

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use Of Ict In Teaching, In Laboratory Education And In Communication With Students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	**<u>Final Written examinations</u>** (open-ended questions): 70% **<u>Written work (upon request)</u>**: 30%

Activity	***Semester workload***
Lectures (attendance)	35
Bibliographical inquiry	25
Essay writing	35
Homework (individual or group work)	25
Course total	***125***

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Immanuel Kant, *Political Writings*, translated from H.B. Nisbet, Cambridge: Cambridge University Press 1991
- –, *Religion and Rational Theology*, edited and translated by Allen W. Wood and George di Giovanni, Cambridge: Cambrige University Press 2012
- Frederick Beiser, *The Fate of Reason: German Philosophy from Kant to Fichte*, Cambridge and London: Harvard University Press 1987

- –, "The Enlightenment and Idealism," in: *The Cambridge Companion to German Idealism*, K. Ameriks (ed.), Cambridge: Cambridge University Press 2000, pp. 18–36
- Michel Foucault, "What is Enlightenment?" in The Foucault Reader, ed. Paul Rabinow, trans. Catherine Porter (New York: Pantheon Books, 1984), 32–50
- Paul Guyer, *Kant*, London and New York: Routledge 2006
- –, *The Cambridge Companion to Kant*, Cambridge: Cambridge University Press 1992
- –, The Cambridge Companion to Kant and Modern Philosophy, Cambridge: Cambridge University Press 2006
- Otfried Höffe, *Immanuel Kant*, Albany: State University of New York Press 1994

- Related academic journals:

Kantian Review, Kant Studien, Canadian Journal of Philosophy, European Journal of Philosophy, Journal of the History of Philosophy.

«SOCIAL AND POLITICAL PHILOSOPHY»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ303**	**SEMESTER**	**3RD**
COURSE TITLE	**SOCIAL AND POLITICAL PHILOSOPHY** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR AGLAIA MELA)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		

IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

This course aims to introduce students to modern social and political philosophy. We will focus on the impact of Enlightenment on social and political thought: on the relationship between person and community, the establishment of civil society and the legitimacy of political authority.

During the course, we will examine (a) the social contract tradition and (b) classical utilitarianism. The study of these theories is combined with their critique.

By the end of this course, students should be able:

(a) To recognize the basic traits of modern social and political philosophy.

(b) To evaluate the Enlightenment legacy and to assess its critique.

(c) To distinguish the main differences between contractarianism and utilitarianism.

(d) To acknowledge the significance of some of the key ideas of the Enlightenment philosophers in the current social and political problems.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* reasoning	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Philosophical interpretation of texts.
- Free creative analytical as well synthetic reasoning.
- Basic argument construction.
- Bibliographical research and computer-aided library searching.
- Essay writing.
- Promotion of critical thought.
- Ability to approach diversified philosophical ideas.

3. SYLLABUS

Enlightenment's social and political philosophy
The critical dimension of the Enlightenment's Project

Social contract theories
Thomas Hobbes
The challenge of moral egoism
Hobbes's war of all against all
No peace without law and no law without a sovereign
The emergence of Leviathan
John Locke
The right to life, liberty, and property
The social contract according to Locke
Locke on limited government
The nature of political authority
Jean-Jacques Rousseau
Amour de soi and amour-propre
The origins of autonomy
The idea of volonté générale
Rousseau and radical democracy
Civic humanism

Classical utilitarianism
David Hume
Hume vs. the social contract theory
Sympathy and the impartial spectator
The idea of utility
The artificial virtue of justice
Jeremy Bentham
Primary motivation: pleasure and pain
Moral consequetialism
The greatest happiness principle
Law, liberty and government
John Stuart Mill
Mill's critique of Bentham's utilitarianism
Mill on liberty and individuality
Against the tyranny of the majority
Representative democracy, conflict and consensus

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.

USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching and communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Active participation: 30% • Final written examination (essay questions): 70% A boost regarding the grade and overall performance can be achieved through: (Optional) essay writing & public presentation.

Activity	*Semester workload*
Lectures	45
Study	45
Fieldwork	35
Course total	***125***

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Βάκη, Φ., 2012. *Η πρόοδος στον Διαφωτισμό. Πρόσωπα και προσωπεία*. Αθήνα: Ευρασία.
- Βανδώρος, Σ., 2012. *Σιωπηλό βλέμμα. Για την πολιτική θεωρία του Ρουσσώ*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Cahn, S., 2011. *Classics of Political and Moral Philosophy*. New York: Oxford University Press.
- Δημητρίου, Σ., 2021. *Ο ελεύθερος άνθρωπος. Ο πολιτικός ανθρωπισμός και η «πολιτική μηχανή» του Ζαν-Ζακ Ρουσσώ*. Αθήνα:Πόλις.
- Δρόσος, Δ. (επιμ.), 2008. *Αρετές και συμφέροντα. Η βρετανική ηθική σκέψη στο κατώφλι της νεωτερικότητας*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Δρόσος, Δ., 2016. *Το ευγενές εμπόριο της συμπάθειας. Αστικός πολιτισμός και ηθική κοινότητα στον Σκωτικό Διαφωτισμό*. Αθήνα: Νήσος.
- Gausset, M., 2009. *Η άνοδος της δημοκρατίας*. Μτφρ. Α. Κιουπκιολής. Αθήνα: Πόλις.
- Haddock, B., 2009. *Ιστορία της πολιτικής σκέψης*. Αθήνα: Πατάκης.
- Held, D., 2007. *Μοντέλα δημοκρατίας*. Μτφρ. Μ. Τζιαντζή, Κ. Κέη, Γ. Βογιατζής. Αθήνα: Πολύτροπον.

- Heywood, A., 2007. *Πολιτικές ιδεολογίες*. Αθήνα: Επίκεντρο.
- Hobbes, T., 1989. *Λεβιάθαν. Ύλη, μορφή και εξουσία μιας εκκλησιαστικής λαϊκής πολιτικής κοινότητας*. Μτφρ. Α. Μεταξόπουλος. Αθήνα: Γνώση.
- Κιτρομηλίδης, Π., 2014. *Νεότερη πολιτική θεωρία*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Larmore, Ch., 1998. *Η ρομαντική κληρονομιά*. Μτφρ. Σ. Ροζάνης. Αθήνα: Πόλις.
- Locke, J., 2011. *Δεύτερη Πραγματεία περί κυβερνήσεως*. Μτφρ. Π. Κιτρομηλίδης. Αθήνα: Πόλις.
- Manent, P., 1996. *An Intellectual History of Liberalism*. Princeton University Press.
- Mill, J.S., 2011. *Ωφελιμισμός*. Μτφρ. Φ. Παιονίδης. Αθήνα: Πόλις.
- Mill, J.S., 2018. *Περί ελευθερίας*. Μτφρ. Γ. Βογιατζής. Αθήνα: Ηριδανός.
- Πλάγγεσης, Γ., 2009. *Νεότερη πολιτική και κοινωνική φιλοσοφία. Από τον Machiavelli στον Marx*. Αθήνα: University Studio Press.
- Ryan, A., 2012. *The Making of Modern Liberalism*. Princeton University Press.
- Rousseau, J.J., 2012. *Το κοινωνικό συμβόλαιο ή αρχές πολιτικού δικαίου*. Μτφρ. Β. Γρηγοροπούλου & Α. Στάυνχαουερ. Αθήνα: Πόλις.
- Rousseau, J.-J., 2021. *Λόγος περί της καταγωγής και των θεμελίων της ανισότητας μεταξύ των ανθρώπων*. Επιμ. Σ. Τόκου. Αθήνα: Αγγελάκη.
- Schmid, M., 2004. *Θεωρίες της δημοκρατίας*. Μτφρ. Ε. Δεκαβάλλα. Αθήνα: Σαββάλας.
- Σιακαντάρης, Γ., 2012. *Ζαν-Ζακ Ρουσσώ. Ο φιλόσοφος της πεφωτισμένης δημοκρατίας*. Αθήνα: Πόλις.
- Συλλογικό, 2005. *Θεωρίες της πολιτικής και του κράτους. Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, Hegel*. Μτφρ. Μ. Αγγελίδης. Αθήνα: Σαββάλας.
- Στυλιανού, Α., 2006. *Θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου. Από τον Γκρότιους στον Ρουσσώ*. Αθήνα: Πόλις.
- Τέγος, Σπ., 2019. *Τελετουργικός Διαφωτισμός. Πεποιθήσεις, ιεροτελεστίες και πολιτικές τελετουργίες στη φιλοσοφία των David Hume και Jean-Jacques Rousseau*. Αθήνα: Αρμός.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

4TH SEMESTER

«CONTEMPORARY PHILOSOPHY II»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	FACULTY OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ401**	**SEMESTER**	**4TH**
COURSE TITLE	**CONTEMPORARY PHILOSOPHY II** **(LECTURER: ASSOCIATE PROFESSOR KONSTANTINOS RANTIS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES AND PRACTICAL EXERCISES		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

This course on modern philosophy focuses on the philosophical discourse of modernity with the necessary inclusion of the philosophy of art and social theory. The philosophical theories of the 20th century are characterized by the concept of modernity. Originating in the mid-19th century, the concept first related to the domain of art as the theory of the development of art and aesthetics. In the 20th century, however, philosophy and sociology use the term in order to define the modernist era, either from an empirical point of view, or normatively with regard to the development of the subject of enlightenment. In socioeconomics, moreover, the term relates to the modernizing processes in Western societies, critically and aesthetically concerned with society and art in late capitalism. Postmodernity, on the other hand, interrogates the notion of modernity with its claim of representing the last historical era to deal with fundamental human issues (e.g. emancipation, progress).

The course aims to critically analyse and anastochically approach the arguments, motives and applications of modernist philosophies, so as to enable the students to an adequate understanding of the present age. At the end of the course, they ought to have gained insight into the philosophical theories of (post-)modernity, with a clear understanding of its context and basic issues. The students should be in the position to further develop specific questions and to deepen their individual fields of research,

With its analytical, reflexive and critical intention, the course will chiefly refer to Jürgen Habermas, *The Philosophical Discourse of Modernity*, a work exemplary in the general discussion of modernity. In the tutorial Students will further read and discuss texts by Benjamin, Hegel, Schiller, Nietzsche, Horkheimer, Adorno, Heidegger, Lyotard, Derrida, Bataille, Foucault, Castoriadis, Luhmann.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

Independent research as well as teamwork;

interdisciplinary research;

respect for diversity and multiculturalism;

criticism and self-criticism,

and the analysis and resolution of issues of our time.

3. SYLLABUS

- Modernity's consciousness of time and Benjamin's unfulfilled programme
- Hegel's and Schiller's conception of modernity

- New Hegelians and the rise of social theory
- The prediction of post-modernity by Nietzsche
- Criticism of the Enlightenment in Horkheimer and Adorno
- The Critique of Metaphysics in Heidegger
- The post-modern situation in Lyotard
- Derrida's Criticism of Phonocentrism
- Bataille's Concept of Modernity
- The Critique of Reason in Foucault
- The Imaginary Institution in Castoriadis
- Luhmann's Systems Theory
- Critical review and final report: Are the ideas of modernity normative in our time?

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face- to- face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching and as method of communicating with students and for research work.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Seminar	10
Literature studying	20
Essay Presentation	10
Essay Writing	10
Individual Studying	36
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other*	Language of evaluation: Greek Methods of evaluation: written examination based on open-ended questions; personal choice and use of relevant literature besides the provided texts; accepted use of other texts written by the applicant; presenting the works and works within the framework of the tutorial. The evaluation criteria:

Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.	Monitoring / participation: 20% Written work, essay report, oral examination: 20% Written examination: 60%

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Source

I.

- Habermas, Jürgen: „Die Moderne – ein unvollendetes Projekt“, στο Jürgen Habermas, *Zeitdiagnosen. Zwölf Essays 1980-2001*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2003, 7-26.
- Habermas, Jürgen: *Die neue Unübersichtlichkeit*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1985.
- Habermas, Jürgen: *Ο φιλοσοφικός λόγος της νεωτερικότητας*, ελλ. μτφρ. Α. Αναγνώστου/Α. Καραστάθη, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 3η έκδ. 2007.
- Βέλτσος, Γιώργος: *Η διαμάχη. Κείμενα για τη νεοτερικότητα*, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον, 2004.
- Jauß, Hans Robert: „Der literarische Prozeß des Modernismus von Rousseau bis Adorno“, στο Ludwig von Friedeburg/Jürgen Habermas: *Adorno-Konferenz 1983*, Frankfurt am Main: Suhrkamp 1983, 95-130.
- Ταίηλορ, Τσάρλς: *Οι δυσανεξίες της νεωτερικότητας*, ελλ. μτφρ. Μ. Πάγκαλος, Αθήνα: εκδόσεις Εκκρεμές, 2006.

II.

- Αντόρνο, Τέοντορ Β./Χορκχάιμερ, Μαξ: *Διαλεκτική του διαφωτισμού. Φιλοσοφικά αποσπάσματα*, ελλ. μτφρ. Λ. Αναγνώστου, Αθήνα: εκδόσεις νήσος, 1996.
- Benjamin, Walter: *Über den Begriff der Geschichte*, στο Walter Benjamin, *Werke und Nachlaß. Kritische Ausgabe*, G. Raulet (επιμ.), τόμ. 19, Berlin: Suhrkamp, 2010.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich: *Grundlinien der Philosophie des Rechts*, Johannes Hoffmeister Textedition, Hamburg: Meiner, 5η έκδ. 1995.
- Καστοριάδης, Κορνήλιος: *Η φαντασιακή θέσμιση της κοινωνίας*, ελλ. μτφρ. Σ. Χαλικιάς/Κ. Σπαντιδάκης/Γ. Σπαντιδάκη, Αθήνα: εκδόσεις Ράππα, 2η έκδ. 1985.
- Luhmann, Niklas: *Soziale Systeme. Grundriß einer allgemeinen Theorie*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1987.
- Λυοτάρ, Ζαν-Φρανσουά: *Η μεταμοντέρνα κατάσταση*, ελλ. μτφρ. Κ. Παπαγιώργης, Αθήνα: εκδόσεις Γνώση, 1988.
- Μπατάιγ, Ζωρζ: *Ο ερωτισμός*, ελλ. μτφρ. Μ. Χουλιαρά, Αθήνα: εκδόσεις Εντροπία, 1981.
- Νίτσε, Φρίντριχ: *Ανεπίκαιροι στοχασμοί*, ελλ. μτφρ. Ι. Σ. Χριστοδούλου, Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Εκδοτική Θεσσαλονίκης, 2006.

- Ντερριντά, Ζακ: *Περί γραμματολογίας*, ελλ. μτφρ. Κ. Παπαγιώργης, Αθήνα: εκδόσεις Γνώση, 1990.
- Σίλλερ, Φρήντριχ: *Περί της αισθητικής παιδείας του ανθρώπου. Σε μια σειρά επιστολών*, ελλ. μτφρ. Κ. Ανδρουλιδάκης, Αθήνα: Ιδεόγραμμα 2006.
- Φουκώ, Μισέλ: *Η τάξη του λόγου*, ελλ. μτφρ. Χ. Χρηστίδης/Μ. Μαϊδάτσης, Αθήνα: εκδόσεις Ηριδανός, χ.χ.
- Χάιντεγγερ, Μάρτιν: *Είναι και χρόνος*, ελλ. μτφρ. Γ. Τζαβάρας, Αθήνα: εκδόσεις Δωδώνη, τόμ. Α' 1978, τόμ. Β' 1985.

Literature

- Appadurai, Ariun: *Νεωτερικότητα χωρίς σύνορα. Πολιτισμικές διαστάσεις της παγκοσμιοποίησης*, ελλ. μτφρ. Κ. Αθανασίου, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2014.
- Arendt, Hannah: *Η κρίση της κουλτούρας και άλλα κείμενα*, ελλ. μτφρ. Γ. Ν. Μερτίκας, Αθήνα: εκδόσεις Στάσει εκπίπτοντες, 2012.
- Bauman, Zygmunt: *Moderne und Ambivalenz. Das Ende der Eindeutigkeit*, Hamburg: Hamburger Edition, 2005.
- Bauman, Zygmunt/Bordoni, Carlo: *Η νεωτερικότητα σε κρίση*, ελλ. μτφρ. Γ. Λυκιαρδόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Ύψιλον, 2016.
- Bell, Daniel: *Die kulturellen Widersprüche des Kapitalismus*, Frankfurt am Main/New York: Campus Verlag, 1991.
- Bohrer, Karl Heinz (επιμ.): *Mythos und Moderne*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1983.
- Boltanski, Luc/ Chiapello, Ève: *Der neue Geist des Kapitalismus*, Konstanz: UKV 2003.
- Bürger, Peter: *Η θεωρία της πρωτοπορίας*, ελλ. μτφρ. Γ. Σαγκριώτης, Αθήνα: εκδόσεις Νεφέλη, 2010.
- Calinescu, Matei: *Πέντε όψεις της νεωτερικότητας. Μοντερνισμός, πρωτοπορία, παρακμή, κιτς, μεταμοντερνισμός*, ελλ. μτφρ. Α. Παππάς, Αθήνα: ΑΣΚΤ-ΕΛΚΕ: 2011.
- Friedeburg, Ludwig von/Habermas, Jürgen: *Adorno-Konferenz 1983*, Frankfurt am Main: Suhrkamp 1983.
- Giddens, Anthony: *Οι συνέπειες της νεωτερικότητας*, ελλ. μτφρ. Γ. Μερτίκας, Αθήνα: εκδόσεις Κριτική, 2η έκδ. 2014.
- Greenblatt, Stephen: *Ο Λουκρήτιος και οι απαρχές της νεωτερικότητας*, ελλ. μτφρ. Δ. Κανελλοπούλου, Αθήνα: εκδόσεις ΜΙΕΤ, 2018.
- Hall, Stuart/Gieben, Bram: *Η διαμόρφωση της νεωτερικότητας. Οικονομία, κοινωνία, πολιτική, πολιτισμός*, ελλ. μτφρ. Θ. Τσακίρης/Β. Τσακίρης, Αθήνα: εκδόσεις Σαββάλας, 2η έκδ. 2003.
- Harvey, David: *Η κατάσταση της μετανεωτερικότητας. Διερεύνηση των απαρχών της πολιτισμικής μεταβολής*, ελλ. μτφρ. Ε. Αστερίου, Αθήνα: εκδόσεις Μεταίχμιο, 2009.
- Henrich, Dieter: *Hegel im Kontext*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1971.

- Herf, Jeffrey, *Αντιδραστικός Μοντερνισμός. Τεχνολογία, κουλτούρα και πολιτική στη Βαϊμάρη και το Γ' Ράιχ*, Ηράκλειο: ΠΕΚ, 2020.
- Jameson, Fredric: *Το μεταμοντέρνο ή η πολιτισμική λογική του ύστερου καπιταλισμού*, ελλ. μτφρ. Γ. Βάρσος, Αθήνα: εκδόσεις Νεφέλη, 1999.
- Jameson, Fredric: *Μια μοναδική νεωτερικότητα. Δοκίμιο για την οντολογία του παρόντος*, ελλ. μτφρ. Σ. Μαρκέτος, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2007.
- Lukács, Georg: *Die Zerstörung der Vernunft. Der Weg des Irrationalismus von Schelling zu Hitler*, Berlin: Aufbau-Verlag, 1955.
- Μαρκούζε, Χέρμπερτ: *Λόγος και επανάσταση. ο Χέγκελ και η γένεση της κοινωνικής θεωρίας*, ελλ. μτφρ. Γ. Λυκιαρδόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Ύψιλον, 1985.
- Rantis, Konstantinos: „Adornos Theorie der Kulturindustrie. Eine kritische Bewertung in Zeiten kapitalistischer Globalisierung", στο Niederauer, Martin / Schweppenhäuser, Gerhard (επιμ.), „Kulturindustrie": Theoretische und empirische Annäherungen an einem populären Begriff, Wiesbaden: Springer VS, 2017, 87-104.
- Schnädelbach, Herbert: *Philosophie in Deutschland 1831-1933*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1983.
- Schrift, Alan: *Η γαλλική φιλοσοφία στον 20ό αιώνα. Μορφές και θέματα*, ελλ. μτφρ. Β. Ντζούνης, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον, 2016.
- Τάτσης, Νίκος Χ.: *Νεωτερικότητα και κοινωνική αλλαγή. Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις*, Αθήνα: εκδόσεις νήσος, 2004.
- Wellmer, Albrecht: *Zur Dialektik der Moderne und Postmoderne*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1985.

«PHILOSOPHY OF SCIENCE»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ402**	**SEMESTER**	**4TH**
COURSE TITLE	**PHILOSOPHY OF SCIENCE** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR ATHANASIOS SAKELLARIADIS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Objective and aims of the course:

- The course aims to equip students with knowledge related to:
- Providing the theoretical background in the evolution and application of ideas in the context of research activity.
- Clarifying methods and arguments in epistemological field.
- Focusing on problem solving skills in a new interdisciplinary context.
- Having the ability to combine knowledge and handle complex issues related to the use scientific methods via philosophical theories.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues*

Team work *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Adaptation of research data on scientific problems and philosophical arguments.
- Contribution to the critical understanding of the epistemological thought.
- Possession of specialized problem-solving skills required.
- Promoting free, creative and complex thinking, supporting criticism, self-criticism and decision – making prospect.
- Encouraging team work in a domestic and international environment.
- Search for analysis and synthesis data and information working in an interdisciplinary environment by producing new research ideas.

3. SYLLABUS

- Hermeneutical aspects on the scientific streams of thoughts. Terminology and epistemic data of the Philosophy of Science. (Current theories on Empiricism, Idealism, Scientific Realism and Nominalism will be extensively discussed).
- Science and Ideology.
- Introduction to Logic: Basic principles.
- Theories and Ideas of Logical Positivism. Conceptions and arguments on Logic and Language and Philosophy.
- Propositional system and Verificationism.
- The "New Philosophy of Science".
- *Against Method.*
- The role of language to science. Hermeneutical topics on Wittgenstein, Russell and Quine.
- Wittgenstein's *Tractatus Logico-Philosophicus.*
- The Meaning as use in language games.
- Fundamental principles of Cognitive Science.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face- to- face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Seminar work and analysis of bibliography	
Study	86
Course total	***125***

directed study according to the principles of the ECTS	
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	For the evaluation process is demanding a written essay in Greek answering to open-ended philosophical and epistemological questions. The same process follows for the Erasmus students – The written essay should be written in English.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- S. Toulmin, *The Philosophy of Science,* Huntchinson's Univ. Libr., 1953.
- J. Ladyman, *Understanding Philosophy of Science,*Routledge, 2002.
- J. Ayer (ed.), *Logical Positivism*, Free Press, 1959.
- T. Kuhn, *The Structure of Scientific Revolutions,*University of Chicago Press, 1962.
- P. Feyerabend, *Against Method,* Verso, 1988.
- L. Wittgenstein, *Tractatus Logico-Philosophicus,* Routledge, 1974.
- L. Wittgenstein, *Philosophical Investigations,* Blackwell, 1974.
- Russell, *The Analysis of Mind,*Unwin,1989.
- W. v.O. Quine ," Two dogmas of Empiricism", *The Philosophical Review,*60 (1951), 20-43.

«THEORIES OF EDUCATION AND SOCIALIZATION»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ404**	**SEMESTER**	**4TH**
COURSE TITLE	**THEORIES OF EDUCATION AND SOCIALIZATION** **SOULTANA KOLYMPARI** **TEACHING ASSISTANT** **ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e. g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY
PREREQUISITE COURSES:	___
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Students are expected to:

- Know the basic concepts from perspective of symbolic interactionism and symbolic anthropology and understand its issues as well.
- Understand the structural elements and characteristics of pedagogical interaction in the classroom.
- Realize that the school classroom is a social context of interaction that affects students' social identity, as well as their educational experience.
- Distinguish the factors that affect communication in the school classroom.
- Develop critical thinking regarding the social learning that takes place at school.
- Familiarize with the analysis and synthesis of information related to communication and relationships that take place in school classroom.
- Utilize appropriate pedagogical practices in order to improve relationships and classroom climate.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking*

Working in an interdisciplinary environment *Production of new research ideas*	*……* *Others…* *…….*

- Adapting to new situation and decision making.
- Criticism and self- criticism.
- Ability to reflect on issues of social influences on education.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Showing social and professional responsibility and sensitivity to social and cultural issues.

3. SYLLABUS

Brief description of the course:

The course concentrates on the theories of education which have been developed concerning the social learning taking place in the school context. The theories of symbolic interaction and symbolic anthropology are examined, in which the class is analyzed as a social context of interaction and communication. In this respect crucial issues such as communication, roles, identities, as well as relationships between teacher-students' and students themselves, which determine the character and content of social learning, are examined.

Emphasis is given to the obvious and implicit aspects of teaching and pedagogical interaction, as well as to the knowledge produced as a result of social learning which affects students learning experience. Empirical research and papers are analysed so that to facilitate the theoretical and methodological contribution of symbolic interaction and anthropology concerning the complex educational reality.

Topics:

- Introduction. Clarification of terms and concepts: socialization, social interaction, education, identity, communication.
- Education and Socialization: pre-scientific and descriptive theoretical approaches.
- Micro-interpretive approaches I: The theory of symbolic interaction.
- Study and analysis of published research/papers from the perspective of symbolic interactionism.
- Micro-interpretive approaches II: The theory of symbolic anthropology. Cultural symbols and social learning.
- Study and analysis of published research/papers from the perspective of symbolic anthropology.
- The pedagogical interaction and the communication as factors of socialization.
- The symbolic nature of interaction, structural elements, roles and identities.
- Communication disorders, conflicts and problematic situations in the school classroom.
- The school class as a social peer group: formal and informal structure, roles, relationships, communication networks.
- Cultural differences and "common knowledge": the intersubjective encounter in the school class.
- Pedagogical practices to improve the pedagogical process and classroom relationships.
- Summary-Critical Overview-Question Solving.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Lectures, face-to-face teaching, discussion-dialogue with students.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Use of ICT in teaching and communication with students. • Support of the learning process through the electronic e-class platform of the course by posting the lectures, other supporting material and articles. • Internet use to access selected databases and scientific journals.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Language of evaluation: Greek Methods of evaluation: (a) Midterm written exam which is based on multiple-choice, true-false and short-answer questions (40% of the final mark). (b) Final written exam which is based on: • multiple-choice questions • critical analysis of a short text with pedagogical content related to the course (60% of the final mark) Differentiated assessment methods: * For students with established learning difficulties, an oral examination is given. * For Erasmus students, it is possible to take an examination through the writing of an extended written essay in English.

Activity	***Semester workload***
Lectures, interactive teaching	39
Study and critical analysis of case studies	36
Independent study of bibliography	20
Midterm written exam	16
Exam preparation	30
Course total	***125***

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Γκότοβος, Αθ. (1990). *Παιδαγωγική αλληλεπίδραση. Επικοινωνία και κοινωνική μάθηση στο σχολείο.* Αθήνα: Gutenberg.
- Μπίκος, Κ. (2011). *Κοινωνικές σχέσεις και αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη.* Αθήνα: Ζυγός.
- Blackledge, David & Barry Hunt (1995). *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης.* Αθήνα: Έκφραση.
- Charlot, Bernard (1999). *Η Σχέση με τη Γνώση.* Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Κωνσταντίνου, Χ. (2015). *Το καλό σχολείο, ο ικανός εκπαιδευτκός και η κατάλληλη αγωγή.* Αθήνα: Gutenberg.
- Πηγιάκη, Π. (2004). *Εθνογραφία: η μελέτη της* ανθρώπινης διάστασης *στην κοινωνική και παιδαγωγική έρευνα.* Αθήνα: Γρηγόρη.
- Πλεξουσάκη, Ε. (2020). Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης και Εθνογραφία του σχολείου. Στο Α. Ανδρούσου & Β. Τσάφος (Επιμ.) *Οι Επιστήμες της Εκπαίδευσης: Ένα δυναμικό διεπιστημονικό πεδίο.* (σσ. 291-316). Αθήνα: Gutenberg.

-Related academic journals:

- *Journal of Pedagogical Research.*
- *The Journal of Classroom Interaction.*
- *Learning, Culture and Social Interaction.*
- *Symbolic Interaction.*
- *International Journal of Educational Research.*
- *Anthropology & Education Quarterly.*
- *Studies in Educational Ethnography.*

5TH SEMESTER

«MODERN PHILOSOPHY III»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ501**	**SEMESTER**	**5TH**
COURSE TITLE	**MODERN PHILOSOPHY III** **(LECTURER: DR. PANAGIOTIS ELIOPOULOS)** **PHD, TEACHING LECTURER** **CO-TEACHING** **(LECTURER: PROFESSOR GOLFO MAGGINI)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES, ESSAYS		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	http://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Upon completion of the course the student will be able to:

- have a overview of the ontological, gnoseological, political and ethical questions raised by modern philosophy
- distinguish the positions of principal philosophers such as Kierkegaard, Nietzsche, Schopenhauer, Hume, Unamuno, Mill, James and others.
- understand the fundamental similarities and differences presented by the theories that justify their inclusion in a common area of the history of philosophy
- monitor the evolution of ideas and the challenges they employ

General Capabilities

Taking into account the general competencies that the graduate must have acquired (as listed in the Diploma Supplement and listed below) in which of them is the course intended?

Search, analyze and synthesize data and information, using the necessary technologies
Adapt to new situations
Decision making
Autonomous work
Teamwork
Work in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Producing new research ideas
Project design and management
Respect for diversity and multiculturalism
Respect for the natural environment
Demonstration of social, professional and moral responsibility and gender sensitivity
Exercise of criticism and self-criticism
Promote free, creative and inductive thinking
.....
Other ...
.....

Autonomous work, team work (students in groups undertake to study and discuss on scientific texts from the field of Modern philosophy), criticism (students critically approach groups of scientific articles from the field of Modern philosophy), production of new research ideas, promoting free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

In this course, we will examine some of the dominant philosophical perspectives of modern philosophy (choosing from the currents of empiricism, idealism, existentialism, etc.) that are related with the individual and with his interaction with other human beings, as well as specific notions such as anxiety, passion, love, pain, death, fear, despair, loss, freedom, and so on. In the introduction of this course, selected texts and concepts of Nietzsche will be examined; in continuation, we will attempt a thorough analysis of the main views of Soeren Kierkegaard. Particular mention will be made on specific writings of the Danish intellectual, where his "socratic" approach to the question of moral acts and of their separation from other human deeds under the "paradoxical" prism of faith in an absolute metaphysical principle will be explored. Additional reference will be made to the significant differentiation between the aesthetic, moral and religious life and to the concepts of passion evil, eudaimonia, existential anxiety. For a better understanding of the issue of passions, we will explore aspects of the scope of the philosophical system of David Hume, his moral anti-rationalism (primarily the distinction between reason and moral judgments), the function of

the will, the natural and artificial virtues. Part of the lesson will be devoted to the presentation of Arthur Schopenhauer's philosophy, in particular by analyzing the basic concepts of will, love (as a metaphysical principle), and moral motivations such as selfishness and compassion. Emphasis will also be given to the evaluation and interpretation of John Stuart Mill's philosophy in the light of the logical prerequisites that he places in his logical system, so as to understand those parameters in his philosophy that have coherence with the query on human existence and the dimensions of right living, as well as the perceptions of William James on truth and its prerequisites, which construe a philosophical turn to a pragmatist theorization of the phenomena of human life. Part of the course will focus on the thought of Miguel de Unamuno and to the outcomes that the above hermeneutical suggestions take at the dawn of the 20th century.

4. TEACHING AND LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY METHOD *Face to face, Distance Learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES *Use of ICT Teaching, Laboratory Education, Communication with Students*	• Use of ICT in Teaching (e-course educational platform, power point presentations, audiovisual material). • Use of ICT in Student Communication (e-mail).
TEACHING ORGANIZATION *Describe in detail the way and methods of teaching.* *Lectures, Seminars, Laboratory Exercise, Field Exercise, Study & Analysis of Bibliography, Tutorial, Practice (Placement), Clinical Exercise, Art Workshop, Interactive Teaching, Educational Visits, Project Work, lt; / RTI & gt;* *The student's study hours for each learning activity and the hours of non-guided study according to the ECTS principles*	

Activity	***Semester Workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	39
Writing and presenting individual or group work	39
Self-study	5
Examination	3
Course Total	***125***

EVALUATION OF STUDENTS *Description of the evaluation process* *Assessment Language, Assessment Methods, Formulation or Conclusion, Multiple Choice Test, Short Response Questions, Test Questions, Problem Solving, Written Work, Reporting / Reporting, Oral Examination, Public*	Evaluation methods: 1. Final Written Examination (50%): At the end of the course, examinations will be given on the whole subject of the lesson (Multiple Choice Test, Short Growth Questions Using Examples of Concepts and Theories) 2. Preparation and Oral Presentation of Optional Work (50%): The work can be individual or group (up to two students). The work will concern the study and

Presentation, Laboratory Work, Clinical Patient Examination, Artistic Interpretation, Other *Certainly identified evaluation criteria are stated and if and where they are accessible by the students.*	presentation of a foreign language article, which will be chosen by the student, based on his / her interests and according to the themes presented during the course. Students are asked to choose two or three of the four suggested topics in the form of an essay on the point of view that they adopt in the topics asked. The choice of subjects is based on the teaching of the lesson, as well as on the textbook. The exam questions have been analyzed, developed and documented throughout the course. Students' answers presuppose understanding, critical view of the content of the course and the formulation of a coherent text that satisfies the requirements of cognitive conquest of matter but also of correct writing, spelling and documentation.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography :

- Arthur Schopenhauer, Μεταφυσική του Έρωτα, Ροές, Αθήνα 2009
- Arthur Schopenhauer, Περί της Ελευθερίας της Βούλησης, Ροές, Αθήνα 2016
- William James, Πραγματισμός, Εκκρεμές, Αθήνα 2006
- William James, Η βούληση της Πίστης, Printa, Αθήνα 2002
- David Hume, Πραγματεία για την Ανθρώπινη Φύση, Πατάκης, Αθήνα 2011
- Soeren Kierkegaard, Φόβος και Τρόμος, Νεφέλη, Αθήνα 1994
- Soeren Kierkegaard, Η έννοια της Αγωνίας, Δωδώνη, Αθήνα 2013
- Miguel de Unamuno, Το τραγικό αίσθημα της ζωής, Printa, Αθήνα 2011
- John Stuart Mill, Περί Ελευθερίας, Ηριδανός, Αθήνα 2018
- Friedrich Nietzsche, Γενεαλογία της Ηθικής, Πανοπτικόν, Αθήνα 2012

-Related academic journals:

«EDUCATIONAL POLICY»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE

COURSE CODE	**ΦΣ-Υ502**	**SEMESTER**	**5TH**
COURSE TITLE	**EDUCATIONAL POLICY** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR CHRISTOS ZAGKOS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

- Understanding of the basic concepts of education policy.
- Understanding of the relationship between "social" and "political".
- Distinction and understanding of the difference between the theoretical dimension and the practical application of education policy.
- Understanding the implementation and the production of education policy at international and national levels.
- Ability of policy analysis of educational issues.
- Ability to formulate research problems in educational policy issues.
- Understanding the impact of transnational organizations on the educational policy formation of their member states.
- Understanding the historical phases of Greek education policy.

General Capabilities

Taking into account the general competencies that the graduate must have acquired (as listed in the Diploma Supplement and listed below) in which of them is the course intended?

Search, analyze and synthesize data and information, using the necessary technologies *Adapt to new situations*	*Project design and management* *Respect for diversity and multiculturalism* *Respect for the natural environment*

Decision making *Autonomous work* *Teamwork* *Work in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Producing new research ideas*	*Demonstration of social, professional and moral responsibility and gender sensitivity* *Exercise of criticism and self-criticism* *Promote free, creative and inductive thinking* *.....* *Other ...* *.....*

- Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology.
- Working independently.
- Team work.
- Working in an interdisciplinary environment.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Production of free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

The course is structured around the following axes:

- Policy and education.
- Education & modernization.
- Education & Human Capital.
- Education & Theories of Dependency.
- Gender & Educational Policy.
- Key issues of education policy at European and national level.
- Main “actors” of educational policy.
- Issues and problems of education policy in Greece.
- The problem of ongoing educational reforms in Greece.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY METHOD *Face to face, Distance Learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching & communication with students.
TEACHING METHODS *Describe in detail the way and methods of teaching.* *Lectures, Seminars, Laboratory Exercise, Field Exercise, Study & Analysis of Bibliography, Tutorial, Practice (Placement), Clinical Exercise, Art Workshop, Interactive Teaching, Educational Visits, Project Work, lt; / RTI & gt;*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	30
study and analysis of bibliography	25
essay writing	30

The student's study hours for each learning activity and the hours of non-guided study according to the ECTS principles	Personal studying	40
	Course total	***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*Conclusio	• short-answer questions • written work, essay/report, • public presentation • summative or conclusive • Students will choose if they want to be evaluated: • by written examination **(100%)** **or** • by writing & public present (in classroom) an essay **(100%)**	

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography:

- Green, A. (2010). *Education and State Formation. The Rise of Education Systems in England, France and the USA*. Athens: Gutenberg. (in Greek)
- Papadakis, N. & Gravaris, D. (2005). *Education and education policy.* Athens: Savvalas. (in Greek)
- Gouvia, D. & Therianos, K. (2014). *Educational policy*. Athens: Gutenberg. (in Greek)
- Papadakis, N.E. (2003). *Educational policy. Educational policy as a social policy?* Athens: Ellinika Grammata. (in Greek)
- Stamelos, G. & Vassilopoulos, A. (2004). *European Education Policy. Formation - Theme - Methodology of implementation - Effects on Greek education and training*. Athens: Metehmio. (in Greek)

«HERMENEUTICS OF PHILOSOPHICAL TEXTS I»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE

COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΡ501**	**SEMESTER**	**5TH**
COURSE TITLE	**HERMENEUTICS OF PHILOSOPHICAL TEXTS I** **(LECTURER: DR. PANAGIOTIS ELIOPOULOS)** **PHD, TEACHING LECTURER** **CO-TEACHING** **(LECTURER: PROFESSOR GOLFO MAGGINI)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES, ESSAYS	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

- cultivating critical thinking.
- exercising in valid argumentation.
- unfolding of interpretative strategies within philosophical texts as such.
- Becoming familiar with important texts of M. Heidegger & S. Kierkegaard.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment*

Decision-making *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- engage students with autonomous coping with the philosophical texts as such.
- Cultivate the ability to draw valid conclusions and make valid generalizations of a philosopher's whole system based on a representative text based on a whole-parts scheme.

3. SYLLABUS

The aim of this course is twofold. It is first to initiate students to the main reading strategies with regard to a philosophical text and, second, to use the text as a key to understanding the whole intellectual framework of the philosopher. Our text of reference with be Martin Heidegger's early phenomenological work, the lecture and course on The Concept of Tine (1924), being one of the most important texts of the 20th continental philosophy of time along with Soeren Kierkegaard's *The Repetition* (1843) and *The Sickeness unto Death* (1849).

4. TEACHING AND LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY METHOD *Face to face, Distance Learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Use of ICT in Teaching (e-course educational platform, power point presentations, audiovisual material). • Use of ICT in Student Communication (e-mail).
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester Workload***
Attendance	45
Essay writing (personal or group work)	35
Bibliographical inquiry	25
Homework	20
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure*	Evaluation methods: 1. Final Written Examination (50%): At the end of the course, examinations will be given on the whole subject

Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, Other	of the lesson (Multiple Choice Test, Short Growth Questions Using Examples of Concepts and Theories) 2. Preparation and Oral Presentation of Optional Work (50%): The work can be individual or group (up to two students). The work will concern the study and presentation of a foreign language article, which will be chosen by the student, based on his / her interests and according to the themes presented during the course.
Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.	Students are asked to choose two or three of the four suggested topics in the form of an essay on the point of view that they adopt in the topics asked. The choice of subjects is based on the teaching of the lesson, as well as on the textbook. The exam questions have been analyzed, developed and documented throughout the course. Students' answers presuppose understanding, critical view of the content of the course and the formulation of a coherent text that satisfies the requirements of cognitive conquest of matter but also of correct writing, spelling and documentation.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

1. Κείμενα-πηγές

- Martin Heidegger, *Είναι και Χρόνος*, 2 τόμοι, πρόλογος-μετάφραση-σχόλια: Γ. Τζαβάρας, εκδ. Δωδώνη, Αθήνα-Γιάννινα 1978.
- Soeren Kierkegaard, *Η Επανάληψη*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1981.
- Soeren Kierkegaard, *Ασθένεια προς Θάνατον*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2001.

2. Δευτερεύουσα ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

- Françoise Dastur, *Ο Χάιντεγκερ και το ερώτημα του χρόνου*, μτφρ. Μ. Πάγκαλος, επιμέλεια-εισαγωγή: Γκ. Μαγγίνη, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2008.
- Gérard Granel, «Παρατηρήσεις για την προσέγγιση της σκέψης του Μ. Heidegger», στο *Η Φιλοσοφία*, τ. Δ': *Ο εικοστός αιώνας*, Φ. Σατελέ (επιμ.), εκδ. Γνώση, Αθήνα 1985, 191-236.
- Παναγιώτης Ηλιόπουλος, «Το πρόβλημα του Θανάτου κατά τον Δανό φιλόσοφο Ζαίρεν Κίργκεγκωρ», *Οδός Πανός*, 39, Ιανουάριος-Μάρτιος 2008, 152-161.
- Γκόλφω Μαγγίνη, *Κίνησις, βίος, καιρός, τέχνη πόλις: Φαινομενολογικές προσεγγίσεις (Martin Heidegger, Hannah Arendt, Jan Patočka, Michel Henry)*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2017.
- Γκόλφω Μαγγίνη, «Heidegger, *Η έννοια του χρόνου*», *Διά-λογος* 1 (2011), 323-328.
- Μαρκ Μιχάλσκι, «Χάιντεγκερ, Ντίλταυ και *Η έννοια του χρόνου*», *Υπόμνημα στη φιλοσοφία* 5 (2006): *Αφιέρωμα στον Μάρτιν Χάιντεγκερ*, επιμ. Π. Θανασάς, 153-176.
- Paul Ricoeur, «Ο Heidegger και το ερώτημα για το υποκείμενο», στου ιδίου, *Δοκίμια Ερμηνευτικής*, πρόλογος: Β. Καραποστόλης, εισαγωγή-μετάφραση: Ά. Μουρίκη, Μορφωτικό Ινστιτούτο Αγροτικής Τράπεζας, Αθήνα 1990, 117-128.
- George Steiner, *Χάιντεγκερ*, μετάφραση: Α. Καραβαντά, επιστημονική επιμέλεια: Γκ. Μαγγίνη, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2009.

3. Δευτερεύουσα ξενόγλωσση βιβλιογραφία

- Simon Critchley, "Heidegger for Beginners", in: James E. Faulconer – Mark A. Wrathall (eds), *Appropriating Heidegger*, Cambridge University Press, Cambridge Mass. 2000, 101-118.
- Theodore Kisiel, *The Genesis of Heidegger's "Being and Time",* University of California Press, Berkeley CA 1994.
- Theodore Kisiel, John van Buren (eds), *Reading Heidegger from the Start*, SUNY Press, Albany NY 1994.
- Michael Inwood, *Heidegger. A Very Short Introduction*, Oxford University Press, Oxford-New York 1997.
- Panos Eliopoulos, "Eudaimonia in the theories of Soeren Kierkegaard and Gregory of Nyssa", *SCHOLE,* volume 2, issue 1/2008, 160-167.
- Paul Ricoeur, "Temporalité, historialité, intra-temporalité. Heidegger et le concept «vulgaire » du temps" in: *Temps et récit* 3: *Le temps raconté*, Editions du Seuil, Paris 1985, 110-187.

4. Βιβλιογραφία για την ερμηνεία φιλοσοφικών κειμένων

- Frédéric Cossutta, *Η φιλοσοφία και πώς τη διαβάζουμε*, μετάφραση: Δ. Κωστελένος, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 1997.
- Paul Ricoeur, *Περί ερμηνείας*, μετάφραση: Στ. Ροζάνης, Έρασμος, Αθήνα 1988.

«INTERPRETATION OF PHILOSOPHICAL TEXTS II»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-EP502**	**SEMESTER**	**5TH**
COURSE TITLE	**INTERPRETATION OF PHILOSOPHICAL TEXTS II** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR SPYRIDON KALTSAS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5

Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND, SKILLS DEVELOPMENT COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

By the end of this course, students will be able:

- To reconstruct the philosophical argument of discourse ethics by recognizing its internal structure and its basic components.
- To understand the methodological relation between Discourse Ethics, Universal Pragmatics, and Habermas's theory of social action in the broader context of the theory of communicative action.
- To understand the concepts of post-metaphysical thinking, rational reconstruction, intersubjectivity, practical dialogue, consensus, priority of the right over the good, ideal speech situation, and other fundamental concepts of Habermas' thought.
- To recognize the conceptual origins of Discourse Ethics and the important methodological role that Kant and Hegel play in Habermas's moral theory.
- To know Habermas's dialogue with the Neo-Aristotelian and Neo-Hegelian approaches in moral and political theory.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues*

Team work *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology.
- Adapting to new situations.
- Decision-making.
- Working independently.
- Teamwork.
- Production of new research ideas.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

Course Description

In this course we undertake a thorough analysis of Jürgen Habermas's argument in his seminal work *Diskursethik – Notizen zu einem Begründungsprogramm/The Ethics of Dialogue – Notes on a Program of Philosophical Justification*. Students will familiarize themselves with the fundamental presuppositions of discourse ethics and will understand the multiple layers of Habermas's complex argument. In this context, we will highlight the methodological pluralism of discourse ethics by placing Habermas's moral theory in the broader context of the theory of communicative action. Students will thus be able to understand that Habermas's moral philosophy is inextricable linked with a theory of language and a theory of social action. Additionally, we will analyze the fundamental concepts of Habermas's moral philosophy and we will examine how they are organically connected in the context of the procedural justification of morality. Finally, we will give special attention to the question of the theoretical origins of discourse ethics by focusing on the role that philosophers such as Kant and Hegel play in Habermas's thought.

The work will be studied in its Greek translation by Konstantinos Kavoulakos. At the same time, the German original will be used for a more complete understanding of Habermas' philosophical terminology by the students. Additionally, the English translation will be used, where deemed necessary.

Course Content

- The social theory of Jürgen Habermas.
- Introduction to discourse ethics.
- The concept of rational reconstruction.
- The transcendental-pragmatic argument and the dialogue with Karl-Otto Apel about the "ultimate foundation of morality".

- Communicative rationality, social action, and intersubjectivity.
- Universal Pragmatics.
- The principle of universalization as a moral principle.
- Practical dialogue and impartiality.
- The priority of the right over the good.
- The procedural justification of morality and the concept of "ideal speech situation".
- Discourse Ethics, Kant's Categorical Imperative and Hegel's criticism.
- The challenge of Skepticism.
- Justification and application.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Use of ICT in teaching (e-course, PowerPoint). • Use of ICT in communication with students (e-mail, e-course).
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Fieldwork	9
Study and analysis of bibliography	20
Essay Writing (optional)	25
Homework	32
Course total	**125**

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other*	Final written examination (100%): • Multiple choice questionnaires & • Short answer questions. **or** Final written examination (70%) and Essay writing (optional) (30%).

Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.	

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Cooke, Maeve. "Habermas and Consensus". *European Journal of Philosophy* 1, no. 3 (1993): 247–67.
- Benhabib, Seyla, and Fred Dallmayr, eds. *The Communicative Ethics Controversy*. Cambridge: The MIT Press, 1990.
- Dews, Peter, ed. *Habermas: A Critical Reader*. Malden: Blackwell, 1999.
- Finlayson, James. G. "Modernity and Morality in Habermas's Discourse Ethics". *Inquiry* 43, no 3 (2000): 319–40.
- Günther, Klaus. *The Sense of Appropriateness: Application Discourses in Morality and Law*. Translated by John Farrell. Albany: SUNY Press, 1993.
- Habermas, Jürgen. *The Philosophical Discourse of Modernity: Twelve Lectures.* Translated by Frederick Lawrence. Cambridge: Polity Press, 1987.
- Habermas, Jürgen. *Moralbewusstein und kommunikatives Handeln*. Frankfurt a. M: Suhrkamp, 1983.
- Habermas, Jürgen. *Moral Consciousness and Communicative Action*. Translated by Christian Lenhardt and Shierry Weber Nicholsen. Cambridge: Polity Press, 1990.
- Habermas, Jürgen. *Justification and Application: Remarks on Discourse Ethics*. Translated by Ciaran Cronin. Cambridge: Polity Press, 1993.
- Habermas, Jürgen. *Truth and Justification*. Translated by Barbara Fultner. Cambridge: Polity Press, 2003.
- Heller, Agnes. "The Discourse Ethics of Habermas: Critique and Appraisal". *Thesis Eleven* 10/11, (1984–1985): 5–17.
- Lafont, Cristina. *The Linguistic Turn in Hermeneutic Philosophy*. Translated by José Medina, Cambridge: The MIT Press, 1999.
- McCarthy, Thomas. *The Critical Theory of Jürgen Habermas*. Cambridge: The MIT Press1978.
- McCarthy, Thomas. "Practical Discourse: On the Relation of Morality to Politics". In *Ideals and Illusions*, 181–199. Cambridge: The MIT Press, 1991.
- McCarthy, Thomas. "Kantian Constructivism and Reconstructivism: Rawls and Habermas in Dialogue". *Ethics* 105, no. 1 (October 1994): 44–63.
- Rehg, William. *Insight and Solidarity: The Discourse Ethics of Jürgen Habermas*. Berkeley: University of California Press, 1994.
- Rehg, William. "Discourse ethics,". In *Jürgen Habermas: Key Concepts*, edited by Barbara Fultner, 115–39. Durham: Acumen, 2011.
- Wellmer Albrecht. "Ethics and Dialogue: Elements of Moral Judgment in Kant and Discourse Ethics." In *The Persistence of Modernity: Essays on Aesthetics, Ethics and Postmodernism*. Translated by David Midgley, 113–231. Cambridge: The MIT Press, 1991.
- White, Stephen K., ed. *The Cambridge Companion to Habermas*. Cambridge: Cambridge University Press, 1995.

- Related academic journals:

- *Constellations.*
- *European Journal of Philosophy.*
- *Inquiry.*
- *Political Theory.*
- *Continental Philosophy Review*
- *Philosophy and Social Criticism.*
- *New German Critique.*

«INTERPRETATON OF PHILOSOPHICAL TEXTS IV: THE PREFACE AND THE INTRODUCTION OF G.W.F. HEGEL'S *PHENOMENOLOGY OF SPIRIT*»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΡ504**	**SEMESTER**	**5TH**
COURSE TITLE	**«INTERPRETATON OF PHILOSOPHICAL TEXTS IV: THE PREFACE AND THE INTRODUCTION OF G.W.F. HEGEL'S *PHENOMENOLOGY OF SPIRIT*»** **[LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR ANTONIOS KALATZIS]**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIALISED GENERAL BACKGROUND, SKILLS DEVELOPMENT COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	YES		

LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK, ENGLISH (UPON REQUEST), GERMAN (UPON REQUEST)
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

By the end of this course, students will be able :

- to have a general knowledge of the main aspects of the most important philosopher of German Idealism, G.W.F. Hegel
- to integrate philosophical problems, positions, arguments and counterarguments in their historical, social and cultural context;
- to understand the fundamental reasons behind the intensity with which specific problems from the fields of metaphysics, theory of knowledge, philosophical anthropology, moral philosophy, social and political philosophy and aesthetics and the radically speculative solution thereof
- to understand the core uniqueness of Hegel's thought
- to distinguish the main differences between speculative and critical philosophy
- to understand the different meaning that fundamental concepts acquire from Hegel; namely God, Spirit, Dialectics, Nature, Reason, and the particularity of the arguments used for underpinning the speculative position
- to comprehend the radical theoretical and practical consequences that different philosophical foundations have

The skills students will acquire after successfully completing this course are:
They will be able :

- to study, as carefully as possible, texts of Hegel from respected translations, if possible in the original text too (at least in respect to fundamental philosophical terms);
- to utilize basic elements from the aforementioned annotated and respected translations (index of names and concepts, conceptual and translation comments, glossary, chronology, bibliography etc), thus allowing them to delve into the thought of philosophers, as presented and existing in their texts;
- to critically study books and articles on philosophical theories related to Hegel until today
- to recognize the innovative elements introduced by Hegel, in relation to his early modern and Kantian predecessors
- to engage with the original texts of a highly dense philosophical tradition

General Competences	
Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?	
Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*
Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology Adapting to new situations Working independently Team work Working in an international environment Production of new research ideas Project planning and management Respect for difference and multiculturalism Criticism and self-criticism Production of free, creative and inductive thinking	

3. SYLLABUS

In the first part of the course we examine the philosophical context of the emergence of Hegel's philosophy by situating it between Kantian philosophy and Romanticism. The rise of historical consciousness and subjectivity in culture, science, religion and philosophy leads to the reconsideration of the very foundations of philosophy as such. Thus, the course examines Hegel's original conception of metaphysics, his theory of philosophical argumentation and his project of a *Phenomenology* as introduction to any philosophical system. In the second part of the course we focus on the Preface of his *Phenomenology of Spirit*, addressing topics such as the foundation of first philosophy, dialectical argumentation, the grasping of first principles, the task of systematicity, the issue of the adequate exposition of philosophical truths, the problem of historicism, the relation between thinking and being, the relation between theoretical and practical philosophy. The third part is dedicated to the Introduction of Hegel's *Phenomenology of Spirit*. Here we address the topics of dialectic, of consciousness, the overcoming of skepticism, the alleged gap between subject and object of knowledge and the importance of the architectonic for any philosophical system.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.

USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use Of Ict In Teaching, In Laboratory Education And In Communication With Students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures (attendance)	39
Bibliographical inquiry	20
Essay writing	25
Homework (individual or group work)	**41 (66** for the students that will not submit an essay)
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	**<u>Written work (upon request)</u>**: 100% **Oral examination (upon request)** 100% **or in combination**

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Frederick Beiser, *Hegel*, Oxfordshire: Routledge 2005
- Robert Brandom, *A Spirit of Trust: A Reading of Hegel's Phenomenology*, Cambridge: Harvard University Press 2019
- Dieter Henrich, *Between Kant and Hegel*, *Lectures on German Idealism,* edited by David S. Pacini, Cambridge: Harvard University Press 2008
- Stephen Houlgate, *An Introduction to Hegel: Freedom, Truth and History*, Malden, MA: Blackwell Publishing ^{2}2005
- and Michael Baur (eds.), *A Companion to Hegel*, Malden, MA: Blackwell Publishing 2011
- Rolf-Peter Horstmann, "Hegel's *Phenomenology of Spirit* as an Argument for a Monistic Ontology", Inquiry,49:1 (2006) pp. 103-118
- Terry Pinkard, *Hegel's Phenomenology: The Sociality of Reason*, Cambridge: Cambridge University Press 1996
- –, *Hegel: A Biography*, Cambridge: Cambridge University Press 2001

- Richard Dien Winefield, *Hegel and the Future of Systematic Philosophy*, Houndmills, UK: Palgrave Macmillan 2014
- –, *Hegel's Phenomenology of Spirit: A Critical Rethinking in Seventeen Lectures*, Lanham, MD: Rowman & Littlefield 2013

-Related academic journals:

Hegel-Studien, Hegel Bulletin, Canadian Journal of Philosophy, European Journal of Philosophy, Journal of the History of Philosophy

«SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK PHILOSOPHY I: THE PRE-SOCRATICS»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ501**	**SEMESTER**	**5TH**
COURSE TITLE	**SPECIAL TOPICS OF ANCIENT GREEK PHILOSOPHY I: THE PRE-SOCRATICS** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR STAVROS KOULOUMENTAS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	—		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Upon completion of the course students will be able to:

- acquire the necessary skills for interpreting the texts related to early Greek philosophy (distinction between fragments and testimonies, synthesis of heterogeneous sources, appraisal of the Aristotelian approach).
- comprehend the special features of early Greek philosophy (autonomy, fruitful exchange of views, diversity) that paves the way for the emergence of the philosophical systems of the classical era.
- understand the significant contribution of the Presocratics to the formation of the modern philosophical and scientific thought.
- familiarise themselves with the complex cultural context in which philosophy was born and developed from Thales to Democritus and was connected with the scientific advancements and the religious movements of preclassical Greece.
- distinguish the origins of key philosophical questions pertaining to the cosmos, the divine, the acquisition of knowledge, the relationship between the body and the soul, as well as the various answers given to the aforementioned issues during the sixth and fifth centuries BC.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology	*Project planning and management*
Adapting to new situations	*Respect for difference and multiculturalism*
Decision-making	*Respect for the natural environment*
Working independently	*Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues*
Team work	*Criticism and self-criticism*
Working in an international environment	*Production of free, creative and inductive thinking*
Working in an interdisciplinary environment	*……*
Production of new research ideas	*Others…*
	…….

- Search for, analysis and synthesis of data and information with the use of the necessary technology.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Working independently with the possibility to participate to team work.
- Working in an interdisciplinary environment.
- Production of new research ideas.

3. SYLLABUS

The course focuses on early Greek philosophy and, more specifically, on the main problems (the first principles, the god and the cosmos, change and stability, the limits of human knowledge, the emergence of life) that occupied the first thinkers who attempted to provide rational explanations to complex natural phenomena, as well as to determine the position of human beings in the organised whole to which they belong. Each seminar aims at offering a concise overview of the theories of some philosopher or a philosophical trend and concentrates on a particular issue that to which they contributed significantly. For example, Anaximander's infinite is compared to Hesiod's Chaos in order to show the main differences between reason and myth, the definition of health and disease provided by Alcmaeon encourages us to analyse the close interrelationship between early Greek philosophy and Hippocratic medicine, and the mechanical explanation of Anaxagoras about the creation of the cosmos is contrasted with the Platonic cosmology advanced in the *Timaeus*.

Division of seminars

Sem. 1. Introduction: sources, historical context, bibliography.

Sem. 2. Pre-philosophical tradition: from myth to reason?

Sem. 3. Thales: water as the origin of all things, scientific interests, the soul as moving cause.

Sem. 4. Anaximander: the features of the infinite, the cosmogonic stages, the cosmic order, astronomy.

Sem. 5. Xenophanes: the criticism of traditional religion, cloud-astrophysics, theological monism.

Sem. 6. Heraclitus: *logos*, fire, justice, war, unity of opposites.

Sem. 7. Alcmaeon: the soul's immortality, medical theory, empirical enquiry.

Sem. 8. The Pythagoreans: transimigration theory, musical harmony, numbers.

Sem. 9. Parmenides: method of enquiry, unity and interchangeability, the deceptive sensible world.

Sem. 10. Empedocles: Love, Strife and the roots, the cosmic cycle, the double cycle, the daimon's wanderings.

Sem. 11. Anaxagoras: the Mind and the cosmos, mechanical explanations and teleology.

Sem. 12. Democritus: physical theory, moral system, the emergence of civilization.

Sem. 13. Overview: the interface between Presocratic philosophy, science and religion.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching (e-course platform, powerpoint, electronic resources), as well as in the communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography,*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	20

tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc. *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	Essay writing and public presentation	35
	Study	31 **(66** for the students who did not write an essay)
	Course total	***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Written examination which consists of questions pertaining to the content of the course or to related texts (provided into translation). Assessment of clarity, precision and critical thinking focused on how students structured their thoughts, provided an adequate answer and interpreted the sources.	

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography

- Diels, H. και W. Kranz, 1951-1952. *Die Fragmente der Vorsokratiker. Griechisch und deutsch*, τόμ. I-III, έκτη έκδοση. Berlin: Weidmann.
- Enriques, F. και Mazziotti, M. 1982. *Οι θεωρίες του Δημόκριτου του Αβδηρίτη* (μτφ. Α. Α. Παπαϊωάννου). Ξάνθη: Διεθνές Δημοκρίτειο Ίδρυμα.
- Frede, M. 2004. «Aristotle's Account of the Origins of Philosophy», *Rhizai* 1: 9-44.
- Θανασάς, Π. 1998. *Ο πρώτος «δεύτερος πλους»: είναι και κόσμος στο ποίημα του Παρμενίδη*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Guthrie, W. K. C. 1962-1965. *A History of Greek Philosophy*, τόμ. I: *The Earlier Presocratics and the Pythagoreans*, τόμ. II: *The Presocratic Tradition from Parmenides to Democritus*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kahn, C. 1982. *Ο Αναξίμανδρος και οι απαρχές της ελληνικής κοσμολογίας* (μτφ. Ν. Γιανναδάκης). Αθήνα: Πολύτυπο.
- Κάλφας, Β. 2009. *Αριστοτέλης,* Μετά τα Φυσικά *Βιβλίο Α: εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια*. Αθήνα: Πόλις.
- Kirk, G. S., Raven, J. E. και Schofield, M. 2006. *Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι*, δεύτερη έκδοση (μτφ. Δ. Κούρτοβικ). Αθήνα: MIET.
- Kouloumentas, S. 2014. «The Body and the Polis: Alcmaeon on Health and Disease», *British Journal for the History of Philosophy* 22: 867-887.
- Laks, A. 2018. *The Concept of Presocratic Philosophy: Its Origin, Development, and Significance*. Princeton: Princeton University Press.
- Laks, A. και G. W. Most (επιμ.) 2016. *Early Greek Philosophy*, τόμ. I-IX: Cambridge MA: Harvard University Press.
- Long, A. A. (επιμ.) 2007. *Οι Προσωκρατικοί: συναγωγή συστατικών μελετημάτων* (μτφ. Θ. Νικολαΐδης και Τ. Τυφλόπουλος). Αθήνα: Παπαδήμας.

- Mansfeld. J. 1985. «Myth, Science, Philosophy: A Question of Origins», στο W. M. Calder III, U. K. Goldsmith και P. B. Kenevan (επιμ.), *Hypatia: Festschrift Hazel E. Barnes*: 45-65. Boulder: Colorado Association University Press.
- Mourelatos, A. P. D. (επιμ.) 1990. *Οι Προσωκρατικοί: συλλογή κριτικών δοκιμίων* (μτφ. Ν. Γιανναδάκης, Φ. Τσιγκάνου, Σ. Μοσχονάς και Γ. Τζαβάρας), τόμ. Ι-ΙΙ. Αθήνα: Ευρωσπουδή.
- Ρούσσος, Ε. Ν. 1999-2007. *Οι Προσωκρατικοί*, τόμ. Α: *ιστορική εισαγωγή*, τόμ. Β: *Ηράκλειτος*, τόμ. Γ: *Παρμενίδης*, τόμ. Δ: *Εμπεδοκλής*. Αθήνα: Στιγμή.
- Sassi, M. M. 2018. *The Beginnings of Philosophy in Greece*. Princeton: Princeton University Press.
- Vernant, J.-P. 1992. *Οι απαρχές της ελληνικής σκέψης* (μτφ. Ε. Κακοσαίου). Αθήνα: Καρδαμίτσα.

-Related academic journals

Δευκαλίων, Νεύσις, Φιλοσοφία, Δωδώνη ΙΙΙ, Phronesis, Oxford Studies in Ancient Philosophy, Apeiron, Elenchos, Ancient Philosophy, Philosophie antique.

«SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK PHILOSOPHY II: SOPHISTS-SOCRATES-MINOR SOCRATIC SCHOOLS»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ502**	**SEMESTER**	**5TH**
COURSE TITLE	**SPECIAL TOPICS OF ANCIENT PHILOSOPHY II: SOPHISTS-SOCRATES-MINOR SOCRATIC SCHOOLS** **CHRISTINA KAPSIMALAKOU** **TEACHING ASSISTANT** **ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
	5	3
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		
COURSE TYPE	SPECIALISED GENERAL KNOWLEDGE	

general background, special background, specialised general knowledge, skills development	COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK (HELLENIC)
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https: //www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B* • *Guidelines for writing Learning Outcomes*
The aim is of this course is to familiarize the students with the framework of the philosophical discussions that take place in the 5th and 4th centuries b. C, with the teachings of Socrates on "virtue" being at the centre, as well as the content of "pleasure" and the role that philosophical teaching plays in the rearing of youngsters.
General Competences
Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim? *Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology* *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas* *Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*
• Working independently • Production of free, creative and inductive thinking • Promotion of free, creative and deductive knowledge • Analysis of philosophical texts

3. SYLLABUS

• The image of Socrates based on the Platonic dialogues and texts of Xenophon. • Foundational philosophical views of Socrates. A) "No one is voluntarily evil". B) "Virtue is knowledge". C). "Assiduousness towards one's Soul/Self" and the formation of correct societal behaviour.

- Socrates and Sophists: what is teachable of virtue: convergences and divergences.
- The philosophical endowment of Socrates in the "Schools" of the 4th century B.C.: Cynics-Stoics.
- Sophists and rhetoric art: "Making the lesser word greater".
- The philosophical tutoring of the word: "The word is a great ruler" (Gorgias).
- The problem of the "essence" and the "method".
- The cultural myth of Protagoras: "modesty" and "trial"
- The right of the stronger and the question of "pleasure".
- "Pleasure" in Plato (*Philebus* dialogue), Eudoxus and the Cyrenaics
- The "cosmopolitism" of the Cynic philosophers.
- The philosophical preconditions for searching for the "good".
- The approach to "happiness" by the Cyrenaic philosophers compared to relative views of Plato.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in the communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester workload*** Lectures: 9 Study and analysis of the standard philosophical texts: 86 Seminars: 30 **Course total**: ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Written Final Exam at the end of the semester.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Αλατζόγλου-Θεμέλη, Γρ., «Πρωταγόρας και Σωκράτης, Ενδείξεις της συνοδοιπορίας τους», *Φιλοσοφία* 8-9 (1978-1979), σσ. 117-143.
- Annas, J., «Self-Knowledge in early Plato», στο: *Platonic Investigations Studies in Philosophy and the History of Philosophy*, vol. 13) D.J. O' Meara (ed.). Washington, D.C., 1985, SS. 111-138.
- Βλαστός, Γρ., *Σωκράτης, Ερμηνευτής και Ηθικός Φιλόσοφος*, μτφρ. Π. Καλλιγά, Εστία, Αθήνα 1993.
- Beck, F.A.G., *Greek education 450-350 B.C.,* London 1964.
- Guthrie, W.K.C., *Socrates*, Cambridge 1971 (*Σωκράτης*, μτφρ. Τ. Νικολαΐδης, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1990).
- Guthrie, W.K.C., *The Sophists*, Cambridge 1971 (*Οι Σοφιστές*, μτφρ. Δ. Τσεκουράκης, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991[2]).
- Κύρκος, Β., *Αρχαίος Ελληνικός Διαφωτισμός και Σοφιστική*, Παπαδήμας, Αθήνα 1992.
- Πέτσιος, Κ., *Φιλοσοφία και Ρητορική στην κλασική σκέψη*, Gutenberg, Αθήνα 2018.
- Σκουτερόπουλος, Ν. (επιμ. κειμ.-μτφρ.-σχόλ.), *Η αρχαία Σοφιστική, Τα σωζόμενα αποσπάσματα*, Γνώση, Αθήνα 1991.
- Τατάκης, Β., *Ο Σωκράτης. Η ζωή του, η διδασκαλία του*, Αθήνα 1975.
- Taylor, C.C.W., *Plato Protagoras*, Oxford 1976.
- Tsouna, V., *The epistemology of the Cyrenaic school*, Cambridge, 1998.
- Τσούνα, Β., *Γνώση, ηδονή, ευδαιμονία*, Αθήνα 2012.

- Related academic journals:

- *Greek Philosophical Review*
- *dia-Logos*

«SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK PHILOSOPHY III: PLATO – ARISTOTLE»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ503**	**SEMESTER**	**5TH**
COURSE TITLE	**SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK PHILOSOPHY III: PLATO – ARISTOTLE** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR DR. ELENI LEONTSINI)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES AND SEMINAR OF TEXT HERMENEUTICS	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND, SPECIALIZED GENERAL KNOWLEDGE, SKILLS DEVELOPMENT COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK (HELLENIC)
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)
COURSE WEBSITE (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2955

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

This course is a main introductory course into the political philosophy of both Plato and Aristotle, and Platonic and Aristotelian and Neo-Aristotelian political studies in general. The aim of this course is to demonstrate how philosophical analysis can be used into the discussion and the understanding of the political philosophical thought of Plato and Aristotle. In addition, the aim of this course is to present exegetically and to critically evaluate the main Platonic and Aristotelian arguments that influence contemporary political philosophy and theory. There will be an extensive exegetical and analytical analysis respectively of Plato's *Republic* and of Aristotle's *Politics*.

After the successful completion of this course the students should be able to know and to explain, via the use of analytical skills, critical thought and philosophical argument, the following:

- To be able to explain, via the study and the use of critical argument, the political platonic dialogues (*Crito*, *Republic*, *Statesman*, *Laws*).
- To be able to understand the radical views of Plato's *Republic*, as presented mainly in Bk. V (the philosopher-kings, the equality of women, the first non-sexist use of language, the equality of the genders and their equal participation in the exercise of political authority, the abolition of family, the education of the guardians and the censorship of the arts, the unity of the city).
- To be able to understand and to explain, via the study of Plato's *Republic*, the virtue of justice, the importance of justice in both the soul and the city, and the evils that injustice can cause to both the individual and the state.

- To be able to understand the importance of the laws and the notion of politics as an art.
- To be able to understand the influence and the importance of Plato's philosophy mainly in opposition to Aristotle's theory, but also in relation to the Minor Socratic Schools as well as Neoplatonic philosophy in general.
- To be able to explain the importance that Aristotle attributes to the foundation of the political association and society (*koinōnia*), as well as the definition of the *polis* (city-state) as the most sovereign of all associations (*kyriōtaton agathon*).
- To be able to understand the importance of political teleology according to Aristotle and the meaning of his famous pronouncement that "a human being is by nature a political animal".
- To be able to explain the "uncomfortable" views of Aristotle on natural slavery (*douleia*), natural inequalities and the inferiority of women.
- To be able to explain and to distinguish between the art of *oikonomikē*, *chēmatistikē* and *kapēlikē* and Aristotle's criticism against unfair and excessive profit (*ploutos*, *kerdos*, *aplēstia*, *thēsaurismos*), and the influence of Aristotle's views on Karl Marx's *Das Kapital*, Bk I (1867).
- To be able to understand and to define the notion of citizenship, according to Aristotle, justice, the mixed constitution (polity/*politeia*) and the sovereignty of the people (*kurion têś poleōs*).
- To be able to explain the definition and the varieties of Aristotelian friendship (*philia*), the forms of *philia* according to Aristotle, the notion and the importance of 'civic friendship' (*politikē philia*).
- To be able to explain and to define the notion of common or public interest (*to koinē sympheron*) and the art of ruling (*technē tou archein*) according to Aristotle: "rule will reveal the true nature of the person" (*NE*.V.I.1130a1-2).
- To be able to explain the influence of both Plato and Aristotle to modern philosophy, its reception by the Neohellenic Enlightenment, the Platonic and Aristotelian moral philosophy and its relationship with contemporary virtue ethics as well as with Aristotelian political philosophy and its relationship with contemporary communitarian, republican, virtue-ethics and neo-Marxist political theory.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Teamwork* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Working independently.
- Teamwork.
- Production of new research ideas.
- Working in an international environment.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues and equality.

3. SYLLABUS

To present exegetically and to critically evaluate the main Platonic and Aristotelian arguments that influence contemporary political philosophy and political theory. There will be an extensive exegetical and analytical analysis of Plato's *Republic* and Aristotle's *Politics*. The political platonic dialogues (*Crito*, *Republic*, *Statesman*, *Laws*). The radical views of Plato's *Republic*, as presented mainly in Bk. V (the philosopher-kings, the equality of women, the first non-sexist use of language, the equality of the genders and their equal participation in the exercise of political authority, the abolition of family, the education of the guardians and the censorship of the arts, the unity of the city). The virtue of justice, the importance of justice in both the soul and the city, and the evils of injustice for both the individual and the state in Plato's *Republic*. The importance of the laws and the notion of politics as an art. The influence of both Plato and Aristotle to modern philosophy, its reception by the Neohellenic Enlightenment, the Platonic and Aristotelian moral philosophy and its relationship with contemporary virtue ethics as well as with Aristotelian political philosophy and its relationship with contemporary communitarian, republican, virtue-ethics and neo-Marxist political theory. The foundation of the political association and society (*koinōnia*), as well as the definition of the polis as the most sovereign of all associations. The importance of political teleology according to Aristotle and the meaning of his famous pronouncement that "a human being is by nature a political animal". The views of Aristotle on natural slavery (douleia), natural inequalities and the inferiority of women. The art of *oikonomikē, chēmatistikē* and *kapēlikē* and Aristotle's criticism against unfair and excessive profit (*ploutos*, *kerdos*, *aplēstia*, t*hēsaurismos*), and the influence of Aristotle's views on Karl Marx's *Das Kapital*, Bk I. The notion of citizenship, according to Aristotle, justice, polity (mixed constitution) and the sovereignty of the people/*demos*/*plēthos* (*kurion tes poleōs*). The varieties of Aristotelian friendship (*philia*), the forms of philia according to Aristotle, the notion and the importance of 'political' or 'civic' friendship (*politikē philia*). The notion of common or public interest (*to koinē sympheron*) and the art of ruling (*technē tou archein*), according to Aristotle: "rule will reveal the true nature of the person" (*NE*.V.I.1130a1-2).

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face & Distance Learning.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching, in laboratory education and in communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	80
Seminars	45
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically, defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Student performance will be assented, alternatively, via one of the three ways as described below: • Written Final Exam which involves: open-ended questions, problem solving and philosophical interpretation and analytical thought (100%). • Written work, i.e. 'Essay' (deliverance from written examination) (100%). • Oral Examination consisting of 'Short Answer Questions' (100%). Evaluation criteria: The evaluation/assessment of the students will be made via their active participation in the courses and the seminars and by their performance in the written final examination (oral examination available for special needs/skills students).

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

SOCRATES AND PLATO

SOURCES-STANDARD TEXTS

- Πλάτων, *Απολογία Σωκράτους , Κρίτων,* εισαγ.-μτφρ-σχ. Α. Σαμαράς, εκδ. Ζήτρος, Θεσ/νίκη 2003.
- Πλάτων, *Πολιτεία ή Περί δικαίου πολιτικός*, εισαγ.-ερμ.-σημ. Κ. Δ. Γεωργούλης, εκδ. Ι. Σιδέρης, 2η έκδ. , Αθήνα 1963.
- Πλάτων, *Πολιτεία*, εισαγ. - μτφρ. Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2002.
- Πλάτων, *Ίων*, Εισ. Π. Καλλιγάς, μτφρ. Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2002.
- Πλάτων, *Μύθοι*, εισ.- μτφρ.-σχ. Ηλίας Σ. Σπυρόπουλος, εκδ. Ζήτρος, Θες/νίκη 2003.
- Πλάτων, *Πολιτικός*, εισ.-μτφρ.- σχ. Ι .Σ. Χριστοδούλου, εκδ. Ζήτρος, Αθήνα 2003.
- Πλάτων, Φαίδρος, εισ.-μτφρ.-σχ. Π. Δόϊκος, επιμ. Ι. Σ. Χριστοδούλου, εκδ. Ζήτρος, Αθήνα 2000.
- Πλάτων, *Φαίδρος*, εισ.-μτφρ.-σχ. Ι. Ν. Θεοδωρακόπουλος, εκδ. Βιβλ. της Εστίας, 6η έκδ., Αθήνα 2005.

COLLECTIVE VOLUMES-BOOKS-PAPERS

- Annas, J., *Εισαγωγή στην Πολιτεία του Πλάτωνα*, μτφρ. Χρ. Γραμμένου, εκδ. Κλέντης, Αθήνα 2006.
- Annas, J., *Πλάτων: Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε*, μτφρ. Ε. Λεοντσίνη, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Atkinson, D., *Votes for Women*, Cambridge University Press, Cambridge 1988.
- Barker, E., *Ο πολιτικός στοχασμός στην αρχαία Ελλάδα. Ο Πλάτων και οι καταβολές*
- *του*, μτφρ. Κ. Κολιόπουλος, εκδ. Ποιότητα, Αθήνα 2007.
- Barker, E., *The Political Thought of Plato and Aristotle*, Dover, London 1959.
- Benson, H. H. (ed.), *A Companion to Plato*, Blackwell, Oxford 1996
- Blundell, S., *Η γυναίκα στην αρχαία Ελλάδα*, μτφρ. Λ. Ι. Χατζηφώτη, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2004.

- Blundell, S., *Οι γυναίκες στην κλασική Αθήνα*, μτφρ. Λ. Λύχνου, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2006.
- Bormann, K., *Πλάτων*, μτφρ. Ι. Γ. Καλογεράκος, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2006.
- Βουδούρης, Κ. Ι., *Πλατωνική φιλοσοφία*, Αθήνα 1990.
- (επιμ.), *Περί Δικαιοσύνης*, Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία, Αθήνα 1989.
- (επιμ.), *Η φιλοσοφία του Σωκράτη*, εκδ. Ιωνία, Αθήνα 1992.
- Brun, J., *Ο Πλάτων και η Ακαδημία*, χ.μ., «Τί ξέρω; Que sais-je?», εκδ. Δαίδαλος-Ι. Ζαχαρόπουλος, Αθήνα χ.χ.
- Buchan, M., *Women in Plato's Political Theory*, Macmillan, London 1999.
- Conford, F. D., *Πριν και μετά τον Σωκράτη*, μτφρ. Σπ. Στάλιας, Ηλ. Καραβάς, εκδ. Härtling-Μαρία Γ. Σιαφάκα, Αθήνα 2002.
- Gigon, O., *Ο Σωκράτης: Η εικόνα του στην ποίηση και την ιστορία*, μτφρ. Α. Γεωργίου, εκδ. Γνώση, Αθήνα 1995.
- Hadot, P., *Σωκράτους Εγκώμιον*, μτφρ. Α. Μιχαήλ, εκδ. Εξάντας, Αθήνα 2002.
- Cornford, F. M., *Πριν και μετά τον Σωκράτη*, μτφρ. Σπ. Στάλιας- Η. Καραβάς, εκδ. Hartling, Μ. Σιάφακα, Αθήνα 1996.
- Evans, M., *Φύλο και κοινωνική θεωρία*, μτφρ. Α. Κιουπκιολής, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2003.
- Θεοδωρακοπουλου, Ι., *Εισαγωγή στον Πλάτωνα*, 5η έκδ., Αθήνα 1970.
- Gottlieb, A., *Σωκράτης. Ο μάρτυρας της φιλοσοφίας*, μτφρ. Ελ. Κεκροπούλου, εκδ. Ενάλιος, Αθήνα 1997.
- Grube, G. M. A., *Plato's Thought*, Methuen, London 1935.
- Gosling, J. C. B., *Plato*, Routledge & Kegan Paul, London 1973.
- Gross, R., *Η μέθοδος του Σωκράτη*, μτφρ. Θ. Δαρβίρη, εκδ. Ενάλιος, Αθήνα, 2002.
- Irwin, T., *Η κλασική σκέψη*, μτφρ. Γ. Βογιατζής, εκδ. Πολύτροπον, Αθήνα 2005.
- Guthrie, W.K.C., *Ο Σωκράτης*, μτφρ. Τ. Νικολαϊδης, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ. , Αθήνα 1991.
- Καρασμάνης, Β., *Σωκράτης. Ο σοφός που δε γνώριζε τίποτε*, εκδ. Α. Λιβάνη, Αθήνα 2002.
- Karasmanis, V. and Judson, L. (eds), *Remembering Socrates*, Oxford University Press, Oxford 2006.
- Κατσιμάνης, Κ., *Πρακτική φιλοσοφία και πολιτικό ήθος του Σωκράτη,* Αθήνα 1979.
- Koyré, A., *Φιλοσοφία και πολιτεία, Εισαγωγή στην ανάγνωση του Πλάτωνα,* μτφρ. Λ. Κασίμη, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1990.
- Kymlicka, W., *Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας*, μτφρ. Γρ. Μολύβας, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2005.
- Loraux, N., *Αρχαία Ελλάδα γένους θηλυκού*, μτφρ. εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2003.
- Νεχαμάς, Α., *Η τέχνη του βίου. Σωκρατικοί στοχασμοί από τον Πλάτωνα στον Φουκώ,* μτφρ. Β. Σπυροπούλου, εκδ. Νεφέλη, Αθήνα 2001.
- Μοντουόρι, Μ., *Σωκράτης από τον μύθο στην ιστορία*, μτφρ. Στ. Ανδρικίδου, εκδ. Κακουλίδη, Αθήνα 1984.
- Μαραγγιανού-Δερμούση, Ε., *Πλατωνικά θέματα*, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1994.
- Μπάλλα, Χ., *Πλατωνική πειθώ*, εκδ. Πόλις, Αθήνα 1997.
- Μπάλλα, Χ., «Γιατί ο Πλάτων δέχεται τις γυναίκες στη τάξη των φυλάκων», *Υπόμνημα στη Φιλοσοφία*, Δεκέμβριος 2004, σ. 105-115.
- Nussbaum, M., *Φύλο και κοινωνική δικαιοσύνη*, μτφρ. Κ. Παπαγεωργίου, εκδ. Scripta, Αθήνα 2005.
- *Ξανά για τον Σωκράτη*, Αφιέρωμα στον Ομότιμο Καθηγητή Νίκο Ψημμένο, Τομέας Φιλοσοφίας, εκδ. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2004.

- Pappas, N., *Πολιτεία του Πλάτωνα. Ένας οδηγός ανάγνωσης*, μτφρ. Δ. Παπαγιαννάκος, επιμ. Ι. Πατσιώτη, εκδ. Οκτώ, Αθήνα 2006.
- Popper, K., *Η ανοικτή κοινωνία και οι εχθροί της*, μτφρ. Ειρήνη Παπαδάκη, δύο τόμοι, εκδ. Δωδώνη, Αθήνα 1980.
- Σάντας , Γ., *Σωκράτης. Φιλοσοφία στους πρώιμους διαλόγους του Πλάτωνα*, μτφρ. Δ. Βούβαλη,εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1997.
- Santas, G., *Goodness and Justice. Plato, Aristotle, and the Moderns*, εκδ. Blackwell, Oxford 2001.
- Σολωμού-Παπανικολάου, Β., «Η σωκρατική θεώρηση για τον άνθρωπο», *Ευδικία*, 9 (2009).
- Stone, I. E.*, Η δίκη του Σωκράτη*, μτφρ. Σ. Ταμβάκη, εκδ. Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα 1999.
- Stalley, R. F., *Plato's Laws*, Blackwell, Oxford 1983.
- Stalley, R. F., 'La justice dans les lois de Platon', *Revue Française d'Histoire des Idées Politiques*, 16, 2 (2002), pp. 229-246.
- Τατάκης, Β. Ν., *Ο Σωκράτης. Η ζωή του, η διδασκαλία του*, 2η έκδ., Αθήνα 1975.
- Taylor, A. E., *Πλάτων, Ο άνθρωπος και το έργο του*, μτφρ. Ι. Αρτζόγλου, εκδ. Μ.Ι. Ε.Τ., Αθήνα 1990.
- Taylor, C. C. W., *Σωκράτης: Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε*, μτφρ. Α. Σ. Αντωνίου, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Todd, S. C., *Αθήνα και Σπάρτη*, μτφρ. Χ. Π. Φαράκλας, Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2005.
- Ψυχοπαίδης, Κ., *Ο φιλόσοφος, ο πολιτικός και ο τύραννος, για την πολιτική σκέψη του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη,* 2η έκδ., εκδ. Πόλις, Αθήνα 1999.
- Vlastos, G., *Σωκράτης: ειρωνευτής και ηθικός φιλόσοφος*, μτφρ. Π. Καλλιγά, πρόλογος Α. Νεχαμά, εκδ. Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα 1993.
- Vlastos, G., *Πλατωνικές μελέτες*, μτφρ. Ι. Αρζόγλου, επιμ. Π. Φαναράς, β΄ έκδ., εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2000.
- Williams, B., *Πλάτων. Η επινόηση της φιλοσοφίας*, μτφρ. Ελ. Κεκροπούλου, εκδ. Ενάλιος, Αθήνα 1998.

ARISTOTLE

SOURCES-STANDARD TEXTS

- Aristotelis, *Ethica Nicomachea*, I. Bywater (ed.), Oxford University Press, Oxford 1894.
- Aristotelis, *Politica,* W.D. Ross (ed.), Oxford University Press, Oxford 1957.
- Aristotelis, *Metaphysica,* W. Jaeger (ed.), Oxford University Press, Oxford 1958.
- Aristotelis, *Ars Rhetorica,* W.D. Ross (ed.), Oxford University Press, Oxford 1959.
- Aristotelis, *Ethica Eudemia*, R.R. Walzer and J.M. Mingay (eds.), Oxford University Press, Oxford 1991.

COLLECTIVE VOLUMES-BOOKS-PAPERS

- Ackrill, J., *Aristotle's Ethics*, Faber, London 1973.
- Ackrill, J., *Aristotle the Philosopher*, Clarendon Press, Oxford 1981.
- Allan, D. J., *The Philosophy of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1970.
- Annas, J., *The Morality of Happiness*, Oxford University Press, Oxford 1993.
- Barker, E., *The Politics of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1958.
- Barnes, J., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Ε. Λεοντσίνη, Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε, Oxford University Press–Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.

- Bielskis, A., «Οι πολιτικές επιπτώσεις των ισχυρισμών του Alasdair MacIntyre στο *Έλλογα Εξαρτημένα Όντα*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 105-128.
- Bielskis, A., «Ανθρώπινη ύπαρξη και αριστοτελική αρετή», μτφρ. Ελένη Λεοντσίνη, *Φιλοσοφία. Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών*, 46, II (2016), σσ. 97-116.
- Bielskis, A., «Μία αριστοτελική κριτική του φιλοσοφικού προγράμματος του Martin Heidegger στο έργο του *Είναι και Χρόνος*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 34, 101 (2017), σσ. 94-111.
- Bielskis, A., *Existence, Meaning, Excellence: Aristotelian Reflections on the Meaning of Life*. London & New York: Routledge, 2017.
- Bielskis, A., Leontsini, E. & Knight, K. (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, 1st edition, Hardback, Bloomsbury, London 2020.
- Bielskis, A., "Managers would not need subordinates and masters would not need slaves': Aristotle's Oikos and Oikonomia Reconsidered", στο A. Bielskis, E. Leontsini & K. Knight (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, pp. 40-57.
- Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- Γεωργούλης, Κ. Δ., *Αριστοτέλης ο Σταγιρίτης*, Θεσσαλονίκη 1962.
- Crisp, R. (ed.), *Aristotle. Nicomachean Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge 2000.
- Düring, I., *Ο Αριστοτέλης. Παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του,* μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή και Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα, 2 τόμ., εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- Hardie, W. F. R., *Aristotle's Ethical Theory*, Oxford University Press, 2nd ed., Oxford 1968.
- Καλογεράκος, Ι. Γ., «Υπερβολή και υπεροχή στην ηθική φιλοσοφία του Αριστοτέλη», *Φιλοσοφία*, 27-28 (1997-1998), σσ. 166-190.
- Καλογεράκος, Ι. Γ. (επιμ.), *Ο Αριστοτέλης και η σύγχρονη εποχή. Πρακτικά του Έκτου Πανελληνίου Συνεδρίου* (Ιερισσός, 19-21 Οκτωβρίου 2001), Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, Χαλκιδική 2004.
- Καλογεράκος Ι. Γ., *Παιδεία και Πολιτική Αριστεία, Ο δρόμος προς την αρετή στο αριστοτελικό ιδανικό κράτος,* εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2016.
- Keyt D. and Miller Fr. D. (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Blackwell, Oxford 1991.
- Kullmann, W., *Η πολιτική σκέψη του Αριστοτέλη,* μτφρ. Α. Ρεγκάκος, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2003.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», *Ιστορικά Ελευθεροτυπίας*, τεύχος 264 (9 Δεκεμβρίου 2004), σσ. 6-11.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια της αμαρτίας στην αριστοτελική ηθική και ποιητική θεωρία», *Παρνασσός*, ΜΗ΄ (2006), σσ. 127-140.
- Λεοντσίνη, Ε., «Σωκρατικά ηθικά παράδοξα και αριστοτελική ακρασία», *Φιλοσοφία*, 37 (2007), σσ. 126-149.
- Leontsini, E., *The Appropriation of Aristotle in the Liberal-Communitarian Debate*, with a foreword by Richard Stalley, National and Kapodistrian University of Athens, S. Saripolos Library, Athens 2007.
- Λεοντσίνη, Ε., «Έρως και ερωτική αγάπη κατά τον Αριστοτέλη», *Celestia*, 2 (2009), σσ. 61-68.

- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλία και φιλελεύθερη κοινότητα», στο Κ. Βουδούρης & Δ. Γεωργοβασίλης (επιμ.), *Η ελληνική φιλοσοφία και η σχέση της με τα προβλήματα της εποχής μας*, Πρακτικά του 20ου Διεθνούς Συνεδρίου Φιλοσοφίας (Χανιά, 12-17 Ιουλίου 2008), Διεθνής Εταιρεία Ελληνικής Φιλοσοφίας, εκδ. Ιωνία, Αθήνα 2009, σσ. 93-113.
- Λεοντσίνη, Ε., «Μίμηση, αισθητική εμπειρία και ηθική αγωγή κατά τον Αριστοτέλη», *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 26, 77 (2009), σσ. 117-148.
- Λεοντσίνη, Ε., «Μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη», στο Α. Στέφος & Σπ. Τουλιάτος (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009, σσ. 100-121.
- Leontsini, E., "The Motive of Society: Aristotle on Civic Friendship, Justice, and Concord", *Res Publica*, 19, 1 (2013), σσ. 21-35.
- Leontsini, E., "Sex and the City: Plato, Aristotle, and Zeno of Kition on Erôs and Philia", στο Sanders, E., Thumiger, C., Carey, C., and Lowe, N.J. (2013), *Erôs in Ancient Greece*, Oxford: Oxford University Press, σσ. 129-141.
- Λεοντσίνη, Ε., «Άνθρωποι και άλλα ζώα κατά τον Αριστοτέλη», *Φιλοσοφία*, 44 (2014), σσ. 219-240.
- Leontsini, E., 'Justice and Moderation in the State: Aristotle and Beyond', στο Guttorm Fløistad (ed.), *Philosophy of Justice*, International Institute of Philosophy, Series: Contemporary Philosophy: A New Survey, vol. 12, Springer, Dordrecht-Heidelberg-New York-London, 2015, σσ. 27-42.
- Λεοντσίνη, Ε., «Δημοκρατία και πολιτική φιλία κατά τον Αριστοτέλη: φιλοσοφικές και διδακτικές προσεγγίσεις», στο Γιώργος Μπίκος (επιμ.), *Η δημοκρατική αγωγή: διδάσκοντας, εκπαιδεύοντας, καλλιεργώντας... Διδακτικές και θεωρητικές προσεγγίσεις για την καλλιέργεια της Δημοκρατικής Παιδείας*, [Πρακτικά του Συνεδρίου που οργάνωσε το Πρότυπο Πειραματικό Λύκειο Ιωνιδείου Σχολής, (Ιωνίδειος Πρότυπος Σχολή, Πειραιάς, 27-29 Σεπτεμβρίου 2013)], εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2015, σσ. 43-57.
- Leontsini, E., 'Philosophy and Its History: Evanghelos Moutsopoulos as a Historian of Philosophy', στο Athanasia Glycofrydi-Leontsini (ed.), *Un brin de lauriel/A Sprig of Laurel. Homage au philosophe/Homage to the Philosopher Evanghélos Moutsopoulos,* L'Harmattan, Paris 2015, σσ. 62-70.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η φιλία ως κοινωνικό και πολιτικό αγαθό: *ἡ γὰρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία*», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 129-166.
- Λεοντσίνη, Ε., «*Τὸ κοινῇ συμφέρον*: δημοκρατία, φιλία και ομόνοια στην αριστοτελική και στη σύγχρονη ριζοσπαστική νεοαριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 205-239.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια του κοινού συμφέροντος στην αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο *ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Παιδεία, Πολιτισμός, Πολιτική*, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και Ιστορική, Θεσσαλονίκη 2018, σσ. 107-116.
- Leontsini, E., 'Aristotle on a Meaningful Life', *Studia Philosophica Wratislaviensia*, XIV, 1 (2019), σσ. 191-199.
- Leontsini, E., 'Going through time together': Aristotelian Friendship and the Criterion of Time', στο Andrius Bielskis, Eleni Leontsini & Kelvin Knight (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, σσ. 76-93.
- Nussbaum, M., *The Fragility of Goodness: Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1986.
- Παπαδής, Δ. Ι., *Η πολιτική φιλοσοφία του Αριστοτέλη,* Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2001.

- Παπαδής, Δ. Ι., «Η ουσία της πόλεως στον Αριστοτέλη», *Δευκαλίων*, 22, 2 (2004), σσ. 149-158.
- Πεντζοπούλου- Βαλαλά, *Τ., Προβολές στον Αριστοτέλη,* εκδ. Ζήτρος, Θεσσαλονίκη
- Ross, W. D., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Μ. Μητσού, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- *Πρακτικά Παγκοσμίου Συνεδρίου «Αριστοτέλης», (Θεσ/νίκη 7-14 Αυγούστου 1978),* 4 τόμοι, εκδ. Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών, Αθήναι, 1983.
- Στέφος, Α. & Τουλιάτος, Σπ. (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009.
- Σκαλτσάς, Θ., *Ο χρυσούς αιών της αρετής. Αριστοτελική ηθική,* εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1993.
- Rorty, A. O., (ed.), *Essays on Aristotle's Ethics*, University of California Press, Berkely and Los Angeles 1980.
- Ross, D. (1925), *Aristotle Nicomachean Ethics*, Oxford University Press, Oxford 1980.
- Saunders, T. J., *Aristotle Politics, Books I and II*, Clarendon Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., *Aristotle.The Politics*, Oxford University Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., 'Aristotle's Criticism of Plato's Republic', in D. Keyt and Fr. D. Miller (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Oxford: Blackwell, 1991, pp. 182-199.
- Stern-Gillet, S., *Aristotle's Philosophy of Friendship*, State University of New York Press, Albany 1995.
- Urmson, J. O., *Aristotle's Ethics*, Blackwell, Oxford 1988.
- Wolff, F., *Ο Αριστοτέλης και η πολιτική,* μτφρ. Κ. Ν. Πετρόπουλος, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου–Μ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1995.

«SPECIAL TOPICS IN MODERN AND CONTEMPORARY THEORY OF KNOWLEDGE»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	FACULTY OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ506**	**SEMESTER**	**5TH**
COURSE TITLE	**SPECIAL TOPICS IN MODERN AND CONTEMPORARY THEORY OF KNOWLEDGE** **(LECTURER: ASSOCIATE PROFESSOR KONSTANTINOS RANTIS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES AND PRACTICAL EXERCISES	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIALISED GENERAL KNOWLEDGE COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi .gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

This course explores the role of philosophy compared to science, according to the Theory of Knowledge of Kant, Hegel, Marx and Habermas, prior to the replacement of the Theory of Knowledge by the Theory of Science in the 1970s. The course is based on Part 1 of Jürgen Habermas, 'Knowledge and Interest', particularly on chapter 3, titled 'The Idea of the Theory of Knowledge as a Social Theory.'

The course critically analyses the process of self-criticism within modern Theory of Knowledge, starting with Kant's critical apprehension of the limitations of knowledge, proceeding to Hegel's radicalized self-criticism of knowledge leading to absolute knowledge, finally to Marx's complete deconstruction of knowledge. Radical knowledge is now merely understood as Social Theory. Habermas is thinking of a conception of knowledge that goes beyond instrumental rationality and knowledge through the dialectics of morality; he derives knowledge from communicative rationality.

At the end of the course, the students are expected to be familiar with the tradition of the Theory of Knowledge; they also should regard the Theory of Knowledge as an integral part of Social Theory and acknowledge philosophy as the critical factor within the framework of science.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…*

Independent research as well as teamwork; interdisciplinary research; respect for diversity and multiculturalism; criticism and self-criticism, and the analysis and resolution of issues of our time. In the tutorial the texts by Kant, Hegel, Marx, Husserl, Popper, Gadamer and Habermas will be analyzed and critically discussed.

3. SYLLABUS

- Introduction to Theory of Knowledge.
- The Kantian system of Reason.
- Hegel's critique of the Kantian system.
- Marx's metacritique of Hegel.
- Habermas's idea of Theory of Knowledge as Social Theory.
- Theory of Knowledge in the empirical-analytical sciences.
- Theory of Knowledge in the historical-hermeneutic sciences.
- Critique as the unity of knowledge and interest.
- Critical review and final assessment.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face- to- face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching and as method of communicating with students and for research work.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Seminar	10
Literature studying	20
Essay Presentation	10
Essay Writing	10
Individual Studying	36
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Language of evaluation: Greek. • Methods of evaluation: written examination based on open-ended questions; personal choice and use of relevant literature besides the provided texts; accepted use of other texts written by the applicant; presenting the works and works within the framework of the tutorial. • The evaluation criteria: • Monitoring / participation: 20% • Written work, essay report, oral examination: 20% • Written examination: 60%

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography:

SOURCE AND LITERATURE

- Adorno, Theodor W., *Erkenntnistheorie* (1957/58), Karel Markus (επιμ.), στο Theodor W. Adorno, *Nachgelassene Schriften,* Abteilung IV: *Vorlesungen*, τόμ. 1, Berlin: Suhrkamp, 2018.
- Arndt, Andreas, *Karl Marx. Versuch über den Zusammenhang seiner Theorie*, 2η έκδ., Berlin: Akademie-Verl., 2012.
- Habermas, Jürgen, *Κείμενα γνωσιοθεωρίας και κοινωνικής κριτικής*, εισ. – μτφρ. Αντώνης Οικονόμου, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον, 1990.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής,* τόμ. 1: *Η διδασκαλία περί της ουσίας*, ελλ. μτφρ. Θ. Πενολίδης, Αθήνα: εκδόσεις Κράτερος, 2010.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής,* τόμ. 2: *Η διδασκαλία περί της ουσίας*, ελλ. μτφρ. Θ. Πενολίδης, Αθήνα: εκδόσεις Κράτερος, 2014.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Η επιστήμη της λογικής,* τόμ. 3: *Η υποκειμενική λογική ή η διδασκαλία περί της έννοιας*, ελλ. μτφρ. Δ. Τζωρτζόπουλος, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 2005.
- Χούσσερλ, Έντμουντ, *Η κρίση των ευρωπαϊκών επιστημών και η υπερβατολογική φαινομενολογία*, ελλ. μτφρ. Π. Θεοδώρου, Αθήνα: εκδόσεις Νήσος, 2012.
- Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου,* ελλ. μτφρ. Α. Γιανναράς, τόμ. 1, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1979.
- Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου,* ελλ. μτφρ. Α. Γιανναράς, τόμ. 2, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1979.
- Kant, Immanuel, *Κριτική του καθαρού Λόγου,* ελλ. μτφρ. Μιχαήλ Φ. Δημητρακόπουλος, τόμ. 3, Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση, 1999.
- Marx, Karl, *Βασικές γραμμές της κριτικής της Πολιτικής Οικονομίας*, ελλ. μτφρ. Δ. Διβάρης, 3 τόμοι, Αθήνα: Στοχαστής, 1989-1992.

- Ξηροπαΐδης, Γιώργος, *Gadamer – Habermas: Η διαμάχη των ερμηνειών*, Αθήνα: εκδόσεις Πόλις, 2008.
- Ψύλλος, Στάθης, *Δοκίμια στη φιλοσοφία της επιστήμης*, Αθήνα: εκδόσεις Οκτώ, 2008.
- Ράντης, Κωνσταντίνος, *Εισαγωγή στη διαλεκτική. Από τον Πλάτωνα ως τον Μαρκούζε*, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2015.
- Schnädelbach, Herbert, *Kant*, Leipzig: Reclam, 2005.
- Schnädelbach, Herbert, *Erkenntnistheorie zur Einführung*, 2η έκδ., Hamburg: Junius-Verl., 2004.
- Tugendhat, Ernst / Wolf, Ursula, *Logisch-semantische Propädeutik*, Stuttgart: Reclam, 1993.
- Wolff, Michael, *Der Begriff des Widerspruchs. Eine Studie zur Dialektik Kants und Hegels*, Königstein / Taunus: Anton Hain, *1981.*

«INTRODUCTION TO PHILOSOPHICAL LOGIC»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE PROGRAM		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ512**	**SEMESTER**	**5TH**
COURSE TITLE	**INTRODUCTION TO PHILOSOPHICAL LOGIC** **DIMITRIOS DACROTSIS** **TEACHING ASSISTANT** **ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		

PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

At the end of the course, students will be able to:

- understand the general principles of Logic and its historical path as an independent field of knowledge,
- distinguish the works of the main representatives of the logical method as a philosophical category, the theories and definitions that have prevailed as models for clarifying issues related to logic,
- identify the structural principles of constructing a logical argument on the horizon of truth and recognize the validity of knowledge independently of experience,
- confirm or reject the validity of the logical construction of sentences according to the way they reflect reality,
- approach critically the different considerations of philosophical logic in relation to the major issues of epistemology and semantics,
- apply effectively the method of philosophical logic in the contemporary interdisciplinary dialogue, regarding the issue of concept formation-clarification.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology	*Project planning and management*
Adapting to new situations	*Respect for difference and multiculturalism*
Decision-making	*Respect for the natural environment*
Working independently	*Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues*
Team work	*Criticism and self-criticism*

Working in an international environment *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

Search, analysis and synthesis of data and information with the use of the necessary technology.

Autonomous work.

Teamwork.

Promote free, creative and deductive thinking.

3. SYLLABUS

In the first lecture session, we will discuss the development of Logic since its autonomy as a branch of knowledge, according to Aristotle and the major Greek philosophers. Further, the way it is understood historically and its principles will be defined in relation to the four categories of the mind. We will describe the transformation of syllogistic logic into symbolic logic according to Boole and Frege's invention of the notation of quantifiers and the later project of Whitehead and Russel, Gendel and Wittgenstein, concerning the search for mathematical truths through axioms and rules of symbolic logic. The concept and structure of the argument, as a form of logical hypothesis with the ultimate aim of drawing logical conclusions in formal or natural language, propositional calculus, as the study of the content of propositions, according to the representation of the logical links between them in order to measure their degree of plausibility and the criterion of validity of productive arguments are to be addressed in the first section of lessons. In the second section will be analyzed the meaning of the principle of induction as a form of productive calculus, the truth and characterization of logical judgments and the principle of identity. Alongside the principle of identity, the principles of non-contradiction, the excluded medium and the abhorrent reason (Leibniz's Monadology) will be studied. Set theory, propositional languages, variables in relation to predicates and quantifiers will be issues of analysis in the last section.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching and communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	40
Preparation of written work	35

visits, project, essay writing, artistic creativity, etc. *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	Study and analysis of scientific sources	35
	Interactive teaching	15
	Course total	**125**
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Multiple choice test • Short-answer questions • Optional written work, the grade of which will count 40% in the final grade • Oral Examination, after special arrangement for exemption from written test-optional assignments.	

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Καβαγιές Ζαν, *Για τη Λογική και τη Θεωρία της Επιστήμης*, Εκδόσεις Παπακώστα Άλκηστις, Αθήνα, 2018.
- Τριαντάρη-Μαρά Σωτηρία, Βασικές Αρχές της Αριστοτελικής Λογικής, Εκδόσεις Σταμούλη Αντ., Αθήνα, 2006.
- Windelband, H. Heimsoeth, *Εγχειρίδιο ιστορίας της φιλοσοφίας, Α΄ τόμος*. «Η φιλοσοφία των Αρχαίων Ελλήνων. Η φιλοσοφία των Ελληνιστικών και Ρωμαϊκών χρόνων», Μετάφραση Ν. Σκουτερόπουλος, εκδόσεις ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1980.
- Windelband W., Heimsoeth H., *Εγχειρίδιο της Ιστορίας της Φιλοσοφίας*, Β΄ Τόμος. «Η Μεσαιωνική Φιλοσοφία. Η φιλοσοφία της Αναγέννησης. Η φιλοσοφία του Διαφωτισμού», Μετάφραση Ν. Σκουτερόπουλος, Γ΄ ανατύπωση, εκδόσεις ΜΙΕΤ, Αθήνα, 2003.

«PHILOSOPHY OF MIND»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY

ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ513**	**SEMESTER**	**5TH**
COURSE TITLE	**PHILOSOPHY OF MIND** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR ATHANASIOS SAKELLARIADIS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

This course offers general background and knowledge about issues and themes on Philosophy of Science and Philosophy of Mind.

With the successful completion of this course, the students will:

- Describe the various philosophical theories combining with the scientific methods.
- Understand the philosophical procedure for solving scientific misunderstandings.
- Apply current methods for interdisciplinary dialogue.
- Analyse philosophical concepts and revealing the practical scientific problems in both cognitive fields.
- Suggest methods to handle the crucial concepts of mental states.

General Competences	
Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?	
Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Search for analysis and synthesis of data and information working in an interdisciplinary environment by producing new research ideas.
- Encouraging team work in a domestic and international environment.
- Supporting criticism and self-criticism.
- Decision making and autonomous work.
- Manage and transform study context by developing highly specialized knowledge.

3. SYLLABUS

- Introduction to the Philosophy of Mind: Major philosophical theories on mental phenomena. Cartesian Dualism vs. contemporary analytic critique.
- History of Consciousness: Mind and Matter.
- Consciousness and Human Identity.
- Meaning and Normativity.
- Aspects of Scientific Realism.
- The Society of Mind.
- Cartesian Dualism and the role of Physicalism.
- Supervenience and Explanation.
- The cognitive theory of Consiousness.
- Thinking about Thought: Comments and Remarks.
- The role of indeterminacy of Sense in the mental state argumentation.
- The Physics of Consciousness.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.	
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching, communication with students.	
TEACHING METHODS	***Activity***	***Semester workload***

The manner and methods of teaching are described in detail. *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	Lectures	39
	Study	86
	Course total	***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	For the evaluation process is demanding a written essay in Greek answering to open-ended philosophical and epistemological questions. The same process follows for the Erasmus students – The written essay should be written in English.	

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography:

- P. Baars, *A Cognitive Theory of Consciousness,* Cambridge U. P. 1988.
- D. Chalmers, *The Conscious Mind,* Oxford U. P. , 1996.
- M. Williams, *Problems of Knowledge,* Oxford U. P., 2001.
- M. Donald, *Origins of the Modern Mind,* Harvard University Press, 1991.
- N. Block, O. Flanagan, G. Guezeldere (eds), *The Nature of Consciousness,*1998
- M. Minsky, *The Society of Mind,* Simon & Schuster, 1988.
- F. Crick, *The Astonishing Hypothesis,* Simon & Schuster, 1990.
- J. Kim, *Philosophy of Mind,* Westview Press, 1998.

«PHILOSOPHY AND MEDICINE»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY

ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ516**	**SEMESTER**	**5TH**
COURSE TITLE	**PHILOSOPHY AND MEDICINE** **(LECTURER: PROFESSOR KONSTANTINOS TH. PETSIOS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse@uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Our aim is to familiarize the students with the theoretical reflection that developed historically and is cultivated in the modern era, with reference to the relevance of Philosophy and Medicine.

- Knowledge of the works and teaching of philosophers and Physicians.
- Understanding the philosophical concepts of the Pre-Socratic philosophers, the views expressed in the Hippocratic Corpus, Plato, Aristotle, Galen, Byzantine thinkers and the Moderns. Concepts of Psychoanalysis, Philosophical Counseling and Existential Psychotherapy will be examined from the modern period.

- The course provides an overall picture of the theoretical reflection based on primary sources and relevant literature.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

Autonomous work. Exercise critical skills.

- Exercise critical skills.
- Promotion of free, creative and inductive thinking.
- Analysis of philosophical and medical texts.

3. SYLLABUS

The course has a systematic character and utilizes historical determinations as centers for dealing with individual contributions and conceptual definitions.

- Our attention will be focused on the way in which theoretical thought approached not only biological but also psychological problems, such as grief, anxiety, melancholy and guilt, and attempted to integrate them interpretatively by utilizing philosophical views on soul.
- From the Pythagorean Alcmaeon ("On Nature") and the Hippocratic texts ("On Airs, Waters, Places; "On Human Nature", "On Prosperity") the foundations are laid for dealing with psychological issues, and both the sophist Antiphon [5th BC century: "On Alypias"], while Plato (427-347 BC) and Aristotle (384-322 BC) with the holistic treatment of physical and mental illnesses, and later the Stoics [Epictos (2nd AD century): "Iatreion is the philosopher's school"] and the Neoplatonists [Hierocles (5th AD century) "philosophy is the purification and perfection of human life"] attempted to determine the generative causes of mental fluctuations.
- With Galen [(2nd century AD): «*Ὅτι ἰατρὸς ἄριστος καὶ φιλόσοφος*»· «*Τέχνη Αλυπίας*»] the related reflection is summarized and expanded, which in Byzantium [Nemesius Emesis (4th-5th AD century), Michael Psellos (1018-1078)] and the Western Middle Ages [Augustine (354-430 AD), Thomas Aquinas (1225-1274)] is invested with religious assumptions.
- The reflection developed in the newer and modern era allows us to look for the core of reflection in the philosophical concept that aims to determine the essence of the human subject and the discovery of the meaning of life.
- Sigmund Freud (1956-1939): the theory of libido, dreams, alienation and fetishism·
- Erich Fromm (1900-1980): the theory of social emotions, love, hope and the authenticity of existence·
- Wilhelm Reich (1897-1957): character formation and Orgone theory·

- Carl Jung (1875-1961): the theory of archetypes and the symbolism of Myth·
- Jacques Lacan (1901-1981): the unconscious, language and the emergence of the subject·
- Existential Psychotherapy and Philosophical Counselling: the role of Language, the archetypal meanings of Myth, the formation of identity and the referential character of human existence·

4. TEACHING and LEARNING METHODS – EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face –to- face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** — ***Semester workload*** Lectures, seminars, — 39 Study and analysis of primary sources and bibliography — 86 **Course total** — **125**
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Written examination at the end of the semester with essay development questions (100%).

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Diels H.,– Kranz,W., *Die Fragmente der Vorsokratiker*, Berlin, [17]1974.

- Diels, H.—Kranz, W., *Οἱ Προσωκρατικοί. Οἱ μαρτυρίες καὶ τὰ ἀποσπάσματα*. Ἀπόδοση στὰ Νέα Ἑλληνικὰ Βας. Α. Κύρκος. Συνεργασία: Δημοσθένης Γ. Γεωργοβασιλης. Ἐπιμ., Βας. Α. Κύρκος. Φιλολογικὴ ἐποπτεία Γεώργιος Α. Χριστοδούλου. Τόμος Α΄. Ἀθήνα, 2005.

- Γαληνός, Claudii *Galeni Opera Omnia*, Bd. I-XIX. Ed. G. Kühn, Leipzig 1821-1833 [= Hildesheim, 1964-1965].

- —, *Γιὰ τῆς ψυχῆς τὰ πάθη καὶ τὰ λάθη (Περὶ ψυχῆς παθῶν καὶ ἁμαρτημάτων)*. Προλεγ., μετάφρ., Εἰσαγωγῆς Γ. Ἀβραμίδης. Μετάφρ., ἀρχαίου κειμένου Ζαχαρίας Παρθένης - Ἐλευθερία Ζάγκα. Ἀθήνα, Θύραθεν, 2003.

- —, *Ὅτι ταῖς τοῦ σώματος κράσεσιν αἱ τῆς ψυχῆς δυνάμεις ἕπονται*. Ἔκδοση Ἀθηνᾶ Μπάζου. Ἀθῆναι, Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, Κέντρον Ἐρεύνης τῆς ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς Γραμματείας, 2011.

- —, *Γιὰ τὴν ἀποφυγὴ τῆς λύπης (Περὶ Ἀλυπίας)*, Ἀθήνα, Θύραθεν, 2016.

- Γρηγόριος Νύσσης, *Περὶ κατασκευῆς τοῦ ἀνθρώπου*, *Patrologia Graeca,* Tomus 44, σς. 136-184.

- Ἱπποκράτης, *Opera*, στό: É. Littré (ed.), *Oeuvres Complètes d'Hippocrate*. Traduction Nouvelle avec le Texte Grec en Regard, Paris, 1840.

- —, *Ἰατρικὴ θεωρία καὶ πράξη. Ἰατρικὴ θέματα*. Τόμοι Α'-Δ΄. Μετάφρ., εἰσαγ., σχόλ., Λυπουρλῆς, Δημήτριος, Θεσσαλονίκη, 2001

- *Ἱπποκρατικὴ Ἰατρική. Ὅρκος, Περὶ ἱερῆς νούσου, Περὶ ἀέρων, ὑδάτων, τόπων, Προγνωστικόν*. Μετάφρ., εἰσαγ., σχόλ., Λυπουρλῆς, Δημήτριος, Θεσσαλονίκη, Παρατηρητής, 1983.

- Νεμέσιος, Ἐμέσης*, Περὶ φύσεως ἀνθρώπου*, στο: J. B. Migne, *Patrologia Graeca*, Tomus 40, [στὸ ἑξῆς: *P.G.*], σς. 503-818. Βλ. ἐπίσης, Νεμέσιος Ἐμέσης, *Πραγματεία γιὰ τὴν ἀνθρώπινη φύση*. Πρόλ., Χριστόφορος Κοντάκης. Εἰσαγ., μετάφρ., σχόλια, παραρτήματα Γιάννης Πλεξίδας. Θεσσαλονίκη, Ζῆτρος, 2006.

- Μελέτιος, μοναχός, «Περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς», στο: J.A.Cramer*, Anecdota Graeca e codd. Manuscriptis Bibliothecarum Oxoniensium*, Vol. III, Amsterdam, 1963 (Oxonii, 1836), σς. 1-157.

- Ἀποστολίδης, Πάνος, *Ἑρμηνευτικὸ λεξικὸ παςῶν τῶν λέξεων τοῦ Ἱπποκράτους*, Ἀθήνα, Γαβριηλίδης, 1997.
- Βουδούρης, Κωνσταντῖνος (ἐπιμ.), *Φιλοσοφία καὶ Ἰατρική.* Πρακτικὰ Συνεδρίου, Κῶς – Κάλυμνος, Αὔγουστος, 1997, Ἀθήνα, 1998.
- Γρόλιος, Κωνσταντῖνος Χ., *Τέχνη Ἀλυπίας. Κοινοὶ τόποι τοῦ "Πρὸς Πολύβιον" τοῦ Σενέκα καὶ πηγαὶ αὐτῶν*, Θεσσαλονίκη, [2]1956.
- Δελλής, Ιωάννης, Γ., *Φιλοσοφική συμβουλευτική. Η φιλοσοφία ως θεραπεία*, Αθήνα, Guttenberg, 2005.

- Καράβατος, Θανάσης, «Νεμεσίου Ἐμέσης τῆς Συρίας: Περὶ φύσεως τοῦ ἀνθρώπου (390-400 μ.Χ.). Ἡ "θεωρία τῶν ἐγκεφαλικῶν κοιλιῶν" σὲ χειρόγραφο (18ος αὼνας) τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Κοζάνης», *Σύναψις* 01α (: Οἱ συναντήσεις τῆς Κοζάνης), 2005, σς. 94-105.
- Μαυρουδῆς, Αἰμίλιος, Δημ., *Ἀρχιγένης Φιλίππου Ἀπαμεύς,. Ὁ βίος καὶ τὰ ἔργα ἑνὸς ἕλληνα ἰατροῦ στὴν αὐτοκρατορικὴ Ρώμη*, Ἀθήνα, Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, 2000.
- —, «Ἡ ἔμμεση παράδοση τοῦ ἔργου τοῦ Μελετίου "Περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς" στὸν κώδικα Vaticanus Palat. Gr. 199», *Βυζαντιακὰ* 17 (1997), σς. 331-338.
- Μητρόπουλος, Κ., «Ἰατρικὰ Προσωκρατικῶν Φιλοσόφων», *Πλάτων* 15 (1963), σς. 196-217·
- Μωραΐτου, Δέσποινα, «Μεταφορικὴ χρήση τῆς λέξης "ἴασις" καὶ τῶν ὁμορρίζων στο στὸ ἔργο τοῦ Ἀριστοτέλη», στο: Κωνσταντῖνος Βουδούρης (ἐπιμ.), *Φιλοσοφία καὶ Ἰατρική*, Πρακτικὰ Συνεδρίου, Κῶς – Κάλυμνος, Αὔγουστος, 1997, Ἀθήνα, 1998, σς. 189-217.
- —, *Τέχνη Ἀλυπίας. Ὁ σοφιστὴς Ἀντιφὼν καὶ ἡ Ψυχολογία στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα*, Ἀθήνα, Guttenberg, 2016.
- Πέτσιος, Κωνσταντίνος, Θ., «Φιλοσοφική ἐννοιολογία καὶ Ἰατρικὴ Σκέψη στὸ Βυζάντιο», στο: Μαργαρίτα Τζαφλίδου – Κωνσταντῖνος Ι. Σουέρεφ (ἐπιμ.), Ὑγεία, Νόσος, Ἴαση. Ἀπὸ τὴν Αρχαιότητα στὸν 20ο αἰῶνα. Πρακτικὰ ἐκδηλώσεων στὸ Ἀρχαιολογικὸ καὶ Βυζαντινὸ Μουσεῖο Ἰωαννίνων, Ἰωάννινα, Πανεπιστήμιο Ἰωαννίνων – Σχολὴ Ἐπιστημῶν Ὑγείας – Ἐφορεία Ἀρχαιοτήτων Ἰωαννίνων, 2017, σς. 57- 80.
- —, «Λόγος και Πόλις στην κλασσική σκέψη», *Φιλοσοφείν* 14 (2016), σς.147-159.
- —, *Φιλοσοφία και Ρητορική στην Κλασική Σκέψη*, Αθήνα, Gutenberg, 2018.
- Eijk, Philip van der, *Diocles of Carystus: A Collection of the Fragments with Translation and Commentary*, Leiden- Boston- Köln, 2001.
- Flashar, H., *Melancholie und Melancholiker in den medizinischen Theorien der Antike*, Berlin, 1966.
- Ideler, Iulius-Ludovicus, *Physici et Medici Minores*, Vol. I-II, Berolini, 1841-1842.
- Pigeaud, Jackie, *Ἀριστοτέλης. Μελαγχολία καὶ ἰδιοφυία. Τὸ 30ο,1 Πρόβλημα*. Μετάφρ., Ἀλόη Σιδέρη. Ἀθήνα, Ἄγρα, 1988 (μεταφράζεται καὶ σχολιάζεται τὸ Α΄ μέρος, 953a 10 - 955b 40).
- Tomson, Paul, R.,–Upsu, Ross, E.G., *Φιλοσοφία τῆς Ἰατρικῆς. Μία Εἰσαγωγή*. Μετάφρ., Γιῶργος Μαραγκός. Ἡράκλειο, Πανεπιστημιακὲς Ἐκδόσεις Κρήτης, 2018.
- Toohey, Peter, «Some Ancient Histories of Literary Melancholia», *Illinois Classical Studies* XV (1950), σς. 143-161.

- Related academic journals:

Synapsis.

«AESTHETICS AND PHILOSOPHY OF ENLIGHTENMENT»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY

ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRATUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ518**	**SEMESTER**	**5th**
COURSE TITLE	**AESTHETICS AND PHILOSOPHY OF ENLIGHTENMENT** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR CHRISTOS GRIGORIOU)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIALIZED GENERAL KNOWLEDGE COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)		
COURSE WEBSITE (URL)	https//www.ecourse@uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

The aim of the lesson is to familiarize students with the problems posed in Aesthetics during Enlightenment. **More particularly, with the completion of this course, <u>on a cognitive level</u>, students will be able :**

- To place Enlightenment in time and give its main characteristics.
- To think on the similarities and differences of the different Enlightenments (French, Scottish, German).

- To understand the special place of Aesthetics in Enlightenment.
- To understand the concept of Taste and link it to fundamental philosophical choices (subjectivism, relativism, sentimentalism).
- To distinguish between the rationalistic and the empiristic paradigm of Aesthetics.
- To distinguish between the Beautiful and the Sublime.
- To refer to some of the philosophers of Aesthetics of the period (Hutcheson, Burke, Diderot, Baumgarden, Kant).

The skills students will acquire after successfully completing this course are:

They will be able :

- To study, as carefully as possible, texts of philosophers from respected translations, if possible in the original text too (at least in respect to fundamental philosophical terms).
- To utilize basic elements from the aforementioned annotated and respected translations (index of names and concepts, conceptual and translation comments, glossary, chronology, bibliography etc), thus allowing them to delve into the thought of philosophers, as presented and existing in their texts;
- To critically study books and articles on philosophical theories of the era;
- To use technical terms of modern philosophy, especially of the main representatives of rationalism and empiricism;
- To recognize the innovative elements introduced by the philosophers of this era, in relation to their medieval and ancient predecessors;
- To assess the arguments and/or the rhetorics that are used in the controversies, between them.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology	*Project planning and management*
Adapting to new situations	*Respect for difference and multiculturalism*
Decision-making	*Respect for the natural environment*
Working independently	*Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues*
Team work	*Criticism and self-criticism*
Working in an international environment	*Production of free, creative and inductive thinking*
Working in an interdisciplinary environment	*……*
Production of new research ideas	*Others…*
	…….

- Archive search, analysis and synthesis of data and information, also via the use of the necessary IT skills.
- Working independently.
- Teamwork.
- Production of new research ideas.
- Production of free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

We use to call Enlightenment the "Age of Reason", Cassirer thought it proper to call it also the "Age of criticism" due to the variety and quality of the texts that it produced on Aesthetic philosophy. In any case, 18th century gave Aesthetics its name and made it an autonomous philosophical discipline. It is with this variety of texts, thus, and their different philosophical references that this lesson deals, attempting to reconstruct the conversation between rationalism, empiricism and the Kantian criticism. In the context of this conversation we encounter the dipole of the sublime and beautiful and such concepts as "genius", "imagination" etc.

Outline:

A. Introduction to the concept of Enlightenment and distinction of different "Enlightenments" (French, Scottish, German).

B. The Genesis of Aesthetics during Enlightenment. Baumgarden's work.

C. Objectivism in Aesthetics and the codification of rules: French neoclassicism.

D. Subjectivism in Aesthetics and the concept of "Taste": Hutcheson, Burke, Hume.

E. Kant's "bridging" work.

F. Distinguishing the Sublime and the Beautiful.

G. The concept of genius.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face- to- Face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of PowerPoint. • Use of the University Library's online resources. • Use of e-course for posting material
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	20
Essay writing and public presentation	35

The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS	Study	**31 (66** for the students who don't write an essay)
	Course total	***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Short-answer questions and open-ended questions. Assessment of clarity, precision and critical thinking focused on how students approach a question and reason about it.	

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

A. Sources:

- Burke E. (2016). *Περί του Υψηλού και του Ωραίου*. Μετάφραση-εισαγωγή-σχόλια Χ. Γρηγορίου. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σταμούλη.
- Batteux C. (1747). *Les beaux arts réduits à un même principe*. Παρίσι: chez Dyrand.
- Baumgarten A.G. (1750). *Aesthetica*. Hildesheim: G. Olms.
- Hutcheson F. (2004). *An Inquiry into the Original of Our Ideas of Beauty and Virtue in Two Treatises*. Επιμέλεια Wolfgang Leidhold. Ινδιανάπολη: Liberty Fund.
- Καντ Ι. (2002). *Κριτική της κριτικής δύναμης*. Εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Κ. Ανδρουλιδάκης. Αθήνα: Ιδεόγραμμα.
- Λέσσιγγ (2003). *Λαοκόων*, μετ. Προβελλέγιος. Αθήνα: Πελεκάνος.
- Locke J. (2004). *Essay Concerning Human Understanding*. Επιμέλεια R. Woolhouse. Λονδίνο: Penguin Press.
- Μοντεσκιέ (1994). *Δοκίμιο με θέμα το γούστο*. Μετάφραση. Α. Δ. Παπαγιαννίδης, πρόλ, Π. Μουλάς. Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις.
- Μπουαλώ Ν. (2010). *Ποητική τέχνη*. Μετάφραση. Φ. Παιδή. Αθήνα: Εκδόσεις Στιγμή.
- Ντιντερό Ν. (2002). *Αισθητικά*. Μετάφρση Κ. Μιτσοτάκη, εισαγωγή. Έπη Μελοπούλου-Αλούπη. Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της Εστίας.
- Rancière J. (2012). *Ο μερισμός του αισθητού. Αισθητική και πολιτική*. Μετάφραση Θ. Παραδέλλης. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.

B. Secondary bibliography:

- Abrams M. H. (2001). *Ο καθρέφτης και το φως*. Μετάφραση Α. Μπερλής. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Beardsley M. C. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*. Μετάφραση Δ. Κούρτοβικ, Π. Χριστοδουλίδης. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- Γρηγορίου Χ. *(2008-2010). «*Η αμφιταλάντευση μεταξύ υποκειμενισμού και αντικειμενισμού στη βρετανική αισθητική φιλοσοφία του 18ου αιώνα. Η συζήτηση που αναπτύσσουν οι Χάτσεσον, Χιούμ και Μπερκ με άξονα την προβληματική της καλαισθησίας*», Δωδώνη,* ΛΕ', 3, 53-78.
- Cassirer E. (2013). *Η Φιλοσοφία του Διαφωτισμού*. Μετάφραση Annette Vosswinkel, επιμέλεια Χριστούλα Βίρνα. Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- *Eagleton T. (2006). Η ιδεολογία του αισθητικού.* Μετάφραση συλλογικό έργο, επιμέλεια Πέπη Ρηγοπούλου. Αθήνα*:* Πολύτροπον.
- Jimenez Marc (2014). *Τι είναι αισθητική*. Μετάφραση Μαριλένα Καρά, επιμέλεια Γιούλη Ράπτη. Εκδόσεις Νεφέλη: Αθήνα, σ. 312.
- Παπανούτσος (2003). *Αισθητική*. Αθήνα: Εκδόσεις Νόηση.

- Related academic journals:

- *Χρονικά Αισθητικής.*
- *The Journal of Aesthetics and Art Criticism.*
- *Contemporary Aesthetics.*
- *Δευκαλίων.*
- *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση.*
- *Conatus.*

6TH SEMESTER

«PHILOSOPHY OF NATURE-PHILOSOPHY OF TECHNOLOGY»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ601**	**SEMESTER**	**6TH**
COURSE TITLE	**PHILOSOPHY OF NATURE-PHILOSOPHY OF TECHNOLOGY** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR ANTONIOS KALATZIS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B* • *Guidelines for writing Learning Outcomes*
The skills promoted by the attendance of the course are the following:

- Cultivation of critical, analytical thinking.
- Free, creative and autonomous reasoning.
- Ability to adapt abstract thinking and complex theoretical arguments to everday life situations.

General Competences	
Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?	
Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Ability to reflect upon the technological ordering of daily life, human interaction, and social organization.
- Cultivation of moral intuition and aesthetic judgment upon natural environment.
- Sharpening of the students' environmental consciousness.
- Activation of the sense of belonging to nature and surrounding world.

3. SYLLABUS

The course is organized around two main axes which are closely interconnected. The first part investigates the resurgence of a teleological understanding of nature as an answer to the predominantly causal/mechanistic understanding of nature by the philosophy of the Enlightement. Enlightenment's understanding philosophy and science, on the one side, brings forth the role and significance of technology and technological performance as a decisive factor of historical progress. Kant, on the other side curbs this enthusism and postulates an ethical and not a technological standard for progress that goes along with his distinction between the mechanistic, the biological and the ethical views of the world that cannot be reduced to each other. In the wake of Kant's critical distinction between causal and teleological accounts of reality in his *Critique of the Power of Judgment*, that we will examine in great detail, we will follow how the philosophies Romanticism and of German Idealism (esp. Hegel and Schelling) articulate a decisive critique of mainstream, i.e. of exclusively mechanistic scientific rationality which, in the form of its technological application, fundamentally, yet implicitly, shapes modern consciousness and its understanding of nature in a distorted way.

In the second part of the course we attempt an overview of the major theories in the philosophy of technology from Kant until the present. The cornerstones in this timeline are Kant, Hegel, Marx, Heidegger and Hans Blumenberg. Here we will navigate through different interpretations of the "technological imperative" of our times and reflect on the validity and the consequences of those theories and of technology as such.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching (Power Point), communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures (attendance)	35
Bibliographical inquiry	20
Essay writing/individual or group project	35
Homework/individual study	35
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	**Written examinations:** 70% **Written essay** (individual or group work): 30%

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Karl Marx, *Economic and Philosophical Manuscripts of 1844*.
- W.J. Schelling, *On the World Soul and Other Naturephilosophical Writings,* transl. by I. H. Grant, State University of New York Press, Albany NY 2016.

- Edmund Husserl, *The Crisis of European Sciences and Transcendental Phenomenology.*
- A.N. Whitehead, *Nature and Life*.
- Martin Heidegger*, The Question Concerning Technology and Other Essays*.
- Oswald Spengler, *The Decline of the West*, vols 1 & 2.
- Richard Rorty, *Philosophy and the Mirror of Nature*.
- Hannah Arendt, *The Human Condition*.
- Hans Jonas, *The Imperative of Responsibility. In Search of an Ethics for the Technological Age*.
- Immanuel Kant, *Critique of the Power of Judgment*, translated by Paul Guyer and Eric Matthews, Cambridge: Cambridge University Press 2001
- Ernst Cassirer, *Kant's Life and Thought*, translated by James Haden, New Haven: Yale University Press 1983

SECONDARY BIBLIOGRAPHY:

- Cornelius Castoriadis, *Les carrefours du labyrinthe*.
- Costas Axelos, *Introduction to a Future Way of Thought: On Marx and Heidegger, transl. Stuart Eldren*.
- Isaiah Berlin, *Three Critics of Enlightenment: Vico, Hamann, Herder*.
- Jeffrey Herf. *Reactionary Modernism: Technology, Culture, and Politics in Weimar and the Third Reich*.
- Don Ihde, *Heidegger's Technologies: Postphenomenological Perspectives*.
- Don Ihde, *Philosophy of Technology: An Introduction*.
- Don Ihde, *Husserl's Missing Technologies*.
- Lewis Mumford, *The Myth of the Machine. Technics and Human Development*.
- Alexandre Koyré, *Galilée et l'histoire de la pensée scientifique du XVII siècle*.
- David C. Lindberg*, The Beginnings of Western Science*.
- Robert Sayre, *Romanticism against the Tide of Modernity.*
- Serge Moscovici, *Essai sur l'histoire humaine de la nature.*
- Michel Serres, *Le contrat naturel*.
- Adrian Ivakhin, *Shadowing the Anthropocene. Eco-realism for Turbulent Times*.
- Richard Westfall, *The Construction of Modern Science: Mechanisms and Mechanics*.
- Albert Borgmann, *Technology and the Character of Contemporary Life. A Philosophical Inquiry*, The University of Chicago Press, Chicago-London 1984.
- M. B. Foster, "Theology and Modern Science of Nature", *Mind*, New Series, vol. 44 (1935), 439-466.
- Iain Hamilton Grant, *Philosophies of Nature after Schelling*, Continuum, New York 2008.
- L. Gruen et al (eds.), *Readings in Environmental Ethics and Philosophy*, Oxford University Press, Oxford-New York 2012.
- David M. Kaplan, *Readings in the Philosophy of Technology*, Rowman & Littlefield, London-New York 2009.
- George Keogh (ed.), *The Ethics of Nature and the Nature of Ethics*, Lexington Books, New York 2017.

- Gerard Naddaf, *The Greek Concept of Nature*, State University of New York Press, Albany NY 2006.
- Robert J. Richards, *The Romantic Conception of Life: Science and Philosophy in the Age of Goethe*, University of Chicago Press, Chicago 2002.

-Related academic journals:

Kant Studien, Kantian Review, Hegel-Studien, Hegel Bulletin, Canadian Journal of Philosophy, European Journal of Philosophy, Journal of the History of Philosophy.

«ANCIENT GREEK PHILOSOPHY III»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ602**	**SEMESTER**	**6TH**
COURSE TITLE	**ANCIENT GREEK PHILOSOPHY III** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR DR. ELENI LEONTSINI)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES AND SEMINAR OF TEXT HERMENEUTICS		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND, SPECIALIZED GENERAL KNOWLEDGE COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK (HELLENIC)		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)		

COURSE WEBSITE (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2954

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B* • *Guidelines for writing Learning Outcomes*
This course is a main introductory course into the philosophy of Aristotle and Aristotelian and Neo-Aristotelian Studies in general. The aim of this course is to demonstrate how philosophical analysis can be used into the discussion and the understanding of the philosophical thought of Aristotle in general and, mainly, to the understanding of his political philosophy. In addition, the aim of this course is to present exegetically and to critically evaluate the main Aristotelian arguments that characterize Aristotle's theory and Aristotelian and Contemporary political Neo-Aristotelian theory in general. After the successful completion of this course the students should be able to know and to explain, via the use of analytical skills, critical thought and philosophical argument, the following: • To be acquainted with the life and personality of Aristotle (384-322 π.Χ.) and with the political philosophy of Aristotle. The importance of the *Politics*. Why the *Nicomachean Ethics*, the *Eudemian Ethics* and the *Magna Moralia* should also be studied, along with the *Politics*. Philosophy and methodology. The influence of Aristotle: Aristotelians and Neo-Aristotelians. • To be able to explain the importance that Aristotle attributes to the foundation of the political association and society (*koinōnia*), as well as the definition of the *polis* (city-state) as the most sovereign of all associations (*kyriōtaton agathon*). • To be able to understand the importance of political teleology according to Aristotle and the meaning of his famous pronouncement that "a human being is by nature a political animal". • To be able to explain the "uncomfortable" views of Aristotle on natural slavery (*douleia*), natural inequalities and the inferiority of women, and to attempt to "save Aristotle from himself", on these. • To be able to explain and to distinguish between the art of *oikonomikē*, *chēmatistikē* and *kapēlikē* and Aristotle's criticism against unfair and excessive profit (*ploutos*, *kerdos*, *aplēstia*, *thēsaurismos*), and the influence of Aristotle's views on Karl Marx's *Das Kapital*, Bk I (1867). • To be able to understand and to define the notion of citizenship, according to Aristotle, justice, the mixed constitution (polity/*politeia*) and the sovereignty of the people (*kurion tes poleōs*). • To be able to explain the definition and the varieties of Aristotelian friendship (*philia*), the forms of *philia* according to Aristotle, the notion and the importance of 'political' or 'civic' friendship (*politikē philia*). • To be able to explain and to define the notion of common or public interest (*to koinē sympheron*) and the art of ruling (*technē tou archein*) according to Aristotle: "rule will reveal the true nature of the person" (*NE*.V.I.1130a1-2).

- To be able to explain the influence of Aristotle to modern and contemporary philosophy, its reception by the Neohellenic Enlightenment, the Aristotelian political philosophy and its relationship with contemporary virtue ethics as well as with Aristotelian political philosophy and its relationship with contemporary communitarian, republican, political and economic virtue-ethical theory, neo-Marxist political theory, radical and revolutionary Neo-Aristotelian political theory. To understand that the reading of Aristotle's political works is falsely associated with conservativism (non-liberal theories).

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Working independently.
- Teamwork.
- Production of new research ideas.
- Working in an international environment.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues.

3. SYLLABUS

The life and personality of Aristotle (384-322 π.Χ.). The moral works of Aristotle. The importance of the *Politics*. Philosophy and methodology in Aristotle. The influence of Aristotle: Aristotelians and Neo-Aristotelians. The influence of Aristotle to modern philosophy, its reception by the Neohellenic Enlightenment, the Aristotelian moral philosophy and its relationship with contemporary virtue ethics as well as with Aristotelian political philosophy and its relationship with contemporary communitarian, republican, virtue-ethics, radical, revolutionary and neo-Marxist political theory. The foundation of the political association and society (*koinōnia*), as well as the definition of the polis as the most sovereign of all associations. The importance of political teleology according to Aristotle and the meaning of his famous pronouncement that "a human being is by nature a political animal". The views of Aristotle on natural slavery (douleia), natural inequalities and the inferiority of women. The art of *oikonomikē, chēmatistikē* and *kapēlikē* and Aristotle's criticism against unfair and excessive profit (*ploutos*, *kerdos*, *aplēstia*, t*hēsaurismos*), and the influence of Aristotle's views on Karl Marx's *Das Kapital*, Bk I. The notion of citizenship, according to Aristotle, justice, polity (mixed constitution) and the sovereignty of the people/*demos*/*plēthos* (*kurion tes poleōs*). The varieties of Aristotelian friendship (*philia*), the forms of philia according to Aristotle, the notion and the importance of 'political' or 'civic' friendship (*politikē philia*). The notion of common or public interest (*to koinē sympheron*) and the art of ruling (*technē tou archein*), according to Aristotle: "rule will reveal the true nature of the person" (*NE*.V.I.1130a1-2).

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face & Distance Learning.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching, in laboratory education and in communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester workload*** Lectures & seminars: 80 Seminars: 45 **Course total**: ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Student performance will be assented, alternatively, via one of the three ways as described below: • Written Final Exam which involves: open-ended questions, problem solving and philosophical interpretation and analytical thought (100%). • Written work, i.e. 'Essay' (deliverance from written examination) (100%). • Oral Examination consisting of 'Short Answer Questions' (100%). Evaluation criteria: The evaluation/assessment of the students will be made via their active participation in the courses and the seminars and by their performance in the written final examination (oral examination available for special needs/skills students).

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

(Note: Further non-Greek bibliography is available, upon request, to foreign incoming students: mostly in English, but also in a variety of other European languages, after consultation with the Lecturer)

- Ackrill, J., *Aristotle's Ethics*, Faber, London 1973.

- Ackrill, J., *Aristotle the Philosopher*, Clarendon Press, Oxford 1981.
- Allan, D. J., *The Philosophy of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1970.
- Annas, J., *The Morality of Happiness*, Oxford University Press, Oxford 1993.
- Barker, E., *The Politics of Aristotle*, Oxford University Press, Oxford 1958.
- Barnes, J., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Ε. Λεοντσίνη, Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε, Oxford University Press–Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2006.
- Bielskis, A., «Οι πολιτικές επιπτώσεις των ισχυρισμών του Alasdair MacIntyre στο *Έλλογα Εξαρτημένα Όντα*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 105-128.
- Bielskis, A., «Ανθρώπινη ύπαρξη και αριστοτελική αρετή», μτφρ. Ελένη Λεοντσίνη, *Φιλοσοφία. Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών*, 46, II (2016), σσ. 97-116.
- Bielskis, A., «Μία αριστοτελική κριτική του φιλοσοφικού προγράμματος του Martin Heidegger στο έργο του *Είναι και Χρόνος*», μτφρ. & επιστ. επιμ. Ελένη Λεοντσίνη, *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 34, 101 (2017), σσ. 94-111.
- Bielskis, A., *Existence, Meaning, Excellence: Aristotelian Reflections on the Meaning of Life*. London & New York: Routledge, 2017.
- Bielskis, A., Leontsini, E. & Knight, K. (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, 1st edition, Hardback, Bloomsbury, London 2020.
- Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- Bielskis, A., "Managers would not need subordinates and masters would not need slaves': Aristotle's Oikos and Oikonomia Reconsidered", στο A. Bielskis, E. Leontsini & K. Knight (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, pp. 40-57.
- Broadie, S. & Rowe, C., *Aristotle, Nicomachean Ethics, translation, introduction & commentary*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- Γεωργούλης, Κ. Δ., *Αριστοτέλης ο Σταγιρίτης*, Θεσσαλονίκη 1962.
- Crisp, R. (ed.), *Aristotle. Nicomachean Ethics*, Cambridge University Press, Cambridge 2000.
- Düring, I., *Ο Αριστοτέλης. Παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του,* μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή και Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα, 2 τόμ., εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- Hardie, W. F. R., *Aristotle's Ethical Theory*, Oxford University Press, 2nd ed., Oxford 1968.
- Καλογεράκος, Ι. Γ., «Υπερβολή και υπεροχή στην ηθική φιλοσοφία του Αριστοτέλη», *Φιλοσοφία*, 27-28 (1997-1998), σσ. 166-190.
- Καλογεράκος, Ι. Γ. (επιμ.), *Ο Αριστοτέλης και η σύγχρονη εποχή. Πρακτικά του Έκτου Πανελληνίου Συνεδρίου* (Ιερισσός, 19-21 Οκτωβρίου 2001), Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, Χαλκιδική 2004.
- Καλογεράκος Ι. Γ., *Παιδεία και Πολιτική Αριστεία, Ο δρόμος προς την αρετή στο αριστοτελικό ιδανικό κράτος,* εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2016.
- Keyt D. and Miller Fr. D. (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Blackwell, Oxford 1991.
- Kullmann, W., *Η πολιτική σκέψη του Αριστοτέλη,* μτφρ. Α. Ρεγκάκος, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2003.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», *Ιστορικά Ελευθεροτυπίας*, τεύχος 264 (9 Δεκεμβρίου 2004), σσ. 6-11.

- Leontsini, E., *The Appropriation of Aristotle in the Liberal-Communitarian Debate*, with a foreword by Richard Stalley, National and Kapodistrian University of Athens, S. Saripolos Library, Athens 2007.
- Λεοντσίνη, Ε., «Έρως και ερωτική αγάπη κατά τον Αριστοτέλη», *Celestia*, 2 (2009), σσ. 61-68.
- Λεοντσίνη, Ε., «Αριστοτελική πολιτική φιλία και φιλελεύθερη κοινότητα», στο Κ. Βουδούρης & Δ. Γεωργοβασίλης (επιμ.), *Η ελληνική φιλοσοφία και η σχέση της με τα προβλήματα της εποχής μας*, Πρακτικά του 20ου Διεθνούς Συνεδρίου Φιλοσοφίας (Χανιά, 12-17 Ιουλίου 2008), Διεθνής Εταιρεία Ελληνικής Φιλοσοφίας, εκδ. Ιωνία, Αθήνα 2009, σσ. 93-113.
- Λεοντσίνη, Ε., «Μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη», στο Α. Στέφος & Σπ. Τουλιάτος (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009, σσ. 100-121.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: από τον Αριστοτέλη στον Hobbes και τον Locke», *Φιλοσοφία*, 43, II (2013), σσ. 74-109.
- Leontsini, E., "The Motive of Society: Aristotle on Civic Friendship, Justice, and Concord", *Res Publica*, 19, 1 (2013), σσ. 21-35.
- Leontsini, E., "Sex and the City: Plato, Aristotle, and Zeno of Kition on Erôs and Philia", στο Sanders, E., Thumiger, C., Carey, C., and Lowe, N.J. (2013), *Erôs in Ancient Greece*, Oxford: Oxford University Press, σσ. 129-141.
- Leontsini, E., 'Justice and Moderation in the State: Aristotle and Beyond', στο Guttorm Fløistad (ed.), *Philosophy of Justice*, International Institute of Philosophy, Series: Contemporary Philosophy: A New Survey, vol. 12, Springer, Dordrecht-Heidelberg-New York-London, 2015, σσ. 27-42.
- Λεοντσίνη, Ε., «Δημοκρατία και πολιτική φιλία κατά τον Αριστοτέλη: φιλοσοφικές και διδακτικές προσεγγίσεις», στο Γιώργος Μπίκος (επιμ.), *Η δημοκρατική αγωγή: διδάσκοντας, εκπαιδεύοντας, καλλιεργώντας... Διδακτικές και θεωρητικές προσεγγίσεις για την καλλιέργεια της Δημοκρατικής Παιδείας*, [Πρακτικά του Συνεδρίου που οργάνωσε το Πρότυπο Πειραματικό Λύκειο Ιωνιδείου Σχολής, (Ιωνίδειος Πρότυπος Σχολή, Πειραιάς, 27-29 Σεπτεμβρίου 2013)], εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2015, σσ. 43-57.
- Leontsini, E., 'Philosophy and Its History: Evanghelos Moutsopoulos as a Historian of Philosophy', στο Athanasia Glycofrydi-Leontsini (ed.), *Un brin de lauriel/A Sprig of Laurel. Homage au philosophe/Homage to the Philosopher Evanghélos Moutsopoulos,* L'Harmattan, Paris 2015, σσ. 62-70.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η φιλία ως κοινωνικό και πολιτικό αγαθό: *ἡ γὰρ τοῦ συζῆν προαίρεσις φιλία*», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 129-166.
- Λεοντσίνη, Ε., «*Τὸ κοινῇ συμφέρον*: δημοκρατία, φιλία και ομόνοια στην αριστοτελική και στη σύγχρονη ριζοσπαστική νεοαριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη (επιμ.), *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, Σμίλη, Αθήνα 2016, σσ. 205-239.
- Λεοντσίνη, Ε., «Η έννοια του κοινού συμφέροντος στην αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία», στο *ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Παιδεία, Πολιτισμός, Πολιτική*, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και Ιστορική, Θεσσαλονίκη 2018, σσ. 107-116.
- Leontsini, E., 'Aristotle on a Meaningful Life', *Studia Philosophica Wratislaviensia*, XIV, 1 (2019), σσ. 191-199.

- Leontsini, E., 'Going through time together': Aristotelian Friendship and the Criterion of Time', στο Andrius Bielskis, Eleni Leontsini & Kelvin Knight (eds), *Virtue Ethics and Contemporary Aristotelianism: Modernity, Conflict and Politics*, Bloomsbury, London 2020, σσ. 76-93.
- Nussbaum, M., *The Fragility of Goodness: Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1986.
- Παπαδής, Δ. Ι., *Η πολιτική φιλοσοφία του Αριστοτέλη,* Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2001.
- Παπαδής, Δ. Ι., «Η ουσία της πόλεως στον Αριστοτέλη», *Δευκαλίων*, 22, 2 (2004), σσ. 149-158.
- Πεντζοπούλου- Βαλαλά, *Τ., Προβολές στον Αριστοτέλη,* εκδ. Ζήτρος, Θεσσαλονίκη.
- Ross, W. D., *Αριστοτέλης*, μτφρ. Μ. Μητσού, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1991.
- *Πρακτικά Παγκοσμίου Συνεδρίου «Αριστοτέλης», (Θεσ/νίκη 7-14 Αυγούστου 1978),* 4 τόμοι, εκδ. Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών, Αθήναι, 1983.
- Πέτσιος, Κ.Θ., *Φιλοσοφία και ρητορική στην κλασική σκέψη*, Αθήνα: Gutenberg, 2018.
- Στέφος, Α. & Τουλιάτος, Σπ. (επιμ.), *Αριστοτέλης: κορυφαίος διδάσκαλος και στοχαστής*, Σεμινάριο 36, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων, εκδ. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα 2009.
- Σκαλτσάς, Θ., *Ο χρυσούς αιών της αρετής. Αριστοτελική ηθική,* εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1993.
- Rorty, A. O., (ed.), *Essays on Aristotle's Ethics*, University of California Press, Berkely and Los Angeles 1980.
- Ross, D. (1925), *Aristotle Nicomachean Ethics*, Oxford University Press, Oxford 1980.
- Saunders, T. J., *Aristotle Politics, Books I and II*, Clarendon Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., *Aristotle.The Politics*, Oxford University Press, Oxford 1995.
- Stalley, R. F., 'Aristotle's Criticism of Plato's Republic', in D. Keyt and Fr. D. Miller (eds.), *A Companion to Aristotle's Politics*, Oxford: Blackwell, 1991, pp. 182-199.
- Stern-Gillet, S., *Aristotle's Philosophy of Friendship*, State University of New York Press, Albany 1995.
- Urmson, J. O., *Aristotle's Ethics*, Blackwell, Oxford 1988.
- Wolff, F., *Ο Αριστοτέλης και η πολιτική,* μτφρ. Κ. Ν. Πετρόπουλος, εκδ. Ινστιτούτο του Βιβλίου–Μ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1995.

«LANGUAGE TEACHING»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ603**	**SEMESTER**	**6TH**

COURSE TITLE	**LANGUAGE TEACHING** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR KONSTANTINOS GKARAVELAS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	—		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Students and students are expected to:

- Familiarize themselves with the basic linguistic theories and their long-lasting effects on language teaching in the Greek school.
- Familiarize themselves with the different teaching models
- Understand the relationship between language and society.
- Familiarize themselves with the use of the "tools" that support the teaching of the language course (curricula)
- Be informed about the results of empirical research on pupils' language skills in various educational environments in Europe and Greece.

General Competences *Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?*	
Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Independent work.
- Group work.
- Criticism
- Understanding and analyzing data and information
- Understand of specific theoretical frameworks and their use in practice
- Participation in classroom discussion

3. SYLLABUS

- The variety in language
- Linguistics and language teaching (theories)
- Language and Communication / Language and Society (Sociolinguistics, Sociology of Language)
- Ethnography of communication / discourse analysis
- Communication approach and language teaching: methodological influences
- Literacy
- The Pedagogy of Literacy
- Multimodality
- Critical Literacy
- The teaching of the linguistic system (teaching of grammar)
- Evaluation in language teaching
- Language Course Design, practical examples of teaching options
- International research and language teaching in Greece.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY	Use of ICT in teaching.

Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students	Communication with students (e-mail), e-course.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Written Examination, Open-Ended Questions.

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Independent study and analysis of bibliography	58
Practical training	25
Exams	3
Course total	***125***

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Αθανασίου Λ. (1998). Γλώσσα-γλωσσική επικοινωνία και διδασκαλία στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
- Αρχάκης Α. (2005). Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων. Αθήνα: Πατάκης.
- Γκαραβέλας Κ., (2019). Η Διδασκαλία της Γλώσσας στην Ελληνική Δημόσια Υποχρεωτική Εκπαίδευση: Κοινωνιογλωσσικές Διαφορές και Επικοινωνιακή Ικανότητα. Αθήνα: Gutenberg.
- Μήτσης Ν. (2004). Η διδασκαλία της γλώσσας υπό το πρίσμα της επικοινωνιακής προσέγγισης. Αθήνα: Gutenberg.
- Μήτσης Ν. (2019). Γλώσσα, Γλωσσολογία και Γλωσσική Διδασκαλία. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Μιχάλης Α. (2020). Γλωσσική Διδασκαλία και Πρακτικές Γραμματισμού στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Αθήνα: Gutenberg.
- Μπασλής Ν. Γ. (2006). Εισαγωγή στη διδασκαλία της γλώσσας: Μια ολιστική & επικοινωνιακή προσέγγιση. Αθήνα: Νεφέλη.
- Φτερνιάτη Α. (επιμ.) (2020). Πολυγραμματισμοί: Από τη θεωρία στην πράξη
- Πολυτροπικές διδακτικές προτάσεις για μαθητές του δημοτικού σχολείου. Πάτρα: Γκότσης.

«PHILOSOPHY OF CIVILIZATION»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ601**	**SEMESTER**	**6TH**
COURSE TITLE	**PHILOSOPHY OF CIVILIZATION** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR AGLAIA MELA)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

This course aims to introduce students to the Philosophy of Civilization focusing on the differentiation between civilization and culture in the 19th century. During the courses, we will try to reconstruct the fundamental traits of modern culture and to analyze the main

points of received criticism.

In the first part of the course, we will examine the conflict between Enlightenment and Romanticism as reflected in the discussion that takes place under the influence of Rousseau's philosophy in European thought.

The second part will be focused on the controversy over the Enlightenment Project during the 20th and 21st century mainly through the theories of Charles Taylor and Alasdair MacIntyre.

By the end of this course, students should be able:

(a) To recognize the essential aspects of Modernity in science, morality and art.

(b) To understand the aims of the Enlightenment Project and to assess the critique against it.

(c) To distinguish the main differences between the adherents of Enlightenment and the supporters of Romanticism.

(d) To reconstruct the main points of criticism in the philosophy of Charles Taylor and Alasdair MacIntyre.

(e) To evaluate the opposite philosophical viewpoints and to identify points of convergence and divergence.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

- Study, analysis and synthesis of philosophical problems.
- Philosophical interpretation of texts.
- Basic argument construction.
- Bibliographical research and computer-aided library searching.
- Essay writing.
- Development of free thinking.
- Exercise criticism and self-criticism.
- Respect for the different expressions of human culture.

3. SYLLABUS

Introduction to the Philosophy of Civilization

Between culture and civilization

Modernity in Science, Philosophy, and Art

Modernity as a problem

The Romantic legacy

Enlightenment vs. Counter-Enlightenment

The Controversy over the Enlightenment Project during the 20th century

<u>Charles Taylor</u>

The moral ontology of Charles Taylor

The self and the good

The moral horizons of Modernity

The making of modern identity

Autonomy and Authenticity

The malaise of Modernity

Taylor's critique of:

- Atomism
- Instrumental reason
- Negative freedom

La lotta continua

Multiculturalism and the politics of recognition

<u>Alasdair MacIntyre</u>

Moral crisis and the history of ethics

The emotivist culture

Aristotle or Nietzsche?

The tradition of virtues

- Practice
- Narrative unity of human life
- Tradition

The critique of the Enlightenment Project The concept of modern liberal individualism Philosophy and praxis The politics of communities

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching and communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester workload*** Lectures: 39 Study: 46 Essay writing: 40 **Course total**: ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Their presence during the lectures: 20% • Presentation of a mandatory ten-page paper: 30% • Oral or written examination: 50%

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Abbey, R. (ed.), 2004. *Contemporary Philosophy in Focus: Charles Taylor*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Abbey, R., 2000. *Charles Taylor*. London : Routledge.
- Avineri, S., 1992. *Communitarianism and Individualism*. New York: Oxford University Press.

- Ballard, B. 2000, *Understanding MacIntyre*. New York: University Press of America.
- Blackledge, P., 2012. *Marxism and Ethics. Freedom, Desire, and Revolution*. Albany New York: Suny Press.
- Blackledge, P. & Knight, K. (eds.), 2011. *Virtue and Politics. Alasdair MacIntyre's Revolutionary Aristotelianism*. Notre Dame, Indiana: Notre Dame University Press.
- Braman, B., 2008. *Meaning and Authenticity. Bernard Lonergan & Charles Taylor on the Drama of Authentic Human Existence*. Toronto: University of Toronto Press.
- D'Andrea, Th. 2017. *Tradition, Rationality, and Virtue. The Thought of Alasdair MacIntyre*. London: Routledge.
- Δημητρίου, Σ. 2008, *Ηθική και Πολιτική. Δικαιολόγηση των πεποιθήσεων και πολιτική φιλοσοφία*. Αθήνα: Πόλις.
- Ferrara, A., 1998. *Reflective Authenticity. Rethinking the Project of Modernity*. London & New York: Routledge.
- Fuller, M. 1998, *Making Sense of MacIntyre*. Aldershot: Ashgate.
- Guignon, Ch., 2006. *On Being Authentic*. London & New York: Routledge.
- Hobsbawm, E., 1999. *Η εποχή των άκρων. Ο σύντομος 20ος αιώνας*. Μτφρ. Β. Καπετανγιάννης. Αθήνα: Θεμέλιο.
- Horton, J. & Mendus Susan (eds.), 2005. *After MacIntyre. Critical Perspectives on the Work of Alasdair MacIntyre*. Cambridge: Polity Press.
- Judt, T., 2005. *Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Knight, K. 2007. *Aristotelian Philosophy. Ethics and Politics from Aristotle to MacIntyre.* Cambridge: Polity Press.
- Kymlicka, W., 2005. *Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας. Μια εισαγωγή*. Μτφρ. Γ. Μολύβας. Αθήνα: Πόλις.
- Larmore, Ch. 1996, *Η Ρομαντική Κληρονομιά*. Μτφρ. Στέφανος Ροζάνης. Αθήνα: Πόλις.
- Λεοντσίνη, Ε., 2005. «Η φιλελεύθερη-κοινοτιστική διαμάχη στη σύγχρονη αναλυτική πολιτική φιλοσοφία», στο: *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση* 22/64, σελ. 23-34.
- Λεοντσίνη, Ε., 2011. «"Βλέποντας τη ζωή μέσα από μια ιστορία" Η αφηγηματική ενότητα της ανθρώπινης ζωής κατά τον Alasdair MacIntyre», στο: *Ιστορίας μέριμνα*, Αθήνα: ΕΚΠΑ, σελ. 677-686.
- Lutz, Ch., 2004. *Tradition in the Ethics of Alasdair MacIntyre. Relativism, Thomism, and Philosophy*. Oxford: Lexington Books.
- Lutz, Ch., 2012, *Reading Alasdair MacIntyre's After Virtue*. New York: Continuum.
- Μαγγίνη, Γκ. 2006. *Ο Χάμπερμας και οι Νεοαριστοτελικοί. Η ηθική του διαλόγου στον Γιούργκεν Χάμπερμας και η πρόκληση του Νεοαριστοτελισμού.* Αθήνα: Πατάκης.
- MacIntyre, A., 1981. *After Virtue. A Study in Moral Theory.* London: Duckworth.
- MacIntyre, A., 1988. *Whose Justice? Which Rationality?* London: Duckworth.
- MacIntyre, A., 1998. *The MacIntyre Reader.* Kelvin Knight (ed.). Cambridge: Polity Press.
- MacIntyre, A., 2013. *Έλλογα εξαρτημένα όντα. Γιατί οι άνθρωποι χρειάζονται τις αρετές*. Μτφρ. Μ. Δασκαλάκη. Αθήνα: Κουκκίδα.

- MacIntyre, A., 2017, *Ethics in the Conflicts of Modernity. An Essay on Desire, Practical Reasoning, and Narrative*. Cambridge: Cambridge University Press.
- MacIntyre, A., 2018. «Απλοί άνθρωποι και ηθική φιλοσοφία: κανόνες, αρετές και αγαθά», στο: *Δοκίμια σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας*. Μτφρ. Λ. Μελά. Αθήνα: Παπαζήσης.
- McMylor, P. 1994. *Alasdair MacIntyre. Critic of Modernity*. London: Routledge.
- Μελά, Λ., 2012. *Alasdair MacIntyre. Η ηθική μεταξύ κανόνων και αρετών*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Μελά, Λ., (επιμ.), 2018. *Δοκίμια Σύγχρονης Πολιτικής Φιλοσοφίας. Δικαιοσύνη, Ελευθερία, Αρετή*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Μελά, Λ., 2019. «MacIntyre's Virtue-based Communities and the Aim of Social Change», *Φιλοσοφία* 49, σελ. 298-312.
- Murphy, M. (ed.), 2003. *Alasdair MacIntyre. Contemporary Philosophy in Focus*. New York: Cambridge University Press.
- Nicholas, J., 2012. Reason, *Tradition and the Good. MacIntyre's Tradition-Constituted Reason and Frankfurt School Critical Theory*. Notre Dame, Indiana: Notre Dame University Press.
- Porter, R., 2014. *Ο Διαφωτισμός*. Μτφρ. Ξ. Μπαμιατζόγλου. Αθήνα: Οκτώ.
- Rasmussen, D. (ed.), 1990. *Universalism vs. Communitarianism. Contemporary Debates in Ethics*. Cambridge Mass.: MIT Press.
- Sandel, M., 2003. *Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης*. Μτφρ. Κ. Γεωργοπούλου. Αθήνα: Πόλις.
- Sandel, M., 2011. *Δικαιοσύνη. Τι είναι το σωστό;* Αθήνα: Πόλις.
- Shorten, A., 2017. *Σύγχρονη Πολιτική Θεωρία*. Μτφρ. Γ. Χρηστίδης. Αθήνα: Κριτική.
- Smith, N., 1997. *Strong Hermeneutics. Contingency and Moral Identity*. London & New York: Routledge.
- Smith, N., 2013. *Charles Taylor: Meaning, Morals and Modernity*. Cambridge: Polity Press.
- Taylor, Ch. 1997. *Πολυπολιτισμικότητα. Εξετάζοντας την πολιτική της αναγνώρισης. Μτφρ. Φ. Παιονίδης*. Αθήνα: Πόλις.
- Taylor, Ch. 2006. *Οι δυσανεξίες της νεωτερικότητας*. Μτφρ. Μ. Πάγκαλος. Αθήνα: Εκκρεμές.
- Taylor, Ch. 2007. *Πηγές του εαυτού. Η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας*. Μτφρ. Ξ. Κομνηνός. Αθήνα: Ίνδικτος.
- Taylor, Ch. 2018. «Ατομισμός», στο: *Δοκίμια σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας*. Μτφρ. Λ. Μελά. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Trilling, L., 1972. *Sincerity and Authenticity*. Cambridge Mass.: Harvard University Press.
- Tully, J. (ed.), 1994. *Philosophy in an Age of Pluralism. The Philosophy of Charles Taylor in Question*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Χατζής, Κ. 2002. «Ο πλέον μοντέρνος των αντιμομοντέρνων: ο Μακιντάιρ και η ορθολογικότητα των παραδόσεων», *Νέα Εστία*, 1748, σελ. 292-322.

«BYZANTINE PHILOSOPHY»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ602**	**SEMESTER**	**6TH**
COURSE TITLE	**BYZANTINE PHILOSOPHY** **CHRISTINA KAPSIMALAKOU** **TEACHING ASSISTANT** **ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIALISED GENERAL KNOWLEDGE COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK (HELLENIC)		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https: //www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Our aim is for the students to familiarize themselves with Byzantine Philosophy. The subject is focuses on a crucial period of byzantine thought, during which there is a predominant clash between Platonism and Aristotelianism. The philosophical problems that concern byzantine thought and its most eminent representatives, especially Maximus the Confessor, Photius, Michael Psellos and John Italus, are not only engaged with independently but also in their context with theological thought.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

- Working independently
- Production of free, creative and inductive thinking
- Promotion of free, creative and deductive knowledge
- Analysis of philosophical texts

3. SYLLABUS

- The enhancement of Plato and Aristotle by the Byzantines.
- Realism –Nominalism in Byzantium.
- The rejection of the self-existence of the platonic ideas (Michael Psellos, Photius).
- Participation: a Neoplatonist and theological approach
- Anti-platonic anthropological approaches: the duality of body and soul.
- The presence of passion in Christian tradition and the influence of ancient Greek thought.
- The enhancement of platonic and aristotelian thought by Maximus the Confessor:
  - ✓ The meaning of proairesis.
  - ✓ “Body and soul”.
  - ✓ The Logoi and the Ideas.
- Proclus’ contribution and the presence of his philosophical approach in the theological and philosophical composition of Dionysius the Areopagite.

- The meaning of matter in Gregory of Nyssa: philosophical and theological approaches.
- The initial Byzantine anthropism.
- The ethical philosophy in Michael Psellos (the issue of virtues).
- The presence of Proclus in the philosophical work of Michael Psellos.
- "Mirrors of Rulers": Aspects of political philosophy in Byzantium.
- The pinnacle of the platonic-Aristotelian dispute in later Byzantium (George Scholarius - George Gemistus Plethon).

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in the communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	9
Study and analysis of the standard philosophical texts	86
Seminars	30
Course total	**125**

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Written Final Exam at the end of the semester.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Bréhier, H., *La Civilisation byzantine*, Paris 1950.
- Cherniss, H., *The Platonism of Gregory of Nyssa*, New York 1930.
- Corrigan, K., *Evagrius and Gregory, Mind, Soul and Body in the 4th Century*, Surrey 2009.
- Duffy, J., «Hellenic Philosophy in Byzantium and the Lonely Mission of Michael Psellos», in *Byzantine Philosophy and Its Ancient Sources*, ed. K. Ierodiakonou, Oxford 2002, σσ. 139-156.
- Gersh, St., *From Iamblichus to Eriugena*, *An investigation of the Prehistory and Evolution of the Pseudo–Dionysian Tradition,* E.J. Brill, Leiden 1978.
- Joannou, P., *Jean Italos, philosophe et humaniste*, Roma 1949.
- Καψιμαλάκου, Χρ., *Σπουδή στον Μάξιμο τον Ομολογητή, η διαλεκτική αντίθεση ελευθερίας και αναγκαιότητας*, Έννοια, Αθήνα 2016.
- Καψιμαλάκου, Χρ., *Κλήμης ο Αλεξανδρεύς και η αρχαία ελληνική ηθική*, Παπαζήσης, Αθήνα 2017.
- Knuutila, S., *Emotions in Ancient and Medieval Philosophy*, Oxford University Press, Oxford 2004.
- Lemerle, P., *Ο Πρώτος Βυζαντινός Ουμανισμός, Σημειώσεις και παρατηρήσεις για την εκπαίδευση και την παιδεία στο Βυζάντιο από τις αρχές ως τον10ο αιώνα*, μτφρ. Μ. Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου, Μ.Ι.Ε.Τ, Αθήνα 2001[3].
- Μπενάκης, Λ., *Βυζαντινή Φιλοσοφία*, Παρουσία, Αθήνα 2002.
- Peroli, E., *Il Platonismo e l' anthropologia filosophica di Gregorio di Nissa*, Millan 1993.
- Τατάκης, Β., *Η βυζαντινή φιλοσοφία,* μτφρ. Εύα Κ. Καλπουρτζή, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Αθήνα 1977.
- Χρήστου, Κ., «Η επίδραση του Πρόκλου Διαδόχου στο φιλοσοφικό έργο του Μιχαήλ Ψελλού, Ο Θεός και ο νοητός κόσμος», *Βυζαντινά* 25 (2005), σσ. 117-175.
- Zervos, Ch., *Un philosophe néoplatonicien du XIe siècle, Michael Psellos, sa vie, son oeuvre, ses luttes philosophique, son influence*, New York 1973.

- Related academic journals:

- *Greek Philosophical Review.*
- *dia-Logos.*

«MODERN POLITICAL PHILOSOPHY III: THE POLITICAL IDEAS OF EUROPEAN AND NEOHELLENIC ENLIGHTENMENT»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ603**	**SEMESTER**	**6TH**
COURSE TITLE	**MODERN POLITICAL PHILOSOPHY III: THE POLITICAL IDEAS OF EUROPEAN AND NEOHELLENIC ENLIGHTENMENT** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR DR. ELENI LEONTSINI)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES AND SEMINAR OF TEXT HERMENEUTICS	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND, SPECIALIZED GENERAL KNOWLEDGE, SKILLS DEVELOPMENT COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK (HELLENIC)
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)
COURSE WEBSITE (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=2429

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B* • *Guidelines for writing Learning Outcomes*
This course is a main introductory course into the political philosophy of Modern European and Neohellenic Political Philosophy, and especially that of the Neohellenic European

Enlightenment. The aim of this course is to demonstrate how philosophical analysis can be used into the discussion and the understanding of the political philosophical thought of Modern European and Neohellenic political philosophy in general. More specifically, the aim of this course is to present exegetically and to critically evaluate the concept of liberty and its various manifestations in relation to the old debate between 'the ancients and the moderns'.

After the successful completion of this course the students should be able to understand and to explain, via the use of analytical skills, critical thought and philosophical argument, the following:

- To be able to explain the old debate between the ancients and the moderns (Anticomania *versus* Modernity).
- To be able to understand the political theories of modern European philosophers (Rousseau, Montesquieu, Condillac, Condorcet, Constant, Bentham, J.S. Mil, and many others).
- To be able to understand and to explain the relation between the Scottish Enlightenment and the Neohellenic Enlightenment (national identity, tradition, and education)
- To be able to understand the notion of liberty in the Constitutions of the Ionian Islands (Heptanesos Politeia, 1800-1807, and overall, that of Ionian Islands civilization under the successive sovereign dominations, i.e., Venetian, Democratic and Imperial French, British Protectorate).
- To be able to explain the conception of liberty in the thought of Rhigas Velestinlis.
- To be able to explain the conception of liberty in the philosophical work of Adamantios Korais.
- To be able to explain the conception of liberty in the anonymous work entitled *Elliniki Nomarchia*.
- To be able to explain the conception of liberty according to Benjamin Lesbios.
- To be able to explain the conception of liberty in the political activism of Theodoros Stathis-Birbilios.
- To be able to explain the conception of liberty according to Petros Vrailas-Armenis.
- To be able to explain the conception of liberty in the work of Georgios Kozakis-Typaldos.
- To be able to explain the conceptions of liberty and democracy in the Neohellenic Thought.
- To be able to grasp the originality of the philosophical thought of the Neohellenic Enlightenment, its relationship with the Greek Revolution of 1821, its contribution to the shaping of Hellenic national identity and of the Hellenic State, but also the inspiration and spark for 'love of liberty' that ended in the revolutionary national movements and revolutions into the rest of Continental Europe.

General Competences	
Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?	
Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking*

Teamwork *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*……* *Others…* *…….*

- Working independently.
- Teamwork.
- Production of new research ideas.
- Working in an international environment.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues.

3. SYLLABUS

The political philosophy of Modern European and Neohellenic political philosophy, and especially that of the Neohellenic European Enlightenment. The concept of liberty and its various manifestations in relation to the old debate between the ancients and the moderns. The old debate between the ancients and the moderns (Anticomania *versus* Modernity). The political theories of modern European philosophers (Rousseau, Montesquieu, Condillac, Constant, Bentham, J.S. Mil, and many others). The relation between the Scottish Enlightenment and the Neohellenic Enlightenment. The notion of liberty in the Constitutions of the Ionian Islands (Heptanesos Politeia, 1800-1807). The conception of liberty in the thought of Rhigas Velestinlis. The conception of liberty in the philosophical work of Adamantios Korais. The conception of liberty in the anonymous work entitled *Elliniki Nomarchia*. The conception of liberty according to Benjamin Lesbios. The conception of liberty in the political activism of Theodoros Stathis-Birbilios. The conception of liberty according to Petros Vrailas-Armenis. The conception of liberty in the work of Georgios Kozakis-Typaldos. The conceptions of liberty and democracy in Neohellenic Thought. The originality of the philosophical thought of the Neohellenic Enlightenment, its relationship with the Greek Revolution of 1821, its contribution to the shaping of Hellenic national identity and of the Hellenic State, but also the inspiration and spark for 'love of liberty' that ended in the revolutionary national movements and revolutions into the rest of Continental Europe.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face & Distance Learning.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching, in laboratory education and in communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography,*	***Activity*** — ***Semester workload*** Lectures & seminars — 80

tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc. *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	Seminars: 45 **Course total**: ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically, defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Student performance will be assented, alternatively, via one of the three ways as described below: • Written Final Exam which involves: open-ended questions, problem solving and philosophical interpretation and analytical thought (100%). • Written work, i.e. 'Essay' (deliverance from written examination) (100%). • Oral Examination consisting of 'Short Answer Questions' (100%). Evaluation criteria: The evaluation/assessment of the students will be made via their active participation in the courses and the seminars and by their performance in the written final examination (oral examination available for special needs/skills students).

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested Bibliography:

(Note: Further non-Greek bibliography is available, upon request, to foreign incoming students: mostly in English, but also in a variety of other European languages, after consultation with the Lecturer)

- Συλλογικός Τόμος, *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, Ημίτομος πρώτος, Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Φιλοσοφίας, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1996.
- Συλλογικός Τόμος, *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, Ημίτομος δεύτερος, Κέντρον Ερεύνης Ελληνικής Φιλοσοφίας, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1997.
- B. Anelli, 'Benjamin Constant et la guerre pour l' indépendance de la Grèce : deux lettres inédites (1824 et 1825)', *Annales Benjamin Constant*, 20 (1997), σσ. 153-161.
- Δ.Γ. Αποστολόπουλος, «Ρήγας και Montesquieu. Σκέψεις γύρω από μία μετάφραση που λανθάνει», *Ο Ερανιστής*, 22 (1992), σσ. 108-116.
- Ρ. Αργυροπούλου, *Η φιλοσοφική σκέψη στην Ελλάδα από το 1828 ως το 1922*, ανθολογία κειμένων με εισαγωγή και σχόλια, Ευρωπαϊκές επιδράσεις και προσπάθειες για μια εθνική φιλοσοφία, τόμ. Α΄, Γνώση, Αθήνα 1995.
- Ρ. Αργυροπούλου, *Νεοελληνικός ηθικός και πολιτικός στοχασμός*, εκδ. Βάνια, Θεσσαλονίκη 2003.
- R. D. Argyropoulos, 'Diversité des theories liberals en Grèce au XIXe siècle', *La Revue Historique*, I (2004).

- Ρ. Αργυροπούλου, «La Mothe Le Vayer: η αρετή των αρχαίων», *Φιλοσοφία*, 35 (2005), σσ. 216-224.
- Ρ. Αργυροπούλου, «Πέτρος Βράϊλας-Αρμένης και Μάρκος Ρενιέρης: Φιλοσοφικές συγκλίσεις στη μελέτη της ιστορίας», *Κερκυραϊκά Χρονικά* (2005), περ. Β΄, τόμ. Β΄ [Αφιέρωμα στον Πέτρο Βράϊλα-Αρμένη], σσ. 8-88.
- R. Argyropoulos, "La diffusion de la pensée de Victor Cousin en Grèce au XIXe siècle", *Rue Descartes*, 51 (2006), σσ. 30-34.
- Ρ. Αργυροπούλου, «Γεώργιος Κοζάκης-Τυπάλδος: Η πολιτική ελευθερία και οι προϋποθέσεις του φιλελευθερισμού», στο Γ. Βλάχος κ.ά., *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, ημιτ. Α΄, πρόλ. Ε. Μουτσόπουλος, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1996, σ. 251-277.
- Ρ. Αργυροπούλου, «Ο Γεώργιος Κοζάκης-Τυπάλδος ανάμεσα στο Διαφωτισμό και στο Ρομαντισμό», στο *Νεοελληνικός ηθικός και πολιτικός στοχασμός. Από τον Διαφωτισμό στον Ρομαντισμό*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2003, σσ. 197-209.
- G. Apostolopoulou, "Hegel-Studien in griechenland", *Hegel-Studien*, 21 (1986), σσ. 189-218.
- Γ. Αποστολοπούλου, *Ο εγελιανός φιλόσοφος Ιωάννης Μενάγιας*, Ιωάννινα 1988.
- Λ. Αξελός, *Ρήγας Βελεστινλής. Σταθμοί και όρια στην διαμόρφωση της εθνικής και κοινωνικής συνείδησης στην Ελλάδα*, 2η έκδ., εκδ. Στοχαστής, Αθήνα 2007.
- *Ρήγα Βελεστινλή. Άπαντα τα σωζόμενα*, τόμ. 5ος (Π. Κιτρομηλίδης (επιμ. εισαγ. σχόλια), Βουλή των Ελλλήνων, Αθήνα 2000.
- *Ρήγα Βελεστινλή. Άπαντα τα σωζόμενα*, εισαγ.-επιμ.-σχόλια Κ.Θ. Πέτσιος, 2ος τόμ., Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα 2002.
- Isaiah Berlin, «Δύο έννοιες της ελευθερίας», στο *Τέσσερα δοκίμια περί ελευθερίας*, μτφρ. Γ. Παπαδημητρίου, εκδ. Scripta, σσ. 254-332.
- Γ.Κ. Βλάχος, «Η διάδοση των ιδεών της Γαλλικής Επαναστάσεως στα Βαλκάνια. Η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ρήγα Φεραίου και το σχέδιο 'Ομοσπονδίας των Λαών'», στο Γ.Κ. Βλάχος κ.ά., *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, ημιτ. Α΄, πρόλ. Ε. Μουτσόπουλος, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1996.
- Γ. Κ. Βλάχος, «Η ελληνική ιδέα στον πολιτικό σχεδιασμό του Αδαμαντίου Κοραή και του Ρήγα Φεραίου», *Υπέρεια*, 2 (1994) (Πρακτικά Β΄ Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστίνο-Ρήγας», Βελεστίνο, 2-4 Οκτωβρίου 1992), σελ. 535-543.
- Πέτρος Βράϊλας-Αρμένης, *Φιλοσοφικά Έργα*, Ε. Μουτσοπούλου και Α. Γλυκοφρύδου-Λεοντσίνη (επιμ.), *Corpus Philosophorum Graecorum Recentiorum*, 9 τόμ., Αθήνα 1974-2004.
- Πέτρος Βράϊλας-Αρμένης, «Ο νέος πολιτισμός παραβαλλόμενος προς τον αρχαίον», στο Ε. Μουτσόπουλου, «Εισαγωγικόν Σημείωμα», στο Πέτρος Βράϊλας-Αρμένης, *Φιλοσοφικά Έργα*, τόμ. Ι, 4Β, Ε. Μουτσοπούλου και Α. Γλυκοφρύδου-Λεοντσίνη (επιμ.), *Corpus Philosophorum Graecorum Recentiorum*, Αθήνα 1974, σ. 295-297.
- Λ. Ι. Βρανούσης, *Ρήγας Βελεστινλής, 1757-1798*, 2η έκδ. επηυξημένη, Σύλλογος προς Διάδοσιν Ωφέλιμων Βιβλίων, Αθήναι 1963.
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Νεοελληνική αισθητική και ευρωπαϊκός Διαφωτισμός*, Αθήνα (1989, 3η έκδ. 1998. Νέα έκδοση 2008).

- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Νεοελληνική φιλοσοφία. Πρόσωπα και θέματα*, εκδ. Αφοι Τολίδη, Αθήνα 1993.
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Νεοελληνική Φιλοσοφία. Θέματα Πολιτικής και Ηθικής*, εκδ. Παν/μίου Αθηνών, Αθήνα 2001.
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Συστήματα Καλών Τεχνών στη Νεοελληνική Αισθητική*, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα, (2002,. 2η έκδοση, 2006).
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Αισθητική και Τέχνη. Κριτικές Θεωρήσεις*, εκδ. Συμμετρία, Αθήνα (2005, 2η έκδοση 2006).
- Α. Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, *Εισαγωγή στην αισθητική,* Συμμετρία, Αθήνα (2008).
- François de Callière (εκδ.), *Histoire poetique de la guerre nouvellement declare entre les anciens et les* modernes, Paris 1687.
- B. Constant, «Η ελευθερία των αρχαίων εν συγκρίσει προς εκείνην των νεοτέρων», στο B. Constant *Περί ελευθερίας και ελευθεριών*, εισαγ. Π. Κιτρομηλίδης, προλ.-επιμ. Φ. Παιονίδης, μτφρ. Ε. Κόλλια, Τ. Δαρβέρης, εκδ. Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 2000, σσ. 33-63.
- B. Constant, *Appel aux nations chrétiennes en faveur des Grecs*, rédigé par Benjamin Constant, et adopté par le Comité des Grecs de la Société de la Morale Chrétienne, Treuttel et Wurtz, Paris 1825.
- Dascalakis, *Rhigas Velestinlis*, Paris 1937.
- Α. Δασκαλάκης, *Το πολίτευμα της Ελληνικής Δημοκρατίας του Ρήγα Βελεστινλή*, Αθήναι 1962.
- G. H. Dodge, *Benjamin Constant's Philosophy of Liberalism*, The University of North Carolina Press, Chapel Hill 1980.
- R. Dworkin, «Φιλελευθερισμός», μτφρ. Φ. Παιονίδης, εκδ. Σάκουλα, Θεσσαλονίκη 1992].
- D. Evrigenis, 'Enlightenment, Emancipation, and National Identity: Korais and the Ancients', στο P. Kitromilides (ed.), *Adamantios Korais and the European Enlightenment*, Voltaire Foundation, University of Oxford, SVEC, Oxford 2010, σσ. 91-108.
- J. Irmscher, «Τα γαλλικά συντάγματα και η 'Νέα Πολιτική Διοίκησις' του Ρήγα», *ΙΤΑΛΟΕΛΛΗΝΙΚΑ. Rivista di cultura greco-moderna* (Atti del V Convegno Nazionale di Studi Neoellenici, Napoli, 15-18 maggio 1997), (1997-1998).
- J. Irmscher, «Η μορφή του ιδανικού κράτους του Ρήγα», *Υπέρεια*, 3 (2002), σελ. 691-696
- M. Fumaroli, *La querelle des Anciens et des Modernes XVIe-XVIIe siècles*, Glallimard-Folio, Paris 2001.
- S. Goldhill, *Ποιος χρειάζεται τους Έλληνες; Ποιος χρειάζεται τα ελληνικά;*, μετάφρ. Γ. Κουσουνέλος, εκδ. Ενάλιος, Αθήνα 2003.
- G. Graham, *The Shape of the Past. A Philosophical Approach to History*, Oxford University Press, Oxford 1997.
- M. Hatziyakoumi-Noutsou, *L'interêt de A. Coray pour l'histoire*, mémoire de D.E.A., Paris 1988.
- G. P. Henderson, *Η αναβίωση του ελληνικού στοχασμού (1620-1830)*, μετάφρ. Φ. Κ. Βώρου, Αθήνα 1994.
- S. Holmes, *Benjamin Constant and the Making of Modern Liberalism*, Yale University Press, New Haven and London 1984.

- D. Hume (1777), 'Of the Populousness of Ancient Nations', στα δοκίμιά του *Essays, Moral, Political and Literary*, Oxford University Press, Eugene F. Miller (εκδ.), with an apparatus of variant readings from the 1889 edition by T.H. Green and T.H. Grose, Liberty Classics, Indianapolis, 2η έκδ., 1987, σσ. 377-463.
- Juden, 'Accueil et rayonnement de la pensée de Benjamin Constant sur la religion', στο *Benjamin Constant, Madame de Staël et le Groupe de Coppet*, Actes du Deuxième Congrès de Lausanne à l'occasion du 150e anniversaire de la mort de Benjamin Constant et du Troisième Colloque de Coppet (15-19 Juillet 1980), The Voltaire Foundation and Institut Benjamin Constant, Oxford & Lausanne 1982, σσ. 151-166.
- J. S. Mill, *Περί ελευθερίας,* μτφρ. Ν. Μπαλλής, εκδ. Επίκουρος, Αθήνα 1983, σσ. 19-99.
- R. Mulgan, 'Liberty in Ancient Greece', στο Z. Pelczynski & J. Gray (εκδ.), Conceptions of Liberty in Political Philosophy, The Athlone Press, London 1984, σσ. 7-26.
- Ά. Κελεσίδου, «Η έννοια της ελευθερίας στο έργο του Αδαμάντιου Κοραή», στο *Η έννοια της ελευθερίας στον νεοελληνικό στοχασμό*, ημιτ. Α΄, πρόλ. Ε. Μουτσόπουλος, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 1996, σσ. 35-110.
- Π. Μ. Κιτρομηλίδη, *Ι. Μοισιόδαξ. Οι συντεταγμένες της βαλκανικής σκέψης τον 18ο αιώνα*, εκδ. Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1985.
- P. M. Kitromilides, 'Jeremy Bentham and Adamantios Korais', *The Bentham Newsletter*, 9 (1985), σσ. 34-48.
- Π. Κιτρομηλίδης, *Η Γαλλική Επανάσταση και η Νοτιανατολική Ευρώπη*, εκδ. Διάττων, Αθήνα 1990.
- Π. Κιτρομηλίδης, «Η συμβολή της ευρωπαϊκής πολιτικής σκέψης στη δημιουργία του ελληνικού φιλελευθερισμού. Η δεύτερη Εθνοσυνέλευση του 1862-1864 και η απήχηση των ιδεών του Τζων Στιούαρτ Μιλλ στην Ελλάδα», στο Αραμπατζής, Ε. κ.ά., *Ο φιλελευθερισμός στην Ελλάδα. Φιλελεύθερη θεωρία και πρακτική στην πολιτική και στην κοινωνία της Ελλάδος*, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα 1991, σσ. 49-78.
- Δ. Καραμπερόπουλος, «Επιβίωση του Συντάγματος του Ρήγα στους Επαναστάτες του 1821», *Υπέρεια*, 5 (2010), σ. 7-19.
- Δ. Καραμπερόπουλος, «Γιατί ο Ρήγας διάλεξε χάρτη της αρχαίας Ελλάδος ως πρότυπο της Χάρτας της Ελλάδος;», *Υπέρεια*, 4 (2006), σελ. 591-603.
- Δ. Καραμπερόπουλος, *Το «Ρόπαλο του Ηρακλέους» στους Χάρτες του Ρήγα. Νέες έρευνες*, Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-βελεστίνου-Ρήγα, Αθήνα 2010.
- Π. Κιτρομηλίδης, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, εκδ. ΜΙΕΤ, Αθήνα 1996.
- P. Kitromilides, *Enlightenment and Revolution. The Making of Modern Greece*, Harvard University Press, Harvard 2013.
- Γ. Κοζάκης-Τυπάλδος, *Φιλοσοφικόν δοκίμιον περί της προόδου και της πτώσεως της παλαιάς Ελλάδος*, Αθήνα 1839.
- W. Kymlicka, *Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας*, μτφρ. Γρηγόρης Μολύβας, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2005.
- Β. Κύρκος, «Ο Ρήγας και ο φωτισμός του Γένους», *Υπέρεια*, 4 (2006), σελ. 631-652.
- Β. Κύρκος, «Το πολιτικό όραμα του Ρήγα και οι πολιτικές εκτιμήσεις του Κοραή για τον αναγεννώμενο Ελληνισμό», *Υπέρεια*, 5 (2010), (Πρακτικά Ε΄ Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστίνο-Ρήγας», Βελεστίνο, 4-7 Οκτωβρίου 2007), σ. 937-948.

- J. M. Levine, *Humanism and History: Origins of Modern English Historiography,* Cornell University Press, Ithaca 1987.
- J. M. Levine, *The Battle of the Books: History and Literature in the Augustan Age*, Ithaca, New York 1991.
- J. M. Levine, *Between the Ancients and the Moderns: Baroque Culture in Restoration England*, Yale University Press, New Haven 1999.
- Φιλήμων Παιονίδης, «Φιλελευθερισμός και πολυπολιτισμικότητα», στο *Περί Φιλελευθερισμού*, Χρ. Ζαχόπουλος (επιμ.), Ινστιτούτο της Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής, εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2002, σ. 453-476.
- Ν. Ι. Πανταζόπουλος, *Μελετήματα για τον Ρήγα Βελεστινλή*, Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης «Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα», Αθήνα, χ.χ.
- Γ. Προκοπίου, *Αισθητική και τέχνη στην Ευρώπη. Από τον Βολταίρο στον Γκόγια*, Αθήνα 1954.
- Γκόλφω Μαγγίνη & Ελένη Λεοντσίνη, *Κράτη και πολίτες: κοινότητα, ταυτότητα, διαφορετικότητα*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2016.
- Α. Μάνεσης, *Η φιλελεύθερη και δημοκρατική ιδεολογία της Επανάστασης του 1821*, Αθήνα 1987.
- Manesis, 'L'activité et les projets politiques d'un patriote grec dans les Balcans vers la fin du XVIIIe siècle', *Balcan Studies*, III (1962), σελ. 75-118.
- M. Melzer, J. Weinberger and M. R. Zinman (εκδ.), *History and the Idea of Progress*, Cornell University Press, Ithaca & London 1995.
- Γρ. Μολύβας, «Η διάκριση μεταξύ θετικής και αρνητικής ελευθερίας κατά τον Isaiah Berlin και ο ορισμός της αρνητικής ελευθερίας», *Επιστήμη και Κοινωνία*, Ι (1998).
- E. Moutsopoulos, *Petros Vrailas-Armenis*, Twayne Publs., New York 1974.
- Ε. Μουτσόπουλος, «Ο φιλόσοφος και πολιτικός Πέτρος Βράϊλας Αρμένης πριν και ύστερα από την Ένωσιν», *Κερκυραϊκά Χρονικά* (2005), περ. Β΄, τόμ. Β΄ [Αφιέρωμα στον Πέτρο Βράϊλα-Αρμένη], σσ. 15-18.
- Π. Νούτσος, *Νεοελληνική φιλοσοφία. Οι ιδεολογικές διαστάσεις των ευρωπαϊκών της προσεγγίσεων*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 1981.
- Π. Νούτσος, «Η παρουσία του Hegel στη νεοελληνική φιλοσοφική σκέψη», *Δωδώνη*, 10 (1981), σσ. 37-48.
- P. Noutsos, 'De la nation au people: Rhigas et Coray', *Epsilon*, 2 (1988), σελ. 23-30.
- Π. Νούτσος (επιμ.), *Η σοσιαλιστική σκέψη στην Ελλάδα από το 1875 έως το 1974*, τόμ. Α: *Οι σοσιαλιστές διανοούμενοι και η πολιτική λειτουργία της πρώιμης κοινωνικής κριτικής (1875-1907)*, Γνώση, Αθήνα 1990.
- P. Noutsos, 'Rigas Velestinlís: dimension sociale et politique de la citoyenneté', *ΙΤΑΛΟΕΛΛΗΝΙΚΑ. Rivista di cultura greco-moderna* (Atti del Convegno Internazionale: Rigas Velestinlís: bicentenario della morte, Napoli, 15-18 maggio 1997), VII (1999-2000), σελ. 31-40.
- J. Lachs, 'Mill and Constant: A Neglected Connection in the History of the Idea of Liberty', *History of Philosophy Quarterly*, 9, 1 (1992), σσ. 87-96.
- Ε. Λεοντσίνη, «Η φιλελεύθερη-κοινοτιστική διαμάχη στη σύγχρονη αναλυτική πολιτική φιλοσοφία», *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*, 22, 64 (2005), σσ. 23-34.

- Ε. Λεοντσίνη, «Η ηθική και πολιτική διάσταση του Ιονίου Συντάγματος του 1817», στο Γ. Πεντόγαλος, Π. Γ. Καλλιγάς και Δ. Μινώτος (επιμ.), *Πρακτικά ΣΤ΄Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου* (Ζάκυνθος, 23-27/09/97), Κέντρο Μελετών Ιονίου και Εταιρεία Ζακυνθιακών Σπουδών, University Studio Press, Αθήνα 2001, τόμ. 2ος, σσ. 403-412.
- Ε. Λεοντσίνη, «Εγχώριος Περιουσία Κυθήρων: ιστορία και πολιτική», στο Γ. Ν. Λεοντσίνης και Ν. Γλυτσός (επιμ.), *Κύθηρα: Μύθος και Πραγματικότητα, Εκκλησία, Εκπαίδευση, Φιλοσοφία*, Πρακτικά του Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου Κυθηραϊκών Μελετών (Κύθηρα, 20-24 Σεπτεμβρίου 2000), Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Δήμου Κυθήρων, Αθήνα 2003, τόμ. 3ος, σσ. 241-251.
- Ε. Λεοντσίνη, «Τα συνταγματικά κείμενα της Επτανήσου Πολιτείας και η έννοια της ελευθερίας», στο Γ. Μοσχόπουλος (επιμ.), *Η Επτάνησος Πολιτεία (1800-1807)*, Εταιρεία Κεφαλληνιακών Μελετών, Αργοστόλι 2003, σσ. 431-437.
- Ε. Λεοντσίνη, «Η ολοκλήρωση της έκδοσης των φιλοσοφικών έργων του Πέτρου Βράιλα-Αρμένη: μία ευτυχής συγκυρία», *Κερκυραϊκά Χρονικά* (2005), περ. Β΄, τόμ. Β΄ (Αφιέρωμα στον Πέτρο Βράιλα-Αρμένη), σσ. 273-277. [Αναδημοσίευση στο περιοδικό *Πλάτων*, 54 (2004-2005), σσ. 432-437].
- Ε. Λεοντσίνη, «Η ελληνική φιλοσοφία κατά τον 16ο και τον 17ο αι.: Χριστόφορος Κοντολέων, Ιωάννης Κωττούνιος και Επίσκοπος Κυθήρων Μάξιμος Μαργούνιος», στο *Επιστημονική Έρευνα στα Κύθηρα*, Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου, Κύθηρα 19-21 Σεπτεμβρίου 2003, εκδ. Ανοικτού Πανεπιστημίου Δήμου Κυθήρων, Αθήνα 2008, σσ. 279-293.
- Ε. Λεοντσίνη, «Έννοιες της ελευθερίας: αρχαίος και νέος πολιτισμός στο φιλοσοφικό έργο του Πέτρου Βράιλα-Αρμένη», στο *Πρακτικά Η΄ Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου* (Κύθηρα, 21-25 Μαΐου 2006), τόμ. IV. Β: Επτανησιακός Πολιτισμός (Μέρος Α΄), εκδ. Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών, Κύθηρα 2009, σσ. 481-507.
- Ε. Λεοντσίνη, «Μορφές φιλίας στα *Στοιχεία Ηθικής* του Βενιαμίν Λέσβιου: Αρχαίες, νεότερες και σύγχρονες προσεγγίσεις», στο *Αγία Σιών. Επιστημονική Επετηρίς Ιεράς Μητροπόλεως Μυτιλήνης, Ερεσού και Πλωμαρίου*, 4 (2009) [2013] [*Πρακτικά Πανελληνίου Επιστημονικού Συνεδρίου με θέμα «Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Η περίπτωση του Βενιαμίν Λέσβιου»* (Πλωμάρι Λέσβου, 19-20 Ιουνίου 2009), Τομέας Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και Λέσχη Πλωμαρίου «Βενιαμίν ο Λέσβιος»], σσ. 146-158.
- Ε. Λεοντσίνη, «Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: από τον Αριστοτέλη στον Hobbes και τον Locke», *Φιλοσοφία*, 43, II (2013), σσ. 74-109.
- Ε. Λεοντσίνη, «Έννοιες της ελευθερίας στο έργο του Ρήγα: αρχαία παράδοση, νέος πολιτισμός και κοινωνική ισότητα», *Υπέρεια*, 6 (2014), σσ. 861-881.
- Ε. Λεοντσίνη, «Δημοκρατία και ελευθερία κατά τον Γεώργιο Κοζάκη-Τυπάλδο: Επιδράσεις και Πρωτοτυπία», *Κερκυραϊκά Χρονικά*, Β, τόμ. ΙΑ΄ (Πρακτικά Ι΄ Πανιόνιου Συνεδρίου, Κέρκυρα, 30 Απριλίου-4 Μαΐου 2014), Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, Κέρκυρα 2017, σσ. 115-131.
- Ε. Λεοντσίνη, «Έννοιες της ελευθερίας: αρχαίος και νέος πολιτισμός στο πολιτικό και κοινωνικό έργο του Κυθήριου λόγιου Θεόδωρου Στάθη-Μπιρμπιλιού (μέσα 18ου αι.-1819)», στο Ηλίας Τουμασάτος (επιμ,) & Γεώργιος Μοσχόπουλος (επιμ.), *Πρακτικά των*

Εργασιών του *ΙΑ΄ Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου* (Κεφαλονιά, 21-25 Μαΐου 2018), τόμ. IV: Φιλολογία, Φιλοσοφία, Γλωσσολογία, Λαογραφία, Εταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών, Αργοστόλι 2019, σσ. 879-889.

- Ε. Λεοντσίνη, «Κοινωνισμός και φιλελευθερισμός στο έργο του Πέτρου Βράιλα Αρμένη: μία μορφή ήπιου πατριωτισμού», *Κεφαλληνιακά Χρονικά*, 19 (2019), σσ. 289-302.
- G. N. Leontsinis, 'Northwest European Influences on Education in the Ionian Islands 1780-1863', *History of European Ideas*, 19 (1994), σσ. 575-581.
- Γ. Ν. Λεοντσίνης, «Ο θεσμός και η λειτουργία του αλληλοδιδακτικού σχολείου στα Επτάνησα», στο Π. Μοσχονά (επιμ.), *Το Ιόνιο: Οικολογία, οικονομία, ρεύματα ιδεών*, Πρακτικά Συμποσίου (Ζάκυνθος, 24-27/10/1985), εκδ. Κέντρο Μελετών Ιονίου, Αθήνα 1990, σσ. 125-148.
- Γ. Ν. Λεοντσίνης, «Συνθήκες υποδοχής του αλληλοδιδακτικού συστήματος εκπαίδευσης στον ελληνικό χώρο και στις παροικίες», *Πρακτικά Η΄ Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου* (Κύθηρα, 21-25/5/2006), τόμ. ΙΙ.Β, εκδ. Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών, Κύθηρα 2009, σσ. 11-41.
- Γ. Ν. Λεοντσίνης, «Θούρια άσματα και ελληνική ιστορία», στο *Ζητήματα νεότερης ελληνικής ιστορίας*, Ινστιτούτο του Βιβλίου Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2006, σελ. 107-122.
- Γ. Ν. Λεοντσίνης & Ε. Κουνέλη, «Πολυπολιτισμικότητα και διδακτική της ιστορίας. Η περίπτωση του Ρήγα Βελεστινλή στη σχολική εκπαίδευση», *Υπέρεια*, 4 (2006), *Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου της «Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα»*, σελ. 653-667.
- F. Rosen, *Bentham, Byron, and Greece: Constitutionalism, Nationalism, and Early Liberal Political Thought*, Clarendon Press, Oxford 1992.
- F. Rosen, *Ο ελληνικός εθνικισμός και ο βρετανικός φιλελευθερισμός*, μτφρ. Μ. Χατζηϊωάννου, Ετήσια Διάλεξη «Κ. Θ. Δημαρά», 1997, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα 1998.
- M. Sandel, *Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης*, μτφρ. Κατερίνα Γεωργοπούλου, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2003.
- Α. Σβώλος, *Τα «Ελληνικά Συντάγματα» 1822-1952. Η συνταγματική ιστορία της Ελλάδος*, 3η έκδ., Στοχαστής, Αθήνα 1972.
- J. Schlobach, *Η ανακάλυψη των πολιτισμών στον 18ο αιώνα*, μετάφρ. Ρ. Πολυκανδριώτη, Ετήσια Διάλεξη «Κ. Θ. Δημαρά», 1996, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα 1997.
- H. Sée, *L'évolution de la pensée politique en France au XVIIIe siècle*, Paris 1925.
- Q. Skinner, *Liberty before Liberalism*, Cambridge University Press, Cambridge 1998.
- Σ. Σπέντζας, «Ο ανθρωπισμός του Ρήγα θεμέλιο των ηθικών και κοινωνικών του αρχών και επιδιώξεων», *Υπέρεια*, 4 (2006), σελ. 793-815.
- Ά. Ταμπάκη, *Περί νεοελληνικού Διαφωτισμού. Ρεύματα ιδεών και δίαυλοι επικοινωνίας με τη δυτική σκέψη*, εκδ. Ergo, Αθήνα 2004.
- Charles Taylor, *Πολυπολιτισμικότητα*, μτφρ. Φ. Παιονίδης, εκδ. Πόλις, γ΄ έκδ., Αθήνα 2000.
- M. Thom, 'The Ancient City and the Medieval Commune: Liberty in the light of the French Revolution', στο P. M. Kitromilides (εκδ), *From Republican Polity to National Community.*

Reconsiderations of Enlightenment Political Thought, Voltaire Foundation, Oxford 2003, σσ. 191-228.

- Κ. Θ. Πέτσιος, *Η περί φύσεως συζήτηση στη νεοελληνική σκέψη. Όψεις της φιλοσοφικής διερεύνησης από τον 15ο ως τον 19ο αιώνα*, Ιωάννινα 2002.
- Κ. Θ. Πέτσιος, «Η Νεοελληνική φιλοσοφία από τα μέσα του 15ου αιώνα μέχρι το 1821», στο *Ιστορία των Ελλήνων*, τόμ. 8, εκδ. Δομή, Αθήνα.
- Κ.Θ. Πέτσιος, «Παρατηρήσεις στην πολιτική σκέψη του Ρήγα», *Δωδώνη*, Γ, ΚΗ (1999).
- P. Pettit, *A Theory of Freedom*, Polity, Oxford 2001.
- R. Porter, 'Ancients and Moderns', στο J. W. Yolton (εκδ.), *The Blackwell Companion to the Enlightenment*, Blackwell, Oxford 1995.
- Αναστάσιος Πολυζωίδης, *Κείμενα για τη Δημοκρατία*, 1824-1825, εισαγ.-επιμ. Φ. Παιονίδης-Ε. Βόγλη, Οκτώ, Αθήνα 2013.
- D. Rowland, *The Culture of the High Renaissance: Ancients and Moderns in Sixteenth-century Rome*, Cambridge University Press, Cambridge 2001.
- Frederick Rosen, *Ο ελληνικός εθνικισμός και ο βρετανικός φιλελευθερισμός*, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα 1998.
- Q. Skinner, *Liberty before Liberalism*, Cambridge University Press, Cambridge 1998.
- J. M. Arouet Voltaire, 'Les Anciens et les modernes, ou la toilette de Madame de Pompadour', στο J. van den Heuval (ed.), *Mélanges*, Pléiade, Paris 1961.
- J. W. Yolton (εκδ.), *The Blackwell Companion to the Enlightenment*, Blackwell, Oxford 1995.
- Π. Χιώτης, *Η παράδοση του Διαφωτισμού στην Ελλάδα*, Αθήνα 1998.

«HISTORY OF LOGIC I»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ605**	**SEMESTER**	**6TH**
COURSE TITLE	**HISTORY OF LOGIC I** **(LECTURER: DR. PANAGIOTIS ELIOPOULOS)** **PHD, TEACHING LECTURER** **CO-TEACHING** **(LECTURER: PROFESSOR KONSTANTINOS TH. PETSIOS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES, ESSAYS	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND, SPECIALIZED GENERAL KNOWLEDGE, SKILLS DEVELOPMENT COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

The course deals with the history and role of logic from antiquity up until the Roman times and the beginning of the medieval times.

Upon successful completion of the course, each student:

• Will have knowledge of the development and evolution of the various logical theories and their relation to the evolution of philosophical thinking in general.

• Will have an understanding of the way philosophical problems and theories motivate the development of logical systems, but also of the way logical systems give rise to new philosophical issues that need to be resolved.

General Competences
Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment*

Working independently *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Working independently
- Promotion of deductive thinking
- Ability to deeply analyse and criticize the argumentative structure of philosophical texts

3. SYLLABUS

- Logical principles in the pre-Socratics and Plato
- Aristotle's logic: the classification of linguistic expressions and of beings (categories) and the classification of sentences (On Interpretation)
- Aristotle's Logic: The Theory of the syllogism and Dialectics (Topics & Sophistical Refutations)
- The logic of the Stoics, Skeptics and Epicureans
- Developments in logic during the Roman and early medieval times

4. TEACHING AND LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY METHOD *Face to face, Distance Learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES *Use of ICT Teaching, Laboratory Education, Communication with Students*	• Use of ICT in Teaching (e-course educational platform, power point presentations, audiovisual material). • Use of ICT in Student Communication (e-mail).
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester Workload*** Lectures: 39 Independent study: 86 **Course total**: ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION	Evaluation methods:

Description of the evaluation procedure Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	1. Final Written Examination (50%): At the end of the course, examinations will be given on the whole subject of the lesson (Multiple Choice Test, Short Growth Questions Using Examples of Concepts and Theories) 2. Preparation and Oral Presentation of Optional Work (50%): The work can be individual or group (up to two students). The work will concern the study and presentation of a foreign language article, which will be chosen by the student, based on his / her interests and according to the themes presented during the course. Students are asked to choose two or three of the four suggested topics in the form of an essay on the point of view that they adopt in the topics asked. The choice of subjects is based on the teaching of the lesson, as well as on the textbook. The exam questions have been analyzed, developed and documented throughout the course. Students' answers presuppose understanding, critical view of the content of the course and the formulation of a coherent text that satisfies the requirements of cognitive conquest of matter but also of correct writing, spelling and documentation.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Δ. Α Αναπολιτάνος (επιμ.), Στιγμές και διάρκειες, Εκδόσεις Νεφέλη, 2009.
- Σ. Ν. Κουσούλης, Η αριστοτέλεια συλλογιστική, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2002.
- Kneale. W and Kneale. M, The Development of Logic, Oxford University Press, 1985.
- Malpass, A. and Antonutti Marfori, M., The history of philosophical and Formal Logic: From Aristotle to Tarksi, Bloomsbury academic, 2017.
- Αριστοτέλης, Όργανον ΙΙ (Τοπικά), εκδ. Κάκτος, Αθήνα 1994.

- Related academic journals:

«BIOETHICS – MEDICAL ETHICS»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY

ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ609**	**SEMESTER**	**6TH**
COURSE TITLE	**BIOETHICS – MEDICAL ETHICS** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR SPYRIDON KALTSAS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIALISED GENERAL KNOWLEDGE, SKILLS DEVELOPMENT COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

By the end of this course, students will be able:

- To understand the application of moral principles to controversial moral issues in the fields of bioethics and medical ethics.
- To understand the interdisciplinary character of bioethical issues (philosophy, ethical

theory, social sciences, law, biology, health sciences).

- To know the fundamental principles of autonomy, non-harm, beneficence, and justice in Medical Ethics.
- To know the central problems of bioethics, such as euthanasia, cloning, genetic enhancement, abortion.
- To understand basic concepts and principles of bioethics such as well-being, autonomy, justice.
- To know the fundamental ethical principles governing medical science and practice (informed consent, well-being, autonomy).
- To know the relationship between ethics and the development of science and technology.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

- Search for analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology.
- Adapting to new situations.
- Decision-making.
- Working independently.
- Working in an interdisciplinary environment.
- Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

Course description

The purpose of this course is to acquaint the students with the main problems and the basic principles of bioethics as well as the fundamental principles of medical ethics. The rapid

development of life sciences and genetic technology is shaking established certainties and creates moral dilemmas that require difficult decisions. Is human enhancement through genetic engineering morally justified? Are cloning and genetic enhancement morally acceptable practices? What principles govern the doctor-patient relationship? What issues are raised in the field of bioethics in the era of COVID-19? In this context, students will have the opportunity to encounter the major ethical dilemmas in the field of bioethics and understand the interdisciplinary character of bioethics and its fundamental principles as well as the basic moral principles that govern the doctor-patient relationship.

Course content

- Ethical theory, bioethics, medical ethics.
- The principle of autonomy.
- Basic principles of Medical Ethics.
- The doctor-patient relationship.
- Informed consent.
- Reproductive ethics.
- Abortion.
- Euthanasia.
- Cloning.
- Genetic engineering.
- Biobanks.
- Transplantation.
- The COVID-19 pandemic and the mandatory vaccination.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Use of ICT in teaching (e-course, PowerPoint). • Use of ICT in communication with students (e-mail, e-course).
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.*	***Activity*** — ***Semester workload*** Lectures — 39

Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc. *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	Study and analysis of bibliography	15
	Essay Writing (optional)	25
	Homework	**46 (66** without the essay)
	Course total	***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Final written examination (100%): • Multiple choice questionnaires & • Short answer questions. **or** Final written examination (70%) and Essay writing (optional) (30%).	

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Beauchamp, Tom L., and James F. Childress. *Principles of Biomedical Ethics*. 5th ed. Oxford: Oxford University Press, 2009.
- Beauchamp, Tom. L., LeRoy Walters, Jeffrey P. Kahn, and Anna C. Mastroianni. *Contemporary Issues in Bioethics*. 8th ed. Belmont: Wadsworth, 2013.
- Boylan, M. ed. *Medical Ethics*. 2nd ed. Malden: Wiley-Blackwell, 2013.
- Caplan, Arthur L., and Robert Arp, eds. *Contemporary Debates in Bioethics*. Malden: Wiley-Blackwell, 2014.
- DeGrazia, David, Thomas Mappes, and Jeffrey Ballard. *Biomedical Ethics*. 7th ed. New York: McGraw-Hill, 2010.
- Freeman, John T., and Kevin McDonnell, eds. *Tough Decision: Cases in Medical Ethics*. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press, 2001.
- Glover, Jonathan. *Choosing Children: Genes, Disability, and Design*. Oxford University Press, 2008.
- Gómez-Lobo, Alfonso with John Keown. *Bioethics and the Human Goods: An Introduction to Natural Law Bioethics*. Georgetown University, 2015.
- Harris, John, ed. *Bioethics*. Oxford Readings in Philosophy. New York: Oxford University Press, 2001.

- Jecker, Nancy S., Albert R. Jonsen, and Robert A. Pearlman. *Bioethics: An Introduction to the History, Methods, and Practice*. 3rd ed. Sudbury: Jones & Bartlett, 2012.
- Kuhse, Helga, Schüklenk, Udo, and Peter Singer, eds. *Bioethics: An Anthology*. Blackwell Philosophy Anthologies. 3rd ed. Malden: Wiley-Blackwell, 2016.
- Pierce, Jessica, and George Randels. *Contemporary Bioethics: A Reader with Cases*. New York: Oxford University Press, 2009
- Singer, Peter, and A.M. Viens, eds. *The Cambridge Textbook of Bioethics*. New York: Cambridge University Press, 2008.
- Vaughn, Lewis. *Bioethics: Principles, Issues, and Cases*. 5th ed. New York: Oxford University Press, 2022.
- Talbot, Marianne. *Bioethics: An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
- Thomson, Judith J. "A Defense of Abortion". *Philosophy and Public Affairs* 1, no. 1 (Autumn 1971): 47–66.

- Related academic journals:

- *American Journal of Bioethics.*
- *Journal of Medical Ethics.*
- *Nursing Ethics.*
- *Philosophy and Public Affairs.*

«SPECIAL TOPICS IN PHILOSOPHY OF MIND»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ610**	**SEMESTER**	**6TH**
COURSE TITLE	**SPECIAL TOPICS IN PHILOSOPHY OF MIND** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR SPYRIDON-ORESTIS PALERMOS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi .gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Understand the use of interdisciplinarity for philosophical reasoning

Understand the link between philosophy and cognitive science

Understanding and critical analysis of philosophical topics concerning contemporary philosophy of mind

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

Analysis and synthesis of relevant information and philosophical ideas

Independent research

Teamwork

Critical analysis

Critical and creative thinking

3. SYLLABUS

This module will focus on special topics within contemporary philosophy of mind.

For example: Is it possible to explain the mind based on behaviour alone? Is the mind identical to the brain? What is functionalism within philosophy of mind and what are the main versions of it? How can we explain consciousness, if at all? How is the mind related to the body, its surrounding environment and the tools with which it interacts?

An indicative list of the topics that are likely to be covered includes:
Behaviourism
Mind-brain identity
Functionalism
Consciousness
The relation between mind, body, environment and technologies.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	ICT will be used for the purpose of teaching and communicating with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Independent study	86
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Oral examination during which students will be asked to answer philosophical questions concerning the topics covered during the lectures. Alternatively: Philosophy essay of 2000 words on a topic to be decided alongside the module leader. In either case, evaluation will focus on knowledge, understanding, clarity, and the ability to critically engage with the module content.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Jaegwon Kim (1998). Η Φιλοσοφία του Νου. Μτφρ. Ελένη Μανωλακάκη. Εκδόσεις Liberal Books.
- Papineau, David (1993). Φιλοσοφικός Ματουραλισμός: Νους και Γνώση στο Φυσικό Κόσμο. Μτφρ. Τερέζα Μπούκη. Leader Books.
- Βοσνιάδου, Σ. (2004). Γνωσιακή Επιστήμη: Η Νέα Επιστήμη του Νου. Gutenberg.

- Related academic journals:

- *Νεύσις.*
- *Δευκαλίων.*
- *Mind.*
- *Phenomenology and the Cognitive Sciences.*
- *Minds and Machines.*
- *Cognitive Systems Research.*
- *Philosophical Psychology.*
- *Journal of Consciousness Studies.*
- *Review of Philosophy and Psychology.*
- *Philosophy and Phenomenological Research.*
- *Synthese.*
- *Erknenntnis.*

7TH SEMESTER

«CONTEMPORARY PHILOSOPHY III»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ701**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**CONTEMPORARY PHILOSOPHY III** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR ATHANASIOS SAKELLARIADIS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B* • *Guidelines for writing Learning Outcomes*

By the end of the course students will be able to:

- Comprehend on implementation of the philosophical methods (analytic philosophy) performing the linguistic meaning.
- Understand more about the mechanisms of the linguistic function.
- Develop the ability of understanding the interdisciplinary context related to their field of study.
- Understand the crucial role of technology combining with philosophical principles.
- Possess the necessary learning skills that will allow them to continue their studies in a self-efficient or/and autonomous way.
- Conceive clearly the philosophical meaning and scientific background between "standard" or traditional interpretations and "alternative" readings.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

The special abilities are described for the present course as:

- Search for analysis and synthesis of data and information working in an interdisciplinary environment by producing new research ideas.
- Encouraging team work in a domestic and international environment.
- Supporting criticism and self-criticism on such demanding epistemic fields as philosophy of language combining to the philosophy of mind.
- Developing highly specialized knowledge about various philosophical areas.
- Possessing specific skills to be able to understand the criteria and the methods of the linguistic meaning producing new creative ideas based on well-formed thinking.

3. SYLLABUS

- Mental States and Linguistic Phenomena.
- Philosophy of Language and Theories of Representation.
- "Words are deeds" : The role of Intentionalit.
- Aspects of Realism.
- Principles of Formal Logic.
- B. Russell : On Denoting.
- G. Frege and "Begriffschrift".
- Wittgenstein's *Tractatus*: "Standard vs resolute reading".
- L. Wittgenstein: Language Games and Forms of Life.
- S. Kripke: Critique and comments on Private Language Argument.
- Chomsky, Searle and Fodor: The Language of Thought.
- "Chinese box" and "Embodied Mind".

- Mind and World.
- Wilfrid Sellars: Language and Scientific Realism.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching, communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester workload*** Lectures / 39 Seminars and analysis of bibliography / Study / 86 / **Course total** / ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	For the evaluation process is demanding a written essay in Greek answering to open-ended philosophical and epistemological questions. The same process follows for the Erasmus students – The written essay should be written in English.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography:

- P. Martinich (ed.) *The Philosophy of Language,* Oxford University Press, 1990.
- L. Wittgenstein, *Tractatus Logico-Philosophicus,* Routledge, 1974.
- L. Wittgenstein, *Philosophical Investigations,* Blackwell, 1974.
- P. M. S. Hacker, *Insight and Illusion,* Oxford: Oxford University Press, 1987.
- N. Chomsky, *Language and Mind,* Cambridge University Press, 1968.
- S. Kripke, *On Rules and Private Language,* Cambridge University Press, 1982.
- J. Fodor, *The Language of Thought,* Harvard University Press, 1980.
- G. Guezeldere, N. Block, O. Flanagan (eds) *The Nature of Consciousness,* MIT Press, 1997.

«SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK PHILOSOPHY V: PHILOSOPHY OF LATE ANTIQUITY»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ701**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**SPECIAL TOPICS OF ANCIENT PHILOSOPHY V: PHILOSOPHY OF LATE ANTIQUITY** **CHRISTINA KAPSIMALAKOU** **TEACHING ASSISTANT** **ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIALISED GENERAL KNOWLEDGE COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK (HELLENIC)
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https: //www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Our aim is for the students to familiarize themselves with the Philosophy of Late Antiquity. The subject focuses on current research of the original sources that relates to the Christian Apologists (Clement of Alexandria, Justin, Hippolytus, Et.al), but also with thinkers which interpretationally utilized Ancient Greek Philosophy (Origen). Platonic and Aristotelian philosophical thought both play a primary role, as does Neoplatonism, especially the work of Plotinus and later of Proclus.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

- Working independently
- Production of free, creative and inductive thinking
- Promotion of free, creative and deductive knowledge
- Analysis of philosophical texts

3. SYLLABUS

- The meeting of ancient Greek philosophy and Christian thought in Clement of Alexandria.
- The relationship between reason and faith in the work of Clement of Alexandria.
- The meaning of the “seminal word” in Justin.
- Anthropological eschatology and its methodological approach to Plotinus.
- The platonic theory of ideas and its evaluation by the Philosophy of Late Antiquity (Eclecticism, Middle Platonism).
- Xenocrates: indivisible lines- Epicurus: indivisible elements, as an expression of the dispute between Platonism and the Atomists.
- The formation of the philosophy of the subject or the person or internality in Middle and New Stoicism.
- The theory of Ideas as “thoughts” of the Creator in middle Platonism (Atticus-Philo) and its influence on Christian thought.
- Philosophy and Rhetoric in Proclus’ texts on ethical and political thought.
- The assimilation of the platonic dialogue *Parmenides* by Plotinus, Proclus and Damascene.
- Proclus' hermeneutic commentaries on Plato's *Republic*.
- The meaning of virtue and the impact of ancient Greek thought.
- Proclus' post-interpretation on the *Republic*: The meeting of justice and happiness (eudaimonia).
- Damascus’ theories on *principalities* and *natural Eelements*.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in the communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	9
Study and analysis of the standard philosophical texts	86
Seminars	30
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Written Final Exam at the end of the semester.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Acrill, J., «Aristotle on Eudaimonia», in *Essays on Aristotle Ethics*, A. Oksenberg Rotry, Univ. of California Press, 1980.
- Ανδριόπουλος, Ζ. (εκδ.), *Αριστοτέλης, Οντολογία – Γνωσιοθεωρία – Ηθική – Πολιτική Φιλοσοφία, Αφιέρωμα στον John P. Anton* , επιμ. Ν. Μελισσίδης, Πιτσιλός, Αθήνα 1996[2].
- Blumenthal, H.J., *Aristotle and Neoplatonism in Late Antiquity*, Ithaca 1996.
- Γεωργούλης, Κ., *Ιστορία της Ελληνικής Φιλοσοφίας*, Παπαδήμας, Αθήνα 2015[8].
- Chadwick, H., *Early Christian Thought and the Classical Tradition, Studies* in *Justin, Clement and Origen*, Oxford 1966
- Clark, E., *The Influence of Aristotelian Thought on Clement of Alexandria, A Study in Philosophical Transmission,* Columbia 1967.
- Dillon, J., *The Middle Platonists*, *80 B.C. to A.D. 220*, Ithaca1996.

- Θεοδωρακόπουλος, Ι., *Πλάτων, Πλωτίνος, Ωριγένης*, Αθήνα 1959.
- Kahn Ch., *Plato and the Socratic Dialoque*, Cambridge University Press, Cambridge 1996.
- Καψιμαλάκου Χρ., *Κλήμης ο Αλεξανδρεύς και η αρχαία ελληνική ηθική*, Παπαζήσης, Αθήνα 2017.
- Lim, R., *Public Disputation, Power, and Social Order in Late Antiquity*, Berkley 1995.
- Lloyd, A.C., *The Anatomy of Neoplatonism*, Oxford 1990.
- Long, A., *Stoic Studies*, 1996.
- Long, A., *Η Ελληνιστική φιλοσοφία*, μτφρ. Στυλ. Δημόπουλου και Μυρτ. Δραγώνα-Μονάχου, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2012[4].
- Nikulin, D.V. (Dmitri Vladimirovich), *Neoplatonism in late antiquity,* 2018.
- Πέτσιος Κ., *Φιλοσοφία και Ρητορική στην κλασική σκέψη*, Gutenberg, Αθήνα 2018.
- Vlastos, Gr., «Δικαιοσύνη και ευτυχία στην Πολιτεία», στο *Πλατωνικές Μελέτες*, μτφρ. Ι. Αρζόγλου, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2000[2].

- Related academic journals:

- *Greek Philosophical Review.*
- *dia-Logos.*

«SPECIAL TOPICS IN CONTEMPORARY POLITICAL PHILOSOPHY II: 20TH AND 21ST CENTURIES POLITICAL THOUGHT CURRENTS»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ702**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**SPECIAL TOPICS OF CONTEMPORARY POLITICAL PHILOSOPHY II: 20TH AND 21ST CENTURIES POLITICAL THOUGHT CURRENTS** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR AGLAIA MELA)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES		3	5

Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE	
PREREQUISITE COURSES:	NO	
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK	
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES	
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr	

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

This course aims to introduce students to contemporary political philosophy focusing on liberalism and its critics. Starting with the different aspects of egalitarian liberalism, we will focus primarily on Rawls' theory of justice in conjunction with the wider family of liberal theories (Ronald Dworkin, Thomas Scanlon, Joshua Cohen, Bruce Ackermann and Thomas Nagel). Then we will try to identify the difference between egalitarian liberalism and (a) right libertarianism (Robert Nozick)· (b) left libertarianism(Peter Vallentyne, Hillel Steiner, Michael Otsuka). After that, we will try to approach a critique from a Marxist point of view (G.A. Cohen's critique). Civic republicanism (Quentin Skinner, Philip Pettit) will be the subject of our next study. And finally, we will turn our attention to neo-Aristotelianism (Alasdair MacIntyre, Charles Taylor).

By the end of this course, students should be able:

(a) To recognize the essential aspects of egalitarian liberalism.

(b) To distinguish the main differences between liberalism and libertarianism.

(c) To understand the main points of the Marxist criticism.

(d) To see the difference between civic republicanism and civic humanism.

(e) To evaluate the opposite philosophical viewpoints and to identify points of convergence and divergence.

(f) To comprehend the different practical consequences that different political theories have.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

- Study, analysis and synthesis of philosophical arguments.
- Philosophical interpretation of texts.
- Bibliographical research and computer-aided library searching.
- Essay writing.
- Critical reflection on the purposes and aims of contemporary political philosophy.
- Exercise criticism and self-criticism.

3. SYLLABUS

Historical overview of modern liberal theory

Liberalism in the 20th century

Egalitarian liberalism.

- John Rawls's theory of justice
- Justice as fairness
- Aims and method
- The claims of liberty and equality
- Consensus within a liberal society

Thomas Scanlon: what we can reasonably reject?

Joshua Cohen: truth and public reason

Thomas Nagel: altruism and moral luck

Ronald Dworkin: equal respect and human rights

Bruce Ackermann: liberalism as neutral dialogue

Libertarianism: individualism and freedom

- Right -libertarianism
- Left-libertarianism

G.A. Cohen's Marxist critique

The egalitarian conscience

Self-Ownership, Freedom and Equality

Incentives, Inequality and Community

Civic republicanism:

- Political liberty as non-domination
- The instrumental turn
- Civic virtue and corruption

Neo-Aristotelianism:

- Virtue and politics
- Community and the good

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching and communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study	46
Essay writing	40
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Their presence during the lectures: 20% • Presentation of a mandatory ten-page paper: 30% • Oral or written examination: 50%

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Ackerman, B., 1981. *Social Justice in the Liberal State*. New Haven: Yale University Press.
- Cohen, G.A., 2010. *Γιατί όχι σοσιαλισμός;* Αθήνα: Εκκρεμές.
- Cohen, G.A., 2016. *Αν θέλεις την ισότητα, γιατί είσαι τόσο πλούσιος;* Ηράκλειο: ΠΕΚ
- Conway, D., 1995. *Classical Liberalism: The Unvanquished Ideal*. London: Macmillan Press Ltd.
- Dworkin, R., 1992. *Φιλελευθερισμός*. Μτφ. Φ. Παιονίδης. Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.
- Dworkin, R., 2006. *Ισότητα: Ισότητα ευημερίας, ισότητα πόρων*. Μτφρ. Γ. Μολύβας. Αθήνα:Πόλις.
- Hobsbawm, E., 1999. *Η εποχή των άκρων. Ο σύντομος 20ος αιώνας*. Μτφρ. Β. Καπετανγιάννης. Αθήνα: Θεμέλιο.
- Kymlicka, W., 2005. *Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας. Μια εισαγωγή*. Μτφρ. Γ. Μολύβας. Αθήνα: Πόλις.
- MacIntyre, A., 1981. *After Virtue. A Study in Moral Theory.* London: Duckworth.
- MacIntyre, A., 1988. *Whose Justice? Which Rationality?* London: Duckworth.
- MacIntyre, A., 2013. *Έλλογα εξαρτημένα όντα. Γιατί οι άνθρωποι χρειάζονται τις αρετές*. Αθήνα: Κουκκίδα.
- Μελά, Λ., 2012. *Alasdair MacIntyre. Η ηθική μεταξύ κανόνων και αρετών*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Nagel, T., 2011. *Ισότητα και αμεροληψία*. Μτφρ. Κ. Κουκουζέλης. Αθήνα: Εκκρεμές.
- Nozick, R., 1974. *Anarchy, State and Utopia*. New York: Basic Books.
- Pettit, P., 1999. *Republicanism. A Theory of Freedom and Government*. Oxford: Oxford University Press.
- Pettit, P., 2007. *Θεωρία της ελευθερίας. Από την ψυχολογία στην πολιτική της δράσης*. Μτφρ. Α. Κιουπκιολής. Αθήνα: Πόλις.
- Rawls, J., 2001. *Θεωρία της Δικαιοσύνης*. Μτφρ. Φ. Βασιλόγιαννης κ.α. Αθήνα: Πόλις.
- Rawls, J., 2004. *Πολιτικός Φιλελεθερισμός*. Μτφρ. Σ. Μαρκέτος. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Sandel, M., 2003. *Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης*. Μτφρ. Κ. Γεωργοπούλου. Αθήνα: Πόλις.
- Sandel, M., 2013. *Δικαιοσύνη. Τι είναι το ορθό;* Μτφρ. Α. Κιουπκιολής. Αθήνα: Πόλις.
- Skinner, Q., 2002. *Η ελευθερία προτιμότερη από τον φιλελευθερισμό*. Μτφρ. Α. Παρίση. Αθήνα: Καρδαμίτσα.
- Skinner, Q., 2005. *Τα θεμέλια της νεωτερικής σκέψης. Η Αναγέννηση – Η εποχή της Μεταρρύθμισης*. Μτφρ. Μ. Σαρηγιάννης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Σταμάτης, Κ., 1995. *Αστική κοινωνία, δικαιοσύνη και κοινωνική κριτική. Μια κριτική θεωρία της δικαιοσύνης*. Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.
- Swift, A., 2015. *Πολιτική Φιλοσοφία. Εισαγωγικός οδηγός για φοιτητές και πολιτικούς*. Μτφρ. Γ. Λαμπράκος. Αθήνα: Οκτώ.

- Taylor, Ch., 2006. *Οι δυσανεξίες της νεωτερικότητας*. Μτφρ. Μ. Πάγκαλος. Αθήνα:Εκκρεμές.
- Taylor, Ch., 2007. *Πηγές του εαυτού. Η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας*. Μτφρ. Ξ. Κομνηνός. Αθήνα: Ίνδικτος.

«PHILOSOPHICAL ANTHROPOLOGY»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ704**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**PHILOSOPHICAL ANTHROPOLOGY** **(LECTURER: ASSOCIATE PROFESSOR IORDANIS MARKOULATOS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

- Getting acquainted with the phenomenological perspective.
- Situating Merleau-Ponty's thought in the wider context of the phenomenological movement.
- Getting acquainted with the conceptual intricacies of Merleau-Ponty's philosophy.
- Most importantly, introducing the students to a specific, yet universalizable, manner of thinking, which, ideally, exceeds purely academic concerns, and opens up to the field of everyday life.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

The students get accustomed to thinking thoroughly and critically. They learn to approach an original philosophical text with respect, care, and attention to detail. They get accustomed to in depth studying, comprehension, critical assessment. In other words, they learn a certain way of perceiving-appreciating the study of philosophy, and their studies in general: they learn what it means to be devoted to an object of study. In conjunction, they learn how to compose a cohesive, and sometimes even creative, philosophical essay.

3. SYLLABUS

- The emergence of the problematics of the body in the context of the phenomenological perspective.
- The lived body in Merleau-Ponty's thought.
- Tracing intentionality and meaning beyond the scope of mental representations.
- The ambiguity of bodily existence.
- Habit as a process of becoming acquainted with a lived environment.
- Silence as an expressive process.
- The inextricable bond between verbal and non-verbal forms of communication.

- The concept of corporeality in the contemporary philosophical landscape.
- Reconfiguring our philosophical anthropology in light of the concept of the body.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face- to -face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching and communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** — ***Semester workload*** Lectures — 39 Study — 46 Essay writing — 40 **Course total** — ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Student evaluation is (in fact) conducted throughout the semester, on the basis of their remarks and questions during the lectures, as well as their general disposition to take the course seriously. Their evaluation at the end of the semester, takes two forms: a) a thorough oral examination. b) the presentation of a mandatory ten-page paper. Oral examination 50% Essay 50%

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Merleau-Ponty, M. (2016) *Φαινομενολογία της αντίληψης,* μτφρ. Κ. Καψαμπέλη. Αθήνα: Νήσος.
- Merleau-Ponty, M. (2005) *Σημεία,* μτφρ. Γ. Φαράκλας. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας.
- Merleau-Ponty, M. (1991) *Η αμφιβολία του Σεζάν. Το μάτι και το πνεύμα*, μτφρ. Α. Μουρίκη. Αθήνα: Νεφέλη.
- Μπανάκου-Καραγκούνη, Χ. (2008) *Οι διαστάσεις του ορατού*. Αθήνα: Έννοια.
- Μαρκουλάτος, Ι. (2018) *MauriceMerleau-Ponty: προς μια οντολογία του συγκεκριμένου*. Αθήνα: Οκτώ.

«PHILOSOPHY OF PHYSICAL SCIENCES»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ706**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**PHILOSOPHY OF PHYSICAL SCIENCES** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR STAVROS KOULOUMENTAS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

- Upon completion of the course students will be able to:

- delve into the special role of natural sciences (physics, astronomy, biology) in antiquity and understand their interconnection with philosophy and theology.
- discern the debates and convergences between different philosophical systems as to the limits of knowledge, the scientific method, the division and priorisation of beings, and the relation between human beings and gods.
- assess the position that natural sciences hold in different philosophical systems of antiquity.
- understand the basic principles of the Aristotelian natural philosophy (four causes, matter and form, potentiality and actuality, teleology) and connect the Aristotle's doctrines with questions that preoccupied philosophers and scientists throughout the centuries.
- detect the main differences between the Platonic and the Aristotelian world-view, as well as between the theories advanced by the Hellenistic philosophers.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

- Search for, analysis and synthesis of data and information with the use of the necessary technology.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Working independently with the possibility to participate to team work.
- Working in an interdisciplinary environment.
- Production of new research ideas.

3. SYLLABUS

The course offers a general overview of the natural sciences from the archaic era to the Hellenistic times and attempts to analyse issues such as the relationship between theology, science and philosopht, the diffusion of ideas in the antagonistic environment of the polis, the different models of thought employed for the codification of knowledge, and the debates that took place on theoretical and methodological issues. Special emphasis is given to the different views about the role that the natural sciences hold in understanding the principles that govern the cosmos, the moral advancement of human beings, and the conception of the nature of the divine. The main philosophical doctrines examined are those of Aristotle, and

we attempt to show his contribution to the formation of modern philosophy and science, as well as his criticism of earlier systems.

Division of seminars

Sem. 1. Introduction: the natural sciences in antiquity, the main questions, the explanatory patterns, the diffusion of knowledge.

Sem. 2. The Presocratic world-view: the conception of cosmic order, the reduction of all things to first principles, the creation and functioning of the cosmos.

Sem. 3. Plato I: the theory of Forms and the position of the natural sciences in the educational programme of the Republic.

Sem. 4. Plato II: *Timaeus* - matter and Ideas, the role of the god creator, the cosmos as a rationl living being and as a model of moral order.

Sem. 5. Plato III: *Τίμαιος* - mechanical and teleological explanations.

Sem. 6. Aristotle I: introduction to Aristotle's work, the priorisation of sciences, and the forms of theoretical knowledge.

Sem. 7. Aristotle II: movement, matter and form, potentiality and actuality.

Sem. 8. Aristole III: the four causes.

Sem. 9. Aristotle IV: teleology, the god as unmovable mover.

Sem. 10. Aristotle V: the celestial bodies, the earth's position, the elements and their attributes.

Sem. 11. Aristotle VI: the composition and division of beings.

Sem. 12. Stoics: the cosmos, the gods and the human beings.

Sem. 13. Epicureans: the cosmos, the gods and thwe human beings.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching (e-course platform, powerpoint, electronic resources), as well as in the communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	20
Essay writing and public presentation	35

The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS	Study	31 (**66** for the students who did not write an essay)
	Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Written examination which consists of questions pertaining to the content of the course or to related texts (provided into translation). Assessment of clarity, precision and critical thinking focused on how students structured their thoughts, provided an adequate answer and interpreted the sources.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography:

- Burnyeat, M. 2000. «Plato on Why Mathematics Is Good for the Soul», στο T. Smiley (επιμ.), *Mathematics and Necessity: Essays in the History of Philosophy*: 1-81. London: Proceedings of the British Academy.
- Crubellier, M. και P. Pellegrin 2011. *Αριστοτέλης: Ο φιλόσοφος και οι επιστήμες* (μτφρ. Ε. Περδικούρη). Αθήνα: Εστία.
- Γκολίτσης, Π. 2020. *Αριστοτέλους έργα*, τόμ. 11β: Περί πορείας ζώων, Περί ζώων κινήσεως. Αθήνα: Νήσος.
- Dicks, D. R. 1991. *Η πρώιμη ελληνική αστρονομία* (μτφρ. Μ. Παπαθανασίου). Αθήνα: Ζαχαρόπουλος.
- Düring, I. 1994. *Ο Αριστοτέλης*: *παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του*, τόμ. Α (μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή), τόμ. Β. (μτφ. Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Grant, E. 2016. *Τα θεμέλια της σύγχρονης επιστήμης στον Μεσαίωνα* (μτφρ. Σ. Παπαδάκη). Θεσσαλονίκη: Ροπή.
- Κάλφας, Β. 2014. *Πλάτων*: Τίμαιος. Αθήνα: Εστία.
- Κάλφας, Β. 2011. *Αριστοτέλους έργα*, τόμ. 7: Περί γενέσεως και φθοράς. Αθήνα: Νήσος.
- Κάλφας, Β. 2015. *Αριστοτέλους έργα*, τόμ. 5: Φυσικά. Αθήνα: Νήσος.
- Kirk, G. S., Raven, J. E. και Schofield, M. 2006. *Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι*, δεύτερη έκδοση (μτφρ. Δ. Κούρτοβικ). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Κουρεμένος, Θ. 2020. *Αριστοτέλης: ανθολόγιο κοσμολογικών χωρίων από τις φυσικές πραγματείες του.* Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Leroi, A.-M. 2018. *Η λιμνοθάλασσα: πώς ο Αριστοτέλης ανακάλυψε την επιστήμη* (μτφρ. Ε. Κρητικού και Α. Κρητικού). Θεσσαλονίκη: Ροπή.

- Lindberg, D. 2003. *Οι απαρχές της δυτικής επιστήμης* (μτφρ. Η. Μαρκολέφας). Αθήνα: ΕΜΠ Πανεπιστημιακές Εκδόσεις.
- Lloyd, G. E. R. 2014. *Αρχαία ελληνική επιστήμη* (μτφρ. Π. Καρλέτσα). Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Long, A. A. 1990. *Η ελληνιστική φιλοσοφία: Στωικοί, Επικούρειοι, Σκεπτικοί* (μτφρ. Σ. Δημόπουλος και Μ. Δραγώνα-Μονάχου). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Long, A. A. και D. N. Sedley 1987. *The Hellenistic Philosophers*, τόμ. I: *Translations of the Principal Sources and Commentary*, τόμ. II: *Greek and Latin Texts with Notes and Bibliography*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Neugebauer, O. 1990. *Οι θετικές επιστήμες στην αρχαιότητα* (μτφρ. Χ. Ζερμπίνη). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Ross, W. D. 2001. *Αριστοτέλης* (μτφ. Μ. Μητσού). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Σκουτερόπουλος, Ν. Μ. 2014. *Πλάτων:* Πολιτεία. Αθήνα: Πόλις.
- Westfall, R. S. 2008. *Η συγκρότηση της σύγχρονης επιστήμης* (μτφρ. Κ. Ζήση). Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Wright, R. M. 2004. *Η κοσμολογία στην αρχαιότητα* (μτφρ. Α. Σαμψών). Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Related academic journals

Δευκαλίων, Νεύσις, Φιλοσοφία, Δωδώνη III, Phronesis, Oxford Studies in Ancient Philosophy, Apeiron, Elenchos, Ancient Philosophy, Philosophie antique.

«HISTORY OF LOGIC II: CONTEMPORARY PHILOSOPHICAL LOGIC»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE PROGRAM		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ707**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**HISTORY OF LOGIC II: CONTEMPORARY PHILOSOPHICAL LOGIC** **DIMITRIOS DACROTSIS** **TEACHING ASSISTANT** **ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

At the end of the course, students will be able to:

- understand and categorize the principles of Modern Philosophical Logic, according to the historical and thematic component of its main theoretical founders,
- identify and describe the development and transformation of the currents of the Philosophy of Logic,
- identify philosophical meanings and forms of logical analysis,
- participate in contemporary philosophical dialogues and engage in explanations and critical analyses of issues of construction-clarification of concepts and arguments.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and	*Project planning and management*

information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*
Search, analysis and synthesis of data and information with the use of the necessary technology. Autonomous work. Teamwork. Research and study according to free, creative and inductive thinking.	

3. SYLLABUS

The introductory lectures will begin with descriptions of the evolution and transformation of Logic, according to its main proponents from the period of modernity. The work of Leibniz, as a precursor of modern Logic from the transcendental law of homogeneity to monadology and the Theory of Identity to the statement that "nature does nothing in jumps", will be analyzed in the first section. We will further study symbolic logic in its early stages (Boole, De Morgan, Peirce) and delve into Frege's introduction to the notation of quantifiers and variables, developing the theory of Frege's axiomatic method of developing logical systems. With references to Frege, as the central proponent of analytic philosophy, up to the collapse of his logicalism with the discovery of the coherentist paradoxes, the second section will begin. We will then focus on the gradual separation of logic from incomplete set theory, according to Principia Mathematica and Russel's probabilistic logic. In the last section we will deal with Gödel's incompleteness theorems, secondary logic, the development of logical systems that extend the so-called classical logical logic, instinctive logic and quantum logic. The section will conclude with an examination of the methods of symbolic logic in the realization of philosophical issues.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching and communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.*	***Activity*** — ***Semester workload*** Lectures — 40

Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc. *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	Preparation of written work	35
	Study and analysis of scientific sources	35
	Interactive teaching	15
	Course total	**125**

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Multiple choice test • Short-answer questions • Optional written work, the grade of which will count 40% in the final grade • Oral Examination, after special arrangement for exemption from written test-optional assignments.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Καβαγιές Ζαν, *Για τη Λογική και τη Θεωρία της Επιστήμης*, Εκδόσεις Παπακώστα Άλκηστις, Αθήνα, 2018.
- Lowe E. Jonathan, *Εισαγωγή στη Φιλοσοφική Λογική*, Εκδόσεις Ευρασία, Αθήνα, 2018.

«CONTEMPORARY SOCIAL PHILOSOPHY AND SOCIAL THEORY»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ708**	**SEMESTER**	**7TH**

COURSE TITLE	**CONTEMPORARY SOCIAL PHILOSOPHY AND SOCIAL THEORY** **(LECTURER: ASSOCIATE PROFESSOR IORDANIS MARKOULATOS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

- Familiarization with issues critical in *any* social theoretical approach to social reality.
- Familiarization with pivotal directions of contemporary social theory.
- Familiarization with essential conceptual themes of the presented approaches.
- Connecting the technicalities of theoretical thought with aspects of our everyday life.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues*

Team work *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*
The students get accustomed to thinking thoroughly and critically. They learn to approach an original philosophical text with respect, care, and attention to detail. They get accustomed to in depth studying, comprehension, critical assessment. In other words, they learn a certain way of perceiving-appreciating the study of philosophy and social theory, and their studies in general: they learn what it means to be devoted to an area of interest. In conjunction, they learn how to compose a cohesive, or even creative, philosophical essay.	

3. SYLLABUS

- Jürgen Habermas: the ethics of communication.
- Michel Foucault: power/knowledge.
- Jean-François Lyotard: the end of grand narratives.
- Bruno Latour: beyond the subject-object dichotomy.
- Pierre Bourdieu: the body as *habitus*.
- Judith Butler: performativity and gender identity.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face- to- face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching and communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study	46
Essay writing	40
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION	Student evaluation is (in fact) conducted throughout the semester, on the basis of their remarks and

Description of the evaluation procedure *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	questions during the lectures, as well as their general disposition to take the course seriously. Their evaluation at the end of the semester, takes two forms: a) a thorough oral examination. b) the presentation of a mandatory ten-page paper. Oral examination 50% Essay 50%

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Craib, I. (2009) *Σύγχρονη κοινωνική θεωρία: από τον Πάρσονς στον Χάμπερμας,* μτφρ. Π. Λέκκας. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. [Κεφάλαια 10 (372-384), 12]
- Habermas, J. (1997) *Η ηθική της επικοινωνίας,* μτφρ. Κ. Καβουλάκος. Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις. [Εισαγωγή του μεταφραστή, μέρος ΙΙΙ]
- Skinner, Q. (επιμ.) (2006) *Μετά τον εμπειρισμό: φιλοσοφία και σύγχρονες θεωρητικές αναζητήσεις στις επιστήμες του ανθρώπου,* μτφρ. Χ. Μαρσέλλος και Κ. Χατζής. Αθήνα: Κάτοπτρο. [Κεφάλαια 4, 7]
- Πετμεζίδου, Μ. (επίμ.) (2003) *Σύγχρονη κοινωνιολογική θεωρία (τόμος ΙΙ),* μτφρ. Γ. Μπαρουκτσής.Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. [Κεφάλαια4, 5, 8]
- Foucault, M. (1991) *Η μικροφυσική της εξουσίας,* μτφρ. Λ. Τρουλινού. Αθήνα: Ύψιλον. [75-100]
- Lyotard, J.-F. (2008) *Η Μεταμοντέρνα Κατάσταση,* μτφρ. Κ. Παπαγιώργης. Αθήνα: Γνώση. [9-19, 25-28]
- Latour, B. (2000) *Ουδέποτε υπήρξαμε μοντέρνοι: δοκίμιο συμμετρικής ανθρωπολογίας, μτφρ. Φ. Τερζάκης*. Αθήνα: Σύναλμα. [ενδεικτικά, 15-32]
- Bourdieu, P. (2006) *Η αίσθηση της πρακτικής,* μτφρ. Θ. Παραδέλλης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια. [ενδεικτικά, 87-107]
- Butler, J. (2009) *Αναταραχή φύλου,* μτφρ. Γ. Καράμπελας. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

«PHILOSOPHY OF EDUCATION»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ710**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**PHILOSOPHY OF EDUCATION** **(LECTURER: DR. PANAGIOTIS ELIOPOULOS)** **PHD, TEACHING LECTURER** **CO-TEACHING** **(LECTURER: PROFESSOR KONSTANTINOS TH. PETSIOS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES, ESSAYS	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	http://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B* • *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Upon completion of the course the student will be able to:

- have an overview of the main philosophical perceptions in the history of the Philosophy of Education
- understand the fundamental similarities and differences presented by the theories that justify their inclusion in a common area of the history of philosophy
- monitor the evolution of ideas and the challenges they take in the modern world

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

Autonomous work, teamwork (the students in groups undertake the study of scientific texts from the field of philosophy of education and discuss them), the critique (critically approaching groups of scientific articles from the field of philosophy of education) new research ideas, promoting free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

In this course we will look at the following:

- Historical view of the Philosophy of Education. Principles and methods.
- The relationship of the philosophy of education with the other branches of philosophy and with pedagogical science. The Experiential dimension of Philosophy. Education as a possibility of self-awareness and social dialogue.
- The main gnoseological, ontological, moral, political and aesthetic issues in the Philosophy of Education. The Philosophy of Education as a Practical Philosophy and as Weltanschauung.
- Education and the problem of human freedom. The effect of treatment on the moral orientation of societies. Education and Democracy. The interaction of generations and the communication of cultures.
- Pedagogical perceptions in the ancient world: Pre-Socratics, Plato, Aristotle, Plutarch, Stoic, and others. The ancient Sophists about the relativity of knowledge and truth and the teaching of virtue. The Socratic Elenchus as a critical attitude and as a condition of education in the right speech.
- The ideas of Rousseau on Nature and his pedagogical views. The abolition of contracts and the "avoidance" of culture.

- The concepts of freedom and compulsion in the philosophy of Kant's education: the status of naturalism in Kultur and the enlightenment of societies. Education as care, discipline and education.
- The existential components of Education. Human existence as In-der-Welt-Sein (Heidegger). The model of humanitarian education and the contradiction of posthumanism.
- The views of Adorno and Horkheimer on mass education and the culture of modern man. Herbert Marcuse's emphasis on the dangers of the presence of the "one dimension man".
- Cosmopolitanism and Globalization. Kastoriadis on Education, Politics, and the Libido formandi of education.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Use of ICT in Teaching (e-course educational platform, power point presentations, audiovisual material). • Use of ICT in Student Communication (e-mail).
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester workload*** Lectures: 39 Study and analysis of bibliography: 39 Writing and presenting individual or group work: 39 Self-study: 5 Examination: 3 **Course total**: ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other*	Evaluation methods: • Final Written Examination (50%): At the end of the course, examinations will be given on the whole subject of the lesson (Multiple Choice Test, Short Growth Questions Using Examples of Concepts and Theories) • Preparation and Oral Presentation of Optional Work (50%): The work can be individual or group (up to two students). The work will concern the study and presentation of a foreign language article, which will be chosen by the student, based

Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.	on his / her interests and according to the themes presented during the course. • Students are asked to choose two or three of the four suggested topics in the form of an essay on the point of view that they adopt in the topics asked. The choice of subjects is based on the teaching of the lesson, as well as on the textbook. The exam questions have been analyzed, developed and documented throughout the course. Students' answers presuppose understanding, critical view of the content of the course and the formulation of a coherent text that satisfies the requirements of cognitive conquest of matter but also of correct writing, spelling and documentation.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliopgraphy:

- Β. Δημόπουλος, *Η Φιλοσοφία της Παιδείας*, Κυριακίδης, Θεσσαλονίκη 2018.
- Π. Καρακατσάνης, *Φιλοσοφία της Παιδείας*, Gutenberg, Αθήνα 2015.
- Ε. Μαραγγιανού-Δερμούση, *Θεωρία και Φιλοσοφία της Παιδείας στην Ελληνική Διανόηση*, Καρδαμίτσα, Αθήνα 2007.
- Β. Καραβάκου, *Δοκίμια στην Εγελιανή Φιλοσοφία της Παιδείας*, Gutenberg, Αθήνα 2009.
- Γ. Κουμάκης, *Σύγχρονα Προβλήματα και Παιδεία,* Πατάκης, Αθήνα 2000.

«CONTEMPORARY MORAL PHILOSOPHY I: 20TH AND 21ST CENTURY MORAL THOUGHT CURRENTS»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ711**	**SEMESTER**	**7th**
COURSE TITLE	**CONTEMPORARY MORAL PHILOSOPHY I: 20th AND 21st CENTURY MORAL THOUGHT CURRENTS** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR SPYRIDON KALTSAS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

By the end of this course, students will be able:

- To have a general knowledge of the major contemporary moral theories, of their theoretical origins, and of their main representatives.
- To understand the basic concepts and the fundamental principles of contemporary moral theories.
- To understand the different methodological presuppositions of contemporary moral theories.
- To understand the fundamental presuppositions of moral reasoning and its relation to our ordinary intuitions regarding morality.
- To recognize the importance of meta-ethical considerations regarding the use of moral language and the conceptual status of morality.
- To understand morality through its relationship with the social and cultural conditions that determine it.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology.
- Decision-making.
- Working independently.
- Teamwork.
- Working in an interdisciplinary environment.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

This course is a systematic introduction to contemporary moral philosophy. Students will familiarize themselves with the most important moral theories of the Analytic and Continental philosophical traditions. We will discuss the key questions, the basic concepts and fundamental principles as well as the various types of moral justification developed in each theory. In this context, we will pay special attention to the structure of moral argumentation by considering both normative and metaethical issues. Additionally, we will examine philosophical considerations and theoretical approaches that investigate morality through its relation to the historical, social, and cultural conditions.

- Morality and Moral Philosophy.
- Cultural Relativism and Morality.
- Moral Egoism.
- The Social Contract Theory.
- Classical Utilitarianism and Contemporary Consequentialism.
- Deontological Ethics.
- Virtue Ethics.
- Discourse Ethics.
- The Ethics of Care.
- Existentialist Ethics.
- Ethics and Ontology.
- Moral Nihilism.
- Postmodern Ethics.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.

USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Use of ICT in teaching (e-course, PowerPoint). • Use of ICT in communication with students (e-mail, e-course).
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the EC*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	15
Essay Writing (optional)	25
Homework	**46 (66** without essay)
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Final written examination (100%): • Multiple choice questionnaires & • Short answer questions. **or** Final written examination (70%) and Essay writing (optional) (30%).

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Anscombe, G.E.M. “Modern Moral Philosophy”. *Philosophy* 33, no. 124 (1958): 1–19.
- Calarco, Matthew, and Peter Atterton, eds. *The Continental Ethics Reader*. New York and London: Routledge, 2003.
- Driver, Julia. *Ethics: The Fundamentals*. Malden, MA: Blackwell, 2007.
- Gensler, Harry J. *Ethics: A Contemporary Introduction*, London: Routledge, 2011.
- Graham, Gordon. *Theories of Ethics: An Introduction to Moral Philosophy with a Selection of Classic Readings*. New York: Routledge, 2011.
- Kearney, Richard, and Mark Dooley, eds. *Questioning Ethics: Contemporary Debates in Philosophy*. London/New York: Routledge, 1999.
- Leiter, Brian. “Morality Critics”. In *The Oxford Handbook of Continental Philosophy*, edited by Michael Rosen and Brian Leiter, 711–54. Oxford: Oxford University Press, 2007.

- MacIntyre, Alasdair. *After Virtue*. 3rd ed. Notre Dame: University of Notre Dame Press, 2007.
- Pojman, Louis P. *How Should We Live? An Introduction to Ethics*. Belmont, CA: Wadsworth Publishing, 2004.
- Rachels, James, and Stuart Rachels. *The Elements of Moral Philosophy*. 7th ed. New York, NY: McGraw-Hill, 2012.
- Sen, Amartya, and Bernard Williams, eds. *Utilitarianism and Beyond*. Cambridge: Cambridge University Press, 1982.
- Shafer-Landau, Russ. *The Fundamentals of Ethics*. 4th ed. Oxford: Oxford University Press, 2017.
- Suikkanen, Jussi. *This Is Ethics: An Introduction*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, Inc., 2014.
- Timmons, Mark. *Moral Theory: An Introduction*. Lanham: Rowman & Littlefield, 2013.
- Taylor, Charles. *Sources of the Self: The Making of the Modern Identity*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1989.

- Related academic journals:

- *Ethics.*
- *Philosophy & Public Affairs.*
- *Ethical Perspectives.*
- *Continental Philosophy Review.*
- *Comparative and Continental Philosophy.*

«SPECIAL TOPICS IN AESTHETICS»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRATUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ716**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**SPECIAL TOPICS IN AESTHETICS** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR CHRISTOS GRIGORIOU)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**

LECTURES	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)
COURSE WEBSITE (URL)	https//www.ecourse@uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

The aim of the course is to familiarize students with the concept of mimesis, its special place in the history of Aesthetics and the end of its prevalence with the coming of modern art.

More particularly, after the completion of the course, <u>on a cognitive level</u>, students will be able :

- To understand the concept of mimesis as the bedrock of aesthetic theory from antiquity to the 18th century.
- To distinguish different concepts of mimesis (realistic, idealistic).
- To juxtapose mimetic theory to the expressive theory on art.
- The see the coming of modern art as the end of the mimetic approaches to art.

<u>The skills</u> students will acquire after successfully completing this course are:

They will be able :

- To study, as carefully as possible, texts of philosophers from respected translations, if possible in the original text too (at least in respect to fundamental philosophical

terms).

- To utilize basic elements from the aforementioned annotated and respected translations (index of names and concepts, conceptual and translation comments, glossary, chronology, bibliography etc), thus allowing them to delve into the thought of philosophers, as presented and existing in their texts;
- To critically study books and articles on philosophical theories of the era;
- To use technical terms of modern philosophy, especially of the main representatives of rationalism and empiricism;
- To recognize the innovative elements introduced by the philosophers of this era, in relation to their medieval and ancient predecessors;
- To assess the arguments and/or the rhetorics that are used in the controversies, between them.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

- Archive search, analysis and synthesis of data and information, also via the use of the necessary IT skills.
- Working independently.
- Teamwork.
- Production of new research ideas.
- Production of free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

The mimetic theory of art is the older theory of art we have and until the 18th century the prevalent. Art, according to this theory, is a mirror. But what a mirror? A magic mirror that represents not only objects, but also deeds, thoughts and morals, and it can represent them realistically or idealistically. Anyway, mimetic theory gives art an objective character in so far as it refers to something out of itself. The aim of the course is to reconstruct the history of the different approaches of mimesis from Plato and Aristotle to Batteux, but also to present the end of the relevant prevalence with the coming of romanticism and modern art. In relation to modern art special emphasis will be given to Foucault's interpretation of Impressionism.

Outline:

A. On mimesis in general. The role of rules and genius in art. B. The debate on mimesis in antiquity: Plato and Aristotle. C. The “science” of mimesis during Renaissance (Alberti, Dürer). D. Mimesis of “belle nature” during Enlightenment (Batteux). E. Painting and Poetry in the *Laokoon* of Lessing. Z. The end of mimesis: Romanticism, Impressionism and Abstract art.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face- to- face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Use of PowerPoint. • Use of the University Library’s online resources. • Use of e-course for posting material
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	20
Essay writing and public presentation	35
Study	**31 (66** for the students who don't write an essay)
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Short-answer questions and open-ended questions. Assessment of clarity, precision and critical thinking focused on how students approach a question and reason about it.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

A. Sources:

- Αριστοτέλης (1937). *Περί ποιητικής*. Μετάφραση Σίμου Μενάρδου, Επιμέλεια Ι. Συκουτρή. Αθήνα: Εστία.
- Batteux C. (1747). *Les beaux arts réduits à un même principe*. Παρίσι: chez Dyrand.
- Da Vinci Leonardo, Alberti Leon Batista. (2016). *Δια την Ζωγραφιάν*. Μετάφραση Π. Δωξαράς. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Λέσσιγγ Γ. Ε. (2003). *Λαοκόων*. Μετάφραση Προβελλέγιος. Αθήνα: Πελεκάνος.
- Πλάτων. (2002). *Πολιτεία.* Μετάφραση Σκουτερόπουλος. Αθήνα: Πόλις.
- Φουκώ Μισελ. (2004). *Η Ζωγραφική του Μανέ.* Μετάφραση-επιμέλεια Πόλα Καπόλα, Γεράσιμος Κουζέλης. Αθήνα: Νήσος.

B. Secondary bibliography:

- Abrams M. H. (2001). *Ο καθρέφτης και το φως*. Μετάφραση Α. Μπερλής. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Beardsley M. C. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*. Μετάφραση Δ. Κούρτοβικ, Π. Χριστοδουλίδης. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- Cassirer Ernst. (2013). *Η Φιλοσοφία του Διαφωτισμού*. Μετάφραση Αννέτε Φωσβίνκελ. Αθήνα: Εκδόσεις Μ.Ι.Ε.Τ.
- Jimenez Marc (2014). *Τι είναι αισθητική*. Μετάφραση Μαριλένα Καρρά, επιμέλεια Γιούλη Ράπτη. Αθήνα: Νεφέλη,

- Related academic journals:

- *Χρονικά Αισθητικής.*
- *The Journal of Aesthetics and Art Criticism.*
- *Contemporary Aesthetics.*
- *Δευκαλίων.*
- *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση.*
- *Conatus.*

«SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK ONTOLOGY AND GNOSEOLOGY»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY

ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ718**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK ONTOLOGY AND GNOSEOLOGY** **(LECTURER: DR. PANAGIOTIS ELIOPOULOS)** **PHD, TEACHING LECTURER**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES, ESSAYS	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	http://ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Upon completion of the course the student will be able to:

- have an overall view of the ontological and epistemological questions posed by the ancient Greek philosophical schools.
- distinguish the stances and influences of the main philosophical theories, from the

Orphics, the Pythagoreans, the Presocratics, the Sophists, the Cyreneans, the Cynics, Plato, Aristotle, to the Epicureans, the Stoics, the philosophers of Skepsis, as well as the seminal conceptions of later European philosophical discourse.

- understand the fundamental similarities and differences presented by the ancient Greek philosophical conceptions of ontology and gnoseology, which justify their inclusion in a common area of systematic philosophy.
- monitor the evolution of relevant ideas and the implications they assume in the ancient Greek world.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

Autonomous work, team work (students in groups undertake to study and discuss on scientific texts from the field of ancient Greek ontology and gnoseology), criticism (students critically approach groups of scientific articles from the field of Ancient Greek philosophy), production of new research ideas, promoting free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

In this course we will look at the following:

- The historical context of ancient Greek philosophy, within which the ontological and epistemological understandings of the relevant problems are produced.
- The doctrines of ontology and gnoseology of the Orphics, Pythagoreans, Presocratics, to the philosophers of Late Antiquity, and others, as well as these philosophers' original contributions.
- The question of causation as a cognitive and ontological problem. The ancient Greek tragedies and their depictions of being, the divine and Fate.
- The Cyrenaic hedonism and the quest for "ataraxia" as a quest for knowledge of the "pleasure of the present things".
- The Cynic philosophers on human freedom. The being and the possibility of knowledge, as examined by the sage. The "οἴκοθεν ποιητέον" as an ontological and epistemological statement.
- Plato's theories about the connection between ignorance and evil. Metempsychosis, Methexis and the ontology of the Good. The knowledge of the Ideas. The concept of anamnesis in *Meno*. The explanation for the possibility of knowledge. Platonic gnoseology in the dialogue of *Theaetetus*.

- Aristotle on choice, “tyche” and the “automaton”, in their ontological and gnoseological dimensions. Divine and human noesis. The cause of the being.
- The Stoic ontology and gnoseology. The connection of the being with Logos. The critique against the doctrines of the Stoic school about Nature and Heimarmene by other philosophical doctrines.
- Nature, Pneuma, Reason, Matter according to the Stoics. The question of causality, theodicy, and the freedom or not of the human will, in its gnoseological, moral and ontological extensions.
- The philosophy of Skepsis. Cognitive and logical issues in the *Outlines of Pyrrhonism* by Sextus Empiricus.
- The Plotinian ontology. The being "οὐ ἀπάλλακται τοῦ ὅλου". The meaning of "departure" and the spiritual dimension of knowledge in human life. The distinction between divine and human being: "ἄλλο γάρ πως ἡ οὐσία καὶ ἡμεῖς ἄλλο".

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Use of ICT in Teaching (e-course educational platform, power point presentations, audiovisual material). • Use of ICT in Student Communication (e-mail).
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	39
Writing and presenting individual or group work	39
Self-study	5
Examination	3
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice*	• Evaluation methods: • Final Written Examination (50%): At the end of the course, examinations will be given on the whole subject of the lesson (Multiple Choice Test, Short

questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Growth Questions Using Examples of Concepts and Theories) • Preparation and Oral Presentation of Optional Work (50%): The work can be individual or group (up to two students). The work will concern the study and presentation of a foreign language article, which will be chosen by the student, based on his / her interests and according to the themes presented during the course. • Students are asked to choose two or three of the four suggested topics in the form of an essay on the point of view that they adopt in the topics asked. The choice of subjects is based on the teaching of the lesson, as well as on the textbook. The exam questions have been analyzed, developed and documented throughout the course. Students' answers presuppose understanding, critical view of the content of the course and the formulation of a coherent text that satisfies the requirements of cognitive conquest of matter but also of correct writing, spelling and documentation.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΣ Δ., *Αρχαία ελληνική γνωσιοθεωρία. Συμβολή στη διερεύνηση του προβλήματος: Αντίληψη και γνώση*, 3η έκδοση, Εστία, Αθήνα 1995.
- ΒΕΪΚΟΣ Θ., *Οι Προσωκρατικοί*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1988.
- BAILEY A., *Sextus Empiricus and Pyrrhonean Scepticism*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- BIERI P., *Das Handwerk der Freiheit. Über die Entdeckung des eigenen Willen*, Fischer, Frankfurt 2009.
- BOLLACK J., «La cosmologie parménidéenne de Parménide», R. Brague & J.-F. Courtine (επιμ.), *Herméneutique et ontologie: Mélanges en hommage à Pierre Aubenque*, Presses Universitaires de France, Paris 1990, σσ. 17-53.
- CHIARADONNA R., «Platonismo e teoria della conoscenza stoica». Στο Mauro Bonazzi & Christoph Helmig (επιμ.), *Platonic Stoicism – Stoic Platonism. The Dialogue Between Platonism and Stoicism in Antiquity*, Leuven University Press, Leuven 2007, σσ. 209-241.
- CURD P. K., «Parmenidean monism», *Phronesis*, 36, 1991, σσ. 241-264,
- ΚΑΡΑΜΠΑΤΖΑΚΗ Ε., *Ποσειδώνιος,* Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτρος ΙΚΕ, 2010.

- ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ, *Άπαντα*, μτφ. Τ. Φάλκος-Αρβανιτάκης, εκδόσεις Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 1999.
- ΛΟΥΚΡΗΤΙΟΣ, *Για τη Φύση των Πραγμάτων*, Θύραθεν, Θεσσαλονίκη 2012.
- LONG A.A., *Η Ελληνιστική φιλοσοφία. Στωικοί, Επικούρειοι, Σκεπτικοί,* μτφρ. Σ. Δημόπουλος & Μ. Δραγώνα-Μονάχου, Μ.Ι.Ε.Τ., 1987.
- ΚΥΝΙΚΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ, Ν. Μ. Σκουτερόπουλος (επιμ., μετάφρ., σχολιασμός), *Οι αρχαίοι Κυνικοί. Αποσπάσματα και μαρτυρίες*, εκδόσεις Γνώση, Αθήνα 1998.
- ΜΟΥΖΑΛΑ Μ., *Ζητήματα Γνωσιολογίας, Οντολογίας και Μεταφυσικής στην Φιλοσοφία του Αριστοτέλους*, Gutenberg, Αθήνα 2013.
- ΠΑΠΑΛΕΞΙΟΥ Κ., *Εισαγωγή στην Οντολογία των Προσωκρατικών*, Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 2015.
- ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ, *Περὶ φύσεως*, μτφ. Γ. Καραγιάννης, εκδόσεις Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 2003.
- ΠΛΑΤΩΝ, *Παρμενίδης. Οντολογία του Ενός στην πλατωνική θεωρία των Ιδεών*, Μτφ. Μ. Δενδρινός- Α. Γρίβα, Ζήτρος, Θεσσαλονίκη 2021.
- ΠΛΑΤΩΝ, *The Dialogues of Plato*. Translated into English with Analyses and Introductions by B. Jowett, τόμ. I-IV, Oxford at the Clarendon Press, 1953.
- ΠΛΩΤΙΝΟΣ, *Εννεάδες*, μτφ. Παύλος Καλλιγάς, Ακαδημία Αθηνών, Κέντρο Εκδόσεως Έργων Ελλήνων Συγγραφέων, Αθήνα 1997-2018.
- RASHED M., «Alexander of Aphrodisias on Particulars and the Stoic Criterion of Identity». Στο R. Sharples (επιμ.), *Particulars in Greek Philosophy*, Brill, Leiden 2010, σσ. 157-179.
- TAYLOR A.E., *Πλάτων. Ο άνθρωπος και το έργο του*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1992.
- VEGETTI M., *Ιστορία της Αρχαίας Φιλοσοφίας*, Π. Τραυλός, Αθήνα 2000.

«THEORY OF EDUCATIONAL ORGANISATIONS: THE INSTITUTION OF UNIVERSITY»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΠ702**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**THEORY OF EDUCATIONAL ORGANISATIONS: THE INSTITUTION OF UNIVERSITY** **SOULTANA KOLYMPARI** **TEACHING ASSISTANT** **ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e. g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Students are expected to:

- Approach and examine the University as an institution as well as an organization that is interdependent with the socio-economic development.
- Know the structural characteristics of the University and the factors that affect its operation.
- Understand the effects of European education policy on the the organization and operation of higher education institutions.
- Give a reasoned personal opinion on issues of university education and operation.
- Develop critical thinking on issues of internationalization of university education and quality assurance promoted through evaluation processes.
- Familiarize with the analysis and synthesis of information concerning the current changing trends of the University.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

• Search for analysis and synthesis of data and information from different sources.

• Criticism.

• Decision making.

• Project planning and management.

• Production of free, creative and inductive thinking.

• Working in an interdisciplinary environment.

3. SYLLABUS

Brief description of the course:

The course focuses on the theory of educational organizations and in particular on the examination of the University's' institution. The axes of study include the analysis of the University as an institution and as an organization, where the pillars that make up its institutional environment are examined and its structural characteristics are analysed. In this context, issues of autonomy, collective representation, postgraduate programs and research, as well as the "identity" of the academic community are examined. The internationalization policies of the Universities, the "technologies" of control and evaluation are also presented, while special reference is made to the Bologna process, the "professionalization" of studies in Higher Education and to some reform promoted in Greece.

Topics:

- Introduction-the Theory of Educational Organizations.
- The University as an institution: the regulatory, normative and cultural-cognitive pillar.
- The University as an organization: structural characteristics, goals, technologies.
- The autonomy of university.
- Postgraduate Studies and Research.
- Academic freedoms and participation: the limits of collective representation.
- The "identity" of academic community.
- University internationalization policies: from local to global

- Evaluation policy and quality assurance.
- The "Bologna Process" and the consolidation of excellence: dimensions and limits.
- "Professionalization" of studies and Higher Education: the consequences for the University.
- University and Educational Policy in Greece: reform projects.
- Summary-Critical Overview-Question Solving.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Lectures, face-to-face teaching, discussion-dialogue with students.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Use of ICT in teaching and communication with students. • Support of the learning process through the electronic e-class platform of the course by posting the lectures, other supporting material and articles. • Internet use to access selected databases and scientific journals.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester workload*** Lectures, interactive teaching: 39 Essay writing: 36 Study and analysis of bibliography: 28 Exam preparation: 22 **Course total: 125**
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other*	Language of evaluation: Greek Methods of evaluation: • Formative assessment during the course and written essay. For the evaluation process is demanding 3 written essays (400 words) that require critical analysis on a topic related to the subject of the course. The material required to write the essay is posted on the course platform. Each essay corresponds to 20% of the final score (60% in total) and the completion of 2 of the 3 essays is a prerequisite for participation in the final exams.

Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.	• Summative assessment which is based on short answer questions (40% of the final mark). Differentiated assessment methods: * For students with established learning difficulties, an oral examination is given. * For Erasmus students, it is possible to take an examination through the writing of an extended written essay in English.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Παπαδιαμαντάκη, Γ. (2017). *Το Πανεπιστήμιο και οι πολιτικές για την κοινωνία της γνώσης.* Αθήνα: Gutenberg.
- Κολυμπάρη, Τ. (2021). *Εκπαιδευτική πολιτική και αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών (1974-2014). Η συμβολή των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΔΟΕ-ΟΛΜΕ.* Αθήνα: Γρηγόρης.
- Σοφούλης, Κ. (2000). *Για το σύγχρονο δημόσιο Πανεπιστήμιο. Κριτική σε ένα σχέδιο.* Αθήνα: Gutenberg.
- Renaut, A. (2002). *Οι επαναστάσεις του Πανεπιστημίου. Δοκίμιο για τη νεωτερικότητα της παιδείας.* Αθήνα: Gutenberg.
- Παπαδάκης, Ν. (2004). *Η παλίμψηστη εξουσία. Κράτος, Πανεπιστήμιο και εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα.* Αθήνα: Gutenberg.
- Πρόκου Ελ., (επιμ.) (2011). *Κοινωνικές διαστάσεις των πολιτικών στην ανώτατη εκπαίδευση: Συγκριτική και διεθνής προσέγγιση*. Αθήνα: Διόνικος.
- Κλάδης, Δ. (επιμ.) (2007). *Η Μεταρρύθμιση του Ελληνικού Πανεπιστημίου.* Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σταμέλος Γ. & Βασιλόπουλος Α. (2013). *Πολιτικές διά βίου μαθησης στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης. Η ελληνική περίπτωση*. Αθήνα: Διόνικος.

- Related academic journals:

- *Academia. A Publication of the Higher Education Policy Network International Journal of Higher Education.*
  The Journal of Higher Education.
  Higher Education Quarterly.
- *Higher Education Research and Development Research in Higher Education.*

  Studies in Higher Education.

«SOCIOLOGY OF EDUCATION: ISSUES OF SOCIAL INEQUALITIES»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΠ705**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**SOCIOLOGY OF EDUCATION: ISSUES OF SOCIAL INEQUALITIES** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR CHRISTOS ZAGKOS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B* • *Guidelines for writing Learning Outcomes*
• Knowledge and understanding of the concept of equal opportunities in education. • Knowledge and understanding of the connection between social and educational inequalities.

- Ability to analyse social phenomena using sociological tools.
- Understanding the social functions of education.
- Understanding the social role of the school.
- Understanding the concept of social vulnerability.
- Understanding the concept of social cohesion.
- Understanding the concepts: "social inequality" and "educational inequality".
- Understanding the social and compensatory role of education.
- Knowledge and understanding of the Bernstein's theory in inequality education.
- Knowledge and understanding of the theory of cultural capital.
- Understanding the connection between the concepts of social inequality, social exclusion and social vulnerability.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology.
- Working independently.
- Team work.
- Working in an interdisciplinary environment.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Production of free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

The course is structured on the following axes:

- The concept of equality in education.
- School performance and social stratification.
- School performance and cultural origin.
- Social inequalities in Greek education.
- Social inequalities & access to higher education.

- Connection between Education and Employment.
- School performance and inherent personal capabilities.
- Education as a mechanism of inequality reproduction.
- Education & Social Mobility.
- Social inequality - educational inequality - social exclusion.
- Functional interpretation of social inequality in education.
- Language and school performance.
- Theories of cultural and educational capital.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching, communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester workload*** Lectures: 30 study and analysis of bibliography: 25 essay writing: 30 Personal studying: 40 **Course total** / ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• short-answer questions • written work, essay/report, • public presentation • summative or conclusive Students will choose if they want to be evaluated: a) by written examination **(100%)** **or** b) by writing & public present (in classroom) an essay **(100%)**

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography:

- Willis, P. (2012). *Learning to Labour: How Working Class Kids Get Working Class Jobs.* Athens: Gutenberg. (in Greek)
- Sianou-Kyrgiou, E. (2005). Education and social inequalities. The transition from secondary to higher education (1997–2004). Athens: Metaixmio.[In Greek]
- Thanos, Th., Kamarios, I., Kyridis, A., Fotopoulos, N., Pavlis-Korre, M. & Turturas, C. (2018). Sociology of Education. Introduction to basic concepts and themes. Athens: Gutenberg. (in Greek)
- Banks, O. (1987). *The Sociology of Education.* Thessaloniki: Paratiritis. (in Greek)
- Fragoudaki, A. (1985). *Sociology of Education. Theories of Social Inequality in School.* Athens: Papazissis. (in Greek)

«HISTORY OF EDUCATION I»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΠ706**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**HISTORY OF EDUCATION I** **LECTURER: ATHINA NEGRI** **M.Ed., TEACHING LECTURER** **UNDER THE SUPERVISION** **OF ASSISTANT PROFESSOR CH. ZAGKOS**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		

LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

On successful completion of this course students will be able to:

- problematize the public debates over school history,
- appreciate the relation between school history and national consciousness,
- comprehend the concepts of “nation” and “nationalism”,
- realize the historicity of history, and
- understand the way historians work when approaching a past event.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Development of historical consciousness.
- Location/identification, analysis and synthesis of resources.
- Contextualization of contemporary social issues.

3. SYLLABUS

The course explores the relation between school history and national identity. The key argument is not stated at the outset but is gradually constructed as the lectures move on. The course starts with the presentation of three school textbooks and analyses the public debate they triggered which ended with their withdrawal. The textbooks were introduced in different historical periods of the Greek state: the first in the globalization era (2006), the second in

the post-civil war era (1965) and the third in the interwar era (1919). The presentation identifies the nodal points of the debates and, subsequently, their common denominator, namely the areas of contention that run through all three incidents. Out of the analysis of the contentious issues the key argument is developed which, in broad strokes, is the following: school history serves less the understanding and explanation of the past and more the building and forging of a coherent national identity. Thus, in case a textbook fails to produce the expected outcomes, a public debate occurs. And, in case the introduction of the textbook coincides with unresolved national issues, then the debate almost always ends with the withdrawal of the textbook and its replacement by one more conducive to the canon, namely the historical discourse of the Greek nation elaborated by Konstantinos Paparrigopoulos during the second half of the 19th century.

4. TEACHING and LEARNING METHODS – EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching (Power Point), communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester workload*** Lectures: 39 personal studying/: 66 study and analysis of bibliography: 20 **Course total**: ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public*	**a) <u>Written final exam (100%).</u>** • Students submit a three-page essay drawing information and arguments upon lectures and suggested literature. • The assessment criteria include the soundness of information provided, the cogency of the

presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	explanations suggested and the internal coherence of the essay. • During the exams the use of books and notes is allowed while the use of electronic devices (phones, tablets, laptops) is not. **or** **b) <u>written & publicly presented (in classroom) essay (100%)</u>**

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography:

<u>KEY READING LIST:</u>

- Χάρης Αθανασιάδης, Τα αποσυρθέντα βιβλία. Έθνος και σχολική ιστορία, 1858-2008, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα [3]2018.
- Άννα Φραγκουδάκη, *Η γλώσσα και το έθνος 1880-1980,* εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2006.
- Giorgos Kokkinos and Panayiotis Gatzotis, "The Deviation from the Norm: Greek History School Textbooks Withdrawal from Use in Classroom since the 1980s", *International Textbook Research*, τόμ. 30, τχ. 1, 2008, σελ. 535-54.

<u>ADDITIONAL READING LIST:</u>

- Steven Grosby, *Nationalism: A Very Short Introduction*, Oxford University Press, 2005.
- Χριστίνα Κουλούρη, *Ιστορία και Γεωγραφία στα Ελληνικά Σχολεία (1834-1914)*, ΙΑΕΝ, Αθήνα 1988.
- Peter Mackridge, Language and National Identity in Greece 1766-1976, Oxford University Press, Οξφόρδη 2009.
- Anthony D. Smith, *The Ethnic Origins of Nations*, Blackwell, Οξφόρδη 1986.
- Άννα Φραγκουδάκη και Θάλεια Δραγώνα (επιμ.), *«Τί είν' η πατρίδα μας;» Εθνοκεντρισμός στην εκπαίδευση*, Αλεξάνδρεια Αθήνα, 1997.
- Δημήτρης Χαραλάμπους και Αχιλλέας Καψάλης, *Σχολικά Εγχειρίδια: Θεσμική εξέλιξη και σύγχρονη προβληματική*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2008.

Related academic journals:

- *Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης.*
- *Τα Ιστορικά.*
- *Μνήμων.*
- *Historein.*
- *History of Education.*

«GREEK AS SECOND/FOREIGN LANGUAGE: TEACHING PRACTICES»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΠ707**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**GREEK AS A SECOND / FOREIGN LANGUAGE: TEACHING PRACTICES** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR KONSTANTINOS GKARAVELAS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	—		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*

• *Guidelines for writing Learning Outcomes*
During the semester students are expected to: • Understand the difference between mother tongue, second language and foreign language. • Familiarize with the basic linguistic theories and their effects on teaching a language (second / foreign). • Familiarize themselves with different models of teaching a second / foreign language. • Understand the relationship between language and communication. • Be able to design a Greek language course as a second / foreign language using technology. • Be able to design a lesson and to teach the Greek language as a second / foreign language using experiential activities (e.g. role plays, rehearsal, etc.) • Be able to design an assessment activity in a communicative language course.
General Competences *Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?* *Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology* *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas* *Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*
• Understanding and analyzing data and information • Use of specific theoretical frameworks in practice • Adapt new situations • Criticism and self-criticism • Participation in classroom discussion

3. SYLLABUS

What is second and what foreign language Bilingualism - Multilingualism in Europe and Greece Code mixing - code switching Historical review of various teaching approaches in language teaching Teaching language as a system Communication Approach and Language Teaching Oral - Written Communication

Teaching of cultural elements Evaluation in teaching Greek as a second / foreign language

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Support learning process through the e-class platform. Using internet to enrich and document lectures. Use e-mail to communicate with students when required.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	83
Examination	3
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Evaluation through written examinations. • multiple choice • short-answer questions • open-ended questions, • written work • essay/report

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Σακελλαρίου Α. (2000). Διδακτική της ελληνικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας. Γρηγόρης
- Μπέλλα, Σ. (2007). Η Δεύτερη Γλώσσα: Κατάκτηση και Διδασκαλία. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες: Εκμάθηση, διδασκαλία (2008). Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- Τοκατλίδου, Β. (1999). Εισαγωγή στη διδακτική των ξένων γλωσσών – προβλήματα – προτάσεις. Οδυσσέας
- Γκαραβέλας Κ. (2008): «Η χρήση διδακτικών παιχνιδιών στην ξενόγλωσση διδασκαλία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση: Η περίπτωση των παιχνιδιών ρόλων.» στο Σ. Βλαχόπουλος & Θ. Γκόγκας (επιμ),. Η Διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Πρακτικά 2ου Διεθνούς Συνεδρίου, Ιωάννινα, Αριστοτέλειον, σελ. 207-216.
- Γκαραβέλας Κ./ Θ. Χρίστου (2012). «Οι ιστοεξερευνήσεις (WebQuests) στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας: Μια διδακτική πρόταση.» στο Γεωργογιάννης Π. (επιμ.). «Διαπολιτισμικότητα, Διοίκηση της Εκπαίδευσης, Οικονομική Κρίση και τα Ελληνικά ως Ξένη Γλώσσα», Πάτρα, τόμος 2, σελ. 181-192.
- Fulcher, G. (2013). Practical language testing. Routledge
- Τοκατλίδου, Β. (2003). Γλώσσα, επικοινωνία και γλωσσική εκπαίδευση. Αθήνα: Πατάκης.
- Γούτσος Δ./ Σηφιανού Μ./ Γεωργακοπούλου Α. (2006). Η Ελληνική ως ξένη γλώσσα: Από τις λέξεις στα κείμενα. Αθήνα: Πατάκη

- Related academic journals:

«INTRODUCTION TO DIDACTICS/METHODOLOGY»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΠ710**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**INTRODUCTION TO DIDACTICS / METHODOLOGY (LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR KONSTANTINOS GKARAVELAS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

3. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

Course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with successful completion of this course are described.

Consult Appendix A

- *Description of level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

During this semester, students are expected to:

- Familiarize themselves with basic concepts of the Teaching Methodology
- Understand the factors that shape the teaching process
- Understand the complex role of the teacher
- Understand the notion of lesson planning/ Be able to plan a lesson
- Understand the differences between a lesson scenario and a lesson plan
- Be able to use different teaching techniques in their classes
- Familiarize themselves with the ways in which Digital Technologies can be exploited in Teaching
- Familiarize themselves with the principles of the production of educational material

- Understand the importance of Assessment in the educational process
- Familiarize themselves with different ways of evaluating students

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

- Understanding and analyzing data and information
- Use of specific theoretical frameworks and their application in practice
- Adapt new situations
- Criticism and self-criticism
- Participation in classroom discussion

3. SYLLABUS

- Planning and Organization of Teaching
- Teaching Sheets
- Teaching Methods
- Teaching Tools
- Utilization of Digital Technologies in Teaching
- Experiential Teaching Techniques
- Educational Assessment
- Classroom management
- Planning and conducting educational visits

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face- to- face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Support the learning process through the e-class platform. • Using internet to enrich and document lectures. • Use e-mail to communicate with students when required

TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester workload*** Lectures: 39 Study and analysis of bibliography: 83 Examination: 3 **Course total**: ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Evaluation through written examinations. • multiple choice questionnaires • short-answer questions • open-ended questions, • written work • essay/report

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Ματσαγγούρας, Η. (1998). Στρατηγικές διδασκαλίας. Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη. Αθήνα: Gutenberg.
- Ματσαγγούρας, Η., Η σχολική τάξη, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg, 2000.
- Φλουρής, Γ. (2010). Η αρχιτεκτονική της διδασκαλίας και η διαδικασία της μάθησης. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Τριλιανός, Θ. (2013). Μεθοδολογία της διδασκαλίας. Αθήνα, Διάδραση
- Χατζηδήμου, Δ. (2019). Εισαγωγή στη Θεματική της Διδακτικής. Συμβολή στη θεωρία και στην πράξη της διδασκαλίας. ΣΤ΄ έκδοση. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

- Related academic journals:

«SOCIAL, EMOTIONAL AND MORAL LEARNING»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY

ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΠ711**	**SEMESTER**	**7TH**
COURSE TITLE	**SOCIAL, EMOTIONAL AND MORAL LEARNING** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR AIKATERINI MICHOU)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
INTERACTIVE LECTURES	3	5
OPTIONAL INDIVIDUAL OR GROUP TERM PAPER (CLASS PRESENTATION)		
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

- At the end of the course, students will be able to:
- Understand social, emotional and moral learning issues

- Critically comment on pedagogical approaches for social, emotional and moral development
- Reflect on their own social, emotional and moral development
- Plan activities for social, emotional and moral learning
- Identify ways to integrate social, emotional and moral development activities into the lesson plan

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

Decision-making

Working independently

Team work

Adapting to new situations

Production of new research ideas

Respect for difference and multiculturalism

Search, analysis and synthesis of data and information, using the necessary technologies

Demonstration of social, professional and moral responsibility and sensitivity to gender issues

Exercise criticism and self-criticism

Promoting free, creative and inductive thinking

3. SYLLABUS

- Social development
- Emotional development
- Moral development
- Cultivating social, emotional and moral development in the classroom
- Self-awareness and social awareness activities
- Activities of empathy and adoption of alternative perspectives
- Self-regulatory activities
- Communication skills activities
- Conflict resolution activities
- Moral development activities

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face -to- face and experiential workshops.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Support of learning process through the electronic platform e-course.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Project (40%) • Project presentation (10%) • Written final exam with open-ended questions (50%)

Activity	***Semester workload***
Lectures	9
Experiential workshops	30
Autonomous study and literature work	36
Project	50
Course total	***125***

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Βάσιου, Α., & Πούλιου, Α. (2021). *Ηθική Νοημοσύνη: Καλλιέργεια ηθικής σκέψης και ηθικής συμπεριφοράς στο σχολείο.* Πεδίο
- Eggen, P., & Kauchak, D. (2017). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Νέοι ορίζοντες στη μάθηση και τη διδασκαλία*. Κριτική.
- Kress, J. S., & Elias, M. J. (2021). *Καλλιεργώντας τον χαρακτήρα των μαθητών: Καθημερινές διδακτικές δραστηριότητες για την προώθηση της κοινωνικο-συναισθηματικής μάθησης.* Gutenberg
- O'Donnell, A. M., Reeve, J., & Smith, J. K. (2021). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αναστοχασμός για δράση*. Gutenberg.
- Slavin, R. E. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη*. Μεταίχμιο.
- Χατζηχρήστου, Χ. (2015). *Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας στο σχολείο και στην οικογένεια.* Gutenberg

8TH SEMESTER

«AESTHETICS-PHILOSOPHY OF ARTS»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRATUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ801**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**AESTHETICS - PHILOSOPHY OF ART** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR CHRISTOS GRIGORIOU)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)		
COURSE WEBSITE (URL)	https//www.ecourse@uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

The aim of the lesson is to familiarize students with the problems posed in Aesthetics and Philosophy of Art. **More particularly, after the completion of this course, <u>on a cognitive level</u>, students will be able :**

- To distinguish between the theory of art and art criticism.
- To talk about the different means art uses, the different effects that it may have and the different circumstances that contribute to the formation of a it.
- To distinguish between different periods in the evolution of aesthetic theories and understand their historical character.
- To link the progress of Aesthetics with the progress of philosophy in general and especially the progress in epistemology.

<u>The skills</u> students will acquire after successfully completing this course are:

They will be able :

- To study, as carefully as possible, texts of philosophers from respected translations, if possible in the original text too (at least in respect to fundamental philosophical terms).
- To utilize basic elements from the aforementioned annotated and respected translations (index of names and concepts, conceptual and translation comments, glossary, chronology, bibliography etc), thus allowing them to delve into the thought of philosophers, as presented and existing in their texts;
- To critically study books and articles on philosophical theories of the era;
- To use technical terms of modern philosophy, especially of the main representatives of rationalism and empiricism;
- To recognize the innovative elements introduced by the philosophers of this era, in relation to their medieval and ancient predecessors;
- To assess the arguments and/or the rhetorics that are used in the controversies, between them.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

- Archive search, analysis and synthesis of data and information, also via the use of the necessary IT skills.
- Working independently.

- Teamwork.
- Production of new research ideas.
- Production of free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

The aim of the course is to approach the work of art from an analytic and an historical perspective. To present, that is, on the one hand the circumstances that give birth to a work of art (social and cultural environment, idiosyncrasy of its creator) and also the differentiated effects that different works of art have (aesthetic, cognitive, moral); and, on the other, the historical character of the relevant discussion. In this context, we will present the debate on art during antiquity, when art is treated mostly as a vehicle of moral and political instruction, during modernity, when art it is treated as an autonomous discipline and during the 20th century when it is seen under a political or cultural perspective.

Outline:

A. The subject matter of Philosophy of Art and Aesthetics.

B. Genesis and Interpretation of Art, its means and effects.

Γ. The debate on art during antiquity (Plato-Aristotle).

Δ. Aesthetics as autonomous discipline (Baumgarden, Kant).

E. Modern Art and the vanguards.

Z. The political turn of Aesthetics (Benjamin).

H. The cultural turn of Aesthetics (Danto).

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Use of PowerPoint. • Use of the University Library's online resources. • Use of e-course for posting material.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography,*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	20

tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc. *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	Essay writing and public presentation	35
	Study	**31 (66** for the students who don't write an essay)
	Course total	***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Short-answer questions and open-ended questions. Assessment of clarity, precision and critical thinking focused on how students approach a question and reason about it.	

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

A. Sources:

- Αριστοτέλης (1937). *Περί ποιητικής*. Μετάφραση Σίμου Μενάρδου, Επιμέλεια Ι, Συκουτρή. (Αθήνα: Εστία).
- Batteux C. (1747). *Les beaux arts réduits à un même principe*. Παρίσι: chez Dyrand.
- Benjamin W. (2013). *Για το έργο τέχνης*. Πρόλογος-μετάφραση-σχόλια Αντώνης Οικονόμου. Αθήνα Πλέθρον.
- Burke E. (2016). *Περί του Υψηλού και του Ωραίου*. Μετάφραση-εισαγωγή-σχόλια Χ. Γρηγορίου. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σταμούλη.
- Baumgarten A.G. (1750). *Aesthetica*. Hildesheim: G. Olms.
- Hutcheson F. (2004*). An Inquiry into the Original of Our Ideas of Beauty and Virtue in Two Treatises*. Επιμέλεια Wolfgang Leidhold. Ινδιανάπολη: Liberty Fund.
- Danto. A. C. (2004). *Η μεταμόρφωση του κοινότοπου*. *Μια φιλοσοφική θεώρηση της τέχνης*. Μετάφραση Μαριλένα Καρρά. Αθήνα : Μεταίχμιο.
- Καντ Ι. (2002). *Κριτική της κριτικής δύναμης*. Εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Κ. Ανδρουλιδάκης. Αθήνα: Ιδεόγραμμα.

- Λέσσιγγ (2003). *Λαοκόων*. Μετάφραση Προβελλέγιος. Αθήνα: Πελεκάνος.
- Locke J. (2004). *Essay Concerning Human Understanding*. Επιμέλεια R. Woolhouse. Λονδίνο: Penguin Press.
- Μοντεσκιέ (1994). *Δοκίμιο με θέμα το γούστο*. Μετάφραση. Α. Δ. Παπαγιαννίδης, πρόλογος, Π. Μουλάς. Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις.
- Μπουαλώ Ν. (2010). *Ποιητική τέχνη*. Μετάφραση. Φ. Παιδή. Αθήνα: Εκδόσεις Στιγμή.
- Ντιντερό Ν. (2002). *Αισθητικά*. Μετάφραση Κ. Μιτσοτάκη, εισαγωγή. Έπη Μελοπούλου-Αλούπη. Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της Εστίας.
- Πλάτων (2014). *Πολιτεία*. Μετάφραση Μ.Ν. Σκουτερόπουλος. Αθήνα: Πόλις.
- Rancière J. (2012). *Ο μερισμός του αισθητού*. Αισθητική και πολιτική. Μετάφραση Θ. Παραδέλλης. Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.

B. Secondary bibliography:

- Abrams M. H. (2001). *Ο καθρέφτης και το φως*. Μετάφραση Α. Μπερλής. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Beardsley M. C. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*. Μετάφραση Δ. Κούρτοβικ, Π. Χριστοδουλίδης. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- Γρηγορίου Χ. *(2008-2010). «*Η αμφιταλάντευση μεταξύ υποκειμενισμού και αντικειμενισμού στη βρετανική αισθητική φιλοσοφία του 18ου αιώνα. Η συζήτηση που αναπτύσσουν οι Χάτσεσον, Χιούμ και Μπερκ με άξονα την προβληματική της καλαισθησίας*», Δωδώνη,* ΛΕ', 3, 53-78.
- Cassirer E. (2013). *Η Φιλοσοφία του Διαφωτισμού*. Μετάφραση Annette Vosswinkel, Επιμέλεια Χριστούλα Βίρνα. Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- *Eagleton T. (2006). Η ιδεολογία του αισθητικού. Μετάφραση. συλλογικό έργο, επιμέλεια Πέπη* Ρηγοπούλου. Αθήνα*:* Πολύτροπον.
- Παπανούτσος (2003). Αισθητική (Αθήνα: Εκδόσεις Νόηση).

- Related academic journals:

- *Χρονικά Αισθητικής.*
- *The Journal of Aesthetics and Art Criticism.*
- *Contemporary Aesthetics.*
- *Δευκαλίων.*
- *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση.*
- *Conatus.*

«NEOHELLENIC PHILOSOPHY»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-Υ802**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**NEOHELLENIC PHILOSOPHY** **(LECTURER: PROFESSOR KONSTANTINOS TH. PETSIOS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIALIZED GENERAL KNOWLEDGE COMPULSORY
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B* • *Guidelines for writing Learning Outcomes*
Our aim is to familiarize students with the History of Modern Greek Philosophy, the sources, and their philosophical interpretation.

- Knowledge of works and teaching of philosophers.
- Understanding of philosophical views.
- The course offers an overview of Modern Greek Philosophy from the beginning (15th cencury).
- Ability to make constructive comments related to the content of theoretical approach.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Working independently.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.
- Analysis of philosophical texts and concepts.

3. SYLLABUS

Particular units sketch aut the History of Modern Greek Philosophy in its diachronic dimension (from the mid - 15th century to the present date) and present aspects of Modern Greek thinking supplemented with relevant literarure. A decision was made to present the fundamental aspects of Modern Greek Philosophy and the most prominent Modern Greek philosophers in a timeline divided by centuries for reasons of method, because we belive the evolution of Modern Greek philosophical thought is best tracked thus. Modern Greek thought is now perceived as an organic period of Greek Philosophy, and is viewed as being dialectically articulated through an affinity with the ancient Greek and the byzantine legacies on the one hand, and the critical acquaintance with depositions of European thouth on the other.

- Georgios Scholarios – Georgios Gemistos–Plethon – Bessarion – Georgios Trapezountios.
- The humanistic tradition: aristotelism and platonism. Markos Moussouros.
- Theophilos Corydaleus – Nicolaus Koursoulas – gerassimos Vlachos – Matthaeos Typaldus – Georgios Sougdoures – Anastassios Papavassilopoulos – Vicentius Damodos – Methodius Anthrakites – Eugenius Voulgaris – Athanassius Psalidas – Adamantius Coraes– Konstantinos Koumas – Veniamen Lesvios – Theophilos Kaires**.**

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching, communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study and analysis of texts and bibliography	86
Course total (**25** work load for each ECTS)	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	**Written examination** at the end of the semester with open- ended questions (100%).

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography:

- Γιάννης Καράς, *Οι θετικές Επιστήμες στον ελληνικό χώρο (15ος – 19ος αιώνας)*, Αθήνα, 1991.
- Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος (επιμ., εισαγ., σχόλια), Ρήγα Βελεστινλή, *Φυσικής Απάνθισμα*, στο: Ρήγα βελεστινλή, Άπαντα τα σψζόμενα. Τόμος Β΄, Αθήνα, Βουλή των Ελλήνων, 2001.
- Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, «"Theses Philosophicae", Venetiis, 1681. Ἕνα τεκμήριο φιλοσοφικῆς διδασκαλίας κατὰ τὸν 17ο αἰῶνα», *Βελλά*, Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρίδα τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Βελλᾶς Ἰωαννίνων, Β (2003), σσ. 233-251.
- Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, «Ὁ μεσαιωνικὸς - σχολαστικὸς ἀριστοτελισμὸς ὡς πλαίσιο τῆς φιλοσοφικῆς διδασκαλία στὴ Βενετία κατὰ τὸν 17ο αιώνα: τὸ παράδειγμα τοῦ Ματθαίου (Μελετίου) Τυπάλδου. Μία (ανα)σύνθεση τοῦ *Ὑπομνήματος* τοῦ Νικολάου Κούρσουλα στὸ *Περὶ Φυσικῆς Ἀκροάσεως* τοῦ Ἀριστοτέλους», στό: *Βυζάντιο – Βενετία – Νεώτερος*

Ἑλληνισμός. Μία περιπλάνηση στον κόσμο τῆς ἐπιστημονικῆς σκέψης. Πρακτικὰ Συνεδρίου, Ἀθήνα, Ε.Ι.Ε., 2004, σσ. 245-281.

- Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, *Η περί φύσεως συζήτηση στη Νεοελληνική Σκέψη. Όψεις της φιλοσοφικής διερεύνησης από τον 15ο ως τον 19ο αιώνα*, Ιωάννινα, [3]2016.

Related academic journals:

- *Δευκαλίων.*
- *Ηπειρωτικά Χρονικά.*
- *Ο Ερανιστής.*
- *Κάτοπτρον Νεοελληνικής Φιλοσοφίας, Τομοι Α΄-Γ', Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τομέας Φιλοσοφίας – Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας (2011-2016).*
- *Φιλοσοφία. ΚΕΕΦ Ακαδημίας Αθηνών.*

«SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK PHILOSOPHY IV: HELLENISTIC PHILOSOPHY»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ801**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**SPECIAL TOPICS OF ANCIENT GREEK PHILOSOPHY IV: HELLENISTIC PHILOSOPHY** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR STAVROS KOULOUMENTAS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		

LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Upon completion of the course students will be able to:

- acquire the necessary skills for interpreting the texts pertaining to the Hellenistic philosophy by reading and analysing a set of κey sources such as Epicurus' *Letters* and Cleanthes' *Hymn to Zeus*.
- understand the main differences between the philosophical schools (Stoics, Epicureans, Sceptics) as to the nature of the divine, the functioning of the cosmos, the relationship between the body and the soul, the acquisition of knowledge, and the position of the individual within human society and the whole.
- familiarise themselves with the moral questions (pleasure, passions, happiness) that preoccupied the Hellenistic philosophers and the various answers provided.
- realize how earlier philosophers, including Democritus, Socrates and Aristotle, have influenced the Hellenistic philosophers, as well as how the latter diffused their doctrines widely.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

- Search for, analysis and synthesis of data and information with the use of the necessary technology.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.
- Respect for difference and multiculturalism.

- Working independently with the possibility to participate to team work.
- Working in an interdisciplinary environment.
- Production of new research ideas.

3. SYLLABUS

Division of seminars

Sem. 1. Introduction: sources, historical context, schools.

Sem. 2. How is the world created and governed?

Sem. 3. How many worlds exist and why are they destroyed?

Sem. 4. What are the main features of the divine and to what extent is it involved in human and cosmic affairs?

Sem. 5. Is there a teleological organisation of the world?

Sem. 6. How can we attain knowledge?

Sem. 7. What is soul and how is it related to the body?

Sem. 8. Do we have free will?

Sem. 9. How can we be happy?

Sem. 10. How can we deal with our passions?

Sem. 11. How can we overcome the fear of the death?

Sem. 12. What is our position in society?

Sem. 13. Retrospect

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching (e-course platform, powerpoint, electronic resources), as well as in the communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	20
Essay writing and public presentation	35
Study	31 **(66** for the students who did not write an essay)
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Written examination which consists of questions pertaining to the content of the course or to related texts (provided into translation). Assessment of clarity, precision and critical thinking focused on how students structured their thoughts, provided an adequate answer and interpreted the sources.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography

- Algra, K., J. Barnes, J. Mansfeld και M. Schofield (επιμ.) 1999. *The Cambridge History of Hellenistic Philosophy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bett, R. 2010. *The Cambridge Companion to Ancient Scepticism.* Cambridge: Cambridge University Press.
- Edelstein, L. 2002. *Ο Στωικός σοφός* (μτφ. Ρ. Μπέρκνερ). Θεσσαλονίκη: Θύραθεν.
- Festugière, A. J. 1999. *Ο Επίκουρος και οι θεοί του* (μτφ. Ρ. Μπέρκνερ). Θεσσαλονίκη: Θύραθεν.
- Gourinat, J. B. 1999. *Οι Στωικοί για τη ψυχή* (μτφ. Ν. Πετρόπουλος). Αθήνα: Καρδαμίτσα.
- Ζωγραφίδης, Γ. 2009. *Επίκουρος, ηθική: η θεραπεία της ψυχής*. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος.
- Ζωγραφίδης, Γ. (επιμ.) 2012. *Επικούρεια ηθική φιλοσοφία: μελέτες*. Θεσσαλονίκη: Θύραθεν.
- Inwood, B. (επιμ.) 2006. *The Cambridge Companion to the Stoics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Καραμανώλης, Γ. (επιμ.) 2017. *Εισαγωγή στην αρχαία φιλοσοφία*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Long, A. A. 1990. *Η ελληνιστική φιλοσοφία: Στωικοί, Επικούρειοι, Σκεπτικοί* (μτφ. Σ. Δημόπουλος και Μ. Δραγώνα-Μονάχου). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Long, A. A. και D. N. Sedley 1987. *The Hellenistic Philosophers*, τόμ. I: *Translations of the Principal Sources and Commentary*, τόμ. II: *Greek and Latin Texts with Notes and Bibliography*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nussbaum, M. C. 2015. *Η θεραπεία της επιθυμίας: θεωρία και πράξη της ελληνιστικής ηθικής φιλοσοφίας* (μτφ. Γ. Αβραμίδης και Μ. Πανταζή). Θεσσαλονίκη: Θύραθεν.
- Παπαγγελής, Θ. Δ. 2021. *Λουκρητίου* Περὶ φύσεως: *η κληρονομιά ενός επίμονου κηπουρού*. Αθήνα: Gutenberg.
- Schofield, M. 1997. *Η στωική ιδέα της πόλης* (μτφ. Χ. Μπάλλα). Αθήνα: ΜΙΕΤ.

- Sharples, R. W. 2002. *Στωικοί, Επικούρειοι και Σκεπτικοί: μια εισαγωγή στην ελληνιστική φιλοσοφία* (μτφ. Μ. Λυπουρλή και Γ. Αβραμίδης). Θεσσαλονίκη: Θύραθεν.
- Σκουτερόπουλος, Μ. Ν. 1996. *Επίκτητος: επιλογή από τα Εις εαυτόν*. Αθήνα: Στιγμή.
- Σκουτερόπουλος, Μ. Ν. 2013. *Επίκουρος: Επιστολή προς Μενοικέα - Κύριαι δόξαι - Επικούρου προσφώνησις*. Αθήνα: Στιγμή.
- Τσούνα, Β. 2013. *Γνώση, ηδονή, ευδαιμονία* (μτφ. Δ. Μιχαήλ). Αθήνα: Εκκρεμές.
- Warren, J. (επιμ.) 2009. *The Cambridge Companion to Epicureanism*. Cambridge: Cambridge University Press.

Related academic journals

Δευκαλίων, Νεύσις, Φιλοσοφία, Δωδώνη III, Phronesis, Oxford Studies in Ancient Philosophy, Apeiron, Elenchos, Ancient Philosophy, Philosophie antique.

«SPECIAL TOPICS IN ANCIENT GREEK PHILOSOPHY VI: ROMAN PHILOSOPHY»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ802**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**SPECIAL TOPICS IN ANCIENT PHILOSOPHY VI: ROMAN PHILOSOPHY** **(LECTURER: DR. PANAGIOTIS ELIOPOULOS)** **PHD, TEACHING LECTURER**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES, ESSAYS		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		

PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	http://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Upon completion of the course the student will be able to:

- have an overall view of the ontological, metaphysical, gnoseological, political and ethical questions posed by philosophical schools during the Roman period
- distinguish the positions of the main philosophical schools, Epicurean, Stoic and Skeptic as well as the spermatic influences on later European philosophical thought
- understand the fundamental similarities and differences presented by the theories that justify their inclusion in a common area of the history of philosophy
- monitor the evolution of ideas and the challenges they employ in the roman world, in the context of the roman Imperium

General Capabilities

Taking into account the general competencies that the graduate must have acquired (as listed in the Diploma Supplement and listed below) in which of them is the course intended?

Search, analyze and synthesize data and information, using the necessary technologies
Adapt to new situations
Decision making
Autonomous work
Teamwork
Work in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Producing new research ideas
Project design and management
Respect for diversity and multiculturalism
Respect for the natural environment
Demonstration of social, professional and moral responsibility and gender sensitivity
Exercise of criticism and self-criticism
Promote free, creative and inductive thinking
.....
Other ...
.....

Autonomous work, team work (students in groups undertake to study and discuss on scientific texts from the field of Roman philosophy), criticism (students critically approach groups of scientific articles from the field of Roman philosophy), production of new research ideas, promoting free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

In this course we will look at the following:

- The historical context of Roman philosophy. From Democracy to Empire. The influence of politics and the Ordo Rerum.
- Roman philosophy as a way of interpreting Greek philosophical thought. Recording, studying, interpreting and criticizing the doctrines of Greek philosophical schools.
- Greek philosophical vocabulary in Latin: Cicero, Lucretius. The conceptual changes. The translated philosophical terms and their evaluation in later Western philosophy.
- The doctrines of Stoic and Academic philosophy in the work of Cicero, as well as his original contributions.
- Lucretius and *De Rerum Natura*. The acceptance of the doctrine of hedonism. Nature and human civilization.
- Practical philosophy as ars vitae. Seneca's letters. Virtue as a practical science and the principle of gender equality in Musonius Rufus.
- The question of determinism and Heimarmene. The tragedies of Seneca as indicators of the stoic theory of passions, divinity and Fatum.
- Social and political perceptions: from the optimi viri of Cicero to the anti-slavery views of the later Stoics and in the reports of the cynic Dion Chrysostom on kingdom.
- The philosophy of Thought in the work of Sextus Empiricus. The demand of truth as a rational and moral request. Cognitive and Logical Issues.
- The criticism of the doctrine of the Stoic School about Fate by Alexander Aphrodisia.

4. TEACHING AND LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY METHOD *Face to face, Distance Learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES *Use of ICT Teaching, Laboratory Education, Communication with Students*	• Use of ICT in Teaching (e-course educational platform, power point presentations, audiovisual material). • Use of ICT in Student Communication (e-mail).
TEACHING ORGANIZATION *Describe in detail the way and methods of teaching.* *Lectures, Seminars, Laboratory Exercise, Field Exercise, Study & Analysis of Bibliography, Tutorial, Practice (Placement), Clinical Exercise, Art Workshop, Interactive Teaching, Educational Visits, Project Work, lt; / RTI & gt;* *The student's study hours for each learning activity and the hours of non-guided study according to the ECTS principles*	

Activity	***Semester Workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	39
Writing and presenting individual or group work	39
Self-study	5
Examination	3
Course total	***125***

EVALUATION OF STUDENTS *Description of the evaluation process* *Assessment Language, Assessment Methods, Formulation or Conclusion, Multiple Choice Test, Short Response Questions, Test Questions, Problem Solving, Written Work, Reporting / Reporting, Oral Examination, Public Presentation, Laboratory Work, Clinical Patient Examination, Artistic Interpretation, Other* *Certainly identified evaluation criteria are stated and if and where they are accessible by the students.*	Evaluation methods: • Final Written Examination (50%): At the end of the course, examinations will be given on the whole subject of the lesson (Multiple Choice Test, Short Growth Questions Using Examples of Concepts and Theories) • Preparation and Oral Presentation of Optional Work (50%): The work can be individual or group (up to two students). The work will concern the study and presentation of a foreign language article, which will be chosen by the student, based on his / her interests and according to the themes presented during the course. Students are asked to choose two or three of the four suggested topics in the form of an essay on the point of view that they adopt in the topics asked. The choice of subjects is based on the teaching of the lesson, as well as on the textbook. The exam questions have been analyzed, developed and documented throughout the course. Students' answers presuppose understanding, critical view of the content of the course and the formulation of a coherent text that satisfies the requirements of cognitive conquest of matter but also of correct writing, spelling and documentation.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography

- M. L. Clarke, *Το Ρωμαϊκό Πνεύμα*, μτφρ. Π. Δημητριάδου- Α. Τρομάρας, Εκδόσεις University Studio Press, Αθήνα 2004.
- A. A. Long, *Η Ελληνιστική φιλοσοφία. Στωικοί, Επικούρειοι, Σκεπτικοί,* μτφρ. Σ. Δημόπουλος & Μ. Δραγώνα-Μονάχου, Μ.Ι.Ε.Τ., 1987.
- Π. Ηλιόπουλος, *Η Πολιτική Φιλοσοφία στο Έργο του Σενέκα,* εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 2019
- Ε. Καραμπατζάκη*, Ποσειδώνιος,* Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτρος ΙΚΕ, 2010
- Κικέρων, *Περί Καθηκόντων,* ΜΙΕΤ, Αθήνα 2017.
- Λουκρήτιος, Για τη Φύση των Πραγμάτων, Θύραθεν, Θεσσαλονίκη 2012.
- Δίων Χρυσόστομος, *Δίων: Διάλογος Αλεξάνδρου και Διογένη - Ολυμπιακός - Ο Κυνηγός*, Β. Αβραμίδου, Εκδόσεις Θύραθεν, Θεσσαλονίκη 2015.

«AESTHETICS OF NATURE-AESTHETICS OF ENVIRONMENT»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRATUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ803**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**AESTHETICS OF NATURE-AESTHETICS OF ENVIRONMENT** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR CHRISTOS GRIGORIOU)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIALIZED GENERAL KNOWLEDGE COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)		
COURSE WEBSITE (URL)	https//www.ecourse@uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

The aim of the course is to familiarize students with the problems posed in the new discipline of Aesthetics of nature and Environment. **More particularly, with the completion of this**

course, on a cognitive level, students will be able:

- To distinguish between Philosophy of art and Aesthetics of Nature and, furthermore, of Environment.
- To trace the historical beginnings of the relevant discussion, the period of its decline (19th century) and that of its renaissance at the second half of the 20th century.
- To understand the meaning of "disinterestedness" in Aesthetics.
- To distinguish Between the Beautiful, the Sublime and the picturesque of Nature.
- To distinguish between the cognitive and non-cognitive approaches of the Aesthetics of Nature.

The skills students will acquire after successfully completing this course are:

They will be able :

- To study, as carefully as possible, texts of philosophers from respected translations, if possible in the original text too (at least in respect to fundamental philosophical terms).
- To utilize basic elements from the aforementioned annotated and respected translations (index of names and concepts, conceptual and translation comments, glossary, chronology, bibliography etc), thus allowing them to delve into the thought of philosophers, as presented and existing in their texts;
- To critically study books and articles on philosophical theories of the era;
- To use technical terms of modern philosophy, especially of the main representatives of rationalism and empiricism;
- To recognize the innovative elements introduced by the philosophers of this era, in relation to their medieval and ancient predecessors;
- To assess the arguments and/or the rhetorics that are used in the controversies, between them.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

- Archive search, analysis and synthesis of data and information, also via the use of the necessary IT skills.
- Working independently.
- Teamwork.
- Production of new research ideas.
- Production of free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

Traditionally, Aesthetics relates to the work of art and its theory. The Aesthetics of Nature and Environment is a quite new branch of Aesthetics that emerged during the second half of the 20th century. Its objects is the aesthetic qualities and effects of natural, but also urban, environment. The development of this branch is relevant to the aggravation of environmental problems and the growth of a correspondent environmental conscience. The interest in nature, however, as a source of aesthetic experience finds its genealogy in the eighteenth century, in the work of Shaftesbury, Burke and Kant, who developed the concepts of the beautiful and the sublime in relation to natural scenery. In the transition from 18th to the 20th century Aesthetics of nature there emerged a crucial differentiation that will form an important subject of discussion during our course: while in the 18th century nature is approached aesthetically in terms of disinterestedness, in the 20th philosophers question disinterestedness and speak for engagement.

Outline:

A. Philosophy of Art and Aesthetics of Nature.

B. Aesthetic of nature during the 18th century.

C. The decline of the Aesthetics of Nature during the 19th century.

D. Aesthetics of nature in the 20th century. Cognitive and non-cognitive approaches.

E. Disinterestedness and Engagements in the Aesthetics of nature

F. Aesthetics of every-day life.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face- to -face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Use of PowerPoint. • Use of the University Library's online resources. • Use of e-course for posting material
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	20
Essay writing and public presentation	35

visits, project, essay writing, artistic creativity, etc. *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	Study	**31 (66** for the students who don't write an essay)
	Course total	***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Short-answer questions and open-ended questions. Assessment of clarity, precision and critical thinking focused on how students approach a question and reason about it.	

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

A. Sources:

- Burke E. (2016). *Περί του Υψηλού και του Ωραίου*. Μετάφραση-εισαγωγή-σχόλια Χ. Γρηγορίου. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σταμούλη.
- Καντ Ι. (2002). *Κριτική της κριτικής δύναμης*. Εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Κ. Ανδρουλιδάκης. Αθήνα: Ιδεόγραμμα.
- Shaftesbury, Anthony Ashley Cooper. (1900). *Characteristics of Men, Manners, Opinions, Times*. Λονδίνο: Thommes Press.

B. Secondary bibliography:

- Berleant A. (2021). *Η αισθητική του περιβάλλοντος*. Αθήνα: Εκδόσεις: Ίδρυμα Παναγιώτη και Έφης Μιχελή.
- ——. 2013, “What is Aesthetic Engagement?” *Contemporary Aesthetics*, 11.
- ——. (2016), “Some Questions for Ecological Aesthetics,” *Environmental Philosophy*, 13: 123–135.
- —— and Carlson, A., (ed.), 2007, *The Aesthetics of Human Environments*, Peterborough: Broadview Press.

- —— and Carlson, A., (ed.), 2007, *The Aesthetics of Human Environments*. Peterborough: Broadview Press.
- Biese, A. (1905). *The Development of the Feeling for Nature in the Middle Ages and Modern Times*. New York: Burt Franklin.
- Brady, E. (1998). "Imagination and the Aesthetic Appreciation of Nature," *Journal of Aesthetics and Art Criticism*, 56: 139–147.
- —— (2013). *The Sublime in Modern Philosophy: Aesthetics, Ethics, and Nature,* Cambridge: Cambridge University Press.

- Related academic journals:

- *Χρονικά Αισθητικής.*
- *The Journal of Aesthetics and Art Criticism.*
- *Contemporary Aesthetics.*
- *Δευκαλίων.*
- *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση.*
- *Conatus.*

«PHILOSOPHY OF LANGUAGE II»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ805**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**PHILOSOPHY OF LANGUAGE II** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR ATHANASIOS SAKELLARIADIS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1548

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Objectives and aims of the course:

- Providing epistemological methods and criteria to make known the conceptual convergences and differences in the context of linguistic activity.
- The possession of the necessary learning skills that allow students to continue their studies in a largely self-sufficient and autonomous way or in a specified interdisciplinary environment.
- The ability to combine philosophical knowledge and handle complex scientific issues related to the linguistic function.
- Showing the philosophical background of linguistic phenomena related to standard and alternative interpretations or readings on the literary activity.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

The above offering course:

- Contributes effectively to the interdisciplinary dialogue basically using philosophical criteria.

- Seeks and creates alternatives for more efficient theoretical activities in the linguistic field.
- Provides the proper context and theoretical tools for searching and analyzing the data by producing new innovative ideas. Encouraging team work in a domestic and international environment supporting criticism, and decision – making.
- Strengthening the respect for linguistic difference and multiculturalism.
- Encouraging the possession of specialized problem-solving skills required in academic research.

3. SYLLABUS

- Mind and Language.
- The nature of linguistic sign.
- The Aristotelian Tradition.
- The Cartesian Dualism.
- Essentials of Symbolic Logic.
- G. Frege: On Sense and Reference.
- P. F. Strawson: On Referring.
- L. Wittgenstein: Language Games and Forms of Life.
- Remarks on the "Rule following" argument.
- Linguistic criteria and the role of speech acts.
- The nature of Consciousness and the narrative Thinking.
- The "metaphoric"process: Connections between language and life.
- Stanley Cavell and the "literary Wittgenstein".
- The "bicameral mind".

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching, communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Seminars and analysis of bibliography	
Study	86

visits, project, essay writing, artistic creativity, etc. *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*		
	Course total	***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• For the evaluation process is demanding a written essay in Greek answering to open-ended philosophical and epistemological questions. • The same process follows for the Erasmus students – The written essay should be written in English.	

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography:

- B. Hale and C. Wright (eds), *A Companion to the Philosophy of Language,* London:Blackwell, 1999.
- P. Martinich (ed.) *The Philosophy of Language,* Oxford University Press, 1990.
- L. Wittgenstein, *Tractatus Logico-Philosophicus,* Routledge, 1974.
- L. Wittgenstein, *Philosophical Investigations,* Blackwell, 1974.
- N. Chomsky, *Language and Mind,* Cambridge University Press, 1968.
- S. Kripke, *On Rules and Private Language,* Cambridge University Press, 1982.
- G. Guezeldere, N. Block, O. Flanagan (eds) *The Nature of Consciousness,* MIT Press, 1997.
- J. Gibson and W. Huemer (eds), *The Literary Wittgenstein,* New York: Routledge, 2004.
- S. Cavell, *Philosophical Passages: Wittgenstein, Emerson, Austin, Derrida,* Oxford: Blackwell, 1995.
- E. Auerbach, *Mimesis,* Princeton NJ., 1968.

«CONTEMPORARY MORAL PHILOSOPHY II: APPLIED ETHICS»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY

ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ806**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**CONTEMPORARY MORAL PHILOSOPHY II: APPLIED ETHICS** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR SPYRIDON KALTSAS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND, SPECIALISED GENERAL KNOWLEDGE, SKILLS DEVELOPMENT COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

By the end of this course, students will be able:

- To recognize the different areas of Applied Ethics.
- To have a general knowledge of the controversial moral issues and the practical dilemmas that shape the field of Applied Ethics.
- To understand the application of moral principles through the investigation of real-world

problems.

- To understand the ethical dilemmas that emerge in contemporary societies due to the progress of science and technology.
- To have a general knowledge of the fundamental principles of bioethics.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology	*Project planning and management*
Adapting to new situations	*Respect for difference and multiculturalism*
Decision-making	*Respect for the natural environment*
Working independently	*Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues*
Team work	*Criticism and self-criticism*
Working in an international environment	*Production of free, creative and inductive thinking*
Working in an interdisciplinary environment	*……*
Production of new research ideas	*Others…*
	…….

- Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology.
- Adapting to new situations.
- Decision-making.
- Working independently.
- Working in an interdisciplinary environment.
- Production of new research ideas.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Respect for the natural environment.
- Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

Course description

This is an introductory course to the field of Applied Ethics. We will examine how abstract moral principles are applied to the controversial moral issues and the difficult practical dilemmas facing us both individually and collectively. These moral issues include the limitations on media and press freedom, world hunger and international justice, war and terrorism, the systematic violations of human rights around the world, cloning and human germline interventions, the welfare and rights of animals, euthanasia, abortion, climate change and environmental degradation, public health in the age of COVID-19. In this respect, we will examine how the development of applied ethics during the last two decades is a

testimony of the way in which moral philosophy is called to balance between theoretical moral reasoning and the need for systematic moral reflection and practical application of normative considerations and abstract moral principles to real-world problems.

Content

- Introduction.
- Ethics and justice.
- Just War Theory.
- Death Penalty.
- Racism.
- Immigration.
- Abortion.
- Euthanasia.
- Genetic Engineering.
- Sexual Morality.
- Animal Rights.
- Environmental Ethics.
- Ethics in the Age of COVID-19.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Use of ICT in teaching (e-course, PowerPoint). • Use of ICT in communication with students (e-mail, e-course).
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION	Final written examination (100%):

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	15
Essay writing (optional)	25
Homework	**46 (66** without the essay)
Course total	***125***

Description of the evaluation procedure *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Multiple choice questionnaires & • Short answer questions. **or** Final written examination (70%) and Essay writing (optional)(30%).

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Beauchamp, Tom L., and James F. Childress. *Principles of Biomedical Ethics*. 5th ed. Oxford: Oxford University Press, 2009.
- Chadwick, Ruth. *Encyclopedia of Applied Ethics*. 2nd ed. Oxford: Elsevier BV, 2012.
- Cohen, Andrew I., and Christopher Heath Wellman, eds. *Contemporary Debates in Applied Ethics*. 2nd ed. Malden: Wiley-Blackwell, 2014.
- Frey, Raymond G., and Christopher Heath Wellman, eds. *A Companion to Applied Ethics*. Malden: Blackwell, 2003.
- LaFollette, Hugh, ed. *The Oxford Handbook of Practical Ethics*. Oxford: Oxford University Press, 2003.
- LaFollette, Hugh, ed. *Ethics in Practice: An Anthology*. Oxford: Oxford University Press, 2003.
- Lippert-Rasmussen, Kasper, Kimberlee Brownlee, and David Coady, eds. *A Companion to Applied Philosophy*. Chichester: John Wiley & Sons, 2017.
- Sandel, Michael. *What Money Can't Buy: The Moral Limits of Markets*. New York: Farrar, Straus, and Giroux, 2012.
- Shafer-Landau, Russ. *Living Ethics: An Introduction with Reading*. New York: Oxford University Press, 2019.
- Singer, Peter. *Animal Liberation*. New York: New York Review of Books Press, 1975.
- Singer, Peter, ed. *Applied Ethics*. Oxford: Oxford University Press, 1986.
- Vaughn, Lewis. *Doing Ethics: Moral Reasoning and Contemporary Issues*. 4th ed. New York: W.W. Norton & Company, 2008.

- Related academic journals:

- *Ethics.*
- *Ethical Theory and Moral Practice.*
- *Journal of Applied Philosophy.*
- *American Journal of Bioethics.*
- *Social Philosophy and Policy.*

«SPECIAL TOPICS IN CONTEMPORARY PHILOSOPHY III: CRITICAL THEORY»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ808**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**SPECIAL TOPICS IN CONTEMPORARY PHILOSOPHY III: CRITICAL THEORY** **(LECTURER: PROFESSOR GKOLFO MAGGINI)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

By the end of this course students will have acquired a set of specialized theoretical knowledge and will be capable of:

- Acknowledging the core elements of the modern philosophical tradition of Critical Theory and conceiving its practical applications in the areas of the philosophy of science, philosophy of technology, political theory, cultural studies etc.
- Distinguishing between the initial core members of the Frankfurt School and next generations' insights regarding the social and political functions of technology
- Correlating scientific and technical progress with societal needs and assessing communities' interests in the design of technological artifacts.
- Critically assessing ethical, social and political challenges related to current scientific and technological developments.
- Developing the philosophical discourse needed in order to speculate on and argue about current insights and trends within the field of modern technoscience.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

General competences at which this course aims is:

- Search for, analysis and synthesis of critical and scientific knowledge, data and information.
- Production of autonomous theoretical discourse.
- Production of free, creative and inductive thinking.
- Critical thinking.
- Clearly defined and comprehensive scientific-research essay writing independently or in groups.

3. SYLLABUS

First Section: Science, technology and Ideology in the first generation theorists of the Frankfurt School.

Key texts:

Max Horkheimer, «Traditional and Critical Theory».

Max Horkheimer - Theodor W. Adorno, *Dialectic of Enlightenment.*

Second Section: The Critique of technoscientific discourse in Jürgen Habermas.

Key texts:

Jürgen Habermas, «Technique and Science as Ideology».

Jürgen Habermas, «Technical progress and the Lifeworld».

Jürgen Habermas, *Theory of Communicative Action*(selection).

Third Section: The third generation theorists of the Frankfurt School - Andrew Feenberg's Critical theory of Technology.

Key texts:

Herbert Marcuse, *One-dimensional Man.*

Andrew Feenberg, *Between Reason and Experience. Essays in Technology and Modernity.*

4. TEACHING and LEARNING METHODS – EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	YES (contact with students via e-mail, usage of ms-teams platform for lectures/speeches by professors or researchers, usage of the e-course platform).
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Study and analysis of bibliography	25
Lectures delivered by the professor or guest participants	30
Oral Presentation of weekly projects	25
Writing of semester essay	45
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Oral Presentations (individual or in groups) • Semester Essay • Seminar Attendance/participation

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

-Suggested Bibliography :

- Max Horkheimer and Theodor W. Adorno, *Dialectic of Enlightenment. Philosophical Fragments*, California: Stanford University Press 2002.
- Richard Bernstein (ed.). 1985. Habermas and Modernity. Cambridge: Polity Press.

- Andrew Feenberg, *Between Reason and Experience. Essays in Technology and Modernity*, Cambridge: MIT Press 2010.
- Andrew Feenberg, "Marcuse or Habermas? Two Critiques of Technology", *Inquiry* 39 (1996), σ. 45-70.
- Andrew Feenberg, *Critical Theory of Technology*, New York: Oxford University Press, 1991.
- Jürgen Habermas, «Γνώση και διαφέρον» στο: *Κείμενα Γνωσιοθεωρίας και Κοινωνικής Κριτικής*, μτφρ. Α. Οικονόμου, Αθήνα: Πλέθρον 1990, σ. 21-42 (Greek translation).
- Jürgen Habermas, «Τεχνική και επιστήμη ως ιδεολογία» στο: *Κείμενα Γνωσιοθεωρίας και Κοινωνικής Κριτικής*, μτφρ. Α. Οικονόμου, Αθήνα: Πλέθρον 1990, σ. 121-170 (Greek translation).
- Jürgen Habermas, «Τεχνική πρόοδος και κοινωνικός κόσμος των βιωμάτων» στο: *Κείμενα Γνωσιοθεωρίας και Κοινωνικής Κριτικής*, μτφρ. Α. Οικονόμου, Αθήνα: Πλέθρον 1990, σ. 171-184 (Greek translation).
- Jürgen Habermas, *The Philosophical Discourse of Modernity: Twelve Lectures*, Cambridge: MIT Press 1990.
- Jürgen Habermas, "Dogmatism, Reason, and Decision: On Theory and Praxis in our Scientific Civilization", in *Theory and Practice*, Boston: Beacon Press 1973.
- Jürgen Habermas, *Theory of Communicative Action*, 2 vols. Boston: Beacon Press 1987.
- Max Horkheimer, "Traditional and Critical theory" in *Critical Theory. Selected Essays*, New York: Continuum 1982.
- Graeme Kirkpatrick, *Technology and social Power*, Hampshire and New York: Palgrave Macmillan 2008.
- Steven Lukes, "Of Gods and Demons: Habermas and Practical Reason" in: John Thompson, David Held (eds.), *Habermas: Critical Debates*, Cambridge MA: MIT Press 1982.
- Κων/νος Καβουλάκος, *Γιούργκεν Χάμπερμας*, Αθήνα: Πόλις 1996 (in Greek).
- Γκόλφω Μαγγίνη, *Για μια ερμηνευτική του τεχνικού κόσμου. Από τον Χαϊντεγκερ στη σύγχρονη τεχνοεπιστήμη*, Αθήνα: Πατάκη 2010 (in Greek).
- Herbert Marcuse, *One-dimensional* Man, Boston: Beacon Press 1964.
- Ευθύμης Παπαδημητρίου, «Η κριτική του Habermas στην επιστήμη και την τεχνική ως νομιμοποιητικά θεμέλια της ιδεολογίας της απόδοσης*», Θεωρία και κοινωνία* 3 (1990, in Greek).
- Hans Achterhuis (ed.), *American Philosophy of Technology: The Empirical Turn*, μτφρ. Robert P. Crease. Bloomington: Indiana University Press, 2001.

- Relevant Journals:

- *Theory and Society (in Greek).*
- *Axiologika (in Greek).*
- *Defkalion (in Greek).*
- *Inquiry.*
- *Telos.*
- *Philosophy and Social Criticism.*
- *Thesis Eleven.*
- *The Information Society.*
- *Philosophy and Technology.*

«PHILOSOPHY OF RELIGION»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ811**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**PHILOSOPHY OF RELIGION** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR STAVROS KOULOUMENTAS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Upon completion of the course students will be able to:

- understand basic concepts of the Platonic thought (immortality of the soul, theory of Forms, god creator) as contrasted with the theories advanced by the natural philosophers

and the sophists.

- recognize the deep unity of the Platonic ontology, psychology, epistemology, ethics and theology through the close reading of a philosophical text.
- assess various arguments for and against the existence of the god and connect them with key questions (the problem of evil, the nature of the divine, the creation of the cosmos, the emergence of life, and the body-soul relationship) tackled by philosophers, scientists and theologians throughout the centuries.
- familiarise themselves with the terminology of the philosophy of religion, including deism, agnosticism, atheism, creationism, and argument from design.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

- Search for, analysis and synthesis of data and information with the use of the necessary technology.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Working independently with the possibility to participate to team work.
- Working in an interdisciplinary environment.
- Production of new research ideas.

3. SYLLABUS

The course attempts to introduce students to fundamental issues of the Platonic thought through the close reading of the Tenth Book of the *Laws* in which Plato attacks on the atheists of his era, in particular the natural philosophers and the sophists, and at the same time provides an overview of the main principles of his theology. The answers given to the following questions will be analysed: How the laws can prevent the diffusion of atheistic doctrines? Can we regard human laws and arts superior to nature? Is celestial harmony the outcome of rational design or is due to accidental facts? What are the properties of the cosmic soul and how is it related to the sensible world? Which are the main features of the divine and to what extent it intervenes in cosmic and human affairs? How can we explain the

existence of the evil in the cosmos? By critically considering the theories put forward by Plato we can recosntruct a solid system that defends the existence and benevolence of the god and influenced later thinkes, including the Stoics, Galen, Thomas Aquinas and Paley.

Division of seminars

Sem. 1. Introduction: the position of the *Laws* in the Platonic thought and its relationship with the *Republic* and the *Timaeus*.

Sem. 2. 884a-885e: the three forms of impiety.

Sem. 3. 886a-888d: the atheistic doctrines.

Sem. 4. 888e-890b: the proper hierarchical distinction between nature, law and art.

Sem. 5. 890c-891e: the role of persuasion.

Sem. 6. 892a-894d: the moving properties of the soul.

Sem. 7. 894e-896e: the superiority of the soul and its relation to the body I.

Sem. 8. 897a-898d: the superiority of the soul and its relation to the body II.

Σεμ. 9. 898d-900d: the celestial movements.

Σεμ. 10. 900e-904c: the divine providence.

Σεμ. 11. 904e-907d: the gods as guardians.

Σεμ. 12. 907d-910d: the punishment of the impious.

Σεμ. 13. Overview: the diffusion of Platonic doctrines in later thinkers.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to- face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching (e-course platform, powerpoint, electronic resources), as well as in the communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	20
Essay writing and public presentation	35
Study	31 (**66** for the students who did not write an essay)
Course total	***125***

The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS	
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Written examination which consists of questions pertaining to the content of the course or to related texts (provided into translation). Assessment of clarity, precision and critical thinking focused on how students structured their thoughts, provided an adequate answer and interpreted the sources.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography

- Bobonich, C. 2010. (επιμ.), *Plato's* Laws*: A Critical Guide*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Burkert, W. 1993. *Αρχαία ελληνική θρησκεία* (μτφ. Ν. Π. Μπεζαντάκος). Αθήνα: Καρδαμίτσα.
- Cleary, J. 2013. «The Role of Theology in Plato's *Laws*», στο J. M. Dillon et al. (επιμ.), *Studies on Plato, Aristotle and Proclus. The Collected Essays on Ancient Philosophy of John Cleary*: 233-250. Leiden: Brill.
- Guthrie, W. K. C. 2003. *Οι σοφιστές* (μτφ. Δ. Τσεκουράκης). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Κάλφας, Β. 2014. *Πλάτων*: Τίμαιος. Αθήνα: Εστία.
- Kirk, G. S., Raven, J. E. και Schofield, M. 2006. *Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι* (μτφρ. Δ. Κούρτοβικ). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Kouloumentas, S. 2018. «Prodicus on the Rise of Civilization: Religion, Agriculture, and Culture Heroes», *Philosophie antique* 18: 127-152.
- Laks, A. 2000. «The *Laws*», στο C. Rowe και M. Schofield (επιμ.), *The Cambridge History of Greek and Roman Political Thought*: 258-292. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mayhew, R. 2008. *Plato:* Laws 10. *Translated with a Commentary*. Oxford: Oxford University Press.
- Menn, S. 2015. *Ο Πλάτων για τον θεό ως νου* (μτφρ. Π. Γκολίτσης). Κρήτη: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Morrow, G. R. 1960. *Plato's Cretan City: A Historical Interpretation of the* Laws. Princeton: Princeton University Press.
- Μοσκόβης, Β. 1988. *Πλάτωνος* Νόμοι, τόμ. 1: I-VII, τόμ. 2: VIII-XII & Επινομίς. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη. [Αρχαίο κείμενο και μετάφραση του έργου στα Νέα Ελληνικά]
- Νικολούδης, Η. Π. 2008-2011. *Πλάτων,* Νόμοι. *Εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια* τόμ. 1: Α, τόμ. 2: Β-Δ, τόμ. 3: Ε-ΣΤ. Αθήνα: Ζαχαρόπουλος. [Εισαγωγή, αρχαίο κείμενο, μετάφραση

του έργου στα Νέα Ελληνικά, ερμηνευτικά σχόλια. Η ανέκδοτη μετάφραση των Βιβλίων Z-IB είναι διαθέσιμη από το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού:

http://repository.edulll.gr/1807]

- Saunders, T. J. 1970. *Plato: The* Laws. London: Penguin.
- Sedley, D. N. 2013. «The Atheist Underground», στο V. Harte και M. Lane (επιμ.), *Politeia in Greek and Roman Philosophy*: 329-348. Cambridge: Cambridge University Press.
- Stalley, R. F. 1983. *An Introduction to Plato's* Laws. London: Blackwell.
- Σκουτερόπουλος, Ν. Μ. 1991. *Η αρχαία σοφιστική: τα σωζόμενα αποσπάσματα*. Αθήνα: Γνώση.
- Taylor, A. E. 1992. *Πλάτων: Ο άνθρωπος και το έργο του* (μτφ. Ι. Αρζόγλου). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Whitmarsh, T. 2015. *Battling the Gods: Atheism in the Ancient World*. London: Penguin.

Related academic journals

Δευκαλίων, Νεύσις, Φιλοσοφία, Δωδώνη III, Phronesis, Oxford Studies in Ancient Philosophy, Apeiron, Elenchos, Ancient Philosophy, Philosophie antique.

«PHILOSOPHY OF PSYCHOLOGY»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	FACULTY OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ812**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**PHILOSOPHY OF PSYCHOLOGY** **(LECTURER: ASSOCIATE PROFESSOR KONSTANTINOS RANTIS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES AND PRACTICAL EXERCISES		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE	SPECIALISED GENERAL KNOWLEDGE		

general background, special background, specialised general knowledge, skills development	COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	MODERN GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

The course discusses the relationship between philosophy and psychoanalysis within the interdisciplinary frame of Critical Theory. It concerns itself with the work of the philosophers Max Horkheimer, Theodor W. Adorno and Herbert Marcuse, and of the psychoanalyst Erich Fromm, between the 1930s and 1970s. It starts out from the work of Marcuse, his essay 'Beyond the Reality Principle', and *Psychoanalysis and Politics*.

In the course the causes and development of Critical Theory and its inclusion of Freudian metapsychology are analyzed. Particularly *Civilization and its Discontents* (1930), in which Freud explains fundamental problems of society, had a profound impact on philosophy. Psychoanalysis was introduced to Critical Theory by Erich Fromm with the intention to interlink it with social theory. Initially, Fromm regarded psychoanalysis as part of social psychology as a helpful instrument of empirical social research. He later revised this view, abandoning his central idea of drive theory. Horkheimer and Adorno, on the other hand, apply psychoanalysis solely to the individual psyche, to the different modes in which it responds to the social constraints. Modifying the meanings and functions of psychoanalytic concepts, they integrate them into their philosophical critique. Marcuse, in turn, relates to the ideas of the later Freud and his theory on death drive that he sees ultimately subjected to the principle of eros. In his critique of Marcuse, Jean Laplanche has shown the limits of the interaction between psychoanalysis and social theory.

The course also discusses characteristics of psychoanalysis and its concepts on an epistemological level, on which the later concepts, rather than delete the precedent ones, form with them a parataxis. It is the aim of this course to make students understand interdisciplinary conceptions and to enable them to the respectful and fruitful collaboration with other disciplines. To this end, the study of Critical Theory with its concept of psychoanalysis as metapsychology and the employment of science by philosophical critique is a valuable means.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

Independent research as well as teamwork;

interdisciplinary research;

respect for diversity and multiculturalism;

criticism and self-criticism,

and the analysis and resolution of issues of our time.

In the tutorial the fragments by Freud, Fromm, Marcuse, Horkheimer, Th. W. Adorno and J. Laplanche will be analyzed and critically discussed.

3. SYLLABUS

- On the relation between philosophy and psychoanalysis
- ‘Civilization and its Discontents’ by Sigmund Freud
- Classic Critical Theory and Psychoanalysis
  - ✓ Erich Fromm’s role in the Frankfurt Institute of Social Research and his psychoanalytic critique
  - ✓ The assessment of Theodor W. Adorno, Max Horkheimer and Leo Löwenthal towards psychoanalysis and their critique of Erich Fromm
  - ✓ Herbert Marcuse as a member of the Institute of Social Research and his assessment of psychoanalysis in Critical Theory
- ‘Eros and Civilization’ by Herbert Marcuse

- 'Beyond the Reality Principle' by Herbert Marcuse
- The controversy between Herbert Marcuse and Erich Fromm
- Jean Laplanche's critique of Herbert Marcuse
- Final review: The relation between philosophy and psychoanalysis today

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face- to -face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching and as method of communicating with students and for research work.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester workload*** Lectures: 39 Seminar: 10 Literature studying: 20 Essay Presentation: 10 Essay Writing: 10 Individual Studying: 36 **Course Total** / ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Language of evaluation: Greek Methods of evaluation: written examination based on open-ended questions; personal choice and use of relevant literature besides the provided texts; accepted use of other texts written by the applicant; presenting the works and works within the framework of the tutorial The evaluation criteria: Monitoring / participation: 20% Written work, essay report, oral examination: 20% Written examination: 60%

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

Source and Literature

- Adorno, Theodor W. (1990), *Minima Moralia,* ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου, Αθήνα: εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

- Adorno, Theodor W. (1952/1990), «Die revidierte Psychoanalyse». In: *Gesammelte Schriften*, Rolf Tiedemann (eds), Vol. 8: *Soziologische Schriften 1.* Frankfurt am Main: Suhrkamp, 20-41.
- Adorno, Theodor W. (1955/1990), «Zum Verhältnis von Soziologie und Psychologie». In: *Gesammelte Schriften*, Rolf Tiedemann (eds), Vol. 8: *Soziologische Schriften 1.* Frankfurt am Main: Suhrkamp, 42-85.
- Adorno, Theodor W. (1966/1990), «Postscriptum». In: *Gesammelte Schriften*, Rolf Tiedemann (eds), Vol. 8: *Soziologische Schriften 1.* Frankfurt am Main: Suhrkamp, 86-92.
- Fenichel, Otto (2001), *Probleme der psychoanalytischen Technik*, Gießen: Psychosozial-Verlag.
- Freud, Sigmund (1991), *Τρεις μελέτες για τη θεωρία της σεξουαλικότητας*, ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (1911b/1989), «Formulierungen über die zwei Prinzipien des psychischen Geschehens». In *Studienausgabe*, Alexander Mitscherlich κ.ά. (eds), Vol. III: *Psychologie des Unbewußten.* Frankfurt am Main: S. Fischer, 13, 17-24.
- Freud, Sigmund (1974), «Για τη γενικότερη ταπείνωση της σεξουαλικής ζωής», ελλ. μτφρ. Γ. Βαμβαλής In Σίγκμουντ Φρόυντ, *Ψυχολογία της ερωτικής ζωής,* Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος, 19-37.
- Freud, Sigmund (2005), *Μεταψυχολογικά κείμενα του 1915*, ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (1996), *Εισαγωγή στην ψυχανάλυση*, ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (2001), *Πέραν της αρχής της ηδονής*, ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (2008), *Το Εγώ και το Αυτό*, ελλ. μτφρ. Δανάη Παναγιωτοπούλου Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον.
- Freud, Sigmund (1994), *Ο πολιτισμός πηγή δυστυχίας (Η δυσφορία μέσα στον πολιτισμό)*, ελλ. μτφρ. Γιώργος Βαμβαλής, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (1977), *Νέα σειρά των παραδόσεων για την εισαγωγή στην ψυχανάλυση,* ελλ. μτφρ. Κλαίρη Τρικεριώτη, Αθήνα: εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, Sigmund (2008), *Περατή και μη περατή ανάλυση*, ελλ. μτφρ. Γιώργος Σαγκριώτης, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον.
- Freud, Sigmund (2017), *Μια σύνοψη της ψυχανάλυσης*, ελλ. μτφρ. Δανάη Παναγιωτοπούλου Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον.
- Fromm, Erich (1975), *Αναλυτική κοινωνιοψυχολογία*, ελλ. μτφρ. Γιώργος Βαμβαλής, Αθήνα: Επίκουρος.
- Fromm, Erich (1935/1980), «Die gesellschaftliche Bedingtheit der psychoanalytischen Therapie», *Zeitschrift für Sozialforschung IV*. München: Dt. Taschenbuch Verl., 365-397.
- Fromm, Erich (1996), «Μελέτη από τη σκοπιά της κοινωνικής ψυχολογίας», ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου. In Max Horkheimer/Erich Fromm/Herbert Marcuse, *Αυθεντία και οικογένεια. Θεωρητικά σχεδιάσματα.* Αθήνα: Νήσος, 121-198.
- Fromm, Erich (1937/1999), «Die Determiniertheit der psychischen Struktur durch die Gesellschaft. Zur Methode und Aufgabe einer Analytischen Sozialpsychologie». In *Gesamtausgabe*, Reiner Funk (eds), Vol. XI: *Politische Psychoanalyse.* Stuttgart: Dt. Verlags-Anstalt, 127-187.
- Fromm, Erich (2006), *Ο άνθρωπος για τον εαυτό του. Έρευνα στην ψυχολογία της ηθικής*, ελλ. μτφρ. Δ. Θεοδωρακάτος, Αθήνα: εκδόσεις Μπουκουμάνη.

- Fromm, Erich (1955b/1999), «Die Auswirkungen eines triebtheoretischen "Radikalismus" auf den Menschen. Eine Antwort auf Herbert Marcuse» (The Human Implications of Instinctivistic "Radicalism". A Reply to Herbert Marcuse). In Erich Fromm, *Gesamtausgab*e, Reiner Funk (eds), Vol. VIII: *Psychoanalyse*. Stuttgart: Dt. Verlags-Anstalt, 113-120.
- Fromm, Erich (1956b/1999), «Eine Erwiderung auf Herbert Marcuse» (A Counter-Rebuttal). In *Gesamtausgab*e, Reiner Funk (eds), Vol. VIII: *Psychoanalyse.* Stuttgart: Dt. Verlags-Anstalt, 121-122.
- Fromm, Erich (1969/1999), «Der angebliche Radikalismus von Herbert Marcuse» (Infantilization and Dispair Maskerading as Radicalism). In *Gesamtausgab*e, Reiner Funk (eds), Vol. XII: *Psychoanalyse und Kunst des Lebens* (Schriften aus dem Nachlaß). Stuttgart: Dt. Verlags-Anstalt, 97-111.
- Horkheimer, Max (1996), «Ιστορία και ψυχολογία», ελλ. μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου. In Γεράσιμος Κουζέλης/Κοσμάς Ψυχοπαίδης (eds), *Επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών. Κείμενα.* Αθήνα: Νήσος, 191-213.
- Laplanche, Jean (1993), *Σημειώσεις για τον Marcuse και την ψυχανάλυση*, ελλ. μτφρ. Αγγελική Χριστοδουλίδη-Μαζαράκη Αθήνα: Εξάντας.
- Laplanche, Jean (2011), *Neue Grundlagen für die Psychoanalyse*, Gießen: Psychosozial-Verlag.
- Laplanche, Jean (2017), *Sexual*, Gießen: Psychosozial-Verlag.
- Marcuse, Herbert (1981), *Έρως και πολιτισμός*, ελλ. μτφρ. Ιορδάνης Αρτζόγλου, Αθήνα: εκδόσεις Κάλβος.
- Marcuse, Herbert (1955/2002), «Erwiderung an Erich Fromm». In *Nachgelassene Schriften*, Peter-Erwin Jansen (eds), Vol. 3: *Philosophie und Psychoanalyse.* Springe: zu Klampen, 171, 173-180.
- Marcuse, Herbert (2017), *Πέραν της αρχής της πραγματικότητας. Πέντε διαλέξεις*, ελλ. μτφρ. Κωνσταντίνος Ράντης, Vol. 1, Τρίκαλα: εκδόσεις Επέκεινα.
- Marcuse, Herbert (2017), *Πέραν της αρχής της πραγματικότητας. Πέντε διαλέξεις*, Vol. 2: apparatus criticus, Κωνσταντίνος Ράντης, Τρίκαλα: εκδόσεις Επέκεινα.
- Ράντης, Κωνσταντίνος (2006), *Ψυχανάλυση και «Διαλεκτική του διαφωτισμού».* Αθήνα: εκδόσεις Ύψιλον.
- Schmid Noerr, Gunzelin (2007), «Zwischen Sozialpsychologie und Ethik – Erich Fromm und die "Frankfurter Schule"». In Oliver Decker/Christoph Türcke (eds), *Kritische Theorie – Psychoanalytische Praxis.* Gießen: Psychosozial-Verlag, 15-44.
- Whitebook, Joel (1996), «Sublimierung: ein Grenzbegriff», *Psyche,* 50 (9/10), 850-880.

- Related academic journals:

«PHILOSOPHY OF HISTORY VS. PHILOSOPHICAL HERMENEUTICS»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY

ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ813**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**PHILOSOPHY OF HISTORY VS. PHILOSOPHICAL HERMENEUTICS: HEGEL AND DILTHEY** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR ANTONIOS KALATZIS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIALISED GENERAL BACKGROUND, SKILLS DEVELOPMENT COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	YES
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK, ENGLISH (UPON REQUEST), GERMAN (UPON REQUEST)
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

By the end of this course, students will be able :

- to have a general knowledge of the main aspects of one of the most important philosophical discussion in the 19th and 20th century, which evolves around the issue of guaranteed historical knowledge
- to integrate philosophical problems, positions, arguments and counterarguments in their historical, social and cultural context
- to understand the fundamental reasons behind the intensity with which specific problems from the fields of metaphysics, history, religion, social and political philosophy and

civilization were articulated

- to understand the core problems and solutions toward historicism
- to distinguish the main differences between historicism, Hegelian philosophy of history and philosophical Hermeneutics
- to understand the different meaning that fundamental concepts acquire from Hegel and Dilthey
- to comprehend the radical theoretical and practical consequences that different philosophical approaches to history have

The skills students will acquire after successfully completing this course are:

They will be able :

- to study, as carefully as possible, texts of Hegel and Dilthey from respected translations, if possible in the original text too (at least in respect to fundamental philosophical terms);
- to utilize basic elements from the aforementioned annotated and respected translations (index of names and concepts, conceptual and translation comments, glossary, chronology, bibliography etc), thus allowing them to delve into the thought of philosophers, as presented and existing in their texts;
- to critically study books and articles on philosophical theories related to Hegel and Dilthey until today
- to recognize the innovative elements introduced by Hegel and Dilthey in relation to their predecessors
- to engage with the original texts of two highly dense philosophical traditions

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology

Adapting to new situations

Working independently

Team work

Working in an international environment

Production of new research ideas

Project planning and management

Respect for difference and multiculturalism

Criticism and self-criticism

Production of free, creative and inductive thinking

3. SYLLABUS

In the first part of the course we examine the philosophical context of the emergence of historicism by depicting its major references (Vico, Hamann, Herder). As Frederick Beiser defines the movement: "Historicism' refers to a nineteenth- and early twentieth-century intellectual movement that no longer treated "human nature, morality, and reason as absolute, eternal, and universal," but sought, instead, to grasp these as "relative, changing and particular," shaped by historical context."This rise of historical consciousness and subjectivity in culture, science, religion and philosophy leads to the reconsideration of the very foundations of valid knowledge and historical knowledge as such. In the second part the course will examines Hegel original answer to the challenge of historicism, by investigating his *Lectures on the Philosophy of History*. In the third part of the course we focus on another major answer to the challenge of historicism, the school of philosophical hermeneutics, as developed form Wilhelm Dilthey. Here we will investigate Dilthey's effort to link anew philosophy and history by introducing methodologies from philosophy, psychology and philosophy of language. The concluding part will try to compare and evaluate the aforementioned philosophical methods and discuss contemporary projects that draw substantially from both traditions, such as Hans-Georg Gadamer's *Truth and Method*.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use Of Ict In Teaching, In Laboratory Education And In Communication With Students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION	

Activity	***Semester workload***
Lectures (attendance)	39
Bibliographical inquiry	20
Essay writing	25
Homework (individual or group work)	**41 (66** for the students that will not submit an essay)
Course total	***125***

Description of the evaluation procedure *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	**Written work (upon request)**: 100% **Oral examination (upon request)** 100% **or in combination**

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Frederick Beiser, *Hegel*, Oxfordshire: Routledge 2005
- Wilhelm Dilthey: Selected Works, Volume IV: *Hermeneutics and the Study of History*, translated by Rudolf A. Makkreel and edited by Frithjof Rodi: Princeton, New Jersey: Princeton University Press 2010
- Hans-Georg Gadamer, *Truth and Method*, translation revised by Joel Weinsheimer and Donald G. Marshall, London: Bloomsbury 2013
- G.W.F. Hegel, *Reason in History*, translated by Robert S. Hartman, London: Pearson 1995
- Dieter Henrich, *Between Kant and Hegel*, *Lectures on German Idealism,* edited by David S. Pacini, Cambridge: Harvard University Press 2008
- Peter C. Hodgson, *Shapes of Freedom: Hegel's Philosophy of World History in Theological Perspective*, Oxford: Oxford University Press 2012
- Stephen Houlgate, *An Introduction to Hegel: Freedom, Truth and History*, Malden, MA: Blackwell Publishing ^{2}2005
- and Michael Baur (eds.), *A Companion to Hegel*, Malden, MA: Blackwell Publishing 2011
- Karl Löwith, *Meaning in History: The Theological Implications of the Philosophy of History*, Chicago: Chicago University Press 1957
- Terry Pinkard, *Hegel's Phenomenology: The Sociality of Reason*, Cambridge: Cambridge University Press 1996
- –, *Does History Make Sense?: Hegel on the Historical Shapes of Justice*, Cambridge: Harvard University Press 2017
- Richard Dien Winefield, *Hegel's Phenomenology of Spirit: A Critical Rethinking in Seventeen Lectures*, Lanham, MD: Rowman & Littlefield 2013

- Related academic journals:

Hegel-Studien, Hegel Bulletin, Canadian Journal of Philosophy, European Journal of Philosophy, Journal of the History of Philosophy

«PHILSOPHY OF THE SOCIAL SCIENCES»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ814**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**PHILSOPHY OF THE SOCIAL SCIENCES** **(LECTURER: ASSOCIATE PROFESSOR IORDANIS MARKOULATOS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Familiarization with issues crucial in any social scientific approach to social reality.

Placing Bourdieu's thought in the contemporary theoretical landscape.

Grasping the main conceptual parameters of bourdieuian thought, as well as the way in which they are integrated into a unitary theoretical perspective.

Understanding the value of the bourdieuian analytical tools in perceiving aspects of our everyday life.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

3. SYLLABUS

- Pierre Bourdieu: brief biographical remarks, and theoretical orientation.
- The phenomenological elements of his perspective.
- Bourdieu's ambivalent relation to philosophy, and his parallel persistence on the possibility of a *general* theory of the social.
- Overcoming the subject/object dichotomy.
- The lived body as *habitus*.
- The politicization of the life-world: social reality as a nexus of fields of power.
- The socially attuned body as the ground of emergence of the normative physiognomy of a form of social life.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching and communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study	46

workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc. *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	Essay writing: 40 **Course total**: ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Student evaluation is (in fact) conducted throughout the semester, on the basis of their remarks and questions during the lectures, as well as their general disposition to take the course seriously. Their evaluation at the end of the semester, takes two forms: a) a thorough oral examination. b) the presentation of a mandatory ten-page paper. Oral examination 50% Essay 50%

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Bourdieu, P. (2006) *Η αίσθηση της πρακτικής,* μτφρ. Θ. Παραδέλλης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Bourdieu, P. (1999) *Γλώσσα και συμβολική εξουσία,* μτφρ. Κ. Καψαμπέλη. Αθήνα: Καρδαμίτσας.
- Bourdieu, P. (2016) *Πασκαλιανοί διαλογισμοί,* μτφρ. Ε. Γιαννοπούλου. Αθήνα: Πατάκης.
- Bourdieu, P. (2000) *Πρακτικοί λόγοι,* μτφρ. Ρ. Τουτουντζή. Αθήνα: Πλέθρον.
- Μαρκουλάτος, Ι. (2007) Σώμα και Νόημα: δοκίμιο πολιτικής οντολογίας. Αθήνα: Παπαζήσης.

«CONTEMPORARY PRACTICAL PHILOSOPHY»

1.GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY

LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ819**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**CONTEMPORARY PRACTICAL PHILOSOPHY** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR AGLAIA MELA)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
LECTURES		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

This course aims to introduce students to contemporary practical philosophy focusing on Rawls' theory of justice. Rawls sets four roles for political philosophy: The first role is practical: to find grounds for reasoned agreement when political divisions threaten to lead to violent conflict. A second role is that of orientation: to help citizens to orient themselves within the social world. A third role is to probe the limits of political possibility (realistic utopia): political philosophy must describe workable political arrangements that can gain support from real people. A fourth role of political philosophy is reconciliation: to calm our frustration and rage against our society and its history by showing us the way in which its institutions are rational

and developed over time as they did to attain their present, rational form.

Rawls constructs *justice as fairness* around the ideas of citizens as free and equal and society as a fair system of social cooperation. He introduces his *original position* as a thought experiment that situates the representatives of free and equal citizens fairly with respect to one another. Rawls describes the original position as a useful device for reaching greater *reflective equilibrium*. The *veil of ignorance* prevents arbitrary facts about citizens from influencing the agreement among their representatives. Since the parties are fairly situated, the agreement they reach on principles of justice will be fair to all actual citizens. The argument has two parts: In the first part, the parties agree to principles of justice. In the second part, the parties check that a society ordered by these principles could be stable over time.

Citizens are *free* in that each sees herself as being entitled to make claims on social institutions in her own right and they see their public identities as independent of any comprehensive doctrine. Citizens are *equal* in virtue of having the capacities to participate in social cooperation over a complete life. Rawlsian citizens have also two *moral powers*: (a) Citizens are reasonable: they have the capacity for a *sense of justice*, that is to abide by fair terms of cooperation, even at the expense of their own interests provided that the others are also willing to do so. (b) Citizens are also rational: they have the capacity for *a conception of the good*, that is the capacity to pursue and revise their own view of what is valuable in human life.

In *A Theory of Justice*, Rawls develops an account of the good life; an account of the good or virtuous person; and an account of the good community or society. Based on these ideas, he argues that justice is a genuine virtue, that a just society will be a good one for those who live in it, and, finally, following in the footsteps of Plato, that being a just person is a good thing for that person.

After the "*political turn*", Rawls decided that the theory of justice must be independent of any particular *comprehensive conception of the good*. According to the *liberal principle of legitimacy*, the use of political power must fulfill a criterion of reciprocity. Political power may only be used in ways that all citizens can reasonably be expected to endorse. Facing the fact of *reasonable pluralism*, Rawls proposes a *political conception of justice*, that is a conception that is not derived from any comprehensive doctrine, nor is it a compromise among the worldviews that happen to exist in society. Rather, a political conception is *freestanding*: its content is set out independently of the comprehensive doctrines that citizens affirm.

The philosopher believes that each citizen can support a political conception of justice for different reasons internal to her own comprehensive doctrine. Rawls sees the *overlapping consensus* as the most desirable form of stability in a free society. Stability in an overlapping consensus is different and better than a *modus vivendi*, a mere balance of power among citizens who hold contending worldviews.

By the end of this course, students should be able:

- To recognize the basic features of contemporary liberal theory.
- To understand the main points of Rawls' theory of justice.
- To reconstruct the critique against liberalism.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Analysis of philosophical texts and concepts.
- Basic argument construction.
- Bibliographical research and computer-aided library searching.
- Essay writing.
- Encourage free thinking.
- Exercise criticism and self-criticism.
- Respect for persons.
- Raise awareness on social justice.

3. SYLLABUS

Introduction to contemporary liberal theory

Rawls's Theory of Justice

Society as a fair system of social cooperation

The justification of the principles of justice

- The contract argument
- Considered judgments in reflective equilibrium

The Kantian Interpretation of justice as fairness

The principles of justice:

- The greatest equal liberty principle
- The difference principle
- The equal opportunity principle

Kantian Interpretation and Aristotelian Principle

The good of justice

Rawls's political turn

Legitimacy and stability within a liberal society

The fact of reasonable pluralism The liberal principle of legitimacy From comprehensive to political liberalism Reasonable citizens Public reason The idea of an overlapping consensus Toleration and self-determination in Rawls's theory of justice

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching and communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** / ***Semester workload*** Lectures: 39 Study: 46 Essay writing: 40 **Course total**: ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Their presence during the lectures: 20% • Presentation of a mandatory ten-page paper: 30% • Oral or written examination: 50%

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Daniels, N. (ed.), 1989. *Reading Rawls. Critical Studies on Rawls' A Theory of Justice.* Stanford California: Stanford University Press.
- Freeman. S. (ed.), 2003). *The Cambridge Companion to Rawls*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Μελά, Λ., 2007. *John Rawls. Η προβληματική του συμβολαίου*. Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.
- Μελά, Λ. (επιμ.), 2018. *Δοκίμια σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας. Δικαιοσύνη, ελευθερία, αρετή*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Μιχαλάκης, Α., 2013. *Το δίκαιο και το αγαθό. Δοκίμιο για τη θεωρία της δικαιοσύνης του John Rawls*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Nagel, T., 2011. *Ισότητα και μεροληψία*. Μτφρ. Κ. Κουκουζέλης & Π. Φλέσσας. Αθήνα: Εκκρεμές.
- Παπαγεωργίου, Κ, 1994. *Η πολιτική δυνατότητα της δικαιοσύνης. Συμβόλαιο και συναίνεση στον John Rawls.* Αθήνα: Νήσος.
- Rawls, J., 2001. *Θεωρία της Δικαιοσύνης*. Μτφρ. Φ. Βασιλόγιαννης, Β. Βουτσάκης, Φ. Παιονίδης, Ν. Στυλιανίδης, Α. Τάκης. Αθήνα: Πόλις.
- Rawls, J., 2004. *Πολιτικός Φιλελευθερισμός*. Μτφρ. Σ. Μαρκέττος. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Richarsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *The Development and Main Outlines of Rawls's Theory of Justice* (The Philosophy of Rawls, 1). New York: Garland Publishing Inc.
- Richarsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *The Two Principles and Their Justification* (The Philosophy of Rawls, 2). New York: Garland Publishing Inc.
- Richarsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *Opponents and implications of A Theory of Justice* (The Philosophy of Rawls, 3). New York: Garland Publishing Inc.
- Richarsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *Moral Psychology and Community* (The Philosophy of Rawls, 4). New York, Garland Publishing Inc., 1999.
- Richarsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *Reasonable Pluralism* (The Philosophy of Rawls, 5). New York, Garland Publishing Inc., 1999.
- Shapiro, S., 2013. *Legality*. Harvard Mass.: Harvard University Press.
- Σταμάτης, Κ., 2011. *Κριτική θεωρία δικαιοσύνης. Θεμελίωση αρχών*. Αθήνα: Σαββάλας.

«HISTORY OF EDUCATION II»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY

LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΠ801**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**HISTORY OF EDUCATION II** **LECTURER: ATHINA NEGRI** **M.Ed., TEACHING LECTURER** **UNDER THE SUPERVISION OF** **ASSISTANT PROFESSOR CHRISTOS ZAGKOS**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B* • *Guidelines for writing Learning Outcomes*
On successful completion of this course students will be able to: • identify the conflicting positions over the language issue that emerged primarily during the interwar era, • demonstrate knowledge of the key education and social disputes over the language issues between the end of 19th century and Metapolitefsi, • demonstrate knowledge of the key dimensions of the so-called Educational Demoticism movement (figures, organizations, journals, activities),

- appreciate the reasons (national, economic and political) the language issue emerged as a critical social issue in late 19th century and the reasons the Educational Demoticism movement developed during the interwar era.

General Competences	
Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?	
Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Development of historical consciousness.
- Location/identification, analysis and synthesis of resources.
- Contextualization of contemporary social issues.

3. SYLLABUS

The course analyses the language issue and the Educational Demoticism movement, starting in 1888 with the publication of "My Journey" by Yiannis Psycharis -the manifesto of Demoticism- and ending in 1976 when demotic was legislated as the language of education. Focusing on the 1908-1940 period, it explores the emergence and development of the Educational Demoticism movement and the conflicts that broke out over the recursive attempts to institutionalize an education system that corresponded to the national, social and political changes that Greek society underwent. It analyses the so-called Atheika of Volos (1908-1911), the 1917-1920 readers, the "Marasleiaka" (1924-26) and the relation of the 4th of August Regime with the demotic language.

4. TEACHING and LEARNING METHODS – EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching (POWER POINT), communication with students.

TEACHING METHODS

The manner and methods of teaching are described in detail.

Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.

The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
personal studying/	66
study and analysis of bibliography	20
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION

Description of the evaluation procedure

Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other

Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.

a) <u>Written final exam (100%).</u>

- Students submit a three-page essay drawing information and arguments upon lectures and suggested literature.
- The assessment criteria include the soundness of information provided, the cogency of the explanations suggested and the internal coherence of the essay.
- During the exams the use of books and notes is allowed while the use of electronic devices (phones, tablets, laptops) is not.

or

b) <u>written & publicly presented (in classroom) essay (100%)</u>

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography:

<u>KEY READING LIST:</u>

- Peter Mackridge, *Language and National Identity in Greece 1766-1976*, Oxford University Press, Οξφόρδη 2009.
- Χάρης Αθανασιάδης, *Δάσκαλοι και Εκπαιδευτικός Δημοτικισμός*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2001.
- Αλέξης Δημαράς, *Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2013.

<u>ADDITIONAL READING LIST:</u>

- Αλέξης Δημαράς, *Το Αλφαβητάρι με τον Ήλιο*, Αθήνα, Ερμής, 1972.
- Αλέξης Δημαράς, *Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε*, τόμ. Α΄, Ερμής, Αθήνα 1974.
- Χαράλαμπος Νούτσος, *Ιστορία της εκπαίδευσης και ιδεολογία*, Ο Πολίτης, Αθήνα 1990.
- Χαράλαμπος Νούτσος, *Ο δρόμος της καμήλας και το σχολείο*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2003.

- Αλέξης Δημαράς, *Μίλτος Κουντουράς: Κλείστε τα σχολειά*, Γνώση, Αθήνα 1985.
- Άννα Φραγκουδάκη, *Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και φιλελεύθεροι διανοούμενοι*, Κέδρος, Αθήνα 1977.
- Χαράλαμπος Χαρίτος, *Το Παρθεναγωγείο του Βόλου*, ΙΑΕΝ, Αθήνα 1984.
- Μαρία Ρεπούση, *Τα Μαρασλειακά 1925-27*, Πόλις, Αθήνα 2012.

Related academic journals:

- *Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης.*
- *Τα Ιστορικά.*
- *Μνήμων.*
- *Historein.*
- *History of Education.*

«EDUCATIONAL CONCLUSIONS OF MOTIVATION THEORIES»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΠ804**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**EDUCATIONAL CONCLUSIONS OF MOTIVATIONAL THEORIES** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR AIKATERINI MICHOU)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
INTERACTIVE LECTURES	3	5
OPTIONAL INDIVIDUAL OR GROUP TERM PAPER (CLASS PRESENTATION)		
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIALISED GENERAL KNOWLEDGE COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

At the end of the course, students will be able to:

- Understand the pedagogical implications of key motivational theories
- Critically comment on the practical application of the key motivation theories
- Plan interventions for pedagogical utilization of the main theories of motivation in order to strengthen students' motivation for learning and self-growth.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

Decision-making

Working independently

Team work

Production of new research ideas

Respect for difference and multiculturalism

Search, analysis and synthesis of data and information, using the necessary technologies

Demonstration of social, professional and moral responsibility and sensitivity to gender issues

Exercise criticism and self-criticism Promoting free, creative and inductive thinking

3. SYLLABUS

Pedagogical approaches of the following theoretical motivational frameworks and their application in practice: • Expectation-Value Theory • Attribution Theory • Mindset Theory • Goal Orientation Theory • Theories of Human Needs • Self-Determination Theory • Motivation and Emotion

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face- to- face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Support of learning process through the electronic platform e-course.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	***Activity*** — ***Semester workload*** Lectures — 39 Autonomous study and literature work — 86 **Course total** — ***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Written exam at the end of the semester with essay development questions (90%) • Classroom presentation (10%)

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (Επιμ.) (2012). *Τα κίνητρα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.
- O'Donnell, A. M., Reeve, J., & Smith, J. K. (2021). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αναστοχασμός για δράση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ormrod, J. E. (2020). *Ψυχολογία της Μάθησης.* Αθήνα: Gutenberg.
- Schunk, D. H., Pintrich, P. R, & Meece, J. L. (2010). *Τα κίνητρα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Slavin, R. E. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

«CULTURE AND EDUCATION: SCHOOL SYMBOLS AND RITUALS»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΠ806**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**CULTURE AND EDUCATION: SCHOOL SYMBOLS AND RITUALS** **GEORGIA GOUGA** **ADJUNCT LECTURER**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		

LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Students at the end of the course are expected to be able to:

- Identify and develop basic conceptual knowledge in the study of culture in the light of the educational process
- Discuss both theoretical insights and their applications in the social, cultural and educational field.
- Design and implement educational practices as a foundation for the capacity to develop knowledge in the field of cultural studies.
- Exploit in the context of the classroom and the educational process, the importance of symbols, myths, and rituals in making the perception of reality a key process in the formation of identities, and individual and collective actions.
- Identify, plan and perform symbolic activities in school as educational practices in order to establish the capacity to develop knowledge, skills, and competencies in the field of education (such as national holidays, celebrations of democracy and commemorative celebrations).
- Identify, describe and analyze the significance of cultural practices and symbolic actions as educational practices from the perspective of educational policy analysis, planning and policy design at the school unit and in the school community level
- Identify aspects of their academic-research identity by undertaking and developing a research project (individual or group) by acting as members of the course research community.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

Generally, by the end of this course the students will, furthermore, develop the following general abilities:

- Analysis and synthesis of everyday life in the school classroom.
- Basic knowledge about society, cultural practices of identity formation and its relationship with education.
- Cultivation of critical ability and ability to apply knowledge in practice
- Reflective attitude and respect for diversity and multiculturalism.

3. SYLLABUS

Module A: Lectures 1-3: Introduction to the common ground between the fields of Culture and Education.

Module B: Lectures 4-8: Presentation and analysis of policies of identity formation and cultural otherness. Investigating the right to education in national/multicultural education systems, cultural differences in relation to human rights in education.

Module C: Lectures 9-13: Presentation and analysis of special issues of cultural practices and their correlation with with the contemporary educational reality in the Greek school. Presentations on recent educational problems and debates (identity, inequality , diversity problems). Students' essays (optional) presentations with critical approach and dialogue

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Lectures face to face, presentation of student homework, brainstorming, workshops and laboratory practice, documentaries and motion picture films review from a sociological perspective in order to demonstrate the terms and theories discussed in this course.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Power points, e-class material, specialised websites of the European Union, • Support of the learning process through the electronic e-course platform • Internet use to access selected databases and scientific journals.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography,*	

Activity	***Semester workload***
Lectures and active discussions, interactive teaching	27
Workshops and Laboratory practice	12

tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc. *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	Hours for private Study of the student and preparation of homework	83
	Final examination (3 conduct hours)	3
	Course total	***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Final written exam (100%) including development and "problem solving" questions. Optional semester work. Undertaking optional work, individual or group, with compulsory presentation in the course. The presentation is followed by a critical discussion. ERASMUS students prepare a written, exculpatory paper in English or French which is presented to the plenary of the students.	

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

The course literature includes a set of articles (see ecourse) among which:

- Adamopoulou, A., Lambropoulos, H., Kamarianos, I., & Stamelos, G. (2020). Towards an Understanding of University Students' Response in Times of Pandemic Crisis (Covid-19). *European Journal of Education Studies*,7 (9) [avaxt0nxe August 2, 2020, from https:// oapub.org/edu/index.php/ejes].
- Bauman, Zygmunt (1990). *Liquid Modernity*, Cambridge, UK: Polity Press,
- Cerna, Lucie (2014). Trust: What it is and Why it Matters for Governance and Education", OECD *Education Working Papers*, 108.
- Dolot, Anna (2018). The Characteristics of Generation Z, *e-mentor*, pp. 44-50 [http://dx.doi.org/10.15219/em74.1351].
- Jones, Chris, Ramanau, Ruslan, Cross, Simon, & Healing, Graham (2010). Net Generation or Digital Natives: Is there a distinct new generation entering university?. *Computers & Education*, 54(3): 722-732.
- Koniordos, Sokratis (2005). Introduction, in S. M. Koniordos (ed.), *Net- works, Trust and Social Capital: Theoretical and Empirical Investigations from Europe*, Aldershot: Ashgate, pp. 3-14.

- Poll, Harris (2016). Gen Z values, London, https:// www.ey.com/gl/en/about-us/our-people-and-culture/ey-global-study- trust-in-the-workplace-study-highlights-generation-z-values].
- Woodman, Dan & Wyn, Johanna (2015). Class, Gender and Generation Mat- ter: Using the concept of social generation to study inequality and social change. *Journal of Youth Studies*, 18(10): 1.402-1.410 [10.1080/136762 61.2015.1048206].

- Related academic journals:

- *Journal of Ritual Studies.*
- *Journal of Symbolic Anthropology.*

«SOCIOLOGICAL THEORY: EDUCATIONAL IMPLICATIONS (DURKHEIM, WEBER, MARX)»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΠ807**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**SOCIOLOGICAL THEORY: EDUCATIONAL IMPLICATIONS (DURKHEIM, WEBER, MARX)** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR CHRISTOS ZAGKOS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		

IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Upon successful completion of the course, the student should:

- understands the basic concepts of Sociology,
- understands the basic positions of the founders of sociology (Comte, Durkheim, Weber, Marx, etc.),
- understands terms and concepts such as: Society and State, Social Stratification, Social Mobility, Social Attitudes- Social Groups,
- distinguishes the basic characteristics of a society, such as class, gender, ethnicity, race, culture,
- understands the role of social rules, social control and the the way society works,
- understands the social role of education,
- understands the various aspects of the training of basic sociological theories,
- understand the different theoretical interpretations of social and educational inequalities.

General Competences

- Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology.
- Working independently.
- Team work.
- Working in an interdisciplinary environment.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Production of free, creative and inductive thinking.

3. SYLLABUS

The course is structured on the following axes:

- Basic concepts of sociology.

- Sociological research.
- The "Sociological Imagination".
- Sociology as a Science.
- Distinctions and Branches of Sociology.
- August Comte.
- Herbert Spencer.
- Karl Marx.
- Emil Durkheim.
- Max Weber.
- Society: Definition and Typology.
- Socialization.
- Social role of education.
- Education as an Ideological Mechanism of the State.
- Education and dominant ideology.
- Social Positions and Social Roles.
- Social Control.
- Social Stratification.
- Social Classes.
- Social Mobility.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching & communication with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice*	• short-answer questions • written work, essay/report, • public presentation • summative or conclusive

Activity	***Semester workload***
Lectures	30
study and analysis of bibliography	25
essay writing	30
Personal studying	40
Course total	***125***

questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Students will choose if they want to be evaluated: a) by written examination **(100%)** **or** b) by writing & public present (in classroom) an essay **(100%)**

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography:

- Willis, P. (2012). *Learning to Labour: How Working Class Kids Get Working Class Jobs.* Athens: Gutenberg. (in Greek).
- Aron R. (2008)., *The evolution of sociological thought*, translated by Babis Lykoudis, Athens: Sarafidou (in Greek).
- Giddens, A. (2002). *Sociology*, Translation & Supervision D Tsaousi, Athens: Gutenberg (in Greek).
- Ritzer G. (2012). *Contemporary sociological theory*. Athens: Kritiki (in Greek).
- Banks, O. (1987). *The Sociology of Education.* Thessaloniki: Paratiritis. (in Greek).
- Fragoudaki, A. (1985). *Sociology of Education - Theories of Social Inequality in School.* Athens: Papazisis. (in Greek).

«INTRODUCTION TO PEDAGOGY: PEDAGOGICAL IDEAS AND EDUCATION»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΠ808**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**INTRODUCTION TO PEDAGOGY: PEDAGOGICAL IDEAS AND EDUCATION** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR KONSTANTINOS GKARAVELAS)**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**

		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Aim of the course is to achieve the following learning outcomes:

- To clearly define the conceptual content of basic concepts of the pedagogical cognitive field and to document its historical and epistemological evolution in order to understand the multiplicity and complexity of the term Education / Education Sciences.
- To clarify the distinction between Pedagogical Speech and Pedagogical Knowledge.
- To develop the relationship between pedagogical ideas and educational / school reality.
- To document the development of authoritarian pedagogy in the historical path of Modern Greek education.
- To introduce the basic theories of New Education and their long-lasting effects on Modern Greek educational reality.
- To describe the effect of psychoanalysis on pedagogical thinking
- To describe the effect of Radical Educational Ideas on Educational Reality.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and *Project planning and management*

information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Understanding and analyzing data and information
- Use of specific theoretical frameworks and their use in practice
- Adapt to new situations
- Criticism and self-criticism
- Participation in classroom discussion

3. SYLLABUS

I. Pedagogy and Education / Education Sciences

- Conceptual clarifications and epistemological developments
- Educational discourse and pedagogical knowledge (savoir)
- Pedagogical ideology and educational reality

II. Development and constitution of Autarchic Pedagogy

- Historical view and layout
- Versions of authoritarian pedagogy in education
- Critical examination of contemporary aspects / practices of authoritarian pedagogy

III. Movement of New Education and its effects on modern Greek education: Pedagogical theories and school reality.

IV. Psychoanalysis, Pedagogy and School

V. Radical pedagogical ideas and "symbolic" violence: critique of educational institutions

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Support the learning process through the e-class platform. Using internet to enrich and document lectures. Use e-mail to communicate with students when required.

TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Study and analysis of bibliography	83
Examination	3
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Evaluation through written examinations. • multiple choice • short-answer questions • open-ended questions, • written work • essay/report

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Mialaret, G. (1996). Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής. (μτφρ.) Γ. Ζακοπούλου. Αθήνα: τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός.
- Mialaret, G. (2008). Επιστήμες της Εκπαίδευσης. Η διαμόρφωση και η εξέλιξη ενός επιστημονικού πεδίου. (μτφρ.) Δ. Καρακατσάνη. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Hofstetter, R. & Schneuwly, B. (2004). Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης. (μτφρ) Δ. Καρακατσάνη. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Πυργιωτάκης Ι.(2000). Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Επιστήμη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Houssaye, J. (2000). Δεκαπέντε Παιδαγωγοί σταθμοί στην ιστορία της παιδαγωγικής σκέψης. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Bartlett S./D. Burton (2019). Εισαγωγή στις επιστήμες της εκπαίδευσης. Βασιλόπουλος Σ. (Επιμ.), Αυγήτα Ε. (Μετάφραση). Αθήνα: Gutenberg.

- Related academic journals:

«SCIENCES OF EDUCATION II»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΠ809**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**SCIENCES OF EDUCATION II** **GEORGIA GOUGA** **ADJUNCT LECTURER**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*

- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Students at the end of the course are expected to be able to:

- Identify and develop basic conceptual knowledge of the educational sciences.
- Be able to understand the scientific development of the sciences of education with reference to the socio-historical context.
- Discuss both theoretical knowledge and its applications in the field of the classroom and the school unit.
- Have knowledge and understanding of methodological approaches and relevant research techniques.
- Design and implement educational practices as a foundation for the capacity to develop knowledge in the field of pedagogy and educational policy.
- Understand the importance of basic conceptual knowledge of the educational sciences from the perspective of educational policy analysis and design at the macro and micro level (school unit and school community level).

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
Adapting to new situations
Decision-making
Working independently
Team work
Working in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Production of new research ideas
Project planning and management
Respect for difference and multiculturalism
Respect for the natural environment
Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
Criticism and self-criticism
Production of free, creative and inductive thinking
……
Others…
…….

Generally, by the end of this course the students will, furthermore, develop the following general abilities:

- Basic knowledge of the field of sciences of education
- Analysis and synthesis of everyday life in the classroom through the conceptual framework of the educational sciences.
- Formation of a professional identity by adapting to new situations and making decisions, exercising critical and self-critical thinking and working in an interdisciplinary environment.
- Development of critical dexterities and the ability to apply knowledge in practice by searching for, analysing, and synthesizing data and information from different sources.
- Reflective attitude and respect for diversity and multiculturalism.
- Designing and managing projects in the field of educational policy and politics.
- Developing new research ideas.
- Critical thinking skills to micro and macro theoretical analysis of sciences of education, policy and practice.

- Promotion of creative and inductive thinking, easily moving from memorization to analysis and application to synthesis and evaluation.
- Ability to search, analyze and synthesize relevant data and information and critically assess a published research report.

3. SYLLABUS

The course is developed into three modules:

Module A: lectures 1-3: Introduction to Education Sciences

What are the sciences of education? Sciences of education: the subject. The traditional disciplines and the sciences of education. The character of education, The meaning of education. Interdisciplinary perspectives on the purposes of education. Interdisciplinary perspectives on the process of education.

Module B: lectures 4-8: Presentation and analysis of important factors influencing the epistemological constitution of the field with reference to the contemporary context

Educational sciences and disciplines. The range of educational sciences, the Significance of the need to construct identities and exploration of the right to education in national/multicultural education systems. Ideologies and education, Social factors, gender, ethnicity and achievement. The status quo of academic achievement. Social class and achievement. Gender and achievement. Ethnicity and achievement. Education as a contested enterprise. The impact of ideology on the study of education. Education and individuals. Abilities, social skills and education. Education for democratic citizenship.

The teacher and his role in postmodernity.

Module C: lectures 9-13: Presentation and analysis of specific issues in the field of educational sciences and their correlation with the contemporary educational reality in the Greek school. Presentations on recent educational problems and debates (identity, inequality , diversity problems). Students' essays (optional) presentations with critical approach and dialogue.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Lectures face to face, presentation of student homework, brainstorming, workshops and laboratory practice, documentaries and motion picture films review from a sociological perspective in order to demonstrate the terms and theories discussed in this course.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	• Power point, e-class material , specialised websites of the European Union, • Support of the learning process through the e-course platform

	• Internet use to access selected databases and scientific journals.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures and active discussions, interactive teaching	27
Workshops and Laboratory practice	12
Hours for private Study of the student and preparation of homework	83
Final examination (3 conduct hours)	3
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Final written exam (100%) including development and "problem solving" questions. Optional semester work. Undertaking optional work, individual or group, with compulsory presentation in the course. The presentation is followed by a critical discussion. ERASMUS students prepare a written, exculpatory paper in English or French which is presented to the plenary of the students.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Gillborn, D. (2008). *Racism and Education: Coincidence or Conspiracy*? London: Routledge.
- Kelly, A.V. (2009). *The Curriculum: Theory and Practice*, 6th edn. London: SAGE.
- Meighan, R. & Harber, C. (2007). *A Sociology of Educating*, 5th edn. London: Continuum.
- Race, R. and Lander, V. (eds) (2014). *Advancing Race and Ethnicity in Education*. Basingstoke Palgrave Macmillan.

- Richards, G. and Armstrong, F. (eds) (2015). *Teaching and Learning in Diverse and Inclusive Classrooms*. 2nd edn. London: Routledge.
- Smith, E. (2012). *Key Issues in Education and Social Justice*. London: SAGE

- Related academic journals:

- *ACADEMIA.*
- *The British Journal of Educational Studies. Oxford: Taylor & Francis.*
- *Educational futures: The Journal of the British Education Studies Association (BESA). educationstudies.org.uk/journal*
- *Educational Research Journal.*
- *International Journal of Educational Research.*
- *Anthropology & Education Quarterly.*
- *Studies in Educational Ethnography.*
- *Journal of Educational Psychology.*

«COMPARATIVE PEDAGOGY»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΠ810**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**COMPARATIVE PEDAGOGY** **SOULTANA KOLYMPARI** **TEACHING ASSISTANT** **ACQUISITION OF ACADEMIC EXPERIENCE PROGRAMME**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
		3	5
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	GENERAL BACKGROUND COMPULSORY EECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		

LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.
Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

By the end of this course, student will be able to:

- Recognize the social, political, economic and cultural factors that make up the context of the educational systems of the countries of the European Union,
- Distinguish the basic dimensions and differences between European education systems.
- Understand the key concepts, context and content of European education policy,
- Interpret and critique the impact of European education policy on the national policies of the Member States of the Union,
- Distinguish the factors that influence the formulation and implementation of European education policy,
- Familiarize with the analysis and synthesis of information on EU knowledge society policies.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology	*Project planning and management*
Adapting to new situations	*Respect for difference and multiculturalism*
Decision-making	*Respect for the natural environment*
Working independently	*Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues*
Team work	*Criticism and self-criticism*
Working in an international environment	*Production of free, creative and inductive thinking*
Working in an interdisciplinary environment	*……*
Production of new research ideas	*Others…*
	…….

Search for, analysis and synthesis of data and information from different sources.

- Adapting to new situations and decision making.
- Criticism.
- Decision making.
- Project planning and management.
- Production of free, creative and inductive thinking.
- Working in an interdisciplinary environment.

3. SYLLABUS

BRIEF DESCRIPTION OF THE COURSE:

The course focuses on the comparative analysis of the education systems of European countries and the analysis of the educational policy of the European Union (EU) from the EEC Recommendation to the Treaty of Lisbon and the configuration of the European Higher Education Area. The study axes include the analysis and evolution of the educational systems of the countries of the European Union in three different periods: (a) 1945-1970, (b) 1970-1985 and (c) after 1985 and the study of the institutional structure of the European Union. education policy. It examines how EU policies are shaped, the axes and actions of curricula, and how European education policy directly or indirectly affects the education systems and policies of its Member States. Policy aspects are also analysed, as well as the content of concepts that govern European Education Policy, such as the "knowledge society", the "European Dimension in Education" and the "Europeanization".

TOPICS:

- Introduction to Comparative Pedagogy.
- The educational systems of the countries of the European Union
  a. First period (1945-1970): The era of reforms.
  b. Second period (1970-1985): The time of crisis.
  c. Third period (1985 -): The era of flexibility.
- Institutional structure of the European Union for Education.
- Forms of education policy in the EU.
- The Education Committee.
- Aspects of European Education Policy
  a. Policies for Multiculturalism.
  b. Mobility Policies.
  c. Degree Exchange Rate Policies.
- The Lisbon Strategy for Education - The open method of coordination.
- The Lisbon Review-Education and Training 2020.
- The Bologna Process - The creation of HELEX - The construction of the European Higher Education Area.
- The tools of Bologna.
- The policies for the "Knowledge Society".
- Impacts of the European Education Policy on Greek Education.
- Summary-Critical Overview-Question solving.

4. TEACHING and LEARNING METHODS – EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Lectures, face-to-face teaching, discussion-dialogue with students.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Use of ICT in teaching and communication with students. • Support of the learning process through the electronic e-class platform of the course by posting the lectures, other supporting material and articles. • Internet use to access selected databases and scientific journals.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	

Activity	***Semester workload***
Lectures, interactive teaching with the active participation of students	39
Essay Writing	28
Study and analysis of bibliography	30
Exam preparation	25
Written examination	3
Course total	***125***

STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Formative assessment during the course and writing assignments / exercises. • Summative assessment with written examination based on open-ended questions and critical analysis on a topic. The essay writing work can be individual or group. The topics of the task concern either a) the analysis and interpretation of an issue of European educational policy, or b) the bibliographic review of a topic related to the subject of comparative pedagogy. Final grade: • Essay writing: 30% • Written exam: 70%

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography:

- Σιάκαρης, Κ. (2006). *Από την ΕΟΚ στην ΕΕ. Η αδύνατη εκπαιδευτική πολιτική*. Αθήνα: Gutenberg.

- Κολυμπάρη, Τ. (2021). *Εκπαιδευτική πολιτική και αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών (1974-2014). Η συμβολή των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΔΟΕ-ΟΛΜΕ.* Αθήνα: Γρηγόρης.
- Σταμέλος, Γ. - Βασιλόπουλος, Α. (2013). *Πολιτικές Διαβίου Μάθησης στο Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Διακυβέρνησης: Η Ελληνική Περίπτωση.* Αθήνα: Διόνικος.
- Σταμέλος, Γ. & Βασιλόπουλος, Α. (2004). *Ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Τσαούσης, Δ. Γ. (2007). *Η εκπαιδευτική πολιτική των διεθνών οργανισμών. Παγκόσμιες και Ευρωπαϊκές διαστάσεις*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πασιάς, Γ. (2006). *Ευρωπαϊκή Ένωση και Εκπαίδευση: Θεσμικός Λόγος και Εκπαιδευτική Πολιτική (1950-1999*). Αθήνα: Gutenberg.

Related academic journals:

- *Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση.*
- *Comparative Education.*
- *Comparative Education Review.*
- *International Journal of Comparative Education and Development.*
- *Research in Comparative Education and International Education.*
- *European Journal of Education.*

«CHILD AND ADOLESCENT PSYCHOPATHOLOGY»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΠ811**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**CHILD AND ADOLESCENT PSYCHOPATHOLOGY** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR AIKATERINI MICHOU)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
INTERACTIVE LECTURES	3	5
OPTIONAL INDIVIDUAL OR GROUP TERM PAPER (CLASS PRESENTATION)		

Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIALISED GENERAL KNOWLEDGE COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi.gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

At the end of the course, students will be able to:

- Understand the developmental nature of psychopathology
- Critically analyze normal development
- Describe the basic characteristics of the most important mental disorders of children and adolescents
- Assess the need to refer children and adolescents
- Identify the protective factors but also the risk factors of mental disorders of children and adolescents
- Apply inclusion practices for students with mental disorders
- Develop collaborative practices with the family of children and adolescents with mental disorders
- Manage ethical issues

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism*

Adapting to new situations *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*
Decision-making Working independently Team work Adapting to new situations Production of new research ideas Respect for difference and multiculturalism Search, analysis and synthesis of data and information, using the necessary technologies Demonstration of social, professional and moral responsibility and sensitivity to gender issues Exercise criticism and self-criticism Promoting free, creative and inductive thinking	

3. SYLLABUS

- Developmental Approach to Psychopathology
- Normal Development
- Insecure attachment
- Autism Spectrum Disorder
- ADHD
- Disruptive Behaviour Disorder
- Learning difficulties
- Anxiety Disorders
- Depressive Spectrum Disorders
- Eating disorders
- Substance abuse
- Schizophrenia
- Inclusion
- Effective parent-teacher communication

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.	
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	Support of learning process through the electronic platform e-course.	
TEACHING METHODS	***Activity***	***Semester workload***

The manner and methods of teaching are described in detail. *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	Lectures	39
	Autonomous study and literature work	86
	Course total	***125***
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Written final exam consisted of multiple-choice questions and short-answer questions (100%).	

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Eggen, P., & Kauchak, D. (2017). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Νέοι ορίζοντες στη μάθηση και τη διδασκαλία*. Κριτική.
- Κολαΐτης Γ. (2020). *Σύγχρονη Ψυχιατρική Παιδιού και Εφήβου: Ψυχική υγεία και Ψυχοπαθολογία*. ΒΗΤΑ Ιατρικές εκδόσεις.
- Μανιαδάκη, Κ., & Κάκουρος, Ε. (2006). *Ψυχοπαθολογία Παιδιών και Εφήβων: Αναπτυξιακή προσέγγιση*. ΤΥΠΩΘΗΤΩ
- O'Donnell, A. M., Reeve, J., & Smith, J. K. (2021). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αναστοχασμός για δράση*. Gutenberg.
- Slavin, R. E. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη*. Μεταίχμιο.
- Wenar, C., & Kerig, P. K. (2008). *Εξελικτική Ψυχοπαθολογία: Από τη βρεφική ηλικία στην εφηβεία.* Gutenberg.
- Wilmshurst, L. (2011). *Εξελικτική Ψυχοπαθολογία*. Gutenberg

«PHILOSOPHY OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE»

1. GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΕΦ818**	**SEMESTER**	**8TH**
COURSE TITLE	**PHILOSOPHY OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE** **(LECTURER: ASSISTANT PROFESSOR SPYRIDON-ORESTIS PALERMOS)**		

INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*	**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
	3	5
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).		

COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND COMPULSORY ELECTIVE
PREREQUISITE COURSES:	NO
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://www.ecourse.uoi .gr

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area*
- *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B*
- *Guidelines for writing Learning Outcomes*

Understand the use of interdisciplinarity for philosophical reasoning
Understand the link between philosophy and cognitive science
Understanding and critical analysis of philosophical topics concerning artificial intelligence

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma

Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?	
Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*
Analysis and synthesis of relevant information and philosophical ideas Independent research Teamwork Critical analysis Critical and creative thinking	

3. SYLLABUS

This module will focus on philosophical topics concerning artificial intelligence.

For example: What is intelligence? Can we define intelligence? How can we identity intelligence? What are the existing approaches to artificial intelligence and how promising are they? Are there properties of biological intelligence that might never be manifested by artificial intelligence? If there were intelligent machines, what would their rights be? Is the pursuit of artificial intelligence safe?

An indicative list of topics that are likely to be covered includes:
What is intelligence?
Is artificial intelligence possible?
How can we identify intelligent systems?
What are the existing approaches to artificial intelligence?
Machine rights
Must we worry about the advent of artificial intelligence?

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY *Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students*	ICT will be used for the purpose of teaching and communicating with students.
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.*	

Activity	***Semester workload***
Lectures	39
Independent study	86
Course total	***125***

The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS	
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	Oral examination during which students will be asked to answer philosophical questions concerning the topics covered during the lectures. Alternatively: Philosophy essay of 2000 words on a topic to be decided alongside the module leader. In either case, evaluation will focus on knowledge, understanding, clarity, and the ability to critically engage with the module content.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Βοσνιάδου, Σ. (2004). Γνωσιακή Επιστήμη: Η Νέα Επιστήμη του Νου. Gutenberg.
- Πατηνιώτης, Μ. (2020). Εισαγωγή στις Ψηφιακές Σπουδές. Ροπή.
- Jaegwon Kim (1998). Η Φιλοσοφία του Νου. Μτφρ. Ελένη Μανωλακάκη. Εκδόσεις Liberal Books.

- Related academic journals:

- *Νεύσις.*
- *Δευκαλίων.*
- *Mind.*
- *Phenomenology and the Cognitive Sciences.*
- *Minds and Machines.*
- *Cognitive Systems Research.*
- *Philosophical Psychology.*
- *Journal of Consciousness Studies.*
- *Review of Philosophy and Psychology.*
- *Philosophy and Phenomenological Research.*
- *Synthese.*
- *Erknenntnis.*

5TH, 6TH, 7TH,8TH SEMESTER

«INTERNSHIP: PROFESSIONAL EXPERIENCE»

1. GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	**ΦΣ-ΠΡ001**	**SEMESTER**	**5TH-8TH**
COURSE TITLE	**INTERNSHIP: PROFESSIONAL EXPERIENCE**		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES *if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits*		**WEEKLY TEACHING HOURS**	**CREDITS**
PERIOD		**AT LEAST 2 MONTHS**	2
Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).			
COURSE TYPE *general background, special background, specialised general knowledge, skills development*	SPECIAL BACKGROUND ELECTIVE		
PREREQUISITE COURSES:	NO		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO		
COURSE WEBSITE (URL)	gpa.uoi.gr		

2. LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described. *Consult Appendix A* • *Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area* • *Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B* • *Guidelines for writing Learning Outcomes*

It is expected that upon completion of the internship, the students will be in position:

1. To Understand the breadth of the range of design options their educational or professional career starting from their basic studies.
2. To apply knowledge and skills that they develop during their studies in the field work.
3. To judge whether the object of their internship is a possible professional one their choice.
4. To evaluate their knowledge and skills and their general scientific training in relation to the professional field in which they practiced.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology *Adapting to new situations* *Decision-making* *Working independently* *Team work* *Working in an international environment* *Working in an interdisciplinary environment* *Production of new research ideas*	*Project planning and management* *Respect for difference and multiculturalism* *Respect for the natural environment* *Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues* *Criticism and self-criticism* *Production of free, creative and inductive thinking* *……* *Others…* *…….*

- Application of knowledge in practice
- Adaptation to new situations
- Autonomous work
- Teamwork
- Decision making

3. SYLLABUS

Carrying out an internship for 2 months in institutions of the students' choice, which are relevant to the scientific subject of the school. The institutions can be found anywhere nationwide. The internship working schedule is full and in accordance with the schedule of the institution in which the student carries out his internship. The students undertake tasks and responsibilities assigned to them by their supervisor to the institution. During the internship the students:

- They come in contact with the modern working environment.
- Apply their scientific knowledge in a real work environment.
- Enhance their scientific training with professional skills and qualifications.
- Networked with agencies and agency executives.
- Gain professional experience.

4. TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY *Face-to-face, Distance learning, etc.*	Face-to-face collaboration with the executives of the host Institution.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY	Use of ICT in teaching & communication with students.

Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students	
TEACHING METHODS *The manner and methods of teaching are described in detail.* *Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.* *The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS*	**Activity** / **Semester workload** **Internship** / **2 months, full time**
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION *Description of the evaluation procedure* *Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other* *Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.*	• Writing an Internship Book • Completion of Evaluation Report by the supervisor of the host institution Completion of Evaluation Report by the Academic Supervisor of the student.

5. RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

RELEVANT TO THE JOB DESCRIPTION OF THE INTERNSHIP.

8. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Φ.Π.Ψ. ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Α΄

Το Τμήμα Φιλοσοφίας συνιστά μετεξέλιξη του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, το οποίο λειτουργεί ως αυτοτελής ακαδημαϊκή μονάδα εντός της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων μετά την εφαρμογή του Ν. 1268/1962 και την έκδοση του Π.Δ. 445/1984 που προέβλεπε την κατάτμηση της Φιλοσοφίας Σχολής Ιωαννίνων σε τρία αυτόνομα και ισότιμα Τμήματα Φιλολογίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας. Συγκεκριμένα, σε ό,τι αφορά τη μετεξέλιξη του υφιστάμενου Τμήματος Φ.Π.Ψ., το άρθρο 6 του Ν. 4559/3.8.2018 προβλέπει ότι: «Από το ακαδημαϊκό έτος 2019-20 το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (Φ.Π.Ψ.) της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων μετονομάζεται σε Τμήμα Φιλοσοφίας». Το Τμήμα Φιλοσοφίας χορηγεί πτυχίο το οποίο θεωρείται ως προς κάθε συνέπεια αντίστοιχο και ισότιμο με το Πτυχίο του Τμήματος Φ.Π.Ψ. Ως έτος έναρξης της εκπαιδευτικής λειτουργίας του Τμήματος και εισαγωγής των πρώτων φοιτητών/τριών ορίζεται το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020.

Όσον αφορά τη διαδικασία ένταξης των φοιτητών/τριών του Τμήματος Φ.Π.Ψ. στο νέο Τμήμα ισχύει (παρ. 10 του άρθρου) ότι οι φοιτητές/τριες που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα Φ.Π.Ψ. κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2016-2017, 2017-2018 και όσοι εγγραφούν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, εντάσσονται σε ένα από τα δύο Τμήματα ως εξής: α) οι φοιτητές/τριες των κατευθύνσεων Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής που έχουν εισαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 εντάσσονται αυτοδίκαια στο Τμήμα Φιλοσοφίας, β) οι φοιτητές/τριες του Τμήματος Φ.Π.Ψ. που έχουν εισαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 και όσοι εισάγονται το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 εντάσσονται σε οποιοδήποτε από τα δύο Τμήματα ύστερα από δήλωση προτίμησης και απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος, και, γ) οι φοιτητές/τριες που έχουν εισαχθεί έως και το

ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 και όσοι από τους φοιτητές της παρ. 10 δεν υποβάλουν δήλωση προτίμησης έχουν δικαίωμα να παραμείνουν στο Τμήμα Φ.Π.Ψ. και να ολοκληρώσουν το Πρόγραμμα Σπουδών του. Η εκπαιδευτική λειτουργία του Τμήματος Φ.Π.Ψ. συνεχίζεται μεταβατικά μέχρι την αποφοίτηση όλων των φοιτούντων σε αυτό, ενώ τα όργανα διοίκησης του Τμήματος Φιλοσοφίας είναι αρμόδια για την ολοκλήρωση του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Φ.Π.Ψ. και για όλες τις συναφείς με αυτήν λειτουργίες. Με πρόσφατη τροπολογία (4589/2019, άρθρο 80) η παρ. 10 του Ν. 4559 αντικαταστάθηκε ως εξής: Φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα Φ.Π.Ψ. κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017 και 2017-2018, καθώς και όσοι εγγραφούν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, εντάσσονται σε ένα από τα Τμήματα Φιλοσοφίας ή Ψυχολογίας ως εξής: α) Οι φοιτητές των κατευθύνσεων Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, που έχουν εισαχθεί τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015, 2015-2016 και 2016-2017, εντάσσονται αυτοδίκαια στο Τμήμα Φιλοσοφίας. β) Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Ψυχολογίας, που έχουν εισαχθεί τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015, 2015-2016 και 2016-2017, καθώς και οι φοιτητές του Τμήματος Φ.Π.Ψ. που έχουν εισαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 και όσοι εισάγονται το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 εντάσσονται σε οποιοδήποτε από τα δύο Τμήματα, ύστερα από δήλωση προτίμησης και απόφαση της Συγκλήτου. Η δήλωση υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία που καθορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου και δεν ανακαλείται». Με την συγκεκριμένη τροπολογία, επίσης, σε ό,τι αφορά το πρώτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 6 του Ν. 4559/2018 ο χρονικός προσδιορισμός «έως και το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016» αντικαθίσταται από από τον χρονικό προσδιορισμό «έως και το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014».

Β΄

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος Φ.Π.Ψ. που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018 και 2018-2019 δηλώνουν ηλεκτρονικά (https://epilogi.ppp.uoi.gr) την προτίμησή τους για ένταξη στο Τμήμα Φιλοσοφίας ή στο Τμήμα Ψυχολογίας από 19-6-2019 έως και 15-7-2019, σύμφωνα με την υπ΄αρ. 1066/11-6-2019 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Η εν λόγω δήλωση γίνεται ως εξής:

1. Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Ψυχολογίας, που έχουν εισαχθεί τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015, 2015-2016 και 2016-2017, καθώς και οι φοιτητές του Τμήματος

Φ.Π.Ψ. που έχουν εισαχθεί τα ακαδημαϊκά έτος 2017-2018 και 2018-2019 εντάσσονται σε οποιοδήποτε από τα δύο Τμήματα.

2. Όσοι φοιτητές έχουν εισαχθεί έως και το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και όσοι από τους φοιτητές της ανωτέρω παραγράφου ΔΕΝ υποβάλουν δήλωση προτίμησης έχουν δικαίωμα να ολοκληρώσουν το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φ.Π.Ψ. και να λάβουν το αντίστοιχο πτυχίο. Η εκπαιδευτική λειτουργία του Τμήματος Φ.Π.Ψ. συνεχίζεται μεταβατικά μέχρι την αποφοίτηση των φοιτητών αυτών. Τα όργανα του Τμήματος Φιλοσοφίας είναι αρμόδια για την ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Φ.Π.Ψ., την παροχή τίτλων σπουδών, την έκδοση πιστοποιητικών και πάσης φύσεως βεβαιώσεων, καθώς και τη χορήγηση πιστοποιητικών και βεβαιώσεων σε αποφοίτους του Τμήματος.

3. Οι φοιτητές των κατευθύνσεων Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, που έχουν εισαχθεί τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015, 2015-2016 και 2016-2017, εντάσσονται αυτοδικαίως στο Τμήμα Φιλοσοφίας και συνεπώς δεν χρειάζεται να δηλώσουν προτίμηση.

Γ΄

Σε ό,τι ακολουθεί παρατίθεται η συνολική αντιστοίχιση των προσφερόμενων μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Φ.Π.Ψ. με τα μαθήματα των νέων Προγραμμάτων Σπουδών των Τμημάτων Φιλοσοφίας και Ψυχολογίας, με επισήμανση των προσφερόμενων μαθημάτων για το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020, βάσει των αποφάσεων των Γενικών Συνέλευσεων των Τομέων Φιλοσοφίας [αρ. 330/18-6-2019], Παιδαγωγικής [αρ. 187/21-5-2019] και Ψυχολογίας [προσωρινή συνέλευση: αρ. 11/30-8-2019] του Τμήματος Φ.Π.Ψ.

Α Ν Τ Ι Σ Τ Ο Ι Χ Ι Σ Ε Ι Σ

ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ Φ.Π.Ψ.

ΣΕ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΕΞΑΜΗΝΟ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΔΜ	ECTS	ΟΜΑΔΑ	ΑΡΙΘΜ.ΜΑΘ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	1ο ΕΞΑΜΗΝΟ - ΚΟΡΜΟΣ									
Α		ΞΓΕ078	Αγγλικά Α	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ	ΧΕΙΜ	3	2	ΑΓΓΛΙΚΑ	Επιλογή από ΞΓ [1]	
Α		ΞΓΕ086	Γερμανικά Α	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ	ΧΕΙΜ	3	2	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ		
Α		Π1Ε005	Εισαγωγή στις Πολιτισμικές Σπουδές (ΠΤΔΕ)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	Αντικαθιστά το "Ιστορία της Εκπαίδευσης Ι" Π1Ε002
Α		Π4Ε003	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική: Παιδαγωγικές ιδέες και Εκπαίδευση	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5		από τα 2 ΥΠ [1]	Μπορούν να το δηλώσουν σε εμβόλιμη περίοδο οι επί πτυχίω που το έχουν ήδη διδαχθεί.
Α		Π1Ε004	Εισαγωγή στη Διδακτική/Μεθοδολογία	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5			
Α		Φ3Ε001α	Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Ι	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	
Α		Ψ11Ε001	Αναπτυξιακή Ψυχολογία Ι: Βρεφική και Νηπιακή ηλικία	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	
Α		Ψ1Ε055	Συμβουλευτική στη σχολική κοινότητα	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	
Α		ΙΑΛ098	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Ιστορία	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	3	Ιστορία Αρχαιολογία Λαογραφία (ΙΑΛ)	Επιλογή από ΙΑΛ [1]	
Α		ΙΑΛ050	Εισαγωγή στις Βυζαντινές Σπουδές	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	3	Ιστορία Αρχαιολογία Λαογραφία (ΙΑΛ)		

Α		ΙΑΛ180	Δημόσιος & Ιδιωτικός βίος: Πολιτικό – θρησκευτικές αντιλήψεις και θεσμοί	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	3	Ιστορία Αρχαιολογία Λαογραφία (ΙΑΛ)		
	2ο ΕΞΑΜΗΝΟ - ΚΟΡΜΟΣ									
Β		ΞΓΕ079	Αγγλικά Β	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ	ΕΑΡ	3	2	ΑΓΓΛΙΚΑ	Επιλογή από ΞΓ [1]	
Β		ΞΓΕ087	Γερμανικά Β	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ	ΕΑΡ	3	2	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ		
Β		Π5Ε004	Θεωρίες Αγωγής και Κοινωνικοποίησης	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5		[1]	
Β		Φ1Ε001	Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία ΙΙΙ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5		[1]	
Β		Φ2Ε001	Σύγχρονη Φιλοσοφία Ι	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5		[1]	
Β		Ψ2Ε052	Κοινωνική Ψυχολογία Ι	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5		[1]	
Β		ΙΑΛ179	Το δεσποτάτο της Ηπείρου	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	3	Ιστορία Αρχαιολογία Λαογραφία (ΙΑΛ)	Επιλογή από ΙΑΛ [1]	
Β		ΙΑΛ029	Κοινωνικο-οικονομική και πνευματική κατάσταση στον Ευρώπη τον όψιμο Μεσαίωνα	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	3	Ιστορία Αρχαιολογία Λαογραφία (ΙΑΛ)		
Β		ΙΑΛ174	Εισαγωγή στη Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	3	Ιστορία Αρχαιολογία Λαογραφία (ΙΑΛ)		

Β		ΙΑΛ175	Έθνη και εθνικισμοι στην ευρωπη (19ος – 20ος αι.)	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	3	Ιστορία Αρχαιολογία Λαογραφία (ΙΑΛ)		
Β		ΝΕΛ123	Φιλοσοφία και Λογοτεχνία	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Νέα Ελληνική Φιλολογία (ΝΕΛ)	Επιλογή από ΝΕΛ [1]	
Β		ΝΕΛ101	Εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία και κριτική των κειμένων	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Νέα Ελληνική Φιλολογία (ΝΕΛ)		
	3ο ΕΞΑΜΗΝΟ - ΚΟΡΜΟΣ									
Γ		ΞΓΕ080	Αγγλικά Γ	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ	ΧΕΙΜ	3	2	ΑΓΓΛΙΚΑ	Επιλογή από ΞΓ [1]	
Γ		ΞΓΕ088	Γερμανικά Γ	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ	ΧΕΙΜ	3	2	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ		
Γ		Π2Ε043	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης: Ζητήματα Κοινωνικών Ανισοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	
Γ		Φ5Ε001α	Γνωσιοθεωρία - Μεταφυσική	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	
Γ		Ψ4Ε054	Κλινική Ψυχολογία Ι: Προσανατολισμοί ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ		ΧΕΙΜ	3	5		[1]	
Γ		ΙΑΛ173	Εισαγωγή στη Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	3	Ιστορία Αρχαιολογία Λαογραφία (ΙΑΛ)	Επιλογή από ΙΑΛ [1]	

Γ		ΙΑΛ158	Η Ελλάδα στο μεσοπόλεμο	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	3	Ιστορία Αρχαιολογία Λαογραφία (ΙΑΛ)		
Γ		ΙΑΛ181	Η Ευρωπαίκή τέχνη στον μακρύ 18^{ο} αιώνα: Από τον Νεοκλασσικισμό και το Γραντ Τουρ στον νατουραλισμό και τον πρωιμό ρομαντισμό	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Ιστορία Αρχαιολογία Λαογραφία (ΙΑΛ)		
Γ		ΝΕΛ120	Ιστορία και Ιστορίες της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Νεοελληνική Φιλολογία	Επιλογή από ΝΕΛ [1]	
Γ		ΝΕΛ055	Εισαγωγή στη Συγκριτική Φιλολογία και τη Θεωρία της Λογοτεχνίας	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Νεοελληνική Φιλολογία		
Γ		ΑΕΛ021	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Ι	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)	Επιλογή από ΑΕΛ [1]	
Γ		ΑΕΛ008	Όμηρου Ιλιάδα	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)		
Γ		ΑΕΛ018	Τραγωδία: Αισχύλου Χοηφόροι	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)		

Γ		ΑΕΛ060	Ιστοριογραφία: Πολύβιος	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)		
Γ		ΑΕΛ048	Λυρική Ποίηση	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)		
	4ο ΕΞΑΜΗΝΟ - ΚΟΡΜΟΣ									
Δ		ΞΓΕ081	Αγγλικά Δ	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ	ΕΑΡ	3	2	ΑΓΓΛΙΚΑ	Επιλογή από ΞΓ [1]	
Δ		ΞΓΕ089	Γερμανικά Δ	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ	ΕΑΡ	3	2	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ		
Δ		Π5Ε010	Παιδαγωγικά Συμπεράσματα Θεωριών Κινήτρων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5		[1]	Αντικαθιστά το Παιδαγωγικά Συμπεράσματα Θεωριών Μάθησης Π5Ε008
Δ		Φ4Ε001α	Πρακτική Φιλοσοφία-Ηθική	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5		[1]	Αντικαθιστά το Φ4Ε001 "Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία"
Δ		Ψ9Ε004α	Συγκίνηση και κίνητρα	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5		[1]	Αντικαθιστά το Ψ9Ε004 "Εκπαιδευτική Ψυχολογία"
Δ		ΓΛΣ001	Γενική Γλωσσολογία	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	3	Γλωσσολογία	Επιλογή από ΓΛΣ [1]	

Δ		ΑΕΛ035	Τραγωδία: Σοφοκλέους Ηλέκτρα	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)	Επιλογή από ΑΕΛ [1]	
Δ		ΑΕΛ061	Αρχαία Ελληνική Θρησκεία	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)		
Δ		ΑΕΛ062	Αρχαία Ελληνική Μυθολογία	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)		
Δ		ΝΕΛ122	Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι του 6ου αιώνα: το έργο του Αγαθία του Σχολαστικού	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Νέα Ελληνική Φιλολογία (ΝΕΛ)	Επιλογή από ΝΕΛ [1]	
Δ		ΝΕΛ119	Ζητήματα Θεωρίας της Λογοτεχνίας	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Νέα Ελληνική Φιλολογία (ΝΕΛ)		
	5ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ									
Ε	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΕΣΧ274	Παιδαγωγική Ψυχολογία Ι	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Επιλογή Παιδαγωγική (ΠΕΣΧ)	Επιλογή από ΠΕΣΧ [2]	
Ε	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΕΣΧ273	Η Ελληνική ως Δεύτερη Ξένη Γλώσσα: Διδακτικές πρακτικές	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Επιλογή Παιδαγωγική (ΠΕΣΧ)		

Ε	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΕΣΧ286	Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής (ΠΤΔΕ)	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Επιλογή Παιδαγωγική (ΠΕΣΧ)		
Ε	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	Π5Ε053	Θεωρία Εκπαιδευτικών Οργανισμών: Ο θεσμός του Πανεπιστημίου	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	Αντικαθιστά το Διαπολιτισμική Παιδαγωγική Π5Ε007
Ε	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	Π6Ε037α	Συνεργασία σχολείου, οικογένειας, κοινοτητας (ΠΤΝ)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	Αντικαθιστά το Π6Ε037 "Συγκριτική Παιδαγωγική: Ευρωπαϊκή Ένωση και Εκπαίδευση"
Ε	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	Π8Ε001	Εκπαιδευτική Πολιτική	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	
Ε	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	Ψ5Ε056	Θεωρίες Προσωπικότητας	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	
	5ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ									
Ε	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ274	Παιδαγωγική Ψυχολογία Ι	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Επιλογή Παιδαγωγική (ΠΕΣΧ)	Επιλογή από ΠΕΣΧ,ΨΕΣΧ [1]	
Ε	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ273	Η Ελληνική ως Δεύτερη/Ξένη Γλώσσα: Διδακτικές πρακτικές	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Επιλογή Παιδαγωγική (ΠΕΣΧ)		
Ε	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ217	Λογοαναλυτική Κοινωνική Ψυχολογία	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
Ε	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ291	Ιστορία και Επιστημολογία Ψυχολογίας	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		

Ε	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ269	Αθλητική Ψυχολογία	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
Ε	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΑΕ103	Ειδικά θέματα Αρχαίας Φιλοσοφίας Ι : Οι Προσωκρατικοί	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)	Επιλογή από ΦΑ, ΦΒ [3]	
Ε	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΑΕ009	Σύγχρονη Φιλοσοφία ΙΙΙ	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)		
Ε	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΑΕ033	Νεότερη Φιλοσοφία ΙΙΙ	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)		
Ε	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΑΕ098	Ειδικά Θέματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας ΙΙΙ	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)		
Ε	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΒΕ099	Φιλοσοφία του Νου	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)		
Ε	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	Ψ5Ε056	Θεωρίες Προσωπικότητας	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	
Ε	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	Π8Ε001	Εκπαιδευτική Πολιτική	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	

	5ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ									
Ε	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΣΧ291	Ιστορία και Επιστημολογία Ψυχολογίας	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)	Επιλογή από ΨΕΣΧ [1]	
Ε	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΣΧ269	Αθλητική Ψυχολογία	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
Ε	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΦΑΕ103	Ειδικά θέματα Αρχαίας Φιλοσοφίας Ι : Οι Προσωκρατικοί	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)	Επιλογή από ΦΑ, ΦΒ [1]	
Ε	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΦΑΕ009	Σύγχρονη Φιλοσοφία ΙΙΙ	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)		
Ε	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΦΑΕ033	Νεότερη Φιλοσοφία ΙΙΙ	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)		
Ε	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΦΑΕ098	Ειδικά Θέματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας ΙΙΙ	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)		
Ε	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΦΒΕ099	Φιλοσοφία του Νου	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)		

Ε	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Π6Ε037α	Συνεργασία σχολείου, οικογένειας, κοινοτητας (ΠΤΝ)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	Αντικαθιστά το Π6Ε037 "Συγκριτική Παιδαγωγική: Ευρωπαϊκή Ένωση και Εκπαίδευση"
Ε	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Ψ10Ε001	Γνωστική Ψυχολογία Ι	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	
Ε	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Ψ5Ε056	Θεωρίες Προσωπικότητας	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	
Ε	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Ψ6Ε001	Κοινωνική ψυχολογία ΙΙ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5		[1]	
	6ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ									
ΣΤ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΕΣΧ265	Πρακτική άσκηση	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΕΑΡ	3	2	—		(Προαιρετικό)
ΣΤ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΕΣΧ130	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Επιλογή Παιδαγωγική (ΠΕΣΧ)	Επιλογή από ΠΕΣΧ [1]	
ΣΤ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	Π6Ε001α	Διδακτική της Γλώσσας	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	Αντικαθιστά το Π6Ε001 "Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης ΙΙ: Ανώτατη εκπαίδευση, κοινωνία και πολιτική"
ΣΤ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	Π6Ε003α	Κοινωνιολογική Θεωρία: Εκπαιδευτικές προεκτάσεις (Durkheim, Weber, Marx)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	Αντικαθιστά το Π6Ε003 "Εκπαίδευση και αγορά εργασίας"

ΣΤ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	Π7Ε002α	Ψυχολογία Κινήτρων (ΠΤΝ)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	Αντικαθιστά το Π7Ε002 "Εκπαίδευση και Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών: Η Διάπλαση των εκπαιδευτικών"
ΣΤ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	Π6Ε005	Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	Αντικαθιστά το Ιστορία της Εκπαίδευσης ΙΙ Π7Ε005
ΣΤ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	Ψ12Ε001	Αναπτυξιακή Ψυχολογία ΙΙ: Παιδική και εφηβική ηλικία	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	
	6ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ									
ΣΤ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ265	Πρακτική άσκηση	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΕΑΡ	3	2	—		(Προαιρετικό)
ΣΤ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ130	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Επιλογή Παιδαγωγική (ΠΕΣΧ)	Επιλογή από ΠΕΣΧ, ΨΕΣΧ, ΦΕΣΧ [1]	
ΣΤ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ287	Οι θεραπευτικές ιδιότητες των διαπροσωπικών σχέσεων	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
ΣΤ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ267	Βυζαντινή Φιλοσοφία	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Επιλογή Φιλοσοφία (ΦΕΣΧ)		
ΣΤ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΒΕ101	Φιλοσοφία των ιστορικών και ερμηνευτικών επιστημών	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)	Επιλογή από ΦΑ ,ΦΒ [2]	

ΣΤ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΑΕ099	Ιστορία της Λογικής Ι	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)		
ΣΤ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΑΕ101	Ιστορία της Λογικής ΙΙΙ: Διαλεκτική Λογική	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)		
ΣΤ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	Π6Ε003α	Κοινωνιολογική Θεωρία: Εκπαιδευτικές προεκτάσεις (Durkheim, Weber, Marx)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	Αντικαθιστά το Π6Ε003 "Εκπαίδευση και αγορά εργασίας"
ΣΤ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	Π6Ε005	Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	Αντικαθιστά το Ιστορία της Εκπαίδευσης ΙΙ Π7Ε005
ΣΤ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	Ψ12Ε001	Αναπτυξιακή Ψυχολογία ΙΙ: Παιδική και εφηβική ηλικία	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	
	6ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ									
ΣΤ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΣΧ265	Πρακτική άσκηση	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΕΑΡ	3	2	—		(Προαιρετικό)
ΣΤ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΦΒΕ101	Φιλοσοφία των ιστορικών και ερμηνευτικών επιστημών	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)	Επιλογή από ΦΑ ,ΦΒ [1]	

ΣΤ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΦΑΕ099	Ιστορία της Λογικής Ι	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)		
ΣΤ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΦΑΕ101	Ιστορία της Λογικής ΙΙΙ: Διαλεκτική Λογική	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)		
ΣΤ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Ψ10Ε003	Πολιτική Ψυχολογία	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	
ΣΤ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Ψ12Ε001	Αναπτυξιακή Ψυχολογία ΙΙ: Παιδική και εφηβική ηλικία	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	
ΣΤ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Ψ1Ε001α	Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	
ΣΤ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Ψ6Ε003	Κοινωνική Ψυχολογία των Διομαδικών Σχέσεων: προκατάληψη, ρατσισμός	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	
ΣΤ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Ψ8Ε001	Κλινική Ψυχολογία ΙΙ: Στοιχεία Διαγνωστικής	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	
	7ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ									
Ζ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	Π7Ε009	Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση (ΠΤΔΕ)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	—	[1]	Αντικαθιστά το Π5Ε008α Σχολική Πρακτική 1 (ΠΤΔΕ)

Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	Π7Ε010	«Παιχνίδι-ρυθμός κίνηση, προγραμματισμός και αξιολόγηση δραστηριοτήτων (ΠΤΝ)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	—	[1]	Αντικαθιστά το Επιστήμες της Εκπαίδευσης Ι (Π8Ε004α)
Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΕΣΧ288	Κοινωνική, συναισθηματική και ηθική μάθηση	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Επιλογή Παιδαγωγική (ΠΕΣΧ)	Επιλογή από ΠΕΣΧ [1]	
Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΦΑΕ097	Ειδικά Θέματα Νεότερης & Σύγχρονης Γνωσιοθεωρίας	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)	Επιλογή από ΦΑ,ΦΒ [1]	
Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΦΑΕ104	Ειδικά θέματα πολιτικής φιλοσοφίας ΙΙ: Ρέυματα στην πολιτική σκέψη του 20ου και 21ου αιώνα	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)		
Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΦΑΕ105	Ερμηνευτική φιλοσοφικών κειμένων IV	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)		
Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΦΒΕ004	Φιλοσοφική Ανθρωπολογία	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)		
Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΦΕΒ015	Φιλοσοφία της Παιδείας	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)		

Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΑΕΛ021	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Ι	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)	Επιλογή από ΑΕΛ,ΝΕΛ, ΜΕΤ [2]	
Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΑΕΛ008	Όμηρου Ιλιάδα	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)		
Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΑΕΛ018	Τραγωδία: Αισχύλου Χοηφόροι	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)		
Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΑΕΛ040	Ομήρου Οδύσσεια	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)		
Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΑΕΛ048	Λυρική Ποίηση	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)		
Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΝΕΛ106	Διδακτική της Λογοτεχνίας	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Νεοελληνική Φιλολογία		
Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΝΕΛ118	Ιδεολογία και αισθητική: Η ποίηση του Γιάννη Ρίτσου	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Νεοελληνική Φιλολογία		
Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΜΕΤ152	Επιστημολογία της Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ)	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Μάθημα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ)		

Z	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΜΕΤ118	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής έρευνας (ΠΤΝ)	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Μάθημα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ)		
	7ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ									
Z	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	Π7Ε010	«Παιχνίδι-ρυθμός-κίνηση, προγραμματισμός και αξιολόγηση δραστηριοτήτων (ΠΤΝ)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	—	[1]	Αντικαθιστά το Επιστήμες της Εκπαίδευσης Ι (Π8Ε004α)
Z	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΑΕ097	Ειδικά Θέματα Νεότερης & Σύγχρονης Γνωσιοθεωρίας (ΦΑΕ097)	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)	Επιλογή από ΦΑ,ΦΒ [4]	
Z	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΑΕ104	Ειδικά θέματα πολιτικής φιλοσοφίας ΙΙ: Ρέυματα στην πολιτική σκέψη του 20ου και 21ου αιώνα	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)		
Z	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΑΕ105	Ερμηνευτική φιλοσοφικών κειμένων IV	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)		
Z	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΒΕ004	Φιλοσοφική Ανθρωπολογία	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)		
Z	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΒΕ015	Φιλοσοφία της Παιδείας Ι	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)		

Z	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΜΕΤ152	Επιστημολογία της Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ)	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Μάθημα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ)	Επιλογή από ΜΕΤ [1]	
Z	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΜΕΤ118	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής έρευνας (ΠΤΝ)	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Μάθημα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ)		
	7ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ									
Z	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Ψ5Ε001α	Εισαγωγή στη Στατιστική (ΠΤΔΕ)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	—	[1]	
Z	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Ψ7Ε010	Ψυχολογία της Υγείας	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	—	[1]	
Z	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Ψ9Ε005	Θέματα Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας ΙΙ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	—	[1]	
Z	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Ψ9Ε006α	Συμβουλευτική Ψυχολογία	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΧΕΙΜ	3	5	—	[1]	
Z	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΣΧ289	Ψυχολογική-Νευρολογική Αξιολόγηση	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)	Επιλογή από ΨΕΣΧ [1]	
Z	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΣΧ217	Λογοαναλυτική Κοινωνική Ψυχολογία	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
Z	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΣΧ069	Ψυχολογία της Επικοινωνίας και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		

Ζ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΣΧ292	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ Ψυχολογία	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
Ζ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΜΕΤ152	Επιστημολογία της Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ)	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Μάθημα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ)	Επιλογή από ΜΕΤ [1]	
Ζ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΜΕΤ118	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής έρευνας (ΠΤΝ)	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΧΕΙΜ	3	5	Μάθημα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ)		
	8ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ									
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	Π5Ε009α	Ηθική της έρευνας με παιδιά (ΠΤΝ)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	Αντικαθιστά το Π5Ε009 "Παιδαγωγική Ανθρωπολογία: Η σκοπιά της κοινωνικής κατασκευής"
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	Π6Ε036α	Διδακτικές μέθοδοι στην Ειδική Αγωγή (ΠΤΔΕ)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	—	[1]	
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΕΣΧ290	Συγκριτική Παιδαγωγική	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Επιλογή Παιδαγωγική (ΠΕΣΧ)	Επιλογή από ΠΕΣΧ [2]	
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΕΣΧ097	Φιλοσοφία της Παιδείας (ΠΤΔΕ)	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Επιλογή Παιδαγωγική (ΠΕΣΧ)		

Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΦΑΕ018	Ειδικά Θέματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας IV: Ελληνιστική Φιλοσοφία	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)	Επιλογή από ΦΑ,ΦΒ [1]	
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΦΒΕ095	Φιλοσοφία της Θρησκείας	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)		
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΦΒΕ022	Φιλοσοφία της γλώσσας II	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)		
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΦΒΕ097	Ειδικά Θέματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας VI: Ρωμαϊκή Φιλοσοφία	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)		
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΦΒΕ100	Φιλοσοφία της Ψυχολογίας	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)		
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΑΕΛ035	Τραγωδία: Σοφοκλέους Ηλέκτρα	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)	Επιλογή από ΑΕΛ, ΝΕΛ, ΜΕΤ [1]	
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΑΕΛ061	Αρχαία Ελληνική Θρησκεία	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)		

Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΑΕΛ062	Αρχαία Ελληνική Μυθολογία	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΛ)	Επιλογή από ΑΕΛ, ΝΕΛ, ΜΕΤ [1]	
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΝΕΛ123	Φιλοσοφία και Λογοτεχνία	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Νέα Ελληνική Φιλολογία (ΝΕΛ)		
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΝΕΛ101	Εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία και κριτική των κειμένων	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Νέα Ελληνική Φιλολογία (ΝΕΛ)		
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΝΕΛ122	Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι του 6ου αιώνα: το έργο του Αγαθία του Σχολαστικού	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Νέα Ελληνική Φιλολογία (ΝΕΛ)		
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΝΕΛ119	Ζητήματα Θεωρίας της Λογοτεχνίας	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Νέα Ελληνική Φιλολογία (ΝΕΛ)		
Η	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ	ΜΕΤ156	Εισαγωγή στην Επιστημολογία (ΠΤΔΕ)	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Μάθημα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ)		

	8ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ									
Η	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ278	Σχολές Ψυχοθεραπείας	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)	Επιλογή από ΠΕΣΧ, ΨΕΣΧ, ΦΕΣΧ [2]	
Η	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ279	Αναπτυξιακή Ψυχολογία και Κοινωνική Αλλαγή	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
Η	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ280	Στατιστικές Μέθοδοι με εφαρμογές στην Ψυχομετρία	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
Η	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ270	Στρες και Στρατηγικές Αντιμετώπισης: Το στρες στο σχολείο	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
Η	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ281	Ψυχοδυναμικές Προσεγγίσεις στην Υγεία και την Ασθένεια	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
Η	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΕΣΧ290	Συγκριτική Παιδαγωγική	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Επιλογή Παιδαγωγική (ΠΕΣΧ)		
Η	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΑΕ018	Ειδικά Θέματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας IV: Ελληνιστική Φιλοσοφία	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Α΄ Ενότητα - Ιστορία Φιλοσοφίας (ΦΑ)	Επιλογή από ΦΑ,ΦΒ [3]	
Η	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΒΕ095	Φιλοσοφία της Θρησκείας	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)		

Η	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΒΕ097	Ειδικά Θέματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας VI: Ρωμαϊκή Φιλοσοφία	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)	Επιλογή από ΦΑ,ΦΒ [3]	
Η	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΒΕ100	Φιλοσοφία της Ψυχολογίας	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)		
Η	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΦΒΕ022	Φιλοσοφία της Γλώσσας ΙΙ	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	Β' Ενότητα - Συστηματική Φιλοσοφία (ΦΒ)		
Η	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΜΕΤ157	Φιλοσοφία της Παιδείας (ΠΤΔΕ)	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Μάθημα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ)	Επιλογή από ΜΕΤ [1]	
Η	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΜΕΤ156	Εισαγωγή στην Επιστημολογία (ΠΤΔΕ)	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Μάθημα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ)		
	8ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ									
Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Ψ8Ε007	Οι θεραπευτικές ιδιότητες των διαπροσωπικών σχέσεων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5		[1]	Αντικαθιστά το "Επιστήμες της Εκπαίδευσης ΙΙ"
Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	Ψ5Ε057α	Εφαρμοσμένη Στατιστική στην Εκπαίδευση (ΠΤΝ)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΕΑΡ	3	5	-	[1]	

Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΣΧ278	Σχολές Ψυχοθεραπείας	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)	Επιλογή από ΨΕΣΧ [1]	
Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΣΧ279	Αναπτυξιακή Ψυχολογία και Κοινωνική Αλλαγή	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΣΧ280	Στατιστικές Μέθοδοι με εφαρμογές στην Ψυχομετρία	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΣΧ281	Ψυχοδυναμικές Προσεγγίσεις στην Υγεία και την Ασθένεια	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΣΧ282	Γνωστικές-Συμπεριφορικές Προσεγγίσεις	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΣΧ270	Στρες και Στρατηγικές Αντιμετώπισης: Το στρες στο σχολείο	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	ΕΠΙΛΟΓΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ (ΨΕΣΧ)		
Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΦΒΕ095	Φιλοσοφία της Θρησκείας	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Επιλογή Φιλοσοφία (ΦΕΣΧ)	Επιλογή από ΦΕΣΧ, ΠΕΣΧ [1]	
Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΦΑΕ018	Ειδικά Θέματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας IV: Ελληνιστική Φιλοσοφία	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Επιλογή Φιλοσοφία (ΦΕΣΧ)		
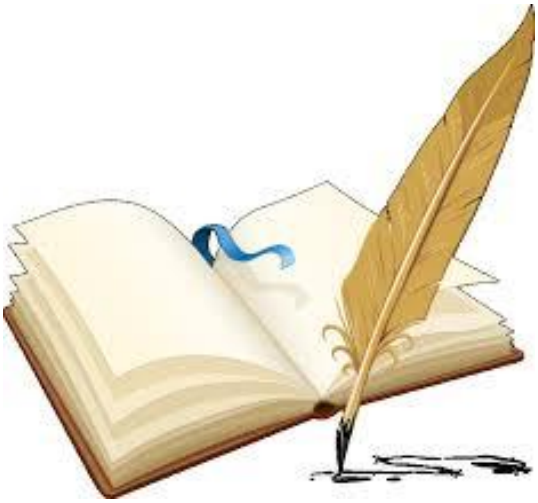
Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΦΒΕ097	Ειδικά Θέματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας VI: Ρωμαϊκή Φιλοσοφία	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Επιλογή Φιλοσοφία (ΦΕΣΧ)	Επιλογή από ΦΕΣΧ, ΠΕΣΧ [1]	
Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΦΒΕ100	Φιλοσοφία της Ψυχολογίας	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Επιλογή Φιλοσοφία (ΦΕΣΧ)		
Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΦΒΕ022	Φιλοσοφία της γλώσσας ΙΙ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ	3	5	Επιλογή Φιλοσοφία (ΦΕΣΧ)		
Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΜΕΤ157	Φιλοσοφία της Παιδείας (ΠΤΔΕ)	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ		5	Μάθημα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ)	Επιλογή από ΜΕΤ [2]	
Η	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	ΜΕΤ156	Εισαγωγή στην Επιστημολογία (ΠΤΔΕ)	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΑΡ		5	Μάθημα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ)